

Это цифровая коиия книги, хранящейся для иотомков на библиотечных иолках, ирежде чем ее отсканировали сотрудники комиании Google в рамках ироекта, цель которого - сделать книги со всего мира достуиными через Интернет.

Прошло достаточно много времени для того, чтобы срок действия авторских ирав на эту книгу истек, и она иерешла в свободный достуи. Книга иереходит в свободный достуи, если на нее не были иоданы авторские ирава или срок действия авторских ирав истек. Переход книги в свободный достуи в разных странах осуществляется ио-разному. Книги, иерешедшие в свободный достуи, это наш ключ к ирошлому, к богатствам истории и культуры, а также к знаниям, которые часто трудно найти.

В этом файле сохранятся все иометки, иримечания и другие заииси, существующие в оригинальном издании, как наиоминание о том долгом иути, который книга ирошла от издателя до библиотеки и в конечном итоге до Вас.

Правила использования

Комиания Google гордится тем, что сотрудничает с библиотеками, чтобы иеревести книги, иерешедшие в свободный достуи, в цифровой формат и сделать их широкодостуиными. Книги, иерешедшие в свободный достуи, иринадлежат обществу, а мы лишь хранители этого достояния. Тем не менее, эти книги достаточно дорого стоят, иоэтому, чтобы и в дальнейшем иредоставлять этот ресурс, мы иредириняли некоторые действия, иредотвращающие коммерческое исиользование книг, в том числе установив технические ограничения на автоматические заиросы.

Мы также иросим Вас о следующем.

- Не исиользуйте файлы в коммерческих целях. Мы разработали ирограмму Поиск книг Google для всех иользователей, иоэтому исиользуйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- Не отиравляйте автоматические заиросы.
 - Не отиравляйте в систему Google автоматические заиросы любого вида. Если Вы занимаетесь изучением систем машинного иеревода, оитического расиознавания символов или других областей, где достуи к большому количеству текста может оказаться иолезным, свяжитесь с нами. Для этих целей мы рекомендуем исиользовать материалы, иерешедшие в свободный достуи.
- Не удаляйте атрибуты Google.

 В каждом файле есть "водяной знак" Google. Он иозволяет иользователям узнать об этом ироекте и иомогает им найти доиолнительные материалы ири иомощи ирограммы Поиск книг Google. Не удаляйте его.
- Делайте это законно.
 - Независимо от того, что Вы исиользуйте, не забудьте ироверить законность своих действий, за которые Вы несете иолную ответственность. Не думайте, что если книга иерешла в свободный достуи в США, то ее на этом основании могут исиользовать читатели из других стран. Условия для иерехода книги в свободный достуи в разных странах различны, иоэтому нет единых иравил, иозволяющих оиределить, можно ли в оиределенном случае исиользовать оиределенную книгу. Не думайте, что если книга иоявилась в Поиске книг Google, то ее можно исиользовать как угодно и где угодно. Наказание за нарушение авторских ирав может быть очень серьезным.

О программе Поиск кпиг Google

Миссия Google состоит в том, чтобы организовать мировую информацию и сделать ее всесторонне достуиной и иолезной. Программа Поиск книг Google иомогает иользователям найти книги со всего мира, а авторам и издателям - новых читателей. Полнотекстовый иоиск ио этой книге можно выиолнить на странице http://books.google.com/

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

2º Hint. 55 mi

S

JOAN. CHRISTOPHORI
DE JORDAN,

S. R. M. Hungariæ & Bohemiæ Confiliarii Bohemici Aulici,

DE ORIGINIBUS SLAVICIS, OPUS

Chronologico - Geographico - Historicum:

Ab antiquitate literis nota,

In Seculum usque Christianum decimum:

Ex fontibus ipsis antiquis

Scriptorum tum Romanorum tum Græcorum,
Et ex historiis

Variarum aliarum Gentium,

Ad res Slavicas illustrandas facientium, deductum;

In Tomos II. divisum:

Quorum prior

INTRODUCTIONEM IN ORIGINES SLAVICAS,

Conspectum Generalem in totum Opus,

INDICEM TRIPLICEM,

Chronologicum, Geographicum, & Historicum:

APPARATUM TRIPLICEM,

Chronologicum, Geographicum, & Historicum continet.

VINDOBONÆ,

Typis Gregorii Kurtzbock, & Joan. Jacobi Jahn, Univ. Typogr. MDCCXLV.

Fs V 1/63/5

wirediant of the second of the file

 $\sim 10^{-3}$. The second constant is the second constant $\sim 10^{-3}$. The second constant $\sim 10^{-3}$

Control of the contro

the second secon

and the second of the second of the second of the second s

JOAN. CHRISTOPHORI DE JORDAN,

S. R. M. Hungariæ & Bohemiæ Confiliarii Bohemici Aulici,

DE ORIGINIBUS SLAVICIS,

TOMUS I. seu PARS I. INTRODUCTIO IN ORIGINES SLAVICAS

In Capita XXIX. divisa,

De Slavis præcipuè, tum verò & de aliis Gentibus,

Ad Slavicas res illustrandas facientibus:

Bojis, Illyriis, Marcomannis, Quadis, Alamannis, Vandalis, Gothis, Herulis, Rugis, Scyris, Hunnis, Langobardis, Gepidis, Bojoariis, Thuringis, & Saxonibus, tractans;

Cui accedit:

Conspectus Generalis in totum Opus,

Nec non

Index triplex locupletissimus,

Chronologicus, Geographicus, & Historicus.

●1.2000 \$ 1.

VINDOBONÆ,

Typis Joan. Jacobi Jahn in P. I. & Gregorii Kurtzböck in reliquis. MDCCXLV.

OPERIS De Originibus Slavicis PARS I.

SEU

INTRODUCTIO IN ORIGINES SLAVICAS.

CAPUT I.

De Bojis Celticis, quondam Bohemiæ incolis.

A.u.C. §. 1.

160.

prima, partim in Italiam, partim in Germaniam MIGRATIONE, sequentem in modum resert Livius: Tarquista nio Prisco Romæ regnante (circa annum Urbis Romæ conditæ 160.) Ambigatus, Rex Celtarum, sororis suæ silios Bellovesum, & Sigovesum, in

alias terras, quas Dii dederint, mittere statuit. Sigoveso sortibus dati Hercinii saltus: Belloveso via in Italiam obtigit. Bellovesus populum, quem secum duceret, ex Biturigibus, Arvernis, Senonibus, Heduis, Ambarris, Carnutibus, Aulercis, excivit: Taurino saltu Alpes transcendit, Tuscos acie sundit, Mediolanum urbem condit. Subsecuti Elitovio duce Cænomani sedes, ubi nunc Brixia & Verona urbes sunt, capiunt. Post hos Salvii citra Ticinum amnem, expulsis Liguribus, consident. Poeninis Alpibus Boji, Lingonésque transgressi, cùm jam inter Padum atque Alpes omnia tenerentur, Pado ratibus trajecto, non Etruscos modò, sed etiam Umbros agro pellunt: intra Apenninum tamen sese tenuêre. Tum Senones recentissimi advenarum ab Utente slumine usque ad Aesim sines habuêre.

Tectosagibus, & BOJIS excivit. Helvetii, & Volcæ Tectosagibus, & BOJIS excivit. Helvetii, & Volcæ Tectosages inter Herciniam silvam, Rhenúmque & Mænum amnes, Boji intra ipsam Herciniam silvam consederunt. Terra hæc Herciniis montibus undique cinca à Bojis Bojobemia, id est Bojo-

A.u.C. rum patriæ, nomen accepit, & Hercinia ista specialis pars est Vid. Appe Hercinia magna, quæ silvas Martianam, Odonianam, Spessartum, 516. 20 Buchoniam, Semanam, & Gabretam, dein montes Sudetos, & reliquos Bohemiæ, nec non Sarmaticos, & Carpaticos comple-484.2490. Citur.

 3. Boji itaque tunc temporis triplices fuêre: Boji nempe refidui in patria antiqua Celtica; Boji in Italia; & Boji in Germania & Bojohemia. BOJORUM ITALICORUM potentia

366. per semialterum seculum ad summum sermè, ita ut Romam ipsam 517. 3. caperent, excrevit; ast ab inde mox iterum decrevit, & intra duo subsequa secula ad nihilum serè redacta est; septimo mense enim ab urbe capta, pacto auri pretio, recedentes, à Camillo dictatore graviter cæsi, & dein successive per varia tempora à 518. 519. Romanis bello assistit, & cladibus multis attriti sunt. Reliquiæ eorum imbelles, amisso nomine, aliis populis intermixtæ, in 520.

1566. Italia quidem manserunt, sed armorum capaces ex Italia in Pannoniam emigrârunt, & apud Tauriscos habitârunt. BOJIS his PANNONICIS nec ibi locorum stabilitas obtigit, siquidem decur-

700. so necdum semialtero seculo, temporibus Jul. Čæs. à Bærebista Da- 521. 522. corum Rege, unà cum Tauriscis, evastati & deleti sunt. Inde ergo deserta Bojorum nomen accepère, quorum situs ad latus meri- 389. 392. dionale montium Cetiorum in parte hodiernæ Austriæ & Hungariæ erat. Romani posteà in desertis his colonias Sabariam, hodie Stein-am-anger, & Scarabantiam, hodie Edemburg, excitârunt.

§. 4. Bojorum ALTERA MIGRATIO magna legitur in hi-471. storiis ad seculum quintum Romanum, duce scilicet Brenno, 523. 524. dein Leonorio, & Lutario, in Dardanos, Thraciam, Bithyniam, & Asiam, condito ibidem speciali regno Galatarum, seu Gallo-Græciæ, quod civilis belli tempore inter Julium Cæsarem,

706. & Pompejum, anno scilicet U. C. 706. sub Rege Deiotaro adhuc vigebat. Distinguebantur tum in tres gentes: Tolistobojos, Trocmos, & Tectosages. Huic migrationi non tantum Bojos ex Italia, sed & Tectosages ex Germania inter Mœnum & Herciniam Thuringicam, atque Bojos ex Hercinia Bohemica, interfuisse sentiendum videtur.

bris natione Germanica, quibus autem prævaluerunt. Cimbrorum à Bojis Bohemicis repulsorum fata hæc suêre. Recedentes ab Hercinia silva, ad Istrum seu Danubium, & Scordiscos Gallos (itaque ad eos, qui in Servia hodierna, ad Savum, non procul à Danubio habitabant: námque alii quoque Scordisci circa Thracias & Macedoniam sedebant) descenderunt, inde se ad 547. Tauriscos in Noricum converterunt. Anno sequente Romanum

641. consulem Papirium Carbonem ad Noreiam in Norico cædunt: 531. obtentâ hac victoria verò ad Helvetios se conserunt. Posthæc

645. M. Junium Silanum consulem: dein M. Aurelium Scaurum, le-532.

647. gatum confulis C. Marii: porro Manilium confulem, & Q. Ser-649. vilium Scipionem, castris binis exutum, vincunt. Demum ve-

653. rò à consule C. Mario ingenti clade, cæsis hominum CXL. mil-534, libus

M.U.C. libus, captis LX. atteruntur. Valida itaque & potens adhuc A. Vid. App. U.C. 640. debuit esse gens Bojorum Bohemicorum, quæ tam Num. bellicosam & numerosam Cimbrorum gentem à finibus Bohemiæ repellere potuit.

§. 6. Alter insultus Bojis Bohemicis imminuit à Marcoman-690. nis circa seculum septimum Romanum finiens, quorum armis impares Boji sedes suas silvæ Herciniæ derelinquere coacti sunt.

Hi Boji erant, quos Julius Cæsar trans Rhenum incoluisse, 526,2527. in agrum Noricum transiisse, Noreiam oppugnasse, & Helvetiis ad diripiendas Gallias se, associasse, dum autem direptio hæc ma-696. lè cederet, sedes pacificas apud Heduos cepisse, & hominum, qui

arma ferre possent, millia XXXII. fuisse dicit.

§. 7. Expulsio Bojorum ex silva Hercinia à Marcomannis, adhuc in statu populari, seu sub directione optimatum constitu- 529, 539. tis patrata, & ad statum regium sub Rege Maroboduo nullo mo-

do rejicienda est.

§. 8. Mirum videri posset, Bojos Marcomannis resistere non 523. 524. potuisse eadem fortitudine, quâ ante 50. annos Cimbris restite-rant. Unde colligendum, Bojos, gloria nationis sue partem Illyrici & Asiæ tenentis incitatos, his temporibus jam magis & magis vestigia popularium suorum legisse, & ex Bohemia maximam partem emigrâsse.

CAPUT II.

De Statu Illyrici, ejusque acquisitione per Romanos.

§. 1. Apite præcedente actum de statu antiquo Bohemiæ sub Bojis Gallis; agendum nunc foret de statu ejusdem Bohemiæ sub Marcomannis, & dein de ingressu Slavorum in Bohemiam. Ast quoniam & Marcomanni promiscuè in Illyrico sedes fixêre, & Slavi ex Illyrico in Bohemiam venêre, præmittenda est conditio Illyrici.

6. 2. ILLYRICUM, restrictiùs acceptum, seu Illyris, com- 385. a. b. prehendit Japydes, Liburnos, & Dalmatas: latissime verò etiam 469.759.b. Noricos, Pannones, Mœsos superiores, Dacos cis-Danubianos, 541.

§. 3. ILLYRII, strictissime accepti, inter Scardonam & Ma- 385. b. cedoniam, primi fuerunt, qui sub potestatem Romanam reda-451. Eti sunt. Seculo quinto Urbis conditæ maris Adriatici oræ sep- 541.

tentrionales & orientales omnes suis propriis suberant imperiis.

necando legatos Romanorum, qui de latrociniis maritimis que-525. stum venerant. Facinus hoc Romani vindicant, civitates Illy-

riorum capiunt, & principes eorum in deditionem accipiunt.

574 Illyriorum deinde Rex Gentius, ob maritimas incursiones in Ita-543. 583. liam, apud Romanos offensam incurrit, ast purgat se. Perseo 545. Mace-

Digitized by Google

- Auc. Macedoniæ Regi contra Romanos rebellanti se sociat. Bello tri- Vid Appe 586. ginta dierum vincitur, & captivus Romam ducitur.
 - §. 4. Contra DALMATAS, qui socios Romani populi va- 5464
- 599. staverant, parum prosperè primum, posteà feliciter pugnatum. 637. Eos Cornelius Nasica consul domat. Deficientes Metellus con-
- 679. ful iterum vincit. Dalmatarum dein maxima pars subigitur. JA-549.
- 584. PYDES Seculo sexto Cincibili Gallorum Transalpinorum Regis 545.
- 625. socii erant, itaque nondum imperio Romano parebant: victi se-546. culo sequente, & sub jugum Romanum missi.
- §. 5. Lævinus consul, Hadriaticum atque Jonium mare pri- 542. mus ingressus, maritimas obtinuit civitates, Philippum quoque MACEDONIÆ Regem, qui Hannibali Pœno se sociaverat, vin-
- 549. cit; cum quo tamen pax demum convenit. Philippo autem
- 483. mortuo filius ejus Perseus pacem solvit, & Romanos graviter cæ- 545. 587. dit. Victus, captus, & triumphatus est Perseus.
- §. 6. M. Claudius consul, Gallis ex provincia exactis, Istricum 542. bellum moliri cæpit, literis ad Senatum missis, ut sibi in ISTRIAM
- 573. traducere Legiones liceret; id Senatui placuit. L. Duronio com- 543. missa expeditio in Istros, eò quòd Tarentini Brudusiníque nuntiassent, maritimos agros Apuliæ infestos transmarinarum na-
- 576. vium latrociniis esse. A. Manlius consul ab Aquileia contra Istros 544. profectus, ad lacum Timavi castris exuitur; ea autem, oppressis ibi hostibus vino somnóque gravatis, recipit. Istrorum qua-
- 777. tuor millia in acie cæsa. C. Claudius consul, excisis tribus oppidis de Istris triumphat. Istri seculo Romano sexto nondum plenè sub jugo Romano suisse videntur, itémque CARNI, quo-
- 584. niam Cincibili Gallorum Transalpinorum Regis socii erant, & 545. Romam, de injuriis à Proconfule Callio illatis questum, legatos miserant, ipsi quoque legatione à Romanis honorati sunt. Amici igitur, non provincia Romanorum fuisse videntur.
- §. 7. C.Geminius Prætor contra THRACES infeliciter pugna- 548. vit. Variis polt annis Thraces in Macedoniam Romanorum pro-
- 674. vinciam incursiones fecerunr. Dolabella Proconsul de Thracibus victis triumphavit. Ap. Claudius Proconful ad Sarmatas us-
- 676. que (nempe ad Pontum Euxinum habitantes) pervenit, & levi-
- bus præliis varias gentes, quæ Rhodopam incolebant, vicit. M.
 683. Lucullus Proconful omnes Thraces subegit. Ita ditioni Roma550. næ sex Thraciarum provinciæ sunt conquisitæ.
- §. 8. C. Scribonius Curio post consulatum DARDANOS 549. & MOESOS subegit: primus Romanorum ducum ad Danubium usque, Dacià tenus, id est, in Moessam superiorem penetravit,
- 681. ultrà verò non, sed tenebras saltuum expavit. Idem Curio Dardanos Thraciæ vicinos iterum vicit.
- 9. 9. SCORDISCI, Gallica gens, sedes suas in Illyrico sæ-470. 558. pè mutarunt, ad Illyriorum, Pannonum, Thracumque fines etiam
- 619. progressi. M. Cæsonius Prætor in Thracia cum Scordiscis prospe- 546.
- 640. rè pugnavit. C. Cato consul Scordiscis intulit bellum, igno-547. 641. minioséque pugnavit. Didius Prætor vagos, & libera populatio-
- 642. ne diffusos, intra suam repulit Thraciam. Drusus ulterius egit, &

vetuít

A.U.C. vetuit transire Danubium. Minucius Scordiscos toto vastavit vid. App. 644. Æbro.

5. 10. Ex hucusque excerptis apparet: in Illyrico usque ad Julii Cæsaris primum consulatum populos juri Romano subjectos fuisse, Istros, Japydes, Liburnos, Dalmatas maritimos, Macedones, Thraces, Dardanos, & pro parte faltem Mœsos su-periores. De Carnis ambigendum est, an tunc jam plenè recognoverint Romanum Imperium: item de Dalmatis interioribus in hodierna Bosnia, & parte Serviæ, nec non partim de Mœssis superioribus. Certum autem est, totam Pannoniam, & Noricum utrumque, in libertate pristina perstitisse.

§. 11. Sub Julio Cæsare nihil sermè in Illyrico accrevit Ro- 551. 552. manæ ditioni: ita enim tum Gallicis tum civilibus bellis distineba-553. tur, ut ampliandi in Illyrico Romani imperii locus nullus daretur.

695. Quin potius sub consulatu Cæsaris primo C. Antonius in Thra-551. 697. cia parum prosperè rem gessit. Cæsar ex Gallia bis in Illyricum

699, visendi potius quam expeditionis gratia profectus est per Alpes 551, 552, Graias, dein Carnicas, à se Julias dictas.

§. 12. Sub Augusto Cæsare Dalmatia penitus subacta, PAN- 554- 555. NONIA tota acquisita, Marcomanni & Quadi ex Pannonia pulsi, & NORICUM utrumque quoque subjugatum. Ipsa etiam MOESIA (quod intelligendum de superiore) ditioni Romanæ 5551 accessit. Japydes quoque ab Augusto debellati & confecti sunt. Unde consequens est, CARNOS, qui permixti cum Japydibus habirabant non 10000 permixti cum Japydibus habitabant, nec non Istros, jam omni ex parte Romanis provinciis cinctos, jugum Romanum plene subiisse.

§. 13. Dalmata sub Augusto aliquoties jugum Romanum ex-721. cutere tentârunt; unde Cajus Cæsar in eos duas expeditiones 556 722. bellicas duxit. Iterum verò propter exactum tributum Julio & 744. Fabio Maximo Coss. rebellionem fecêre: & demum, Rege suo Ba-559-

759. tone Dysidiato auctore, sub consulatu M. Æmilii Lepidi, & L. 560. 761. Arruntii; quæ rebellio M. Furio Camillo, & Sex. Nonio Quin- 5687 tiliano Coss. sedata est.

S. 14. Circa annum U. C. 728. Mass superiores plene subacti 55% videntur, sive de cætero jam antè contra eos M. Licinius Crassus (qui A. U. C. 724. consul suit) bellum coeperit, aut post consulatum id gesserit. Idem M. Crassus Thraces refractarios eo-729. dem tempore, quo Augustus ipse contra Cantabros expeditionem

suscepit, domuit.

§. 15. Pannones Cajus Cæsar eadem expeditione bellica, qua 556. Dalmatas & Japydes, petiit; unde colligendum, bellum id cum parte tantum Pannonum, Dalmatis & Japydibus vicinorum, fuifse. Non subjugati itaque tunc sunt Pannones, saltem omnes,

738. quin potius, dum multo post in Istriam Romanam incursiones 558. secissent, & à Silio, ejusque legatis, incommodis affecti essent, 742. pacem acceperunt. Demum autem à Tiberio plene subacti sunt,

armis ademptis, & junioribus Pannonum plerisque in alias re-

759, giones translatis. Breuci tamen, Pannonica gens in hodierna 560 Slavonia, post adhuc, una cum Dalmatis vicinis, rebellarunt, 760. sed pacificatione ad obsequium altero anno reducti sunt.

5. 16.

738 buerunt: unde & in eandem fortem servitutis inciderunt. In Num. 742 Pannonibus, itaque & Noricis, subjugandis egregiam operam Scordisci, ad sines Pannonum inter Savum & Margum suvios sedentes, attulerunt.

CAPUT III.

De varia mutatione populorum Illyrici.

S. 1. EX populis PANNONIÆ INFERIORIS, quos Ptolemens 434.

L non pro ævo fuo, sed pro statu slorente Pannoniæ adhuc liberæ, describit, in historiis de Cæsaris Augusti tempore non alii, nisi Breuci, Scordisci, & Amanteni occurrunt; de Hercuniatibus autem, Andiantibus, & Araviscis jam nulla mentio. Mirum id non est, quoniam tempore Julii Cæsaris Boerebistas Dacorum Rex in terras sibi vicinas & non subjectas ad Noricum usque vastitudinem intulit, Augustus Cæsar quoque Pan-

742 noniorum devictorum juniores plerosque in alias regiones abdu- 558 cendos vendidit; unde ad scriptores Augusto posteriores nomi-

na tantùm quædam notiora pervenêre.

6. 2. De populis PANNONIÆ SUPERIORIS, describente 389. codem Ptolemao, nec sub Augusto, minùs post eum, superest memoria, nisì de Latovicis, quo nomine Prætorium in itinerariis occurrit: & de Bojis, in conservata appellatione desertorum Boicorum: nec non de Cytais in insula, quæ Cytuorum nomen (insula Schüth) ad posteros derivavit. Ab Osseriatibus veteribus os, tempore Taciti Historici trans Danubium in tergo Quadorum positi, descendisse videntur. Populorum Pannoniæ partem ab evastatione Dacica raro cultore gaudentem Marcomanni & Quadi occupârant, usque dum Augustus A. U. C. 738. & 742. omnes reliquos Pannones subjugaret, &, ut Pannoniæ Danubius pro limite esset, Marcomannos & Quados ultra ripam pelleret.

§. 3. In ILLYRICO ORIENTALIORE vix non funditùs 5620 perierunt gentes plurime & maximæ: Scordisci Thracici, Triballi, Dardani, Autariatæ, Ardiæi, Dasaretii, Hybrianes: ita ut desertæ essent regiones per plurium dierum itineris spatium.

§. 4. In has vastitates Romani libenter semper gentes transdanubianas receperunt, cásque agris, alisque rebus necessariis providerunt.

§. 5. Sub Augusto Ælius Catus ex trans Istrum sitis partibus 484. b. à Getis in Thraciam quinquaginta millia hominum traduxit, qui Mysi dein appellati.

50. § 6. Vannium Quadorum Regem profugum secuti clientes 573.

acceptis agris in Pannonia locati sunt. M. Aur. Antoninus in-587.

269. finitos ex gentibus in Romano solo collocavit. Sub Claudio 624.

Imp.

DE MUTATIONE POPULORUM ILLYRICI.

A.u.C. Imp. factus miles barbarus, & colonus ex Gotho. Probus cen- Vid. App. 280. tum millia Bastarnarum in solo Romano constituit, qui omnes fidem servarunt. Sed cùm & ex aliis gentibus plerosque pariter transtulisset, id est, ex Gepidis, Gautunnis, & Vandilis, illi omnes fidem fregerunt, & occupato bellis tyrannicis Probo, per totum penè orbem pedibus, & navigando vagati sunt.

295. §. 7. Carporum natio translata omnis in Romanum folum, 637. cujus ferè pars jam tum ab Aureliano erat. Id sic intelligendum:

272. Aurelianus Daciam propriam transdanubianam, à Trajano pro- 628. vinciam Romanam factam, omisit, novam Daciam cis Danubium inter duas Mœssas constituit, & illuc Romanum militem Daciæ, & colonias abduxit. Carpi ergo (qui seculo secundo secundum Ptolemaum inter Basternas & Peucinos medii ad Carpa- 486. batum montem sederant) occupârunt sub Aureliano, seculo tertio, partem septentrionalem Daciæ transdanubianæ, & inde quast pars ditionis Romanæ essecti sunt, quòd terram Romanam occupaverint.

§. 8. Constantinus in ditionem populi Romani liberum Bar- 642.

baris aditum præbuit.

CAPUT IV. De Marcomannis & Quadis.

Suevica in commune vocabatur, & in multos populos particulares dispescebatur. SUEVORUM antiquissimorum 528-INSTITUTUM erat, ex centum pagis (id est districtibus, quos habitabant) quotannis singula, itaque centum millia armatorum, bellandi causa, suis ex sinibus educere, reliquos domi manere, se atque illos alere: anno post invicem hos in armis esse, illos domi remanere; ut sic neque agricultura, neque ratio atque usus belli intermitteretur. Ab hoc evagatorio bellandi modo, à germanico vocabulo Snemen seu Schweben, quod est vagari, Suevorum nomen descendit.

pora Julii Cæsaris expeditionem bellicam unius anni à centum millibus armatorum Suevorum contra Bojos, Herciniæ silvæ Bohemicæ incolas, susceptam esse, & ita successisse, ut Boji, jam per crebras emigrationes in Illyricum & Asiam multùm attenuati, sedibus suis planè pellerentur. Victores Suevi non pro instituto suo omnes domum reversi sunt, sed opportunum judicârunt, terram hanc sat fertilem, & cæteroquin undiq; fermè Suevicis gentibus inclusam, nec incultam & desertam relinquere, minùs verò aliis nationibus aditum intra Suevicas terras patesacere, sed eò partem gentis suæ, cum uxoribus, liberis, cæteraque familia, inducere. MARCOMANNI hi, Germanicè Marchmänner, vel à March limite, quasi limitanei viri Suevicarum gentium versus Van-

- annos invasionem parâsse in Gallias, & anno 696, in ipsa direptione Galliarum versari. Scitu, consensu, & societate Suesasse vorum, Ariovistus Germanorum ductor Galliis hoc ipso anno cum CXX. millibus bellatorum se insuderat. Hanc occasionem diripiendarum, & sors possidendarum Galliarum Suevi non prætermittendam rati, coacto ex omnibus centum pagis milite, ad Rhenum consederunt, eúmque transire conati, ast, cæso & ultra Rhenum sugato Ariovisto, domum reversi sunt, in ipso resasse ditu ab Ubiis insequentibus non modicum detrimentum passi.
 - 5. 4. In copiis Ariovisti præter Triboccos, Vangiones, Nemetes (qui omnes secundum Tacitum de mor. Germ. cap. 28. Rheni superioris accolæ erant) Marcomanni reperiuntur. Ex hac conjunctione, & quòd ante Triboccos Marcomanni recenseantur, hos ex superiori adhuc regione, & quidem ex novis incodis silvæ Herciniæ suisse, adeóque speciales alios Marcomannos propiùs ad Rhenum singendos non esse existimo.
- des sus ultra Hercinium saltum, & Danubium sluvium, in Pannoniam, usque ad Dravum. Dum autem Augustus omnes populos indigenas Pannoniæ devicisset, & limites Imperii Romani
 undique usque ad Danubium promovere statuisset, MAROBODUUS, novellus Rex Marcomannorum, ab Augusto Romæ benesiciis assectus, ex metu & reverentia Augusti, populares suos
 Marcomannos intra silvam Herciniam retraxit, & Quados quoque Pannonia ad sedes suas pristinas cedere secit.
 - 6. 6. Maroboduus popularem statum Marcomannorum mu- 565
 tavit in regium. Haud multò pòst populos sermè omnes, silvæ
 Herciniæ Bohemicæ versùs septentrionem circumjacentes, præcipuè Semnones, Lygios, Sibinos, Gothones, imperio suo regio mancipat. Semnones secundum Ptolemæum erant Albis accolæ. Lygii in hodierna Silesia inferiore sedebant: in superio453. 454.
 re verò Sibini, qui Sidones Ptolemæi videntur: Gothones secundum Tacitum erant supra Lygios ad Vistulam.

 464.
 - §. 7. Strabo ex his populis à Maroboduo subactis non Luios, 565. 460. id est Lygios, nec alios, quos memorat, sed solos Semnones pro Suevis habet. Suevos quoque tantum ad Albim usque (exceptis Semnonibus, & pro parte Hermunduris & Langobardis) pertingere dicit. In hoc sensu igitur, quo Vandali ad Vistulam à Suevis natione separantur (quanquam Tacitus de mor. Germ. cap. 45. omnes eos populos ad mare usque Suevis annumeret) Marcomanni omnino limitanei Suevicarum gentium erant, & à March limite dicebantur.
 - 5. 8. Potentia Regis Marobodui patet ex Vellejo Patercu-566. Io, qui sub Augusto & Tiberio vivebat, & ipsemet expeditioni in Germaniam ad Albim intersuerat. Is refert, Maroboduo exercitum pedestrem millium LXX. equestrem millium IV. suisse.

S. 9-

A.u.c. §. 10. Illiciente Druso, Germani inter sese vires atterunt. 369, 770. Arminius Cheruscus, libertatis Germanæ obtentu, in Marobochi. 17 duum Regio dominatu invisum insurgit. A Maroboduo Suevæ gentes Semnones, & Langobardi ad Arminium desiciunt, Gravi prælio vincitur Maroboduus. Langobardi posthàc ab Al-449, bi ad ripam Rheni sedes suas, magna saltem ex parte, transtule-

AM.C. §. 11. CATUALDA in Maroboduum insurgit, Regiam ejus 570. 772. irrumpit. Desertus undique Maroboduus ad Tiberii ImperatoChr.19 ris gratiam consugit, & Ravennæ in Italia exul recipitur.

A.u.C. §. 12. Idem fatum Catualdam regni Marcomannici invasorem 571.

773. anno post excepit; opibus enim Vibilii Hermundurorum GermaChr 20 norum Regis regno Marcomannico invaso pellitur, & à Tiberio
Imperatore in Foro Julio Narbonensis Galliæ ùt exul collocatur.

Regno Marcomannorum à Romanis præsicitur VANNIUS Quadicæ gentis.

§. 13. Clientes utrumque Regem infaustum, Maroboduum 571. & Catualdam, secuti, à Tiberio inter slumina Marum & Cusum, id est Marosch & Tibiscum sub Transylvania hodierna, set dibus datis collocati sunt.

A.u.C. §. 14. Maroboduus Ravennæ mortuus: ubi ab exilio per 570.

790. duodeviginti annos consenuit, multum imminuta claritate ob niChr.37 miam vivendi cupidinem. Hinc colligendum, eum circiter A;
U. C. 740. regno Marcomannorum potitum esse, quod suppositum ei 32. regni, 18. exilii, & juventutis ante regnum viginti,
& quod excurrere posset, annos tribueret.

A.u.c. §. 15. Vannius Rex Marcomannorum, & Quadorum, æque 573. 803. à Vibilio Hermundurorum Rege., & à propriæ sororis filiis, Chr. 50. Vangione ac Sidone, regno pellitur.

§. 16. Clientes Vannium secuti in Pannonia provincia Ro: 573, mana, acceptis agris, locati sunt.

CAPUT V.

De imminutione potentiæ Marcomannorum.

f. r. Potentia Marcomannorum (quam & florentissimum sub Augusto Romanum Imperium reformidare poterat) ut studio unius Marobodui intra paucos annos impetu quasi in summum culmen evecta, ita, dum Romani illam Marte deprimero distinerentur, arte unius Drusi subito lapsu ad humilem sermò statum (quod Marcomannos in specie concernit) redasta est: DRUSUS is Germanorum usus dissidio, utramque sactionem, pars L. B. A.Chr. hine Marobodui regno, illinc communi cæterorum libertatis vo- vid. App. to adhærentem, in proprium invicem exitium concitavit.

S. 2. Cheruscos ille primùm ARMINIO duce in Marcoman- 569. nos illexit, co eventu, ut non tantum Marobodui vires valde attererentur, sed & duæ validissimæ nationes, Semnones, & . Langobardi, in perpetuum regno Marcomannorum renuntiarent, & avellerentur. Hic ergo primus Marcomannicæ potentiæ lapfus fuit, atque eò gravior, quòd, eodem agente Druso, Catualda in exitium fracti jam Marobodui institerit, cumque cum 570.

adhærentibus suis solum vertere coegerit.

§. 3. Arminio ab armis contra Marcomannos quiescente, ab illo ipso Druso VIBILIUS Hermundurorum Rex excitatur. 571. Catualdam cæsum idem cum Maroboduo fatum exilii cum suis excepit. Hic est secundus lapsus, immo ruina ferè fortunæ Marcomannicæ, cò quòd per duplicem jam populi Marcomannici tum cladem, tum emigrationem, in viscera terræ ipsius sævitum, & pro cumulo malorum regium decus, Romanorum aftu, à Marcomannis ad Quados in Rege Vannio translatum fuerit, unde Regiâ quoque in Quadorum terris exsurgente, Marcomanniam in deserti formam quandam incidisse necesse est.

§. 4. Locò disjecti Marcomannici, sub Vannio QUADI-490.

CUM REGNUM summe quidem efflorescere coepit, & teste Pli-nio à Vistula in Tibiscum usque extensum suit. Sed in qualemcunque illud magnitudinem excreverit, felicitas illa diuturna non fuit, sed clade & exilio Vannii suorumque sinem invenit.

§. 5. Vannius is certè Jazyges (Metanastas, id est aliunde, 573.489. nempe à Mæotide transductos, intra Tibiscum & Danubium col-490. locatos) nec non Lygios supra Sudetos montes versus Vistulam 454. habitantes, itaque & omnes populos Lygiis ab una, & Jazygibus ab altera parte intermedios, Vistula superiore, dein montibus Sarmaticis & Carpaticis inclusos, usque ad Danubium sub potestate habuit. De Jazygibus, utrùm successoribus Vannii, Vangioni & Sidoni, imperio tenus, an societate tantum vincti manserint, ambiguum, illud autem certum est, posterioribus temporibus, seculo secundo nempe, Quados Granua fluvio ter- 601.

minatos, & Jazyges fociorum, non subditorum loco, venisse.

§. 6. Illud quoque dubio caret, Lygios omnes jam ab ipso 573. Vannio ad Vibilium Hermundurorum Regem defecisse. Unde hic tertius lapsus est regni quondam Marcomannici, & primus regni Quadici repente evecti, & iterum decrescentis. Decrementum id eò magis nocuit rei Quadicæ & Marcomannicæ, quòd, arte itidem Romanorum, regnum, Vannio soli eousque obtemperans, divisum exinde inter Vangionem & Sidonem, adeóque & hoc medio, pro voto Romanorum, debilitatum fuerit.

§. 7. Ab hoc tempore non ampliùs coaluit Marcomannicum & Quadicum regnum, sed in partes scissum mansit: quamvis de cætero utraque natio, jure sociali semper juncta, in id præcipuè totis viribus incubuerit y ut jugum Romanum à se amolire-

Digitized by Google

DE IMMINUTIONE POTENTIÆ MARCOMAN.

A. Chr. tur, quin &, dum se præberet occasio, provinciarum Roma- Wil. App.

narum partem ad se traheret.

§. 8. Prima occasio se obtulit, cum Domitianus, luxui tantùm studens, rem Romanam variis in locis pessumdaret, & cladibus dissimulatis, emptam à barbaris pacem pro victoria apud 574. Senatum Romanum venditaret, barbaris itaque illis liberam quasi facultatem provincias Romanas agendi ferendi relinqueret. Hoc tempore sanè Marcomanni, Quadi, Jazyges, PANNO-NIA út suâ uti cœpêre, nec inde ejecti prius sunt, nisì sub Marco Aurelio Antonino.

91. §. 9. Domitianus Quados & Marcomannos ulcisci volens, 575. quòd contra Dacos nulla sibil subsidia missisent, in Pannoniam venit, bellum eis illaturus, sed cæsus & in sugam conjectus non tantum ab ulteriori expeditione destitit, sed & Dacis pacem antè negatam spontè obtulit. Unde colligendum, in parte Pannoniæ Romanæ tunc sedisse Quados & Marcomannos: quoniam si in propriis tantum terris transdanubianis se continuissent, Domitianus subsidiorum contra Dacos petendorum titulum non habuisset.

§. 10. In Dionis relatis Lygii & Suevi sub imperio Domi- 575. tiani reperiuntur circa Jazyges transdanubianos, & Mœsos cisdanubianos. De Suevis dubio fermè caret, quòd fuerint populus ille Marcomannicus, qui cum Maroboduo & Catualda exules in hac ipsa regione positi. Lygii censendi illi, qui, à Vanhio deficientes, partim in terras Mœsiacas immigrârunt. Abhinc de Marcomannis & Quadis nulla fermè mentio usque ad imperium M. Aur. Antonini occurrit.

§. 11. M. ANTONINUS Pannonias, Marcomannis, Sar- 587.600. matis, Vandalis, simul etiam Quadis exstinctis, servitio liberavit : Marcomannos in deditionem accepit, plurimis in Italiam traductis. Servierat ergo Pannonia in superiore sui parte, à tempore Domitiani usque huc, Marcomannis, Sarmatis, id est Jazygibus, & Quadis: in inferiore verò parte Vandalis, sub quibus

fupradictos Lygios intelligo.

J. 12. Durante adhuc bello Parthico cœpit Marcomanni-588. Bellum id à scriptoribus promiscue etiam vocatur Germanicum, eò quòd Marcomanni & Quadi foli non, fed fimul alii Suevi Danubio vicini bello contra Romanos impliciti fue- 590. rint.

§. 13. Celtæ, qui trans Rhenum incolunt, id est Suevi va- 589. **1**69. rii, nec non Marcomanni, & Quadi, venêre usque in Italiam, attulêréque Romanis maxima & gravissima incommoda. Ob-

170. sessa ab iisdem Aquileia, Opitergium excisum. Ast à Marco,

opera Pertinacis, graviter funduntur.

S. 14. Ad initium hujus anni cladem passus exercitus Roma- 588-589nus in Italiæ finibus, quapropter magnus timor populum Romanum incessit. Grandi autem apparatu bellico per hunc annum coacto, & appropinquantibus jam Illyrico Imperatoribus gentes barbaræ sese retraxerunt.

§. 15. Marcus jam solus regnans, triennale primum bellum Vid. App. 172. gessit, contra Marcomannos, Quados, Jazyges: primo anno 589. seqq. 173. victoriam in Pannonia ipsa retulit: secundo anno sugientes in

174. conglaciato Danubio assecutus cecidit: tertio anno Quados in propria ipsorum terra, magis Dei beneficio, & fulmine auxiliatorio, quam propria virtute contrivit. Locus hujus pugnæ ter- 602. tiæ fuit in Cotino, id est, in ea parte Quadiæ, quæ Sarmaticos montes spectat.

§. 16. Post partam hanc victoriam gentes in gratiam rece- 594. seqq. ptæ, sed gravissimis pacis conditionibus: inter quas erat, quòd

Quadi Marcomannorum societatem ejurare coasti sint.

S. 17. Annus unus dein bello his in partibus Danubianis 590.597. vacavit ob rebellionem Avidii Cassii.

§. 18. Alterum expòst coepit triennale bellum, gentibus 6001 rebellantibus tum ob absentiam Imperatoris, tum ob gravitatem conditionum pacis.

§. 19. Quis tum fuerit populorum ad Danubium situs, or- 601 602.

dine fuo in apparatu explicatur.

§. 20. Quantum per hæc bella imminutæ fuerint vires Mar- 604.

comannorum & Quadorum, itidem apparatus adnotat

S. 21. Prosequitur idem apparatus fata ulteriora Marcoman- 605.606 norum & Quadorum sub Commodo. Marcomanni jam nec alimenta, nec virorum ampliùs copiam, ob multitudinem illorum, qui peribant, & ob agrorum vastationem perpetuam habebant. Commodus, cum eos ad internecionem delere nullo negotio posset, conditionibus tum paternis tum novis pacem tandem tribuit.

§. 22. Marcus pater Quados jurare fecerat, non permissu- 594 ros se, ut per agrum suum Marcomanni iter facerent: agro Danubiano Marcomannos mulchaverat: sedes eorum vacuas Van- 597. dalis possidendas dederat: & Marcomannorum multitudinem 590-

alias in terras abduxerat.

§ §. 23. Ad ima igitur his temporibus fermè collapsa est sors Marcomannorum: & quæ abhinc subsequuntur, non tam nomen Marcomannorum, quam Quadorum, merentur, quan-quam ob celebrem olim Marcomannorum famam scriptores aliqui, rarò tamen, compellationi Marcomannorum insistant, parvi facientes, num gesta Quadis propriè debita Quadorum vel Marcomannorum nomine infignirent.

CAPUT VI.

De Statu Quadorum & Marcomannorum usque ad Attilæ tempora.

1. SEculo tertio inchoante res Quadorum & Marcomanno- 608. rum in eodem statu, ac tempore Marci Antonini, perdurabant: devoti enim ac amici populo Romano audiunt, itaque

DE QUADIS ET MARCOM. USQUE AD ATTILAM. 13

A.Chr. ab invasione Romani Imperii quievere, & suis se limitibus con-vid. App. tinuere. Ac quanquam Antoninus Heliogabalus, vaticiniis sibi confectionem horum populorum destinatam credens, occasionem quæsierit, in eos, quietos licèt, arma movendi, essectu tamen id caruit.

251. §. 2. Seculo tertio medio Gothi mirum in modum rem Ro- 611.612,

252. manam in Illyrico, & Persæ in Asia afflixêre. Gallus Imp. cum

253. Gothis fœdus ignominiosum pepigit, & nec hoc à Gothis ser- 613. vatum. Pestis quoque per decennium devastavit Romanum Im-

259. perium. Gallienus post captivitatem patris Valeriani solus re- 614.615. gnans, & luxuriæ indulgens, rem Romanam ubique terrarum 620.

quasi naufragio dat.

Eusebius scriptor seculi initiantis quarti in occupatione Pannoniarum, Marcomannos Quadis non conjungit, quin nec de eis mentionem facit; ergo Marcomanni residui non Quadis in Pannoniam, sed Germanis aliis in Italiam sese associarunt. Disjunctio hæc ex seculo priore originem habet, quoniam Quadi sub M. Antonino societatem Marcomannorum ejuraverant. Cum itaque respectum semper ad Romanos haberent, huic datæ legi assueverunt. Eutropius similiter Quados solos, & Sarmatas 615. in Pannoniis direptis memorat, ac Eusebius.

5. 4. Gallienus, amore filiæ Attali Germanorum Regis, Pi- 620, pa nomine, captus, eam matrimonii specie suscept, concessa per pactionem patri ejus parte Pannoniæ. Patrem hunc Sextus Aurelius Victor in libro de Cæsaribus vocat Regem Germanorum, in epitome verò, Marcomannorum. Trebellius Pollio hanc u- 622. xorem, Piparam nomine, & filiam barbari Regis appellat; non distinguendo, cujus gentis Rex is barbarus suerit. Sanè Eusebius, & Eutropius Marcomannos non nominant inter invasores

bius, & Eutropius Marcomannos non nominant inter invasores Pannoniæ, nec Marcomanni abhinc apud alios scriptores in Pannonia reperiuntur, ita ut pater Piparæ barbarus, Rex Germanus Quadus, non Marcomannus, censeri debeat, & Victor in epitome nomen gentis promiscuè accipiat, atque laxè Marcomannum vocet, quem propriè Quadum vocare debuisset.

§. 5. Aurelianus nondum Imperator sed dux exercitus 625. Claudii, contra Suevos & Sarmatas dimicavit, & victoriam retulit. Suevi hi de Quadis, Sarmatæ de Jazygibus intelligendi.

dubia victoria, quam tamen pax secuta. Deinde in Alamannos se convertit, eòsque, dum jam Italiæ imminerent, in Rhætia acie vincit. Alamannis junctæ erant remotiores, & finitimæ nationes, id est, Marcomanni & Suevi. Eodem anno Germa-627. ni hi socii cladem magnam Romanis afferunt apud Placentiam, quaproter jussu Aureliani libri Sibyllini inspecti, & varia sacra expiatoria instituta.

6. 7. Peractis his facris Alamanni & Marcomanni carptim vagantes perimuntur & vincuntur. Hinc jam ex Zosimo, qui 626. Alamannos cum sociis, & ex Vopisco, qui Marcomannos sim-627.628. pliciter, invasores Italiæ dicit, clarum sit, Marcomannos Ala-

Digitized by Google

A.Chr. mannis & Suevis in Italia diripienda, non Quadis in Pannonia Vid. App. fe socios præbuisse.

§. 8. Ab hoc tempore rara Marcomannorum mentio repe-629. ritur in scriptoribus, utpote qui jam in Alamannorum popularium suorum societatem & nomen transibant, & unà cum iis, partim Italiæ, partim Galliis sese infundebant.

5. 9. Vopisco teste, etiam sub Aureliano cum Quadis, & 632. Sarmatis, scilicet Jazygibus, belliduce Probo, adhuc privato, res suit. De Marcomannis autem, quòd cum Quadis suerint, nulla mentio.

contudit, ut propè sin Illyrico Sarmatas, cæterásque gentes ita 633.
contudit, ut propè sinè bello cuncta reciperet, quæ illi diripuerant. Tunc ergo Quadi, cum sociis suis Jazygibus, cessere Pannonia, quam à tempore Gallieni, ùt suam possederant.

§. 11. Victor cæsos Marcomannos sub Diocletiano, sed 637. non ubi, refert. In Pannonia id esse non poterat, quoniam Marcomanni jam dudum in Pannonia nihil attentaverant: Quadi verò jam sub Probo Pannonias reliquerant. Circa Rhætias igitur cæsi Marcomanni esse debebant.

§. 12. Quadi sub Diocletiano ad finem seculi tertii jugum 638. Romanum pariter ac Scythæ (id est Gothi) Alani, Basternæ, Carpi, Catti, subiisse dicuntur. Id aliter intelligendum non est, quam sirb Probo Quados, equè ac alios nominatos populos, 682.700. Romano Imperio devotos ac fœderatos factos esse, pacto annuo donativo pecuniario, ut à provinciis Romanis abstinerent, & hostibus populi Romani hostes essent. Scythæ & Sarmatæ (sub quibus comprehenduntur Alani, Basternæ, Carpi) jam olim sub Tiberio subacti, ut loquitur Eusebius, id est, ami-561. ci, ùt inquit Florus, fuerant, & stipendia eos à populo Romano percepisse testatur Aelius Spartianus in Adriano. Cattis, & reli- 579. quis Germanis Rheno propinquis, jam promiserat Alexander 609. Imp. omnia, quorum opus foret, se præbiturum, pecuniásque daturum magna copia, ut testis est Herodianus. Quadis igitur pariter, ac aliis gentibus, à Diocletiano stipendia & fœdera concessa sunt. Confirmabitur hoc in gestis Valentiniani infra §.33. ubi Quadis exprobrat ingratitudinem erga beneficia Romana.

§. 13. Sub Constantino Magno bella civilia cum Maxentio, 639 ulque & Licinio, dein sub Constantio II. cum Magnentio, quæ ingentes vires Romani Imperii consumpserunt, in causa suere, ut barbaræ gentes, & inter eas etiam Quadi, reinvalescerent contra Romanum Imperium.

358. §. 14. Sub CONSTANTIO II. motus primi exstiterunt. Per-671. misti Sarmatæ & Quadi Pannonias & Mæsiam superiorem cuneis incursant dispersis. Constantius, coasta militum valida manu, transito Danubio, populandis barbarorum incumbit terris: primum in ea parte Sarmatiæ, quæ secundam prospectat Pannoniam, dein quoque circa Valeriam. Aderant illico Sarmatis periculorum Quadi participes, ut antea socii noxiarum; cæsi autem in terras suas evadunt. Constantius eos in proprias terras Qua-

DE QUADIS ET MARCOM. USQUE AD ATTILAM. 15

A.Cha Quadicas persequi parans, advenientibus jam multis populis pa-Vid. App. cem petentibus, in finibus Jazygum & Quadorum subsistit.

§. 15. Hic nulli jam Marcomanni, sed ex Germanis soli Quadi, & cæterùm Sarmatæ, eorúmque duplices sedes memorantur, nempe è regione Pannoniæ secundæ, circa Tibiscum in Bannatu hodierno Temesvariensi: & è regione Valeriæ à Tibisco sluvio, usque ad Granuam, Quadorum regni limitem. Sarmatæ circa Pannoniam secundam, Limigantes disti, in dominos & servos distincti, erant populus ille, unde Slavi Bohemi, Poloni, Moravi, & Slavi Hungariæ superioris descendunt. De istis Sarmatis specialiter alibi agetur.

§. 16. Sarmatæ, circa Valeriam, erant Jazyges. Hi nec ab Hunnis, nec ab ullis aliis gentibus unquam loco moti funt, sed posteri eorum in hodiernum diem iisdem in sedibus perseve-

rant.

Similar /

f. 17. Jazyges, Scythica gens à Moeotide oriunda, in ter-4886 ras Danubianas adhuc ante Christi nativitatem, sub Augusti im-4896 perio, dum is contra Cotisonem Regem Dacorum bellaret, venerunt, Dacósque sedibus, intra Granuam, Danubium, & Tibiscum, tempore Julii Cæsaris, sub Bærebista Rege captis, depulerunt, Vannióque dein Marcomannorum & Quadorum Regis seculo I. christiano adhæserunt.

of. 18. Teste Dione Decebalus Dacorum Rex nonnullam 578partem regionis Jazygum occupavit, quam cùm Jazyges posteà, repeterent, Trajanus Imperator non restituit. Inde colligendum: à Trajano eam partem regionis Jazygum, quæ angulum terræ inter Danubii & Tibisci consluentiam occupat, & posteà Aciminci nomine venit, Daciæ à se in provinciam Romanam

erectæ incorporatam esse.

6. 19. Regrediendo nunc ad gesta Constantii II. suprà 6.14. 6724 cæpta, omnium primò super pace & conditionibus Constantius admisit Sarmatas, quoniam hi, ducente Zizai Regali, nec non Rumone, Zinastro, & Fragiledo sub-Regulis, primi supplices sacti sucrant; & quanquam se & terras suas Romanis in deditionem omnimodam offerrent, non acceptavit tamen eam Constantius, sed jussi sunt Sarmatæ sedes suas obtinere impavidi, restituere captivos, obsides dare, & præceptis obedire; quod itaque clientelarem nexum involvit.

f. 20. Secundo loco super pace actum cum Arahario. Is 6726

transjugitanorum, Quadorúmque parti præerat, qui nunquam

anted pignora suderis exhibere compulsi suerant. Hæ notæ

quasi certificant, Araharium præsuisse Quadis, qui Austriam
hodiernam trans - Danubianam in campis patentibus seu
Marchfeld, atque Moraviam, & Silesiam superiorem inhabitabant. Illi Ammiano rectè vocabantur transjugitani, quoniam respectualiorum Quadorum trans juga, nempe trans montes Hungariam hodiernam superiorem à parte Austriæ transdanubiana, dein à Moravia & Silesia superiore separantes siticrant. Ad Quados cisjugitanos in Hungaria pervenerat cum
exer-

Digitized by Google

A, Chr. exercitu Marcus Antoninus Imp. non ad transjugitanos in Mo-vid App. ravia & Silessa, adeóque hi tum obsides non dederant.

Sarmatis præerat, locoram consiniis & seritate junctissimis. Hæ notæ denotant Sarmatas, quos jam Tacitus & Ptolemæus antè descripserant. Ptolemæus eos ponit supra lineam ab Australi 486.2. sine Sarmaticorum montium, usque ad Carpatum montem, id est: à montibus Trentschiniensibus, usque ad Carpaticos circa 287.288. Comitatum Sarosiensem, itaque in Hungariæ hodiernæ superioris parte septentrionali, hinc Moraviam & Silessam, illinc Poloniam attingente. Hic situs erat junctissimus Quadis transjugitanis, in Moravia & Silessa. Hos Sarmatas Tacitus intellige-464 re debuit, dum dicit: Gothinis (qui in ferri sodinis, ergo civitatibus Hungaricis montanis habitabant) & Osis, terga Quadorum claudentibus, tributa partim à Quadis, partim à Sarmatis imposita fuisse.

§. 22. Cujus gentis specificæ & linguæ Sarmatæ illi suerint, nec ex Tacito, nec Ptolemæo, nec Ammiano liquet. Ast cùm populi totius Scythiæ seu Sarmatiæ Europeæ, potissima ex parte, ùt latiùs cap. XIV. dicetur, Germanicæ suerint originis, æquè idem de Sarmatis his, & multò magis, quoniam Quados Ger-

manos pro superioribus agnoscebant, dicendum est.

§. 23. Propter hanc dependentiam à Quadis, Araharius pa-674 dis cum Usafro pertinaciter obstrepuit, sirmavitque, pacem, quam ipse meruit, Usafro quoque debere proficere, ut participi, licet inseriori, & obtemperare Araharii imperiis consueto. Verum Constantius, qui magis Romanæ rei conducere credebat, populos è se invicem dissolvere, quam unire, quæstione dissolutia, aliena potestate Sarmatas eripi, & pro se specialiter, tanquam Romanorum clientibus, obsides offerre jussit, quod ii gratanter amplexi sunt.

§. 24. Quarto loco super pace actum est cum maximo nu-675mero catervarum confluentium nationum & Regum, qui suspendi à
jugulis suis gladios, id est pacem non bellum sibi dari, petebant.
Precibus potiti etiam hi, accitos ex intimis regni procerum silios
obsidatus sorte opinione celerius obtulerunt, & captivos Romanos
reddiderunt. Sub his nationibus & Regibus, è longinquo venientibus, & ex intimis regni obsides, citius quam sperabatur,
adducentibus omnino remotiores populi, tumin Moraviæ & Silesiæ parte, quæ Arahario non parebat, tum in Bohemiæ parte
Moravis & Danubio viciniore, intelligendi sunt.

§. 25. Quinto loco dijudicata causa inter Sarmatas Limi-676, gantes, & Victovalos. Illi, olim à servis suis patria pulsi, Victovalis, à quibus recepti, se subdiderant: nunc autem à Constantio nexu absolvebantur, & liberi Romanorum clientes, sub Rege illis dato Zizai, esse jubebantur. De his alibi plura.

§. 26. Omnibus his in barbarico solo, seu in finibus Qua-677. dorum & Jazygum, gestis, supererant Quadi cisjugitani, id est, qui in Hungaria hodierna superiore trans Danubium, à jugis supradictis, Hungariam, Austriam, & Moraviam

DE QUADIS ET MARCOM. USQUE AD ATTILAM. 127

A.n.c. viam dirimentibus, usque ad Granuæ exitum in Danubium, habitabant, ac, victi in terra Jazygum, ad regionem suam aufugerant, inde verò ad castra Constantii pro pace petenda non venerant. In hos igitur contumaces Constantius castra Bregetionem versus (id est, è regione hodiernæ civitatis Comorrn) movit: atque tunc primum ad preces vertuntur, & pacem itidem obtinent. Præerat illis Regalis Vitrodorus, Viduarii filius Regis, & Agilimundus sub-Regulus. Erant quoque ibidem alii optimates, & judices, variis populis præsidentes. De situ horum Quadorum non dubitandum ex loco castrorum, qui prope Bregetionem, ergo in Comitatus Comaromiens parte cis-Danubiana suit.

§. 27. Vel maximè autem notandum: omnes hos populos, nullatenus uni Regi, ùt olim, paruisse, sed in diversissima regimina discerptos, partim forma quadam Monarchica sub Regibus & Regulis, partim Aristocratica sub optimatibus & judicibus, usos suisse, adeóque à veteri quondam potentia multum nunc distasse. Quin immo Ammianus Araharium & Usasrum, non Reges, sed Regales, & in optimatibus excellentes, ergo in re ipsa Primates optimatum vocat: quod idem quoque Vitrodoro & Agilimundo applicandum videtur, ita ut ubique apud Qua-

dos forma Aristocratica obtinuerit.

Valentis, quasi per universum orbem Romanum gentes Barbaræ motus ciebant: Gallias & simul Rhætias Alamanni, Pannonias Sarmatæ & Quadi, Thracias Gothi populabantur. En hic circa Pannonias soli Sarmatæ Quadis socii suere, non Marcomanni. At hi, quotquot supererant, à communi invasione Romani Imperii certè non vacabant: ergo sub Alamannorum sædere & nomine participes erant deprædandarum partim Rhætiarum,

partim Galliarum.

\$ 29. Quadorum natio (inquit Ammianus) motu est exci-6856 ta repentino, parum nunc formidanda, sed immensum quantum antehac bellatrix & potens, ut indicant perpetrata, quondam raptim proclivia, obsessaque ab iisdem ac Marcomannis Aquileia, Opitergiumque excisum, & cruenta complura perceleri acta procinctu, vix resistente Principe serio, Marco. En, ad irruptionem tempore Valentiniani Marcomannos Ammianus non associat Quadis, in digressione autem ad præteritum, nempe ad irruptionem sub tempore Marci Aug. Antonini A. 169. Marcomannos & Quados simul notat. Vivebat Valentiniani tempore Ammianus, & ipse expeditionibus bellicis intererat; ergo, dum Marcomannos præterit, indigitat, eos jam sic vocari desissse, & reliquias Alamannis adhæssisse.

§. 30. Quadi efferati in Romanos, quòd Valentinianus 685. trans Danubium in ipsis Quadorum terris, quasi Romano juri jam vindicatis, ædificari præsidiaria castra mandaverit: deinde quòd Marcellianus, Dux Valeriæ noviter constitutus, Gabinium Regem Quadorum, ad epulas corrogatum, violata hospitalis of the constitution of the

ficii sanctitate, trucidari fecerit.

5. 31. Quadi, fociis Sarmatis, Pannonias diripiunt, Legi-686. 687.

Acht. onem obmotam Mœsiacam maxima ex parte interimunt, alte-Vid Appr

ram Pannonicam omnem penè delent.

s. \$. 32. Valentinianus, datâ jam Sarmatis veniâ & pace, 693. apud Carnuntum per continuos tres menses æstivos arma parat in Quados, Merobaudem ibi loci cum parte exercitûs in Quados immittit: ipse cum reliquo exercitu Acincum properè movet, & ex parte Jazygum transito Danubio, in Quados proficificitur; cæsis & vastatis Quadis, Acincum revertitur, dein in hiberna Bregetionem tendit.

§. 33. Dum de pace cum Quadis agit, exprobránsque in-694 gratitudinem eorum vehementiùs irâ commovetur, sanguinis eruptione extinguitur. Vocavit Valentinianus Quadicam nationem beneficiorum immemorem, & ingratam; unde colligendum: pacem antehac cum Quadis, pro more Romanorum respectu aliarum quoque gentium, sic convenisse, ut certorum donariorum annuorum participes suerint; quæ enim alia Romanorum.

norum beneficia in Quados derivari potuissent?

Marcomannorum memoria adhuc occurrit apud S. Hieronymum. Is, dum in epistola ad Geruntiam de devastatione Romani Imperii per plurimas gentes barbaras loquitur, non nominat Marcomannos sed Alamannos: ast in epistola ad Heliodorum Alamannos silet, Marcomannos citat; unde ipsi uterque populus promiscuè habitus. Vixit S. Hieronymus usque ad A.420. conqueritur de fatis Romani Imperii per 20. & 30. annos jam durantibus: vel maximè notat semibarbarum proditorem, id est Stiliconem, qui initiante planè seculo quinto gentes barbaras, ipse genere Vandalus adeoque Barbarus, in Romanum Imperium illexit. S. Hieronymus tempus 20. & 30. annorum à fracto Danubii limite, id est ab A. 373. intellexit: rectè igitur 747. Marcomanni citantur, qui cum Alamannis Rhætias & Gallias 654-b.655. invaserunt; inde autem nullatenus concludendum, Marcomannos in pristina claritate perseverâsse.

§. 35. Post hæc tempora finientis seculi quarti, Marcoman-755. con adhuc in Historia Miscella prodeunt, & inter gentes, quæ Attilæ Hunnorum Regi in expeditione Gallica seculo quinto medio adhæserint, numerantur. Facilè quidem concesserim, Marcomannos inter socios Attilæ suisse, qui jam antè toties Rhætias & Gallias incursarant: nam cùm Sydonius Thuringos, & Francos ad Nicrum, socios Attilæ faciat, quidni Suevi, Alamanni, & populares eorum Marcomanni, jam potiùs Alamannis intermixti extra patriam, quàm in patria degentes, eidem se associassent, cùm semper Galliis institerint? Ast inde planè est, quòd Marcomanni rerum novarum avidi sedes suas veteres intra Herciniam silvam neglexerint, et, ùt sors dedit, sive cum melioribus, sive cum paribus, dummodo novis, commutaverint.

§. 36. Hæc omnia dicta sunto, ut terram Hercinio saltui inclusam, id est Bohemiam, per tot migrationes & sata valde silvescentem, adeóque novæ Slavorum occupationi & culturæ opportunam nemo mirari queat.

CAPUT

A.W.C.

CAPUT VII.

Vid. App. Num.

De Germanorum, præcipuè Alamannorum & Vandalorum, migrationibus,

Marca illud specialiter est, designare, quo tempore Czechus & Lechus fratres, cum popularibus suis Slavis, in Bohemiam, quondam Bojorum, dein Marcomannorum sedem, immigraverint? Ad hanc quæstionem insta pluribus deducam, migrationi huic, omnibus perpensis, optime convenire seculum quartum circa annum Christi 374. sub Valentiniano & Valente Imperatoribus. Ut autem sententiam hanc sirmare & evincere queam, necesse mihi est, ostendere, terram Hercinio saltu inclusam, id est Bohemiam, cultoribus, saltem ex parte, destitutam, obindéque recipiendi Czechi cum populo suo capacem suisse: atque etiam circumvicinos Hercinio saltui populos desertæ ejus partis ex sua gente implendæ studio non incubuisse, quin potitiùs & ipsos ex propriis sedibus aliò commigrasse, ac hoc modo Lecho, terras Vistulanas seu Polonicas suis auspiciis occupandi, novamque Rempublicam ibidem condendi occasionem dedisse.

§. 2. Attenuationem populi Marcomannici intra Bohemiam aliquot capitibus jam prosecutus sum; hic autem specialiora quædam, eandem attenuationem confirmantia, ex historia Alamannorum adhuc adducenda. Attenuationem verò circumvicinorum Hercinio saltui populorum migratio Vandalicarum essque vicinarum gentium subministrabit. Intermiscebuntur tamen pauca quoque de aliorum Germanorum in Imperium Romanum irruptione, quoniam elucidationi dicendorum de Alamanum irruptione, quoniam elucidationi dicendorum de Alamanum irruptione.

mannis & Vandalis inserviunt.

745. §. 3. Augustus Imperator bellum contra Germanos gerens, 540. eóque victor, ex Suevis & Sicambris quadraginta millia dedititiorum in Galliam trajecit, juxtáque ripam Rheni sedibus assignatis collocavit.

6. 4. Sub Tiberio Imperatore, resolutis militiæ artibus, Gal- 572.

lia à finitimis gentibus direpta est.

§. 5. Sub Alexandro Imperatore, Germani Rhenum Danu-609. biúmque transgressi, Romanos in fines hostiliter intrârunt, exercitus Romanos ripis insidentes oppugnârunt, pérque urbes & vicos magnis copiis excurrerunt. Constictibus aliquot habitis, ex quibus Germani haud impares Romanis abierant, Alexander cratores de pace misit, qui pollicerentur, omnia Germanis Principem Romanum, quorum foret opus, præbiturum, pecuniásque daturum magnã copiâ.

A.Chr. §. 6. In novum Francorum nomen plures populi Germa-623.

255. niæ, & inter eos Cheruscorum reliquiæ, Catti, Attuarii, Sicambri

A.Chr. bri, Chamavi, Bructeri coierunt, & in Imperii Romani fines Vid. App.
Occidentem versus magno impetu irruerunt.
620. 617.

§. 7. Circa idem tempus gentes plures Suevicæ in nomen novum ALAMANNORUM coëunt. Alamanni, quasi Halemän- 644. ner, id est conquirentes viri, dicti sunt: Germani verà, Geermänner, conventuum viri. Flavius Vopiscus in Proculo Tyran-634no, qui contra Probum Imperatorem purpuram in Galliis sumpserat, dicit, eo tempore Alamannos adhuc Germanos (subintelligendum etiam) appellatos esse. Ipse enim Vopiscus Manlium Statianum apud Senatum Romanum in laudem neo-creati Imperatoris Probi (A. 277.) perorantem inducit: testes virtutis Probi esse Francos inviis stratos paludibus, testes Germanos & Alemannos longe à Rheni submotos litoribus. Distinguit igitur Vopiscus ipse inter Germanos & Alemannos, ut hi saltem ipsi se jam ante Imperium Probi Alemannos profiteri debuerint. Eandem distinctionem inter Germanos & Alemannos 614. facit Eusebius dudum ante Probum ad annos 260. 261. Aleman-615. nos quoque expresse nuncupat Eutropius ad annum 261. Victor 620. 625. ad eundem annum 261. & 270. nec non Zosimus ad annum 626.

5. 8. Alamanni vastatis Galliis in Italiam transsère: cæ-614. 615. duntur à Claudio haud procul à lacu Benaco. Aurelianus in-620. tellecto, Alamannos cum remotioribus & finitimis sibi nationi-625. bus Italiam incursionibus vexare decrevisse, relicto Pannoniæ 626. præsidio, versus Italiam perrexit, & in extremis ad Istrum partibus conserto præsio, multa barbarorum millia delevit. Hic igitur Alamanni non soli, sed cum finitimis sibi nationibus, id 628. est Suevis: & remotioribus, id est Marcomannis & aliis, Italiæ

insistebant, ast in Rhætia cæsi sunt.

77. \$\, 9. Probus Gallias, quæ occifo Posthumo omnes turba-632. tæ, & intersecto Aureliano à Germanis possesse erant, cum ingenti exercitu petit, sexaginta nobilissimas civitates recipit, Germanos, cæsis propè quadringentis millibus, ultra Nicrum sluvium, & Albam removet, & Regulos novem diversarum gentium in deditionem accipit, urbes Romanas quoque & castra in solo barbarico ponit, atque illic milites collocat. Quod hic dicitur de Alba, non est Albis sluvius, sed regio montana & aspera in Suevia, die Albe dicta. Eckbard. rer. Franc. Lib. 1. cap. 13.

6. 10. Inter gentes diversas novem, hic à Vopisco commemoratas, referendæ sunt gentes quatuor, quas Zosimus ad Rhe-6312 num devictas recenset, nempe Logiones duce Semnone, Vandalos, Burgundos, Francos. Reliquæ quinque gentes ergo Alamannicæ, & Suevicæ suisse videntur. Zosimus addit, ex populis his, quotquot vivos Probus in potestatem redigere potuerit, in Britanniam missos esse, qui sedes ibi nacti utiles Imperatori suerint. Vandalorum pars, & Burgundi quidam, à Tabula 4914 4954 Peuting. Armalausi, id est populus nuperus dicti, tunc temporis circa Danubium superiorem ad sontes usque sedebant. Logiones iidem erant, qui aliis Lygii & Luii vocabantur, & ex vicinia Vistulæ ad Rhenum migraverant.

J. . . .

A.Chr. §. 11. Probus etiam Vandalos in Romanum folum transtu-Vid. App. 280. lit, fed hi fidem fregerunt, & occupato bellis Tyrannicis Probo, 633.

per totum penè Orbem, pedibus & navigando vagati funt, quos tamen Probus diversis vicibus, varisque victoriis oppressit.

7. §. 12. Sub Diocletiano Constantius Cæsar sexaginta millia 638.

Alamannorum juxta Lingonas in Galliis prælio interemit.

pugnaturus exercitum suum, præter Britannos, ex redactis in potestatem barbaris, Germanis, alissque Celticis nationibus conflatum habebat, quibuscum ex Alpibus in Italiam Romam usque movebat.

Regibus circa Rhenum, Nicrum, & Danubium fluvios, fedes suas habebant. Constantius Alamannis his bellum infert, pacem

dein petentibus tribuit.

5. 15. Eodem tempore alii Alamanni, Lentienses dicti, ad 646. latus Rhætiæ propriæ, circa Lacum Brigantinum sedebant. Cum his æquè Constantius bisariam diviso exercitu bellum gerit. Alamanni initio victores, redintegrata pugna vincuntur, & graviter cæduntur.

lias fermè omnes pervagantur & vastant. Ventum dein ad pugnam est inter Romanos & Alamannos. Hos ducebant duo Re- 649. c.
ges aliis excelsiores Chnodomarius & Serapio; eos autem sequebantur potestate proximi Reges numero quinque, Regalésque
decem, & Optimatum series magna, armatorúmque millia triginta & quinque ex variis nationibus partim mercede, partim
pacto vicissitudinis reddendæ quæsita. Cæsi Alamanni: sex millia corporum inventa sunt in campo constrata, & inæstimabiles
mortuorum acervi per undas sluminis ferebantur.

658. §. 17. Ex Alamannis Juthungi, Danubii accolæ, pace fra- 650. Cta Rhætias vastant. Hi (à Tabula Jutugi vocati) ad finem se- 495. 495. culi tertii sedebant ad Danubium prope Marcomannos, & erant Quadis intermixti, nunc autem Italiæ imminebant. Hoc anno quoque Suomarius Rex Alamannorum spontè, Hortarius autem

coactè se dedit sub certis pacis conditionibus.

id est provincias Alamannorum, hostiles. Suomarii Regis amici provinciam in Rheni ripis prope Moguntiacum intactam relinquit, & transitum Rheni ad inferiores ripas, circa Hortarii Regis provinciam quærit, & invenit. Per hanc provinciam innoxiè transit. Ad Regionem cui Capellatii vel Palas (Pfaltz) nomen erat, 652, ubi terminales lapides Alamannorum & Burgundionum confinia distinguebant, castra eapropter positi, ut Magrianus, & Hariobaudes, germani fratres & Reges, pacem petituri reciperentur, quod & sactum. Post hos statim Rex quoque Vadomarius venit, cujus erat domicilium contra Rauracos. Is non tantum pro se, sed & pro aliis tribus Regibus Alamannorum, Urio, Ursicino, & Vestralpho pacem petit: quam & hi accipiunt, postquam missis legatis, post messes incensas & habitacula, captós, quam missis legatis, post messes incensas & habitacula, captós, que

Digitized by Google

A.Chr. que plures & interfectos, ita supplicarent, tanquam ipsi hæc Vil. Applicarent in Romanos.

deliquissent in Romanos.

Rhætiis tractus. Contra eos missus Romanus Dux Libino cum petulantibus Rhætiæ populo, & Celtis, seu Gallis, in sugam conjicitur. Pôst Julianus Cæsar Alamannos transmisso clam nochu Rheno incautos invadit, aliquos occidit, reliquis se deden-

tibus pacem dat.

364. §. 20. Tempore initiantis imperii Valentiniani & Valentis, 654. 2. barbari fermè ubique infestant Romanum Imperium. Gallias & simul Rhætias Alamanni populabantur. Concitati sunt Alamanni in Romanos ex duplici causa: nempe quòd eis certa & præstituta ex more munera præberi deberent, minora & vilia autem sint attributa. Deinde quòd Alamanni ab Ursacio tunc magistro officiorum iracundo & sævo asperiùs tractarentur, adeóque contumeliosè se despectos haberent. Per varios annos varie pugnatum.

§. 21. Alamannos dispersos aggressus per Rhætias Theodo-654. La fius, ea tempestate magister equitum, quoscunque cepit, ad Italiam justu Principis misit, ubi fertilibus pagis acceptis tribu-

tarii circumcoluêre Padum.

rum confinis, pagorum omnium incolis in unum collectis, cum quadraginta armatorum millibus in Galliam irrumpit. Gratianus Nannienum Ducem, cum Mallobaude domesticorum Comite, Regéque Francorum, contra Alamannos mittit. Romani primum sugantur, sed per supervenientem Gratianum restituto prælio; Alamanni cæduntur, ita ut ex prædicto numero non nisi quinque millia evaderent, intersecto quoque Rege Priario. Gratianus transito latenter Rheno universam gentem Lentiensium Alamannorum delere statuit. Consugiunt hi in invios montes, per Romanos autem insecutos prælio victi, in altiores montes secedunt, & tandem pacem precantur & obtinent. Data ab eis juventus valida, & tyrociniis Romanis permixta est. Alamanni

390. focii fuerunt Gothorum in exercitu Regis Radagasti contra alias 789. gentes Barbaras.

374. §. 23. Burgundionum octuaginta fermè millia, quot nun- 684. quam anteà, ad Rhenum descenderunt. Burgundiones partem 749. a.

413. Galliæ propinquantem Rheno obtinuerunt. Diversæ sedes Bur-751. b.

gundionum usque ad A. 450. videantur in Apparatu.

§. 24. S. Hieronymus inter invasores Romani Imperii in 747. b. epistola ad Geruntiam ponit Quados, Vandalos, & Alemannos, in epistola ad Heliodorum Quados, Vandalos, & Marcomannos, ergo hos & Alemannos pro iisdem habere videtur.

406. §. 25. Suevi, Vandali, & Alani Gallias trajecto Rheno in-749. 4.
409. gressi. Iidem populi Hispanias ingressi. Sorte ad inhabitan411. dum sibi provinciarum dividunt regiones. Gallæciam Vandali
occupant & Suevi: Alani Lusitaniam, & Carthaginiensem provincias: & Vandali, cognomine Silengi, Boeticam sortiuntur.
Hispani per civitates & eastella residui à plagis, barbarorum per

Digitized by Google_

A.Chr. provincias dominantium se subjiciunt servituti. Suevorum in vid. Appegentem multitudinem (ut itaque Marcomanni & Quadi intersuisse censendi sint) in Gallias & Hispanias migrasse, ibíque sub 754 bec. specialibus Regibus potentia supra alios populos crevisse, docet Apparatus.

422. §. 26. Exercitus ad Hispanias contra Vandalos missus est. 749. b. 427. Gens Vandalorum à Gothis exclusa de Hispaniis ad Africam

transit.

CAPUT VIII.

Illatio ex dictis: migrationi Czechi & Lechi in Bohemiam ex parte incolarum & accolarum nihil obstitisse.

§. 1. IN hoc capite numeri Romani revocant se ad priora capita, alii numeri additi designant paragraphos. Quod verò in prioribus capitibus nondum dictum, sub numeris marginalibus Apparatûs quærendum est.

§. 2. Incolæ Hercinii saltûs Bohemici, nempe Marcomanni, ter spontè pro parte emigrârunt: exulante Maroboduo, et, anno post, Catualdâ, ad terras transdanubianas in viciniam Da-

ciæ IV. 13. dein exulante Vannio in Pannoniam IV. 16.

§. 3. Sub Marco Antonino Imperatore Marcomanni plurimi in Italiam & alias in terras traducti V. 12. 22. alii bello attriti V. 15. 18. 20.

§. 4. Sub Commodo Marcomanni ob perpetuam agrorum vastationem, penuria alimentorum urgebantur, & ob multitudinem illorum, qui peribant, jam nec virorum amplius copiam

habebant, V. 21.

5. 5. Quadi à Marco Antonino adacti erant ejurare omne commercium cum Marcomannis V. 22. & VI. 3. latus autem Bohemiæ, quod Quadis non erat contiguum, sed Danubium & Noricum respicit, Vandalicis gentibus à Vistulæ sluvii vicinia accitis possidendum tradebatur. V. 22.

§. 6. Quadis itaque & Vandalis, tanquam vallo quodam, abscissi erant Marcomanni à Romano solo; & cum ærumnis continuis multum debilitati essent, aliud eis non supererat, quam partes popularium suorum Suevorum capere, ipsorumque for-

túnæ meliori adhærere.

§. 7. De seculo subsequente tertio, cùm jam plurimæ gentes Suevicæ sub nomine novo Alamannorum coiissent, certum est, Marcomannos in diripiendis & occupandis aliis terris socios se præbuisse, ùt expresse patet ex Zosimo, & Flavio Vopisco VI. 6. 7.

§. 8. De eadem societate circa seculum quartum finiens pa-

tet ex S. Hieronymo VI. 34.

Digitized by Google

Marcomannos participes fatorum Alamannicorum in prosperis adversis suisse, paulatimque sedes suas in Hercinia silva deferuisse, & cum aliis ad Danubium, ubi Juthungi Alamanni VII.

17. ad Rhætias, ubi Lentienses VII. 22. & ad Rhenum, Nicrum, & Mœnum, ubi plurimi alii Alamanni sub octo Regibus sedebant VII. 18. commutâsse.

5. 10. Marcomannis posthàc, id est seculo quinto, in Hercinia ipsa residuis, occasio magna sedes suas, vel in Gallias & Hispanias, vel saltem, in locum migrantium popularium suorum, ad Mœnum, Danubium, & Rhenum transferendi obtigit, partim ad initium seculi quinti, Suevis & Vandalis in magna multitudine sedes ad Danubium & Rhenum deserentibus, & Rhenum transeuntibus VII. 25. partim circa medium ejusdem seculi, multis iterum gentibus Attilam in Gallias sequentibus. VI. 35.

§. 11. Ab illo tempore sanè memoria omnis Marcomannorum in historiis exteris evanuit; in historiis domesticis quidem Bohemicis & Moravicis, in bellis inter has gentes gestis, repetiuntur Germani, sed sub hoc generali, non speciali Marcomannorum nomine, qui in confiniis Bohemiæ & Moraviæ sederunt, & Moraviæ semper contra Bohemos juncti suerunt. Hi ergo reliquiæ erant, seu ex Marcomannis, seu ex Quadis antiquis, domicilium mutare nolentibus, sed exordienti novæ Slavo-Moravorum Reipublicæ acquiescentibus.

§. 12. Hæc de incolis Herciniæ. Videndum nunc de accolis. Vicini versus Occidentem, ipsiusmet Suevicæ nationis erant, & sedium aliarum capiendarum causâ nunquam Orientem, sed meridiem, & Occidentem ulterjorem versus, in Italiam

& Gallias, tetendisse leguntur.

§. 13. Vicini versus septentrionem pariter Suevi erant: & ex his Semnones & Langobardi jam sub Maroboduo societatem Marcomannorum repudiârunt, & Langobardi Suevis ad Rhe-

num se conjunxerunt IV. 10. & V. 2.

5. 14. Vicini versus Vistulam Lygii à Vannio omnes ad Vibilium Hermundurum desecerunt V. 6. inveniuntur posthac partim circa Moesiam V. 10. præcipuè verò sub Probi Imperatoris tempore ad Rhenum VII. 20. Lygii alii, qui Ptolemæo Luti Bu- 454-ri, id est Luii seu Lygii Buri, vocantur, & ad Vistulam sede- 464-bant, apud Tacitum inter Quados & Jazyges reperiuntur.

Semnones & Suevum fluvium. Seculo tertio finiente erant ad Rhenum VII. 20. seculo quarto verò, planè circa tempus migrationis Czechi nempe A. 374. octuaginta millia noviter ad Rhenum

descenderant. VII. 23.

§. 16. Vicini versus Orientem Quadi non in Herciniam filvam, sed, ut plura capita superiora docent, in Pannoniam se extendebant.

§. 17. Vicini demum versus meridiem seu Danubium sub Marco Antonino, seculo secundo, V. 22. Vandali, sub Probo, seculo tertio, jam Rheno appropinquabant VII. 20. multitudo

_Digitized by Google

A.Chr. autem magna horum, & aliorum à Vistula noviter emigrantium Vid. App. Vandalorum, relictis terris Germanicis Gallias seculo quinto Num. initiante, petierunt. VII. 25.

§. 18. Ex dictis sequitur, nullius obstaculi vestigium in historiis reperiri, quò minus Czechus & Lechus fratres cum populo suo Slavico, circa seculum quartum finiens, liberum aditum in incultas, & magna saltem ex parte desertas terras saltus Her-

cinii habuissent.

§. 19. Quin immo, si Czechi & Lechi migratio etiam multò antè, v. g. seculo primo finiente, instituta suisset, ea intentione, ut desertam tantum partem terræ incolerent, dicendum omnino videtur, id bona voluntate Marcomannorum obtineri Traditio totius Slavicæ nationis fidem facit, Czechum & Lechum, inquirendo terram, quietæ & sinè armorum strepitu acquirendæ habitationi aptam, ad montem Rzip, in medi-tullio confluentium fluviorum Moldavæ & Egræ cum Albi situm, & Praga septentrionem versus quinque milliaribus distantem substitisse, ibidémque primitus sedes suas fixisse. Porro hanc regionem eædem traditiones filvestrem magis quam campestrem depingunt, & immanes silvas excisas & aratro subditas referunt. Id certè correspondet Ptolemæi descriptioni geographicæ horum situum, namque supra Regiam Marcomannorum Marobu- 468. dum, id est ultra parallelum hodiernæ Pragæ versùs septentrionem, nullius civitatis nomen proditur: quod indicium est, partem illam Borealiorem Bohemiæ, etiam florentiore adhuc statu regni Marcomannici, silvis alendis magis, quam urbium exædificationi inserviisse; unde impetratu facile Czecho suisset, ibi locorum penates suos sinè invidia Marcomannorum sistere, & ex incultis terris mansionem sibi & populo præparare : nisi id solum tunc temporis receptioni voluntariæ impedimento fors fuisset, quòd Suevi antiqui, teste Julio Cæsare, gloriosum duce-538 rent, quam latissime à suis finibus vacare agros.

CAPUT IX.

De Gothis.

dam notitia ideireo Slavicis Originibus investigandis necessaria est, quoniam populi isti populos reliquos Scythicos, & Illyricos ferme omnes, trudendo modò hane modò illam gentem, & transferendo sedes suas modò in hane modò in aliam plagam, quasi in turbinem rotarunt, & variis modis exagitarunt.

6. 2. Gothos Jornandes ex Scanzia insula arcticarum ter- 563. rarum deducit, essque inde in Scythiam magnam progressis omnia longis temporibus ante Christum natum à Getis & Dacis

(quos eosdem cum Gothis habet) gesta attribuit.

Pars I.

9. 3.

5. 3. Missis autem his antiquitatibus, potissimum à seculo Vid. Appe A.Chr. 251. tertio medio Gothi arma in Romanos verterunt, & Danubium 611. inferiorem transierunt, Moesiam & Daciam vastantes: in quo bello Decii pater & filius Imperatores perierunt.

§. 4. Gallus successor, ut se liberaret à Gothis, sædus igno- 613. miniosum, pacto CC. Drachmarum aurearum tributo annuo, init.

252. Hoc non obstante Gothi rupta fide ferociùs agunt, & totum Il-612. 613.

253. lyricum orientale infestant. In Pannonias dein quoque provoluti à duce tunc Legionum Pannonicarum Aemiliano, multitu-

dine cæsa, reprimuntur. §. 5. Græcia, Macedonia, Pontus, Asia, vastata per Go-614. 615. thos. Eodem tempore Scythæ, conjunctis animis ex qualibet gente nationéque sua in unum congressi, parte quadam copia- 617, 619, rum suarum Illyricum agebant, serebant, & civitates ejusdem vastabant, cum alia verò parte Italiam ingressi Romam perrexe-Deside & luxui intento Gallieno, dum Senatus Romanus validum exercitum cogeret & objiceret, Gothi Italiam, di-

reptam tamen, deseruêre.

- §. 6. Scytharum diversi populi (ait Trebellius Pollio) Peu-624-cini, Trutungi, Austrogothi, Virtingui, Sigipedes, Celtæ etiam, & Heruli, prædæ cupiditate in Romanum folum & Remp. venerunt, atque illic pleraque vastarunt, dum aliis occupatus est Armatarum gentium trecenta viginti millià fuêre. Claudius. Hos Claudius brevi tempore attrivit, de his vix aliquos ad patrium solum redire permisit. Pugnatum est apud Mœsios, & multa prælia fuerunt apud Marcianopolim, multi naufragio perierunt: plerique capti Reges, captæ diversarum gentium nobiles fœminæ: impletæbarbaris servis, senibusque cultoribus Romanæ provinciæ: factus miles barbarus & colonus ex Gotho. Pugnatum apud Byzantios: pugnatum apud Thessalonicenses: pugnatum in diversis regionibus: & ubique auspiciis Claudianis victi funt Gothi.
- §. 7. Gothi ex pugna ad Naisum superstites, curribus se 624 munientes, in Macedoniam, & post in Hæmum montem contenderunt: sed partim same & pestilentia, partim serro perierunt; quotquot autem incolumes evasêre, vel legionibus Romanis adscripti sunt, vel terram colendam nacti, totos agriculturæ se dediderunt.

§. 8. Gothi transito Danubio Pannoniam invadunt: anci-626. piti prælio per intervenientem noctem dirempto, trans Danubium recedunt; pacem precantur, & obtinent.

§. 9. Scythæ, transjecta palude Mœotide, per Pontum ad 630. Ciliciam usque sita incursionibus vexarunt: quos adgressus Tacitus, partim ipse debellatos ad internecionem delevit, partim Floriano designato Prætorii Præfecto debellandos tradidit.

§. 10. Probus per Thracias tendit, atque omnes Geticos 633. populos famâ rerum territos, & antiqui nominis potentiâ presfos, aut in deditionem, aut in amicitiam recipit. Centum millia Bastarnarum in solo Romano constituit, qui omnes sidem ser-280. vaverunt. Sed cum ex aliis gentibus plerosque pariter transfu-

lisset,

A.chr. lisset, id est ex Gepidis, Gautunnis, & Vandilis, illi omnes si-Vid. App. dem fregerunt, & occupato bellis tyrannicis Probo, per totum penè orbem pedibus, & navigando vagati sunt, nec parum molestiæ Romanæ gloriæ intulerunt; quos quidem ille diversis vicibus, varisque victoriis oppressit, paucis cum gloria domum redeuntibus, quòd Probi evassissent manus.

2. §. 11. Gothi reinvalescentes Sarmatis Limigantibus bellum 670. inferunt, sed ope Constantini Imp. centum millibus cæsis ad se-

des fuas repelluntur.

367. S. 12. Novi per Thracias exciti sunt procinctus. Valens 656. a arma concussi in Gothos, ratione justa permotus, quòd auxilia misere Procopio civilia bella cœptanti. Castris prope Daphnem positis, & ponte contabulato, Danubium transit. Gothis autem ad montes Serrorum arduos consugientibus, provinciam Gothi-

368. cam diripit. Anno secuto castris ad Carporum vicum locatis, 656. b. non transito Danubio ob ejus exundationem, manet immobilis.

369. §, 13. Valens, transito ad Novidunum Danubio, Greuthun-656. b. gos Gothos aggreditur, Athanarico Rege sugato, redit in hiberna Marcianopolim. Paciscitur cum Athanarico in medio Danubio, quò uterque cum suis nave vestus congreditur. Causa congressus in sluvio erat Athanarici prætextus, se juramento 660. obstrictum esse, ne unquam calcaret solum Romanum.

J. 14. Marcianopolis civitas, & vicus Carporum erant in 656. c. Moessa secunda, Thraciarum provincia: sedes igitur Gothorum

in parte Walachiæ hodiernæ & Moldaviæ.

371. §. 15. Brevì post hoc tempus Gothi, qui seculo priore plu- 657. a. rimas alias gentes agitaverant, vices nunc ab HUNNIS recipiunt, & sedibus suis undique exturbantur. Greuthungorum Rex 657. a. 658 Ermenrichus, resistere Hunnis desperans, voluntariam mortem subit. Successor ejus Vithimiris aliquantisper restitit, post multas clades autem in prælio occidit. Parvi filii ejus Viderichi curatores Alatheus & Saphrax, abjecta fiducia repugnandi, ad amnem Danastrum sugam capiunt.

§. 16. Athanaricus Thervingorum Gothorum Rex castra 657. b. locat æquè ad margines (inferiores) Danastri, partem exercitûs speculatum hostes mittit, sed ictu veloci petitus ad essugia pro-

perat montium præruptorum circa Transylvaniam.

§. 17. Pars major populi penuriâ cogente Athanaricum de- 657. c. ferit, Alavivo, & Fritigerno ducibus ripas Danubii occupat versus Thracias, & oratores ad Valentem Imp. mittit precaturos, gentem suscipii in Thracias, quietè victuram, & daturam auxi-

lia, si res flagitâsset.

cregiones circa Danubium à Ponto usque ad Quados & Marcomannos pervagantur, & cuncta opplent montium juga. Intelligendum hoc, quòd Dacica montana præcipuè, non autem tunc adhuc Pannonias cis Danubium, neque terras Jazygum, & Quadorum, minùs verò Sarmatarum Limigantium trans Danubium insederint: populi enim veteres his in partibus adhuc sequentibus temporibus inveniuntur.

D 2

§. 19.

gentis Constantinopolim perlato Valens ad Gothos in Thraciam recipiendos permotus est. Susceptis igitur Gothis Thervingis sub Alavivo & Fritigerno ducibus, alimenta pro tempore, & agri subigendi tribuuntur. Vithericus Greuthungorum Rex cum 660. Alatheo & Saphrace tutoribus, nec non Farnobio, marginibus Istri propinquans, simili humanitate, ùt Thervingos, se suscipi petit, ast repulsam patitur: quam quoque metuens Athanaricus cum reliquis Thervingis ad Caucalandensem locum silvis & montibus inaccessum (ergo ad Alpes Bastarnicas) recedit.

5. 20. Hoc & præcedente anno Gothi, inopiâ victûs vexa- 659, ti, à Lupicino & Maximo, quorum alter per Thracias Comes, alter Dux, ignominiosè tractantur, liberos, inter quos & optimatum filii, ùt mancipia, pro victu dare coacti, quapropter se-

ditionem & defectionem parant.

§. 21. Id tempus opportunum nacti Greuthungi Gothi, qui 661. æquè in Romanum folum, ùt Thervingi, suscipi anteà postulaverant, sed repulsam tulerant, nunc, sese authoribus, Danubium vi transeunt, & castra in Thracia, sed longè à Fritigerno

Thervingorum Duce, ponunt.

§. 22. Fritigernus castra sua Marcianopolim transfert: ubi 6614 corrogatis ad Lupicini convivium Fritigerno & Alavivo, cùm plebs Gothica ab aditu urbis per militem Romanum arceretur, ad pugnam ventum est, & Romanis cæsis ac sugatis, ereptísque signis, Gothi armis induti Romanis, nullo vetante per varia graffabantur. Ab hoc tempore, refert Jornandes, Gothos cœpisse, totas terras septentrionales Romanas usque ad Danubium suo quasi, & non jam peregrinorum & advenarum jure tenere.

§. 23. Apud Adrianopolim Gothi cum civitatensibus ma- 662. nus conferunt, dein Fritigerno juncti urbem oppugnant: ast consilio Fritigerni desistunt, & ad populationem Thraciarum ver-

tuntur.

377. §. 24. Richomeres, à Gratiano cum copiis Gallicis Valenti in auxilium missus, confligit cum Gothis circa Hæmum montem: sed, dum æquo Marte pugnatur, nox certamen diremit.
Farnobius cum manu Gothorum & Taisalorum, qui à clade cum
Frigerido Duce Rom. supererant, prece supplici vivus servatur,
& in Italia ad Mutinam, Regium, & Parmam collocatur.

funcité cum Gothis confligit, & cum magna parte exercitûs ipse quoque perit. Gothi dein, Hunnis in societatem allectis, Con-665, stantinopolim oppugnare tentant: re infecta autem recedentes, provincias Romanas usque ad radices Alpium Juliarum perva-

gantur, & Pannonias tunc occupant.

379. §. 26. Variæ pugnæ à Romanis contra Gothos, Alanos, & 666; Hunnos commissæ: hi tunc expulsi sunt ex Thracia ultra Istrum; de Pannoniis autem nulla mentio, itaque hæ in violenta detentione Hunnorum manserunt.

380. §. 27. Pax deinde cum Gothis Thervingis subsecuta. Jor-667. 386. nandes quidem de Greuthungis Gothis sub Alatheo & Safrace idem

A.Chr. idem asserit; ast Idatius testatur, eos bello victos, & expugnatos vid. App. esse. Num.

400. §. 28. Gothi Thervingi, seu Vesegothi Alarico duce, post-748. 2, b.c. quam Gainæ Gothi consilium de invadendo Imperio, pessimè & cladi Gothorum cesserat, Italiam ingressi sint. Ab Honorio au-

402. tem Imperatore, ut Italiam ab eis liberaret, diriguntur in Gal-748. d. lias possidendas. Dum jam in itinere in Alpibus Cotiis essent, insidiis Stiliconis à Saulo Duce invaduntur, ast prælio superiores Romam vindicae causa repedant.

Rhadagaisus alter dux Gothorum collectitiorum, qui Ala-748. e. e. rico possessionem Italiæ privativam invidebat, ac proinde æquè 748. d.

405. illuc jam penetraverat, in Thuscia cœditur.

410. §. 29. Alaricus Rex Vesegothorum Romam capit & diripit. 749. a. 412. Mortuo eo, Ataulfus succedit in regno. Vesegothi, Ataulfo 252. b. duce, Italiam deserunt, & Gallias ingrediuntur.

§. 30. Vesegothis missis, tanquam ad origines Slavicas nihil ampliùs pertinentibus, subjungendum hic adhuc restat, Thra-748.e.668 cias, Illyricum, & Pannonias, circa hæc tempora, Gothis penè omnibus, tam Vesegothis, quam Ostrogothis vacuas suisse, & hos ad terras Scythicas ultra Danubium sese recepisse.

CAPUT X.

De Sarmatis ad Pontum Euxinum, & de Venedis Anthis.

S. I. SARMATIA apud Veteres diversimodè accipiebatur. Pomponius Mela Sarmatiam vocat, quidquid terrarum est 487.4 trans Vistulam & trans Danubium. Ptolemæus restrictiorem eam facit exclusis Jazygibus Metanastis, & Dacia magna. Jornan-486.2 des Jazygum Metanastarum non meminit, Daciam verò intra 483.2 Scythiam comprehendit, itaque terras transdanubianas genera-472.4 liter pro Scythia habet. Idem generale nomen Scythiæ terris illis 487.4 antiquissimus scriptor Herodotus indit. Unde terræ hæ transdanubianæ apud veteres modò nomine generali Scythiæ, modò Sarmatiæ veniebant, & hæc quasi synonima erant.

S. 2. De Sarmatis his, qui & SCYTHÆ rectè appellabantur, & quidem de Sarmatis, Mœssæ inferiori vicinis, ad Danubii extremum alveum, & Ponti litora, usque ad Borysthenis ostia, A.u.c. sequentia loca Historicorum intelligenda sunt: Appius Claudius

676. Proconsul Thracas pluribus præliis vicit, & in Sarmatas usque 548. 761. pervenit. Tiberius Cæsar Dalmatas, Sarmatásque, in Roma-561. A.chr. nam redegit potestatem. Domitianus expeditionem unam ne-

89. cessariò suscepti in Sarmatas, at inseliciter, cæsa enim legio 574.

120. cum legato. Adrianus audito tumultu Sarmatarum & Alano-579.

rum, præmissis exercitibus Mœsiam petiit. Maximinus pacatâ 377. Germaniâ Syrmium venit, Sarmatis inferre bellum parans, at-610.

D 2

A,Chr. que in animo habens, feptentrionales partes usque ad Oceanum vid. App.

in Romanam ditionem redigere.

§. 3. Sarmatæ in expeditione Appii Claudii confines Thraciæ, igitur accolæ circa Pontum Euxinum esse debebant, quoniam Appius in eos ex Thracia militem duxit. Tiberius nunquam ultra Danubium arma movisse legitur; Sarmatæ igitur illi, qui in litoralibus Ponti inter Danubii & Borysthenis ostia, circa 472.4. civitates ibidem à Græcis commercii causa extructas sedebant, dum de gloriosis progressibus Augusti audirent, legatos miserunt, & protectioni Romani Imperii, pactis tamen annuis pensioni- 561. Domitiani expeditio in Sarmatas suscebus, se commiserunt. pta est circa Moesiam inferiorem, ibi enim Tacitus unum extri-575bus exercitibus Romanis amissum refert. Adriani expeditio æquè per Mœsiam in Sarmatas versus Danastrum fluvium tetendit, námque Sarmatis conjunguntur Alani, qui usque ad Tanaim in- 657.4 colebant. Maximini desiderium partes septentrionales ultra Danubium subigendi morte præventum est.

6. 4. Hucusque ergo, quod de Sarmatis refertur, nullatenus ad Sarmatas Venedos seu Slavos pertinet, sed hi primitùs seculo tertio finiente Romanis innotuerunt, proùt sequente ca-

pite pluribus dicetur.

§. 5. SARMATÆ VENEDI ex sedibus suis pristinis inter Tanaim & Volgam sluvios, per migrationes populorum, versus Danubium subjacentium, exciti sunt; dum enim Gothi, essque conjuncti alii populi Scythici, secundum dicta capite præcedente, à seculo tertio medio, totum fermè Romanum Imperium, quin & Græciam & Asiam insessant, maximamque armatorum multitudinem per viginti annorum spatium ex sedibus suis educerent, multitudo autem hæc sub Imperatoribus Claudio, Tacito, & Probo, internecivè ferè partim ferro partim same & peste deleretur, patebat occasio populis reliquis remotioribus, sedes suas in loca Imperio Romano viciniora promovendi.

§. 6. De Sarmatis Venedis, qui ANTHÆ posshàc dicti, circa Pontum Euxinum, prima mentio occurrit in Tabula Peu-492.
319. tingeriana, ùt capite sequenti: dein verò sub Imperio Constan-669. tini Magni, qui contra eos ab Euxino Ponto erumpentes, & ad Danubium hinc & illinc sedes quærendo vagantes, bellum ges-

322. sit, illúdque crebris victoriis, præcipuè verò A. 322. occiso Rege eorum Rausimodo, confecit; quapropter & ludos Sarmati-

cos sex diebus continuis egit.

332. §. 7. Constantinus Sarmatis aliis Venedis (qui LIMIGAN-670. TES dicti, eò quòd ad limites Romani Imperii in parte ripensi Daciæ antiquæ Trajanicæ sederent) contra Gothorum invasionem auxilio venit, & Gothos, cæsis centum millibus, in pristinas sedes repulit. Pace autem cum Gothis sirmata, & obsidibus acceptis, in Sarmatas versus est, qui dubiæ sidei probantur, id est in Anthas.

§. 8. Ex his à descriptore vitæ Constantini relatispatet, præter Sarmatas Limigantes, qui sidem populo Romano servabant, obindéque contra Gothos auxilia Romana meruêre, alios adhuc fuisse

3 I

A.Chr. fuisse Sarmatas dubiæ fidei, ergo circa Danubium inseriorem & vid. App. Thracias. Itaque & hi suêre, contra quos Constantinus, decennio antè, bellum per quatuor annos gesserat. Consirmatur id per relata ex Codice Theodosiano ad annum 332. quòd nempe Constantinus, bello Gothico functus, reversus sit Constantinopolim, ubi &, docentibus id legibus ibi editis, per totum annum sequentem 333. mansit. Igitur in Sarmatas dubiæ sidei eodem adhuc anno 332. peracti belli Gothici, iter jam Constantinopolim meditans, versus est, eósque prope Mæssam adortus compescuit.

§. 9. Huc quoque facit, quòd teste eodem Codice Theodosiano Constantinus pridie Idus Apriles Marcianopoli legem quartam de sponsalibus ediderit, ergo in Mœsia inferiore substiterit, & per hanc provinciam Gothos invaserit, consequenter Sarmatis Anthis ad Pontum Euxinum in ipsa invasione Go-

thorum proximus fuerit.

§. 10. Tempus quoque Sarmatas hos armis invisendi opportunissimum suppetebat: teste enim Idatio in Fastis, Constan-670. tinus Gothos vicit. XII. Kal. Maji, igitur in Aprili finiente, ut alia expeditio commodè adhuc suscipi potuerit.

CAPUT XI.

De Sarmatis Venedis, qui Limigantes & dein Slavini dicti.

\$ 1. L'X capite nono huc iterum recolligendum: quales in surias Gothorum & Scytharum sermè universæ gentes à seculo tertio medio actæ, & sedibus suis, prædarum spe impellente, ad deglutiendum quass Romanum Imperium motæ: quot myriades hominum in Illyricum occidentale & orientale, ac in longinquas quoque Assæ provincias educæ, ast fortuna ad Romanos conversa, diversissimis in locis, & præliis, ad internecionem ferè deletæ sint. Emigratio hæc & excidium Gothorum primam occasionem præbuit Sarmatis Slavis inter Tanaim & Volgam sluvium tunc consistentibus, sedes suas in emigrantium locum promovendi, & Danubio semper magis & magis appropinquandi.

Trajano conditam provinciam Daciam, quæ à Danubio, inter duos fluvios Tibiscum & Alutam, ad montes usque Carpaticos, Alpésque Bastarnicas, extensa erat, abductis inde copiis & coloniis Romanis, omníque gente in Illyricum peste decennali irruptionibúsque barbaricis vastatum transducta, plenè deserverit, 613. & vacuam cujuslibet occupationi fecerit: in quam igitur tum Carpianos (vid. Cap. III. §. 7.) tum alias gentes finitimas immigrasse, atque eis iterum Sarmaticas gentes situ remotiores successisse, omni rationi consentaneum est.

S. 3.

A.Chr. §. 3. Occasio tertia obtigit, dum Probus, pace demum Go-Vid. App. 280. this post tantas strages residuis data, tum ex ipsis his Gothis magnum numerum, tum ex Bastarnis centum millia hominum, tum residuos à Gothica evastatione Vandalos Asdingos, in Dacia interiore sedentes, in Romanum solum collocavit.

95. §. 4. Quarta demum occasio sub Diocletiano accessit, qui 637. Carporum gentem universam ex sedibus suis novis septentrionalis Daciæ (vid. cap. III. §. 7.) itidem in Romanum solum recepit.

§ 5. Hac stante evacuatione maxima terrarum à Danubio ad Slavos usque porrectarum, quis dubitaret, eos spe consequendi melioris soli, quin & sama gloriosi Romanorum nominis motos, sedibus suis posthabitis, Danubium, utpote communem fermè migrantium nationum scopum, petiisse, esque proximiores, & insimul ad latus Romani Imperii tutiores sese ab aliarum gentium effræni impetu reddere anhelasse, cùm facilè adhuc domi suæ rescire potuerint, qualia beneficia à Romanis in gentes quietas & amicas promanare soleant. Tractabuntur hæc pleniùs instra cap. XIV.

§. 6. His præmissis, ad testimonia Scriptorum antiquorum procedendo, prima mentio, quæ meo judicio Sarmatas Slavos concernit, occurrit in Flavii Vopisci Tacito: Is ait: à Mœotide

multos Barbaros erupisse, quos autem TACITUS Imperator Consiste atque viribus, ut eò redirent, compulerit: ipsos autem Maetidas ita sese congregasse, quasi accitu Aureliani ad bellum Persicum convenissent, auxilium daturi Romanis, si necessitas postularet. Notari meretur, à Flavio Vopisco his barbaris solum nomen generale Mœotidarum, nullúmque speciale dari; inde certè colligendum, nec Scythas, nec Sarmatas veteres, nec Bastarnas, Peucinos, Rhoxolanos, Jazyges, Alanos, (quoniam omnes hi populi Romanis tunc jam noti erant) sed ignotam hucusque gentem suisse.

§. 7. Dubio huic enodando optimè inservit Tabula Peutingeriana, quam non multis annis abhinc, sub Probo, condi-492: seqq. tam esse, tot argumenta ferè invincibilia ostendunt. Tabula hæc Venados Sarmatas ad latus orientale Alpium Bastarnicarum collocat. Eò usque igitur Slavi seu Venedi illi Mœotidæ suasu Taciti recesserant: ubi quoque nec Romano Imperio vicini, nec, utpote in locis aliarum gentium migratione & excidio vacuis, ulli harum gentium oneri futuri erant.

§. 8. Eadem Tabula Venedos alios infra Pitos, Getas, & Dacos, ad ostia Danubii & Pontum Euxinum ponit. Ergo tempore Tabulæ Romani, & præcipuè Gothi vicini, aliique Germanici populi, utrumque hunc populum Venedos nomine generico appellabant.

5. 9. Secundum omnem congruentiam Historicorum relatorum Venedi illi superiores, seu Slavini, qui suasu Taciti à sinibus Romanis paulisper recesserant, post aliquod temporis intervallum, quo de indole & genio corum melius constare poterat, & quidem, ut quam maxime opinari licet, brevi post A. 280. in quo Bastarnæ ex latere septentrionali Daciæ, & Vanda-

Digitized by Google

A.Chr. li Asdingi ex ipsa Dacia in Romanum solum translati sunt, ad vid. App. ipsos limites Romanos annuente Probo Imp. descendisse oportet. Quam in rem sequens historia pertexenda venit.

gantium preces expeditionem in Gothos suscipit, eósque ab infestatione contra Sarmatas quiescere compellit. In hoc bello etiam Limigantes sua ex parte contra Gothos exercitum educebant, & ut eò validiores essent vires, servos quoque suos, datis armis, in numeros militares adsciverant.

334. §. 11. Servi Gothico bello finito arma deponere, & ad fer-670. vilia munia redire renuentes, sed libertatem, & æqualitatem jurium cum liberis & optimatibus, itaque regimen Democraticum, ob recens meritum liberatæ sua ope patriæ, sibi pervicaciter vindicantes, contra Dominos, nihil tale probantes, insurgunt, eósque, ùt numero multùm inferiores, laribus suis expellunt. Domini hoc sato pressi, cum uxoribus, liberis, & famulitio, quod rebellioni non consenserat, præcipuè ad gratiam Constantini Imp. resugiunt, qui & eos libenter suscept, & ampliùs trecenta millia hominum, mixtæ ætatis & sexûs per Thraciam, Macedoniam, Italiamque divisit.

§. 12. Quod de Italia dicitur, de ejus circuitu, ùt tunc cense-341. 336. batur, comprehensis simul Istris, & Carnis, itaque de datis se-339 dibus circa hodiernam Carnioliam, & Croatiam, intelligendum

358. §. 13. CONSTANTII II. expeditio bellica in Sarmatas Limigantes, & simul in Jazyges & Quados, jam suprà cap. VI. §. 14. 6/eqq. relata est.

§. 14. Ammianus Marcellinus, scriptor planè coævus, ex-676. peditionem hanc describens, sidem omnimodam facit de rebellione servorum limigantium contra Dominos. Non specificat tempus, sed dicit: potentes olim ac nobiles suisse Limigantes Sarmatas, antequam conjuratio clandestina servorum Dominos ejecisset. Dominos perhibet consugisse ad Vistohalos remotiores, & se iis in clientelam dedisse, ab hac clientela verò per Imperatorem Constantium, datô eorum Ductori Zizai Regis titulò, absolutos esse.

§. 15. Ly olim nihilominus temporis rationem, quæ ex aliis documentis eruitur, sat confirmat. Dictum est suprà, Limigantium collocationem ad Danubium congruere in tempus Bastarnarum & Vandalorum translationis cis Danubium A. 280. Potentia ergo Limigantium seculo finiente tertio exordiens, & à seculo initiante quarto usque ad servorum rebellionem de A. 334. crescens rectè A. 358. per olim ab Ammiano explanatur.

§. 16. Ammianus de solis Limigantibus Dominis, qui ad Victohalos, longiùs (idest, in latere occidentali Daciæ propriæ, nunc Transsylvaniæ) discretos consugerunt, non verò de reliquis mentionem facit, qui in numero trecentorum millium hominum in Romanum solum recepti sunt. Non contradicit hoc aliis scriptoribus, sed Ammianus historia sua solum illos Limigantes, qui motuum de A. 358. participes, & Quadis, nec non Pars 1.

A.Chr. Jazygibus transdanubianis socii erant, persequitur, non illos, Vid. Appequi longè abhinc in Thracia, Macedonia, & Croatia quieti sedebant.

§. 17. Limigantium terras, à solis servis tunc inhabitatas, 678. clarissime describit Ammianus, eas nempe esse ad sluvium Parthiscum, id est Tibiscum, & quidem ad alveum ejus inferiorem atque influentiam in Danubium. Unde dubium esse nequit, eam regionem Limigantium convenire hodierno Bannatui Temesvarienss.

\$. 18. Ammianus prælium Constantii cum Limigantibus A-679 micensibus non modò historicè, sed & geographicè describit, & sic intelligendus est: Amicenses ex regione sua trans Tibiseum, hortante Constantio, ad ejus castra in barbarico, nempe in sic dicto Aciminco, seu angulo vasto terræ trans Danubium, & cis Tibiseum posita, venientes, & proposita de recipiendo jugo Dominorum aut derelinquenda regione repudiantes, ad arma prosiliunt, sed sus, sugarque remeato Tibiseo in regionem propriam se recipiunt, repetitim cæsi Marosch sluvium transnatant, at & tertiò ibidem cæduntur.

§. 19. Absumptis penè & cæterum diffusis Amicensibus in 680. Limigantes Picenses itum; hi clade Amicensium perterriti ad montana consugiunt, demum pacem precantur, Dominis se subjiciunt, & in terram aliam, quæ assignata suerit, recedere assentiunt. Regio hæc Picensium secundum descriptionem Ammia-

ni erat in parte Wallachiæ cis-Alutensi.

Dominorum fuorum jugo non acquieturi credebantur) priore anno longiùs à Danubio & finibus Romani Imperii, versùs Tibifici fuperiores ripas & montes Carpaticos translati, paulatim fedes novas despiciunt & deserunt, Danubii ripis circa Valeriam 681. sese insinuant, atque de populatione hostili suspecti fiunt: quapropter Imperator in Valeriam exercitum ducit; missis ad Limigantes duobus Tribunis cum interpretibus, sciscitatum de causa derelicarum sedium assignatarum, & vagationis circa Da-682, nubium, spem concipit, Limigantes sinè armis sedari posse. Limigantes ad Imperatorem cis Danubium admissi insultum faci-683, unt, sed penè omnes trucidantur.

5. 21. Ex relatis hactenus sequentia adhuc notanda veniunt: Ammianus regionem Limigantium Dominis restitutam, nominat avitas corum paternásque sedes, ut ergo partim avi partim 681. parentes illuc collocati esse potuerint, seculum finiens tertium

circa A. 280. pro ingressu in has terras ponendum est.

§. 22. Tabula Peutingeriana circa ipsum hoc tempus condita, Limigantes Sarmatas nondum noscebat, remotiùs autem septentrionem versùs, ad latus orientale Alpium Bastarnicarum collocat Venedos Sarmatas; Venedorum ergo populus unus idémque cum Limigantibus censendus, & ille immigrando ad Danubium, ab eo, utpote limite Romani Imperii, Limigantium nomen apud Romanos attraxit. Non ambigendum autem ipsos Venedos sese lingua propria jam tum Slavos, id est laudabiles, nuncu-

A.Chr. nuncupâsse, ùt infrà cap. XIV. Sanè in his ipsis terris laudem sibi Vid. App. præ aliis Sarmatis comparavêre, tum apud Claudium Imperatorem, cujus consilio moti, sines Romanos, ad quos tutandos venerant, spontè deseruerunt: tum apud Probum, qui illis, jam genere vitæ cognitis, denegatas antè sedes ad Danubium occupare concessit: tum apud Constantinum Magnum, qui ipsorum protectionem contra Gothos suscept, immo multitudinem expulsorum Dominorum in Romano solo collocavit: tum demum apud Constantium II. qui expeditione biennali Dominos in regionem patarnam. Si in Imperium sequence activiti.

gionem paternam, & in Imperium servorum restituit.

§. 23. Hos Limigantes, veros fuisse Slavos, verbum, li-683. cèt unicum, ab Ammiano, in relatione ultimi prælii adversus servos, relatum, Marba nempe, quod in signum prælii à Limigantibus exclamatum fuisse dicitur, comprobat. Vox hæc verè Slavica, & apud Croatas in constanti usu est, gregem quemlibet, boum & vaccarum, caprarum, ovium, suum, collectivè denotans; individuum autem ex grege vivum & validum Marse, brevi periturum verò, aut jam exanimatum Merba dicitur, & hoc últimum vocabulum Mrcha (ut Bohemicè scribitur) in usu apud omnes fermè Slavos servatur. Croatæ in ultimo præcepto Decalogi: non concupisces domum &c. proximi tui, neque universa que ejus sunt, explicant in sua lingua: ni Marbe nikakove blisnyega tvojega, nec gregis quidquam proximi tui. Apud veteres Slavos igitur, pugnam ordientes, audacia in hostes provocabatur, exclamando: Marba, Marba: id est, grex pecorum funt, non timete eos, sed cædite.

j. 24. Slavi Domini , dum Quadis in infestationibus terra-676. rum Romanarum socios se præberent, pro belliduce habebant optimatum quendam Zizaim. Hunc Constantius eisdem reconciliatis Regem præsecit, & testatur Ammianus, quòd Zizais, ut res docuerit, insignibus regiis profecto aptus fuerit, & Romano populo fidelis. Mos Principes barbararum gentium Regis titulo honorandi, jam dudum apud Romanos inoleverat, tum ut Imperatorius titulus eò magis supra Reges emineret: tum ut viderentur quasi ipsi imperare gentibus, quibus Reges dederant: tum ut per hos Reges beneficii memores totam gentem sibi addictam redderent. Sic Julius Cæsar, primum consulatum, & ex provinciis Galliam adeptus, id in Senatu perpulit, ut Ariovistus Germanorum Dux, Galliis finitimus, Rex & amicus de-Sic Maroboduus Marcomannorum, Arminius Cheruscorum, & Vibilius Hermundurorum Rex populo Romano Regis titulum in acceptis ferre debebant, non populo suo, apud quem potius invisi hoc nomine redditi sunt. Regis igitur titulus Zizaim non re ipsa Regem fecit, sed, ùt adhuc Procopius seculo sexto testatur, forma regiminis inter Slavos in Aristocratia optimatum perseverabat. Id tamen innuit titulus iste Regius, populum Limigantium tanti habitum fuisse, ut ei Regni honos competere videretur.

§. 25. Quòd tam facile Constantius Slavis Dominis associa-672. tionem cum Quadis ignoverit, & nec deditionem eorum spon-

Digitized by Google

vidos, id est nulla subjectione nexos, argumentum præbet, non magnam suisse culpam, sed leves offensiones populo Romano suffecisse, ut populos sinitimos in reverentia arcta tenendi, expeditionesque in eos ducendi ansam haberent. Non ergo totus populus, sed manipuli voluntarii, præcipuè ex servis, in invasione Romanorum Quadis juncti suisse videntur. Quod & ex Procopii loco ad A. 549. colligendum, ubi negat: ante Justinia-805. nii Imperium Slavinos unquam cum exercitu Istrum transiisse. Dicit Procopius, cum exercitu, quod itaque nec hic suit, gens enim tota exercitum non eduxit, sed globos voluntarios exire passa est.

\$. 26. Sub Imperatoribus VALENTINIANO & Valente fi-684 nes Imperii Romani fermè undique pulsabantur: præcipuè verò in Europeis partibus Sarmatæ & Quadi Pannonias, Gothi Thracias, Alamanni Gallias & Rhætias persultabant. Non sinè ingenti irritamento hæc accidere poterant, & quod illud suerit, Ammianus, ægrè licèt, & pro parte, prodit: omnia nempe infausta, tum ex avaritia & rigore Valentiniani, tum ex immanitate Rectorum provincialium, ad exemplar Principis quidquid

& impunè patrantium, originem traxisse.

§. 27. Respectu Illyrici S. Hieronymus graviter taxat Equi-684. tium Comitem de iniquissimis tributorum exactionibus, & quòd provincias sibi régendas commissas ita eradere solitus sit, tan-

quam à Barbaris vastarentur.

5. 28. Ammianus ipsum Præsectum Prætorio, Probum no-6910 mine, qui A. 374. & 375. Sirmii morabatur, graviùs, quam Equitium, de multiplicatione tributorum & vectigalium, & de sordido quæstu divitiarum, & evisceratione optimatum taxat, addendo: quosdam optimatum Illyrici, ne perpetui essent carcerum inquilini, voluntariam mortem sibi conscivisse, alios extremorum metu exagitatos sedes musare compulsos esse.

§. 29. Inter hos, ex omni historica combinatione, numerandi sunt CZECHUS, LECHUS, & RUSSUS fratres, tunc in sinibus Italiæ & Pannoniæ, in parte hodiernæ Croatiæ, ad sluvium Krupa, in arcibus Krapina & Psari inquilini, & in sua gen-413.4.414 te optimates. Prænotandum id hic censui, quoniam gesta annorum 373. 374. & 375. luculentam mihi sidem facere videntur, migrationem Czechi & Lechi ex Croatia in Bohemiam circa hæc tempora pessimæ administrationis Illyrici contigisse. Et ne quid mirum videatur, Czechum & Lechum cum gente sua, ut ab iniquissimis oppressionibus eliberarentur, imperium Romanum respuisse, atque aliam potiùs regionem quietiorem sectatos esse, in promptu sunt aliarum gentium paria fata.

§. 30. Alamanni fermè omnes ab A. 361. Romano Imperio ita nexi erant, quasi in Romanam provinciam jam redacti forent. Duplex autem causa eos abalienavit, & jugo renuntiare fecit: quarum prima erat despectio gentis subtractis & imminutis do-654 a nariis solitis annuis: altera verò dura & aspera e jusdem tractatio

per Ursacium officiorum Magistrum. vid. cap. VII. S. 18.

§. 31:

recepti erant, & pacifici fors Romano Imperio ferviissent, ni abominabilis avaritia Rectorum Romanorum eos ad defectionem, & ad arma capessenda, vi quasi adegisset. vid. cup. IX. §. 17. 6 seqq.

§, 32. Ammianus pro exemplo oppressionum in ipsis pro- 692. vinciis Romanis, præter ea, quæ de Pannoniis præmiserat, E- pirotarum Illyricorum miseram sub Rectoribus suis conditionem

adducit.

§. 33. Idem Ammianus omnes illos populorum motus non 695tam ipsis populis, quam Valentiniani moribus & defectibus adscribit, dum eum taxat, quòd Rectores immaniter agentes, ùt Lycurgos, & columina justitiæ prisca, prædicaverit, ad noxias vel leves acerbiùs vindicandas incitârit, & potiorum ducum flagitia, ad querelas in eos motas aliquoties obsurdescens, progredi in majus siverit. Inde demum, dicit, Britannicos strepitus, Africanas clades, & Vasicacem emersisse Illyrici. His præmissis historia Slavorum subnectenda.

§. 34. Defectionis à Romanis ansa suit, tum propria, ut dictum, oppressio, tum sociorum suorum Quadorum. Horum terris, tanquam Romano juri jam vindicatis, imponebantur 685. præsidiaria à Romanis castra, & dum Gabinius eorundem Rex modeste de hac innovatione quereretur, ad convivium à Marcelliano Duce Valeriæ corrogatus, hospitalis officii sanctitate ne-

fariè violata, occiditur.

tus, & Quados, & gentes circumstas efferavit. Unde Danubio transito Pannoniæ direptæ, & promiscuæ cædes populi messe occupati actæ. Dein Quadi & Sarmatæ Sirmium, ubi Probus Præsectus Prætorio tunc degebat, progrediuntur, sed cùm Sirmium tempestivè munitionibus & præsidiis ad desensionem instrueretur; ab inde recedunt, & in investigandum Equitium Illyrici Comitem, quem auctorem malorum habebant, convertuntur.

§. 36. Obmotæ illis funt duæ legiones Romanæ, quarum 687. una Mœsiaca, maxima ex parte cæsa, altera Pannonica, penè deleta est.

6. 37. Agebantur hæc in Pannoniis. Ex parte verò Mœ-688. siæ superioris Sarmatæ Limigantes, in Wallachia sedentes, eodem tempore irrumpebant in Imperium Romanum, sed à Theodosio, qui postmodum Imperator, tunc autem Dux Mœsiæ erat, aliquot congressibus visti, & adventu majoris exercitus Gallicani territi pacem petunt & obtinent. Si Procopio eredamus, qui ante Justiniani Imperium Slavinos cum exercitu in Romanum sos. solum unquam irrupisse negat, nec hæc irruptio sasta est cum consensu, & exercitu totius gentis, sed per globos voluntarios, qui autem levibus præliis sacilè visti, genti ansa fuerunt, abolitionem horum motuum & pacem æquè facilè obtinendi.

§. 38. Valentinianus accepta à Probo Præfecto Prætorio re-689. Iatione de vastatione & cladibus Illyrici, in vindictam exarde-E 3 scens, A.chr. scens, eodem adhuc anno cum valida manu expeditionem in Vid. App. Pannonias parat, ast abeunte jam autumno, consilio ministro-

rum acquiescens, propositum differt in ver proximum.

375. §. 39. Pubescente jam vere Valentinianus Treviris, ubi hie-690 maverat, in Pannonias movet. Ei adventanti legatio Sarmatarum offertur, orans, ut propitius veniret & lenis, nullius diri facinoris participes populares suos inventurus aut conscios; quibus responsum: hæc in locis, ubi dicuntur admissa, quærenda verissimis documentis & vindicanda esse.

§. 40. Agens apud Carnuntum Imperator per continuos 693. tres menses æstivos arma parabat & alimenta, pervasurus opportune Quados, tumultûs atrocis auctores. De expeditione hac

jam suprà actum cap. VI. §. 32. 33.

6.41. În ipsa pacificatione cum Quadis Valentinianus apo-694. plexiâ exstinctus est. Hac morte commemorata Ammianus historiam neque de Quadis, quomodo demum de pace convenerit, minus de Sarmatis persequitur, sed abrumpit, & ad recensitionem virtutum ac vitiorum Valentiniani convertitur, libro

sequente autem ad novos motus in Oriente properat.

S. 42. Id tamen ex præcedentibus relatis colligitur: per 690. Sarmatas, qui Valentiniano in Pannonias adventanti sinè mora legatos, pacem precaturos, obviam misêre, ab Ammiano non intelligi Limigantes circa Mæsiam, sed Jazyges circa Valeriam. Illi Limigantes jam priore anno, dum adhuc cum Quadis & Ja-688. zygibus bellum serveret, arma deposuerant, & pacem à Theodosio Mæsiæ Duce obtinuerant, ut disquisitione nova, pacis præparatoria, opus non suerit. Jazyges autem in armis persiterunt: & licèt citiùs Quadis ad gratiam Valentiniani se converterint, petiti tamen disquisitio ad locum patratorum tumultuum, id est ad Valeriam provinciam, dilata est. Cùm verò Valentinianus per Acincum, itaque per Valeriam & Jazyges, in Quados iverit, præsumendum est, Jazyges jam ibidem admissorum venià & pace donatos esse. Notandum porro: Jazyges etiam pro exculpatione sua attulisse, motuum horum non totam gentem consciam suisse. Unde multò minùs id de Sarmatis Limigantibus præsumendum.

CAPUT XII.

Generalia quædam Slavicas origines illustrantia.

S. 1. Præcedentibus disquisitionibus perventum nunc est ad ipsum tempus verosimillimum migrationis Czechi & Lechi ex Croatia in Bohemiam. Antequam autem de adventu hoc plenius disseratur, non abs re erit, vocabulorum quorundam, quibus scriptores rerum Sarmaticarum & Scythicarum sæpissimè

A, Chr. pissime utuntur, & historia originum Slavicarum vix carere po-vid, App. test, penitius examen inire, ut inde quoque sensus dictorum & Num. dicendorum dilucidior reddatur, & apprehensioni de hujus vel illius vocabuli perversa interpretatione occurratur.

§. 2. Vocabulum BARBARUS communiter auribus hominum, quibus non admodum familiares sunt scriptores antiqui, ita se ingerit, quasi gens, quæ inter barbaras olim recensebatur, de pravo usu ingenitæ rationis, & de moribus perversis ac crudelibus insimularetur, gentíque moratæ, æquæ, & justæ oppo-Acris quondam inter doctos Bohemiæ orta fuit disce- 696.697. ptatio, num origo Slavorum Bohemorum ex Roxolanis sit? quod plerique non argumentis modò sed & convitiis à gente sua amoliebantur, cui nihil commune cum Roxolanis, utpote barbaris, esse potuisset. De Roxolanis dicam & probabo cap. XIV. genus ipsis, ût & Alanis Europeis, & Vandalis, suisse Germanicum; unde Slavi neutiquam ab eis descendere potuerunt. Ast quicunque vocentur majores Slavorum, vox Barbarus nihil sugil- 69% (eqq. lationis secum fert; illa enim non aliud ex radice sua denotat. quam exterum seu alienigenam, & omnes nationes olim hoc nomine afficiebantur à Græcis, quæ non Græcæ, à Romanis, quæ non Romanæ erant. Unde quoque nomen id, Romanis ipsis olim à Græcis inditum, à qualibet alia gente, moratissima licèt, in historia gentis suæ antiqua ferri, & nec nunc in describendis originibus sinè mutilatione & detorsione documentorum antiquorum relegari potest. Sufficit toto cælo differre barbarum 698. natione, & barbarum ratione: ipsósque Græcos vocabuli hujus 701.702. inventores fateri, se & à barbaris provenisse, & ab iisdem docentibus sapientiam hausisse.

§. 3. SCYTHARUM nomen olim omnibus gentibus se-702. ptentrionalibus commune erat, & arcu jaculantium interpretationem habet, unde nulli genti in existimatione quidquam de-

§. 4. SARMATARUM nomen non solos Slavos compre-703704. hendit, nec Græcæ, vel Slavicæ, sed Celticæ est derivationis: populos in latis campis, seu locis campestribus, inter montana Scytharum habitacula mediis, degentes connotat, sidque contra-distinguendo Sarmatas proprios à Scythis propriis, námque lovà sumata has nomina plusibus Scriptoribus synonima sunt

laxè sumpta hæc nomina pluribus Scriptoribus synonima sunt.

§. 5. VENEDORUM nomen æquè Slavicæ non, sed Cel-705.

ticæ est derivationis, iis populis olim dari solitum, qui inseriora terrarum spatia ad Oceanum vel mare vergentia incolerent.

Triplices olim erant populi hujus nominis, ad Oceanum in Gallia, ad mare Adriaticum in Italia, & ad Oceanum septentrionalem in Sarmatia Europea. Sarmatici Venedi, de quibus Tacitus, & Ptolemæus, in oris illis maris Balthici sederunt, ubi nunc 486. b.

Borussi, Curlandii, & Livones sedent, & certè fuerunt Germanicæ nationis. vid. cap. XIV. Venetorum, & Henetorum seu E-706.

netorum populi diversi valde sunt: hi Paphlagones, illi Germani vel Celtæ, seu Galli. Slavis Sarmaticis, eò quòd ab Oceani septentrionalis vicinia venerint, appellatio Venedorum, ùt dissin-

A,Chr. stinctiva aliarum nationum, à novis vicinis suis Germanicis in- Vid. App. dita videtur.

§. 6. ANTHARUM nomen erat illorum Venedorum pro-707prium & distinctivum, qui ad Pontum Euxinum, & postremas ripas Danastri & Danubii, itaque ubique ad aquas sedebant. Nec illud est Slavicæ sed Celticæ derivationis.

- §. 7. SLAVORUM & Slavinorum nomen est domesticæ 708. originis, illud genericum, Anthis etiam competens, hoc specificum, quo olim à Slavis Anthis, Ponti Euxini, & Danubii extremi accolis, Slavi alii, Danubii medii accolæ, distingueban-Etymologia est à Slava, quod proprio horum populorum idiomate gloriam & laudem fignificat. Sclavorum locò Slavo-709. rum, & Sclavinorum locò Slavinorum compellatio corrupta est à palato Græculo, nullum vocabulum initialibus SL. consonantibus habente, eámque pronuntiationem per interjectum K. trans-Quòd autem corruptum jam, & à Græcis in alias 710-711. gentes propagatum id Sclavorum nomen successu temporis, dum Slavi Boreales ex sedibus suis mari Balthico imminentibus, nec non Slavi Sorabi ex terris ad Salam & Albim, fermè exterminarentur, & sub conditione servili aliorsum transferrentur, in synonimum servorum planè degenerârit, nec sinè exemplo aliarum nationum est, nec Slavis Bohemis, aliisque orientalibus, qui simili fato translationis nunquam subjacuere, ullam maculam in-
- §. 8. Slavorum nomen quando à populo Slavico assumptum fuerit, vetustas non suppeditat. Ex iis autem, quæ suprà cap. XI. §. 22. allata sunt, de moribus laudabilibus ipsorum jam Imperatoribus Claudio II. Diocletiano, Constantino Magno, & Constantio II. constabat. Si igitur Slavi hanc compellationem ex longinquis temporibus & terris nondum ad limites Romani Imperii secum attulerant, saltem ex tunc à laude, quam præ aliis populis barbaris apud Romanos adepti erant, sibi adsciverunt. vid. cap. XIV. §. 26.

§. 9. CROATARUM nomen, Slavicè Charvat, derivatur 712à Charnis seu Carnis, in quorum provinciam Slavi à Constantino Magno suscipiebantur, & terminatio Vat addita est ex Slavico idiomate. Charvaty se ightur nominârunt Slavi, quòd ejusdem terræ cum Carnis, & ejusdem nexûs erga Romanum Impe-

rium, fuerint incolæ.

\$. 10. NOMADUM in casis humilibus vel etiam in curri-713. bus degentium, atque non multùm agriculturæ sese dedentium, sed è pecore & lacticiniis potissimùm victitantium, scriptores antiqui mentionem perquàm laudabilem faciunt, eosque justissimum hominum genus deprædicant. Nomadica hæc vita, non 714. sequtantùm Sarmaticis, & Scythicis penè omnibus, sed & aliis quibusdam gentibus, in genere victus saltem, communis olim, nulli earum in dedecus, sed potiùs in virtutis & temperantiæ testimonium cedebat. De cætero autem, quidquid de Slavorum adhuc supra Mœotidis Boreale latus consistentium vivendi instituto antiquissimo fuerit, certum est ex Ammiano Marcellino, eos,

A.Chr. eos, dum jam circa seculi quarti initium ad limites Romano-vid. App. rum Danubianos accessissent, non vagis sedibus, minùs mobilibus habitaculis usos esse, sed loco assixos mansisse, atque mansiones, seu ùt Ammianus vocat, casa ex trabibus sirmissimis compa- 679. Etas habuisse, nec inde, (ùt ex servis lares mutare jussis patet) 680 nisì vi, avelli potuisse.

§. 11. Inter alia, quæ Ammianus Marcellinus de Sarmatis refert, etiam is modus loquendi reperitur, quòd eos vocet peritissimum LATROCINANDI hominum genus. De hoc scien-718. seqq. dum, nihil id involvere probrosi, sed peculiarem modum bellandi, in quo excelluerint Slavi, denotare. Non enim illi interesse putabant, utrùm (ùt gloriosum apud Romanos erat) aperto Marte, acie utrinque instructa, & signo lituorum solenni dato, consigerent, an clam & inopinatò per stratagemata & insidias hostem opperirentur & sunderent? Et hoc genus pugnæ, cujus

peritissimi erant Slavi, Romani ipsi sæpe præ acie approbabant,

vitio vertentes, si quis ducum Romanorum aciem dubiam securiori bellationi per furta & latrocinia præelegisset.

§. 12. Caput hoc claudat Procopii Cæsariensis descriptio 721. MORUM SLAVICORUM. Si scriptorem hunc Romano animo loquentem, & aliarum gentium instituta & vivendi genus, sive meritò sive immeritò, despectantem subintelligamus, merum encomium est Slavorum, quod profert, dum gentem natura robustissimam, victu, vestitu, & habitatione non luxuriantem, afperis bellorum laboribus assuetam, malignitatis atque fraudis expertem, & Deitatis cultu imbutam, testimonio sanè nullatenus ob assectum deprompto, collaudat. De assuesactione ad du-940. ra & aspera fortiter subeunda testimonium etiam in subsequis se-1072. culis, de Slavis Borealibus, perhibet Wirichindus Monachus, & 1073. quotidiana adhuc docent experimenta bellica.

CAPUT XIII.

De Varietate opinionum super adventu Czechi & Lechi in Bohemiam.

S. 1. A Ntiquissimus Bohemicarum rerum scriptor, seculi nem-722,723.

pe decimi, Christannus seu CHRISTIANUS, Ducis Boleslai Pii frater, Brzevnoviensis monachus, qui seculo decimo circa A. 980. vitam S. Wenceslai & S. Lidmilæ concinnavit, de conditoribus gentis Bohemo-Slavicæ specialiter (quod nec institutum ejus, martyrologium intendentis, requirebat) non meminit. Interim tamen ex relatis ejus generalibus colligere licet: 1mò dum Moraviæ eruditionem in side Christiana aliqualem, quæ sub Hunnicis disturbiis brevì iterum evanuit, inde à S. Augustini temporibus, id est à seculo quarto finiente, orditur, & dein à temporibus Apostolorum Moraviæ SS. Cyrilli Pars I.

A.Chr. & Methudii prosequitur: econtra Bohemos usque ad Libusse Vid. App. regimen sinè lege, sinè principe, sinè urbe, exin verò usque ad Borzivogium sinè lumine veræ sidei vixisse ait, haud obscurè prodit, se sensisse: Slavos Bohemos, non, ut à quibusdam junioribus scriptoribus creditum, à seculo v. g. septimo noviores, sed ævo æquè S. Augustini suppares Bohemiæ incolas suisse. enim adventus Czechi non nisì tribus seculis Christiani ævo, & Czechi principatus non nisì medio seculo Libussæ regimini anterior fuisset, ut quid in comparatione fidei Moravorum Christianus ad seculum sua ætate antorius sextum excurrisset, aut cur non saltem Czechi æquè ac Libussæ meminisset? 2dò. Per verba: sind lege, sind principe, sind urbe, aperté innuit, ante Przemislum, quem primum Principem facit, in Bohemia statum popularem, seu potius Aristocraticum, & quidem longissimis temporibus viguisse. Unde refelluntur ij, qui inter Czechum & Libussam, præter interregnum decennale, non nisi unum vel duos Krocos, eósque cum principali potestate, intercessisse statuunt.

§. 2. Ævo Christiani proximus, de quo constet, scriptor seculi initiantis duodecimi, COSMAS Pragensis Decanus, enucleatam historiam Bohemiæ non nisì à seculo decimo medio tradere in objecto habuit, origines autem gentis, quin & gesta sub initiante Christianismo, leviore operâ pertractavit; unde nihilominus sequentes conclusiones decerpendæ veniunt: 1mò. Con-724ditorem gentis, seu ductorem coloniæ Slavicæ in Bohemiam, sat, quanquam impropria locutione, manifestat, dum eum Bobemum, vocabulo à Bojis quondam incolis descendente, vocat, quem Ceechum nominare debuisset: qua in re usui communi, quo Czech Slavice, & Bohemus latine, ut synonima recepta tunc erant, & nunc adhuc funt, sese conformare voluit. 2dò. Unde Czechus cum' populo suo, quot in animabus, & quando venerit? quoniam ad veritates compertas dicendas nimiùm properabat, simpliciter ad incerta rejicit, &, quod dolendum, nec traditionibus recensendis, que ab ipso puriores sperari poterant, ullo pacto immorari voluit. 3tiò. Tractum terre inter Hercinios montes, quem colonia illa Slavica primitùs occupavit, cultoribus destitutum, & vastas solitudines, nemini obnoxias, itaque occupatu liberrimas fuisse dicit: quod & fidei historicæ, ùt cap. VIII. vidimus, omnino consentaneum est. 4tò. Conditorem gentis Czechum non Principis, nec Ducis, aut judicis, sed patris & quasi domini titulo insignit, igitur coactivam potestatem in populum ei non, sed voluntarii tantum obsequii & filialis quasi observantiæ honores attribuit. 5tò. Simplicitatem in victu & amicu, & omnium rerum communionem in prima ætate coloniæ novellæ Slavicæ, exaggerative, & ultrà, quam credere fas est, adstruit. 6tò. Rectè antem, & coævorum scriptorum Ro-7251 manorum, præprimis verò Procopii Cæsariensis traditis consormiter, paternæ primæ Czechi conditoris quasi dominationi universali substituit regimen particulare per familias divisum, ita ut quilibet in sua tribu & generatione (id est familia) ætate, moribus, opibus spectation, rectorem in eadem sua familia egerit, cique

DE CZECHI ADVENTU SENTENTLÆ DIVERSÆ. 43

A.Chr. eique spontanea obedientia, salva coeteroquin libertate à veri vid. App. dominii jugo, obtemperatum fuerit, atque hoc pacto forma novellæ Reipublicæ in optimatum moderatione conquieverit. Cumque Cosmas, regimen paternum universale Czechi conditoris, ætatem primam vocet, rectè quoque subsequum optimatum regimen ætas secunda appellabitur, eaque ætas nullatenus ad decennium (ût Hagecius, seriei principum inde ab exordio Reipublicæ Bohemicæ nimiùm & inconsultiùs avidus, voluit) constringenda, sed longissimo certè annorum intervallo pro ingenito populi more addicenda est. 7mò. Quod Cosmas de Kroco (fubintelligendum secundo, duo enim Kroci pater & filius secundum traditionem communiorem fuêre) dicit, ætatem tertiam sistit; is Krocus námque, tanquam vir in tota natione excellens, ex arbitro familiæ in arbitrum gentis, itaque ex optimate in Primatem communi assensu & veneratione evasit, prætoriámque juris dicundi, atque compromissoriam communis utilitatis promovendæ potestatem adeptus est: quam & in filiam natu minimam, paternæ prudentiæ hæredem Libussam, annutu populi transmisit. 8vò. Ætas quarta apud Cosmam sequitur in transmutato regimine Primatûs populi in Principatum, cui simul cum thoro Libussæ destinatus suit Przemislus, ex nobili patrefamilias Stadicensis possessionis rector & moderator totius gentis cum potestate aliarum gentium imperio conformata.

§. 3. PULKAVA scriptor Seculi 14ti hanc sententiam complectitur: 1mò. Conditorem gentis Bohemicæ Slavicæ expres-726.2. sè & proprio idiomate Czechum, terram verò itidem Slavicè Czechiam, latine Bohemiam, ast à Slavico Buob, seu Boh, Deus, derivatam vocitat, & prætered generale nationis nomen, Slowani, à Slowo, verbum, quasi gentem unius sermonis, deducit. Fallitur autem in hac derivatione, saltem Bohemiæ à Boh, cùm certo certius constet, nomen Bojohemiæ originem suam Bojis, vetustissimorum, & ad sex secula ante Christi nativitatem excurrentium temporum quondam incolis debere. Slavi vocabulum quoque à Slawa, laus, gloria, potiùs, quam à Slowo descendit, quoniam Græci, qui hujus compellationis usum primi re-cepisse videntur, uti & Romani, non Sclovenos sed Sclavenos, pro palatu suo interjecta litera k. seu c. dixerunt. 2dò. Pulkava, æquè ac Cosmas, & Christianus, quando, & quot in animabus Czechus advenerit, omittit: locum unde autem, inde à turri Babel & campo Senaar repetit: Croatiam pro postrema ante Bohemicum incolatum statione definit, & viam intermediam ex Asia per fretum Constantinopolitanum ductat, captui sanè perfacili, sed nimiùm incerta conjecturatione: quoniam Græci scriptores veteres à seculis saltem Christianis aliud seminarium Slavorum, nisì ex latere septentrionali Mœotidis, non norunt. Prodigioso porro incremento Pulkawa ex Czechi & Lechi ger- 726.b. mine implet non tantum Bohemiam, & Poloniam, sed & Misniam, Lusatiam, Moraviam, Russiam, & sedes Borealium quondam Slavorum circa hodiernas terras Brandenburgicas. Terram primæ occupationis Slavo-Bohemorum etiam Pulkava

Digitized by Google

cum

ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XIII.

Consentit itidem Cosinæ in forma regiminis primæ ætatis sub Czecho, dum eam, soli ingenitæ rationi innixam, legibus, adeóque & potestate coactiva caruisse dicit. 5tò. Communioni hujus primæ ætatis, etiam in feminis, Pulkava quoque assentitur, atque victui non nisì fructus silvestres, & pisces, sed amictui lintea & lanea tegumenta superaddit. 6tò. Ætati secundæ optimatum seu patrum familias multa sempora Pulkava tribuit, rectiore judicio traditionis, quàm quòd decennio secundum noviores includi posset. 7mò. Krocum & Libussam in tertia ætate non principes, sed judices seu arbitros, voluntaria populi devolutione jurgiorum, rectè cum Cosma facit. 8vò. Primum principatum in Przemislo demum cœpisse ipse titulus capitis tertii apud Pulkavam, & totus contextus prodit.

§. 4. ÆNEAS SYLVIUS, scriptor seculi 15ti haud dome-

sticus, Pontificali post dignitate exornatus, ad 1 mum suprà di-Aorum punctorum de Czecho gentis conditore dat manus, & 727 2. Pulkavæ, de vocabulo Slavico non disceptans, largitur deriva-727.6. tionem nominis Bohemi à divino, id est à Bob. Ad 2dum Cze, chi patriam priorem Croatiam fide historica dignam agnoscit, 727.2. dubio commissis (in capite bisseria sua pracedente 2.) aliis assertis Pulkavæ de primis Slavorum initiis nimiùm remotis, nec ad rem Lecho cæteroquin progerminationem in Russiam 727.c. necessariis. (Polonicam, non magnam, intelligo) Pomeraniam, & Caffubiam, non denegat; de reliqua extensione in alias terras jure tacet. Ad tertium: Silvestrem & incultam terræ, à Czecho primitùs insessa, superficiem, documento historiarum ævi prioris ad culturam non ita proclivis credere ipse quoque non dubitat. Ad 4tum, septimum, & octavum: dum originibus Bohemicis ex professo non immoraretur, tam Czechum, & Krocum, quam Przemislum Ducis & Principis titulo mactat. Ad 727. 5tum verò affectatam illam à Cosma & Pulkava nimiam simplicitatem in victu, amictu, & rerum omnium communione, re-&è explodit, & hominibus, qui in Croatia inter Romanos vixerant, tam vestium usum, quam agriculturam, & rerum aliqualem saltem discretionem, si non ex integro Romanorum mores induerint, æquiore judicio vindicat. Ad 6tum: Pulkavæ mulsa tempora extatis secunde optimatum inter Czechum & Krocum Sylvius per ly din effari contentus fuit.

§. 5. Joannes DUBRAVIUS, Episcopus Olomucensis, scriptor seculi 16ti sub Ferdinando I. Ad 1 mum: Czechum con-728.b. ditorem gentis, & derivationem Bohemiæ à Bojis Gallis affirmat, adeóque à Bob Pulkavæ rejicit: Slovanorum etymon à Slo-728.2 wo suscipit, aliud verius autem à Slawa superaddit. Ad 2dum: campum Senaar non moratur: Croatiam pro postrema habitatione Czechi habet: tempus cœptæ hujus postremæ habitationis Slavicæ, S. Hieronymi ac Imperatorum Gratiani & Theodossi ævo prius, designat; sed tempus adventûs Czechi in Bohemiam non disterminat. Socios migrationis Lechum fratrem, 728.c. utriusque cognatos, assines, amicos, clientes, vernulas, cum

A, Chi. uxoribus & liberis, ac coetera hominum ingenti turba, longo Wid. App. agmine secutos perhibet. Ad 3tium solitudines Bohemiæ confirmat. Ad 4tum Czechi regimen in prima ætate verbotenus 728. d. quidem monarchiam nominat: re ipsa verò æquum cum suis jus, sinè ulla dominatûs ambitione, itaque cum Cosma paternum potiùs imperium statuit. Ad stum cum Cosma & Pulkava in genere vitæ Slavorum minimè convenit, sed in contrarium inquit: Crosta erant, sam adistare, quam agros volere dossi. Ad 6tum æta-728. d. tis secundæ popularem statum semsim labascere coepisse ait, ergo longævum sensit. Ad 7mum Kroco in tertia ætate non jus Principis sed Prætoris addicit. Itaque & ad 8. verum principem primum non nisì Przemislum agnoscit.

§. 6. Martinus KUTHENUS scriptor ejusdem seculi 16ti 729 conditorem gentis Czechum, Croatiâ advenam, conformiter cum præcedentibus laudat: tempus, nempe annum 639. sub Constantino, Heraclii silio (is primum A. 641. imperium & id quadrimestre tantum, adeptus est) definit: Czechum dominum, itaque & principem deprædicat: originem Slavicæ novæ Reipublicæ ex homicidii sato excusat: ætatem secundam inter Czechum & Krocum longi temporis suisse asserties & Krocum

non dominum sed judicem intitulat.

§. 7. Wenceslaus HAGECIUS, ejusdem cum Kutheno seculi scriptor, paulò posterior, Kuthenúmque in catalogo austorum citans, in prologo varia variè de originibus Bohemicis disserit: demum narrationem adventus Czechi ex Callimacho & 730. Miechowsky præcipuè depromit: in exordio autem ipsius historiæ Kutheni præposterationem in anno corrigit, eumque 644. declarat: cæterum in regimine Czechi describendo Cosmam potissimum compendiat: ætatem secundam inter Czechum & Krocum novennio coarstat: & Krocum non tantum judicem cum Cosma, sed simul dominum venditat.

§. 8. Procopius LUPACIUS, proximus Hagecio scriptor, 731. annum Kutheni servat, locò Constantini filii autem, Heraclium patrem imperio restituit: de reliquo verò speciale nihil in me-

dium affert.

§. 9. Sequeretur nunc in ordine Petrus CODICILLUS, specialis auctor sententiæ in anno adventûs Czechi, nempe 278. assignando; ast út jam dudum Balbinus, ita & nunc ego dissertationis à Codicillo editæ copiam nancisci frustra conatus, Danielem de WELESLAVINA, Codicilli asserta exscribentem pro Codicillo habeo. Weleslavinus is, Lupacio & Codicillo coæ-732.2. vus, annum 278. adventûs Czechi (quanquam desultoriè Hagecii quoque opinionem admisceat) cum Codicillo statuere vi-732.c. detur: rectores Bohemiæ Czecho priores, ævo autem suppares, cum Romanis Imperatoribus belligerantes, Zalmaninum, & 732.2. Turskonem laudat, quos historiæ Romanorum à me visæ non nôrunt. Czechum porro domini titulo, sed paterno imperio honorat: ætatem secundam inter Czechum & Krocum, con-732.6. formiter Hagecio, novennio includit: & Krocum æquè princi-732.6. pem, in patre & filio reduplicat.

§. 10. Succedit nunc in seculo 17. inchoante Paulus STRAN- vid. App. SKY, cujus opinio infrà Cap. XV. §. 27. pleniùs recensebitur. Is annum Przemisli emortualem anno æræ Christianæ 632. alligans, & tam Przemisli, quam Libussæ, & Krocorum regimen annis certis dimetiens, cum initiis Kroci senioris ad annum usque 526. pertingit : regimen populare autem inter Krocum & Czechum indeterminatum relinquit, adeoque judicium suum de adventu Czechi suspendit. Cæterum Czechum, duos Krocos, & Libussam, paterni magis quam herilis imperii, & judi-

ces propriè seu Prætores fuisse autumat.

§. 11. Superesset ex scriptoribus Bohemicis, speciale quid sentientibus, Balbinus; ast ille agmen claudet post scriptores Polonicos, utpote quorum relatis non modicum innititur. Inter hos scriptores Polonicos anteriorem locum hic occupabit Ma-Thias de MICHOVIA, ad quem ex Polonis folum Hagecius in compilatione originum Bohemicarum provocat. Michovia is 733-4. in deductione gentis Slavicæ à turri Babel, & migratione prima ex Asia in Europam, ad mentem Pulkavæ loquitur: Czechum & Lechum principes fratres, invertendo ordinem senioratûs à Bohemicis scriptoribus Czecho addicti, ex Croatia, simillima cum Bohemis sententia, deducit: terras occupationis Slavicæ 733.6. æquè incultas, & à nemine antè habitatas perhibet: terras verò Russiæ magnæ à Russ, nepote vel fratre Lechi, impletas cen- 733.6.

§. 12. Martinus CROMERUS super adventu Czechi & Le- 734-735. chi multa disserit, quorum pleraque in sequentibus capitibus XIV. & XV. aut suscipienda aut diluenda venient. Hujus loci autem hæc sunt: 1mò convenire, ait, inter omnes, Czechum, & Le-734. chum, sive Lachum, germanos fratres, hunc quidem apud Polonos, illum verò apud Bohemos primum regnasse. Addit alio in loco: non fabulosum omnino habendum esse id, quod diu- 735. b. turno non tantùm Polonorum & Bohemorum populorum, sed cunctæ Slavicæ nationis confensu celebratur, Lechum & Czechum principes hisce Slavorum populis præfuisse, & nomina indidisse: an autem alfunde ad hoc regnum, & quo tempore vei 734.2. nerint? an verò in Polonia sive in Bohemia ipsa nati regnum ibidem quodam in tempore ad se traxerint? non perinde convenire. 2dò. Disputat contra eos, qui Czechum & Lechum, 734.5. vel filios aut nepotes Javani, vel propinquos ejus posteros saciunt, & non multò post diluvium sive è Croatia, sive è Pannonia in Bohemiam & Poloniam commigraffe dicunt; nil enim subsidii eos in historiis tam Romanis quam Græcis, quin nec præsumptionis quidquam pro sua hac opinione invenire. 3tiò. Evidenter probatum tenet, usque ad Constantini certè primi tempora Poloniam à Germanis, non Slavis, habitatam fuisse, atque non esse Germanos eos populos, qui nunc Bohemiam & Poloniam possident. 4tò. Certis authoribus demonstrabile asserit, 734 c. ante Constantinum tertium, quin & ante Mauritium Imperatorem, Slavorum gentem hæc loca tenuisse, quæ nunc Poloni tenent: id quod contra eos affert, qui, ùt v. g. Hagecius, Cze4 734.c.

DE CZECHI ADVENTU SENTENTLÆ DIVERSÆ. 47

A.Chr. chum & Lechum primum circa annum 644. sub Constantino III. Vid. App. Bohemiæ & dein Poloniæ immigrâsse opinantur. Provocat præprimis ad Jornandem, & Procopium. 5tò. Rejicit opinio-734.5. nem Blondi & Kranzii, qui è Polonia & Bohemia Slavos in Dalmatiam & Illyricum venisse volunt. 6tò. Propria Cromeri sen- 735.20 tentia eum in sensum colligenda videtur: Russiam magnam, & Sarmatiam seminarium fuisse Slavicorum populorum. plicem migrationem Slavorum factam: unam nempe sub Justiniano Imperatore in Thraciam, Macedoniam, Dalmatiam, & Illyricum, ubi & colonia hæc Slavica fub Mauritio Imp. & Phoca certum domicilium fixerit: alteram migrationem verò, tempore anteriorem, ante Attilam in terras hodiernæ Poloniæ ad latus Sarmaticorum montium & fontium Vistulæ, ex quo tractu terrarum Germanica gens Vandalica paulò antè in Pannoniam & Gallias excesserat. Porro eodem tempore, vel paulò posteriùs circa Attilæ tempora, ulteriùs Slavos in reliquas terras ad Vistulam, & in Bohemiam immigrasse. Statuit itaque Cromerus, Czechum cum populo suo non ex terris cisdanubianis seu Croaticis, sed ex transdanubianis Sarmaticis & Polonicis in Bohemiam advenisse.

S. 13. Joannes HERBURTUS de Fulstin, senator Polonus, 736) indubium ex cunctæ Slavicæ nationis consensu habet, Lechum & Czechum Polonis atque Bohemis principes præfuisse, ideóque alterum Polonis, alterum Bohemis nomen dedisse. tempore adventûs autem ex Bernardo Vapovio annum 550. quo Lechus Polonis præfuerit, refert: & huic initio rerum Polonicarum acquiescit, eò quòd de vetustioribus gentis Polonæ temporibus exploratum habeatur nihil.

§. 14. Jacobus Ludovicus DECIUS opinioni Mathiæ de 7370 Michovia, quem & citat, accedit, & cæterum confirmat, majorum esse sententiam: Polonos, & Bohemos, ut usu loquen-

di unitos, ita uno initio fundatos & multiplicatos esse. §. 15. Alexander GUAGNINUS diversa, nec sibi sat cohæ- 738-739. rentia de Slavorum migratione, atque Czechi & Lechi adventu in Bohemiam scribit; interim id huic loeo inservit, Guagninum

quoque sensisse, Czechum ex Croatia advenisse. §. 16. Bohuslaus BALBINUS, rerum Bohemicarum perdi- 740. 699. ligens examinator, plurima suppeditat, quæ capitibus sequentibus XIV. & XV. usui venient. Hic loci autem tantum ejus propria & posterior sententia commemoranda est, quòd Czechum 744. inter annum 300. & 330. in Bohemicam terram advenisse dicat: quam in rem computus conjecturalis ejusdem Balbini à me in ta- 745. bulam contractus est.

§. 17. Croaticam denique nationem totam conformis esse 746. opinionis cum Bohemica & Polonica, in transitu Czechi & Lechi fratrum ex Croaticis quondam sedibus in Bohemicas & Polonicas, exemplo & documento esse potest Georgius RATTKAY: que igitur traditio loco ipsi, ubi nata, constanter inherens, & per progenitores in sobolem derivata, fidem haud levem merctur,

Digitized by Google

Vid. App,

CAPUT XIV.

Verosimillima sententia de adventu Czechi & Lechi in Bohemiam.

Ante omnia hic SCYTHIÆ MAGNÆ (unde absque controversia Slavi provenerunt) geographica disquissitio aliqualis præmittenda est. Eam Jornandes sungo, in extre-472. comis Asiæ sinibus primum tenuitur exordienti, dein latissimè & in rotundum se dissundenti comparat, itaque eatenus ab Oriente in Occidentem, de cætero verò à Danubio in Danastrum, igitur à meridie in septentrionem intuetur; quæ obversio quoque præsenti meo proposito magis inserviet. In hoc situ Scythiæ pars, quæ intra montes Carpaticos, & sluvios, Tibiscum, Gerasum seu Pruth, & Danubium continetur, ac Dacia magna est, inservierem Scythiam appellare subet. In ea comprehenduntur hodiernæ provinciæ: Transsylvania, regio Temessensis, Walachia, Moldavia. Reliqua Scythia in tres partes distingui potest: nempe in occidentalem: à Vistula sluvio, & mari Balthico, usque ad Borysthenem superiorem, & Tyram inferiorem; in mediam: in qua partes Ponto proximæ, & dein terræ inter Borysthenem & Tanaim; demum in orientalem: quæ ultra Tanaim ad Volgam sluvium, & mare Caspium dissunditur.

§. 2. Totam INFERIOREM SCYTHIAM tempore Augu-483. 2.
fti Imp. Daci seu Getæ habitabant: Augustus verò eos à vicinia
Romani Imperii circa Tibiscum inferiorem submovit, quò dein 484. 6.555.
Tiberius exules Marcomannos posuit. Trajanus Dacos terris 578.
intra Tibiscum & Alutam planè exegit, illúcque colonias Romanas induxit, quas dein Aurelianus iterum sustulit, & cis Danu272. bium in novam Daciam, Ripensem dictam, collocavit. Sub 628.

Probo Imp. Vandali in his terris sedebant, sed eis per Gothos 478.

280. evastatis, & reliquis à Probo in Romanas provincias cis Danu-633. bium susceptis, Sarmatæ Limigantes seu Slavini (vid. cap. XI.) in regionem Temessensem & partem Walachiæ Cis-Alutensem successerunt. Slavi Anthæ verò (vid. cap. X.) inferiores Danu-492. bii ripas in Moldavia: Gothi, quos Jornandes eosdem cum Getis facit, reliquam Moldaviam & Walachiam tenebant.

§. 3. Populi, qui OCCIDENTALEM SCYTHIAM tenue-486. L. rint, recensentur à Ptolemæo, majores: Venedæ per totum Venedicum sinum; & super Daciam: Peucini, & Bastarnæ; minores gentes verò primo ordine, sequendo Vistulam, & dein Sarmaticos montes: Gythones (id est Guthones, vel Gothones) Finni, Bulanes, Frugundiones (id est Burgundiones) Avarini (id est Warini seu Warni) Ombrones (id est Ambrones) Anartofracti, Burgiones, Arsietæ, Saboci, Piengitæ, & Biessi juxta Carpatum montem. Populi hi omnes, & quos Ptolemæus adhuc in aliis ordinibus subjungit, Germanicæ originis dicendi

Digitized by Google

DE ADVENTU CZECHI SENTENTIA VERIOR. 49

A.Chr. funt, licet Sarmatiam inhabitarint. Venedos, Fennos, & Peu-Vid. App. cinos Tacitus, Bastarnas Strabo pro Germanis agnoscit, & Peucinos speciem Bastarnarum facit. Plinius (vid. cap. XXIX. §. 2.) 487. 2. primum genus Germanicorum populorum Vindilos, id est Vandalos omnes, etiam Transvistulanos, quintum autem Peucinos & Bastarnas statuit. Dexippus, scriptor seculi tertii, Bastarnis 478. Hermundurorum nomen applicat. Cum ergo hi populi maximam partem Scythiæ occidentalis possederint, dubium esse nequit, intermixtas minores gentes æquè Germanicæ originis fuisse: quod & eorum nomina, ùt Gothonum, Burgundionum, Burgionum, Warnorum, Ambronum, Veltarum, seu Beltarum à Belt maris nomine, per se innuunt. Jornandes alios populos in hac parte Scythiæ, nisì Vividarios, Itemestos, & Agazirros, nominare 474. non scivit, & his statim subjungit Bulgaros ad Pontum Euxinum; alibi tamen Basternas, & cæterum Sarmatas generali nomine 476. commemorat; ipsos Gepidas quoque (Ptolemæi & Taciti Go- 477.2. thones) ad ostia Vistulæ quondam sedisse, iisque inde versus Mœotim migrantibus, Vividarios successisse refert. Vividarii hi Jornandis rectiùs Vinidarii, id est Vinidi vel Venedi Germani, compellandi videntur. Agazirrorum nomen græcam nomenclaturam ab ayar valde, & ruggia confluo, sapit, itaque populos diversos confluentes denotat, quod nomen Jornandes locò tot nominum à Ptolemæo proditorum usurpâsse videtur. Ptolemæus Agazirros 486. b. non memorat, sed Agathyrsos, tum in Sarmatia Europea, tum in 487. h. Scythia intra Imaum montem: ita ut nomen hoc æquè comune pluribus gentibus, & ab ayar valde, & sig fera, gentibus valde ferocibus applicatum videatur. Herodotus sua ætate Agathyrsos 487. d. in Scythia inferiore collocat, dicit enim Marim fluvium, idest Marosch, ex Agathyrsis fluere, ut ergo Agathyrsi hi vel in finibus, vel saltem in confiniis hodiernæ Transylvaniæ sedere debuerint. Ammianus autem pro suo ævo Agathyrsos inter Alanos ponit. 658 a.

6. 4. Ad SCYTHIÆ MEDIÆ incolas pertinent, ex Pto- 486. b. lemæi descriptione Sarmatiæ Europeæ, ex majoribus gentibus: Jazyges, & Roxolani, per totum Moeotidis latus; & in interioribus seu mediterraneis: Amaxobii, & Alauni, id est Alani; ex minoribus gentibus plurimæ, quæ vicinæ Alanis populo majori, & Riphæis montibus, ex parte Occidentis longo ordine, & nominibus partim nomenclaturæ Germanicæ incorruptæ, út Salorum, & Sturnorum, à Sala & Sturia fluviis, ac Boruscorum, recensentur. Dein verò referuntur Orientem versus inter Amaxobios & Roxolonos Racalani, & Exobygitæ; inter Peucinos & Basternas Carpiani; supra Carpianos (id est à septentrione Carpianorum) Gevini, & Bodeni; inter Basternas & Roxolanos Chuni; sub Basternis juxta Daciam Tagri, & sub his Tyragetæ. Ex Ptolemæi descriptione Mæssæ huc quoque referendi: Arpii 483.b. sub Tyragetis in litoralibus Ponti Euxini à borealissimo Danubii oftio usque ad Borysthenis oftium, & in interioribus quoque Dacià magnà exclusis usque ad fluvium Hierasum seu Pruth; & Britolagæ supra ostium Danubii Peucinum, ergo in hodiernæ Besfarabiæ pare, oftium Hierafi Daciam finientis contingente. Sat

A.Chr. clara est hæc Ptolemæi descriptio populorum ad Orientem ver- Vid. App. gentium: & poterat is quoque ordinatiùs describere Scythiam Ponto Euxino vicinam, quoniam sub Ptolemæi ævo Græci in litoralibus Ponti inter Danubium & Borysthenem plura emporia, 472.4. commercii causa à se, patientibus id in suum itidem favorem Scythis, exstructa possidebant, obindéque de habitatoribus Scythiæ Græcos populares suos, & Romanos (sub quorum prote-815. ctione erant) edocere facile potuêre. Advertendum autem primò: ex toto Ptolemæi contextu patet: Roxolanorum sedem fuisfe ad Borysthenis inferioris sinistrum latus usque ad extremum Mœotidis, quà Ponto jungitur; Jazygum verò ad initium Mœotidis, & dein ad latus dextrum Tanais Orientem versùs, usque ad terminos Europæ, cujus Scythiam seu Sarmatiam Ptolemæus describit; 2dò Ptolemæus pro more suo plerumque ex Occidente & septentrione in Orientem & meridiem procedit. His præmissis ordo & situs populorum sic intelligendus est: Inter Borysthenem & Tanaim erant quatuor populi majores: Amaxobii diffundebantur circa caput Tanais majoris, & contingebant Jazyges circa Tanaim minorem; Alani accolebant Borysthenem superiorem, Roxolani inferiorem. Gentes minores intermediæ erant duæ: Racalani Amaxobiis, Exobygitæ Roxolanis propinquiores. Porro supra Daciam magnam, seu ad septentrionem Daciæ, sedebant gentes majores duæ: Peucini in montanis hujus nominis, à πεύκη pinu compellatis, circiter in hodierna Pokutia; & Bastarna circa caput Gerasi sluvii seu Pruth; ubi & Al- 492. . pium Bastarnicarum nomen occurrit. Intra horum duorum montanorum populorum sinum septentrionalem campestres degebant Carpii, græce fors à xaends fructus sic appellati. Carpianos à septentrione sequebantur Gevini, & Bodeni fors à Bode fluvio Germanico nomen trahentes. Bastarnis proximi in Scythia media versus Alanos ad Borysthenem erant Chuni, versus Pontum autem Tagri, & Tyragetæ. Ipsa litora verò Ponti Britolagæ, & Arpii tenebant.

§. 5. Ptolemæus, quanquam Daciam non ex suo, sed Ma-484 e. rini ævo retulerit, Sarmatiam tamen & Moesiam ex ævo suo seculi secundi descripsit, ùt apparet ex combinatione cum relatis Strabonis: non novit hic, nisì solitudinem Getarum ad ostia 484 e. Danubii: Tyrigetas, id est Tyræ seu Danastri accolas: Jazyges Sarmatas, & Basilios seu Regios: nec non Urgos: Bastarnas dein, Germanis circa Daciam, & Tyragetis vicinos: atque Ro-487. a. xolanos inter Tanaim & Borysthenem incolentes: cætera omnia ignorari dicit. Ratio est, quoniam Sarmatæ seu Scythæ in litoralibus Ponti ab ostiis Danubii usque ad Borysthenem, circa 472. d. 8. civitates Græcas habitantes, anno quinquagesimo Augusti Imp. 561. sele protectioni & potestati Romanorum commisère; ita ut ex eo tempore primùm, Strabone non superstite, notitiæ meliores

de terris Scythicis acquiri potuerint.

§. 6. Ammianus Marcellinus, pro statu Scythiæ in seculo 658. 22 quarto, tantum occasione Hunnorum quædam de Alanis prodit, quòd nempe in immensum extensas Scythiæ solitudines inhabitent,

DE ADVENTU CZECHI SENTENTIA VERIOR.

A.Chr. tent, ex montium appellatione cognominentur, populos conterminos à se devictos ad gentilitatem sui vocabuli traxerint, in Europam non tantum, sed & in Asiam ad Gangem Indicum us que dilatentur, & inter Europeos Neuri, Vidini, Geloni, Agathyrsi connumerentur. Jornandes pro eodem statu seculi 658. aquarti, æquè occasione Hunnorum, populos ad Mœotsdem Alipzuros, Alcidzuros, Itamaros, Tuncassos, & Boiscos specificat: de cætero Alanos quoque ab Hunnis subjugatos, & Göthos sedibus suis pulsos esse dicit. Procopius plurimos populos, & ejusdem linguæ, olim verò Scytharum, Getarum, Sauromatarum, Melanchlænorum, alisque nominibus compellatos suisse dicit.

§. 7. Taeitus de Gallorum quondam Celticorum migratio- 516.b. ne in Germaniam recte ait: quantulum enim amnis (Rhenus) obstabat, quò minùs, ùt quæque gens evaluerat, occuparet, permutarétque sedes promiscuas adhuc, & nulla regnorum potentia divisas. Id sanè quana maximè etiam applicandum venit Scythiæ antiquæ, utpote quæ non tantum potentiæ regnorum longissime expers mansit, sed & tantæ vastitudinis suit, ut ei implendæ gentes undique con-fluentes non sufficerent. Testatur id Procopius de suo adhuc ævo seculi sexti, dum dicit: siuvius Ister amplam circuit 485.6. regionem, cujus maxima pars humano cultu penitus va-Præprimis verò Scythia ex oris Borealibus Germaniæ quondam tot gentes recepit, ut diversorium Germaniæ, quin & nova Germania nuncupari potuerit. Hanc sententiam Regino quoque, scriptor seculi decimi inchoantis, in Chronico ad A. 747.2. \$89. ex antiquioribus scriptoribus protulit, dicens: non 1mmeritò universa illa (Scythiæ) regio, à Tanai fluvio usque ad occiduum, licèt & propriis loca in ca singula nuncupentur nominibus, generali tamen vocabulo Germaniæ fæpe annumerabitur.

1. 8. De Cimbris, populo septentrionali Germanico, retulit Strabo, scriptor seculi initiantis primi Christiani, retulit Possocionius, scriptor seculo anterior, eos quondam in Scythiam, ad lacum Mœotim migrasse, ibidémque Bosphoro nomen Cimmerii indidisse. Getar, Græcis antiquissimè notos, contendit Jornandes, contendunt alii scriptores Gothici, eosdem cum 563. Gothis, & jam Amazonum, atque Alexandri Magni temporibus, Scythiæ incolas suisse. Sedes eorum antiquissimas perhibet Jornandes juxta paludem Mœotidem: subsequas (tempore 475. Julii Cæsaris, & Bærebistæ Dacorum regis) in Dacia magna, nec non Mæsia inferiore, & Thracia: posteriores (à Trajani Imperio inchoando usque ad Hunnorum irruptionem seculo quarto vergente) sterum supra mare Ponticum præcipuè circa Tyram seu Danastrum sluvium. Gepida, pars Gothorum indu-563. bia, post migrationem ex Scanzia, primas sedes in extremo Scythiæ

App. thiæ occidentalis angulo ad oftia Vistulæ fluvii fixêre : circa se-vid. App. culum verò tertium initians in Scythiam mediam, & viciniam Num popularium suorum Gothorum, transtulêre: ibique seculo tertio 477.5. medio cum his ipsis Gothis pro sedibus amplioribus pugnavêre, sed repulsi, in sedibus his secundis usque ad Hunnorum irruptionem perstitere: cum quibus demum in terras Danubio propinquiores immigraverunt. In plerisque his sedium mutationibus naturaliter planè contigit, ut aliqua portio Gothorum locis prioribus affixa maneret, iterúmque successu temporis in populum, alio licèt assumpto nomine, excresceret. Dissertè id confirmat Procopius de Dory, maritima regione circa paludem Mœ- 482. e. otidem, ubi Gothorum pars, quam à fidelitate erga Romanos, & cæterùm humanitate, atque agriculturæ & bellandi peritia laudat, ab antiquo degerit, & nec, Theoderico cum Gothis Italiam petente, se moverit, sed in antiquis sedibus & antiqua erga Romanos fide usque ad Procopii ævum perstiterit. Testatur idem Procopius, Gothorum speciem, Tetraxitas nominatam, 482. c. tempore Hunnorum irruentium, regionis aquis Ponti fermè circumfuse, id est hodiernæ Crimeæ, incolas fuisse, ibidémque cum Hunnis in unam gentem coaluisse. Pari prorsus modo Tyrigetæ ad Tyram seu Danastrum, & Exobygitæ inter Roxolanos & Amaxobios, id est inter Borysthenem inferiorem, & caput Tanais, à Ptolemæo (pro suo ævo, quo Gothica gens sedes 486 b. principales non ad hos sluvios, ùt olim, sed à Geraso usque ad Danubium habebat) nominati, reliquiæ videntur priscæ Gothorum seu Getarum habitationis, nomine alio indito Tyrigetis à Tyra fluvio, & Exobygitis seu Exobygetis à græco it, sex, & 264; tribus, quasi Getæ ex sex tribubus, sicut Tetraxita à rerçue, quaternio, quasi Getæ quatuor tribuum, denominati sunt.

§. 9. Si assentiamur scriptoribus Gothicis, Jornande posterioribus, utì res plana videtur esse: Gothos non ex sola Scan- 564. zia, seu Scania, sed ex tota Dania, Suecia, Gothlandia, Gothia, & Jutia, numerum populi sui, quanquam à sola Gothia, & Gothlandia cognominati, in Scythiam diversis antiquissimis temporibus eduxisse: dicendum est, ad hanc GENTEM GENE-RALEM GOTHICAM etiam Herulos, Langobardos, Rugos, Scyros (de quorum origine & fatis sequentibus capitibus agetur) pertinere. Omnes illi sedes suas inter Gothos quondam; & seculo inchoante quarto inter Hunnos, tanquam eorum socii, habebant. De Herulis, ultra jam alibi dicta, hic loci adhuc commemorandum: Heruli hi usque ad Ermanaricum Gothorum Regem, & tempora Constantini Magni, ad Mœotidem palu- 479dem, in locis stagnantibus, inter Gothos (qui & illos tunc sibi subjecterunt) sedebant, ac imposterum sub nomine Gothorum usque ad Hunnorum irruptionem latuêre. Heruli hi iidem in statu priori integro, seculo tertio medio, æmuli suerunt Gothorum in invadendo Romano Imperio; eos Syncellus ad expedi-782. tionem ipsorum Asiaticam A. 256. Ærulos, Mœotidis (id est viciniæ Mœotidis ad Pontum) accolas: & Trebellius Pollio ad aliam direptionem Romani Imperii A. 269. Herulos: Zosimus 624. ECOM.

53

A.Chr econtra ad A. 252. in direptione Europæ, & ad A. 256. in di- vid. App. reptione Asiæ Boranos vocat, ast Herulos Ponticos, dum eos 612inter nationes propter Istrum numerat, & per Bosphori incola- 617. rum opem in Asiam enavigasse dicit, itaque in vicinia ostiorum Istri ad Pontum collocat, cum Syncello intelligit. Colligendum hinc: Herulos à Græcis alio nomine quoque Boranos, id est pabulantes, à coe pabulum, cò quòd in locis stagnantibus & pascuosis habitarent, appellatos suisse. Unde & ulteriùs inferre licet, Boiseos Jornandis, quos ab Hunnis irruentibus raptos, 658. 1. id est subjugatos & associatos refert, cum Boranis & Herulis, ibidem loci irruptionis Hunnicæ ad Mœotidem habitantibus; eosdem plane, & paulò aliter tantum à Giorgio pasco, sensu tamen eodem, tune nuncupatos fuisse. In eodem loco Jornandis sub nominibus Alipzurorum. & Alcidzurorum fors delitescunt Seyri: pars primi nominis Ali, ab an mare, secundi Alci, ab adan robur, derivata, pars posterior autem utriusque ex Score 777. Gothico vocabulo, litus denotante, & Scoringia patria quondam primæva Scyrorum, græcanice, corrupta esse, itaque prima compellatio Scyros maritimos, seu in ipso litore sedentes, altera remotiores paululum, cognomento robustos, denotare videtur. Confirmatur hoc ex Prisci Historia Gothica, qui Alip- 750 a. zurorum & Alcidzurorum quidem non meminit, sed Amaldsurg, rum, æquè ex græco aunana manipulus, & Gothico score, quafi manipulus gentis Scyræ dictorum. Interpretatio hæc, fi fu scipiatur, tollit dubium ex historiis de hac gente (cap. XVII, §. 2.) exfurgens, an nomen Scyrorum & Turcilingorum, quod scriptoribus promiscue usurpatur, unam eandémque gentem delignet? accipienda etenim hæc nomina forent de diversa specie unius gentis, ita ut Scyri, solo patrio nomine, Græcis Alipzuri, Turcilingi autem Alcidzuri dicti fuerint. Nomen populi aliud à Prisco & Jornande ibidem additum, Itamarorum, certò itidem, est græcæ derivationis (ab sirráquas inferior evado) populum subactum denotans; Tuncassos autem Jornandis Priscus Tancassios vocat, & hoc vocabulum quoque, quidquid de ejus derivatione sit, gentem Germanicam Scyris vicinam indicasse censendum Porro Scyros Procopius de bell. Gotb. lib. 1. cap. 1. pro gente Gothica habet, dicit enim: aliquantò antè (de Imperio Augustuli, ultimi in Occidente Imperatoris, itaque de tempore ante A. 476. loquitur) Romani Scirros, Alanos, & alias quasdam gentes Gothicas in societatem asciverant. Cæterum de Langabardis hic adhuc ex cap. XX. S. r. 2. 3. infinuandum est: cos seculo quarto finiente ex oris maris Balthici in Scythiam mediam, primum quidem ad Antharum prope Pontum Euxinum, dein Gepidarum jam Hunnis sociatorum, & mox Burgundorum sedes in mediterraneis migrasse, quin & Bulgaros in Scythia orientali ultra Tanaim accedere tentasse, ast repulsos esse.

6. 10. Altera Scythica GENS GENERALIS ALANICA statuenda est, sub qua non tantum Alani, simpliciter sic dicti, nec non Roxolani & Racalani, sed & plures aliæ gentes, licèt diversi spe-

A.Chr. specifici nominis, originis tamen Alanicæ, seu quod idem est vid. App. Vandalicæ, comprehenduntur. Strabo nominis generici Alanorum non meminit, sed Roxolanorum; eos maxime septentrio-487. b. nales in Scythia, atque campos inter Tanaim & Borysthenem incoluisse, bellica laude claruisse, & contra Mithridatem Eupatorem exercitum quinquaginta millium eduxisse dicit: Alanos ergo, Racalanos, & Amaxobios Ptolemæi, æquè ad Borysthenem & Tanaim habitantes non distinxit, vel potius distinctioni huic, sibi ex propria fassione ignotæ, non immoratus est. Mithridates Eupator, Rex Ponti, cum Romanis ab A. U. C. 662. usque 691. (vid. Usserii annales rerum Asiaticarum) bellum gessit, & A. U. C. 674. Sylla Romæ dictatore, Bosphorum Cimmerium sibi subjecit: circa quod igitur tempus Roxolani, non soli, sed cum tota gente, sibi vicina & cognata, exercitum quinquaginta millium Bosphoranis itidem vicinis suis in auxilium missife videntur. Ælius Spartianus Roxolanos vocat nomine generico 579. Alanos ad initia Adriani feculo fecundo, iísque Regem fuisse dicit. Dio Cassius de tempore seculi secundi vergentis refert : à

8. Carpaticos montes ad latus Daciæ occidentale sedentibus, concessum esse, per Daciam commerciorum causa Roxolanos adire, quoties id *Princeps* horum permitteret. Notandum hic interim: Roxolanis non formam regiminis popularem sed principalem suisse, quem morem à populis Asiaticis Ponto ex adversa parte accolis à tempore fors Mithridatici belli traxerunt; proùt & Jazyges solo stuvio Tanai ab Asia dirempti secerunt, obindéque pars sazygum horum Regio cognominati sunt. Ammianus 657.

que pars Jazygum horum Regir cognominati sunt. Ammianus 657. 2.

371. Marcellinus pro seculo quarto Alanos Greuthungis (id est Ostrogothis versus Pontum) vicinos, consuetudine Tanaitas (à vicinia ostii Tanais) vocari, eósque Hunnis per Mœotidem irrumpentibus, post clades varias, socios in debellatione Gothorum suisse, alios autem Alanos (nempe ad superiorem Borysthenem sedentes) Vithimiro Ermanarici Gothorum Regis, inter hos motus Hunnicos mortui successori, sese contra Hunnos junxisse refert. Non ergo tunc amplius Roxolanorum sed genericum Alanorum nomen frequentabatur. Procopius pro seculo quinto inchoante, Mœotidis paludis accolas, nec Roxolanos, 482. b. s. nec Alanos, sed Vandalos appellat, eósque tractis in societatem

S. 11. Historicis his notitiis correspondet græca ETYMO-LOGIA nominis Alanorum: quemadmodùm enim Vandali Germanicè à Wandelen, vagari, compellationem sortiti sunt, ita Alani Græcè ab adaqua, vagor, pariter dicti. Vandali igitur, qui sedes Græcis civitatibus propinquiores circa Borysthenem cepe-

A.Chr. ceperant, græco more communiùs Alani audierunt : Vistulæ ve- Vid. App. rò propinquiores nomen Germanicæ derivationis retinuerunt. Roxolani non tam à ¿ut fissura, quasi scissi & sejuncti Alani, quam à pue vertex, Alani sub uno vertice seu Principe, literam o Attice mutando in &, etymon suum deducere videntur. Racalani autem proprie à janis surculus seu ramus divisus Alanorum au-Ammianus Marcellinus, ût supra S. 6. Europeis Alanis Neuros, Vidinos, Gelonos, Agathyrsos accenset: poterat is certè populorum horum certiorem notitiam habere, cum sua etate cum Hunnis in ipsum usque Romanum Imperium erum-Sidonius Attilæ expeditionis Gallicæ coævus testis, &

451. in ipsa Gallia Episcopus Arvernensis, inter populos, Attilæ ca-755.c. stra sequentes, enumerat Rugos, Gelonos, Gepidas, Scyros, Burgundiones, Belonotos, Neuros, Basternas; omnes igitur hi populi, exceptis Gepidis, & sub hoc nomine quoque comprehensis Ostrogothis, Vandalicæ erant originis, & habitationis tantum Scythicæ, quibus pro parte à Græcis, qui Barbaros hos in emporiis Græcis ad Pontum frequentabant, nomina Gracanica superindita fuere: dico pro parte, id est respectu propinquiorum Ponto, quoniam remotiorum nomina ex distorta plerumque Germanica nomenclatura processisse videntur. Variarunt tamen & nomina græca, ùt gentes ipsæ: sic Ptolemæus seculo secundo incolas litoris Pontici inter Danubii & Borysthenis ostia Arpios, ùt videtur, non ab αρπη falx, quasi messores, sed ab αρπαν rapio, quasi rapidos, Jornandes pro seculo quarto Alipzuros, Boiscos &c. vocat, quibus Tabula Peutingeriana nomen Dacpeto- 492. porianorum ex Dacorum gentili vocabulo, & πέτομαι, volo volare, ac mogos transitus compositum, quasi Dacorum velocis tranfitûs pro feculo tertio finiente imponit.

§. 12. Nomina byperboreorum ab υπες super, & Gogéas, quasi fupra Boream habitantium: Sauromatarum à raveos lacerta, & jupa oculus, quasi acribus oculis præditorum: Nomadum à νωμώ Doricè pro remo pasco, quasi lacticiniis & pecore victitantium: Amaxobiorum ab auaga currus, & clos vita, quasi in curru viventium: & Melanchlanorum à uédas niger, & xdaira superindumentum villosum, quasi hoc genere vestis nigro ad frigus arcendum tectorum, nullam nationem specificant, sed cuilibet genti respective sitûs Borealis, vel ejusmodi generis vitæ vel vestitûs, conveniunt. Talia nomina igitur nihil obstant, quò minùs gens quæcunque à Græcis sic insignita, Germanicæ originis esse potuerit.

S. 13. Jazyges & Chunos, quos Ptolemæus (ùt suprà S. 4.) memorat, quidam Hungaricarum rerum scriptores Hunnicæ originis esse putant; sed hoc tum Ammiano Marcellino, qui Hun- 657. c. nos, per Moeotidem seculo quarto in Scythiam Europeam irrumpentes, abditam, igitur ignotam eousque nationem, immo glaciali Oceano ultra paludes Moeoticas propinquam asserere 715. non dubitavit: tum Prisco Historico, qui ulteriorem, id est Asia- 658.4. ticam ripam Mœotidis pro patria Hunnorum assignat: tum Aga- 812. thiæ, qui idem confirmat: nec non Procopio, qui Hunnorum 482. 4 populos inter Caucasum, Moeotidem, & Tanaim collocat, nine Chunorum jam seculo secundo inter medios Getas, & sub nomine Jazygum prope ipsos Roxolanos sedisset, abdita seculo quarto natio dici nequivisset. Unde Chunus à Kone, Kune, audax, vel quocunque vocabulo alio Germanico, Jazyx autem à græca præpositione, in compositione separationem ut plurimum significante aid, & ¿sī vivit, dictus videtur, quoniam Jazyges intra majorem & minorem Tanaim & cæterum Tauro monte Scythico inclusi, itaque ab aliis Scythis separati vivebant.

S. 14. Hucusque dicta eum finem habent, ut demonstretur, non tantum Scythiam inferiorem, sed & occidentalem, & mediam, usque ad tempora Attilæ, maxima saltem ex parte, septentrionalibus Germaniæ nationibus ex insulis vastis arcticis, & oris maris Balthici, nec non ripis Vistulæ fluvii, quin & ex Germania reliqua borealiore, generalis quasi diversorii loco, itaque habitationis Germanicæ fuisse: omnes autem eas gentes sub duplex nomen generale, seu late sumptum, Gothorum, & dein Vandabrum, seu, quod ejusdem est significatûs, Alanorum reduci posse. Gothi sanè inter populos omnes, ex insulis maris Germanici & Balthici unquam excitos, eminebant, & primi dominatum in terris migrationis suæ affectaverunt, sub quo & aliæ plures gentes cum nominibus fuis per alterna temporum intervalla delituerunt. Vandali non à fixis sedibus, sed à crebra mutatione sedium, compellationem sortiebantur, & hinc nec Tacitus, nec Ptolemæus Vandalorum meminit: sed hic Vandalorum reverà & professione talium nomina tantum particularia superaddita tradit: ille Vandalorum quoque species sub Suevorum syllabo comprehendit. Dio Cassius denique in seculo tertio notam specialiorem, quousque in Germania Vandalorum compellatio extendatur, prodidit, dum dicit: Albim ex montibus Vandalicis de- 559. currere; unde populi illi, qui à Ptolemæo, à Suevo fluvio & Sudetis hodiernæ Bohemiæ montibus, versùs & ultra Vistulam 548.452. ponuntur, ùt Buguntæ seu Burgundiones, Luti & Lugi, id est 453.454 Lygii, Bateini, Corconti, Rugii, Elveones, Venedæ, Gytho- 486.6. nes, Burgundiones iterum, Avarini, Ambrones, Burgiones seu Burgundiones in tertio loco &c. nomini generico Vandalorum accensendi sunt: cujus quoque participes facti sunt alii infra Suevum & Viadrum fedentes occidentaliores Germaniæ populi hoc ipso, quòd professionem migrandi versus Vistulam susci-Variationis in sedibus exemplo esse possunt Burgundiones, qui, tanquam populus major, ùt inquit Ptolemæus, jam hujus ævo in tribus distinctis sedibus, nempe intra Suevum 448-452. & Vistulam, ultra Vistulam, & juxta Sarmaticos montes (ùt 486.b. suprà S. 3. dictum) seculo tertio medio verò in vicinia Gepida-477. 4.6. rum & Gothorum, igitur circa Danastrum, inveniebantur, indéque iterum aliò per Gepidas expellebantur.

5. 15. His nihil obstat, quod Ammianus Marcellinus dicit:
Transito Tanai in immensum extentas Scythiæ solitudi- 658.4,
nes Alani inhabitant, ex montium appellatione cognomina-

DE ADVENTU CZECHI SENTENTIA VERIOR. 37

A.ch. minati &c. Item: Rex Vithimiris (Gothorum) restitit Vid App. (Hunnis irrumpentibus) aliquantisper, Alanis, Hunnis 657.4. aliis, fretus &c. per hæc posteriora yerba enim, ùt ex toto contextu apparet, non vult indicare, Alanos Hunnici generis, sed morum tantum similium in invadendis aliis populis, ejusdémque roboris & methodi bellandi fuisse, adeóque feroci genti ferocem aliam objectam esse. Per verba antecedentia verò conceptum suum de derivatione Alanorum nominis ab Alano monte, Ammianus etymologiæ incuriosior, vel ex Ptolemæo, qui Alanum montem in media Scythia, seu, ùt ille vocat, Sarmatia Europea assignat, vel ex alio simili auctore deprompsisse videtur, non sat perpendens, quod ipse dicit, Alanos etiam in Asia ad Gangem usque nominari, & quòd Ptolemæus quoque in 487. L. Scythia intra Imaum montem jam retulerat: omnem Seychiam Jeptentrionalem babitari à populis, qui communi vocabulo Alani Scytba nominentur; inde enim concludendum ipsi suisset, prout res est: Alanum montem à populo Alano, non populum à monte derivationem trahere. Præcoces tales etymologiæ definitiones etiam in aliis auctoribus reperire licet. Sic Procopius de Bello Vandalico lib. 1. cap. 2. Gothorum Vandalorum, Visigothorum, Gepædum, aliorumque Gothorum speciales compellationes, eò quòd omnes hi in lingua conveniant, à suorum quondam Ducum nominibus inditas fuisse credidit, cum tamen Jornandes plane aliud testetur, & Vandali plerique ex aliis oris quam Gothicis egressi Si autem & Alani à montibus cognominati reverà fuifsent, sufficit, quòd Procopius Alanos ob linguæ commercium, 482, 6 Gothicæ nationi annumeraverit, ut pro Germanis in genere omnino, & pro Vandalis in specie recliùs habeantur. Demum accedit hic luculentissimum M. Aurelii Antonini Imp. testimonium, qui in epistola ad Senatum de victoria, contra Quados in Cotino, id est, in hodierna Hungaria superiore circa montanas civitates obtenta, agens ait: in meditullio Germaniæ, & in 593. finibus hostium cramus. Recte ergo Cotinum fines Quadorum dixit, sed non rectè Cotinum meditullium Germaniæ dixisset, nisi terras vicinas septentrionales trans-Sarmaticas, hodie Polonicas, pro Germanis, ut reverà habitatione erant, habuifset. Per præmissa omnia igitur sat edoctum reor, quod jam pridem Martinus Cromerus Polonorum historiographus, tum argumentis historicis, tum traditione gentis suæ perpetua asseruit: usque ad Constantini primi Imp. quin & usque ad Hunnorum 734.6. ingruentium tempora, id est, usque ad finem seculi quarti, Po- 735.24 Ioniam (dico ego: Poloniam, & Russiam usque ad Tanaim; seu, Scythiam occidentalem & mediam, nec non inferiorem) à Germanis (intelligendo iterum, potissimum) habitatam suisse; quidquid cæterum de minori commixtione & accessione alterius populi sit, utpote quæ in omni ævo & omni regione mun-

S. 16. Sequitur nunc SCYTHIA ORIENTALIS, id est, tota complexio terrarum, quæ à terris septentrionalibus, Pto-Pars I. H lemæo A.Chr. lemæo incognitis, secundum meridianum fontium Tanais majo-Vid. Appris ad ipsos hos fontes, dein (ùt ego Ptolemæum capio) secundum lineam à fontibus Tanais majoris usque ad conversionem seu divertigium Tanais minoris in majorem, ac porro à latere orientali Tanais inferioris seu utriusque jam juncti, & Mocotidis paludis, in meridiem descendit, abhinc Colchide antiqua seu regione Lazica, atque Iberia, Albania, seu Caucasiis & aliis montibus, nec non Hircano seu Caspio mari, alisque limitibus ad Gangem, & Seres, ergo ultimos Ptolemæo olim in Asia notos populos usque, à meridionalioribus Asiæ terris secernitur, & demum in septentrionem incognitum, vastissimo sanè circu-Hanc Ptolemæus trifariam dividit, in Sarmatiam 487.c. lo, redit. nempe Afiaticam, ab Occidente per dictum limitem Tanais: ab Oriente verò per meridianam flexionis orientalissimæ Rha seu Volgæ fluvii usque ad mare Caspium, ita ut alveus Volgæ ubique sit in Sarmatia: à meridie verò Colchide, Iberiâ, & Albania inclusam; porro in Scythiam interiorem, & exteriorem, quas 487. h. Imaus mons à se invicem segregat. Plinius Hist. nat. lib. 6. cap. 7. de populis ad Mocotim & Tanaim in Asia hæc refert: A Cimmerio accolunt Mœotici, Vali, Serbi, Arrechi, Zingi, Pfesii. Dein Tanaim amnem, gemino ore influentem, colunt Sarmatæ, Medorum, ut ferunt, soboles, & ipsi in multa genera divisi. Sarmatæ hi à Medis originem trahentes intelligendi de populis, qui Hunni posteà dicti. Ammianus Marcellinus, pro seculo quarto occasione Hunnorum tune 658.2 erumpentium, summo supercilio tantum Scythiam Orientalem visit, cámque Asiaticos in tractus vergere, & ad Gangem usque dilatari retulit. Jornandes seculi sexti scriptor, æquè sugitivam 4720.4. Scythiæ Orientalis mentionem historiæ suæ Gothicæ, itidem occasione Hunnicæ quondam migrationis, injecit, eamque Scythiam ad Hunnos, Iberos, Albanos, & trans mare Caspium ad Séres extendi tradidit. Procopius, ejusdem seculi scriptor, ut 482. 4 bellum Romanorum contra Persas in Colchide seu Lazica gestum intellectui melius objiceret, lib. 4. de bell, Gosb. cap. 2. 3. 4. 5 6. za geographiam omnium Ponto adjacentium terrarum ex professo præmittit, & ibidem Hunnorum patriam, trans Mœotidem & Tanaim, supra populos, ad litus Ponti Euxini & Mœotidis, Zecchos, & Bruchos (quorum hi Ptolemaicis & Plinianis Are-487 80 chis, illi Zinchis, eodem planè situ ad Pontum, convenire vi-482. ad dentur) & supra Sagidas (qui fors Ptolemæi Sacones prope ostia Volge) tum in regione ipsa Eulysia, ùt ab Uturgurorum ibi habitantium commemoratione intelligendus est Procopius, tum ultra eam collocat. Eulysia regio dicta videtur ab i præpositione felicitatem denotante, & viese dissolutio, quasi felix & libera seu plana regio inter Caucasios montes & Tanaim. Demum brevissime quidem, sed ad præsentem disquisitionem perquam accommode adjicit: ulteriora ad septentrionem habent Antarum populi infiniti.

S. 17. Conjungit ergo Procopius SEDES HUNNORUM, vid. App. & Antharum seu SLAVORUM. Unde favebit mihi inclyta natio Hungarica, ut pauca quædam de ortu ejus & situ antiquo delibem; quod & ab instituto meo alienum haud est, cum utraque gens non tantum olim, testante Procopio, in extremis Asiæ ad Europam oris, sed etiam expost, migratione utrinque ad Danubium facta, vicina arva incoluerit, & hodiedum sub felicissimo codem Imperio unita incolat, atque historia utriusque gentis antiqua ita connexa sit, ut altera sine altera intelligi vix queat. Hungarica igitur natio natale solum antiquissimum, Procopio non 482 b.c. tantum, Jornande, ac Agathiâ, sed & Ammiano Marcellino 658.2.812. lib. 31. in princ. & Prisco Rhetore, migrationis primæ Hunnorum respective coævo, & proximo teste, quem ultimum Jornandes citat, ultra Mœotidem, intra hanc, Caucasios montes, atque Tanaim, & Volgam inferiorem, habebat. Certificat quoque S. Hieronymus, tempori illi vel maximè coæqualis, Hun-747.b. nos Asiaticum suisse populum; quoniam in epistola ad Geruntiam: etenim Assur venit cum illis, oratoria comparatione Numerosissimam gentem suisse docet Procopius, dum duos fratres quondam inter se regnum parternum partitos, & exin populum eorum alterum Uturgurorum, alterum Cuturgurorum nomen suscepisse, Cuturguros porro sedes avitas dereliquisse, & lares suos cis paludem Moeotidem sixisse refert. Theo. 481.2. phanes, Nicephorus Patriarcha, & Miscella Historia de hac separatione gentis Hunnorum obscure quidem, ut in antiquitatibus, (vid. cap. XV. §. 12. 13. 14. 15. 16.) disserunt, sententiam tamen eandem complectuntur, & Hunnis (quos & cum annexo Bulgaros à sede vocant) antiquam patriam ad Volgam sluvium, & ceterum usque ad Cuphim, hodie Lecop, seu Copa fluvium, ad Mœotidem extremam affignant. Videatur quoque num. 300. ubi Theophanes varias Hunnorum species, ad Bosphorum, & ulteriora Asiæ, ad Tanaim & Volgam scilicet, enume-Impensiùs hæc prosequi instituti mei non est, sed id indicâsse sufficiet : ca que in historiis de Hunnis & Avaribus occurrunt, uni quidem nationi genericæ, sed non itidem uni genti specificæ attribuenda, & alia esse, quæ Cuturguris, Uturguris, Avaribus, alia, quæ Hungaris, in specie talibus, distincto semper loco & tempore, debentur: pari prorsus ratione, ac alia quoque apud alias nationes genericas v. g. Germanorum & Slavorum sunt, quæ in historiis gentem specificam Germanicam Gothorum, Vandalorum, Saxonum, Francorum &c. aut Slavicam Bulgarorum, Antharum, Limigantium, Arcaragantium &c. afficiunt; historiæ námque veteres sat testatum reliquerunt: Hungaros in specie, unde hodierni descendunt, eam in locis primævis residuam gentem suisse, que anno primum 889, teste coevo scriptore Reginone, à Pezinacis vicinis, gente Turcica, sedibus 1008. pristinis partim expulsa, partim tædio intentatæ servitutis, & præ multitudine quoque exuberante, út ait Regino, populi numero & virtute præstantis, sponte mota, tunc demum domicilium aliud quæsiit, antè autem in migratione distinctarum ex

Digitized by Google

gene-

inter Tanaim & Volgam inferiorem, quoad salva libertate li-

cuit, adhæserat.

§. 18. Ex Ptolemæi catalogo populorum Sarmatiæ Jazyges 487. g. h.j. Basilici, id est Regii, Modacæ, Hippophagi, Zacatæ, Suardeni, Asii, Chenides, intra sinum interiorem Tanais majoris: Ptirophagi, Mateni, Nisiotæ, ad orientale latus Volgæ sluvii: Seraceni, & plurimi alii populi ex iis, quos Ptolemæus ad Coracem, Ceraunios, & Hippicos montes nominat, ad regionem Colchidis (quæ Lazica postmodùm dicta) & Iberiæ, nec non Albaniæ pertinere videntur. Seraceni Ptolemaici (de quibus nihil habet Plinius Hift. Nat. lib. 6. cap. 7. sed illorum locò Turcas substituit) fors Pezinaci Reginonis sunt, qui Hungaros demum ex sedibus suis pepulerunt. Ex Ptolemaicis igitur populis Sarmaticis tria præcipuè genera populorum manent, quæ Hungaricæ & Slavicæ nationi applicari possunt, nimirum : Jaxamata, à iáxu, clamo, & in futuro taku, & aua, simul, quasi clamore simultaneo prælium ordientes, quem morem de Hunnis Ammlanus Marcellinus lib. 31. in princ. his verbis: incuntes prælia cuncatim variis vocibus sonantibus torvum, testatur. Perierbidi, à neel, circa, iça, terra, & 6106, vita vel victus, quasi ex terra víctichantes, adeoque eam aliqualiter saltem colentes: & byperborei, id est, septentrionalissimi Sarmatæ. Jaxamatæ à Ptolemeo juxta Australem Tanais stexionem, itaque infra Tanaim inferiorem à situ unde alveus australissimus sit, collocat. Certificat hunc situm Ptolemæus, dum dicit: est & alia Rha flexio, 487. f. proxima flexioni Tanais fluvii, cujus gradus sunt 75. 56. supra quam admissentur duo amnes à montibus hyperboreis fluentes: ergo ab illo situ, ubi Tanais & Yolga sibi approximant, Jaxamatæ ad latus inferius Tanais in Ptolemæi idea collocandi sunt, & hic situs apprime Procopii relatis pro Hunnis convenit.

§. 19. Procopius dicit: ulteriora ad septentrionem habent Antarum populi infiniti: ergo qui supra Hunnos Uturguros, & flexionem inferiorem Volgæ, intra verò flexionem septentrionaliorem Tanais, & superiorem Volgæ, habitabant, Antæ Procopio, & Perierbidi Ptolemæo dicti, Slavi erant, sicut & reliqui Sarmatæ hyperborei seu septentrionalissimi, quibus tanquam remotisà commercio meridionaliorum populorum, & incognitis, Græci nomen speciale imponere non sciebant. Quòd autem Perierbidis hoc nomen indiderint, absque dubio ad distinctionem Sarmatarum Hippophagorum factum est, qui in finu interiori Tanais majoris sedentes, ab εππος, equus, & φωγω, edo, quasi equorum esores, seu ex equis victitantes, & equimulgi à lacticiniis equinis dicti sunt. Perierbidis nota localis à Ptolemæo adjicitur, quòd iuxta flexionem septentrionalem Tanais, igitur ubi alveus Tanais septentrionalissimus est, sederint. Vocantur à Ptolomæo gens magna, quod reverà Slavicæ genti convenit, ex qua subsequis temporibus tot & tantæ provinciæ reple-

A.Chr. tæ sûnt. Russici itaque Imperii hodierni terræ, quà Volgæ & vid. App.

Tanai superiori subsunt, seminarium suêre, unde præter ipsos Num.

Russos, reliqui omnes Slavici populi originem trahunt.

§. 20. Videndum nunc de MIGRATIONE SLAVORUM in meridionaliores oras. De modo, quo resciverint Slavi, terras Europeas versus Danubium & Romanum Imperium eorum receptioni patere, exigua admodùm follicitudo habenda est. Slavi, licet ultra Tanaim in Asiæ collimitiis degerint, humano tamen cum Europeis sibi vicinis commercio penitus expertes cenfendi non erant. Græcorum industria & lucrandi cupiditas jam ab antiquissimis temporibus diversa emporia ad Ponti oras tam Europeas, quam Asiaticas, & ad Borysthenis ripas, inter me- 472. d. dios Barbaros, exædificaverat. Chersonem urbem in litore Pon- 482.d. ti Europeo, circa hodiernam Crimeam, Jornandes præcipuè de- 474 prædicat, quòd eò Afiæ bona avidus mercator importarit; Hunugaros etiam hinc notos antiquitus dicit, quoniam ab ipsis pellium murinarum venerit commercium. Si igitur ex Afiæ populis aliis commercium ad litora Ponti Europea deductum sit, cur non idem de Slavis credendum? si verò emporia Ponti Europea nimium remota fors à Slavorum sedibus, & à Slavis non frequentata credantur, aliæ adhuc prostabant civitates, in ipsa Asiatica Sarmatia, Slavorum patria, ad ripas Tanais fluvii teste Ptole- 487.2. mæo, nimirum: Tanais civitas sub gradibus 67. 541. Navaris fub gr. 70. 55. & Exopolis fub gr. 72. 55%. Ex combinatione graduum Ptolemæi Tanai civitati situs ad ipsa ostia Tanais, ubi nunc est Azof, Exopoli verò ad ripam Tanais, ubi Tanais minor majori illabitur, ob eandem fermè graduum dimensionem, ostiis & conversioni Tanais à Ptolemæo assignatam: conse-486.b. quenter Navari civitati situs intermedius æquè ad Tanaim competit, & hæ civitates Jazygibus in interiore sinu Tanais sedentibus proximæ erant. Saltem erge Slavis, has easdem civitates per provinciam Jazygum vicinorum suorum commercii causa accedere, perquam facile accidebat. Si autem ne id quidem molestiæ suscipere voluissent, Jazyges certè ipsi, quin & alii mercatores Asiatici lucro suo non defuisse censendi sunt, ut res, quibus abundabant Slavi, ab inde exportarent, & unà cum suis vendibilibus ad emporia deveherent. Poterant ergo Slavi vel per se, vel per alios, & præprimis vicinos suos Jazyges, in illis etiam antiquissimis temporibus, de statu Scythicarum & Danubialium terrarum versus Imperium Romanum, notitias fat idoneas pro capiendo migrationis confilio acquirere.

§. 21. Tacitus de Regno Quadorum sub Vannio Rege ait: 573vis innumera, Lygii, aliæque gentes adventabant, sama ditis Regni, quod Vannius triginta per annos prædationibus & vectigalibus auxerat. Ipsi manus propria pedites, eques è Sarmatis Jazygibus erat. De iisdem Jazygibus circa Quados intra Granuam, Danubium, & Tibiscum sluvios, extra patriam suam habitantibus, obindéque Metanastis dicus, resert Dio Cassius in gestis Marci Aurelii Antonini Imp. con-598-

I 3 cessum

Achr. cessium ipsis esse à dicto Imperatore: ut per Daciam commerciorum causa Roxolanos adirent, quoties id Princeps horum eis permitteret. Jam dudum ergo sub Imperio Tiberii, & Regno Vannii, seculo Christiano primo, Jazygum pars patria sua intra Tanaim excesserat, & regno Vannii ad Danubium & Imperium Romanum se conjunxerat: ut mirum videri non debeat, hæc vestigia vicinos Jazygum Slavos seculo tertio pòst legisse, & in ipsa iterum vicinia Jazygum Metanastarum sub Tibisco ad ripas Danubianas sedes suas posuisse; cùm etenim Jazyges Metanastæ morem antiquum, Roxolanos patriæ sue vicinos, & emporia Ponti ac Borysthenis obtinentes, commerciorum causa accedere, servaverint, & seculo adhuc secundo ad sinem vergente à Marco Antonino, qui eos unà cum Quadis devicerat, pacto pacis publico sirmaverint, poterant certe populares suos, Jazyges ad Tanaim, & hi iterum Slavos, vicinos suos, de statu Danubianarum terrarum edocere.

§. 22. Dicto seculo secundo tota vicinia Ponti, & Mœotidis, Romano Imperio haud incognita, sed admodùm perspecta suit: ut & econtra dicendum sit, populos Ponti, & Mœotidis, statum Romani Imperii non prorsus latuisse. Domitianus Imp.

89. arma Sarmatis ad Pontum per Mœsiam inferiorem intulit, sed 574-576.
103. cæsa tunc suit Romana Legio cum Legato. Trajanus selicior 578.
extitit, námque non tantùm Sarmatas Europeos, & Bosphoranos ad Pontum, sed etiam Colchos, & Iberos, ex altera Ponti parte Asiatica (supra quos Hunni, & dein Slavi, Asiam incolebant) perdomuit, & in sidem Imperii Romani recepit. Causa belli suit, quoniam Decebalus Dacorum Rex has aliásque Daciæ sinitimas gentes per legatos contra Romanos sollicitaverat. Sub

120. Adriano Sarmatæ ad Pontum, & Alani seu Roxolani ad Bory- 579. sthenem & Tanais ostium, tumultuabantur, sed ritè persolutis

fthenem & Tanais ostium, tymultuabantur, sed ritè persolutis
ftipendiis sedati sunt. Sub Marco Antonino cum Jazygibus, 590.
Quadis, alisque populis Danubianis, populi plerique Scythici,
Bastarnæ, Peucini, Alani, Roxolani (Eutropius dicit: omnis 600.
Barbaria) contra Romanum Imperium conspirarunt; devictis
autem Quadis, Jazygibus, & Marcomannis, pacatisque ob imminens bellum Parthicum & Britannicum aliis populis, Marcus 587.
infinitos ex gentibus in Romano solo collocavit, relictoque Sar-

profectus est, atque à proposito, Sarmatiam in Provinciam Ro-600 manorum redigendi, destitit. Sub eodem Marco plures populi Scythici, Daciæ vicini, eam in provinciam à Romanis recipi, & 594 socii eorum fieri affectabant, inter quos suêre Astingi, qui eti-595 am, quanquam acceptà primum repulsa, demum tamen, cum promissi sui aliquid in arcendis aliis populis præstitissent, sedes ibidem in Dacia consecuti esse videntur. Astingi hi gens erant Vandalica, ut insta §. 27. dicetur.

237. §. 23. Seculo tertio tota fermè Scythia contra Romanum 610. Imperium insurrexit. Maximinus Imp. pacata Germania, Syrmium venit, Sarmatis inferre bellum parans, atque in animo

A.ch. habens, usque ad Oceanum septentrionales partes in Romanam Vid. App.

ditionem redigere, quod propositum autem morte ejus inter-251. cidit. Sub Deciis Scythæ navalibus & terrestribus copiis om-611.

252. nia infestabant. Sub Gallo & Volusiano Scythæ nationibus sibi 612.613. finitimis turbas dabant, deinde paulatim progressi nulla Roma,

254. næ ditionis gente abstinuerunt, & in Asiam usque provoluti, ast tunc adhuc ab Æmiliano repressi sunt. Sub Gallieno totum 615.616. undique quassabatur, & in extremum periculum adducebatur Romanum Imperium: à Rheno Celticæ, id est Germanicæ, Danubio Scythicæ nationes, ab Oriente Persæ instabant, & Scytharum quoque pars, Heruli nempe, trajecto Ponto,

262. Asiæ incumbebant. Demum Scythæ conjunctis animis, ex qualibet gente nationéque sua in unum congressi ; partim Illyricum, partim Italiam, partim Asiam vastabant: Qua, 614.615.

di verò & Jazyges Pannonias occupabant, & alii Germani in 620.

263. Hispanias usque populando penetrabant. Porro sub omnibus his Barbararum gentium motibus populi Romanæ ditionis non 612.613. tantum bello, sed & lue pestilentissima decennali exhausti sunt: 618-619. Eodem tempore amissa suère trans Istrum, quæ Trajanus quæ-620. sierat; id est, Dacia, quæ ab Astingis Vandalis jam ab A. 175. pro parte tenebatur, nunc tota (exceptis locis præsidiorum & coloniarum præcipuis) ab iisdem Vandalis insessa fuit.

9. 24. Sub misera hac conditione Romanum Imperium inge-269. muit usque ad Claudium II. sub hoc autem respirare coepit: nám-624. que hic trecenta viginti millia Barbarorum maxima ex parte de-

270. levit, & reliquos in servitutem redegit. Recruduit tunc quo-271. que pestis, qua & Claudius extinctus est. Sub Aureliano Scy-626. thæ iterum Pannonias invaserunt, sed commisso utrinque ancipiti bello, ultra Danubium retrogressi de pace egerunt, que & ab Aureliano, ob bellum ingens Marcomannicum Italiæ imminens, concessa est, inter cujus conditiones suit, Daciam totam Barbaris cedere, quod & abductis in Illyricum præsidiis & co-628. loniis Dacicis factum est. Notandum hic; ab auctoribus serme coævis dici, omne Illyricum & Mæsiam vastata tunc suisse, à tot calamitatibus scilicet inde ab A. 251. per Barbarorum incursiones & pestilentialem luem perpessis; unde mirum non est, Aurelianum cessisse Dacia, & sequentes Imperatores tot populis recipiendis se faciles præbuisse.

§. 25. Hucusque Scythæ, ad Pontum & Borysthenem usque sedentes, promiscué, tum Asiæ, tum præprimis Illyrico Romano, ast infelici demum exitu, & excidio, aut servitute, 276. quotquot egressi sunt, sese insuderant. Sub initians Imperium. Taciti autem Scythæ hi ipsi, remotiores nempe, quibus sedes circa Danubium & Imperium Romanum vel non obtigerant, vel non placuerant, tractis in societatem remotissimis in Europa ad Tanaim gentibus, Mœotide palude primum, de-630 in Ponto trajectis (quæ trajectio ex Meotide, consociationem ibi factam, & populos Tanaitas simul suisse socios, per se evidenter indicat) Asiatica ad Ciliciam usque sita incursarunt, all tum à Tacito iplo, tum à Floriano fratre, designato. PrætoActi. tii Præfecto, deleti, & demum pauci, jam circumsessi, à Floria-Vid. App.
no, post mortem Taciti ad Imperium sibi asserendum receden-

te, dimissi sunt.

5. 26. Hoc eodem tempore igitur, & hac opportunissima occasione, dum Slavi, ultra Tanaim in confiniis Asiæ ab antiquo sedentes, omnia sub se, in Europa, evacuari potissima ex parte viderent, ceperunt & illi consilium, borealiores has & rigidiores sedes suas cum tractibus amcenioribus Imperio Romano vicinis commutandi. Substiterunt autem in vicinia hac, atque per legatos accesserunt Tacitum, accitos se ad bellum Per-630. ficum à Prædecessore ejus Aureliano causantes, & auxilium, si necessitas postularet, pollicentes: quos autem Tacitus, ut redirent, inducere scivit. Retrocesserunt sanè, ut morigeri & pacifici, qui invitis Romanis sese obtrudere, & vi uti nollent; non tamen in patriam suam, sed eò, ubi nec Romanis negotii quid facesserent, nec aliis Scythicis nationibus molestiæ essent: vide- 4920 " licet, partim ad latus orientale Daciæ interioris (Vandalorum Astingorum sedis) in Moldavia, versus Gerasum superiorem seu Pruth fluvium: partim ad Istri extremum alveum & Ponti Euxini partem. Hi quòd aquas accolerent, vocati sunt à Germanicis circumvicinis nationibus Antha, illi, domestica compella-707. tione SLAVNI (id est, laudabiles) in græcum & latinum detortâ, Sclavini nuncupati funt. Uterque populus autem generalem 708. 699. appellationem Germanicam, Venedi, accepit, exemplo à Vene- 705. dis ad mare Balthicum in hodierna Borussia deducto. Quemad- 486. b. modum enim eo tempore Venedi hi oras maris septentrionalis, quà Balthicum dicitur, ab antiquo tenebant; ita dum Germani à Slavis immigrantibus rescirent, aut ipsi antè absque eo sat à vicinis Slavorum edocti essent, cos ex partibus septentrionalis Oceani trans-Tanaiticis venire, & nomen hucusque distinctivum nec à Principe (quo, utpote sub optimatum regimine viventes, carebant) nec à fluvio, aut aliunde, sibi assumpsisse, Venedos illos æquè dixère. Porro quoniam vox Slavai apud 709. novos hos advenas ad quodlibet objectum, quod extollere volebant, præsertim verò, & semper, in nominatione nationis suæ, à qua epitheton Slavni (scilicet Glawny viarod nass/laudabilis natio nostra) fermè indivisibile & tunc suit, & hodie adhuc est, resonaret, & natio ipsa alio sese vocabulo nunquam insigniret, naturaliter valdè apud cæteras gentes itidem nomen Slavinicæ seu Slavicæ nationis sibi attraxit. Aliter factum planè est 799. cum Slavis, postremò, nempe seculo sexto, ad terras Danubianas progressis, qui, eò quòd vel ipsi se à Volga slumine Volgares dixerint, vel ex partibus, circa hoc flumen, exiisse professi sint, Volgares & Bulgares à reliquis quoque populis ad distinctionem Slavorum anteriorum cognominati funt.

§. 27. Probus Imperator Imperium Romanum (exceptă Daciâ trans-Danubianâ) plenariè restituit: præprimis verò Gal-631. lias liberavit, Vandalicas nationes, Logiones seu Lygios, Burgundiones, & Vandalos in specie sinè superaddito nomine dictos, ad Rhenum, & Francos in Gallia ipsa, cæsis quadrim-632.

A.Chr. gentis millibus compescuit, atque Regulos novem ex diversis Vid. App. Suevorum & Alamannorum gentibus circa Rhætias ad deditio-

279. nem compulit : dein Illyricum à Barbaris receptavit. Ecdem 633. quoque tempore per Thracias tendens, omnes Geticos seu Scythicos populos aut in deditionem aut in amicitiam recepit : de-

280. mum Orientem perpacavit: facta hac pace cum Persis, ad Thracias rediit, centum millia Bastarnarum ex Scythia in Thracias, & aliarum gentium, nimirum Gepidarum, Gautunnorum (id est aliorum Gothorum) & Vandalorum (Astingorum in Dacia trans-Danubiana sedentium) pariter plerosque aliò in Romanum folum transtulit. Hæc relata Flavii Vopisci, proximi illorum temporum scriptoris, combinanda nunc sunt cum Jornandis ex Herennio Dexippo, Historico planè coævo, excerptis, 478. sed per admixtas domesticas traditiones Gothicas tempori debito ereptis, et, locò Probi, Constantino Magno applicatis. Dicit ille: tempore Geberici Regis Gothorum, qui prædecessor fuerit Ermanarici, Vandalos sub Rege Visumaro stirpis Asdingorum (quod interpretatur de genere bellicosissimo) in terra illa, quam ævo Jornandis Gepidæ tenebant, sedisse, & à Geberico, ut primitias Regni sui in Vandalicam gentem extenderet, invasos, & maximam partem deletos, reliquos verò, regione hac infortunata cedentes, à Constantino M. in Romanum solum susce-Vicini Vandalis populi ante evastationem recensenptos fuille. tur, à septentrione Ermunduri, ab Oriente Gothi, ab Occidente Marcomanni: à meridie verò Vandalos Danubio terminatos esse. Ex hac relatione Jornandis notandum: 1mò. edosemur jam, qui fuerint Assingi, quos Dio Cassius Daciæ vicinos 595. fub Imperio M. Aurelii Antonini memorat sedes in Dacia petiisse; fuerunt etenim origine Vandali, qui se Asdingos appellârunt, eò quòd ex patria primæva per quendam ex familia illustri Asdingorum educti, & ab hac stirpe, ad evastationem Gothicam usque, gubernati sint. 2dò. hinc conjecturare quoque licet: Dancrigos Dionis æquè Germanicam gentem fuisse, quæ à 595. Dank - Rik quodam sive educta, sive gubernata fuerit. 3tiò. locus Vandalorum Asdingorum, quis fuerit tempore evastationis Gothicæ, dubio omni caret ex eo, quòd Jornandes eundem locum Gepidiam sui ævi affirmet; suit itaque certè Dacia antiqua interior, seu hodierna Transsylvania. 4tò. Vicinos Vandalorum horum septentrionales vocat Jornandes, seu potius Dexippus, Ermunduros. Viciniæ huic ab omnibus aliis scriptoribus illorum temporum inseruntur Bastarnæ; quod igitur signum est, Bastarnas, vel omnes vel partem, origine Hermunduros Ger-5tò. Jornandes confundit translationem Vene- 478. 480. manos fuisse. dorum à Constantino M. A. 334. factam, cum translatione Vandalorum à Probo A. 280. Si enim dictus annus 334. pro evastatione & translatione Vandalorum valeret, idem annus quoque pro primitiis seu initio Regni Geberici ponendus esset; & cum Ermanaricum, Geberici successorem, in ipsa eruptione Hunnorum, itaque circiter A. 371. in ætate 110. annorum (ut longæ- 479. vum ejus regimen denotaretur) fatis cessisse dicat Jornandes, Pars 1.

A.Chr. curtum valdè utriusque, & Geberici, & Ermanarici, regimen vid. App. evaderet: alia quoque relata Jornandis, & ævum Dexippi historici, nec non tota historia Sarmatarum Limigantium, huic temporum distributioni contrariantur; ut igitur omnino dici debeat: evastationem & translationem Vandalorum in Dacia

temporibus Probi, non Constantini, deberi.

§. 28. Nunc ergo pellucide admodum TEMPUS ipsum se manisestat, quo Slavi, ab A. 276, in vicinia Daciæ, quasi expectabundi receptionis in vel ad Imperium Romanum, in neglecto, ab aliis gentibus domicilio, sedentes, ad ipsos usque limites Romanorum, id est, in ripensem partem Daciæ Trajanicæ, seu in hodiernam regionem Temessensem & Walachiensem, quà hæc Danubio usque ad Alutam proxima est, progressi sunt. Diversa hic colligenda & combinanda, ac præprimis pro compertis habendæ sunt positiones sequentes: 1 mò. sub Constantino M. 669. 670 duplices Sarmatæ trans Danubium sederunt, Limigantes, post-

319. modum Slavini dicti, & Anthæ. Constantinus contra hos, Ro-

320. mano Imperio infestos, bella plura gessit, & ab eis devictis in-321. ter reliquos titulos suos se Sarmaticum dixit; econtra illos non

322. tantum contra Gothicos insultus tutatus est, sed & partem eo-

332. rum, nempe sic vocatos liberos seu dominos, à servis suis pul-

334. sos in Romanum solum recepit; vid. cap. X. §. 6. & seqq. cap. XI. S. 10. & seqq. & boc cap. S. 31. 2dò. Locum habitationis Slavino- 473. 2b.c. rum Jornandes, pro suo evo seculi sexti medii, assignat trans Danubium inter Daciam Gepidicam, & Alutam fluvium, usque ad terminum septentrionalem Daciæ, & inde sub montibus Carpaticis & Sarmaticis usque ad fontes Vistulæ: Antharum, inter 473.6. Danastrum (inferiorem scilicet, quoniam versus superiorem Slavinos posuerat) & Danubium, itidem inseriorem, ergo circa Thracias & Moesiam inseriorem. Seculo quarto autem, de quo hic agitur, sedes Slavinorum (qui tunc Limigantes à limitibus Romani Imperii dicebantur) erant in terris trans-Danubianis, non tantum Wallachiæ hodiernæ cis-Alutensis, sed & regionis Temessensis, itaque à Tibisco inferiore usque ad Alutam infe- 678. 679. riorem, ut clare eas Ammianus Marcellinus, auctor coævus, de-680. scribit. 3tiò. Limigantes Ammiani, & Slavini Jornandis, ùt ex sedibus, quas uterque assignat, patet, unus idémque populus, isque verè Slavicus fuerunt, quod & ex vocabulo, Marba 1682. ab Ammiano ex lingua Limigantium allato, comprobatur. vid. rap. 37. §. 23. Certum igitur est genus, certæ sunt sedes Limigantium Sarmatarum pro seculo quarto.

9: 29. Tempus, quo in has sedes venerint, eatenus quoi que certum quasi est, quòd ante esseuli tertii statui de beat. Ammianus enim Marcellinus, dum de Limigantibus Do-676, minis per servos suos pulsis, itaque de A. 334. agit, Limigantes illos osim potentes suisse dicit: dum autem eos per Constantium Imperatorem in Imperium servorum restitutos resert, itaque de A. 359. tractat, restitutos eosdem ait in avitas paternásque sedes 3681. que note temporis id saltem inserunt, initiante seculo quarto Limigantium restitutorum prædecessores, parentes, & ayos, jam sedi-

A.Chr. sedibus in illis degisse. vid. cap. XI. §. 14. 15. 21. Videndum er- vid. App. go superest de tempore inter annum 280. & 300. intermedio. Num. Flavii Vopisci relatio talia immigrationi Slavorum necessaria an- 633.

tecedentia certificat, ut à vero haud multum aberrari possit, si 281. inde inferatur, immigrationem eam anno 231. contigisse. Primum antecedens necessarium erat, tollere obicem, quem Imperator Tacitus A. 276. posuerat, ne Slavi approximarent Romano Imperio, ùt suprà s. 26. Secundum: ut locus vacuus sit, quò immigrare possent. Obex sublatus est A. 279. dum Probus, peragrando Scythiam Romano Imperio proximiorem, omnes populos ibidem aut in deditionem, aut in amicitiam, id est, in obsequium come erga Romanum Imperium, vel absque, vel cum foedere de percipiendis certis annuis folemnibus, recepit; inter 682, alterutros enim, vel dedititios, vel amicos, Slavi in tergo Daciæ subsistentes, absque dubio connumerandi erant. Evacuatio opportuni loci secuta est A. 280. circa finem, dum Probus ex Persia in Thraciam redux, non tantum Bastarnas, prope quos sedebant Slavi, sed & Vandalos, ipsius Daciæ, in cujus partem ripensem tendebant Slavi, incolas, in Romanum solum cis Danubium transfulit. Tunc ergo agendum erat Slavis de assensu. præciso Probi, ut eò lares suos promovere liceret: quem & sacilè obtinere poterant, cum Tabula communiter Peutingeriana dicta, rectiùs autem Probiana vocanda, utpote hoc ipsissimo tem-493 ferapore compilata, in antiqua ripensi Dacia, ob recentem evastationem Gothicam, solitudines notet, quas tamen Slavi, silva-492rum & paludum hic abundantium situ, ceu pascuoso, gauden-473. tes, in usum suum pecuarium convertere apprime norant.

§. 30. Tempore hoc quoque comperto, FINES LIMIGAN-TIUM Slavorum erant: à meridie Danubius: ab Occidente Tibiscus: ab Oriente Aluta; qui iidem termini quoque olim Daciæ Trajanicæ erant, ita ut Slavi Daciam eam in ripensibus partibus omnino tenuerint. Quousque autem versus septentrionem se extenderint, dubio subjacet. Dacia ea septentrionalior in tres partes distingui potest: in occidentalem nempe, orientalem, & mediam; occidentalem partem in feculo hoc quarto tenebant Victohali, ùt eos vocat Ammianus Marcellinus, rectiùs, ùt Ju-676. lius Capitolinus, Victovali, seu Victofali dicendi: orientalem 590-Taifali: Germanici utrinque populi à falen germanico vocabulo, 657.6680. campos & regionem, vel à Walen, itinerationem denotante, dicti, corruptà cæterum priore parte utriusque compellationis, & quidem in Victofalis fors ex Wit, seu Weit, peregrè: ita ut hoc nomen Marcomanni ex patria sua quondam cum Marobo- 571. duo & Catualda Regibus profugi, & huc ad Daciam à Tiberio Imp. collocati vel fibimet ipsis indiderint, vel à vicinis gentibus susceperint. Wictofali ergo, & Taifali occupabant septentrionem Slavorum ex parte Occidentis & Orientis, atque hinc Taifali Romanis auxilio fuere in domandis Slavis servis, domino-6800 rum suorum jugum recipere detrectantibus. Taisalorum situs 642. etiam ex gestis Constantini M. comprobatur, dum is A. 328.

329. cum Gothis & Taifalis bellum gessit. vid. Nova editio Cod.

I 2 Theod.

A.Chr. Theod. in chronol. Mediam partem Daciæ, septentrionem versus, vid. Appensavi ipsi, incertum quousque, implevêre, námque cæsi à Romano exercitu in parte ripensi Daciæ insra Marosch sluvium, trajecto eo in partes interiores suas se receperunt: ut ultrà in septentrionem adhuc sedes eis competisse necesse sit. Porro Limigantium servorum partem refractariam Constantius Imp. ut eam à limite Romani Imperii removeret, A. 358. ex iisdem ripensibus partibus in sines septentrionales Daciæ ad Carpaticos 6812 montes transsulit. Et hinc est, quòd Jornandes suo ævo, Sla-473.22 vinis sedes à Wallachia in Danastrum usque assignet; mansit enim ibidem à temporibus Constantii Slavorum pars, & alia iterum pars (Picenses nempe Slavini) in Wallachia ripensi usque 469. 680. ad Jornandis ævum substitit, atque utrinque se multiplicavit: & demum, Taisalis, Gothorum semper sociis, è medio, unà 663. 382. cum Gothorum gente cis Danubium migrante abeuntibus, utra-667.

oum Gothorum gente cis Danubium migrante abeuntibus, utra-667, que pars Slavorum per totam Wallachiam eis-Aluxensem diffusa est. Dico hoc de parte Slavinorum Picensium, quoniam, ùt su loco dicetur, Slavini Amicenses, seu in regione Temesiensi sedentes, eodem ævo Jornandis, ob viciniam invisam Langobardorum, & Gepidarum, trans Jazyges, vicinos & amicos semper suos, in terras olim Quadicas, sub montibus Carpaticis & Sarmaticis, ùt Jornandes Slavinos ibidem quoque notat, emi-473. a grârunt, regnumque novum Slavo-Moravicum auspicati sunt.

6.31. Slavorum LIMIGANTIUM MIGRATIO ex terris ripensibus Dacicis ter contigit: 1mò. A. 334. partim ad Victosalos, partim in Romanum Imperium. 2dò. A. 454. iterum in Romanum Imperium. 3tiò. Post A. 526. in terras quondam Quadicas. Prima migratio, de qua jam aliquid suprà cap. XI. S. 10. 11. 12. infinuatum, hic specialiter tractanda venit, de aliis alibi agetur. De veritate hujus primæ migrationis testantur, Auctor Vitæ Constantini Magni, Ammianus Marcellinus, S. 670. 676.

Hieronymus, & Idatius. Tempus specificat S. Hieronymus de anno 28. Imperii Constantini, & Idatius de consulatu Optati & Paulini, igitur de anno æræ Christianæ 334. Locum, ad quem, designat S. Hieronymus, & Idatius, genericè de Romano Imperio, Auctor vitæ Constantini specifice de Thraciis, Macedonia, & Italia; Ammianus autem alium locum migrationis fuperaddit ad Victofalos, Slavinis Limigantibus ad Occidentem Daciæ vicinos: quod tamen testimoniis aliis (ùt cap. XI. §. 16. dictum) non contrariatur; ipsius enim objectum erat, Constantii factum erga Limigantes exules, sedibus suis restitutos: aliorum verò auctorum, Constantini factum erga reliquos Limigantium exules in Romanum Imperium confugientes, ibíque posthabita patria persistentes celebrare. Porro, quod vita Constantini de Thraciis & Macedonia, quorsum pars exulum à Constantino collocata sit, habet, intelligendum est de parte Limigantium Picen- 469. 680. sium, Alutæ sluvii in Wallachia hodierna cis-Alutensi accolarum, qui Thraciis propiores in has à furore servorum suorum rebellium se receperunt, ibidémque & in Macedonia sedes nacti sunt. Amicenses econtra, regionis Temesiensis partem confluen-

A.Chr. fluentiæ Danubii & Savi proximam incolentes, in Pannoniam: vid. App. & demum interiores eorum, ad Marosch sluvium sedentes, in contiguam itidem Victofalorum regionem, persugium sumpserunt, & tum ab his, tum à Constantino Imperatore, ùt inquilini, agris datis recepti sunt.

§. 32. Ammianus ait: potentes olim ac nobiles erant 676. hujus indigenæ regni, sed conjuratio clandestina servos armavit in facinus. Vita Constantini: Servi Sarmatarum 670. adversum omnes Dominos rebellarunt: quos pulsos Constantinus libenter accepit, & amplius trecenta millia hominum, mistæ ætatis & sexus, per Thraciam., Scythiam, Macedoniam, Italiamque divisit. Sarmatæ servi, universa gens, dominos suos in Romaniam expulerunt. S. Hieronymus: Sarmatæ Limigantes dominos suos, qui nunc Arcaragantes vocantur, facta manu, in Romanum folum expulerunt. colligendum: 1mò. Limigantium regio magnam partem Daciæ antiquæ Trajanicæ, non tantum ripensis, sed & interioris, comprehendere debuit, quoniam Ammianus Limigantes potentes, & sedes eorum regnum vocat. 2dò numerositas gentis inde patet, quòd præter eos, qui ad Victofalos recesserunt, in Romanum solum ultra trecenta milia emigraverint. 3tiò numerus hic innuit, non meros Dominos cum uxoribus & liberis suis, sed famulitium Dominis addictius, quod rebellioni non consenserat, & fortem suam in dominorum adhæsione meliorem censebat, simul migrasse. 4tò ex testimoniis his vel planè vel fermè coævis indubium evadit, distinctionem nations's Slavicæ in herilem & servilem neutiquam inventum esse hodiernorum, sed usum primævum antiquissimorum, à Romana servitute quoque nihil exempli trahentium seculorum; quod & vestigiis certis subsequentium, & in specie S. Wenceslai temporum comprobatur. 1051. stò populus in Romanum solum receptus singulari nomine Arearagantes vocati sunt, quod græcæ derivationis esse videtur, ab aeriu, arceo, propulso, eara, vis, impetus, & cæterum ex nomine genti à Germanis indito Antium seu Antarum. Arcaragantes itaque dicebantur Antes vi expulsi. Hinc etiam 6tò tractus terræ, quem Limigantes exules in Romano solo occupabant, iis, qui distinctive de gentibus loqui volebant, Arcaragantium terræ seu coloniæ nomine venit.

§. 33. Plerique rerum Slavicarum scriptores, ùt capite pracedente relatum, unà cum tota natione Bohemica, Polonica, & Croatica, SEDES CZECHI ET LECHI fratrum immediatas, seu posteriores, unde in Bohemiam exierint, in Croatia ad Dravum & Savum assignant, arcésque eorum Krapinam & Psari nominant. Sanè traditio, ùt ùt in sactis per amplas circumstantias dissussivariare soleat, in iis simplicioribus saltem, quæ nec rudissimi cujusque comprehensionem aut memoriam essugere possunt, nempe, quæ genti patria anterior immediata? quis ei

 $\mathsf{Digitized} \; \mathsf{by} \; Google$

A.Chi, in præsentes sedes educendæ dux? quod nomen habitaculi ejus vid. App. prioris fuerit? ubi in præsentibus sedibus primitus domicilium fixerit? &c. omnem fidem meretur, atque in ea omnis origo sacræ & profanæ historiæ, seculum scriptorum serax prægressa, fundatur; quam traditionem ab assensu eliminare velle, idem est, ac nihil de antiquitate, ne probabiliter quidem, cognoscere velle. Eò magis autem traditioni gentili & perpetuæ, de qua hic, accedendum, quòd coævis testimoniis Romanorum tunc temporis Scriptorum maximopere adjuvetur; dicunt enim illi, Limigantium exulum partem in Italia collocatam esse. De Italia id interiore, latinis coloniis abundante, & populis, ùt tunc loquendi modus erat, barbaris, moribusque, & lingua dissimillimis conturbanda certè non, sed de exteriore intellexit conscriptor vitæ Constantini. Dudum jam Imperator M. Aur. 594. Antoninus Barbarorum in interiora Italiæ, intra Ravennates nempe, recipiendorum periculum fecerat, cujus autem eum brevì pôst, dum illi novis rebus studerent, & ipsam civitatem Ravennatensem occupare ausi essent, poenituit; ita ut non modò non ampliùs in Italiam Barbarorum quemquam immitteret, sed cos etiam, qui priùs illuc venerant, in alias colonias educeret, indéque exemplum posteris relinqueret, ne simili aleæ se committerent. Legitur quidem Gratianus A. 377. ex Farnobii col- 663. lecta manu Gothorum & Taifalorum eos, qui à clade supersti-tes manserant, circa Mutinam, Regium, & Parmam in Italia ad rus colendum collocasse; sed parvæ illæ reliquiæ ex parvo exercitu erant, à quibus ad numerosum Slavorum populum haud exemplificandum est. Omnis igitur ratio suadet, Italiam hic de Italiæ finibus accipiendam esse. Fines hi tempore Augusti Im- 336. peratoris, teste Strabone, Ocram, id est Alpes Carnicas, & Albios montes inter Carnos & Japydes, tempore ipso autem, de quo hic agitur, Constantini, teste itinerario A. 333. consecto, 339. quidquid terrarum nunc Carniolia vocatur, comprehenderunt. 341. Huc ergo, & non solum huc, sed & in confinia Italiæ, seu hodiernam Croatiam, specifice sic dictam, & vocabulum suum à 712. Carnis veteribus trahentem, collocati sunt, aut saltem brevi post in Croatiam eam hodiernam, quin & in partes montanas Cileienses, atque Dravo & Muro sluvio, haud procul ab eorum confluentia, interjacentes, se Slavi exules extenderunt.

§. 34. Traditioni modò dictæ, de sede quondam Czechi 414. a.b.c. & Lechi fratrum in arcibus Krapina & Psari, accedit alia traditio: PATRIAM S. HIERONYMI, seu Stridonem oppidum, in 413.c. eo oppido, quod hodie vulgò Strigono, latinè autem usque nunc Stridonium appellatur, & inter insularem quasi amfractum Muri & Dravi sluviorum jacet, superesse. Traditionem hanc historicis argumentis illustrare promisit vir multæ eruditionis P. Josephus, ex clara Croatica prosapia Bedekovichiensium satus, Ordinis Paulinorum, quem A. 1743. in Csakatornyensi cœnobio invisi. Unde, ad illam elucubrationem provocans, satis mihi erit, duplex testimonium S. Hieronymi ipsius de patria sua depromere. Is in operum suorum Tom. 1. pag. 132. editionis Aut-

A.Che verpiensis de A. 1579. sic scribit: Hicronymus, patre Euschio Vid. App. natus, oppido Stridonis, quod à Gothis eversum, Dalmatiæ quondam, Pannoniæque confinium fuit, usque 392. in præsentem annum, id est, Theodosii Principis decimum quartum, hæc scripsi. Item Tom. 3. pag. 207. Iram. quippe Domini etiam bruta sentiunt animalia: & vastitas urbibus, hominibusque interfectis, solitudinem & raritatem quoque bestiarum fieri, & volatilium, pisciumque, testis Illyricus est, testis Thracia, testis, inquo ortus sum, solum: ubi præter cælum & terram, & crescentes vepres, & condensa silvarum, cuncta pe-Combinanda hæc funt, ut genuinus sensus eliciatur, tum cum scriptis alibi ab Hieronymo ipso: tum cum geographicis descriptionibus terrarum Romanarum circa has partes. In chronico ille (ùt suprà §. 32.) scripsit, Limigantes exules in Romanum folum receptos nomine speciali Arcaragantium venire; in epistola ad Heliodorum scripsit: viginti & co am-747.b. pliùs anni sunt, quòd inter Constantinopolim, & Alpes Julias quotidie Romanus sanguis effunditur. Scythiam (minorem in Thraciis) Thraciam, Macedoniam, Dardaniam, Daciam (Ripensem cis Danubium) Thessa. lonicam, Achaiam, Epiros, Dalmatiam, cunctásque Pannonias, Gothus, Sarmata (Jazyges intelligit) Quadus, Alanus, Hunni, Wandali, Marcomanni, vastant, trahunt, rapunt: Porro que S. Hieronymus de eversione Stridonis per Gothos habet, combinanda sunt cum relatis Ammiani 378. Marcellini ad A. 378. qui de Gothis, cum sociatis sibi solertia 665. Fritigerni (ùt inquit) Hunnis, & Alanis, Constantinopolim oppugnantibus, tandem autem re infecta desistentibus agens, subjungit : Barbari exinde digressi sunt essusorie per Arcroas provincias: quas peragravere licenter, ad usque radices Alpium Juliarum, quas Venetas appellabat antiquitas. Ex geographica descriptione terrarum Romanarum circa situm, de quo est quæstio, hæc notanda veniunt. in genere, seu Dalmatia, sub se comprehendebat Liburnos in li-385, 2, b.

toralibus orientalibus Istriæ, ab Arsiæssuminis ostio incipiendo, & ad Colapis sluvii fontes & montes Albios progrediendo, per totum Flanaticum sinum: dein ad Colapim sluvium Japydes: & de reliquo à Scardona usque ad Macedoniam, & versus Danubium usque ad Savum sl. & Moesiam superiorem, Dalmatas in specie sic dictos in

Dalmatia tam mediterranea (in qua hodierna Bosnia, & pars Serviæ) quam maritima. Terminus Dalmatiæ septentrionalis, hic maximò considerandus, erat Pannonia. Hanc Ptolemæus linea ducta 386, sequi à sine occidentalissimo Cetii montis (id est à monte Gallenberg circa Savum consiniaque Carnioliæ & Cileiæ) in limitem inse-

A.Chr. rioris Pannoniæ (quem modicum tantum meridionaliorem po-vid. App. nit Siscia civitate) terminat: ita ut, excepta ripæ meridionalis Num. exigua parte, Savus ipse tum inter partem Norici & Italiam, sub. qua Ptolemæus Istriam & Carnos complectitur, tum inter Dalmatiam & Pannoniam, limitem constituerit. In Pannoniæ hujus veteris parte, Dalmatis, Carnis, & Noricis viciniore Itinerarium Hierosolymitanum, sub Constantino Magno A. 333. 304. consectum, loca Romana ad Dravum sluvium recenset, Rami-498. 5. stam, Aquam Vivam, Populos, & Joviam civitatem, quæ hodiernis locis Saurics, Margee, Szemovetz, & Ludbrin conveniunt. 435.11. Interiora dein, & montano situ asperiora, vallibus tamen, modò arctis, modò patentioribus dissecta, versus Savum sluvium & Sisciam civitatem, Comitatus Zagoriensis (in quo Krapina, sedes quondam Czechi, Lechi, & Russi, sita) occupat. Occidentalior pars insulæ sic dictæ Csakatorniensis, ubi Stridonium S. Hieronymi patria in hodierno oppido Strigowo visitur, & tota reliqua vicinia, quorsum olim Limigantes Slavi positi fuerant, ejusdem asperioris situs est. Planities autem fertiles, quæ Romanarum Coloniarum animos attrahere poterant, inveniuntur 413. d. circa Varazdinum, Petovium, Cileiam.

§. 35. Ex hucusque dictis nunc colligendum: 1mò Romanæ coloniæ, servatis sibi sitibus felicioribus, parum solliciti de asperioribus, ut gentibus aliis traderentur, esse poterant; cedebat enim id in illorum proprium commodum, & gentium harum labor & industria commercia illis adaugebat. commixtus est populus receptus cum coloniis Romanis, sed separatim habitus, & Arcaragantium nomine à græcisantibus co-loniis infignitus est: unde & separata quasi regio hæc à Pannonia & Dalmatia fuit. 3tiò valde notandum: Pannoniam tempore eo, quo scribebat S. Hieronymus, nempe post annum 378. fuisse in possessione Hunnorum, sed usque ad Murum sluvium tantum; pars autem, quæ Pannoniæ veteri inter Murum & Savum adscribebatur, apud Romanos manebat. vid. cap. XXII. §. 5.

Recte igitur S. Hieronymus terram hanc & patriam suam confinium Dalmatiæ & Pannoniæ (intelligendo illam de propria, hanc de Hunnica sui temporis) nominavit, ut denotaret, se ortu nec Pannonem, nec Dalmatam, sed Arcaragantem esse, quem populum, unde sit, jam in chronico explicaverat. 4tò. Hoc sensu itidem clara est S. Hieronymi lamentatio de vastitate per Barbaros inducta; tomo s. enim per Thraciam, Thracicas omnes, per Illyricum Dalmaticas provincias usque ad Savum, & per folum, in quo se ortum dicit, Arcaragantium terram à Savo ad Murum usque extensam intelligit. 5to. Hic loci Gothi Stridonem oppidum everterunt, dum A. 378. à Constantinopolis obsidione divertentes, provincias arctoas, ùt ait Ammianus 665. Marcellinus, usque ad Alpes Julias peragravere licenter, id est, dum, ùt ipse quoque S. Hieronymus alibi dicit, præter Thra-747.6 cicas & Macedonicas Provincias, in Dardaniam, Daciam Ripensem, Dalmatiam, cunctásque Pannonias provoluti, omnia per gyrum hunc usque ad Alpes Julias, consequenter & patriam

A.Ch. S. Hieronymi, Pannoniæ & Alpibus interjectam, evastarent. 6tò. vid. App. Strigna Blondi, Istriæ locus inter Pinguente & Capo d'Istria, & alia loca Litoris Adriatici, quæ ab aliis auctoribus pro patria S. Hieronymi adstrui volunt, nullo modo conveniunt. (qui pater fuit S. Hieronymi) sepulchrum, quod ibi inveniri dicitur, non probat, locum sepulturæ eundem esse cum loco prioris manssonis; poterat enim Eusebius, christianus factus, mansionem eam è medio popularium suorum ethnicorum in sedes alias, ubi christianitatis consortium majus, transferre, & ibi animam reddere. Sanè S. Hieronymus, ùt Sacram Scripturam, ita & historiam professus est: Eusebii Historici chronicon Græcum in Latinum vertit, & ab A. 326 usque ad mortem Valêntis Imp. A. 378. proprio stylo continuavit: adeóque tam geographiæ, quàm historiæ gnarus admodùm fuit, & nunquam se in confinio Pannoniæ Dalmatiæque ortum dixisset, si patria illa litoralibus maris Adriatici, Dalmatiæ quidem vicinis, sed à Pannonia, intermediante Liburnia & Japydia, longinquè separatis deberetur. Si ille historiam ultra mortem Valentis, à qua primum Gothicæ evastationes cis Danubium superiorem cœperunt, diducere statuisset, definitius omnino de loco & tempore eversæ suæ patriæ disserendi ansam habuisset. Nunc tamen nobis id sufficere potest, quod ipse sat adhuc testatus est, & quod de cætero traditio perpetua, & oppidum ipsum Stridonium, ca. 413. c pella in honorem hujus sancti exornatum, commonstrat. 7mò meritò igitur gloriatur natio Slavica de hoc sacro Ecclesiæ Doctore, ex gente sua, & ex genere dominorum expulsorum, ante tot jam secula edito, & in Ecclesia Dei ob profundissimam doctrinam suam nunc usque radiante. Cui nihil officit, quòd non uno in loco bomines lingue sua Latinos vocet; quemadmodum enim plurimi hodie Slavi v.g. Bohemi, qui Germanicam æquè ac Slavicam linguam unà cum lacte materno imbiberunt, Germanos linguæ suæ homines verè compellare possunt: ita & S. Hieronymus latinam linguam, in terra sui ortûs dominatricem, & in usu quoque saltem apud colonias intermixtas latinas vigentem, suam nominare poterat, si & illam nec à tenera ætate calluisset, multo magis vero cum nomen non gentile sed christia-num patris sui Eusebii denotare videatur, Eusebium hunc jam Christo nomen dedisse, & gentilitati re & nomine renuntiasse, itaque & filium à pueritia tam fide Christiana, quàm latinitate imbutum fuisse: quod & descriptio vitæ ejus profitetur.

§. 36. LINGUÆ SLAVIČÆ USUS hodie sequentibus in terris viget: 1mò. Dialectus Croatica incorruptior intra insula-415. a. rem anfractum Muri & Dravi fluviorum, quà per fluvium transversim occurrentem Brosica à Styria dirimitur, & insula Csakatornyensis dicitur, incipit, dein Dravum transcendit, & Comitatibus Warazdinensi, Zagoriensi, & Zagrabiensi intra Dravum & Savum, ultra Savum verò, quanquam jam alla dialecto mixta, pluribus provinciis, ita ut in vicis & oppidis tenuioribus nulla fermè commixtio alterius linguæ fit, dominatur. 2dò. Dialectus Venedica in specie sic dicta seu Windica, quæ multa

Actor ex Germanismo attraxit, supra dictam insulam in reliqua con vide Apportinente Muri & Dravi sluviorum, usque ad Ehrenhausen Muri, & Mährenberg Dravi (quæ intercapedo Windische Bühel, seu colles Venedici vocatur) dein ultra Dravum, usque Windische grätz & Cileiam, in Comitatum hujus nominis, in Styria: ac porro in Carinthia, Clagenfurthum usque, in ripa læva Dravi obtinet. 3tiò. Dialectus Carnica in Comitatu jam Cileiæ Dia-

porro in Carinthia, Clagenfurthum usque, in ripa læva Dravi obtinet. 3tiò. Dialectus Carnica in Comitatu jam Cileiæ Dialecto Venedicæ obviat, totam Carnioliam, & partem Fori Julii occupat. 4tò. reliquis terris inter Dravum & Savum, usque ad Danubium, Slavonica: & quæ meridionaliores sunt, inter Savum & mare Adriaticum, Dalmatica dialectus diversi usus præest. Slavonica & Dalmatica dialectus non confundenda est, origine sua, cum reliquis tribus suprà dictis; hæ enim cis Danubium per migrationem Limigantium Amicensium de A. 334.

86 454. illæ per migrationem Antharum, & fors etiam Limigan.

tium Picensium de A. 550: transplantatæ sunt.

5. 37. Nunc, ut reor, tum ex traditionibus gentis Slavicæ, per tot provincias longè à se dissitas dispersæ, & ad ipsa sermè

primordia sejunciæ, perpetuis & conformibus, tum ex Historicorum fide dignorum & propemodum contaneorum testimoniis. tum ex ipsis linguæ Slavicæ ibidem locorum perseverantis vestigiis luculentis, pro comperto statuere absque invidia liceta 1mò. transitum primævum Limigantium Slavorum ex partibus Transdanubianis, & speciatim ex Daciæ antiquæ Trajanicæ ripensi parte, que nunc regio Temesiensis seu ad Temes sluvium 334 est, A. 334. ex persidia servorum, contra Reipublicæ sormam, & dominatum Optimatum rebellantium, atque, ex merito auxilii in bello communi contra Gothos præstiti, libertatem sibi. & æqualitatem jurium, itaque Democraticum regimen vindicantium, contigisse. 2dò. maximam partem montana, avia, 413. de laboriosiora, à Romanis, utpote & aliud ob colonias veteres. 414. a. b. uberiorum situum tenaces vix ausuris, concessa, & à Slavis, in partibus supra commemoratis Italiæ antiquæ Constantinianæ, nec non Dalmatiæ, & Pannoniæ limitancis, insessa fuisse. 3tiò. Krapinam & Psari arces in Comitatu Zagoriensi (quorum situs, descriptio in Apparatu videatur) neutiquam vanè pro domicilio Czechi & Lechi fratrum, primorum gentis Slavo-Bohemæ & Polonæ conditorum, haberi. 4tò. populum eum Slavicum has in terras refugum speciali nomine Arcaragantium à circumvicinis civitatibus & coloniis latinis, Jovia ad Dravum, Petoviensi, Cileiensi, Æmoniensi, Sisciensi &c. insignitum, adeoque & gentem & regionem pro separata habitam esse.

§. 38. Populus is se ipsum, propriâ linguâ, ùt suprà dictum, Slavni, id est, Slavinos, nomine generico: CHARVATI verò nomine specifico dixit, cujus vocabuli ulterior explanatio 712. in Apparatu itidem videatur. Nomen hoc gentilitium, Croatis Horvat, Bohemis Charvat, servant duo loca respective Croatiæ, & Bohemiæ; illud Croatiæ uno milliari magno à monte Krapina, situ versus Occidentem hibernum, Horvacka: alterum Bohemiæ, uno itidem milliari magno, à monte Rzip, quem Czentrum.

DE ADVENTU CZECHI SENTENTIA VERIOR.

A.Chr. chus, novus advena, primitùs ad perlustrandam suturam patri-vid. App. am inscendit, & tum in summitate, tum in pede, in Ctinioves Num. incoluit, in ipsissimo planè situ versus Occidentem hibernum, 697. Charvatecz vocatur, sub ipso Czecho conditum. Charvatæ hi 712. Slavi subsequis temporibus, corrupto à vicinis Germanis nomine, Charini, Charentani, & Carantani vocati sunt. Et quoniam A. 454. per novam immigrationem populus crescebat, & ultra prima initia de A. 334. in Dalmatiam dilatabatur, Dalmatarum & Charvatarum nomen promiscuè apud quosdam sortitus est.

§. 39. His expeditis, ad MIGRATIONEM CZECHI & LECHI ex CROATIA hac in Bohemiam transeundum est. Causæ hujus migrationis à primis scriptoribus Bohemicis Christiano, 723-724-& Cosma, nec non à Polonico scriptore Cromero nullæ, ab aliis 734 c. verò variæ afferuntur. Pulkawa, scriptor seculi decimi quarti 726, 3. post jam tunc elapsos fermè mille annos ab adventu Czechi, nec ignorantiam cum Cosma allegare, nec, ad inquirendum quid idoneum, antiquitati multum immorari voluit, sed sabellam vel in abjectis codicibus reperiit, vel ipse sibi persuasit, ut ad necem domini cujusdam spectati proclamaret. Hunc in hac parte secutus, alioquin tamen persæpe refellens, Aneas Sylvius ho- 727. 2. micidium domi perpetratum, Dubravius cædem insignem, Kuthe- 728.b.729 nus patratam inter suos cædem, Hagek frequentes cædes finium 730. causa, Weleslavina Aureoli Tyranni & Romanorum Ducis in Il-732. 4. lyrico cædem; nec non Romani exercitûs cladem: ex Polonis autem scriptoribus Michevia jurgia & cædes inter fratres princi-733. 3 pes, & cognatos: porro Guagninus domesticas seditiones causa-739 tur. Asserta hæc omnia ne minimis, me judice, Historicorum temporibus illis vel coævorum vel propinquiorum documentis fulciuntur: sed soli opinioni vel Pulkawæ, cujus scriptum in manibus plurimorum aliorum fuisse ex relatis conjecturare par est, vel cuicunque alteri auctori assentiuntur; unde codem jure repudianda, quo oblata sunt. Weleslavinæ tamen, quoniam ex mente Codicilli, quem exscribit, de Aureolo & clade exercitus Romani refert, itaque ad historiam provocat, aliquid capite sequente reponetur. Absque causa tamen, ex puro placito sedium commutandarum, vel desiderio meliorum, Czechus & Lechus cum asseclis suis & populo migrasse censendi non sunt. Si sedes ad Savum & Dravum non arrisssent, eccur A. 358. ad patriam pri-680. orem, Daciam ripensem transdanubianam, translatis inde ac cæterum in ordinem redactis rebellibus servis à Constantio Imperatore referatam, ad exemplum aliorum condominorum apud Victofalos exulum, non regressi sunt? aut cur seculo sequente A. 454. Slavorum in dicta Dacia residuorum pars, dum inter Gepidas in Dacia interiore, & Gothos in Pannonia, mediam ter- 759, b. ram incolere visum ipsis non esset, à Marciano Imp. sedes has easdem, de quibus à Czecho & Lecho relictis modo sermo est, studiosè expetierunt? si verò Bohemicas terras præcisè ut meliores ambierint, quomodo hoc de solitudine (ùt regionem Bohemiæ borealiorem primitùs insessam tam Ptolemæus jam seculo 468. secundo, quam omnes historici Bohemi cap. prac. XIII. depingunt,

A.Chr. & Marcomannorum mos erat, fines suos quam latissime vastos ha-Vid. Approbere) conjecturare, minus scirce poterant?

S. 40. CAUSA MIGRATIONIS igitur fuit; earn ego, quæ historico quodam documento seu adminiculo adstrui posset; aliam reperire nequivi, quam quæ ab Ammiano Marcellino subministratur: Is, dum de expeditione bellica ultima Valentinia-ni Imperatoris, & de desectione Quadorum, Sarmatarum Ja-zygum, & Limigantium (qui omnes populi, licet trans-Danubiani, nihilominus, victi vel beneficiis nexi dudum, ad ipsum quali corpus Rom. Imperii pertinebant) igitur de A. 375. agit, & contra avaram noxiámque administrationem Reipublicæ tum per ipsum Valentinianum, tum per Præsectum Prætorio Probum conqueritur, inter reliqua ait: denique tributorum onera, vectigaliumque augmenta multiplicata Optimatum. 691. quosdam, ultimorum metu, exagitatos,, mutare compulerunt sedes; efflagitantium ministrorum amaritudine quidam expressi, com non suppereret, quod daretur, erant perpetui carcerum inquilini &c. Subjungit dein de Valentiniano: parsurus tamen fortasse Pannoniis, si hæc, ante, ingemiscenda compendia comperisset. Stylus Ammiani quandoque obscurior est, & hoc ultimum sic intelligendum: si Valentinianus Rectorum, qui Pannonias, & ei vel subjectione, ut Arcaragantes cis Danubium, vel clientelâ, ut Quadi & Sarmatæ trans Danubium, annexos populos curabant, fordities & violentias in tempore comperisset, essque medelam attulisset, potuisset parcere Pannoniis, seu ab eis evastationem per dictos populos illatam avertere. Hanc materiam cap. XI. §. 26. & feqq. jam exegi, inter quæ notari meretur, quod Ammianus dicit: ex obsurdescentia Valentiniani erga querelas subdito-695. rum vasitatem emersisse Illyrici. Hæc ergo causa fuit, quòd Czechus & Lechus, fratres Optimates in gente Arcaragantium, ob nimias oppressiones Præsecti Prætorio Probi ultimorum metu exagitati mutare compulsi sint sedes. Hoc si sit, factum est A. 374. quo Probus Præfecturam obtinuit, & Sirmii in Pannonia, 686.

ut provinciis eradendis proximior esset, residere coepit. Hujusmodi sanè nature & ordinis esse causa debuit, ut hæc nec totum populum, nec Czechum solum, sed fratrem simul & partem populi ad emigrandum perurgeret. Si etenim pro tempore migrationis v. g. annus 378. quo Gothi in Arcaragantes, ut in alias gentes, irruperunt, & Stridonem, patriam S. Hieronymi, everterunt, vel quiscunque alius annus, calamitate hostili ad totum populum redundante insignis, statui vellet, migratio generalis supponi deberet: quæ tamen ab omnibus rerum Slavicarum Historiographis, & à gentis traditione perpetua negatur, nec credi, si asseretur, posset, nisì annalium sides accederet: quoniam ex tot populis vicinis, & saltem ex populo migrationem alterius causante, scriptor aliquis emersisset, qui huic gloriæ vel alterius vel suæ nationis annotandæ haud defuisset.

A.ch., Carfam ab intra, seu ex ipso populo Arcaragantium promanan-Vid. App.

tem, si hi inimicorum partes suscepissent, sidelitati renuntiassent, & rebus haud prosperè cedentibus solum vertissent, nec Ammianus, nec quiscunque alius scriptor Romanus anterior vel posterior tacuisset. Causa solum Ezechum tangens, eumque homicidii reum, ac proptereà à laribus suis prosugum saciens, meritò à: Cromero exploditur. Causa autem immanitatis Rectorum 734. 4 Romanorum, quæ circa hæc tempora ex Ammiano liquet, talis erat, quæ totum populum, utpote commutationis temporum expectabundum; & de fortuna alibi meliore dubium, haud. facile, Czechum & Lechum vere, aliosque vel peculiariter præ aliis pressos, vel jugi impatientiores, vel ex parte quoque sanguine, nec non potestate herili Czecho & Lecho junctos, facil-limè ad præeligendam quamcunque aliam solitudinem commovere poterat. Sanè præter eos, qui Procopii super transitu Slavorum disserentis mentem (de qua cap, sequente) nimium extendunt, & transitum cum, itaque & migrationem Czechi, ad seculum sextum medium differunt, reliqui antiquitati intentiores. auctores agnoscunt, Czechi adventum in Bohemiam, si non anteriori, saltem Hunnorum invalescentium tempori deberi: proùt, & hoc motivum, turbinum Hunnicorum evitandorum, accessorium Czecho & Lecho ad mutandas sedes, jam circa ipsum suprà dictum annum 374. esse poterat, quoniam historiæ docent;

373. Hunnos jam præcedente A. 373. per omno, quidquid ad 657. 4 Pontum à Marcomannis prætenditur & Quadis, circa flumen Histrum vagatos esse, atque regiones omnes & cuncta opplevisse montium juga. Quin & tertium moti-

374. vum Czecho & Lecho pacis & quietis amantibus ipso A. 374. accedebat, dum Quadi, ob proditoriè necatum à Marcelliano 685. Valeriæ Duce Regem suum Gabinium, vastatorias manus trans 686. Danubium in Pannoniam miserunt, plebem agrestem messe occupatam aut occiderunt, aut abduxerunt, latius quoque cum Sarmatis Jazygibus se pandentes, prædas ex ulteriore Pannonia egerunt, & Sirmium usque, quod oppugnare constituerant, processerunt, demum in Valeriam regredientes obmotas à Pro-687. bo duas Legiones Romanas Mœssacam & Pannonicam fermè deleverunt, immo & populares Arcaragantium, Sarmatæ liberi 688. Transdanubiani in Wallachia sedentes, ex alio latere, nempe versus Moessam inferiorem, cujus tunc Dux erat Theodosius postmodum Imperator, per globos prædatorios eruperunt, & Romanum Imperium infestârunt. Quibus ergo omnibus oppresfionibus & motibus ut se subtraherent Czechus & Lechus, terræ hucusque possessæ valedixerunt.

§. 41. CZECHO IN BOHEMIAM ADVENTANTI, fecundum unanimem Historicorum relationem, traditioni perpetuæ & fide omni dignæ innixam, prima cura fuit, ad cacumen quoddam præcelsum properare, unde, tanquam ex specula, subjacentem regionem, mansioni cum populo à fatis destinatam, quaquà versum oculis perlustrare posset. Cacumen id hodie vetu-

fto

A.chr. sto adhuc vocabulo Rzip, noviore verò à capella inædificata, via App. S. Georgii dicitur. Reip ferunt Historici in Slavinismo veteri montem signisicasse, ita ut cum Reebro, costa, quod vocabulum sæpe montibus, præsertim disjunctis, applicatur, ejusdem sit radicis Slavicæ, & per Antonomasiam nomen hoc monti q quem Czechus inscendit, obtigerit. Quidam Zrit quoque, id. est speculam, à zrziti, seu vetuste zriti, cernere (unde zrzetel) attentio vigilantior, & uzrziti conspicere derivatur) pro synonimo hujus montis vetusto tradunt. Ex summitate hujus montis subjecta regio oculis objicitur usque ad eminentiores situs hos: prospectum ad Occidentem terminant montes haud procul à civitate Laun exstantes, inter quos est Hoblik mons: dein declimando versus septentrionem, montes Mittel/Geburg dicti, inter quos Milischoviensis & Kletschen seu Baschkapole prostant, in distantia ubique ultra tria milliaria Germanica: ad septentrionem Keltsch, & reliqua montana supra Litomericium in distantia 21. milliarium: Inter septentrionem & Orientem mons. germanice Besik, Bohemice Bezdiek nuncupatus, duorum cacuminum, in quorum orientaliore monasterium Ordinis S. Benedicti cubat, in distantia ultra 4. milliaria: in Orientem rectum latè visus panditur: in méridiem verò ob interjecta silvosa coar-Chatur, sereniore tamen coelo pinnaculum turris Metropolitane Pragensis observari potest. Situs est mons Rzip in meditullio terræ, circa quam fluvir Ocra seu Egra ex Occidente, & Moldava ex meridie; Albi commissentur. Ex hac historia perlustratæ novæ patriæ ex monte Rzip inferendum est: Czechum non advenisse per terras Egrâ sluvio borealiores, quoniam alias Czechus in dictis, Occidentem borealiorem & septentrionem præcingentibus montibus, aut si propiùs accedere placuisset, saltem ex monte, Hasenberg dicto, prope Libochowitz & Egram fluvium sito, eandem perlustrationem æquè commodè exequi potuisset. Porro ex historia secedentis Lechi cum parte populi Orientem versus trans Moldavam, & ex extensione sedium primarum in meridiem, primò subsequis temporibus tentata, ùt eap. seq. pluribus dicetur, concludendum itidem est: Czechum in sedes suas, in Bohemia ad Albim jam sinibus Bohemiæ imminentem captas, nec per partes orientales, nec meridionales, itaque nec ex Polonia, nec ex Moravia, nec ex Austria, quà Moldavæ superiori propinqua est, sed per sines occidentales Egrâ fluvio meridionaliores Bohemiæ advenisse. Unde considerato loco migrationis à quo ad quem, cum in antiquissimis definiri nihil queat, verosimiliter conjecturandum venit: Czechum à sede sua Krapina ex finibus Norici & Pannoniæ rectà in septentrionem per montana Norici mediterranei, cultu hominum fub Romanis in seculo quarto finiente magis, quam unquam anteà, destituta, ad Danubium usque & oram Danubio & Bohemicis montibus Moldavam emittentibus intermediam penetrasse, abinde verò, circumactis ab Occidente montibus, intra quos Marcomannorum parti sedes adhuc esse dubitari vix poterat, in

A.Chr. viciniam demum hodierni Egrensis districtus, & tum, itinere in Vid App. Orientem flexo, in ipsam Bohemiam processisse.

§. 42. Vacuam receptioni Czechi & populi ejus partemhanc faltem Bohemiæ fuisse, jam supra per quatuor capita V. VI. VII. & VIII. sufficienter, ùt opinor, deductum est. De hac evacuation ne, immo de vasta jam ab antiquo parte borealiore Bohemiæ Ezechus, in Charvatia sua adhuc consistens, apprime instructus esse poterat, cum migrationes Marcomannorum, semper Danubium & Rhenum versus tendentium, in notorio essent, & gentem, inter colonias Romanas Pannonicas, Noricas, & Rhæticas. sedentem, latere non potuerint. Quin & Slavis Limigantibus, adhuc Daciæ antiquæ Trajanicæ incolis, adeóque & Czechi pa-572. rentibus, ex traditione vicinorum suorum Victofalorum (qui ipsi ex Marcomannis cum Maroboduo & Catualda profugis de-1468. fcenderant) notum esse debebat, nec Marobodui tempore partem borealiorem Bohemiæ, Sudetis montibus vicinam, cultam, fed filvis alendis relictam fuisse. Ubi notandum: à Ptolemæo, qui proximo post Maroboduum seculo, itaque ex novioribus circa Bohemiam notitiis, scripsit, extremo occidentali Sudetorum. montium longitudinem graduum 34: loco illi montium, in quo fontes Albis sunt, gr. 39. & extremo orientali gr. 40. latitudi-165. nem autem ubique graduum 50. assignari; ergo ille omnes montes, qui à finibus Culmbacensibus, & Voitlandicis supra Egrensem districtum, linea inde per Joachimi Vallem, Commotovium, Litomericium, & sic consequenter usque ad sines septentrionales Comitatûs Glacensis ducta procurrent, Sudetis montibus in latitudine æquali 50, gr. accensuit; in his montibus quoque, & citra eos, in intervallo medium Bohemize tangente, Marobudum seu Pragam versus, nullum locum ab hominibus habitatum prodidit; quod signum est, æquè hoc spatium, silvestre (ùt ex parte adhuc hodie est) & culturâ destitutum, itaque partem folitudinis, florentibus adhuc Marcomannorum va-539 stos fines amantium rebus, fuisse. Non terruit hæc facies suturæ patriæ Czechum & populum ejus, séd allexit potiùs, nam sil-473. c vas, ut testatur Jornandes, Slavini ob rem pecuariam amabant: filvis tum in antiquissima patria inter Tanaim & Volgam, tum in secunda ad Danubium Daciæ, tum in postrema ad fines Pannoniæ & Italiæ, immorabantur, cásque industria sua in usum pro exigentia frugalis victûs convertere nôrant.

CAPUT XV. Solutio Contrariorum

De primordiis Reip. Bohemo-Slavicæ.

5.1. Ria præcipuè funt tempora, nempe annorum 278.550. & 644. quæ à veris natalibus Reipublicæ Bohemo-Sla-

A.Ch., vice removeri debent; ceterarum enim contrariantium senten- Vid. App. tiarum tempora intra has tres epochas fluctuant, nec documentum quoddam historicum speciale in medium adducunt, sed conjecturis & diversimode compactis argumentationibus inni-Tempus primum anni 278. in lucem protrahere, & natalibus Bohemo-Slavicis affundere conatus est Petrus CODI-CILLUS, cujus lucubrationem, ante me jam à Balbino (ùt in Epit. Histor. rer. Bob. lib. z. cap. 20. in notis testatur) frustra inve-Rigatam, per pauca decerpta ad nostram memoriam perduxit Daniel Adamus de Weleslavina, in suam autem sententiam trans-732.2. formavit modò dicus Balbinus, dum adventum Czechi in Bo-744. hemiam longiùs aliquantùm differt, & intra A. 300. & 330. collocandum putat. Suo modo itaque defensor est Balbinus Codicilli sententiæ, historicam narrationem ejusdem de Zalmanino & Turskone, Bohemiæ ante Czechum Regibus, retinens, quanquam aliam à Codicillo adjunctam historiam Aureoli Tyranni, in solutione contrariorum ad objectionem primam rejiciens; sic enim secum ipse loquitur: Objectio prima: cur igitur non assentiris Weleslavino, cum 30. aut 40. annis tantum. posteriùs Czechi adventum ponis? Responsio facilis: quia Czechi adventus, si A. 278. ponatur, chronologiæ prorsus adversatur: nam Aureolus (quod. ipse telum. validissimum putat) A. 262. occisus est, quo tempore Czechus ex Illyrico fugere non potuit, nam ætas repugnat; deinde non est occisus in Illyrico, sed ad Mediolanum in Italia ad pontem, qui hodiéque pons Aureoli dicitur, ùt alibi probatum est. Weleslavini igieur sententiam de A. 278. chronologià contradicente, sequi non possumus. Pace Balbini dixerim, me tradita Co-732.4. dicilli non ad mentem Balbini, sed hunc in sensum capere: A. 278. regebat in Bohemia Zalmaninus, Czechus & Lechus fratres autem sedebant circa idem tempus in solo Romanorum, in hodierna Croatia, in arcibus Krapina & Psari. Zalmaninus Rex Bohemiæ, bello cum Romanis Imperatoribus implicitus, fratres illos duos in auxilium evocavit, & sedem eis in Bohemiæ parte, per bellicas aliásque calamitates, nec non migrationes vacua (ne quid mali, utpote exin vinculo subjectionis soluti, à Romanis timendum haberent) obtulit. Acceptârunt illi oblatas alibi fortunas eò promptiùs, quòd jàm antebae, cæde Aureoli ob impatientiam tyrannidis patrata, Romanorum gratia exciderint; itaque cum omnibus suis Bohemiam & sedes assignatas petierunt, atque dein in castris Zalmanini contra Romanos militârunt. Zalmanino fatis functo successit in regno Bohemiæ Tursko filius: hic autem, in prælio Imperatoris Constantini contra Licinium (ergo vel A. 314. vel 324.) intersectus, reg. 640.641. num Bohemiæ Principi Czecho reliquit. Weleslavinus in Genealogia Princ. Boh. cap. 2. æquè ex Codicillo refert: Czechum post Tur-

A.Chr. Turskonem XVII. annis regnâsse, interjecto autem interregno Vid. App. IX. annorum, ei demum Crocum I. A. 345. successisse. Apparet igitur, à Codicillo intelligi prælium primum Constantini contra Licinium ad Cibalas in Pannonia inferiore de A. 314.

§. 2. Si Codicilli sententiæ nihil aliud, nisì quod Balbinus de chronologia movet, obstaret, facilè illa in totum suscipi pos-set. Non dicit ille, saltem quoad ea, quæ Weleslavinus excerpsit, Aureolum occisium esse in Illyrico, sed Ducem Romanorum ibidem fuisse: nec dicit, Czechum & Lechum statim post cædem Aureoli ex Croatia migrâsse, sed cædem hanc jam ante contigisse, eamque causam suisse, quòd apud Romanos gratiâ exciderint; quod iterum necessario Codicillus de Romanis intelligere debuit, qui ex Aureoli factione supererant, & statum Reipublicæ turbidum sub Gallieno (cui, teste Trebellio Pollio-623. me Aureolus multum placebat) severitati Claudii, Aureliani, Taciti, & Probi anteferebant. Quanquam ergo Aureolus jam A. 269. (non 262. ùt impressum est in Balbino) apud Mediolanum, judicio militum ùt inquit Trebellius Pollio (inter quos Codicillus Czechum & Lechum fors computavit) occifus effet, nihilominus migratio Czechi & Lechi usque ad A. 278. & acrius erumpentem contra se invidiam, differri poterat: quoniam cæ-des per se, eos publicè reos haud faciebat, dum Claudius, mis-sis ad populum edits, Aureolum Tyrannum, itaque impunè occidendum, júdicaverat. Ast nec sic interpretata Codicilli mens satisfacit, nullo historico documento adjuta. Aureoli cædes de A. 269. si etiam à Czecho facta fuisset, non poterat A. 278. post tot jam charos & gloriosos Romanorum Principes (& cum Aureolus, teste Syncello, natione Celta, igitur non Romanus, 782.2. sed Barbarus, suerit, obindéque ejus memoria tanti esse non potuerit) ad solum vertendum impellere. Historia Zalmanini, & Turskonis, si unquam rectores Bohemiæ Marcomannici sub hoc nomine exstiterint, saltem tempori suo erepta est, & sub hoc enigmate fors Primates Marcomannorum latent, qui Czecho & Lecho, A. 374. in Bohemiam adventantibus, sedes in neglectis Bohemiæ partibus faverunt, eósque inde armis non repellendos censuerunt. Tempus anni 278. ad id rectè convenit, quòd tunc Sarmatæ alterius generis, quam hucusque Romanis notum erat, ad Transsylvaniam hodiernam à septentrione, & mox post à meridie, seu ad Danubium, sederint. Sed quod Codicillus eosdem hoc ipso tempore jam in Croatia sedere, & inde in Bohemiam migrare faciat, fidem omnem historicorum exsuperat, qui in Croatia seu confiniis Italiæ Sarmatas Limigantes seu Slavos ante A. 334. non noverunt; quos autem cum Codicillus non consuluisset, præpropere nimis Sarmatis Slavis sedes, in Dacia magna tantum competentes, fimul in Croatia & Bohemia dedit.

5. 3. Tempus alterum anni 550. à pluribus rerum Bohemicarum & Polonicarum compilatoribus, folâ fermè auctoritate PROCOPII Cæfariensis nixis, præeligitur. Agens ille Lib. 3. de bell Goth. cap. 38. de anno belli Gothici decimo quinto, id est Pars I.

A.Chr. de A. 549. & de irruptione magna hoc tempore à Slavis facta, vid. App. ait: His peractis Thraciam omnem, atque Illyricum. 805. impunè vastarunt, ac multa utrique castella obsidione ceperunt: qui anteà nec muros oppugnare, neque in campum descendere audebant; enimverò ne tentaverant quidem unquam hi Barbari incursionem facere in Romanum Imperium: immo verò ante illud tempus, quod suprà dixi, nunquam cum exercitu sluvium Istrum videntur trajecisse. Locus Procopii anterior, ad quem se revocat, est in eed. Lib. 3. cap. 14. ubi sic habet: Hunc (Chilbu-801. dium) Imperator (Justinianus) anno Imperii sui quarto (ergo A. 531.) militari Thraciæ magisterio ornatum., Istri fluminis custodiæ præsecit, atque operam dare jussit, ut amnis transitu Barbari imposterum prohiberentur. Jam enim sæpe Hunni, Antæ, & Sclaveni, trajecto fluvio, Romanos pessimè sædissiméque vexarant. Recenset dein Procopius ab hoc tempore incursationes Slavorum cessasse per triennium, & potius Chilbudium cum copiis Romanis incursasse oras Slavorum, post autem cum gravi clade exercitûs ipsum Chilbudium quoque interiisse, & subjungit: ex quo Barbaris libera semper fuit amnis transmissio, & Romana res incursibus corum patuit. Assertum ergo Procopii capite 38. limitatum est ad tempora ante Justiniani Imperium. Patet id quoque ex ejusdem capite 40. ubi dicit : quo 806. tempore Justinianus Germani patruus imperium obtinuit, Antæ Sclavenorum accolæ, transito Istro, in Romanorum fines cum magno exercitu irruperunt. afferto autem d. cap. 38. plurium Neotericorum sententia nata est: Slavos non antè, quam seculo sexto medio, sedes in Illyrico, & speciatim quoque in Croatia, cepisse, obindéque nec Czechum & Lechum citiùs Bohemiæ immigrare potuisse. Sic dicit Reiffensluell in Topograph. Austr. pag. 70. Interim corum (Slavorum) in Carnioliam adventum post A. 548. differrenecesse est, cùm, teste synchrono Authore Procopio, Slavini, seu Slavi, primum eo anno in Illyricum se effuderint, unde ad Noricum & Carnos deinde penetra-Citat ibidem & exscribit Procopium, sed in alio huc non faciente loco capitis 29. de A. 547.

§. 4. Cùm Reiffenstuell, & omnes alii idem statuentes, in verba Procopii jurare videantur, mirandum adhuc est; illos eò condescendere, quòd Slavi saltem post annum 548. sedes stabiles in Illyrico posuerint; si enim verba sequi voluissent, cur non asserunt, nec tunc Slavos in Illyrico perstitisse? Procopius enim in codem suprà adducto 649. 38. in sine expresse addit: quo fa-8059.

II

A.c. Ctum est, ut domum omnes (Slavi nempe) reversi funt, vid App. cum captivorum innumeris myriadibus. In gestis quo- 807. que ad annum 551. caput ultimum seu 40. libri tertii his verbis claudit: reliqui (à clade nempe) Barbari cum reliqua præda domum reversi sunt. Ut quid ergo contra eum concedunt, Slavorum partem in Illyrico permansisse, & hodiéque ibi sedes obtinere? Procopius sane nihil tale innuit, quod possessionem captam denotaret: quin potius, dum Slavos ab iterato trajectu Danubii de A, 550. in annum usque 551. in Dalmatia me- 806. diterranea mansisse sciret, pro licentiosa id bibernatione tantum, non pro domicilio capto habuit. Hoc ergo in passu ob veritatem compertam, ab A. 550. Slavos nunquam Dalmatiam dereliquisse, ut historica subsequorum temporum docent, à Procopio receditur: quoniam ei succensendum non erat, id pro his bernatione tantum accepisse, quod in perpetuum domicilium transire, utpote gloriæ Romanæ adversum, non optabat, nec contra votum suum transiisse, dum scriptionem non nisi usque ad annum inchoantem 553. continuaret, monere commodè poterat. Unde etiam tanti faciendum non esset, ab eodem Procopio in superius allato asserto recedere, si aliæ sufficientes adsint auctoritates. Sed falva maneat Procopii auctoritas, dummodo in sensu, quem ipse inculcat, accipiatur. Dicit ille: Slavi ante illud tempus, quod suprà dictum, nempe ante Justinia. ni Imperium, nunquem cum exercitu fluvium Istrum videntur, vel propriè ex græco paisoren, apparent trajecisse; ergo mens & sententia ipsius est, non liquere ex historiis ante Justiniani Imperium, Slavos unquam cum exercitu hostili, totius gentis volum. tate emisso, transiisse Danubium. Sub hac modificata negativa itaque non complectitur transitum Danubii per globos particulares prædatorios, gentis totius assensu destitutos, adeóque pro exercitu gentis non habendos, minus verò transitum amicum, ipso Imperatorum Romanorum consensu, & animo sese in terris Imperii Romani & sedibus ibidem datis subjiciendi, factum De hoc transitu amico & subjectivo in annis 334. sub Constantino Magno, & 454. fub Marciano Imperatore, mihi est quæstio. Unde si interrogatus suisset Procopius super side Conscriptoris vitæ Constantini, nec non S. Hieronymi, & Idatii, vetustiorum Procopio scriptorum, de transitu anni 334. & super side, Jornandis, coætanei scriptoris, de transitu anni 454: responsurus certe fuisset, se fidei corum non derogare, nec transitum alium quam hostilem, & quidem cum exercitu gentis nomine, negasse.

S. c. Procopii auctoritas igitur nec in minimo contrariatur. Slavorum quondam ante Justinianum transitui ex terris trans-Danubianis Barbaricis in terras cis-Danubianas Romanas, cum transitus is pacificus, Romanorum expresso consensu nixus, & ad subjiciendum se Romano Imperio, itaque ad sinem Romanis gloriosum directus suerit. Sed hac occasione aliorsum quoque Procopii auctoritas pro Slavicis originibus advocari & valere debet: nempe ut eadem evincatur: motus, qui ante Justinianum sub

A,Chr. ne seniore, Valentiniano seniore, & Constantio II. in Slavis Vid. App. contra Romanos exstiterant, non suisse tales, qui nomen exercità à gente Slavica emissi mererentur. De Leonis Imperio resert

473. Jornandes: Sarmatarum, id est Slavorum, Regem Babaim, trans 768. Danubium è regione Singiduni, ergo in Bannatu hodierno Temesvariensi, sedisse, & tumore superbiæ regnâsse: Singidunum quoque civitatem alioquin Romanam possedisse, & nuper tunc de Camundo Duce Romanorum victoriam reportasse: à Theoderico autem, adolescente filio Regis Gothorum Theodemiri, invasum & occisum esse, adempta Slavis, nec tamen reddita Romanis, sed appropriata sibi & Gothis civitate Singiduni. Jornandes, ut fortia utcunque facta Gothorum apparerent eò celebriora, non uno ea in loco exaggerare solitus est; igitur etiam hic deprædicata victoria Regis, seu veriore vocabulo Primatio Slavorum, Babai, de Camundo Duce Romano, diminutivi fors significationem patietur, & saltem cum exercitu, hostiliter cis Danubium nomine gentis aut Primatis ducto, patrata non est, sed potiùs inter globos Romanorum & Slavorum, sive hi prædato-res peculiares cis Danubium, sive illi, more Chilbudii sub Justinianeo tempore, invasores trans Danubium suerint, contigis se videtur: quoniam Procopius hanc velitationem pro transitu Danubii cum exercitu Slavico non habet, & alioquin talem transitum, qui so tantum annis ante Justinianum, & proxime ad Procopii ævum, evenerat, non negâsset. Nihil etiam facit Singiduni civitatis, ad angulum confluentiæ Savi & Danubii sitæ, occupatio, quam Slavis exprobrat Jornandes; five enim vindica, sive deserti quasi conditio Slavos ad id permoverit, saltem iterum Romani possessionem istam, Gothis cis Danubium in Pannonia inferiore, & Slavis trans Danubium in Dacia antiqua Trajanica, vicinissimam, non magni fecêre, quoniam eam per Gothos Slavis iterum ereptam ad suas manus retrahere non censue-

ani Marcellini de Sarmatarum liberorum & servorum irruptio-678, one in Romanum Imperium cis Danubium, cum Quadis auctoribus tumultuum principalibus A. 358. Sanè quòd tam facilè, ut cap. XI. §. 25. jam dictum, Constantius Slavis Dominis associationem cum Quadis ignoverit, & nec deditionem eorum spontaneam acceptaverit, sed eos sedes suas nexu tantum clientelari obtinere jusserit impavidos, argumentum præbet, non magnam suisse culpam, quæ in ævis subsequis, & apud Procopium, irruptionis cum exercitu nomen mereretur. Quòd autem Constantius Slavos servos acrius tractaverit, non tam hostilitatis apertæ erga Romanos, quàm insidelitatis erga Dominos suos Slavos vindicta suit. De imperio Valentiniani senioris vi-

deatur relatio ejusdem Ammiani Marcellini in Apparatumeo ad 686.

A. 374. de repetita affociatione Slavorum Dominorum cum Qua-688.

dis, & invasione nunc separata Romani soli in parte Moesiæ, cujus Dux tunc erat Theodosius, qui post Imperator. Æque hoc tempore, ut cap. XI. §. 37. & 42. dictum, hostilitates
non

A.Chr. non per exercitum cum consensu totius gentis Slavicæ, sed per val. App. globos peculiares voluntarios actæ sunt.

§. 7. Hic loci quoque commemorandum est, quæ causa videri possit, cur Slavi in Dacia transdanubiana, per duo sermè secula usque ad Justinianum, cum Romano Imperio, exceptis suprà dictis tribus motibus, issque levioribus, pacifici, & clientelæ potiùs debitum (ùt de adhæssone Romanorum castris contra Attilam in Gallia cap. XXI. §. 2. 3. 4. 5. dicetur) observantes, reverentiam illam sub Justiniani initiis irritam secerint, & ter-

531. ras Romanas pulsaverint? ita ut Justinianus A. 531. Chilbudi- 802 um, Thraciæ magistrum eapropter creatum, expresse Istri fluminis custodiæ præficere necessum judicaverit. Alia certè causa vix ex historiis illius temporis eruetur, quam quod gens Slavica omnes alios populos, út tunc à Romanis vocabantur, Barbaros, út puta Langobardos Pannoniâ, Herulos Daciá cis-Danubiana, alios alia Romani Imperii parte donatos honorari, se solam autem negligi videret: cui tamen sedes intra Danubium & folum Romanum eò acceptiores, immo ad securiùs vivendum necessariæ fuissent, quòd ab illius seculi initio jam Hunni Cuturguri cis Pontum Euxinum, junctis secum Bulgaris, novis à Tanai & Volga advenis, Slavis licèt, attamen Hunnorum dominandi cupidinem nimiùm sectantibus, reinvalescerent, & Slavis quoque, antiquis Danubii accolis, subjugandis instarent. Slavi itaque nihil obtinentes, ad invidiam id & despectum pertinere rati, ipsi sibi sedes in Romano solo asserere, & armis, qua possent, tueri non dubitârunt. Animadvertit sanè Justinianus,

tiquam urbem, Turrim appellatam, trans Istrum sitam, à Trajano quondam conditam, tunc verò à longo tempore possessoribus vacuam, unà cum agris circumjacentibus, pro jure veteri,
quo ad Romanos pertinerent, addendo simul pollicitationes pecuniarias, obtulit: cum conditione, ut, icto secum sœdere,
Hunnis Romanum Imperium incursare volentibus sese usque opponerent. Ast cum hæc liberalitas ex alieno quasi videretur,
& Slavis, sedes intra Danubium tutiores acquirere; animo sederet, non profuit multum hæc oblatio, sed, Gothis & Totilâ bello superioribus, rebus Romanis verò in pejus vergentibus, altero abhinc anno, & subsequis quoque, Slavi (Anthæ nimirum, 804.

ro abhine anno, & subsequis quoque, Slavi (Anthæ nimirum, 804.

vid. cap. XXI. §. 21. 22. 23. 24.) evastationes Romani Imperii continuarunt, & demum in vastitates quas ipsi secerant, in Dalmatias nempe mediterraneas, domicilium sium perpetuum collocârunt. Hac de vastitate Procopius in bistoria arcana cap. 18. sic loquitur: Illyricum, Thraciámque totam, Græciam, Chersonesum, & omnes, quæ à faucibus Jonii maris ad Byzantiorum usque suburbana interjectæ regiones populíque sunt, ex quo tempore rerum potitus est Justinianus, Hunni, Sclaveni, Antæ, penè quotannis incursionibus crudelissimè depopulati sunt. Crederema

Roma-

provinciis penè Scythicas solitudines videre sit. \$. 8. Nunc progrediendum ad tertium tempus, quod HA-730. 644. GECIUS pro originibus Slavo-Bohemicis, seu adventu Czechi & Lechi in Bohemiam, feligere censuit, anni nempe 644. Hagecius is in Czechi initiis Bohemicis, & populi primi moribus, simpliciter Cosmam exscribit : quoniam verò hic nullum tempus adventûs Czechi nominaverat, iterum simpliciter, & sinè ullius fontis aut auctoritatis citatione, annum adventûs ponit 644. adjiciendo Imperatoris tunc regnantis Constantini III. & Papæ Joannis IV. nomen, quanquam erroneo utrinque calculo chronologico. In præmisso auctorum, quos secutus est, catalogo alius, in anno Czechi proximè Hagecio accedens, vix reperietur, quam Martinus Kuthenus, qui annum 639. sub regimine ejusdem Constantini III. Heraclii filii, statuit. Unde in eam opinionem devenio, Hagecium ex ipso hoc Kutheno annum adventûs Cze- 72% chi emutuâsse, & tantum in Chronologia reformâsse, eò quòd A. 639. Constantinus Heraclii filius in veriore calculo nondum regnasset, sed A. 641. Martii 11. primum cœperit: quanquam Hagecius in alium iterum errorem chronologicum inciderit, cum Constantinus III. nec integris quatuor mensibus regnaverit. Edidit Hagecius opus suum A. 1541. Kuthenus A. 1539. uterque in lingua Bohemica. Mirandum sanè est, quo fundamento Historiographi hi patrii (quorum ille, Hagecius nempe, exceptâ fola chronologia antiqua à Czecho usque ad Boleslaum I. in materiis cæteroquin ipsis his antiquis, ut in subsequis junioribus, & tunc simul in chronologica materiarum distributione meritò primas præ aliis scriptoribus Bohemicis obtinet) induci potuerint, ut tam diu Bohemiæ partem, quæ Czecho obtigit, à possessoribus vacasse, & tam serò Czechum cultorem denique invenisse crederent : cum vastitas Bohemiæ, si non citius, ut documentis historicis omnino consentaneum est, saltem à migratione magna Vandalorum & Suevorum in Gallias de A. 406. exstiterit, & circa Constantini III. initium de A. 641. certum & indubitatum sit, omnes fermè terras, quas Slavica natio olim tenuit, aut nunc adhuc tenet, populis ejusdem nationis refertas fuisse. Deductio specialis super his sedibus Slavicis, videlicet Antharum & Bulgarorum trans Danubium ad inferiores ejus ripas & Pontum Euxinum: Slavinorum in Wallachia cis-Alutenfi, & dein ad Carpaticos & Sarmaticos montes in tota veteri Quadia & hodierna Moravia: Dalmaticorum ex Anthis & partim Slavinis descendentium in Dalmatia, Histria, & Slavonia: Charvatarum seu Charentanorum in Croatia, Carniolia, Carinthia, & parte Styriæ: aliis in capitibus hujus meæ elucubra-

S. 9. Hic loci autem mentio adhuc facienda est de Slavis, Poloniæ, orarum Balthici maris, & Thuringiæ incolis. Poloniam à temporibus Attilæ à Slavis jam inhabitari cœptam evincunt

A.Chr. cunt scriptores Poloni, quorsum me revoco: unicum tantum Vid. Apperex Procopio de bell. Goth. lib. 2. cap. 15. testimonium, ab eo ex viris 734. c.

Thulitis, seu insularum arcticarum incolis, qui ad Romanos in-735. a. de, ut dicit, venerunt, haustum, adéoque side dignum in medium afferens; verba ejus sunt: Hos (Herulos nempe, qui in septentrionali parte Gepidiæ, nunc Transsylvaniæ, à Gepidis recepti, sedibus illis derelictis, in patriam, Thulen insulam, remigrabant, vid. cap. XVI.) ducentibus multis, qui Regio sanguine creti erant, cuncti Sclavenorum populi per sines suos transmisère. Inde vastam solitudinem permensi ad Varnos veniunt: posteà transcurrunt Danos: nusquam in ipsos vim suscipientibus illis Barbaris. Exin ad Oceanum progressi navigant, in Thulen insulam appel-

493. lunt, ibíque manent. Slavi tunc, nempe brevì post A. 493. nulli inter Transsylvaniam, Danubium, Carpaticos & Sarmaticos montes, sed Jazyges, & de reliquo in Quadicis quondam terris soli Langobardi, hostes Herulorum, inde ipso anno 493. expulsorum sedebant. Igitur Heruli per hos hostes suos non, sed ex latere septentrionali Carpaticorum montium (in quorum extremis ad Transfylvaniam à clade hæserant) per Poloniam, ad Vistulam, & posteà ad Varnos in Ducatu hodierno Mecklenburgico, Danos, & demum ad patriam tetenderunt. Hæc via etiam inverse ex arcticis terris per Mecklenburgiam, Pomeraniam, Poloniam, olim à Gothis, Gepidis, Langobardis, & aliis 563migrantibus in Sarmatiam seu Scythiam nationibus frequentabatur, ut eam quoque redeundo tenuerint Heruli. Cum ergo via ista reditûs Herulorum usque ad solitudinem Varnis propinquam à Procopio per Sclavinorum fines designetur, necesse est, in Polonia trans Carpaticos & Sarmaticos montes, nec non trans Vistulam, tunc sedisse Slavos, qui eousque jam in sedes vacuas Vandalorum ex fedibus primævis à Tanai & Volga fluviis immi-

Savicæ nationis possesses fuerint, clarum testimonium præbent Theophanes, Simocatta, & Miscella Historia, cùm illarum orasum incolas Slavos Chaganus Avarum sollicitaverit pro suppetiis ferendis adversus Romanos: quapropter Slavi illi tres Legatos, à Romanis interceptos, ad Chaganum destinaverant, ut excusarent, ob longinquitatem itineris auxilio Slavos venire non posses. De Slavis Sorabis circa Thuringiam, inter Albim & Salam

630. fluvios, certum est ex Fredegario & Aimoino, quòd A. 630. jam 894. 699. gens valida fuerint, quæ in vicinos Thuringos Francicæ ditionis non reformidavit irruptiones facere, & quos Thuringi soli repellere non sufficiebant. Unde consequens est, eos Slavos in has terras Thuringicas non noviter tunc, sed seculo priore jam immigrasse. vid. cap. XXIII. §. 9. & seqq.

§. 10. Cùm ergo Slavi A. 644. jam ubique fermè (exceptà sola Bulgaria cis-Danubiana primitus A. 679. insessa) fuerint, ubi imposterum inveniebantur, absonum & incredibile omnino est.

A.Chr. est, Bohemiam, fertilitate nulli facile cedentem, & ut ut silvis vid. App. obducta fuisset, ingenitæ bonitatis documentis nunquam destitutam, folam intactam mansisse, & cæteris omnibus circumvicinis terris jam dudum occupatis, tunc demum cultores Czechum & Lechum fortitam esse. Hoc in supposito corrueret tota hi-Si Lechus primum nunc migrationem ex Bo storia Polonica. hemia in Poloniam intendisset, qui fieri potuisset, ut in tam latis provinciis, per populos Slavos jam possessis, nomen conditoris, cum tam parva manu fodalium & fequacium fuorum, acquireret? Porro Hagecius per hanc sententiam suam de adventu Czechi in A. 644, totam necesse habuit confundere, & confudit historiam antiquam Bohemicam; Czechum senescentem, & non nisì septendecim annis superviventem, in Bohemiam deducit regimen post mortem ejus reassumptum Optimatum ad novem annos coarctat: Crocum dein successorem unicum tantum agnofcit: alterum Juniorem negat: Principum subsequorum annos, usque ad Borzivogium inclusive, diminuit: quin & contra omnem fidem antiquiorum scriptorum Bohemicorum, & in specie Cosmæ Pragensis Decani, & Pulkavæ, Vnislaum, Wogeni fili- 1053-726. um, ex albo Principum expungit, eumque eundem cum Krze-

zomislo ad A. 831. facit.

6. 11. Nolo prolixior esse in re clara; in eo tamen non satisfecisse Hagecium curiositati posterorum doleo, quòd præter allegationem Martini Kutheni, idem sentientis, nec verbulo, quem fontem vel ille, vel Kuthenus, aut saltem quam ratio-nem secutus sit, indicatum reliquerit: sed in re tanti pro originibus Slavicis momenti dictatoriè planè egerit. Aliquid tamen grave eum, vel auctorem ejus Kuthenum, ad vim hanc origini-bus patriis inferendam perpellere debuit. Domesticis testimoniis id non deberi videtur, quoniam anteriores scriptores, ùt ex Cosma, Pulkava, Ænea Silvio, videre est, adeò exilem curam temporis habuerunt, ut hic perpetuò, illi usque ad baptismum Borzivogii, sinè chronologia scriberent. Ex Polonicis scriptoribus Hagecius Miechovium laudat, is autem æquè chronologiam adventûs Czechi & Lechi moratus non est. Vapovium, qui tamen anterior, & A. 1535. mortuus erat, atque primus Polonorum annum 550. prodiderat, non vidit, & saltem in catalogo auctorum non recenset. Extera igitur quædam auctoritas in Hagecii, vel potiùs Kutheni, manus incidere debuit, quæ tempori Constantini, Heraclii filii, patrocinari videbatur. Quæcunque ea fuerit, mihi operæ pretium visum est, TRADI-TIONEM GRÆCORUM ANTIQUAM, à Miscella historia, 481.2. quæ seculo octavo compilata, nec non à Theophane, & Nicephoro Patriarcha, qui seculi noni initio floruerunt, literis conscriptam, primo intuitu, ob comixtas tum Hunnorum, tum Slavorum Bulgarorum origines, fabellæ persimilem, remotis autem per applicationem veræ historiæ involucris, ad enodandas origines Slavicas multum præjudicii afferentem, paulò penitiùs pervestigare.

Digitized by Google

§. 12.

SOLUTIO CONTRARIORUM. S. 12. Prænotanda autem funt sequentia: 1mo nomen Bal-vil. App. garorum, laxè pro accolis Volgæ fluminis sumptum, æquè tribui Num. olim poterat Hunnis ac Slavis, quoniam utraque hæc gens in Afia Volgæ antiquitùs adsedit. vid. cap. XIV. §. 16. 17. 18. 19. 2dò. Ab eo tempore, quo Bulgari, specificè sic dicti, Romano Im-501. perio in Europa innotuerunt, id est ab A. 501. sedes iisdem ite-799. rum cum Hunnis Cuturguris commixtæ & vicinæ erant ad Pon- 474tum Euxinum. 3tiò. Hunni illi, & Bulgari Europei, ad invicem, statim ab initio sedium Europearum, scederati suêre: eam 514. enim utramque gentem Vitalianus Tyrannus A. 514. in exercitu 799. fuo contra Romanum Imperium duxit. 4tò postquam Hunni Cuturguri sub potestatem Chagani Avarum seculo sexto medio redacti essent, Bulgari eidem Chagano suberant, ut patet ex 597. actis ad A. 597. quoniam Bulgari pacem, quæ cum Chagano fa-828da erat, etiam sibi proficere contendebant. 5tò. Bulgari delectati sunt Abarum habitu, mutataque veste etiamnum co utuntur, ait Suidas in Lexico ad verbum Bulgari pag. 181. ergo Bulgari ita amici erant Avaribus, ut eorum mores & habitum imitarentur. 6tò non stetit hæc amicitia nisì usque ad A. 634. 634. námque Nicephorus Patriarcha hæc refert: Sub idem fc. 836. sè tempus Cubratus, Organæ confobrinus, Hunnogundurorum dominus, contra Avarum Chaganum rebela 😁 lat, populumque omnem, quem ab ipso acceperat, contumeliose habitum, patriis sedibus expellit. legatione ad Heraclium missa, pacem cum co componit, quam ad finem vitæ usque suæ conservarunt. Nam & munera ad ipsum Heraelius misit, & patritiatum detulit. 7mò Suidas dicta pag. 181. sic continuat: sub Justiniano Rinotmeto, ab amputato naso ita dicto, Terbelis Bulgarorum Dux floruit, cui & ipse Justinianus, & Constantinus Heraclii filius tributarii fuerunt. Nam scutum, quo utebatur in bello, supinum collocabat, & equi fui flagellum, & pecuniam, dum utrumque tegeretur, ingerebat: & hasta in terra extensa usque ad ambas oras fericam vestem alte admodum accumulabat, ac cistulas auro & argento refertas militibus dabat: dextram auro, finistram argento replens. Iidem Bulgari Abares vi subactos funditus sustulerunt. Captivos autem Abares Crem ita rogavit: unde censetis ducem vestrum

& totam gentem periisse? qui sic responderunt: causa prima suit, quòd plerique inter sese accusarunt, & fortissimos ac prudentissimos quosque occiderunt. Deinde homines injurii, & sures, socii judicum evaserunt. Deinde ebrietas; magno enim vini proventu omnes sa

Pars I.

Sti sunt ebriosi. Deinde corruptela munerum. Deinde ne- vid. And gotiatio; facti enim omnes funt mercatores, & alios alii deceperunt. Ac excidium nostrum has habuit causas. 8vò. Suidas relationi suæ de habitu Bulgarorum, & alteri de subactione Avarum per Bulgaros, & Ducem corum Crem vocatum, interjicit quidem mentionem de Terbeli Bulgarorum Duce, cujus ope Justinianus II. A. 706. in Imperium restitutus est; exinde tamen non inferendum: Crem Ducem post Terbelim præfuisse genti suæ, sed potius ante eum, circa eadem, vel paulo posteriora tempora, de quibus Nicephorus loquitur; Suidas enim materias sibi visas memorabiles in Lexico suo connectit, non tempora: dum de habitu Bulgarorum dixisset, de moribus Terbelis subjungit. Quod Suidas de subactis & sublatis Avaribus dicit, de Avaribus, qui vicini sedibus Bulgarorum ad Pontum Euxinum incolebant, non de Avarum reliquiis in Dacia & Pannonia intelligendum est. Cæterùm quoque Constantinus, de quo Suidas, quartus erat seu Pogonatus, Constantis II. silius, non tertius, Heraclii filius, qui Bulgaris in quadrimestri suo Imperio tributarius non fuit. 9nò. Constantinus is Pogonatus Bulgaris, magnam partem Thraciæ & Illyrici cis Danubium usque ad Pannoniam occupantibus, tributum spondere coactus suit A. 679. 679. ùt Theophanes ad annum XI. Constantini Pogonati, & Ni- 832. cephorus referunt. 10mò. Occasione hujus relationis uterque auctor digreditur in præteritum tempus ad descriptionem antiquæ Bulgariæ, & quomodo populi ejusdem Bulgariæ, quondam sub uno regimine juncti, in quinque familias & totidem sedes divisi & separati à se, ideireo autem etiam ab aliis populis procedente tempore subjugati sint.

§. 13. His præmissis, ad dictæ traditionis Græcorum anti- 481.2. quæ interpretationem transgrediendo, duplex ea objectum habet: 1mô descriptionem BULGARIÆ ANTIQUÆ, ex qua quondam progressi sint & Hunni, & Slavi; 2dò historiam hujus egressûs, & separationis in quinque familias seu populos distinctos, atque subsecutæ ex hac divisione subjugationis omnium eorum per alias gentes. Ad primum, nemini curatiùs pensanti, & alias veteres geographicas descriptiones in auxilium vocanti, dubium hærere potest, describi terras Asiaticas, inter Tanaim, Volgam, partem Caspii maris, Caucasios, aliosque montes, partem Ponti Euxini Mœotidi paludi proximam, & ipsam Mœotidem. Hanc patriam Hunnorum, & Slavorum antiquissimam jam cap. prac. XIV. §. 16. 17. 18. 19. auctoritatibus sirmavi. Qui cam latius perlustrare volet, adeat Ptolemeum Geogr. Lib. 5. cap. 9. 10. 11. 12. quem sub num 487. à Lit. e usque i notis quibusdam 487. 2. additis, excerpsi: adeat Procopium de bell. Goth. Lib. 3. à cap. 1. us- legg. que ad sextum inclusive, ubi totius Ponti vicinias ex professo describit, & notitias fide dignissimas, utpote omni studio à se ex evo suo collectas, tradit. In Ptolemeo advertendum est: 1mò quòd in Sarmatia Europea (quam meo captu, faltem quoad

A.chr. descriptionem populorum, non per alveum ubique Tanais ma- vid. App. joris, sed per lineam ex fontibus Tanais majoris, usque in confluentiam Tanais majoris & minoris, & dein primum alveo utrius- 487. i. que Tanais, ac post Moeotidis latere claudit) nullos populos intra sinum Tanais majoris usque ad dictam lineam collocet, sed illuc Jazyges Basilici seu Regii, Modacæ, Hippophagi, Zacatæ, Suardeni, Asei, & Chenides, ex Sarmatiæ Asiaticæ descri-2dò quòd Ptolemæus quoque in Colchide 487. 81 ptione pertineant. folos Lazos & Manralos: in Iberia & Albania autem nullos populos describat: ergo itidem hi ex descriptione populorum Sarmatiæ Asiaticæ, à Saracenis incipiendo, advocandi sint. paret id quoque ex Procopij combinatione, qui dicto cap. 2. Scymniam, Suaniam, & cap. 3. Amazonum quondam regionem, Colchidi seu Lazicæ interiores dicit, cum Ptolemæus Scymni-487. tas, Suanos, Amazones, Sarmatiæ inserat. Dictam patriam, Hunnorum & Slavorum traditio illa Græcorum antiqua, quafi in ænigmate, circumscribit tribus fluviis, Atali, Tanai, & Cupbi, seu, ut Miscella habet, Eucti. Per hos sluvios intelligendi sunt Volga, Tanais, & sluvius ex Caucasiis montibus oriens, & in extremum Pontum Euxinum decurrens, quem Procopius cap. 1: 2. in fine, Phasin vocat, & cap. 6. à quibusdam pro termino Asiæ. Confundit autem hos fluvios traditio & Europæ haberi dicit. illa; perhibet enim Tanaim ab Iberiis portis ad Caucasios montes fixis profluere, quod Cuphi potiùs vel Phasi competit: item. Atalim supra Moeotidem à Tanai dissindi, id est versus fontes, itaque confluere, quod Volgæ & Tanai non, sed Tanai majori. & minori convenit. Charta Imperij Russici novistima, per Philippum Joannem de Strahlenberg, qui ex Suecorum post cladem Pultawiensem captivorum numero multos annos in Russia egit A. 1730. edita, situi ei, ubi Volga & Tanais sibi maxime appropinquant, interjicit montes, sub montibus verò ad meridiem inter Pantschin oppidum ad Tanaim, & Zariza ad Volgam, slumen minus, quod Volgam & Tanaim jungit: dein supra montes ad septentrionem duo alia flumina, Ilawliam ad Ilowo oppidum, Tanai, & Kamischenkam ad oppidum ejusdem nominis, Volgæ influentia, & capitibus suis sese fermè contingentia,: atque justu Petri Russorum Imperatoris, canali manu hominum facto, juncta designat. Unde fieri potuit, ut vel hanc conjundionem per tertium fluvium infra, vel approximationem per duos alios fluvios supra montes, Græci, traditionem non sat penetratam edentes, pro confluentia ipsius Atalis & Tanais habue-De confusione hac mirandum non est, cum æque Jor-475. nandes Volgam, & Tanaim nobis notum, nomine eodem Tanais infigniat, & nomina fluviorum variè valde apud veteres accepta sint. Quidquid autem de hac obscuritate sit, certum videtur, traditionem de terris Ptolemaicæ Sarmatiæ Asiaticæ, & de Procopii regione Eulysia inter Tanaim, Volgam, Caucasios montes, Ponti Euxini partem, & Mocotidem loqui, in quibus terris Hunni infra approximationem Tanais & Volgæ, Slavi supra cam versus septentrionem sederunt. Clarum id est ex ipsa 481, 30 M 2

A.Chr. traditione, dicit enim: in orientali circa Moeotidem plaga, ad Vid. App. Phanaguriam Ponti, & Iberiam regionem, hominum nationes plurimas (Zecchos, Bruchos, Abasgos, Lazos, & reliquos populos, Colchidis & Iberiæ incolas, ex Procopio & Ptolemæo) numerari, dein addit: ab ipfa verò palude usque ad dictum flumlen Cuphim, ipfa antiqua magnaque Bulgaria fita est, & quæ Cotragorum, Bulgaris contribulium, vocatur regio. Probè igitur notandum: traditio Cuturguros Hunnos, Slavis Bulgaris contribules (non natione, nisi errore fors à Græcis assumpto, sed imperio) habet.

§. 14. Exhine orditur traditio alterius objecti nempe BUL-481.89 GARORUM MIGRATIONIS explanationem exequi, quæ (in supposito, ut dictum, necessario, Hunnos simul Bulgaros, & Slavos Bulgaros sub eodem quondam, ut & posthac imperio, jun-Aos intelligi) aliquantò jam clarior est. 1mò. Narratio ipsa adtempora Constantini, qui in Occidente, retrocurrit, ly, qui in Occidente, græce sine addito verbo stare potest, & subintellectum habet, imperium tenuit; quod itaque Constantinum Magnum 'apertè denotat, à quo primum sedes imperii Constantinopolime translata est. In Theophane nihil additur his verbis; librarius autem mancum locum & aliquid deesse credidit. Nicephoro adjicitur obiit, an ex ipsius, an librarii studio, ambiguum est. Constantinus I. obiit Ancironæ in villa publica apud Nicomediam in Oriente: Constantinus II. apud Aquileiam in Italia: Constantinus III. Constantinopoli; de Constantino IV. non potest esse quæstio, quoniam ex ejus regimine auctores, traditionem referentes, digressionem faciunt in præteritum. Miscellæhistoriæ adjicitur, regnavit, quod bene convenit Constantino L nonautem tertio, qui Occidentem non possedit : nec secundo, qui Italiæ tanquam sedi Occidentis non, sed Galliæ præfuit. Porro Constantinus II. tantum duos annos & decem menses, Constantinus III. nec integros quatuor menses regnavit: ut & hancob causam traditio illorum imperio non quadret. 2dò Regimen Bulgariæ & Cotragorum, id est Bulgarorum tam Slavorum quam Hunnorum, eo tempore habuisse dicitur Cubratus, seu Crobatus seu Orbatus quidam, & præcepisse quinque filiis suis, ne se unquam separarent. An Cubratus nomen proprium, an dignitatis fuerit, dubitandum, & magis pro dignitatis compellatione, habendum est, quoniam Hunnogundurorum Dominus sub Hera-836. clii imperio ad A. 634. etiam à Nicephoro Cubratus appellatur. - 3tiò. Non obstante patris prohibitione filii sese ab invicem separârunt, & frater primogenitus Batbajas, seu Bathajas, seu Basianus, 481. c. folus in avito folo constitit, & demum posteris temporibus po-566. pulus ejus à Chazarorum, seu Saracenorum, vel ùt alibi vocan-815.818. tur, Turcorum gente subactus est. Hic primus frater Batbajas 820.829. idem omnino censendus cum Procopii Uturguro, qui in avitis 482. b, terris trans Pontum Euxinum mansit: & Batbajas, vel Basianus, nomen videtur dignitatis, sicut Chajanus. 4tò Secundus frater: Cotragus, Tanai flumine trajecto, ex adverso fratris primogeniti;

licet cis & trans Tanaim, statim post divisionem, antequam
Mœotidem transirent) omnes degebant &c. nihil habentes commune cum populis trans paludem &c. Notandum: hic non dici: trans Tanaim. 5tò. Quartus & quintus 481.66
frater simultaneè migrârunt ad Danubium, ubi posteris temporibus quartus frater subactus està Chajano Avarum; quintus autem versus Pentapolim Ravinna perveniens Christianorum imperio subjectus suit. Tertius frater Asparuch, Danapri, &c.

Danastri (Dnieper & Dniester) fluminibus transitis ad Onclum alium amnem, Danubio magis Borcalem (ergo. Pruth) prosectus, inter hunc & illos sedem & habitationem mediam habere constituit. Ubi notandum: iter hujus fratris, proùt & de reliquis duobus idem intelligendum, describi per transitum Danapri seu Borysthenis, ergo, circumactis montanis Tauricis, à Tanai sluvio & ripis ejus Asiaticis venerunt.

§. 15. Sanè fabulosa illa ad speciem narratio, fabulæ eximi potest, si sequentem in modum deductis in capite præceden-276. te, præcipuè §. 23. 24. 25. 26. applicetur. Circa A. 276. itaque triginta annis adhuc ante Constantini Magni Imperium, dum Hunni & Slavi Scythiam Europeam populis aliò migrantibus valde evacuari viderent, immigrationis consilium simul inter se five imperio, sive vicinitate tantum nexi, susceperunt. Hunnorum pars, quæ migrare censuerat, nomen ferens Cuturgurorum, sedes Jazygum derelictas trans Tanaim occupavit, iisq; usque ad magnam illam Hunnorum migrationem in terras Europeas, Ponto & Danubio interjectas, per centum ferme annos institit. Altera pars, cui nomen Uturgurorum, in patria antiqua sub Bajano seu Principe suo mansit, & quanquam postmodùm in dicta migratione magna Cuturguris in Europam se adjunxerit, tamen, Procopio teste, maxima ex parte in Asiaticos lares pristribus fratribus intelligendi sunt: illi Alanos & Gothos, ad slumina Dnieper & Dniester principalibus sedibus suis adhuc immorantes, pertransiverunt, dein bisariam se diviserunt: partim, qui Anthæ posteà dicti, inter ripas posteriores sluviorum Gerasi seu Pruth & Danastri, circa Danubii insimam partem, se collocârunt: partim, qui Limigantes posteà & Slavini dicti, ad fontes Gerasi & Alpes Bastarnicas se converterunt, à Tacito Imporatore sedes petierunt, repulsa autem accepta, ibi, quorsum hucusque processerant, longè adhuc à Romano Imperio, substiterunt: usque dum demum Vandalis ex Dacia in Romanum sc-280. lum à Probo A. 280. receptis, ipsi quoque ad limites Romani Imperii admitterentur. In traditione illa Græca igitur Anthæ sub tertio, Limigantes verò sub quarto & quinto fratre veniunt.

fub tertio, Limigantes verò sub quarto & quinto fratre veniunt.

334. Horum pars sedibus illis novis Dacicis, usque ad Avarum seculo sexto ingruens imperium, adhæsit: quin & in Picensi regione seu Walachia Avarum imperio unà cum Anthis affixa mansit:

M 3

A.Ch. sit: pars altera autem, præcipuè ex Amicensi seu Temesienss re- Vid gione, jam inde sub Constantino I. ob rebellionem servorum recesserat, & in fines Italiæ, ad Aquileiam usque, itaque haud procul à Ravennatensi territorio, dicti christiani Imperatoris Constantini imperio subdenda, suscepta erat. Hæc videtur mihi historia sub parabola quinque fratrum latens: quod vocabulum totidem populos, partim genere & sanguine, partim vici-

nitate & amicitià junctos, me arbitro, denotat. §. 16. Epocha illa migrationis à Constantini tempore suscepit denominationem, eò quòd Constantini clara facta primùm 371. erga Slavos eminuerint. Circa annum dein 371. incipit epocha, de qua Procopius, & plures alii meminerunt: Hunnos nempe, tum Uturguros ad Tanaim in Asia, tum Cuturguros ad Tanaim in Europa sedentes (congregatione factà, ut Gothis & Alanis propellendis sufficerent: & transmissa Moeotide circa fauces ėjus) redà in Gothos & Alanos irruisse: Uturguros posteà domum rediisse: Cuturguros verò ibi sedes expulsorum à se Gothorum occupasse, iis partim institisse, partim mox ad Danubium medium in Daciam seu Transylvaniam progressos esse, & brevì post sese in Pannoniam usque dilatâsse, atq; famoso Attilæ imperio condendo auctores fuisse. Hæc historia convenit traditioni, prout edita est. Editores loquuntur de antiquitate, & quidem, respe-Etu imperii Constantini IV. & anni 679. ergo non de tempore Constantini III. triginta octo annis tantum anteriore, sed de tempore Constantini I. Loquuntur de antiquitate Bulgarorum, qui Constantinum IV. tributarium fecerant: hi Slavi, & iidem erant, qui ante 35. annos Avarum Chagani jugum excusserant, & Unnugunnos ad Pontum vicinos Avaribus æquè usquè eò parentes, ùt suprà s. 12. Nicephorus & Suidas testantur, sibi subjecerant: Hi tempore Constantini IV. sedebant in novis sedibus suis in Illyrico & Thraciis: & subjugaverant omnes alios Slavos ad Danubium inferiorem; ergo antiquitas ea Slavos concernere debebat. Loquuntur simul de Unnugunnis; qui teste Simocatta, si-820. cut alii populi, Sarselt, Var, Chunni, Tarniach, Cotzageri, Zabender seu Sabiri, species vera Hunnorum erant. Ideo autem loquuntur simul de Hunnis, quoniam pars Slavorum semper olim connexionem cum Hunnis habuerat, & tempore, de quo est locutio, nempe A. 679. Unnugunni, cis Pontum in sedibus olim Gothicis residui, potestatem Bulgarorum Domini recognoscebant. Per hanc Græcorum scriptorum traditionem igitur origines Slavorum, proùt in priore capite deductæ sunt, confirmantur. Hæc hoc loco deducere censui, quoniam fortassis in manus vel Hagecii, vel Kutheni, traditio ista græca, de Originibus Slavicis sub Constantino loquens, incidere, & ad seligendum Const. III. permovere poterat; quemadmodum ipse ego testis sum, quorundam in Croatia opinionem esse, Croatarum nomen à dicto Crobato, A. 634. Bulgarorum Principe, derivationem accépisse: unde & Hagecius vel Kuthenus credere poterat, intra 10. annos abhinc Bohemis Czechum Principem & fatorem gentis Slavo-Bohemæ obtigisse. Pro conclusione parabolæhujus Græcanicæ indulgebit mihi benevolus Lector, ut, pro assolidatione

dedu-

A.Chr. deductarum inde Slavicarum originum, in quarundam compel- Vid. App. lationum, quibus historiæ veteres in explanandis Hunnicis originibus quam maxime utuntur, ETYMOLOGIAM paulo excurram. Procopius nomen genericum Hunnorum usurpat il-482. lúdque in Uturguros & Cuturguros dispescit. Agathias nomen 811. Hunnorum commune omnibus Scythis intra Imaum montem, & species principales Hunnorum Utigoros & Cotrigoros, seu 812. 813. ùt alibi, Utiguros & Cotriguros perhibet. Menander Utigu- 819. ros & Cutriguros appellat. Simocatta Ogor gentem Hunno- 820.
rum pro generica habet, eámque in Var & Chunni (unde Pseudabares, Tarniach, Cotzageri, Zabender descenderint) distinguit. Theophanes Unnorum nomine generico utitur, in 799. 649. descriptione autem Bulgariæ antiquæ Unnobundobulgaros & 481. 2. Cotragos nominat. Nicephorus Patriarcha Onogunduros, seu 481,2836 ùt alibi, Hunnogunduros, & prætereà æquè Cotragos: Miscella Historia Onogundurenses & Contragenses vocat. Jornandes 481. 2. præter Hunnorum compellationem genericam genti Ogor à Si- 474. mocatta memoratæ Hunugaros, Menander autem Uguros & Ui- 318. 816. guros substituere videtur. Nomen igitur Uturgurorum & Cuturgurorum, seu Utigurorum & Cutrigurorum speciale distinctivum: Ogor seu Ugurorum aut Uigurorum genericum: Hunnorum collectivum, diversis quoque nationibus commune: & Ono-seu Hunnogundurorum, nec non Hunugarorum ex Hunnis & Ogor compositum est. Nomina ambo distinctiva, nec non nomen genericum, meo videri, derivationis domesticæ sunt Hungaricæ: nomen latiùs patens Hunnorum verò Germa-Dictionarium Hungaricum Francisci Paris Papai vocum hus incurrentium significationem hanc reddit: út, via, iter: úti, viarius, itinerarius: Kút, fons, puteus: Kútya, tugurium, gurgustium, tabernaculum, attegiæ, casa: Ugrom, Ugordom, salto: Ugró, saltans, prosiliens. Quemadmodum itaque (ut alibi à me dictum) Germani olim sese partim Sassen à fixis sedibus, Wandelen à mutatione frequenti sedium, Sweven à vagatione armata in vicinos, Haalemannen à conquirendis novis sedibus, & Francken. à libertate sedium proferendarum dixerunt: ita & Hunnicas nationes à proferendis sedibus suis æquè sese Ugoros seu prossientes generatim: dein speciatim, qui fontibus salubribus repertis ta-bernacula sua animo permanendi sigebant, nec inde sinè causa majore recedebant, Cutiguros: qui verò libertate sedium mutandarum gaudebant, Utiguros nominâsse, conjecturare absque piaculo licebit. Sanè compellationis genericæ radicem Ugró Slavi, proximi Hunnorum ab omni nota antiquitate & nunc usque accolæ, memoriæ servant, dum patrio suo sermone Hungaros Ugri & in Bohemica dialecto Ubri nominant. Porro Hunnorum nomen Agathias etiam Burgundis natione indubia Germanis applicat, & Scythis intra Imaum montem commune fuisse dicit; \$120 ut id alienæ omnino originis esse debuerit. Simocatta Chunno- 820, rum nomen reddit; cui consentiunt Francici Scriptores, ût Gesta Francorum Epitomata cap. 61. Gregorius Turonensis Hist. lib. 4. cap. 23. & Fredegarius cap. 48. & 72. Ptolemæus (& similiter Plinius)

يون سوءه

A.Chr. qui suo evo nullos recenset Hunnos in Sarmatia Asiatica, sed eos, Vid. App. qui post Hunni dicti, aliis plane nominibus refert: in Sarmatia 486, b. Europea verò Basternis origine Germanis, & Roxolanis, Chunos quosdam, utique æquè Germanos, jungit. Chunorum nomen igitur (ùt cap. XIV. §. 13.) à Germanis circa Mœotidem habitantibus inditum potius est, & ex Kone, Kune, vel Chune, audacem & bellicosum eum populum intitulavit. Hungari ipsi hodierni sese scribunt Magyar, pronuntiant Madyar: Plinius, ut suprà cap. XIV. S. 16. Sarmatas situs illius, quorsum secundum omnes scriptores Hunni necessariò collocandi sunt, vocat Medorum fobolem: Scriekius Medos & Mados pro synonimis habet; for-704 tassis ergo inde etymologia nominis Magyar accersenda veniet. Ex suprà dictis colligendum nunc: nomina Usurgur, & Cuturgur & his similia, non tam fratribus imperantibus, quam populo ipsi ob genus vitæ diversum competiisse, itaque & traditioni Græcæ, de qua actum, satisfieri, si pro quinque fratribus quinque populi amici, ùt ùt non unius generis, sed partim Slavi, partim Hunni accipiantur.

6. 17. Dictum suprà est, LECHI ADVENTUM IN PO-LONIAM, si secundum Hagecii sententiam post A. 644. contigisset, nimis serum suisse, ut conditoris honorem apud Polonos sibi asseret, quoniam tum jam dudum Polonia à Slavis insessa fuerat. Nunc ergo commonstrandum: Polonicas terras post eum annum, quem præcedens caput pro adventu Czechi & Lechi in Bohemiam competere contendit, occupationi Lechi patuisse. Hac in re quædam iterum præmittenda sunt. Omnis historia & traditio Slavica asseverat: aliquo tempore ab adventu in Bohemiam, Czechum & Lechum fratres in communione noviter intra Moldavam, Egram, & Albim fluvios occupatæ terræ perstitisse, dein verò Lechum à Czecho, non quidem in aliam provinciam, sed in alium tantum, eumque haud procul distantem, immo quasi contiguum locum, Kurzimensem nempe districtum, ultra Moldavam, ab Oriente sedium primarum situm, secessisse, ibique separatum principatum (set provinciam à Czecho divisam) & urbem Kurzimam, seu, ùt expost dialectus Bohemica vocitavit, Kaurzimam, condidisse; porro post mortem Czechi, Lecho cum populo suo visum fuisse opportunum & gloriosum, provinciam eam populo Czechico extendendo cedere, alias autem sedes pro se inquirere, & huncier in finem Vandalorum terras, in Orientem longiùs dimotas, pe-Utrumque hoc factum. Kurzimensem provinciam Borzislao, ex Optimatibus Czechicis, obtigisse, Lechum verò ad Vistulam usque processisse, ibidémque Gnesham, & Cracoviam, civitates & simul arces noviter à se erectas, pro principalibus sedibus fuis delegisse. Hagecius, hæc ex fide dignis historiis anterioribus & traditionibus antiquissimis colligens, tempus de cætero sic distribuere censuit, ut secessionem Lechi in Kurzimensem districtum novem annis, migrationem verò ulteriorem in terras Vandalicas viginti novem annis ab ingressu utriusque fratris Czechi & Lechi in Bohemiam contigisse putet. Lechum

A-Chr. denique fatis functum in Polonia statuit A. 711. itaque in com- Via App. putu Hagecii ab A. 644. tanquam primo ingressûs in Bohemiam, annis jam sexaginta septem, à morte verò Czechi quinquaginta evolutis. Ita imparis atatis ille Lechum facit, quem Poloni scriptores, traditionibus æquè suis nixi, seniorem Czecho fratrem fuisse ferunt. Unde non injurià hic statim Hagecius studii abbreviandarum nationis Czechicæ primarum epocharum inconsultus sectator postulari potest & debet, quoniam traditio Polonica, ùt ùt in præripienda primogenitura nimiùm sibi persualisse videri possit, tam gravem tamen errorem comminisci nunquam potuisset, ut fratrem Czechum seculi dimidii spatio præmortuum, eumque tunc senem, nativitate minorem assere-ret. Ponamus etenim, Lechum, dum vitam deponeret, 100. annos habuisse; detractis 67. remanebunt pro ingressu in Bohemiam 33. anni. Si jam Czechus unico anno Junior Lecho supponeretur, addito ad triginta duos annos tempore exacti post regiminis septendecim, ut vult Hagecius, annorum, è vivis abiit Czechus non senex, ùt vult iterum Hagecius, 86. sed vir mediam ætatem complens 49. annorum. Econtrà si Hagecii opinioni, mortuum esse Czechum quinquaginta annis ante Lechum, ætatis 86. annorum insistatur, addito hoc utroque numero Lechus, si gemellus Czechi fuisset, ætatem 136. annorum attigisset, quod omnem sidem, præterquam in primis mundi aut diluvii temporibus, superat. Sin autem Lechus ætate cum Moysi quondam 120. annorum par evasisset, ex hoc, & 50. annorum intervalli inter Czechum & Lechum supposito, mortuus ab Hagecio dici debuisset Czechus septuagenarius, non octua-genario major; unde cum hæc sit traditio, quam & alii scriptores pro antiqua agnoscunt, necesse est, Czechum non 17, sed circa 30. annos populo suo præsuisse. Hoc suppositum annos Czechi & Lechi ita distribueret: A. 374. adveniendo in Bohemiam, Czechus 56. Lechus 33. annorum ætatem egisset; moriendo autem Czechus post 30. Lechus post 67. annos superadditos, ille ætatem 86. hic 100. annorum complesset. conjecturandum sit, conjectura verosimilior præeligenda est.

§. 18. Vistulanæ terræ, habitatoribus & cultoribus suis Vandalis adhuc gaudebant circa A. 379. Ita nos docet Historia Langobardica ex coæyo scriptore illorum temporum Prospero Aquitanico, qui dicit: Ausonio & Olybrio Consulibus, Langobardi ab extremis Germaniæ sinibus, Oceanique protinus litore, Scandiáque insula magna, multitudine ingressi, & novarum sedium avidi, Iborea & Aione Ducibus, Vandalos primum vicerunt. Ubi locorum Vandali illi degerint, declarat Paulus Diaconus, dum refert: illo tempore Ambrum, & Assum, suisse Vandalorum Duces, qui vicinas quoque provincias (id est, cis Vistulam extra proprium Vandalorum regnum sitas) bello presserint, itaque sub sua potestate habuerint: Langobardos, patria egressos, primum in Scoringia, (ubi Vandalos vicerunt) aliquot annis substitisse,

Tylya zorten Stindio og stoek Tylon børs A,Chr. dein Mauringiam in ulteriores terras tansire statuisse: cum au- Vid. App. tem à Vandalis prohiberentur, certamine singulari transitum si-bi parâsse, Golandam intrâsse, eámque aliquo tempore inco-luisse: inde in Anthabet, mox Bathaib, & post Vurgundaib 775. migrasse. Scoringia, sive Scyrorum primitiva patria, erat in 777. regione litorali Chersonesi Cimbricæ, Mauringia in Ducatu hodierno Mecklenburgico; Golanda autem seu Gothlandia cis mare Balthicum, propriè eam terram denotabat, quam Gothi anti- 563. quissimo tempore, ex Scanzia Insula navibus advecti, primitus inscenderunt, & Gepidæ, adventum tardantes, longis tempo- 477. ribus, usque ad feculum tertium medium, dein, iis ad Danastrum migrantibus, Vinidarii seu Venedæ tenuerunt, & Jornandes uno in loco Gothi-Scanziam, in altero infulam Vistulæ amnis vadis circumactam vocat. Hæc eadem est, cujus incolas Ptolemæus Gythones sub Venedis habitantes, Tacitus Gotho- 486. b. nes, ad quos Catualda ex Marcomannorum Regno fugerit, no- 570 minat, & de quibus alibi refert: trans Lygios Gothones regnantur. Golandia ergo Pauli Diaconi erat ad Vistulam inferiorem. Ex hac Golandia ille Langobardos immediate ad An- 778. thabet, id est ad Antharum sedes, itaque à Vistula extrema ad Danastrum extremum, seu ab oris maris Balthici ad oras Ponti Euxini, finè tentata in intermedio quodam loco fedium captione, deducit: quod fignum est, Vandalos & Alanos adhuc hæc intermedia loca tenuisse. Aperiebantur autem demum Vanda-406. licæ terræ gentium aliarum occupationi A. 406. dum Vandali & 749.2. Alani in maxima multitudine illinc emigrarent, & Gallias, dein Hispanias, peterent, ibíque plures provincias populo suo reple-

§. 19. His præmissis de tempore novennali, quod Hagecius adhæsioni Czechi & Lechi tribuit, non est, quòd quæstio instituatur; circa tempus enim veri adventûs Czechi & Lechi in Bohemiam, seculo ad sinem vergente quarto, valde incelebre suit Marcomannorum nomen, &, ùt cap. VI. ostensum, Marcomanni jam potissimum fortunas popularium suorum Suevorum & Alamannorum, propriis neglectis, sectabantur: ut & aliquanta commoratio Czechi & Lechi, quam traditio sert, si definite cum Hagecio loqui placeat, sive per novennium, sive per paulò pauciores, aut plures annos, absque taxatione explicari possit,

§. 20. Aliud ab Hagecio, migrationi ulteriori Lechi ex Marcomannia in Vandaliam præfixum tempus viginti novem annorum ab adventu in Bohemiam, si verior opinio de A. 374. suscipiatur, rectè & aptissimè ad 32. annos, nempe ad annum usque 406. quo Vandali Vistulanas terras maxima ex parte evacuârunt, extendendum est. Tunc jam Lecho non tantum gloriosum, sed & tutum videri poterat, in terris his derelictis separatam à populo Czechico Rempublicam suis sub auspiciis condere. Populi, qui A. 406. in Gallias, & inde A. 409. in Hispanias migrârunt, à Prospero Aquitanico, qui eo tempore in Galliis, & ab Idatio Episcopo, qui in Hispaniis vivebat, nominantur Vanda-

A.Chr. li, Alani, Suevi; Idatius de Hispaniarum occupatione addit : vid. App. Barbari, ad pacem ineundam Domino miserante conversi, sorte ad inhabitandum sibi provinciarum dividunt regiones. Gallæciam Vandali occupant & Suevi, sitam in extremitate Oceani maris occidua: Alani Lusitaniam & Carthaginiensem provincias: & Vandali, cognomine Silengi, Bœticam sortiuntur. Hispani, per civitates & castella residui à plaga (à cæde nempe, & peste, ût in præmissis dixerat) Barbarorum per provincias dominantium se subjiciunt servituti. Notandum hie est: 1mò. Pto- 486.b. lemæus in interioribus Sarmatiæ Europeæ ponit Alanos & Amaxobios: in exterioribus verò, juxta Mœotidem & Pontum, Jazyges & Roxolanos: juxta Daciam magnam, Bastarnas, Carpianos, Peucinos, ita ut Bastarnæ initium Carpati orientale, Peucini occidentale, & Carpiani medium Carpati attingerent. Juxta Sarmaticos montes, à Carpati initio occidentali incipiendo, ponit Biessos, Piengitas, Sabocos, Arsietas, Burgiones, Anartofractos, Ombrones: & in altero ordine interiori, à Peucinis montibus incipiendo, Tranomontanos, Cistobocos, Igilliones: juxta Vistulam à capite ejus incipiendo, Avarinos, Frugundiones, Bulanes, Finnos, Gythones: & in altero ordine interiori, ab Alanis incipiendo, Stavanos, Sudinos, Galindas: ad latus occidentale Sarmatiæ, in oris sinûs Venedici, seu maris Balthici, in septentrionem progrediendo, Venedas, Veltas, id est Beltas, Osios, Carbones. Porro ad latus orientale Carbonum, Osiorum, Veltarum, à septentrione in meridiem ordines sibi subjungendo, ponit septem ordines, eósque in interiora Sarmatiæ deducit usque ad Riphæos montes, id est fontes Tanais majoris, & respective usque ad Alanos. Ex hac descriptione Ptolemæi haud obscurè prodit situs Alanorum: cingebantur nempe præcipuè populis sequentibus: ad Orientem seu fontes Tanais, Amaxobiis: ad meridiem, seu versus Pontum, ad Borysthenem inferiorem, Roxolanis: ad Occidentem, Carpianis, & Stavanis: ad septentrionem, Sturnis. Principales ergo sedes Alanorum erant circa Borysthenem medium, & illis accensendi sunt ex Ptolemæo Racalani, Exobygitæ, Gevini, Bodeni, Amadoci, Navari. 2dò Pro Vandalis habendi omnes populi, quos Ptolemæus à Carpaticis & Peucinis montibus supra Sarmaticos montes & Vistulam duplici ordine collocat, nec non plures alii populi septentrionaliores. 3tiò Tempore irruptionis Hunnicæ A. 373. Vandali omnes, nec non Alani Borealiores ad superiorem Borysthenem, manserunt in suis sedibus. Alani meridionaliores autem, & Roxolani, qui æquè species Alanorum, junxerunt se Hunnis, & migrârunt unà cum illis ad Danubium, eorum & Gothorum expulsorum sedibus per partem 4tò A. 406. Alanos superiores, & Van-Hunnorum retentis. dalos, maxima ex parte emigrasse, & sedes suas evacuasse necesse est, quoniam quatuor magnas provincias, & potiorem par-N 2

rum ex Lithuania hodierna, & Polonia, ad Danubium superiorem, Rhenum, & Gallias, rectà per Moraviam, & Bohemiam,
partim saltem, institutum suisse videtur: quo in transitu SueviQuadi, & Marcomanni, vicinorum jam sibi Hunnorum jugum
pertimescentes, nec non alii ulteriores Suevi ad Mœnum & Danubium, qui Gallias antehac quoque insestare soliti erant, Alanis & Vandalis migrantibus sese adjunxerunt: proùt & Suevi,
junctim cum parte Vandalorum, in Hispaniis Gallæciam insede754.6.
runt, expôst verò Reges suos peculiares ibidem habuerunt, &

440. supra alios populos creverunt.

S. 21. Bene igitur convenit historia Lechi ex Bohemia in Poloniam transeuntis, si adventus ejus cum Czecho fratre in Bohemiam circa A. 374. supponatur, non item, si multùm vel anticipetur, vel tardetur; in priore enim casu Vandali locum occupationi nondum secissent, in posteriore Slavi in antiqua patria inter Volgam & Tanaim in maxima multitudine adhuc superstites, evacuatas per Alanos vicinos suos terras non tantùm ex se replêssent, sed & ulteriores Vandalorum sedes præoccupassent, ita ut Lechus ad obeundum conditoris munus jam serò venisset. Supposito autem adventûs Czechi & Lechi in Bohemiam anno 374. jam rectissimè Lecho conditus Reipublicæ novæ Slavicæ in Polonia vindicatur; & ritè quoque correspondet traditio altera Slavicæ nationis: Russum, tertium fratrem Czechi & Lechi, eodem tempore cum his Croatiâ exiisse, ad populum suum originarium rediisse, & magnæ hodiernæ RUSSORUM MONARCHIÆ fundamenta jecisse.

§. 22. Russicæ hujus propaginis exegesin, ob temporis angustias, præterire mihi necesse est, & id indicâsse sufficiet: optimè & convenientissimè Russicas origines in eadem tempora cum Slavo - Bohemicis & Polonicis collocari. Quam contingentiam ex omnibus iis, quæ in elucubratione hac de historia Scythiæ antiqua attuli, mihi sic persuasam habeo. 1mò. Nunquam Slavicæ rei proficuum, minus tutum videri poterat, migrationem ex partibus suis, Tanai & Volgæ intermediis, in Asiam meridionahorem ad mare Caspium vel Pontum Euxinum instituere, quoniam utrobique Hunni, qui nunquam id tentaverant, præjacebant, & gentes bellicosissimæ Caucasiis aliisque montibus asfidentes superandæ, iis autem etiam superatis aliud vix exspectandum fuisset, quam vel in servitutem apud Saracenos, Parthos, Persas, vel in excidium apud Romanos ruere. Exemplo esse poterant Gothi, alisque Slavis vicini Scytharum populi, qui à seculo tertio medio continuè quidem incursârunt Asiam, sed 613 615.

demum per Romanorum arma reinvalescentia internecione ferdemum per Romanorum arma reinvalescentia internecione fermè deleti sunt. 2dò. Migrare ultra Volgam in Scythiam Asiæ intra & extra Imaum montem, idem ac pares sedes cum paribus
commutare suisset, & Alanici alisque populi ibi sedentes gentem exteram intentatis armis haud admissisent. 3tiò. Igitur Slavis pacificè migrare volentibus, sola supererat Scythia seu Sarmatia Europea, in quam quoque ad partes Mœotidi & Ponto proximio-

Digitized by Google

276.

A,Che, ximiores prima ampla ingressûs occasio dicto seculo tertio ad fi- wd. App. nem vergente, partim emigratione, partim excidio pristinorum Scythiæ hujus incolarum, dabatur: ut hæc & consequentia de sedibus Slavorum tunc emigrantium novis ad Daciam septentrionalem, & Pontum, dein Daciam meridionalem, & inde ad Savum & Dravum in hodierna Croatia, alibi jam dicta funt. 4tò. Inter hos emigrantes nobili loco erant progenitores Czechi, Lechi, & Russi fratrum, & hi ipsi, ùt fert traditio, in Croatia postremum, ad Krapinam fluvium, tribus ibi conditis arcibus, quarum vestigia adhuc supersunt, sederunt. 5tò. Czecho & Lecho 414.2.6.

374. abhinc A. 374. in Bohemiam recedentibus, Russ frater tertius itidem recessisse, & novam suæ gentis in Russia Rempublicam condidisse legitur. Necesse igitur est, eum ad populares suos trans

406. Tanaim repatriasse, & subsecuta dein A. 406. migratione magna Alanorum vicinorum suorum, genti suæ, ut sedibus horum evacuatis immigret, auctorem fuisse, eamque dein institutis for-Cui muneri ille apprime conveniebat, quoniam inter Romanas colonias educatus, ea, quæ felicitati regiminis conducerent, & apud alias gentes usu servarentur, sibi comparaverat. 6tò. Alio quam hoc tempore, Russo nomen conditoris in gente sua obvenire non poterat; antehac enim Russia, quæ circa Tanais fontes est, Alanis & Amaxobiis adhuc repléta erat; post annum autem 406. præsumi nequit, Russiam Slavorum antiquis sedibus propinquissimam in vastitate perseverâsse; si ergo gens Slavica jam ejusdem possessione absque Russo potita fuisset, rectoris is quidem, non verò conditoris nomen reliquum habuisset. 7mô. Demum Slavi omnes pristinarum sedium, partim Rus-To acquieverunt, partim Lecho accesserunt, & sic optione populi divisio terrarum Scythicarum inter duos fratres celebrata est: partim verò utrique sese exemerunt, & ad oras Balthicas progrediendo, novas easque separatas Respublicas excitârunt. § 23. CROMERO nunc respondendum, & perquam sa-

cilè id fiet. Duo ille statuit sibi admodùm contraria: compendiavi ejus sententiam suprà cap. XIII. §. 12. Ibi positione prima agnoscit, traditioni, diuturno non tantum Polonorum & Bohemorum populorum, sed cunctæ Slavicæ nationis consensu celebratæ, Lechum & Czechum principes Polonis & Bohemis præfuisse, & nomina indidisse, fidem deberi. Positione 6ta verò asserit, Slavos ex Russia magna, ceu seminario totius nationis, duplici tempore migrasse: ante Attilam, attamen post migrationem Vandalicam, itaque post A. 406 in Poloniam, nec non vel tunc, vel paulò posteriùs, circa Attilæ tempora, in ulteriores terras Vistulanas, & in Bohemiam: porro diu post Attilam, sub Justiniano nempe Imperatore, itaque post A. 527. in Thraciam, Macedoniam, Dalmatiam, & Illyricum, itaque & in Croatiam. His affertis falvare voluit traditionem in origine nominis Polachorum seu Lechitarum, à Lacho seu Lecho, Czechiorum a Czecho, utpote quod Polachos & Czechios sibi vi nulla eripi passuros arbitrabatur: probè sciens, nomen Lechitarum 739, ci apud exteros quoque populos, Russos, Tartaros, Bessarabes, N 3

A.Chr. Hungaros, ab antiquitùs, testimonio originis nulla macula do- Vid. App. mesticæ sictionis asperso, vigere. Ast, dum cætera omnia, & Num. præprimis Czechi & Lechi, vel parentum, migrationem in Illyricum seu Croatiam: sedem eorundem ibi loci in arcibus Krapina & Psari: recessum inde in Bohemiam: & Lechi demum transitum ex Bohemia in Poloniam negat: umbram traditionis retinet, rem repudiat, & totam traditionem, quanquam in recordatu facillimis, iisque simplicissimis, gentis principiis consifteret, falsitatis accusat. Devenit in hanc opinionem Cromerus, & devenire debuit, eò quòd Limigantes Sarmatas, jam seculo quarto sub Constantini Magni tempore Danubii accolas, & auctores coævos de iis scribentes, non moratus sit. Dedisset igitur certè manus, si hæc tradita, nec non Croatarum, Bojoariorum, Hunnorum, aliarúmque nationum Danubii quondam accolarum historias rimari, propositi ejus & instituti historici ratio postulasset. Unde nec singula allata ejus, ad speciem tantùm contraria, & unà cum supposito tam tardæ migrationis Slavicæ in Illyricum, absque alio impulsu corruentia, responsione indigebunt: sed ipsis, reor, per ea, quæ in hoc & præcedenti capite in medium attuli, sat jam factum erit.

§. 24. Per eadem hæc deducta cæteris quoque aliorum diffentientium objectionibus occursum est. Ut autem variis variè motis vel movendis scrupulis & quæstionibus uberiùs adhuc obveniatur, de anno eo, quem originibus Slavo-Bohemicis præstruxi, aliam contingentiam ex S. Hieronymi chronico adjicere juvabit. Dicit is ad annum decimum Valentiniani Imperatoris:

374. Burgundionum LXXX. fermè millia, quot nunquam 684. anteà, ad Rhenum descenderunt. Prænotandum hic est: 1mò. annus, quem immediatè subjungit, undecimus, quo confules eosdem, qui priore anno fuerant, permansisse refert, certè est 375. igitur decimus certè fuit 374. quo consules Gratianus & Equitius creati, & in subsecutum annum continuati sunt: unde etiam is annus MIGRATIONIS BURGUNDIONUM ipsifsimus est, quem ego migrationi Czechi & Lechi ex Croatia in Bohemiam competere credo. 2dò. Locus à quo Burgundiones migraverint, absque dubio erat Vistulana terra. Ptolemæus Bur- 452-448. gundiones recenset inter gentes majores Germaniæ, cósque inter Suevum fluvium (id est Spree) & Vistulam collocat. ergo & Vistula claudebant Burgundiones ab Occidente & Oriente. A septentrione autem eorum Ptolemæus locat Ruticlios 450.448. ab Odera inferiore usque ad Vistulam inferiorem, juxta Oceanum, 453:450 seu mare Balthicum; ad meridiem verò Lutos (id est Luios seu Lygios) Omanos, & ad Vistulam superiorem Luios Buros. Ex toto contextu Ptolemæi apparet, Lygios Omanos sedisse in inferiore hodierna Silesia: Lygios Buros verò in parte huic finitima Poloniæ cis-Vistulanæ. 3tiò. Ptolemæus quoque Burgun- 486.b. dionum sedem extendit ultra Vistulam in Sarmatiam, ponit enim Avarinos ibidem ad caput Vistulæ, & immediatè sub his ad Vistulam paulò inferiorem Burgundiones; ergo Burgundiones sedibus suis dilatabantur per septentrionem & Orientem totius fer-

A.Chr. me Silesiæ, atque inter eos & Bohemos entermediabant Lygii Vid. App. Omani, Lygii Buri, dein ad superiorem Silesiam Sidones, Cogni, & Visburgii. 4tò. Locus migrationis Burgundionum ad 448.454. quem, ex Socrate, si hic cum coævo auctore Ammiano Marcellino combinetur, clarescit; debuit enim esse ad Rhenum in vicinia silvæ, Schwartzwald dictæ. 5tò. In eodem loco jam 751. 2. b. A. 359. teste eodem Ammiano Burgundiones pro parte sedes ha- 751. b. bebant, ergo illuc jam sæpiùs anteà immigraverant. Et hoc est, quod in verbis, quot nunquam anteà, ipse S. Hieronymus testatur. 6td. Traditiones Bohemicæ ferunt, Czechum ex Croatia in Bohemiam non prima anni parte, sed media æstate (quapro-731. pter 15. Julii dictitant) advenisse. His præmissis mirum nemi- 732.c. ni videri potest, quomodo Czechus, migrationem in Bohemiam sibi proponens, sedes se ibidem vacuas reperturum considere potuerit? si enim eorum quoque nihil esset, quæ hanc in rem cap. XIV. §. 42. attuli, certè fama migrantis ipso anno, de quo agitur, 374. versus Gallias itaque folum Romanum, Burgundicæ multitudinis, ad colonias haud procul in Illyrico dissitas Romanas, & sic quoque ad ipsum Czechum, sat tempestive, verno tempore illius anni, percrebrescere, atque eum, jam à quo sub Probi Prætorio Præfecti tyrannidem inciderat, sedes suas nauseantem, & quascunque præferendas solitudines spectantem, permovere poterat, sinè mora migrationem coeptare, viam, quam Burgundiones ex patria tenuerint, quærere, eíque, usque dum commoda mansio occurreret, si & in Vandalia foret, insistere. Quodsi autem nihil etiam de migratione Burgundica hujus anni, nec domi, nec in itinere, rescivisset, scire sanè debebat, fimiles migrationes, quanquam non tantas, antehac, tum à Burgundionibus, tum ab aliis Vandalis institutas suisse, quæ argumentum probabile darent, se cum populo non amplo, ùt omnes traditiones asseverant, facile locum inventurum. Hanc intentionem habenti, & pacificè ad solitudines ubicunque investigandas migranti, nemo populorum intermediorum, quos tranfire necesse habebat, iter invidere aut præpedire voluisse cense-Fata autem à Dei nutu dependentia Czecho illi, gentis ejus ductori, ex qua tanta celebritas quondam in Ecclesia & regimine seculari promanatura sit, ipsam, dum attigerat, Bohemiam in sedem destinaverunt.

§. 25. Porro ne diversitas DIALECTI SLAVICÆ, quæ inter Slavo-Bohemos & Croatas obtinet, obesse credatur, ut propago utriusque nationis ex uno eodémque quondam populo specifico Slavinorum seu Limigantium asseratur, non me piquit, specimen quoddam grammaticale ex trium populorum Slavicorum, à Slavinis illis, specificè sic dictis, descendentium dialecto, bistorico Apparatui num. 721. c. & seqq. literis, cum interpretatione latina, pro assectu, quo erga Slavicum idioma studio & usu, non nativitate mihi comparatum seror, cum notis eò sacientibus, interjicere. Ex specimine hoc sequentia præcipuè ad origines Slavicas colligenda sunt. 1mò. Schemata gramma-721. c. ticalia docent, non magnam differentiam inter Bohemicam (si

præ-

A.Chr. præsertim in plurimis conformis usus antiquus spectetur) & Cro-Vid. App. aticam dialectum, minimam verò, & quæ nec differentiæ nomen, spectato iterum antiquo usu, mereatur, inter Bohemicam 721. t. & Slavo-Hungaricam dialectum, quin potiùs id speciale pro Bo- 721.70 hemica dialecto reperiri, quòd illa idiotismos & nativam linguæ Slavicæ vim & efficaciam præ reliquis duabus dialectis confervaverit. 2dò. Dialectus antiqua Bohemica, dialecto Codicis Mo-721/m. scuensis, Glagoliticæ dictæ, quâ vel S. Hieronymus, vel S. Cyrillus, in facris paginis populo Slavico edendis usus esse dicitur, magis multò, quàm Croatica, assimilari potest; cujus ratio est, quod Croatica, ob varias vicinias Slavicas variarum dialectorum, quandam sui à primævo usu immutationem evitare nequiverit. 3tiò. Identitas fermè dialecti Bohemo - & Hungaro - Slavicæ eun- 721. u. dem quondam prodit fuisse populum: unde & non ambigendum, Slavo-Bohemos olim ex eadem extra patriam primitivam sede cum Hungaro-Slavis, nempe ex Temesvariensi Bannatu, progressos esse: & hos post A. 526. in terras Hungaricas superiores, olim Quadicas, in egressorum inde Langobardorum locum successisse, & cum Quadorum reliquiis Moravicis novam Rempublicam Slavo-Moravicam condidisse: illos verò jam multò antè, A. 334. cis Danubium in Croatiam, & inde A. 374. in Bohemiam secessisse.

§. 26. In solutione contrariorum ad REIPUBLICÆ SLA-VO-BOHEMICÆ PRIMORDIA demum, iniquæ, & in præconceptam de adventu Czechi falsam opinionem, ùt necessitanter, ita studio compositæ mutilationi Hagecii eripienda me accingi par est. Hagecio, ne quid novi ex me dicere videar, opponam Paulum Stranskium, scriptorem, ut commendat Bal- 741. binus, egregium, & chronologiæ tenacissimum, quo non meliùs quisquam Synopsin Bohemiæ antiquæ systhematicam concinnavit. Hagecii positiones sunt: Czechum in Bohemiam A. 644. advenisse, A. 661. ætatis 86. regiminis 17. annorum obiisse; populum dein per novennium usque ad A. 670. absque rectore fuisse; Crocum hoc anno in Principem electum, post 39. annos regiminis & 86, ætatis fatis A. 709. cessisse; ei in principatu Libussam filiam natu minimam A. 710. suffragiis populi successisse; viraginem hanc 13. annis principatam esse, A. 722. autem, ut populo Principem virum postulanti satisfaceret, in maritum sibi, & Principem populo Primislaum elegisse; Primislaum verò A. 745. itaque post 23. annos Principatum cum vita commutâsse. Primordia igitur Reipublicæ Slavo-Bohemicæ ab adventu Czechi usque ad mortem Primislai Hagecius solis centum annis includit.

§. 27. Stranskius in opere suo de Republica Bojema nec origines Bohemicas ab antiquitate repetere, nec de anno adventus Czechi opinionem suam depromere censuit, sed ea de re cap. 4. de incolis Bojemia & eorum moribus, lectorem ad Martini Cromeri historici Polonici disputationem, & Marbia de Sudetis Juris consulti Pragensis meditationes remisit, cap. 8. autem de Principibus Regibúsque Bobemia, res Bohemicas in tres præcipuè epochas, Judicum, Ducum, & Regum, distinxit. Positiones ejus propriis verbis

A.Chr. verbis huc exscribam: J. 2. tales erant Judices (I.) Cze-vid. App. chus &c. is dolore populi omnis permagno, posteaquam explêsset annos vita sex & octuaginta, fatis concessit, & Ctinowest est sepultus. Ei mortuo, longo quidem tempore, nemo surrogabatur: sed cum societas novella gentis, ab hominibus inquietis, variis contentionibus perturbaretur, suffectus tandem illi est divinationibus clarus juvenis (II.) Crocus Hle. di filius, Toparcha Wladorzinus. Is Sc. dignitatem, quam tot annis gessit, in filium cognominem transtulit, qui suit (III.) Crocus Juniar &c. Hic totidem, quot Czechus, vita expletis annis, nulla sexus melioris relicta prole, in vivis essa desist. Ex superstitibus nibilominus ejus filiabus Gc. maxime est visa idonea, ac proptereà patri in dignitate substituta, filia natu minima (IV.) Libussa virgo, Bojemorum Sibylla. Nata quinque & viginti annos fuisse fertur, cum gerenda Reip. presiciebatur. Et quamvis non ut posterioris, literis utcunque exculti, avi, ita primorum gentis hujus temporum bistoria accurate distincteque ad posteritatem est conservata, ut proptered ad gentis atatem propemodum decimam. (idest ad mille annos retrò) de annis, in quos res quaque. meidit, anothus (id est, præcise) seribere, religio fere possit videri; edisserer tamen, quod ex comparata cum rebus nostris accuratiore per ca tempora gentium exterarum chronologia, ùt verisimile probabileque existimamus, piaculum vix fore ullum arbitramur. Perbibent igitur jus populo dixisse à dignitate suscepta, Libussam viraginem, antequam napsisset, annos fere XIII. Crocum patrem XXXIX. Crocum avum L. Czechum senem XXVII. J. 3. Placuit populo omni, ut Remp. posthac administrarent viri, cum majestatis splendore, Duces. Numinis igitur, ùt credebatur; suggestione elocius est Libussa quidem maritus, genti verò Princeps ab aratro (1.) Przemyslus, Stadicii pagi dominus Sc. Sextum S trigesimum, cum ad sceptra vocabatur, agebat atatis annum, imperavit ferè quatuor 😏 quinquaginta, mortuus nonagenario major, anno Christiano 632.

s. 28. Rectè habet Stranskius; piaculum nullum est, in rebus antiquissimis veritati nuspiam traditæ probabiles conjecturas substituere, cum in hujusmodi rebus probabili conjectura par sit esse contentum, ut in verbis inquit suraba 705. Geogr. Lib. 4. dum disceptationem, an Veneti Italici à Venetis Belgis, an verò ab Henetis Paphlagonibus provenerint? tractat, & priori opinioni accedit. Quemadmodum verò Stranskius in chronologia sua, ad tempora Judicum & Ducum Bohemiæ, partim

'A.Chr. tim ab Hagecio, partim à Weleslavino recessit, ita & mihi lici- Vid- App. tum erie, tum ipsiusmet Stranskii, tum utriusque alterius auctoris opinionem, ubi mihi ex aliarum historicarum rerum combinatione visum fuerit, seligere. Secundum suprà dica triplex potissimum classis hucusque suit opinionum de adventu Czechi in Bohemiam: præproperè nimis sentiunt Codicillus & Weleslavinus de A. 278. media via incedunt Cromerus, Sudetinus, et, qui ad hos provocat, Stranskius, de temporibus Attilæ: nec non alii de seculo sexto medio; adventum autem nimis tardant Kuthenus, Hagecius, & qui hunc exscribunt. Chronologiæ hujus triplicis specificam deductionem in Judices & Duces Bohemiæ, usque ad S. Wenceslaum, in tabellam sub num. Appara- 266. tûs 266. redegi, eidémque quartam columnam mez combinationis, nec non notas quasdam ad exegesin facientes, addidi. Regimen Czechi accommodavi dictis boc cap. §. 17. Parum autem in mea opinione refert, an regimen id 30. an 27. an 17. annorum fuisse credatur, quoniam quod 30. annis demeretur, regimini subsequo Optimatum adjici deberet. Anni regiminis Croci Junioris, & Libussa nondum nuptæ, unanimi traditione nituntur. Regimen Przemisli, Nezamisli, Mnatæ, extenditur nimiùm à Weleslavino & Stranskio, ut intercapedinem annorum, quos ab ipsis neglectum regimen Optimatum post Czechi mortem insumpsit, replerent. Non patiuntur hanc extensionem generationes ex Kascha Libussæ sorore, quarum 5. tantum usque 266. ad Borzivogli Principis regimen, videlicet in filia Biela, nepote Sudipraw, pronepote Hruta, & abnepote Sukoslao (qui, una cum filio & respective atnepote Mileschio, contra Borzivogium arma movit) unanimiter, & in narratis conformiter, afferuntur. Unde hac in parte potius Hagecii opinioni adhærendum duxi. Wogeni regimini iterum conformiter anni tribuuntur. laum Hagecius injurià ex numero principum expungit, quapropter à Wnislao usque ad Borzivogium Stranskii sententiam sequor. In Borzivogii baptismo, & Wratislai morte, à commu- 1041-1043ni sententia abeo ob deducta in Apparatu.

§. 29. Ex dictis hucusque duo nunc extrema Reipublicæ Slavo-Bohemicæ sub ethnicismo sigenda, atque ex iis intermedia, & præcipuè primordia, paulò certiùs, quàm antehac ab auctoribus factum, disterminanda sunt. Extremum anterius est adventus Czechi in Bohemiam, quod jam sat, ùt puto, pro A. 74. adstruxi. Extremum posterius est BAPTISMUS BORZI-10411043. VOGII: hie à me anno 877, à communi sententia autem anno 894. alligatur. Huic posteriori tempori demendi sunt 13. anni; quoniam tanto intervallo ante baptismum Borzivogii rebellantes Borzivogio Sukoslaus abnepos, & Milesch, atnepos Kasche, Manet igitur pro tempore posteriore annus in mea perierunt. opinione 864. in aliorum 881. Porro in tempore intermedio una epocha certo proxima est, nempe nativitas Bielæ, quæ suit ultimò aut saltem tertiò genita proles Kaschæ, post jam natos filios Rodislaum, & Proftoslaum; illa enim nativitas incidit cir. 266: ca primum annum regiminis Primislai. Suppono ego ætatem

A.Ch. Bielæ, dum post Chtibogium, & Lidomirum silios, tertiogeni-vid. App. tum Sudipravum pareret, 40: Sudipravi, dum Hruta ei nasceretur, 50: Hrutæ, dum Sukoslaus lucem aspiceret, æquè 50: Et Sukoslai, dum una cum filio, jam patrefamilias, & separatarum turmarum ductore Mileschio occumberet, 72. annorum. tes hæsimul sumptæ conficiunt tempus 212. annorum. His demptis ex prædicto numero posterioris temporis 881. remanent 669. ex 864. yerò residui sunt 652. & hic annus 652. in mea, annus yerò 669, in aliorum sententia pro primo anno regiminis Primislai figendus est. Si autem etiam Bielæ usque ad dictam generationem 50. Sudiprayo 60. Hrutæ 60. anni dentur, & Sukoslai ætas 72. annorum, ut armis tractandis par adhuc fuerit, mangat, itaque ex 881. numerus etatum collectivus 242. annorum subducatur: saltem tamen annus inchoativus Primislai 639, agnosci debet. Ab hoc anno, computando retrò in Czechum, secundum Weleslavinum usque ad A. 318. adepti regni, emergunt anni intermedii 321: secundum Stranskium usque ad Attilæ tempora, itaque v.g. usque ad mortem ejus anno 453, fiunt anni intermedii 186. Weleslavinus computat pro regimine Czechi 17, pro interregno 9 pro regimine Croci primi 50. Croci secundi 39. Libussæ viraginis 13. ergo universim usque ad Primislaum 128, annos; his detractis ex 321. cogetur fateri Weleslavinus, & auctor ejus Codicillus: interregnum post Czechum ante Crocum, ultra novennium, superadditis 193. annis durasse. In sententia Stranskii verò, qui Czecho 27. Croco primo 50. secundo 39. Libussæ 13. annos regiminis attribuit, dicendum omnino est, longum tempus, quod ille interregno post Czechum indefinite applicat, 57. ad minimum annorum ab eo, si calculum generationum Kaschæ in medium voçare voluisset, dici debuisse; hi enim 57. anni anarchiæ, annis primorum gentis judicum 129. additi, numerum ab A. 453. usque 639. intermedium annorum 186. explent.

§. 30. Præter Hagecii igitur, & sequacium, serotinam nimis & nullo pacto sustinendam opinionem, in omnium aliorum sententia, tempus valde longum, quo post Czechum usque ad Crocum nemo juri generaliter ad populum dicundo præsidebat, asseri necesse est, Id tempus, cum Cosmas regimen paternum Czechi (ùt suprà cap. XIII. §. 2.) ætatem primam vocet, rectè ætas, seu epocha potiùs, secunda vocari poterit. Forma regiminis in prima epocha Czechi, apud Cosmam in verbis; Sc- 724 nior, quem alii quasi dominum comirabantur &c. & infrà: quia tu, o pater &c. non veri domini seu Principis, sed patris loeo venit. Christianus, antiquissimus Bohemiæ scri-723, ptor, expresse testatum reliquit, primos Slavo-Bohemos usque ad Przemislum sinè principe vixisse; ergo nec Czechus, nec Crocus, aut Libussa principes suerunt. Pulkava, ter-786.6. tius tempore scriptor, de iisdem primordiis sub Czecho dicit: Leges aut jura specialia non habebant, sed unicè secundum ingenitam rationem vivebant. Ergo consenut

A.Chr. Cosmæ, & Czecho non legislativam seu principalem, sed pa- Vid. App. ternam potestatem attribuit.

§. 31. FORMA REGIMINIS in epocha secunda luculen-725. ter à Cosma pro Aristocratica, seu regimine Optimatum, describitur, dum simplicitatem & concordiam primæ ætatis in discordias, ergo post Czechum, degenerâsse conqueritur & subjungit: posthæc quicunque in sua tribu vel generatione, persona moribus potior, & opibus honoratior. habebatur, sinè exactore, sinè sigillo, spontanea voluntate, ad illum confluebant, & de dubiis causis ac fibi illatis injuriis salva libertate disputabant. Verba hic: in sua tribu vel generatione, diserte Optimates, seu capita samiliarum, denotant, adeóque quælibet familia & tribus à præcipuo quoque ejusdem, itaque ab Optimate, regebatur, & si quid ad populum in commune spectabat, id ab omnibus Optimatibus consultabatur. Hic modus regiminis eonvenit Pro- 721.24 copii Cæsariensis testimonio, dum ait: & verò hi populi, Sclaveni inquam & Antæ, non uni parent viro, sed ab antiquo in populari imperio vitam agunt. Huic formæ Aristocratice seu Optimatum institerunt Slavi Charvatæ usque 891. ad annum 624. & tunc creatum primum Regem Samonem, & quoque Slavi Moravi usque ad annum circiter 690. & tunc creatum primum Regem Maroth seu Maravod, de quo vid. cap. XXVIII. §. 21. 6 24. Similiter quoque Slavi Poloni, ùt historiæ illorum ferunt, primitùs circa annum 700. Principem sibi elegerunt, Cracum nomine, & anteà duodecim Palatinis, ceu Optimatibus, regebantur; quin immo ante Palatinos, numero duodenario districtuum affixos, immediate post Lechum, Optimatibus seu capitibus familiarum, quotquot fuerant, rectorum munus, conformiter instituto totius Slavicæ gentis, adhæsisse videtur. Idem mos erat Slavorum Borealium, maris Balthici accolarum, ùt testati sunt ipsorum horum Slavorum legati ad Chaganum Avarum A. 591. missi, apud Theophanem, in verbis: 824e se verò à familiarum capitibus missos, qui cos apud Chaganum excusarent &c. Ab hoc more subsequis temporibus 502. teste Helmoldo soli recesserunt Slavi Rani, sive Rugiani, qui Regem sibi adsciverunt.

ta fuit sub CROCI PRIMATU. Cosmas, Pulkava, Æneas Sylvius, Dubravius, Kuthenus, Hagecius, non agnoscunt nisì unicum Crocum; Weleslavinus, ex sententia Codicilli, eum reduplicat in seniore & Juniore, seu patre & silio. Non est hic quæstio, an Crocus senior exstiterit, & Crocum Juniorem progeneraverit? hoc enim facilè cum tota genealogia, quam Weleslavinus affert, antiquissime traditioni tribuendum est. Sed dubium tantùm in eo versatur, an Crocus pater ultra alios Optimates majorem, id est Primatis in gente, potestatem, pariter ac Crocus silius, habuerit? & id negandum potiùs est, silentibus,

DE PRIMORDIIS REIP. BOHEMO-SLAVICÆ. 109

A.Chr. & unicum Crocum hujus gradûs participem facientibus, histo-vid. App. riographis omnibus, Weleslavino antiquioribus; unde hie, vel Num. Codicillus, evehendo Crocum patrem ex communi Optimatum ordine ad Primatum, immo in illorum opinione ad Principatum, succurrere voluit chronologiæ hiatui, quém non, nisì per quinquaginta annos regiminis sub Croco seniore injecti, obduci posse rebantur, dum Optimatum regimen solo novennio coarchare animo hærebat. Veriùs igitur Crocus senior par aliis Optimatibus, sed Crocus Junior Primas inter Optimates suit, & hunc Primatum quoque in filiam Libussam, assensu populi, transmisst, ut cap. XIII. §. 2. dictum. Sanè Crocum Juniorem non egisse Principem populi sui, inculcant, excepto Ænea Sylvio, & Hagecio, alii fermè omnes scriptores. Christianus Prin-723. cipem negat ante Przemislum. Cosmas dum dicit: ad quem 725. (Crocum) tam de propriis tribubus, quam ex totius provinciæ plebibus, velut apes ad alvearia, ita omnes ad dirimenda convolabant judicia, sat innuit, non potestatem legislativam & coactivam Croco competiisse, sed communi eum populi concursu & compromissione, in arbitrum totius gentis, ex æquali anteà optimate, evasisse. Pulkava tra-726. ditionem antiquam diserté sic complectitur: Crocus is provinciam probè moderatus est, non ut princeps, sed ut judex in commune electus. Dubravius æquè traditioni an. 728.4 tiquæ inhæret, regimen ad Crocum, non ut ad Principem, qui ex arbitrio suo imperaret, sed ut ad Pratorem, qui ex æquo & bono jus diceret, delatum esse. Kutheno Crocus pariter, non ut Do- 729. minus, sed ut judex in commune electus, habetur. Omnibus illis consentit Stanskius de Republ. Boj. cap. 8. §. 1. dicens: quòd Judices primi (inter quos Crocum numerat) populum patria quadam κηδιμενική (id est curatoria) vel, si multum velimus dicere, prætoria authoritate in disciplina tenuerint. Quòd autem Ancas Sylvius in bist. Bob. cap. 3. Crocum Ducem & Principem nominaverit, impropria locutio est, quam dein Hagecius, & Weleslavinus majoris tituli gratia adoptarunt.

652. PRIMUS PRINCEPS ergo gentis Slavo-Bohemæ fuit PRZEMISLUS, & cum eo quarta epocha rerum Bohemicarum, atque in meo quidem calculo A. 652. cœpit. Tradunt scriptores Bohemici: populum, dum à Libussa maritum & Principem peteret, ad aliarum gentium vicinarum mores & exemplum provocâsse. Apprimè id correspondet dicto tempori. Vicini-Slavo-Bohemis tunc erant Slavi Sorabi, Saxones, Thuringi, Slavi Croatæ, Slavi Moravi, & Slavi Poloni. De Sorabis testatur 894. Fredegarius, quòd A. 630. unà cum Slavis Croatis, seu Charentanis, Thuringiam Francicam invaserint, Ducem, Dervanum nuncupatum, habuerint, & regnum suum Samoni Regi Charentanorum in clientelam dediderint. Slavi hi Charentani 891. teste eodem Fredegario Regem eum Samonem A. 624. primitùs adsciverant, & regnavit ille 35. annis, itaque usque ad A. 659.

A.Chr. De Saxonibus Fabritius fidem facit, Regem eis A. 633. fuisse Sig-vid. App. hardum; ante hunc autem nullius Regis Saxonum meminit, nisì Bertholdi ad A. 628. qui Regem se quidem dixit, sed illo ipso anno in pugna contra Francos occubuit. De Thuringis Eckhardi relata ex annalibus Francicis evincunt, Francico jugo sese primitùs A. 640. eripuisse, à Radulpho, qui ipsis præerat, suscepto titulo regio. De Slavo-Moravis suprà dictum est, constare, iis saltem circa annum 690. sub Regis titulo imperitasse Marothum. De Polonis quoque suprà mentio sacta, principalem dignitatem apud eos circa annum 700. viguisse; quod ergo Moravi & Poloni circa seculum septimum medium intendebant, & Sorabi, Charentani, Saxones, & Thuringi jam paulò antè assumpserant, id, nempe principale decus, Slavo-Bohemi A. 652. exoptabant, & à Libussa Primate sua obtinebant.

§. 34. Ad Slavicas origines, & primordia Reipublicæ Bohemo-Slavicæ quoque pertinet, quod Cosmas de MORIBUS 724. simplicis & felicis, sub Czecho conditore & paulo ultrà, ætatis primæ refert. Asserere ille non dubitat: Ssavo-Bohemos primos Cereris & Bachi munera, que nec fuerint, haud novisse, sera prandia glande vel ferina carne solvisse, sitim aqua levasse: arva, & nemora, & cætera omnia, quin & connubia communia habuisse: lanæ vel lini eis usum, ac vestis, ignotum exstitisse, hyeme ferinis aut ovinis pellibus usos esse pro vestibus: nullius generis arma fuisse, tantummodò fagittas, & has propter feriendas feras habuisse: addit prætereà, habitaculorum vicem tegmina arborum, & strati gramina, & frondes obiisse. Pulka- 726. b. va aliquid ex his mutat, dum dicit: glande, fructibus silvestribus, ferinâ, & piscibus victitâsse, simplici quodam linteo & la-neo tegumento, & hyeme ferinis & ovinis pellibus, pelliciorum locò, indutos esse. Æneas Sylvius parrata ea de communione 727. b. omnimoda, nuditate virorum & sceminarum, victu ex glandibus & pomis filvestribus, inter fabulas numerat, & à Czecho potius indigenas, ejus loci superstites, in cultura terræ & præparatione panis; instructos esse credit. Dubravius bist. Bob. lib. 1. conformia Sylvio, & contraria planè Cosmæ & Pulkavæ dictitat, inter alia verò hæc habet: ibi (in Bohemia) quacunque ibat (Czechus), aspectus sidem faciebat corum., quæ auribus paulò antè acceperat, incultam videlicet, desertamque esse Bohemiam, à pecudibusque & armentorum gregibus potius, quam ab hominibus obsessam, aded bene multi in illa greges pecudum, rarissimi autem incolarum apparebant. &c. Mox universos adhortatur ad ædificia & tecta constituenda, & imprimis, ut se ad agros excolendos converterent, ne, ritu ferarum,. venatu tantummodò & carne vitam tolerare inhumanam cogantur. Croatæ erant, tam ædificare, quam. agros colere docti : itaque pro se quisque animo alacri

Arche Operam pollicetur. Demum Hagecius ad regimen primum vid. App. Czechi, in præmissis de ejus adventu, Cosmam, ùt combinanti patet, ex latino in Bohemicum vertit, paucis exceptis, quæ partim ex Pulkava, videlicet de victu fructuum filvestrium, & piscium, partim aliunde, sibi ipsi in contrarium, & Dubravio conformiter, de opera diligenti in colenda terra, & eradicandis filvis interjicit: & licèt Pulkava quoddam linteum & laneum tegumentum concessisset, tamen ille utrumque negat, & Cosmam itidem hac in parte exscribit. Habitacula autem & cubilia, ex Cosma narrata, citò, & contra mentem Cosmæ, anno quinto adventûs Czechi, tollit, & domorum ædificationem non tantum ad Czechi, & filii ejus Klen, sed & procerum aliorum usum, quin & vici integri, Klenecz dicti, exstructionem substituit. Tanti ergo secit auctoritatem Cosme. Eâ autem sepositâ, ad minus certe tempus, & alterum, út credere par est, adventus annum, non ultrà, culturam & ædificia distulis-fet. Ita de primo anno, usque in Julium mensem, ut traditur, jam exacto, adeóque segetum novarum procreandarum inidoneo, & ad domos figendas serotino, sentienti Hagecio, nec non Cosme, si idem sensisset, sacilè adstipulandum foret, Slavo-Bohemis in filvestrem prorsis & incultam regionem advenis non aliud-superfuisse, quam ex penu sua, si quam attulerant, & ex pecude secum acta, atque ejus lacticinio, vesci, aut donis naturæ gratuitis, quæ novum domicilium in fructibus, feris, & piscibus offerebat, vitam in proximam messem sustentare, &, usque ad domuum excitationem, quibuslibet ramorum & frondium contextibus, ab aëris injuriis defensari.

§. 35. Sic quoque & non aliter sentiendum est, ac. proptereà cautiùs Weleslavinus adventui Czechi ad diem XV. Julii, conditum vici Klenecz (non specificando, quali posteriore tempore contigerit) immediate subjungit. Cur autem Cosmas traditionem antiquam de vita & habitatione Slavo-Bohemorum primi anni, in etatem, ùt vocat, primam produxerit, levi opera ex ipsomet deprehendetur, si eum aliis in locis loquentem audire lubuerit. Manifeste ille se non uno in loco prodit, in contexendis gestis seculi noni finientis & decimi inchoantis, fibi ad manum, & pro fonte, fuisse Chronicon Reginonis Abbatis & Continuatoris ejus. Videatur huc Apparatus num. 1054. 1054. in tempore Baptismi Borzivogii de A. 894. & num. 1057. 1058. 1057.1058. Combinentur relata Cosme ad modò dictum numerum 1057. cum Continuatore Reginonis ad eadem tempora, & pleraque ex hoc emutuate, quin & partim verbotenus transcripta repe-Videantur dein excerpta ex Reginone ipso, sub num. Apparatûs 747. a: & conferantur cum Cosme traditione de primis 747. a. Slavo-Bohemorum moribus sub num. 724. & apparebit sons, un-724. de Cosmas descriptionem suam irrigavit; diserté enim Regino, de Scythiæ populis agens, eos perrarò agrum exercere, nec domum illis ullam, aut tectum vel sedes, nullum scelus apud eos furto gravius, quippe sinè tecti munimento pecora, & alimenta, armentaque habere, lane bis usum ac vestium ignorum esse &c. asserit;

2 ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XV.

A.Chr. serit; quæ afferta dein Cosmas ad mores Slavo-Bohemorum, ut- vid. App. pote Scythiæ antehac incolarum, partim ad literam transcripsit; partim in majorem facundiam dilatavit. Similia quoque Jor- 474 nandes, si eum sòrs viderit, suppeditabat, dum in Scythiæ interioribus describendis hæc retulit: in Austro adsedit gens Agazirrorum fortissima, frugum ignara, quæ pecoribus & venationibus victitat. Si Cosmas Strabonem Geogr. 713. lib. 7. & ex eo loquentem Homerum inspexisset, de supposita pro Slavo-Bohemis nomadica vita panegyrin instruere potuisset. Necesse tamen est, vel Strabonis, vel alterius auctoris, præter Reginonem, tradita, Straboni conformia, novisse, dum, æquè ut Strabo, omnia communia, uxores quoque, facit. Mirum. etiam non est, à Cosma mores Slavo-Bohemorum primorum nomadicos ex Scythia, immediatè in Bohemiam transplantatos esse, obstante traditione: eos primum in Croatiam, Romanorum provinciam, moribus plane aliis cultam, & ex hac demum in Bohemiam migrasse; námque ùt de Scytharum nomadica vita perceperat, ita & fimile institutum antiquorum Germaniæ populorum notum ei esse poterat; scribit enim Strabo, de Germa-714. nis Suevis loquens: commune omnium est, qui istis in. locis degunt, facilis & expedita foli mutatio, ob tenuitatem victus, & quod neque colunt agros, neque fru-Etus recondunt, sed in casis habitant structurà in unum diem constantibus; cibus eis à pecore plurimus, ut & Nomadibus. Scribit itidem Julius Cæsar de Germanorum mo-274. ribus: agriculturæ non student, majorque pars victus corum, lacte, & caseo, & carne consistit; & alibi de Sue-538. vis in specie: neque multum frumento, sed maximam. partem lacte, atque pecore vivunt, multumque funt in venationibus. Càm itaque prædecessores in sedibus Slavo-Bohemorum Marcomanni Suevi seu Germani suerint, & pro parte vicini manserint, alios Slavo-Bohemis, quam illis, mores, attribuéré Cosmas non censuit:

5. 36. Aliud plane dicendum suisset Cosma, si traditionem domesticam adventus Czechi ex Croatia, ut tempore tanto nobis superior, & modo non nimium ad propinquiora sua ætati sestinans, ad ingentem posteritatis gratiam evaluisset, penitius, collatis antiquorum scriptis, pervestigandi, animo & labori despondere noluisset. Deprehendisset etenim apud Pomponium 487. c. Melam, Sarmatas omnes, gentem babitu armirque Partbica proximam, nominari, igitur carentiam habitus & armorum Slavo-Bohemis neutiquam applicandam esse; apud Strabonem: tabernacula Nomadum, ex lana coasta, vehiculis, in quibus ii dege-487. b. bant, insigi, ergo-Slavo-Bohemis lanæ usum negari non posse; apud Ammianum Marcellinum: lib. 17. cap. 12. Sarmatis Limi-671. gantibus seculo jam Christiano quarto, ad usum bellicum bassas. longiores, & Loricus ex cornibus rasis & lævigatis, plumarum: spe-

A.Chr. specie linteis indumentis innexas, ergo præter asmaturam diversi vid. App. generis, lintea indumenta, & cap. 13. casas trabibus compactas fir. Num. missimis fuisse; lib. 19. cap. 11. quendam ex Limigantibus furore per- 683. citum, peleso fue in tribunal (Imperatoris Valentiniani) contorto, Marha Marha pro signo bellico exclamasse, itaque Slavos unde Bohemi proveniunt, vestibus ad calceos usque non caruis-se. Porto de Slavis Antnis Slavinorum popularibus apud Theophanem ad A. 594. & 602. Imperatorem Mauricium Ducibus 827.833. Romani exercitus Prisco & Petro jussisse, ut cum exercitu in terris transdanubianis Slavorum hibernarent. Non causabantur tunc Romani milites ad evitandam hanc, attamen secutam, hibernationem, victús, potús, & habitationis defectum, sed hostilem sibi oppositum exercitum, & regionis tum hostilis periculum, tum aëre infestæ intoleranda frigora; ita ut Anthæ, non tunc Romanis sed propriis antiquis institutis viventes, omnibus ad hunanam vitam necessariis instructi fuerint. His visis nulla Cosmæ dubitandi ratio occurrere potuisset, num Slavi Croatæ, Czechi & omnium Slavo-Bohemorum progenitores, in folo Romanorum cis-Danubiano quondam sedentes, & celebribus coloniis Romanis undique cincti, vitam nomadicam, si unquam anteà, ulteriùs sectati essent, sed concludendum ipsi suisset, Romano potius more vixisse. Pro superabundanti documento, Slavos Bohemos minime in nova sua sede Bohemiæ didicisse, sed secum intulisse peritiam terræ & segetum colendarum, vestirûs aptandi, & habitationis efformandæ, inservire potest elenchus vocabulorum, ex quadruplici dialecto Croatarum, Bohemorum, Slavo-Hungarorum, & Polonorum, omni ex parte à Slavinis quondam Limigantibus transdanubianis descendentium, numero Apparatus 721.2. adjectus, quo multoties amplior ex vo- 721.2. cabulis instrumentorum rusticorum & domesticorum adferri posset. Si ergo in his vocabulis, inter gentes, partim ab ipso transitu Danubii, partim brevi post, à se invicem sejunctas, tanta identitas vel sastem affinitas reperiatur, quis non videt, ea non in posteris sedibus, sed dudum ante domi nata suisse, & gentibus illis, unà cum peritia objectum circa quod tractandi, adhæsisse. §. 37. Hagecius exstructionem Civitatum, Castrorum, Villarum, & vicorum hanc specificat: Sub Czechi regimine, A. 649. (in computu haud genuino chronologico Hagecii) ab ipfo Czecho conditus est vicus Klenecz: A. 653. à secedente Czechi fratre Lecho civitas Kaurzim: A. 657. vici duo, Charwatecz à Manuch cognato Czechi, Rabus à filio Manuchii Rabus nomine, & villa Czernauss à conditore ejusdem nominis. Sub interregno post Czechum, Ctiniowes vicus sub monte Rzip à populo in honorem Czechi ibi sepulti. Sub Croci regimine, A. 671. villæ duæ, Tursko, & Cheinow, à fratribus Turesk, & Supan, cui filius erat Cheino nomine: A. 675. castrum Krokowecz in honorem Croci: A. 676. vicus Chirzin à Chirz: A. 677. villa Zdechowicze à Botak consanguineo Croci: A. 678. castrum & oppidum Budecz à populo pro sede Cro-A. 679. villa Przerow à Tunak. A. 682. villa Radicz à

Ears 1.

A.Chr. Rad: A. 683. castrum Psari, expôst Wischehrad dictum, à po. Vid. App. pulo pro sede nova Croci: A. 684. sub hoc castro vicus Psari à Num, Croco

§. 38. Circa has traditiones ex Hagecio quædam notabilia occurrunt. Refert is ad A. 686. à Croco mandatum exiisse ad populum, ut tuguria silvestria derelinquerent, domos ligneas commodis ad ripas fluviorum locis ædificarent, illas vicatim conjungerent, atque circa circum silvas eradicando, agros pro segetibus pararent, cui & obeditum sit. Hinc colligendus est mos inhabitationis primæyus Slavo-Bohemorum incolarum, quem & Procopius jam pridem descripserat, dicens: Nomen etiam 791. 14 quondam Sclavenis, Antisque unum erat, utrosque enim appellavit Sporos antiquitas, ob id, opinor, quia σπος άδην, hoc est sparsim & rare positis tabernaculis, regionem obtinent, quo fit, ut magnum occupent spatium. Idem mos teste Tacito Germanis antiquis erat, dum ait: 715. nullas Germanorum populis urbes habitari satis notum est, ne pati quidem inter se junctas sedes. Colunt discreti ac diversi, ùt sons, ùt campus, ùt nemus placuit. Hunc ergo morem antecessorum suorum in Scythia, Slavo-Bohemi extemplò post adventum in Bohemiæ deserta sibi destinata, in commune repetierunt, usque dum Crocus habitationem vicatim jungendam assensu populi præciperet; ipse Czechus autem & primi procerum jam vicos fibi & villas more noviore ex Croatia allato locaverant.

§. 39. In secessione Lechi ad A. 653. Hagecius Czechi, populíque ejus, in captis intra Moldavam, Albim, & Egram pri-mis sedibus remanentis, sollicitudinem & enixam rogationem ex traditionibus perhibet, ne ab iis Lechus longè recederet, & generi suo contra ingruentes sors hostes auxilium subtraheret. Transsit ille Moldavam, & in distantia septem milliarium à monte Rzip Orientem versus progressus, in montanis ad latus meridionale Albis substitit, ibique civitatem Kurzimam condidit. Ad A. 657. itaque quartum à secessione Lechi, secundum ulteriora relata Hageeii, secessionem quoque fratres Host, & Czernaus, meridiem, id est, Pragam hodiernam versus, meditati sunt, sed dehortatione Czechi destiterunt à proposito, & haud procui à Czecho septentrionem versus habitacula sua fixerunt; dixisse hac occasione Czechus traditur: ex quibusdam speculatorum suorum se didicisse, populum in ea plaga sibi ignotum, sermone disparem, & fortassis ejus terræ, quam ipse Czechus & populus intrâsset, quondam possessorem, adhuc sedere, atque eapropter haud periculo vacare, propiùs eum incessere, ne viribus & numero præpollens veterem possessionem repetitum veniat, novósque incolas depellat. Porro occasionem exstruchæ à Tunak, quodam ex Proceribus, villæ Przerow Hagecius ad A. 679. hanc memorat: Tunacum illum, homicidii reum, ac proptereà à Croco jam jam pœnæ mancipandum, confilio patris

a.cm, patris sui Kamani clam sese è medio proripuisse, & versus Orientem Vid. Appconvertisse, ibique sub monte Bielicze villam, nomine indito Przerow, condidisse. Przerovium adhuc hodie superest ad Albim fluvium, quinque milliaribus à monte Rzip, & duobus à civitate Kurzimensi. Transgrediendo igitur Moldavam, & progrediendo in viciniam Kaurzimæ Tunak jam se securum credidit à potestate Croci.

 40. Ex his traditionibus, primordia Slavo - Bohemica respicientibus, & ex situ locorum §. 37. ex Hagecio adductorum. colligendum est : 1mò. tempus regiminis Czechi debebat este ante A. 406. seu ante migrationem magnam Vandalorum & Suevorum, intérque hos Marcomannorum, meridionaliorem, ali-Isque popularibus Suevis versus Danubium viciniorem Bohemie partem incolentium, in Gallias. 2dò. A meridie non intravit Czechus Bohemiam, quoniam cæteroquin à speculatoribus primum, de populi ignoti ibidem adhuc hærentis fedibus, notitiam acquirere haud necesse, sed populum eum in transitu jam perspectum habuisset. 3tiò. Nec Czechus intravit ab Oriente Teu per Poloniam, quoniam Lechus, in Orientem tendens, ante discessim à Czecho, locum, qui pro futura mansione sua va-caret, indicare non sciebat, sed indicium hoc igne & sumo incensarum silvarum editurum se spopondit. 4tò. Igitur Czechusverosimiliter Bohemiam intravit ab Occidente, legendo viam, quam particulares Varidalorum & Burgundionum migrationes, ex terris Viltulanis, per Bohemiæ partem borealiorem incultani. ab antiquitus & desertam, versus Rheni ripas & Gallias, tenue. 5tò. Haud amplam partem Bohemiæ Czechus ab adventu suo occupavit: quod signum est, ei quoque hand amplum populam viæ comitem fuisse, ut itaque ad ejus succrescentiam in populi potentis numerum, unum, quin etiam alterum secu-lum esabi necesse sucrit. 6tò. Lechus Kurzimensem à se insessum districtum probabiliter, ut alibi suprà dictum est, post A, 406. & post magnam migrationem Suevorum & Vandalorum dereliquit, eúmque (ut Hagecius ad A. 674. refert) cuidare Optimatum Czechici populi Borzislao cessit. Hic ergo Borzislaus exinde ditionem suam in orientaliora Bohemie, Moraviam versus, extendisse censendus est. Econtra 7mò Proceres alii, qui Czecho in terris primis successerant, aliam in partem versus Oceidentem populum suum dilatarunt, donec demum collocata sede Primatis sui Croci in meditullio Bohemite, ubi nunc Wischehrad & Praga est, fundamentum futuri Principalis, & generalis in totam gentem regiminis jacerent.

CAPUT XVI. De Herulis,

Erulos ex Thule Insula ORIGINEM trahere, ex Procopio colligitur: refert enim, Herulorum à Lango-785.

116 ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XVI

Achr bardis cæsorum partem (quæ Istrum transire, & receptionem in via app. Romano Imperio quærere nolebat) permensis cunciis Sclavenorum populis, dein Varnis, & Danis, in Thulen insulam navisgâsse, ibìque mansisse. Jornandes autem certam patriam corum 472. b. reddit, dum dicit: Dani Erulos propriis sedibus expulcirant, qui inter omnes Scanziæ nationes nomen sibi ob nimiam proceritatem affectant præcipuum.

256. §. 2. Herulorum SEDES extra patriam suam ad Ponti Eu- 782xini & Mœotidis litora, unde in orientales plagas late vagati sunt, jam memorant Græci scriptores sub Imperio Gallieni.

- Mentio quoque apud latinos scriptores sub Imperio Claudii II. 624in Trebellio Pollione occurrit, dum dicit: Scytharum diversi
 populi, Peucini, Trutungi, Austrogothi, Virtingui, Sigipèdes,
 Gelta etiem, & Heruli, prædæ cupiditate in Romanum solum &
 Remp. venerunt, atque illic pleraque vastarunt, dum aliis occupatus est Claudius. &c. In subsequentibus relatis Pollio jam de
 omnibus his gentibus sub nomine Gothorum, &t de victoriis Claudii circa Thracias loquitur, ita ut Celtæ quidam Scythiæ incolæ, & Gothorum socii esse debuerint. Quod indubium quoque est de Herulis, utpote quibus alii etiam scriptores sedes circa Moeotidem tribuunt. Ex Herulis Naulobatus quidam Dux,
 cum suis, sese Gallieno dediderat, & proptereà consulatus Romani honorem adeptus est. Porro de seculo 4to initiante testis 479est Ablavius Historicus apud fornandem de reb. Get. cap. 23. Fierulos juxta Moeotidas paludes habitasse, atque ab Ermanarico Gothorum Rege subactos esse. Hæ ergo primæ sedes Herulorum
 in Scythia seu Sarmatia juxta Moeotidem fuerunt.
- §. 3. Posthac Herulorum sub Gothis jam delitescentium 451. memoria reassumitur primum circa tempora Attilæ, cui in expe-755. ditione Gallica se associarunt; nec non occasione subsecuti belli inter Langobardos & Herulos.
- 493. li inter Langobardos & Herulos.

 §. 4. Procopius hoc bellum descripturus præmittit, quas 7821 fedes Heruli tunc habuerint., & quorum morum erga alias gentes fuerint. Trans flavium Istram obm eus habitasse, & procedente sempore supra omnes sinitimos barbaros crevisse, cósque, præsertim Langobardos, sibi vedigales secisse, demum autem ex mera animi libidine Langobardos quanquam tributarios, & nul. 782. 783. lius admissi reos, bello pulsasse dicit. Paulus Diaconus locum prælii in Campis Patentibus Feld (hodie Marchfeld) nuncupatis, 783. in ight tanc fedibus Langobardorum delignat: Inde imprimis certum est, sedes eas Herulorum circa Sarmatiam secundas, à Procopio trans fluvium Istrum assignatas, in Hungaria hodierna superiore transdanubiana, rutpote Campis Patentibus vicina, quæri debere. Porro ly olim ad tempora Attille, ly procedente tempore verò post Attilan referendum esse videtur; ratio ad primum est, quia in expeditione Gallica Attilæ Heruli aderant, ergo aliquo tempore antè jam in vicinia sedium Attilæ esse debebant, cum in ipso itinere, vel in Gallia ex tam longinguis tere ris haud facile poruissent accedere; ratio ad setundam est, quia : 203 post

Ache post Attilam primum, & non sub Attila (qui omnes populos il-vid, App. lorum locorum sub sua potestate habebat) crescere poterant He-Num. ruli supra alios Barbaros, ita ut tributarios eos redderent.

invalesceret, Heruli sedes suas ad Campos Patentes usque extendere vix poterant t ad sinem enim seculi præcedentis Quadi veteres, adhuc ad Jazyges usque, terras transdanubianas possidebant, vid. cap. XXVIII. Unde autem Heruli in has terras Quadicas advenerint, an ex terris trans Daciam è latere Mœotidis, an immediatè ex patria sua, Thule Insula, haud multum refert; prima opinio nihilominus ex supra s. 2. allatis comprobari videtur, quod Heruli jam seculo tertio ex patria egressi, Gothorum societatem appetierint, adeóque & in Sarmatia, seu Scythia ad Mœotidem, usque ad eruptionem Hunnorum mansisse, dein vetò sedes ad latus Hunnorum circa Pannonias, quà socii futuri, transtulisse censendi sint.

5. Ex traditis Procopii, quòd Heruli finitimis sibi gentibus tributum imposuerint, inferendum ulteriùs: Herulos sibi supremum dominium in omnes terras transdanubianas septentrionales, olim Quadicas, vindicasse, & proptereà à populis, qui secum ibi habitabant, tributum exegisse. Didicerant hoc ab Hunnis tempore Attilæ, & videbant idem, quoque à Gothis circa

corundem vicinias fieri post Attilam.

S. 7. Heruli non recensentur inter gentes, quæ post exa- 759 he dos Hunnos possessionem novam quæsserint in solo Romano; manserunt igitur in prioribus sedibus suis transdanubianis olim Quadicis: eo, ùt præsumendum, sine, ne transferendo se cis Danubium in Illyricum, vel Romanis vel Gothis subjacere, contra arrogantiam suam compellerentur; sed ut ipsi potiùs in vastis terris possessionis suæ, alias gentes subjugandi occasionem haberent.

cum Rugorum & Scyrorum parte, ab Odoacro natione Rugo, ad Italiam occupandam, tanquam ad expeditionem gloriosam, & ambitioni sue correspondentem, ex sedibus suis educi. Qua eductione non obstante pars Herulorum in patria sua manens sufficere potuit, ad dominatum in populos ibidem coeptum retinendum, & ad Langobardos primum ex post tributo subigendos: unde æstimare licet, quantus populus Heruli tum suerint.

dine (quanquam Paulus Diaconus causam aliam afferat) Langobardis scederatis suis & tributariis, in horum sedibus, Campis Patentibus, bellum inserunt; sed dum de victoria nimiùm persuasi segniùs rem gerunt, victi, clade maxima affecti, et, qui gladium evaserant, in turpem sugam conjecti sunt; nec enim ipsis sat tutum visum, ex hostium terris in patriam redisse, sed hâc quoque cum liberis & uxoribus egressi, oras omnes Istro suvio ulteriores (id est terras versus Tibiscum sluvium & Carpaticos montes sitas) peragrant; ingressi dein regionem olam à Rugis babitatam, ibi consistunt; sed cum inculta à pluribus annis terra,

A.Chr. itaque folitudo magis ibi esset, paulò post same premente ad Ge-App. Vid.
pidarum (id est hodiernæ Transfylvaniæ) sines accedunt. Ac
primum quidem Gepidæ illis supplicibus, ut com vicini sui essent,
tum inquilini forent, permiserunt; posteà verò ab urbe vexare

ipsos importunissimè coeperunt.

§. 10. Per hæc relata Procopius prodit, ubi Rugi sedes suas, circa Danubium & Tibiscum primas, tempore Attilæ, & post Attilam (usque dum nempe partim locò Scyrorum, A. 472. à Gothis deletorum, in terras inter Danubium & Bohemiam, partim A. 476. cum Odoacro in Italiam emigrarent) habuerint suerunt enim eæ, secundum hanc descriptionem Procopii, inter Carpaticos montes, ac Tibiscum superiorem, & Granuam suvios; quippe Heruli ex Campis Patentibus seu Marchseld, in patriam, Hungariam hodiernam superiorem, campis illis proximam, & ex hac iterum versus Transsylvaniam sugientes, ibíque terram cultoribus vacuam ad tempus occupantes, necessario inter Granuam, Tibiscum, & Carpaticos montes, in vicinia Transsylvaniæ subsistere debuerunt; alia etenim vicinia versus Tibiscum inferiorem & Danubium à Jazygibus etiam tunc inhabitabatur, & hi possessione hac sua nunquam, nec ante nec post Attilam, quin nec in hæc nostra tempora moti sunt.

S. 11. Heruli, Transfylvaniæ novi inquilini, vicissitudinem nunc asperi dominii, quo ipsi erga alias gentes hucusque usi surant, à Gepidis recipiebant; ast impatientia abrepti consilium derelinquendi receptores suos rigidiores captant. Pars ad gratiam Imperatoris Anastasii confugere, & precibus sedes in Romano solo essagitare, pars conditionem parendi aspernata, Thulen patriam antiquam repetere statuit. Hi à cunciis Slavinorum populis per sines suos transmissi, dein vastam solitudinem emensi, 785, per Varnos, & Danos, sinè ulla usquam in ipso suscepta vi, in patriam appellunt, ibsque manent. Hinc colligendum: ex Transsylvania illos, metu Langobardorum hostium, non per Hungariam versus Sarmaticos montes & Vistulam recta, sed circumactis Carpaticis montibus per Poloniæ sines, dein Pomeraniam, Meklenburgum, Daniam, iter suum instituisse. Colligendum porro est, jam tunc, seculo siniente quinto, Poloniam

à Slavicis populis habitatam fuisse.

quidem cis Danubium suscepta, ast mores non mutans exercitu coërcita & cæsa est, reliquiis tamen misericordiam adeptis, & in Romano solo servatis, quanquam sinè receptione in sœdus, & attributione stipendiorum annuorum, ùt alioquin erga barbaras gentes Romanis mos erat. Sub Justiniani Imperio Heruli hi lo-844 ca quædam Daciæ Ripensis ad Singidonem, id est haud procul à Belgrado in hodierna Servia, sibi attributa incolebant, in sœderatorum numerum quoque recepti, legatione missa ad Justinianum, stipendia, æquè ùt aliæ gentes sœderatæ, obtinebant, & Romanis in bello Gothico, & contra Slavos Danubium transgressos, auxilia præstabant.

5. 13.

bant) & Gepidas, Romano exercitui ex Herulis fœderatis mille sum pundi erant, econtra cæteri omnes Heruli ad tria millia, qui haud ita pridem à Romanis defecerant, Gepidarum partes fequebantur; sed, dum in Romanos inopinatò inciderent, una cum Duce suo Aordo, Regis Gepidarum fratre, cæduntur.

5. 14. Abhinc historia ulterior quanquam tenuis Herulorum aihil ampliùs ad Slavicas origines facit, ideóque omittitur. Illud adhuc subjiciendum, quòd Herulorum, qui domum redierant, pars Theoderico Gotho, Italiæ Regi, scederata suerit, & in Marchia Brandenburgica ad dextram Albis ripam coluerit. 773.2.852

CAPUT XVII.

De Rugis, Scyris, & Satagis.

S. 1. P. Ugos Tacitus Rugios, Ptolemæus Ruticlios nominat, 464-448. fitu ultimos in Germania veteri ad Oceanum & ostia Vistusæ. Scyri æquè ab illis oris, & regione litorali Chersonesi 777. Cimbricæ, quæ Danicas infulas respicit, proveniunt, nomine deducto à Saxonico veteri Score, quod ripam & litus denotat; unde & hodie litoralia Danica & Suecica Scheren nuncupantur. Apud Ptolemæum Scyrorum mentio non sit, sed ille inter Sa-448. xones & Ruticlios, itaque versus insulas Danicas, Farodenos & Sidinos collocat.

Galliam, à Sydonio scriptore coævo numerantur Rugi, & Scyri: à Miscella historia Turcilingi five Rugi. Turcilingorum nomen superadditum videtur Scyris; id colligendum ex Sydonio, qui omnes populos Attilæ adhærentes, & inter eos quoque Scyros nominat, Turcilingos autem omittit. Miscella historia dum, ut suprà, dicit, Turcilingi sive Rugi, intelligenda est Turcilingi & Rugi; alibi enim inter populos Odoacro subjectos recenset 795. Turcilingos sive Scyros. Paulus Diaconus Odoacro subjectos refert Herulos, Turcilingos, & Rugorum partem. Jornandes eidem genere Rugo (sub quo nationis nomine tacitè etiam populus comprehenditur) Turcilingos, Scyros, Herulos addicit: ali-771. bi Odoacrum Turcilingorum & Rugorum Regem nominat. Itaque communiùs synonimi locò Scyris nomen Turcilingorum applicatur vid. cap. XIV. §. 9.

ne regnorum contendunt, populi, in quos dominatum Attila finhpserat, excutiendi jugi occasionem arripiunt, Hunnos prælio sundunt, & ad litus Pontici maris sugant: sedes dein suas partim in terras per Hunnos possessas, partim & in alias Romano juri adhuc vindicatas, cum consensu Marciani Imp. transferunt. Rugis Bizis & Archadiopolis in Thracia speciali: Scyris, 759. b. Satagariis, & cæteris Alanorum Scythia minor, & Mœsia inse-

A.Gir, rior obtigit. Intelligendum id ubique de paite tantum horum Vid. App.

populorum, quia pars alia in sedibus prioribus mansit.

5. 4. Oritur nune questio, ubi locorum sederint hæ nationes, antequam cum Attila in Galliam irrumperent? sanè ad, latus sedium Hunnicarum, id est circa Pannonias aut Daciam seu Transsylvaniam esse debebant; vix enim credibile est, gentes eas primum in ipsa expeditione Attile ex longinqua patria corum Oceani septentrionalis accessisse. De Rugis ex Procopio scitur, corum habitationem trans Danubium inter Granuam, Tibiscum, & Carpaticos montes fuisse, vid. cap. XVI. S. 19. Ibi locorum ergo & Scyri, & Satagæ, & cæteri Alanorum commorati funt, quoniam de aliis viciniis Hunnorum compertum est, cas ab aliis

populis infessas fuisse, vid. cap. XXIV. S. 11.

5. 5. Altera quæstio est, ex quibus sedibus prioribus gentes illæ in has sedes Hunnis vicinas advenerint? De Scyris & Satagis Jornandes dubium tollit, quomam eos nationi Alanorum 759 la sub Duce Candace adhumerat. De Alanis in prima eruptione Hunnorum Ammianus Marcellinus sic memorat: Igitur Hun- 657. a. ni (circa A. 370.) pervasis Alanorum regionibus, quos Greuthungis confines Tanaitas confuetudo nominavit, interfectisque multis, & spoliatis, reliquos sibi, concordandi fide pacta, junxerunt, eisque adjunctis, confidentiùs Ermenrichi latè patentes & uberes pagos repentino impetu perruperunt bellicosissimi (Gothorum) Regis &c. Ergo Alani hi, seu Roxolani, ad inferiorem Borysthenem in vicinia Gothorum (ùt cap. XIV. jam dictum) sedebant, & Hunnis à primordio eruptionis sue in Gothos se sociabant: consequenter quoque iidem Alani, & inter eos Scyri, & Satage, Hunnis ad Daciam & Pannonias progressis, semper ad latus lares suos figebant; quorum receptioni autem nulla alia regio aptior esse poterat, quam que male tum coherenti Quadorum Reipublicæ eò usque paruerat. De Rugis dubium manet, an etiam illi olim jam in Sarmatia circa Mœotidem sederisti. & Hunnos ad Danubium secuti fuerint? an verò illuc immediatè ex patria primæva cis-Vistulana Germanica se contulerint? quidquid autem sit, historiam id non alterat, sed sufficit ex Procopio constare, Rugis sub Attila sedes in vicinia Hunnorum suisse.

§. 6. Post mortem Attilæ, & expulsos Hunnos, nec Rugi, nec Scyri, nec Satagæ, sedibus suis sub Attila obtentis assixi manserunt, sed alias sedes quæsiverunt; ratio mutationis videtur fuisse gravis vicinia & dominatus Herulorum, utpote quorum mos erat, gentes finitimas tributo sibi subjugare.

§. 7. Satagæ etiam inveniuntur in interiore Pannonia. De 763. alia parte Pannoniæ id accipi nequit, nisì circa fluvii Arrabonis superiorem partem, è latere orientali Cetiorum montium; quo-

niam reliquam Pannoniam Gothi possidebant.

S. 8. Scyri priore anno à Gothis, quibus fœdere, eòque 765. (ùt præsumendum, & Gothis mos erat) clientelari nexi erant,

Digitized by GOOGLE

A.Ch. ex instinctu Suevorum desicientes, sed graviter cæsi, hoc andova. App. ad internecionem ferme delentur. Habitabant Scyri in wishing Num. Gothorum & Suevorum sapra Danubium: Itaquetam trans Danubium: 767. in veteri Nariscorum terra versus Thuringos tunc temponis (%). Suevos, quam cis Danubium in parte Norici Ripensis versus Gothos Pannoniam obtinentes.

§. 9. Scyri has sedes non acceperant tempore divisionis Regnorum Attilæ de A. 454. ergo tunc pars, quæ in Thraciam non transit, mansit in vicinia Herulorum in antiquis sedibisted eas brevi post ad dominatum Herulorum evitandum mutasse, & potius Gothis quam Herulis subesse voluisse videntur.

\$. 10. Rugi bello Suevorum & Scyrorum coatra Gothos 766. impliciti, ergo vicini quoque Gothis erant. Inde refultat povum argumentum confirmans eorum fedes in Hungaria hodierna superiore inter Granuam. Tibiscum, & Carpaticos montis. Noricam enim viciniam Scyri adhuc tenebant; Tibisci inferior ris sedes, usque ad Granuæ influentiam in Danubium, Jažy ges nunquam dereliquerunt; ergo Rugi cum Herusis terras allas non, nisì veterum Quadorum, mansioni sue apertas habere potterant.

Videmiro Rege in Italiam, & mox inde in Gallias: pars altera fub Theodemiro Rege in Illyricum orientale versus Conffanti- 77% nopolim. Jam ergo opportunissima sese Rugis offerebat occasio, dominatum Herulorum, sinè formidine alterius Gothici jugi, essugiendi. Unde hoc tempore Rugi in excisorum sociorum suorum Scyrorum sedes, ab Herulis sejunctas, commigravère. Sic intelligendus est Procopius dicens: Herulos post esta 783 dem de A. 493. regionem olim a Rugis, qui in Italiam cum Gothorum exercitu concesserant, babitatam ingressos, ibi constituse; voluit enim Procopius dicere, Herulos regionem ingressos esse olim habitatam à Rugis, qui brevi post Gothorum emigrationem, cum 795. Odoacro in Italiam concesserant, quia Rugi cum Gothis non sed duobus annis serius cum Odoacro Italiam petierunt.

474. §. 12. Pars igitur Rugorum sedes suas priores in vicinia He476. rulorum A, 474. pars altera A. 476. deservit, & illa in sedes Seyrorum ad Danubium & Noricum, heec cum Odoacro in Italiam
secessit. Hujus expeditionis in Italiam cum Rugis, & Herulis,
socii erant quoque Scyri; unde necesse est, præter Seyros ad
Noricum A. 472. deservit, alios adhuc Scyros ad latus Herulorum & Rugorum in terris quondam Quadicis superstites suisse.

theo Regi Rugorum Danubianorum & Noriconim, filioque ejus Friderico, ob fibi appropriata spolia monasterii & Severini infensus, exercitum ex Italia in hos populares filos Rugos ducit, Fridericum sugat, Feletheum cum uxore capit, regionem vastat, & populum maxima ex parte perimit. Post discessimo Odoacri Fridericus, Feleshei silius, ex suga revertitur ad propria, sed iterum sugatur ab Annulpho Odoacri fratre, & populus No-

488, rici, Romanus dictus, id est genus alterius quam Rugorum,

A.Ch. qui Feletheo tributarius fuerat; totus justu Odoacri in Italiam Vid. App. transfertur. De reliquiis Rugorum in Italiam simul translatis historia S. Severini nihil refert; sed illarum adhuc diu expost chartæ Ecclesiæ Passaviensis recordantur.

S. 14. Felethei regnum Paulus Diaconus in ulteriore Da- 706. nubii ripa collocat; intelligendum hoc de proprio Rugorum regno, quoniam historia S. Severini docet, etiam cis Danubium 797. in Norico civitates, quanquam paucas, Felethei ditioni tributo

tenus subfuisse.

CAPUT XVIII. De Gepidis.

Epidas Gentis Gothorum partem suisse Jornandes al-563. serit, corúmque specialem in nomine diversificationem à Gothico vocabulo Gepanta, quod pigrum quid significet, deducit: eò quòd in migratione ex Insula Scanzia navis Gothos illos, unde Gepidæ prognati, vehens, alias naves assequi tar-Grotius pro Gepanta legit Gepaita, & hoc sensu Gepide 778. funt reliqui seu residui Gothorum; potest quidem retineri Jornandis Gepanta, cum Germani æque hodie unnuges Gebandl pro tardatione usurpent; ast priori derivationi ipse Jornandes (ut num. 477. a.) favet, nominando Gepidiam linguâ patrià 477. L. Gepidojos, ut itaque radix Gepaira, vel Gebäte prævaleat. des Gepidarum primæ extra patriam fuerunt circa ostia Vistulæ. Secundæ sedes in vicinia Gothorum in Scythia. Ex his secundis sedibus eodem tempore & fato Gepidæ, quo cæteri Gothi (nempe seculo tertio prædæ cupiditate) Danubii partibus, & Romano-solo sese infuderunt, & Trebellio Pollioni ad annum 269. Sigipedes, S. Hieronymo ad finem seculi quarti Gepides, Procopio 644. & secundum derivationem quidem optime) Gepædes, Paulo 743.5. Diacono Gepidi, Jornandi autem Gepidæ nominantur.

§. 2. Cum Ostrogothis Gepidæ inter validissimos socios At- 755. 6-4

tilæ in expeditione Gallica reperiebantur sub Rege Ardarico.

S. 3. Post mortem Attilæ, & exortam inter silios ejus super 759.2. divisione regnorum contentionem, ille idem Ardaricus in Hunnos primus insurgit, & aliis gentibus jugum Gothicum junctis viribus excutiendi auctor est; ob quod meritum itaque Gepidæ optionem sibi de terris Hunnicis vindicant, &, assensu Romanorum, totius Daciæ veteris, id est Transylvaniæ, sines potium, 759 % tur, nec non, ùt fœderati & amici, annua folennia, id est stipendia, à Romanis pacifcuntur.

§. 4. Cum Alamannis, Suevis, Scyris, Rugis, Jazygibus, 766. & Sarmatis Limigantibus seu Slavinis, contra Gothos ipsi quo-que Gepidæ, licet origine æque Gothi, insurgunt: quod ut mirum, ita signum est, Ostrogothos solita sua oppressione nec à

A.Chr. Gepidis popularibus suis abstinuisse, adeoque universale odium Vid. App. omnium vicinorum incurrisse.

nulliter sibi attinentes, habuerint, liquet ex oratione Langobardorum ad Justinianum Augustum, pro eo commovendo ad opem ferendam in bello contra Gepidas; ajunt enim: ante id tempus, cùm Gothi vectigalem habuissent Daciam, Gepidas (Daciæ illius incolas) potentiam Gothorum adeò resemidasse, ut trajectum Danubii nunquam tentârint. Erant ergo Gepidæ vectigales seu tributarii Gothorum, sicut multæ aliæ nationes.

§. 6. Oratio eadem docet: Gepidas, tanquam fœderatos & amicos Romanorum, amicitiæ hujus nomine tum ab Imperatoribus fato functis, tum à Justiniano ipso, congiaria seu stipendia annis singulis plurima accepisse; ergo à tempore divisionis Regnorum Attilæ A. 454. ubi id à Romanis paciscebantur.

S. 7. Oratio illa itidem patefacit: Gepidas à Romanis etiam cis Danubium possessiones quasdam, nempe celebrem quondam Pannoniæ inferioris civitatem Sirmium, in ripa Savi sitam, do 8446 no accepisse, ast tot beneficiorum immemores universa Dacia Ripensi cis-Danubiana potiri statuisse. Colligendum hine: Justinianum eodem regiminis sui initiantis tempore, ut Langabar, dis Pannonias, ita Gepidis Sirmium in finibus Pannonia, una cum tractu adjacente terræ attribuisse, eo consilio & fine, tum ut Langabardis & Gepidis juxta se positis gens gentem in observantia Romani Imperii sinè Romanorum armis contineret, & ab ausibus ulterioribus cohiberet, tum ut utriusque hujus gentis amicæ vires Gothorum genti inimicæ opponerentur.

que dum Gepidæ occasione possessionum Dacicarum ripensium que dum Gepidæ occasione possessionum Dacicarum ripensium in Romanum solum excurrerent, Romanos pro libitu in servitu- 844. tem abstraherent, & præcipuè totius Daciæ Ripensis acquisitionem animo conciperent, inde autem Langobardi servitutem si- 846. bi impendentem non vanè timerent, ventum ad bellum est, & Romani partes Langobardorum auxiliaribus copiis tuendas sus-cepêre.

§. 9. Gesta hujus belli tempore infrà, ubi ad Langobardos 847. sego.

& Hunnos perventum fuerit, recensebuntur.

Prælium grave unum, ductante Langobardos Rege Auduino, 849. & Gepidas Rege Turifendo, cosdem Gepidas magnum in modum attrivit. Prælium alterum decretorium inter Reges in 850.

Langobardorum Alboinum, & Gepidarum Cunimundum, stantibus quoque ex parte Langobardorum Hunnis, dum hi à tergo, Langobardi à fronte instarent, Gepidas ad incitas redegit: ita ut, Rege simul perempto, & regium decus in perpetuum, & terrarum jure proprio tenendarum jus amiserint, & qui ex iis superstites manserant, sub jugum partim Langobardorum, in Dacia nempe Ripensi, partim Hunnorum in Dacia propria veteri seu Transsylvania concesserint, ab eo tempore enim Hunni, qui & Avares dicti, pro pactione cum Langobardis inita, in

A.Chr. in præmium lati auxilii, tota Dacia veteri, quondam sub Atti-Vid. App. la etiam à popularibus suis possessa, iterum potiti sunt.

601. §. 11. Posthàc nomen Gepidarum obscurum valde est, & 832. 626. non nisì inter gentes Chagano Avarum subditas occurrit. 835.

CAPUT XIX.

De Ostrogothis.

S. 1. DE Gothorum (in genere) origine & fatis, nec non de Vesegothorum transitu primum in Italiam, & deinde in Galliam, suprà cap. IX. actum est. Succedit igitur nunc Ostrogothorum historia ad Slavicas origines enodandas faciens.

§. 2. Ante Attilæ tempora & sub Attila Ostrogothi vel maximè circa Danubium inseriorem, seu circa Moesiam & Thracias agebant, sedes non rarò in ipso Romano solo, partim cum, partim absque assensu Romanorum, ponebant, potissimum tamen sedes sixas & locum quasi resugii trans Danubium, modò propius Romano Imperio in Wallachia, modò remotius in Moldavia ad Danastrum, habebant

\$. 3. Ostrogothi Attilæ & Hunnis, út in direptionibus Romani Imperií sæpe antè in Illyrico, ita in expeditione Gallica 451. cum numeroso exercitu, Valamiro, Theodemiro, & Videmiro 755. b.e.

fratribus ductantibus, socios se adjunxerunt.

of tropothic um assensus Billyrico ad Pontum Euxinum Hun-759.b.
nis, Ostrogothic um assensus Marciani Imperatoris Pannoniam inhabitandam acceperunt. Eam tres fratres sic inter se diviserunt: ut Valamir Saviam seu hodiernam Slavoniam: Theodemir 761.a. Pannoniam primam ad Lacum Peisonis, hodie Neusidlensem vocatum, & ad ripas inferiores Arrabonis sluvii: Videmir partem mediam inter fratres, nempe Valeriam provinciam, Arrabone, Danubio, & Dravo inclusam, nactus sit.

§.

Attilæ filii à Ponto Euxino redeuntes, & Ostrogothos 761. a. b. fub pristinum jugum revocare tentantes, super Valemirum solum, in Savia imperantem, irruunt, ast illius quoque solius copiis coactis superantur, & ad priores sedes Ponti Euxini & ostiorum

Danubii rejiciuntur.

5. 6. Consanguinei Attilæ Emmedzur & Ulzindur anno 759, b. priore sedes in Dacia Ripensi, Pannoniæ Saviæ contermina, Romanorum benevolentiå etiam in his & aliis partibus Romani Imperii ad recipiendos Hunnos commotâ, obtinuerunt. De 761, 2, Hunnis imposterum, istis in sedibus, nihil auditur, sed secundum dicta capitibus præcedentibus Dacia Ripensis partim Herulis, partim Langobardis, partim Gepidis ad inhabitandum tradita est; unde inferendum: Hunnos illos exercitui siliorum Attilæ, dum per Daciam Ripensem in Saviam tenderet, ad debellandum Valemirum sese consociasse, sedes novas benesiciarias, utpote

A.Chr. pote Gothis offensis proximas, in possessione retinere resormi- vid. App. dasse, obindeque ad Pontum usque suga socios exstitisse.

§. 7. Ostrogothi à Marciano Imperatore A. 454. simul cum possessione Pannoniæ sœdus, & promissionem annuorum stipendiorum meruerant. Cùm autem Marciano A. 457. mortuo successor ejus Leo exsolutionem tardaret, cupidè illi pro more gentis, fatente ipso Jornande Gotho ex prædis vicinorum viventis, ad deprædationes Romani Imperii provolant: cui malo au-

462. tem Leo exfolutione stipendiorum de præterito, & promissione eorundem ritè præstandorum in suturum occurrit, & pacem

cum Offrogothis firmat.

469. S. 8. Quæstu itaque per arma parando ex parte Romani 763. Imperii sublato, Ostrogothi in Satagas Alanicæ originis, qui in interiore Pannonia, id est ad latus orientale Cetiorum montium circa Arrabonem superiorem & deserta quondam Bojorum, sedebant, arma parant; ast, oborta irruptione Hunnorum, in hos convertunt. Meretur hic notari, quod Jornandes dicit, Ostrogothos ad ostentandam virtutem coepisse vicinas gentes circum circa prædari. Id ergo rei licitæ quasi accensebatur.

§. 9. Cum Hunnis irruperat Rex Dintzic filius Attilæ, qui Bassianam Pannoniæ Saviæ civitatem obsidebat, & simul vicinias deprædabatur, cæssis autem & repulsus ad sua revertitur, & post-

hac ab Ostrogothis abstinct.

fonem bellandi spectabant Ostrogothi, quæ & à Suevis oblata.
Abduxisse hi dicuntur armenta ex terris Gothicis, dum ad prædationem Dalmatiarum transsrent: invigilasse autem in reditum eorum Theodemirum, & cæcidisse Suevos ad Lacum Peisonem seu Neusidlensem, id est sub Cetiis montibus in vicinia Viennæ, & parte tunc Scyrorum habitations, haud procul à lacu Peisone: receptos autem esse Suevos in pacem & amicitiam.

§. 11. A Suevis vindicare se volentibus stimulati Scyri ar- 765.

ma capessere in Ostrogothos prælio gravi victi sunt.

§. 12. Conatu Scyrorum irrito facto, in Ostrogothorum 766. dominationem nimiùm quantum affectatam consurgit tota vicinia trans-Danubiana, sed Ostrogothi superiores prælio evadunt.

f. 13. Ostrogothi victoriæ nuper adeptæ insistentes, in regione sua Pannonia prima Danubium gelu concretum hyemali tempore transcunt, ripas ulteriores in Thuringiam veterem ad Danubium extensam legunt, ibsque improvis à tergo in Suevos ruunt, cosque vincunt & vastant.

5. 14. Eodem adhue anno Theodericus, octodecim anno- 768. rum adolescens, Theodemiri Regis filius, collecta sex millium manu, specimen bellici ardoris edit: transito Danubio Slavos, Limigantes quondam dictos, circa Temeswariensem Bannatum sedentes, incursat, Regem Babai perimit, & prædis actis ad suos

revertitur.

474. §. 15. Ostrogothi, terrarum suarum, desicientibus jam vi- 769. cinorum spoliis, pertæsi, alias bello petere statuunt: pars eorum sub Videmiro Rege, cui sato suncto successit Videmir silius,

dem tempore Pannonia excedit, Savum fluvium, qui limitem Pannoniæ constituit, transit: militibus, id est præsidiis Romanis in Dacia Ripensi adhuc jus Romanum recognoscente, nec non Sarmatis, nempe Slavinis è regione Daciæ Ripensis trans Danubium sedentibus, si transitui Savi obstarent, bellum interminat: hócque terrore essectum consecuto Naissum, hodie Nissam, occupat, & inde in Illyricum ulterius orientale penetrat, sedésque ibidem pactis cum Clariano Patritio nomine Imperatoris Constantinopolitani ablegato initis capit.

§. 17. Mortuo Theodemiro filius Theodericus succedit. Is 7621 quondam puer à patre in pignus pacis Constantinopolitanis obfes datus, & ibidem educatus, nunc verò Rex jam Gothorum ab Imperatore Zenone Constantinopolim evocatur, variis honori-7718

488. bus afficitur, tandem verò dimissionem cum populo suo, & facultatem, Italiam jure beneficiario Imperatorum Constantino-politanorum occupandi, & à jugo Odoacri Rugorum Regis vin-

dicandi efflagitans & obtinens, cum tota gente sua in Italiam se transfert. Hæc Jornandes. Procopius autem de bell. Goth. lib. 1. cap. 1. Gothos Thraciæ incolas contra Zenonem rebellâsse, obindéque hunc Theoderico, ut populum ad Italiam potius ex manibus Odoacri vindicandam & possidendam abduceret, suasisse refert. Theodericus igitur in Italiam adveniens, Odoacrum si-

490. bi cum exercitu occurrentem ad pontem Sontium seu Goritiam, 772. 491. & in campis Veronensibus bis, dein ad Ducam sluvium tertiò,

493. & prope Ravennam quartò cædit, demum verò infidias molientem Ravennæ interimit.

§. 18. Ostrogothi, licèt in Italia jam consistentes, tamen gentes multas extra Italiam sub jugo suo usque ad initium belli Gothici, annum scilicet 535. retinebant. Procopius gentes illas nominat, Dalmatas, Liburnos, Istros, Siscios, Suabos, Car-773.b. nios, Noricos, Dacas, & Pannones. Per Suabos intelligit partem Alamannorum in Tyroli, quam illuc receperat Theoderi-773.2.852.

ditione Francica erant, quam apertè turbare Gothi, nè & Francos inimicos haberent, non censuerunt. Immo Procopius expressè in disto loco eximit Suabos Francis parentes à Gothorum dominatu. Procopius quoque Slavorum Charvatarum, Hunnorum Noricorum, & Bojoariorum nominetenus non meminit; unde Slavi apud eum sub Carniis, Hunni sub Noricis comprehenduntur: Bojoarii autem ideò inter populos Gothis subjectos omittuntur, quoniam jam saltem A. 526. post mortem Regis Gothorum Theoderici Francorum Imperio accesserant.

De tribus his populis infrà suo loco latiùs agetur.

CA

Yid, Appe

CAPUT XX.

De Langobardis.

S. I. Angobardi illi, qui posteà in Italia regnârunt, originem 774.

ducunt ex Scandinavia seu Scanzia, quæ Regna tria, 777.

Sueciam, Gothiam, & Norwegiam complectitur. Primitus dicebantur Winuli, dein Langobardi à longis barbis, quas alebant. Alii planè erant à Langobardis Suevis, Straboni, Vellejo 448.442.

Paterculo, Tacito, & Ptolemæo in seculo primo & secundo jam notis, & in originaria sua sede Albim accolentibus, qui à longa 507.777. ripensi terra nomen traxerant. Jornandes inter populos Scan-472.3.

Ziæ recenset Vinoviloth, qui iidem ac Winuli. Ita in notic ad Paul. Diac, de reb. gest. Langob. cap. 1, num. 12.

§ 2. Langobardi Winuli primum seculo quarto egressi sunt 774780 ex Scanzia, Sedes illorum primæ suerant in Scoringia, seu regione litorali Chersonesi Cimbricæ, quæ Danicas insulas respicit, ubi Vandalos, his provinciis extra Vandaliam propriam quoque imperantes, vicerunt. Transcuntes dein Mauringiam, seu Mooringiam, id est regionem palustrem terrarum hodiernarum Meklenburgicarum, secundas sedes in Golanda posuerunt. vid. cap. XV, §. 18. Inde iterum brevì post in Anthabet seu An. 775.778. thaib, mox in Bathaib, demum in Vurgundaib migrarunt, Secundas hæ in Antharum Slavorum, Batharum seu Gepidarum, & 477.2.5. Burgundorum terris circa Pontum Euxinum, & Borysthenem sluvium suere.

9. 3. Langobardos quoque transitum Tanais tentâsse, ex Paulo Diacono colligitur, qui eos cum Bulgaris conslixisse, & 775779 in eo prælio Agelmundum primum Langobardorum Regem occubuisse refert, cujus mors secundum Prosperum Aquitanicum circa A. 423. contigit: prælium igitur trans Tanaim in patria 750 primæva Bulgarorum suit, cum extra hanc patriam arma corum primum seculo 6to initiante sub Anastasio audita sucrint.

filæ temporibus, sed & aliquantò pòst manserunt. Cùm autem populi, qui Hunnos secuti erant, & haud procul ab Hunnis inter Daciam veterem, Pannoniam, montes Carpaticos, & Sarmaticos, id est in sedibus quondam Quadorum, consederant, Rugi nempe, & Scyri penitùs, Heruli verò pro parte (vid. cap. XVI. & XVII.) sedes eas evacuarent, & Odoacro Rugo, Italiam occupaturo, adhærerent, jam Gudehoc, quintus Langobardo rum Rex, eam occasionem optimam ratus, Danubio, & Romano Imperio, gentium omnium meliora sperantium tune scopo, appropinquandi, Langobardos à vicinia Borysthenis ad Tibiscum movet, Rugorum terras derelicas occupat, simul autem Herulorum ibi dominantium legi tributariæ se subdere non asper-

82 natur, cique in regno, ibidem terre, succedit Classo filius,

Rege Tatone Langobardi egrediuntur de altera Rugilandia, & veniunt in Campos Patentes, id est campos Quadicos olim, hodie Marchfeld dictos; per triennium ibidem pace gaudent, subtributo tamen Herulorum. Colligendum hinc: quòd Heruli Campos Patentes, olim Quadicos, pro parte ditionis sua habuerint, itaque omnem antiquam Quadiam, exclusa sola hodierna Moravia, suo juri & imperio vindicaverint.

fum Regem sum ad bellum cum Langobardis cogunt, & exercitum in Campos Patentes Langobardorum inducunt, prælio inito autem, maxima ex parte, & cum Rege suo, perimuntur, reliqui suga dilabuntur, & amplius Regem super se non habuerunt.

497. Tato Rex Langobardorum victoria ab Herulis repor- 8412 tata non diu lætatus est; irruit namque siper eum Wacho seu Vaces, silius germani sui Zuchilonis, & eum ab hac luce privavit.

filius Hildechis, qui contra Wachonem regni invasorem confligens, sed victus, ad Gepidas confugit, ibique ad sinem vitæ usque permansit. Aliter hæc recenser Procopius scriptor co- seus nepotem Wachonis (absque dubio ex patris sui Zuchilonis fratre, Rege Tatone, itaque filium Tatonis, qui saltem Wachone mortuo à populo, utpote hæres legitimus, ad regnum revocari debuisset) nominat Rissulsum, hunc exilio mulcatum, & ad Varnos prosugum, instigatione Wachonis occision, ex siliis duobus verò, quos apud Wachonem reliquerat, alterum morbo extinctum, alterum suga ad Slavinos servatum esse. Hunc vocat Ildisgum, & alibi, nempe de bell. Gotb. lib. 4. eap. 27. Ildigisalem; unde dubium esse nequit, quòd is Ildigisal Procopii idem cum Hildechi Pauli Diaconi, adeòque nepos descendens ex Tatone, non filius, suerit, nec tunc sugerit ad Gepidas sed Slavinos; & consundere videtur Paulus filium Tatonis Rissulsum, qui prælio Wachonem depellere tentans exilio damnatus ad Varnos sugit, cum Ildisgo seu Hildechi nepote, qui ad Slavinos se secepit.

ad Slavinos se tecepit.

522. 101 su Audoin, Regis pueri Walthari tutor, puero hoc se- 841.

ppntèpermorbum oppresso, Rex sit: Langobardos dein ex Campis
526. Putentibus in Pannoniam Danubio tantum separatam ducit. su-

teinianus Imperator Langobardis, novis in Romanum Imperium advenis, Pannoniæ munitiones & civitatem Noricum, id est Vin. 843. 846.

dobonam cedit & donat.

543. 5. 10. Bellum, finium causa, inter Langobardos & Gepidas 846. oritur. Hac occasione Ildisgus seu Hildechis apud Slavinos exultans, cum numerosa Slavinorum manu, & cum Langobardis, 841.

n.chr. qui se ei adjunxerant, ad Gepidas se contulit, ac sperabant Ge-vid. App. pidæ fore, ut illum in regnum inducerent.

6. 11. Romani auxiliaribus copiis adjuvant Langobardos 846. contra Gepidas, Herulorum Gepidis junctorum catervam sternunt, ast Gepidæ hoc terrore moti cum Langobardis bellum parce distributorum.

ce dirimunt, quo intellecto Romani recedunt.

§. 12. Pace hac facta extemplò Audoin à Gepidis, tanquam 8412 amicis, Ildisgum repetiit. Hi tradere nolentes hominem hortati funt, ut inde, quocunque vellet, evaderet. Nullà is interposità morà cum suis, ac nonnullis Gepidis voluntariis, sese ad Slavinos secunda vice retulit.

§. 13. Ildisgus in Italiam à Slavinis profectus, Totilam, 8416 Gothófque adire instituit, armatorum 6. millia secum habens. Agrum ingressus Venetum, cum obvia Romanorum manu, quam Lazarus ducebat, conslixit, eáque in sugam actâ, multos occidit. Nec tamen se admiscuit Gothis, sed iterum transito Istro

flumine ad Slavinos jam tertia vice concessit.

Langobardorum epocham à Wachone Rege usque ad Audoinum vitio invasionis affectam perfunctoriè valde & mutilè tractat, atque ad gloriosiora gentis, nempe ad bellum cum Gepidis, & dein ad occupationem Italiæ properat. Unde in antetioribus gestis magis Procopii coævi & impartialis, quam Pauli relatis insistendum.

Gepidas, acies utrinque educuntur, & prælium committitur, in quo Turismodus Turisendi Gepidarum Regis filius ab Alboino Audoini Langobardorum Regis filio occiditur, & pars exercitus Gepidarum perit. Secutæ hoc prælium induciæ biennales, ut intereà temporis controversiæ amicè dirimi possint.

bellum iterum exardet. Ad illud Romani diversas copias auxiliatrices pro parte Langobardorum sub diversis Ducibus destinaverant, ex quibus autem tantum pars sub Duce Romano, Amalafrido, natione Gotho, Langobardis se junxerat. Langobardi cum Amalafrido Gepidarum sines ingressi, Gepidas vincunt.

haustæ vires, commissium decretorium, quo Gepidarum ex- 8500 haustæ vires, commissium est, Langobardis, & Hunnis sociis in Gepidas è diverso, id est Langobardis à fronte & è regione Danubii sluvii, Hunnis verò à tergo seu ex parte Carpatiçorum montium, ruentibus, atque totum fermè Gepidarum exercitum proterentibus, occiso quoque Cunimundo Rege; ita ut Gepidæ ab hoc tempore Regem ultrà non habuerint, sed reliquiæ sub jugum partim Langobardorum, in Dacia scilicet Ripensi cis-Danubiana, partim Hunnorum in Dacia transdanubiana veteri missi sint.

Romanis contra Totilam Gothorum Regem A. 551. copias auxiliares in Italiam missife, & hac occasione primitus Italiam visisse, ejusque aliquando adipiscendæ fors ideam concepisse.

Regem A. 551. copias auxiliares in Italiam missife, & hac occasione primitus Italiam visisse, ejusque aliquando adipiscendæ fors ideam concepisse.

A.chr. §. 19. Narses Eunuchus, à Justino II. Imp. A. 566. Patri-Vid. App. 567. ciatu Italiæ pessimo consilio privatus, in vindictam evocat Language gobardos ad occupandam Italiam.

tota gente sua in Italiam se transferunt; eodem anno, & tempore jam autumnali, ineunte indictione secunda, coepère præ-

569. dari ad Vincentiam, Veronam, &c. in Italia; In autumno verò sequente, & inchoata jam indictione tertia coeperunt dominari in Italia.

CAPUT XXI.

De Slavinis & Anthis.

S. r. SArmatas, qui ex terris trans-Tanaiticis advenientes, seculo tertio, sub Claudio II. Imp. cis Danastrum ad septentrionem Transylvaniæ, dein verò sub Probo in Bannatu Temesvariensi ad meridiem Transylvaniæ, nec non in parte Walachiæ consederunt, & ab insessis Romani Imperii limitibus Sarmatæ Limigantes dicti sunt, proprio nomine distinctivo cum Jornande Slavini, alii verò eorundem populares, qui ad Ponti Euxini litora, & Danubii ripas postremas, se converterunt, Autha imposterum nominari deberent, sed scriptores ea

nomina promiscuè usurpant.

ftoria Miscella, nec Sydonius scriptor planè coævus, Sarmatas ullos memorat; econtrà Jornandes, seculi sequentis scriptor, 755. bas Sarmatas inter auxiliares copias Romanorum contra Attilam expressè numerat. Sarmatarum, qui extra Romanum Imperium, & in confiniis ejus sederint, tria tunc erant genera: Jazyges è regione Pannoniæ Valeriæ: Slavini è regione Pannoniæ inserioris, & Mœsiæ superioris: Anthæ è regione Mœsiæ inserioris. Jazyges in meditullio quasi Hunnorum, inter Pannoniam & Daciam veterem, habitabant: Anthæ, sedibus ad pontum Euxinum captis, in manus Gothorum inciderant; Anthæ igitur aliud, quam quod Ostrogothis Romanorum tunc inimicis, Jazyges, quod Hunnis placeret, velle non poterant.

§. 3. Slavini econtrà, tum pluribus Romanorum beneficiis (vid. cap. XI.) affecti, facilè ad opem ferendam, & vicem reddendam commoveri valebant, tum quoque Hunnorum aut Gothorum metu haud magnoperè distinebantur; terra enim eorum Romanæ ditioni Mœsiacæ quasi continens, intermediante tantùm Danubio, tam diu in tuto locata erat, quoad Romanæ res illic non interiissent. Unde judicandum est, societatem armorum contra Attilam Slavinis deberi, nisi dici velit, Slavis Charvatis, in solo Romano & sub ditione Romanorum sedentibus, adeóque castra Romana subjectionis lege sequentibus, nomen

auxiliarium copiarum impropriè attribui.

9.4.

A.Chr. \$. 4. Alii populi Romanis vicini, Heruli, Langobardi, Ge- vid. App. pidæ, Gothi, Hunni, Alani, Suevi, Alamanni &c. ùt suprà competentibus locis jam dictum, simul ac ab infestatione Romani Imperii cessare sponderent, & soedus reciperent, à Romanis annuas pensiones in præmium exigere solenne habebant. Nullum tale beneficium autem Slavini unquam appetiisse leguntur, quod, ùt optimo consilio sactum, ita eventu optimo non caruit: námque hoc modo nec Romanis nimis arctè obstricti, nec populis aliis de novatione suspectiones invisis reddebantur, atque libertate sua & quiete imperturbate gaudebant.

§. 5. Mirum certè alioquin fuisset, quomodo populus is inter tot turbines bellorum Hunnicorum, Gothicorum, aliorumque, fermè medius, sedibus suis non evulsus fuerit, sed potius in diversas amplissimas gentes diversis in sedibus excreverit.

§. 6. Slavini hi Romanis fœderati, post Attilæ mortem, & pulsos ex Illyrico Hunnos, non tantùm pristinas sedes suas confervârunt, sed partim etiam in Romanum solum commigravêre, 759. b. atque sedes sibi datas ad castrum Martenam in Illyrico, id est in Norico tanquam parte Illyrici magni, ad civitatem hodiernam Mahrburg, in ripa Dravi sluvii, inter populares suos Charvatas A. 334. jam illic susceptos, incoluêre, qui ex tunc unum corpus effecti, & nomine distinctivo utrisque communi Charinorum (quasi Charnorum) & Charvatarum appellati sunt, de quibus cap. seq.

causa communi aliorum populorum trans-danubium sedentes, à 766. causa communi aliorum populorum trans-danubianorum contra Gothos, nimiùm quantùm inquietos, raptui ex vicinis populis deditos, & dominationem undique affectantes (cap. XVIII. §. 8. cap. XVIII. §. 4.) sese disjungere non poterant: ait superior contra omnes hos populos evasit fortuna Gothorum, & illi prælio cæsi sunt.

Gothorum Regis filius, Constantinopoli, ubi obses sidei Gothorum surat, recentissimè redux, & alti quid spirans, ex ardore juvenili, inscio patre, cum sex millibus virorum emenso Danubio, in Regem Sarmatarum Slavinorum Babai, pacato jam prioris anni dissidio nihil hostile exspectantem, irruit, eum incautum & imparatum adoritur, & interimit, terram ejus vastat, Singidonum dehinc civitatem (quam Babais, victo, ùt vult Jornandes, Romanorum Duce Camundo, in possessionem acceperat) invadit, & capit, eámque non Romanis reddit, sed suæ subjugat ditioni. Ex his relatis clarum sit, sedes Slavinorum sub Rege Babai suisse trans Danubium, & è regione Singiduni, id est hodierni Belgradi, ergo in Temesvariensi Bannatu. Unde quoque ulteriùs sequitur, Slavinos in his suis sedibus, seculo tertio siniente obtentis, usque huc, nihil officientibus motibus Hunnicis, immotos permansisse.

§. 9. Minuentibus se jam vicinorum spoliis Gothi partim 769. in Italiam, partim in Orientem migrant. (cap. XIX. §. 15. 16.) 770. Theodemir cum parte sua Gothorum in Illyricum orientale,

A.Chr. Thracias, & Macedoniam tendens, Savum fluvium transit, & Vid. App. Naissum, hodie Nissam, in Dacia tunc cis-Danubiana occupat. Hæc via commonstrat, Savum, ut montana ei incumbentia evitarentur, in vicinia Sirmii, itaque haud procul à Slavinorum regione trans-danubiali, transitum esse: ficut & eandem viam per

gione trans-danubiali, transitum esse: sicut & eandem viam per Sirmium Theodemiri filius Theodericus, A. 489. cum tota gen-771 te ad Italiam possidendam perrecurus, relegit. Dum ergo A. 474. ante primum Savi transitum, militibus, & Sarmatis, si impedimento essent, bellum interminabatur, per milites intelliguntur præsidia Romana Mœsiæ superioris seu Daciæ Ripensis, & per Sarmatas Slavini Danubio tantum discreti; id quod iterum consirmat, Slavinos in Temesvariensi Bannatu sedisse.

§. 10. Gothi, licèt in Italiam jam translati, dominatum tamen priorem Illyricarum gentium non dimiserunt, sed potiùs 773. b. quasdam gentes, quibus anteà non imperabant, sub jugum noviter traxerunt. Gentes illas Gothis sub initium belli à Romanis moti, id est A. 535. subjectas recenset Procopius: Dalmatas, Liburnos, Istros, Suabos (id est Alamannorum partem in Tyroli, ùt num, 773. a. & 852.) Siscios, Carnios, Noricos, Dacas, & Pannones, ergo totum Illyricum Occidentis suo juri, quà Italiæ possessores, asseruerant, Illyricum autem Orientis Constantinopolitanorum Imperatorum juri, utpote à quibus Italia ipsis in beneficium cessa erat, reservaverant. Sub Carniès comprehensi erant Slavini, qui ibi terrarum A. 334. & A. 454. sedes ceperant. Ast Sarmatis seu Slavinis trans-danubianis nullum gentium à Procopio memoratarum nomen convenit, obindéque illi, ùt priùs à Romanorum, ita tunc à Gothorum imperio immunes persistebant.

currit in præteritum tempus querelis suis de invasionibus Hunnorum quondam, nec non Antharum, & Slavinorum, ast tempus specificum non addit, atque in aliis historiis anterioribus de Hunnorum transitu Danubii multa, de Slavorum verò perrara reperiuntur testimonia. Tempus id præteritum (vid. tap. XV. S. 3.) alio in loco Procopius de ordiente Imperio Justiniani declarat; ast ibi Antas Sclavenorum accolas solos de invasione notat. Porro dum Romanorum Dux Chilbudius copias Romanas trans

134. Istrum, itaque hostiliter, traduxisset, & à populis trans-danubianis opprimeretur, jam hos populos Procopius simpliciter Slavinos vocat, atque hoc nomine quasi generico totius nationis Slavicæ utitur. Sanè Chilbudium Procopius ipse Thraciarum Magistrum militum dicit, cui vicini Anthæ, non Slavini in specie sic dicti, saltem Amicenses, longè abhinc ad Mæssam superiorem sedentes, erant, adeóque his nisì extra sedes suas vagis, nihil commune cum Anthis facilè esse poterat. Meliùs ergo pau- 80 se lò post ad A. 545. solos Anthas invasores Thraciæ nominat, quin & Slavinos à consortio Antharum absolvit, dum inter hos ipsos

545. bellum actum, & Anthas à Slavinis victos esse asserit.
547. 5. 12. Ad annum decimum tertium belli Gothici apertiùs 804.
jam se prodit Procopius, quòd Slavinorum nomen tanquam generi-

A.chr.nericum Slavicæ gentis usurpet, dicit enim, Slavinorum co- vid. App. pias, trajecto Istro slumine, totum Illyricum, Epidamnum us- que, scedè vastasse, obvios occidisse, vel in servitutem abegisse, & castella regionis illius plurima nemine resistente cepisse. Continuat dein Procopius irruptiones recensere ad subsequentes annos. Inde autem liquet, irruptiones eas adscribendas esse Anachia.

this, non Slavinis specifice sic dictis. vid. infrd 9. 14.

5. 13. Bellum inter Langobardos & Gepidas, quod in sextum annum, intercedentibus tamen biennalibus induciis, protractum est, multum lucis ad dignoscendas res Slavinorum affundit; præcipuè verò notari meretur historia de Ildisgo, vero & legitimo, ast per tyrannidem Wachonis excluso, & apud Skavinos exule Regni Langobardorum hærede, quæ videatur supra cap. XX. S. 8. segg. Ildisgus is, insidias Wachonis invasoris metuens, ex regno Langobardorum ante annum 515. dum adhuc Langobardi in Campis Patentibus olim Quadicis degerent, ad Slavinos confugit: anno 548. autem, nato inter Langobardos, jam in Pannonia existentes & Gepidas bello, ad Gepidas, speregnum, illorum ope, recuperandi se contulit: at, pace eodem anno inità, spe sua frustratus, & dum ejus extraditionem Langobardorum tunc Rex Audoin à Gepidis, ùt amicis, peteret, iterum ad Slavinos se recepit: quin & tertia vice, postquam à Slavinis excursionem cum manu militari in Italiam secisset, asylum suum apud eosdem Slavinos repetiit. Procopio mentio fit, quòd Audoin extraditionem Ildisgi æquè apud Slavinos quesicrit; inde igitur colligendum venit, primò : Slavinos populum sejunctum, & sub sua lege liberum, nullíque vicino populo obnoxium fuisse, obindéque nec Wachoni, nec Audoino consultum visum, postulando Ildisgum repulse se exponere. 2dò genti Slavinorum ex receptione & tutamine Ildisgi etiam tunc civilitatis & hospitalitatis laudem deberi.

6. 14. Hoc anno, rupta pace prioris anni, prælium primum inter Langobardos & Gepidas committebatur; ulteriores autem hostilitates pactis biennalibus induciis suspendebantur. vid. cap. XX. S. 25. Hunc primum congressium Procepius lib. 4. cap. 28. 84% per modum connexionis recenset; Lib. 3. autem 149. 38. jam præ 8050 miserat, que codem anno 549. à Slavis Anthis patrata erant: nempe Slavinos (ùt ille vocat) cum exercitu Danubium, dein Hebrum stansisse, post autem exercitu in duas partes diviso bifariam contra Romanos, scilicet in Thraciis, & in Illyrico, egisse, Romanos utrique exercitui diviso occurrentes vicisse, & in fugam conjecisse, his peractis Thraciam omnem atque Illyricum impune vastasse, multa utrique castella obsidione cepisse, & demum cum captorum multitudine domum reversos esse. Interim hie notandum: Slavos post transitum Danubii, & quoque Hebri, exercitum divisisse partim versus maritima Thraciarum, partim versus mediterranea Illyrici. Necesse igitur erat, hos Slavos Danubium circa Thracias, non verò circa Moessam superiorem transiisse, quoniam, transeundo hie loci, pro diripiendis mediterraneis Illyrici, nullo modo Hebrum sluvium Thra-

S. 15. Hoc anno induciæ erant inter Langobardos & Gepidas. Quoniam verò Gepidæ in auxilium fibi deltinaverant Hunnos Cuturguros cis Pontum sedentes, hi immaturè, & non-848. dum finitis induciis, cum duodecim millibus advenientes, ad prædandum intereà solum Romanum à Gepidis diriguntur, quos autem Justinianus, excitando Uturguros, alios Hunnos trans Pontum, ab Imperio Romano avertit, ita Procopius lib 4. cap. 18. Pro eodem anno autem idem Lik. 3. cap. 40. refert gesta Antha- 806. rum hæc: Slavi cum catervis, quantis nunquam anteà, ad Romanos fines progressi, trajecto Danubio, Naissum venerunt, consilio Thessalonicam petendi, hoc verò per interceptos prodito, & bene instructa defensione Thessalonicæ, iter versus Thessalonicam coeptum abrumpunt, &, omnibus Illyrici montibus superatis, Dalmatiæ mediterraneæ, unà cum nova Slavorum manu, quæ illos secuta erat, sese infundunt. Non deerat suspicio, Slavos multa pecunia in Romanos à Totila pellectos & immissos esse. Divisis tripartità copiis, toti Europæ damna gravissima intulerunt, non cursim populabundi, sed perinde, acsi in suis essent finibus, sind ullo bostium metu bibernantes; quanquam Romanus exercitus Salonis in Dalmatia maritima, adeóque in vicinia, æquè hyemem transigeret.

ce, & acerrimo prælio fundunt. Slavi eodem anno, ad Adrianopolim, Thraciæ mediterraneæ urbem, Romanos acie vincunt, vexillum Constantiani Ducis capiunt, Asticam regionem populantur, & ad muros longos diei itinere Byzantio distantes perveniunt: sed pars eorum exercitûs ibidem cæditur, recepto magno captivorum Romanorum numero, & vexillo quoque, quod antè amissum erat. Reliqua pars Slavorum cum reliqua præda domum revertitur.

3. §. 17. Tertia pugna decretoria inter Langobardos & Gepi- 850. das, quâ horum regno finis impositus, commissa est. vid. cap. XX. §. 17. In hoc anno finit Procopius historiam belli Gothici, & nihil de Slavis memorat.

5. 18. Ex dictis à §. 13. usque huc colligendum nunc est : non potuisse Slavinos, si etiam sedes pristinas in Temesvariensi 547. Bannatu & parte Walachiæ cis-Alutensi hucusque tenuissent, in magno numero adesse expeditionibus eis, quas gens æquè qui
560. dem Slavica, sed nomine distinctivo Antharum propriè veniens, in Romanum solum susceptat. Considerandus imprimis situs: is Gepidis in Dacia veteri, seu Transsylvania, & Langobardis in Pannonia intermedius erat. Considerandæ quoque circumstantiæ temporum, quòd uterque populus in armis contra se fuerit. Anno 548. acies utrinque educebantur, aderant Langobard.

A.Gir. gobardis Romani auxiliares, & cædebant socios Gepidarum He- vid. App. rulos. Anno 549. primum comittebatur prælium à Langobardis ipsis. Anno 550 quidem erant induciæ, sed gens Cuturgurorum à Gepidis in Romanum solum immittebatur. Anno 551. bellum prælio altero vel maximè refervebat. Anno 553. prælium decisivum & pro Gepidis internecivum subsequebatur. Quis itaque crederet, Slavinos (si eo in situ tunc adhuc erant) inter hos bellicos motus utriusque viciniæ, tam incurios rerum propriarum fuisse, ut iis derelictis ad prædam aliarum terrarum excurrerent? nunquid enim Langobardi occasionem prætermifissent, sese de Slavinis vindicandi, corúmque terram viribus destitutam subvertendi, eò quòd Ildisgo regni Langobardici proco, ad Gepidas hostes Langobardorum se conferenti, manum militarem addiderint, & spe irrita facta refugium apud se præstiterint? nunquid Romani, qui Langobardis A. 548. & 551. cum exercitu aderant, suis & Langobardorum sociorum copiis pollentes, à Slavinorum ruina sibi temperâssent, si hi prædationis in Romano Imperio rei, & nec domi fuissent?

§. 19: Præter hæc argumenta autem alia adhuc suadent, deprædationes Romani soli ab A. 545. non Slavinis specificè sic dictis, sed Slavis Anthis adscribendas esse. Secundum dicta supra cap. XVI. XVII. & XX. Quadicas terras, Moravia hodierna exceptâ, post Attilæ tempora, seu post seculum quintum medium, non Quadorum populi, sed Rugi, Scyri, Heruli, & Langobardi obtinebant, & superstes Quadorum veterum progenies, montibus Moravicis inclusa delitescebat, atque in theatro bellorum circa se excitatorum nuspiam prodiisse legitur. Secundum infrà dicenda, omnis historia Moravica & Hungarica abundè testatur, seculo septimo novum Moravorum regnum multò potentius & latius, quam unquam antea antiquum Quadorum regnum, evasisse: illúdque maxima ex parte in natione Slavica. & sub Ragibus à Slavorum concre constitue. Hujus Slavica, & sub Regibus è Slavorum genere, constitisse. Hujus novi regni incrementum primum, nec citius nec multo serius, quam circa tempus transitus Langobardorum ex terris olim Quadicis trans Danubium, in terras Pannonicas cis Danubium, id est circa annum 526. collocari potest. Hanc occasionem Moravi, si reinvalescere cupiebant, omittere haud poterant, nec omiserunt, ùt testatur potentia corum seculo subsequente. Tam vastas terras autem, Langobardorum abitu vacuas, gens sola Moravica ex se replere nequibat: unde gentibus quoque vicinis, optima voluntate Moravorum, subintrandi locus dabatur. Ex parte septentrionis & Occidentis sedebant novellæ adhuc Respublicæ, illinc Slavorum Lechitarum seu Polonorum, hinc Slavorum Czechiorum seu Bohemorum; uterque hic populus suis co-Ioniis firmandis & ampliandis sat terrarum in propinquo habebat, ut deducendis aliis coloniis ansa defuerit. A meridie omnis. gens ad Noricum fedens, Bojoarica, Slavica Charyatica, & Hunni-. ca, in maximo moru erat, sedes suas versus Italiam & Rhætias promovendi, ita ut à tergo desertas Langobardorum sedes simul, occupandi, & vires suas bifariam distrahendi, nec desiderium cile

A,Chr. esse potuerit. Supererant ergo ex partibus orientalibus trans-Vid. Appdanubianis Sarmatæ Jazyges, & Slavini. Utraque hæc natio quondam amicissima erat Quadis, & fatorum communium socia, ideóque præ aliis omnibus acceptabilis. Jazyges inter Moravam & Granuam sluvios nec olim nec hodie, sed inter Granuam & Tibiscum reperiebantur & reperiuntur, ùt satis ipsis visum fuerit, sedibus pristinis integrè, remotis aliarum gentium turbinibus, frui. Slavini solo Tibisco à Jazygibus separabantur, cúmque his terras adimere contra sædus pristinum suisset, transière eos, & terras ultra Granuam petere necesse habebant.

fluvios, nec non montes Carpaticos feu Sarmaticos.

45. §. 21. Procopius distinctione inter Slavinos & Anthas ultimo loco utitur lib. 3. cap. 14. ubi, excepta digressione ad præte-801. ritum occasione cæsi à Slavis Chilbudii, Romanæ militiæ Ducis, de anno undecimo belli Gothici agit, & dicit: posteà inter. Antas & Sclavenos orto dissidio, res ad manus & pugnam venit: qua ab hostibus Antæ victi sunt. &c. Sub idem tempus Antæ, facta in Thraciam irruptione, Romanorum illic degentium multos expilarunt, & in patriam abripucrunt captivos. &c. Anno igitur 545. Anthæ in terras Slavinorum in Temesvariensi Bannatu & Wallachia adhuc sedentium, animo illos sibi subjugandi, irruperant: sed Slavini & montibus arduis defensi, & viribus non destituti, alacriter Anthas exceperunt, & à finibus repulerunt.

§. 22. Hæ itaque inimicitiæ Antharum, jam Bulgaris noviter ad Danubium progressis sese sociare parantium, & aliæ insuper inter vicinissimos sibi Langobardos & Gepidas, ob commixtas utrorumque possessiones extra regna propria in Dacia Ripensi seu cis-danubiana, propediem exarsuræ, documento Slavinis esse poterant, tutas sibi ampliùs sedes inter tot inquietos vicinos non fore. Unde verosimillimum est, non totam quidem gentem Slavinorum, sed potissimam eorum partem, Amicenses nempe, in Temesiensi regione sedentes, trans Jazyges, in terras à Langobardis quondam possessa, emigrandi, & popularibus suis ibidem jam (ex particularibus, & minoribus prioribus migrationibus post A. 526.) consistentibus, ad novam

nem-

A.Chr. Rempublicam à motibus ingruentibus immunem condendam, Vid. App. sefe adjungendi confilium cepisse.

§. 23. Huic mutationi sedium convenit historia Ildisgi Langobardi. Ildisgus hic ante annum §15. Wachonis tyrannidem essugerat in Slavinos, adhuc tunc sedibus pristinis se continentes. Tutum hoc asylum omnino erat à violentia Langobardorum, æquè in prioribus sedibus, nempe Campis Patentibus, longè à Slavinia dissitis commorantium. Anno §48. econtrà, dum Langobardi à veteri Slavinia Danubio tantùm segregarentur, nec Ildisgo spe sua apud Gepidas frustrato, adeóque ad Slavinos redeunti, nec Slavinis consultum suisset, eodem loco, quo anteà, asylum petendi, & præstandi; de Langobardis enim, qui victores semper contra Gepidas eyasère, & à Romanis, nec non demum ab Hunnis, adjuvabantur, præsumi non licebat, id Slavinis, si vicinissimi adhuc coluissent, inultum relicturos, quòd Ildisgum manu militari instructum ad Gepidas hostes Langobardorum miserint. Fugerat ergo Ildisgus secunda vice ad Slavinos jam à Langobardis remotos, & in longinquiore regione consistentes.

§. 24. Omnia igitur, quæ in historiis ab A. 545. de Slavinis in genere dicuntur, Slavinis specificè sic dictis (saltem Amicensibus) non, sed Slavis Anthis, & ad summum parti Slavinorum Picensi, in Walachia remanenti, attribuenda sunt: nec enim Slavinorum Amicensium, jam in terris Quadicis sedentium, utpote à Romano Imperio (proùt tunc, teste ipso Proco² 485. b. pio, coarctatum erat) tota Pannonia & Norico separatorum, 843. 844. ullum commercium cum Romanis, qui nunquam Pannoniam & Noricum receperunt, silentibus historicis, intercessit, nec facilè intercedere poterat.

5. 25. Inter jam relata de Anthis comprehense est eorum migratio, non quidem totalis, sed partialis, in terras cis-danubianas Dalmatiæ mediterraneæ, & Pannoniæ Saviæ. De his

cis - Danubianis Anthis cap. XXIII. agetur.

§. 26. Hic superest, ANTHARUM, qui trans Danubium remanserant, & Avarum imperio adheserant, sata in seculum octavum usque ex Theophane, ahisque Gracis scriptoribus, prosequi. Prænotandum autem: ab iisdem scriptoribus, ad exemplum Procopii, Siavos omnes, tum Anthas ad Mæssam inferiorem, tum Slavinos Picenses in Walachia ad Mæssam superiorem & Daciam Ripensem sedentes, quoniam post seculum sextum medium sub unum dominatum Chagani Avarum coaluerant, nomine generico Slavinos compellari, abolito quasi vocabulo specifico Antharum; unde Slavini ubique pro Anthis intelligendi sunt.

79. §. 27. Hunni & Slavi cum maximis copiis in Thraciam ir 309. ruunt, variaque loca diripiunt, & capiunt; territi autem coato Belisarii exercitu, & armatura navali in reditum eorum in Danubio parata, libertatem ad sua remeandi petunt, & obti-

tum ferè millia Slavinorum in Thraciam irruperunt, & Thraciam Pars I.

592. tem à Comentiolo Duce Romano repulsa. Chaganus pasta tri- 825, buta augeri à Cæsare contendebat, cui cùm aures non darentur, continuò bellum molitur, & Slavinis bonum numerum parandorum astuariorum ad Istrum trajiciendum indicit. Imperator

flumen ablegat, ut Slavinorum gentes amnem trajicere molientes impediret. Priscus Istro trajecto Ardagasti regionem devastat, & hoc successu audentior factus interiores Slavinorum partes penetrat, magnam stragem edit, & Musugium Regem vivum comprehendit.

Mauritius dein exercitum Romanum in Slavinorum terris hybernare jubet; exercitus renuit, oppositum sibi Barbarorum exercitum, hostilis & infestæ regionis periculum, & intoleranda frigora causatur; Priscus tamen suavibus verbis militem ad hy-

596. bernandum ibidem flectit. Sub novo exercituum Rom. Præfe- 828. cto Petro, Mauritii Imp. fratre, mille Romani in sexcentos Slavinos ad Marcianopolim in Thracia prædantes incidunt, eósque

597. cædunt. Petrus porro trajecto Istro contra Peregastum Slavinorum Præfectum expeditionem suscept, infelici successu, qua-

598. re & potestas Ducis ei ab Imperatore adimitur. Priscus recepta 8294 exercituum præsectura trans Istrum supra Novas superiores (ergo in vicinia Orsovæ, in terra trans-Danubiana Chagano parente) prædas agit.

num Belgrad) versus proficiscitur, Chaganus autem collectis viribus in Mœsiam inferiorem irrumpit, & Tomeam civitatem occupare molitur; quare Priscus, relictà Singidone, proximus ad Chaganum in Mœsiam accedit. Comentiolus ab Imperatore in auxilium Prisco missus, dum confligitur, ordines turbat, Romani cæduntur & sugiunt, Barbari Thracias diripiunt. Barbaros pestis invadit, & innumeram populi multitudinem extinguit. Demum pax concluditur, Ister ad Romanorum Avarumque sines dirimendos constituitur, & tributo annuo à Romanis vicena aureorum millia adduntur.

Barbaris initam folvit; re accepta Chaganus copias colligit, & Romanas provincias invadit, filios autem suos cum exercitu ad tutandas proprias terras relinquit. Quatuor prælia facta sunt: primum cum exercitu filiis Chagani commisso, in Temesiensi regione, quo nocte dirempto, dein tertia die renovato, victoria cessit Romanis. Secundo prælio ipse Chaganus cum exercitu separato cædebatur. Tertio prælio, vel potiùs improviso insultu, triginta millia Barbarorum, diem festum concelebrantium & convivantium, ceciderunt. Quarto prælio atrocissimo ad Tissum (id est Tibiscum) sluvium, cum restaurato Chagani exercitu, Barbari magna virtute victi, & aquis submersi sunt: cum quibus etiam Slavinorum pars maxima interiit, Servati & captiz.

A.Chr. pti, obtentâ victoria, Avarum tria millia, aliorum Barbarorum Vid. App. sex millia ducenti, & Slavinorum octo millia. Mauritius Imp.

602. iterum Romanum exercitum, ne ex publico commeatum præ-833. bere cogeretur, in Slavinorum agris hybernare jubet; milites autem tumultuantur, & rebellione Constantinopolim serpente Mauritius occiditur. Sub Phoca Romana res omnis labefactata fuit, Avaribus Occidentem, Persis Orientem vastantibus,

620. quod & in annum usque decimum Heraclii continuavit, quo 834.

demum pax cum Chagano facta est. Anno decimo sexto Hera-626. clii Persarum Rex Chosroës Avares, Bulgaros, Slavos, Gepidas, 835. ut cum exercitu Persico sub Duce Sarbara Constantinopolim simul invaderent, concitavit: in Avarum exercity aderant Slavinorum auxiliares copiæ bene multæ; sed cæsi stratagemate Slavini (inter quorum cadavera Slavinæ quoque mulieres inventæ sunt) obsidionis ac moræ pertæsi in patriam revertuntur. Sub

664. Constante II. Slavinorum quinque millia in Asiam commigrâ- 836.

runt, & in Apamæorum agro habitaverunt.

§. 31. Bulgari in Thraciam irrumpunt, Romanos, in fu-837. gam nullo excitante actos, sternunt, sedes in Thraciis circa Odyssum civitatem capiunt, Slavinorum gentem illic in propinquo degentem in potestatem redigunt, partem suorum in eo limite, qui Avares respiciebat, collocant, alios Romanorum sinibus objiciunt, dilatatis autem hunc in modum & expansis ditionis fuæ terminis Romanæ Reip. urbes & oppida deprædari cœperunt; ex quo Imperator Constantinus IV. coactus pacem cum eis agere, & pactam annuatim pecuniam eisdem solvere. Condiderunt igitur tunc Bulgari regnum separatum, à Chagani potestate liberum; & provincia illorum in Thraciis & Illyrico ab eo tempore Bulgaria dicta est. Bulgari hi, Slavicæ originis, & Volgæ fluvii quondam accolæ, unde & nomen fortiti funt,

501. Romano Imperio primitùs innotuerunt sub Anastasio Imperato- 799.

re, dum sponte sua excursionem in Illyricum & Thraciam sece-514. runt. A. 514. Vitalianus Tyrannus eos inter copias suas in 539. Thracias induxit. A. 539. jam sub duobus regibus Rempubli-802. 514. runt. cam suam formaverant, & duabus turmis grandibus in Scythiam minorem, ad extremum alveum Danubii & Mœsiam inferiorem, arma inferebant. Hinc patet situs eorum, quem & Jornandes expresse confirmat: sedebant nempe tunc, una cum Hun- 474.

nis A. 454. post mortem Attilæ ex Pannonia profugis, ad Mœotidem & Pontum Euxinum. Post seculum VI. medium Chaganus Avarum tam Hunnos Cuturguros ad Pontum, quam Bulgaros ibidem, nec non Slavos ad Danubium, in suam potestatem re-

634- degit; cui autem Unnogunduri, id est, Hunni Cuturguri, & 836, Slavi Bulgari, sub Duce Cubrato A. 634. (vid. cap. XV. S. 12.13. 14. 15. 16.) se eripuerunt.

\$, 32. Slavi trans-Danubiani, tam Picenses quam An-679. thæ, circa tempora Bulgarorum invalescentiæ, sedes pristinas, 837. maxima saltem ex parte, dereliquisse, in terras cis-Danubianas transiisse, & sub Bulgarorum popularium suorum potestatem

688. concessisse videntur. Justinianus II. in Bulgariam (jam sic no-8384

ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXII.

A,Chr. minatam) & Thraciam eduxit exercitum, & ex Slavinorum gen-vid. App. tibus circa Thessalonicam degentibus, partim bello, partim deditione, in potestatem acceptis, immensum numerum, in Opsi-

692. cianam Asiæ regionem transtulit, ex essque triginta millia armatorum elegit, quos populum seu militem peculiarem (græcè:

λαδι περιούσιος) nuncupavit. Justiniano ei in Imperium restituen- 839. 840.
705. do Terbelis Bulgarorum Rex, cum omnibus Bulgarorum & Slavorum copiis, adjutor suit: unde apparet, Slavorum quondam trans-Danubianorum reliquias nunc Bulgaris popularibus jundas suisse.

CAPUT XXII.

De Slavis Charvatis seu Croatis.

- \$. 1. DE Slavinorum in specie sic dictorum, seu, ùt aliter quoque vocabantur, Limigantium migratione ex Dacia antiqua trans-Danubiana in Romanum Imperium, ad confinia Italiæ, & terras, quæ nunc Croatia & Carniolia vocantur, nec non de subsequa migratione Czechi & Lechi cum parte po-
- puli ex noviore hac patria Croatica in Bohemiam, jam actum est suprà cap. XI. XIV. XV. Hic nunc agendum de statu & conditione populi illius, qui post recessum Czechi & Lechi terrishis affixi, & sub potestate Romanorum manserunt. Post mor-
- tem Attilæ, & fugam filiorum ejus ex Pannonia ad Pontum Euxinum, accrementum Croatis Slavis accessit ex popularibus suis
 trans-Danubianis. De veritate migrationis hujus in Romanum
 folum dubitare non sinit Jornandes, qui dum Gepidas sibi jure 759. b.
 victoriæ terras Hunnorum trans Danubium in Dacia vindicâsse, Gothos autem Hunnorum eorundem cis-Danubianas terras
 seu Pannoniam à Marciano Imperatore petiisse, & obtinuisse,
 retulisset, tertio statim loco subjicit: Sauromatæ verò, quos
 Sarmatas diximus, & Cemandri, & quidam ex Hunnis,
 in parte Illyrici ad castrum Martenam, sedes sibi datas
 coluère.
 - §. 2. His ipsis verbis Jornandes LOCUM, quò Sarmatæ illi collocati sint, tripliciter connotat: in parte nempe Illyrici: ad castrum Martenam: & ubi Hunni simul suscepti. Hæc omnia conveniunt sedibus, quas Sarmatarum horum populares jam ab A. 334. in confiniis quatuor provinciarum Romanarum, nempe Dalmatiæ, Italiæ, Norici, & Pannoniæ, tenebant. Hæc confinia erant in parte Illyrici magni, ùt quod præter Dalmati-541e as, aliásque terras, etiam Pannoniam & Noricum comprehendebat. Hoc Illyricum latè sumptum Jornandes intellexit, non verò specificè sic dictum, utpote quod Dalmatiæ nomine apud 759 be eum venit. Porro cùm Sarmatæ Slavini in parte Pannoniæ, 764.

A.Ch. nomine generali Illyrici, quod omnia comprehenderet, appel- Vid App. lare voluit. Castrum Martena latinæ derivationis à Marte non, sed Germanicæ à Mabr vel quocunque simili vocabulo, esse videtur, & rectè convenit civitati hodie adhuc Mahr-burg dictæ; Burg enim castrum est, Mahr Martenæ compellationem servat, neutiquam à Muhr fluvio descendentem, cum Mahr-burg non ad Murum sed Dravum cubet. Hunni à clade & suga residui posteris temporibus alibi in Illyrico non, nisi in confiniis Pannoniæ & Norici ad Murum & Arrabonem fluvios, itaque haud procul à Mahrburg, & demum in toto Norico intra Anasum, fluvium, inventi sunt. Hunc situm testantur Historiæ Hungaro 759,4968 rum, & itidem Bojoariorum. Omnis historia Hungarica loqui- 857. 858. tur: Aladarium Attilæ filium, ex matre Germanica susceptum, non cum aliis fratribus Hunnicæ folius propaginis Hunnicam olim patriam repetiisse, sed patriæ, quæ ipsi ex patris domina-tione & matris origine obtigerat, institisse, atque ei tum Germanos, tum (ùt habent historiæ Hungaricæ) paucos Hunnos, cæ-terásque reliquias exercitûs Attilæ adhæsisse. Pauci Hunni hic intelligendi de paucis primoribus Hunnorum, qui cum reliquiis exercitûs Attilæ Hunnicis & Germanicis Aladario imposterum A. principi habendo acquieverint, & novam Rempublicam, Romanorum superioritati sese subdentem, auspicati sint; pauci etenim universim esse non poterant, qui 54. annis post, nempe A. 508. sejunctum à Romanis, alissque gentibus, regimen, in toto Norico infra Anasum, & in parte quoque trans-Danubiana Austriæ hodiernæ inferioris, nec non in parte extima Pannoniæ, Cetiis montibus contigua, ubi quondam sub Bærebista, Dacorum Rege Boji veteres sederant, orsi sunti

fedium dignoscendos observanda sunt tradita Jornandis sequensedium dignoscendos observanda sunt tradita Jornandis sequentia: Cap. 50. Pannoniam, quæ Gothis cessit, circumscribi Moe, 759.6.
sia superiore, Dalmatia, Norico, & Danubio, & primam civitatem ejus esse Sirmium (Mitrovitz ad Savum) extremam,
Vindominam seu Vindobonam. Cap. 52. Ex hac Pannonia obtigisse portiones fratribus Regibus Gothorum, Walamiro inter
Scarniungam (Dravum) & aquam nigram (Savum) sluvios,
itaque Pannoniam inferiorem seu Saviam: Theodemiro juxta
lacum Pelsodis (aliter Peisonis, hodie Neusidler See) itaque
maximam partem Pannoniæ primæ: Widemiro inter utrosque
prædictos fratres, itaque maximam partem Valeriæ. Cap. 53. In763.

469. ter vicinas Gothis gentes sedisse Satagas in interiore Pannonia

(prope Hunnos tunc, ad latus Cetiorum montium) contra quos Gothi ad ostentandam virtutem arma moverint. Cap. 470. 20d. 53. Hunnimundum (Chunimundum, qui Gibuldo successerat 764) ùt nam. 796.) Suevorum Regem, dum ad prædandas Dalmatias regionem Gothorum transiret, armenta Gothorum in campis errantia abegisse, direptis Dalmatiis autem in reditu ad lacum Pelsodis, id est in Austria hodierna inferiore inter Cetios montes & lacum Neusidlensem, repentinè nocte intempesta seu mer

471. dia oppressum & captum esse: nec non Scyros tunc temporis significant sig

A.Chr. pra Danubium, id est tam trans Danubium in hodierna parte vid. App. Austriæ versus Bohemiam, quam cis Danubium in parte Norici Ripensis, habitasse. Ex his colligendum: 1md. Gothi non pos-705. sederunt totam Pannoniam ab Occidente, quatenus ea ante Attilam ad Noricum & Cetios montes usque extendebatur, sed in has partes Cetio proximas, à Muro fluvio incipiendo, Romani residuos sub Aladario Attilæ silio Hunnos, morigeram & pacisicam vitam spondentes, ut hoc pacto aliquam saltem portionem Pannoniæ ab Attila possessæ retinerent: supra has Hunnorum sedes verò, in reliquo latere Cetiorum, Vindobonam versùs, Cemandros, qui iidem cum Satagis esse videntur, collocârunt. 2dò. Gothi neque possederunt totam Pannoniam à meridie, quatenus ea in ævo Ptolemæi, ad Japydes usque Liburnis & Illyridi seu Dalmatiæ specificæ accensitos, excurrebat: sed illuc, intra Murum nempe & Savum, inter Árcaragantes jam ab A. 334. ibi sedentes, Romani Sarmatas ejusdem cum Arcaragantibus generis posuerunt. 3tiò. Per Dalmatas, quos deprædati fint Suevi vicini, Jornandes intelligere debuit modò dictos Arcaragantes Sarmatas, qui Vindelicis & Rhætis, sub generali nomine Suevorum seu, út Procopius eos vocat, Suaborum com-764. prehensis, vicini erant, non Liburnos, non Dalmatas ulterio-773. L res, inter quos & Vindelicos ac Rhætos magna distantia intercedebat.

5. 4. Quousque Hunni A. 454. confinia Pannoniæ & Norici habitaverint, indicem meliorem habere non possumus, quàm possessionem in subsequis temporibus seculi sexti ad A. 508. dum & ipsi, & Slavi, & Bojoarii, sedes eò usque angustiores in alias partes sibi proximas dilatarent. Secundum historiam Boicam Slavi à Muri dextra ripa in sontes usque Muri, Dravi, & Savi, 857. 858. in Occidentem: Hunni à ripa sinistra Muri per totum Nori- 868. cum infra Anasum, in Septentrionem, se extenderunt. Historica hæc traditio side digna est, quoniam hodie adhuc, à Muri dextra per omnem illum tractum à Slavis antiquis occupatum lingua Slavica perseverat. Si ergo Hunni seculo sexto inchoante non nisì ad Murum usque coluerint, nec quoque seculo quinto vergente aliam possessionem ceperunt.

§. 5. Hinc etiam jam ad tempora priora inferendum venit, Hunnos quidem (vid. cap. XXIV. §. 4. 5. 6.) Pannoniæ possessionem A. 378. armis cœpisse, & ab A. 401. tacito, ab A. 427. autem expresso consensu Romanorum continuâsse: ast tota hæc possessio de Pannonia usque ad Murum sluvium, quoad hic speciali alveo procurrit, post ejus conjunctionem verò cum Dravo, etiam ad Savum sluvium usque accipienda est; & in hac eadem extensione, excepto latere Cetiorum montium, Gothi Hunnis A. 454. successerunt. Hanc Pannoniam Hunnicam S. Hieronymus (vid. cap. XIV. §. 34. 35.) intellexit, dum patriam suam Dalmatia Pannonias, consinium vocavit; patria enim illa Arcaragantium erat inter Pannoniam Hunnicam Muro sluvio terminatam, & Dalmatiam propriè sic dictam, ad dextram Savi à Japydibus & Liburnis ordientem.

S. 6.

DE SLAVIS CHARVATIS SEU CROATIS.

143 5. 6. Hæc de loco migrationis. DeSTATU hujus coloniæ vid. App. Slavicæ civili haud ambigendum est, ditionem omnimode ab ipso ipso ipso ipso ad Romanos spectasse. Num autem forsitan ditio ea

ab Hunnis, præcipuè sub Attikæ invalescente dominatu, interversa suerit? dubitationi quidem aliquis, ast negationi potior Videatur caput XXIV. S. 4. & seqq. ibi deductum: Hunnos, instigantibus & sociis Gothis, cum Romano Imperio A. 378. inimice, dein verò, postquam Gothi A. 380. à societate per pacem abstracti, & A. 382. iterum in Romanum solum in Thraciam recepti essent, amicè egisse, hancque amicitiam usque ad

450 mortem Theodosii Imperatoris, ad speciem saltem, aluisse, tunc autem vi jam non simulata, & absque prætextuum exquisitorum fuco, evertendis Romanis rebus instituse. Quodsi igitur ultimæ expeditiones Attilæ in Gallias & Italiam pro voto cessissent, absque dubio Slavi Croatæ, ùt alii Italiæ adjacentes populi, utpote tantis viribus impares, & prætereà nullis munitionibus aut præsidiis desensi, exiguo aut nullo adhibito armorum strepitu, Attilæ imperio mancipati fuissent; quos autem præmature suos facere, & inde molimen ad summam rerum tendens denudare, Attila certè haud opportunum censuisset. Non ergo dominatus est Attila Slavis Croatis, sed hi Romani Imperia ditioni adstricti manserunt.

§. 7. Idem, & multò magis, dicendum post mortem Attilæ, quoad Romani Imperii in Occidente honor & reverentia

stetit. Nam etsi Gothi (ut esp. XIX. S. 8. & seqq.) vicinas sibi gentes in Norico, & trans Danubium insestarent, Carnios ta-men, seu Croatas, Italiæ propinquiores, armis petiisse non leguntur; nec præsumendum est, illuc, nulla accepta injuria, impetum facere, atque violati erga Romanos fœderis notam incurrere voluisse. Quodsi nihilominus secus quidquam contigis.

474 set, attentatum id exiguæ consequentiæ suit, námque Gothi

omnes brevì post Pannonia excesserunt.

5. 8. Ab anno autem 476. jam absque dubio ditio Romana in Croatas manum mutavit, & in Odoacrum Rugum Italia invasorem & Regem transiit; is etenim, exturbato Augustulo Ocone. 476. cidentis Imperatore ultimo, totius Italiæ jure potitus, & Ra-7934 yennæ in confiniis Croatarum seu Carniorum ut plurimum residens, appertinentias Italiæ proximas, Rhæticas, & Carnicas, quin & remotiores Noricas, non omnino omifisse censendus est. Dict, non omnino omilisse, negligenter enim valde cas habuit, dum præsidia Romana in locis munitis, subtractis stipendiis so-79&

487. litis, diffluere sineret, & in Feletheum Rugorum Regem, qui 797. Norici Ripensis quoque partem obtinebat, aliam Jurisdictionem non, nisì evastando Rugos Feletheo subjectos in Norico, & ab- 798. ducendo in Italiam reliquum populum, Romanum dictum, exerceret, adebque Noricum quali pro derelicto haberet; quod idem de Carnils seu Croatis, nec non de Hunnis, parti Norici & Pannoniæ insistentibus, atque de allis gentibus Italiæ finitimis dicendum: ita ut nunc fundamenta jacta sint triplicis Reipublicæ

A.Chr. fuo propemodum jure viventis, nempe Croatarum, Bojoario-Vid. App. rum, & Hunnorum Noricorum.

§. 9. Odoacri Regnum in Italia sustulit Theodericus Rex Gothorum. Is, Italiam suasu Imperatoris Constantinopolitani Zenonis (cap. XIX. 6. 17.) ingressus, Odoacrum A. 489. ad 489. Hontium suvium (Lisonzo prope Goritiam) primo, ad Vero-772.

490. nam secundo, A. 490. ad Ducam sluvium tertio, A. 491. pro-

491. pe Ravennam, ubi obsidebatur Odoacer, quarto prælio vicit. De exitu hujus obsidionis refert Procopsus de bell. Goth. lib. 1. cap. 1. sequentia: jam annos tres Theodericus & Gothi Ravennam circumsederant frustra, cum hinc Gothos obsidionis tædium, inde Odoacri defensores penuria cibariorum ad hanc perpulit pactionem, cujus conciliator. fuit Antistes Ravennæ: ut in ea urbe Theodericus atque Odoacer ex æquo viverent. Aliquandiu quidem mansêre pacta, posteà verò Theodericus, detecta, ut perhibent, fraude, quam Odoacer ipsi struebat, eum do-Hose ad epulas invitatum occidit. Cædes ea facta est, te-493. ste Cassiodoro, Albino V. C. Consule, A. 493. Hoc ergo bel-

li intestini Italici disturbio gentes suprà distre Croatarum, Bojoariorum, & Hunnorum Noricorum, ampliorem nunc occasionem,

fese in libertatem asserendi, nanciscebantur.

. 10. His iisdem disturbiis usi sunt quoque Reges Francici 491. ad dilatandas ditiones suas, quibus A. 491. Thuringos, A. 496. 794

496. Burgundiones Galliæ, nec non Alamannos & Suevos, ultra Ly-773. cum fluvium in Germanicis Danubii & Rheni oris degentes, ad-Theodericus Rex Gothorum, & nunc Italiæ, eam jecerunt. acquifitionem Francicam impedire nequivit: Alamannos tamen in Rhætia, Italiæ proxima, suæ jurisdictioni vindicavit. Suevos verò intra Lycum, seu in Vindelicia, nec Theodericus Rex Italiæ, nec Clodoveus Galliæ, sibi, ut invidiæ mutuæ temperarent, directe & aperte asserere censuerunt. vid. cap. XXV. G. 11.

: 6. 11. Heec semulatio inter Theodericum & Clodoveum opportunitatem maximam præbuit novis tribus Rebuspublicis Croatarum, Bojoariorum, & Hunnorum Noricorum, sedes suas, ex parte Hunnorum in totum Noricum infra Anasum & Murum fluvium, ut supra \$. 4: ex parte Bojoariorum ab Anaso stuvio usque ad Lycum, út infrà cap. XXV: & ex parte Croatarum à Muro fluvio usque ad ejusdem, nec non Dravi, & Savi fontes, ut quoque suprà s. 4. proferendi. Huic extensioni neuter Regum obstitit, quin potius uterque apprime favit: haud vana spe ductus, suam acquisitionem fore, quocunque commodo tempore parvas illas Respublicas suo nexui illigare visum fuerit. Nec defuit eventus ex parte Francicorum Regum: siquidem brevì post

327. mortem Theoderici Gothi, Bojoariorum res spontanea deditio-863. ne Francico Regno accesserunt.

§. 12. Ex parte Croatarum intem Regi Franciæ, nec nunc; nec longo tempore post, nexus obtigit; quando autem sub GoA.Chr. thorum ditionem Croatæ, & quo nexu, an clientelæ, ùt vide-vid. App.
tur, concesserint? dubium, illud tamen ex Procopio certum
Num.

535. est, ante tempus belli Gothici Gothos, ut aliis pluribus nationi-773. b. bus, ita quoque Carniis & Noricis imperâsse. Per Carnios intelligendi Croatæ Slavi, per Noricos Hunni, quoniam Norici Bojoarli ditioni Francorum, non Gothorum, adhæserunt.

S. 13. Procopius porro refert: statim anno primo belli 773. L. Gothici, Dalmatiam, Liburniámque omnem à Justiniano receptam esse: nihil autem ibidem addit, quando recepti sint Istri, Siscii, Carnii, Norici, & Pannones, quos initio belli (græcè dicit xa9 siexar, quod intelligendum, versus initia belli) æquè Gothis subsuisse alibi dixerat. Sanè de Pannoniis constat, eas jam ad primordia imperii Justiniani, itaque novem annis ante 841. bellum Gothicum, à Langobardis occupatas, & sive tunc, sive paulò pòst iisdem à Justiniano confirmatas esse, quod & ipsemet 844. Procopius tradit. Croatæ igitur seu Carnii vel codem tempore, quo Langobardi Pannonias intrârunt, vel saltem primo anno belli-Gothici, una cum Dalmatis & Liburnis, sub quorum laxiore compellatione Procopius hic loci Istros & Carnios (æquè ut Jor-759.6.764. nandes) complecti videtur, à Gothico jugo liberati sunt, & in-Romanorum potestatem redierunt. Idem de Hunnis Noricis sentiendum est; ita enim, ab initio belli, Gothi Romanorum armis alibi & præcipuè in Italia distinebantur, ut gentium extra Italiam fub jugo confervandarum curam gerere nequiverint.

§. 14. Fuerunt igitur Slavi Croatæ, & Hunni Norici, tempore belli Gothici Romanæ ditionis: unde quædam hic subjungenda, quæ Procopius de Hunnis & Slavis, in eo bello Romano norum castra secutis, resert: lib. 1. cap. 27. de anno secundo belli Gothici agens hæc habet: Advenere Martinus & Valerianus cum mille sexcentis equitibus, quorum plerique. Hunni erant, Sclaveni, & Antæ: qui trans sluvium. Istrum, non procul à ripa, sedes patrias habent. (ex græco textu esse debet: qui supra sluvium Istrum non longe ab illius ripa significant collocantur) Recreatus eorum præsentia Belisarius, jam hostem præsliis satigandum putavit. Lib.

Valerianus, Hunnis secum eductis omnibus, in co loco ad Tiberis ripam castra ponere, tum ut liberiùs equos alerent, tum ut Gothis facultas minor esset, longiùs à suis castris evagandi ad libitum: mandatum exequitur, Hunnisque, ubi magister militiæ præscripserat, meta-

thici: id (Gothum hostem vivum capere) se facilè essecturum Valerianus recepit, cùm in suorum haberet numero Sclavenos aliquot (ex græco textu: esse enim quosdam sequacium ex gente Sclavinorum) qui sub angusto Saxo aut Pars 1.

A.Chr. virgulto quolibet obvio delitescere, & hostem quemli. Vid. App. bet rapere consuevissent: hoc illos ad Istrum sluvium.

ubi sunt gentis sedes, in alios Barbaros ac Romanos factitasse. (ex græco textu: hujúsque semper juxta sluvium Istrum, illic sanè collocantur, inque Romanos, ùt & alios Barbaros in-

546. dicantur) Lib. 3. cap. 22. ad annum duodecimum belli Gothici: Tullianus, collectis illius regionis (Lucaniæ) agricolis, fauces angustissimas insederat, ne Lucaniam hostes infestarent. Custodiam conjuncte agebant Antæ trecenti, quos Tulliani rogatu ibi Joannes antè reliquerat. Etenim peritià pugnandi in' salebris angustissque cunctos antecellunt hi Barbari &c. Demum Antæ virtute fua. quam situs loci difficilis adjuvabat, cum Tulliani agricolis, in fugam hostes verterunt, affeceruntque ingenti Ex his relatis Procopii, qui ipsemet, cum Belisario, huic bello Gothico intererat, colligendum est: in castris Romanorum perpetuum quasi tunc militem Hunnicæ & Slavicæ nationis (proùt aliorum fœderatorum populorum, Herulorum, Isaurorum) eumque per diversorum ducum Romanorum, utihic Martini, Valeriani, Joannis, copias dispersum suisse, idem igitur hoc etiam indicat, gentem quandam peculiarem Hunno-rum & Slavorum in ipsis provinciis Romanis sedisse, atque in ditione Romanorum extitisse: quemadmodum Isauri in Oriente, & Heruli in Occidente, & hi quidem in Pannonia secunda fub protectione Romani Imperii erant. Unde inferendum quoque venit: Hunnos, Romana militia adscriptos, ex Norico Hunnico, Slavos ex terra Arcaragantium inter Savum & Murum adlectos & eductos fuisse. Huic illationi non contrariantur notæ, duplici in loco suprà à Procopio adjectæ: quòd Hunni, Slaveni, & Antæ trans fluvium Istrum non procul à ripa collocentur, & quòd vivum hostem ex insidiis rapere mos sit Slavenorum ad Istrum fluvium sedentium; ex his enim neutiquam concludendum, illos ipsos Hunnos & Slavos, qui toto belli tempore Romanorum castrorum sequaces erant, ex partibus trans Danubium adlectos fuisse, sed ex eadem tantum gente, quæ usque tunc ultra Istrum principales & potissimas sedes habuit, originem trahere, id quod omnino verum suit. Detur autem, Procopium, quod tamen nullo modo liquet, credidisse, cos ipsos Hunnos & Slavos, de quibus loquitur, ex trans-Danubianis exstitisse; non, poterat ille, multis hinc illinc missionibus à Belisario distractus, ortum cujuslibet militis indagare: adeóque ei nec vitio vertendum foret, si in patrio loco Hunnorum & Slavorum Romanæ militiæ insertorum immediato, sub Romanæ provinciæ Noricorum & Carniorum compellatione obscurato, errasset, atque patriam genericam & mediatam transdanubianam substituisset. Non affingenda autem est hæc credulitas Procopio, utpote qui 801. 803. alibi Hunnos Cuturguros, nec non Anthas, & Slavenos, trans 804. 805.

Istrum

isque toto tempore belli Gothici continuatis, de scedissimis, vid, App. isque toto tempore belli Gothici continuatis, devastationibus accusat: ita ut ex illis militem legere, Romanis certè visum non fuisset. Aliud planè erat sentiendum de Hunnorum & Slavorum progenie illa, quæ jam per seculi spatium, ab anno nempe 454. & respectu Slavorum multò antiquiùs adhuc ab A. 334 à consortio gentis originariæ separata, quin & respectu Slavorum ex diversa ab Anthis specie descendens, Romanos mores & animos induerat.

i. 15. Ad finem belli Gothici ditio Romana in Slavos Croatas à Francis Regibus intercepta fuit. Huc afferenda ex Procopio 548. de bello Goth. sequentia loca: lib. 3. cap. 33. ad annum decimum quartum belli Gothici: Belli hujus initio, Gothi, ut in libris dixi superioribus, tota Galliæ parte, sibi subdita. Germanis (id est, Francis) cesserant, illis ac Romanis resistere se simul non posse rati. Quod ne fierer, adeò non impedire Romani potuerunt, ut Justinianus Augustus id confirmaverit. &c. Jam Gothis ac Totila bello superioribus, Franci maximam agri Veneti partem. occupârunt nullo negotio; cum nec Romani illos arcere, nec Gothi utrisque arma inferre possent. Lib 4. cap. 24. ad annum decimum feptimum belli Gothici 551. sed digrediendo ad præteritum tempus anni 548. Paulo antè Francorum Rex Theodebertus morbo obierat, cum sibi nullo negotio tributaria fecisset nonnulla Liguriæ loca, Alpes Cottias, agrique Veneti partem maximam. Etenim. Franci, arrepta belli, quo Romani Gothique erant impliciti, opportunitate, sinè discrimine ditionem suami iis locis auxerunt, de quibus illi pugnabant. rum pauca oppida Gothis supererant, nam Romani ma-551. ritima, Franci cætera occuparant. Lib. 4. cap. 26. ad annum eundem decimum septimum belli Gothici: Cum proximè agrum venisset Venetum (Nasses Dux Romanus) misso nuntio ad Francorum Duces, qui loca illa tenebant præsidiis, postulavit, ut sibi, tanquam amicis, transitum darent. Illi Narseti, se nullo id pacto permissuros, respondent. &c. Prætextum hunc parum speciosum confingunt, quòd secum Narses Langobardos ducerer, capitales Francorum hostes. Jam ergo Slavi Croatæ, per Francicos Reges Veneti territorii possessores, abscissi erant à Romano Imperio: & hine Procopius ad annum 551. dicto capite 26. inter Barbaros Narsetis Castra sequentes, Herulos, & Lango-

T . 2

bardos, non ampliùs Hunnos & Slavos, memorat, sed hi ab

A. 548. quasi Respublicæ sui juris esse cœperunt.

§. 16.

595. rem sequentia relata historicorum faciunt. Aventinus in annali- 861.
bus Bojorum refert. Thassilonem Bojorum Regulum, jussu Childeberti Regis Francorum, contra Venedos, id est Croatas Slavos, ab Orientis ora Bojis conterminos, arma movisse, & Venedos superâsse: dum autem!, Thassilone ad sua redeunte, Venedi Francorum ac Bojorum jugum detrectassent, obindéque

600. duo millia Bojorum Venedos repetitim invasissent, supervenisse Chaganum Regem Venedorum, & Bojos omnes, ne nuntio quidem cladis superstite, trucidatos esse. De utraque hostili invasione consentiens est Brunnerus; quòd autem Aventinus ex pri- 864 ma victoria subjectionem statim Venedorum inferre velit, sibi ipsi contrariatur, dum Chaganum Avarum Hunnorum, simul Regem Venedorum nuncupat. Ex his relatis Boicæ historiæ colligendum est: Slavos Croatas, dum per Francorum occupationem territorii Veneti ab Imperio Romano avulsi essent, sese cum Hunnis Noricis primum, & fors etiam cum Langobardis, Francorum hostibus, in Pannonia sedentibus, ab eorum exitu verò ex Pannonia A. 568. & ingressu in Italiam, cum successoribus eorum Avaribus, ad tuendam communem libertatem, contra Regum Francorum, & eis addictorum Bojoariorum attentata consociasse, atque sic quoque, quoad Avarum potentia substitit, immunes à jugo Francico mansisse. Huc etiam pertinet,

604. quod Paulus Diaconus refert: Agilulfum Regem Langobardorum 889. obsedisse & cepisse civitatem Cremonensem auxilio Slavorum,

Diacono dum ait: His temporibus, mortuo Thassilone.

Duce Bojoariorum, silius ejus Garibaldus, in Agunto à Sclavis devictus est, & Bojoariorum termini deprædantur. Resumptis tamen Bojoarii viribus, & prædas ab hostibus excutiunt, & hostes de suis sinibus pepulerunt. Idem quoque resert Aventinus. Circa hæc tempora igitur, Sla-874; vi Croatæ, seu, út eos Aventinus vocat, Venedi Chariones, Francis aut Bojoariis nullatenus, Chaganis Avarum autem nexu, qui ex societate & protectione paulatim in dependentiam & subjectionem degeneravit, adstricti erant. Quidam tamen Slavorum, nempe qui in Comitatu Cileiæ sedebant, ut jugum Avarum amolirentur, in protectionem Langobardorum sese con-889, jecerunt, obindeque certam pensionem Forojulianis Ducibus Langobardicis quotannis pendebant.

9. 17. Circa eadem hæc tempora Histria, quondam ex manibus Gothorum A. 535. unà cum tota Dalmatia recepta, & nunc usque Romanis parens, primum devastatur, dein à Slavis insidetur: Paulus Diaconus ait: Inter hæc (scilicet dum Agi-830. lustus Langobardorum Rex, & unà cum hoc Avarum Chaganus, legatione tenus Reges Franciæ ad pacem & sædus invitarent.)

Lan-

ingressi, universa ignibus & rapinis vastaverunt: & alibi;

Franciæ præcedente) Sclavi Histriam intersectis militibus (præsidiis Romanis) lachrymabiliter deprædati sunt.
Langobardis igitur auctoribus, utpote qui Histriæ possessionem
Constantinopolitanis Imperatoribus invidebant, & suæ Italicæ
possessioni adjicere volebant, Avares primum & Slavi una cum
Langobardis Histros vastarunt, dein Slavi soli exitio eorum institerunt, et, ut credendum, ab eo tempore ipsi terras eas occuparunt, quas quoque Slavica natio imposterum semper retinuit. Hæc devastatio & occupatio autem Slavis Croatis non,
sed Dalmaticis, seu quondam Anthis dictis, & A. 550. Dalmaticas terras mediterraneas, animo & eventu permanendi, ingressis attribuenda est.

§. 18. De Statu Slavorum Croatarum, circa tempus, de quo hic loci agitur, seculi nempe initiantis septimi, singularia nos edocet Fredegarius Scholasticus, scriptor Francicus illorum 624. temporum proximus. Ex ejus relatis ad annum XL. Clotharii 891. II. Francorum Regis notanda funt sequentia: 1mò. Slavos Cro. atas ille vocat Sclavos cognomento Winidos. Hic refle-Aendum est ad ea, quæ alibi pluribus in locis à me dicta sunt: Venedorum nomen, juxta tradita Jornandis, generaliter omnibus Slavis: Slavinorum verò specificè Slavis in ripensi parte Daciæ quondam Trajanicæ: & Antharum aliis Slavis, ad aquas, seu ad Pontum Euxinum & inferiores ripas Danubii, Danastri, & Borysthenis sedentibus inditum suisse: idque ita obtinuit apud Gothicas aliásque Germanicas gentes, & apud scriptores Latinos. Scriptores Græci econtrà nomen Venedorum non adhibuerunt, sed Procopius ad initium historiæ de bello Gothico Slavos fecundum fedes dictas distinguit in Slavinos & Antas: dein promiscue his nominibus utitur; & cum Slavini, specifice sic dicti, circa finem belli Gothici, sese ex partibus Danubianis Daciæ antiquæ Trajanicæ in terras olim Quadicas transtulerint, adeóque annalibus Romanis subtraxerint, jam Procopius, & omnes posteriores scriptores Græci, partem Picensium Slavinorum in Dacia Trajanica residuam, Anthis Slavis junctam, & Hunnorum Avarum imperio acquiescentem, modò Antharum (quanquam rarò & apud Procopium tantùm) plerumque autem Sclavenorum & Sclavorum nomine, sinè ullo discrimine gentis ant sedium, compellarunt. Desiit ergo in usu esse Venedorum nomen apud scriptores Romanos & Græcos: usus autem ejus mansit apud Germanicas nationes cis-Danubianas, & apud Germanicos scriptores, in specie verò Fredegarium. Unde Winidi Fredegarii non denotant gentem Slavicam illam, que Procopio aliísque Grecis scriptoribus nota mansit, & in partibus trans-Danubianis primum se tenuit, deinde quoque pro parte Danubium transiit, & in Dalmatiis consedit : sed gentem specialem Slavicam, quæ sedes trans-Danubianas du-T 3 dum

corum fuisse.

J. 19. Secundo loco ex Fredegario notandum: ab eo Hunnos, de quibus ille agit, appellari Avaros cognomento Chunos: simul autem distingui notâ illâ speciali adjectâ, quòd Chunos illos intelligat, qui ad hicmandum annis fingulis in Sclavos veniebant: ubi addenda ratio: quoniam Hunni more patrio non urbes & vicos, sed castra toto anni tempore habitabant; à quo more autem Hunni Norici recedebant, & hyeme ad habitationes Slavorum se recipiebant. Hinc ergo clarum est, quòd historiam hic loci nectat de Hunnis in Norico & Pannonia jam inde à tempore Attilæ residuis, tanquam Slavorum Venedorum seu Croatarum sedi proximis, non verò de Hunnis Avaribus Romanorum & Græcorum scriptorum, in Dacia Trajanica, alibíque trans Danubium, post perpessas varias cladium & pestilentiæ calamitates superstitibus: quorum vires nunc, non in populo proprio Avarico, sed præcipuè in subjectis sibi Slavis, Bulgaris, & Hunnis Cuturguris consistebant.

Slavi Croatæ ad finem belli Gothici, ut ab imminente Francorum jugo securiores existerent, cum Hunnis Noricis, & post
bellum Gothicum & egressum Langobardorum in Italiam, cum
novis Pannoniæ Langobardicæ possessoribus Avaribus contraxerant, nunc in tyrannidem & oppressionem degenerâsse, & tyrannidem istam, decrescentibus licèt, ab A. 601. à clade tum
multiplici, Avarum rebus ab Hunnis Noricis & Pannonicis
continuatam esse. Hanc indignitatem autem diutius passi
non sunt Slavi, sed consilio & ope cujusdam advenæ Franci,
Samonis nomine, jugum Hunnorum excutiunt, Hunnos vincunt,
& Samonem Regem sibi creant, itaque nunc in plenissimam libertatem sese vindicant, ac Rempublicam propriis auspiciis ordiuntur,

diam tum Bojoariorum vicinorum, tum Francorum, quibus hi
627. parebant, excitârunt. Unde Dagobertus, qui à patre Clotha-892rio Franciæ Rege, Austrasiam Francicam in terris Germanicis
regendam acceperat, Bojoariis sub hac Austrasia comprehensis
austoribus, animum adjecit, ditionis suæ terminos in vicinos
Bojoariis Slavos Croatas, & Hunnos Noricos, proserre. Ade-

629. rat occasio, in Slavos arma movendi, eò quòd apud eos, Sa-893.895; monis Regis jussu, occisi perhiberentur & spoliati mercaterea Francici transitum ibidem ab itinere Constantinopolitano habentes. Dagobertus igitur, jam patre defuncto Rex Franciæ, tum copias proprias Bojoariorum, & Alamannorum, sibi subjectorum, tum mercede conductas auxiliares Langobardorum, in Slavos tribus exercitibus diversim irruentibus immittit. Alamanni,

A.Che. & Langobardi sua ex parte victores existunt, & prædas abigunt, Vid. App.

Rojogrij verò graviter cæduntur. Unde & victoriæ ab Alaman. Bojoarii verò graviter cæduntur. Unde & victoriæ ab Alamannis & Langobardis obtentæ incassum reciderunt, Ayentinus 876. omnes tres exercitus Regulis Bojorum attribuit, & Slavos sub Francorum nec non Christianæ religionis jugum missos, ubique 878. erronee asserit, bistoriam Salisburgensem tempora non discernentem incuriosius amplexus. Historia hæc circa A. 865. conscri-879. pta Slavos Croatas seu Slavice magis Charvatas, nomine in Germanismum transformato, Charentanos, Charantanos, & Carantanos promiscue appellat.

§. 22. Croatæ Slavi victoriâ animosiores facti, & vindictæ 894.896. cupidi, in Thuringiam, Francorum æquè provinciam, irruunt. Ad Croatarum partem deficiunt quoque à Francis Slavi Sora-630. bi, inter Albim & Salam sedentes, & ipsi sua ex parte Thurin- 898,899.

631. giam deprædantur. Deprædationes hæ sequentibus duobus an-

632. nis continuatæ funt.

§. 23.. Per triginta quinque annos, quibus Samo Rex Cro- 891. atis præsuit, omnia prosperè cedebant, & gens sui juris & in libertate manebat. Ei mortuo, an & quis in regno successerit, per annales nihil proditum exstat. Præsumptio autem est: Cro-935 atas, quemadmodùm ad amoliendam Hunnorum dominationem, regimine pristino optimatum relicto, Samonem Regem, seu potius Primatem & Belliducem creaverant, ita eo decedente, & quiete à vicinis durante, ad regiminis formam primævam regressos esse.

§. 24. Manserunt res Croatarum in statu hoc libero usque ad seculum subsequens, & ingruentem tunc novam Hunnorum multitudinem, quæ postliminio omnes quondam Hunnorum an tecessorum possessiones retrahere statuerat. vid. cap. XXVIII. Hunni Norici, Croatarum vicini, & nunquam locô moti, hac gentis suæ reinvalescente potentia elatiores redditi, dominatum in Croatas æquè sibi reasserere nitebantur. Qua vicissitudine urgente, Croatæ Regis iterum creandi confilium capiunt. Rex is tum erat Boruth nomine. Quoniam verò impares sese tantis 839.99. Noricorum antiquorum, & advenarum novorum Hunnorum yiribus sentiebant, nunc tandem ad protectionem Francici Imperii confugere necessitabantur. Missis ipsis ex regno Austrasiæ exercitus auxiliaris Bojoaricus, & repulsis Hunnis, Croatæ Regibus Franciæ in clientelam, obsidibus sidei Caratio Boruthi silio & Chetamaro ex fratre nepote datis, se dedunt. Nunc quoque Christianorum albo nomina dare incipiunt; antè verò nec ditionem Francicam nec fidem Christianam agnoverant, quoniam historia Boruthi ad seculum 8vum absolute pertinet.

750. §. 25. Mortuo Borutho Croatis per justionem Francorum 880-930-754. remissus est pro successore in Ducatum Caratius, & post hunc 774. Chetamarus, uterque jam Christianus. Dein successit Walinch, 932.

An autem Ingo, eo tempore, quo Arnon episcopus Salisburgen 933/934.

785. sis Virgilio successit, quod A. 785. III. Idus Junias contigit, Dux Croatarum, an Dalmatarum Slavorum suerit? dubium, illud

A.Chr. autem certum est, Croatas Regibus Franciæ Austrasiis usque ad Vid. App. interitum stirpis Carolingicæ obedientes fuisse.

CAPUT XXIII.

De Slavis Pannoniæ inferioris & Dalmatiæ, nec non de Sorabis tum Dalmatiæ, tum Thuringiæ.

E IRRUPTIONE seu transitu Slavorum armato ex trans - Danubianis in cis - Danubianas terras post Attilæ tempora, vetustissimum est, quod apud Jornandem cap. 55. legitur: Theodericum, filium adolescentem Theodemiri Go-473. thorum Regis, collectis sex virorum millibus, Danubium tansi-768. isse, & super Babai Sarmatarum Regem, qui tunc, de Camundo Duce Romanorum victorià potitus, superbia tumore regebat, discurrisse, & occiso eo terram quoque ejus diripuisse, dein remeato Danubio Singidonem civitatem, quam ipsi Sarmata occupaverant, invasisse, eamque non Romanis reddidisse, sed suæ ditioni subdidisse. Nullum dubium hic esse potest, per Sarmatas, qui Singido-ni veteri prope hodiernum Belgradum vicini fuerint, intelligi Limigantes in Dacia veteri ripensi, seu hodierna regione Temesiensi, quondam Danubii accolas. Hac de re jam actum est suprà cap. XV. §. 5. hie autem adjungendum: Occasio ejus occupationis hæc videtur fuisse: Singidon limes erat Pannoniæ inferioris & Mœssæ superioris, seu út promiscue vocabatur, 447.485.54. Daciæ Ripensis cis - Danubianæ; utriusque hujus provinciæ detentio violenta apud Attilam fuit. Attilâ mortuo,

454. & Hunnis fugatis, Romani consenserunt, ut Pannoniam Go-759. thi, Daciam consanguinei Attilæ Emmedzur & Ultzindur, pacate vivere spondentes, possiderent. Possessio ista Daciæ per

469. Hunnos ultra annum 469. quo Dintzic filius Attilæ Pannonias 763. repetitum venit, ast cum omnibus adhærentibus popularibus suis repulsus est, haud duravit, quoniam ab eo tempore de Hunnis circa Daciam nulla ampliùs mentio occurrit. Hanc igitur occasionem Babai, Sarmatarum Limigantium Primas, in attribuenda fibi Singidone, solo Danubio à sedibus suis separata, arripuit, cámque armis contra vindicias Camundi Romanorum Ducis tutatus est, possessione tamen hac, & vita, brevì post à Theoderico Gotho exutus.

§. 2. Abhinc in historiis non legitur eruptio Slavorum, nisi primum ad initia imperii Justiniani; de his autem refert Pro-Magistrum Istri fluminis custodiæ præsectum suisse, ut amnis transitu Barbari imposserium prohiberentur; addit Procopius: Jam enim sæpe Hunni, Antæ, & Sclaveni, trajecto fluvio, Romanos pessimè fœdissiméque vexarant. Recenset dein, per tres annos Chilbudii vigilantia Danubium ab om-

A.Chr. ni infestatione Barbarorum immunem servatum esse, & Roma-Vid. App. nas potius copias in adversam Barbarorum ripam excurrisse, atque strages & captivitates égisse: tum verò insecuta Romano-

534. rum incurfantium clade, & Chilbudii ipsius nece, Danubium liberæ Barbarorum transmissioni patuisse. Slavi itaque ad initia Justiniani sæpe Romano solo arma, superato Danubio, intulorunt. Ansam huic inquietudini, præter vicissitudinem Romanis vexationibus nunc rependendam, præbebat, quòd sub ipsis Justiniani initiis, liberalitate hujus Imperatoris, Slavi vicinos suos Gepidas Sirmiensi tractu, & Dacia Ripensi, Langobardos Pannoniis, alios aliis possessionibus donatos, se autem despectos, & nulla parte Romani soli honoratos viderent; unde & illi, in consuso tune ob Gothicas & Francicas turbas Romanæ Reip. statu, commodis suis & amplioribus fortunis quærendis deesse non censuerant.

\$. 3. Slavi trans-Danubiani ab eo tempore, quo nece Chilbudii limitem Danubii perruperant, & à libero transitu nec à Romanis, Gothico abhine bello implicitis, nec à Gothis ipsis, irruptioni potius ad distrahendas vires Romanas faventibus, arcebantur, animo semper volvebant, sedes suas pro parte ultra Danubium in Romanum solum proferre: quod verò ad effectum deduci nequibat, quoad Romanæ res superiores Gothicis erant. Dum autem ab A. 541. novi Regis Gothici Totisæ fortunæ cre-

Romano solo sesse insuderunt, quanquam repressi pro tunc ab Herulis Romanorum auxiliariis, fortuitò in eos incidentibus. Non latuit tamen Justinianum Slavorum propositum sedium aliarum avidum: proindéque ille civitatem quondam Romanam, trans Danubium, seu, ut loquebantur Romani, in barbarico sitam, Turrim appellatam, cum circumjacentibus agris pro domicilio capiendo, additis pollicitationibus pecuniariis, obtulit: defungi hoc modo volens liberalitate, compendium Romani soli minimum lædente. Assensi quoque sunt Slavi; ast vel illi ipsi,

547. vel alii corum populares, brevi post, trajecto sitro siumine, to- 804. rum Illyricum incursarunt, castella quoque plurima, nemine ob distractas alia ad bella copias resistente, ceperunt, & impunè

149 quovis penetrârunt: quin & postmodum exercitus Slavorum, 805 ex tribus tantum millibus virorum constans, & bipartito divisus, exercitus Romanos numero longe superiores disjicere scitus vir.

\$. 4. MIGRATIO autem maxima Slavorum trans-Danufoo bianorum facta est A. 550. Tunc enim Slavorum catervæ, 806.

quantæ nunquam antea, prodierunt, & trajecto Istro slumine
Naissum (hodie Nizza) venerunt. Animo sederat, Thessalonicam urbem petere, eamque, út & reliquas circumjacentes urbes obsidione capere; quo consilio autem ob tempestive illuc commotas suppetias Romanas irrito sacto; Slavi iter Thessalonicam
versus abrumpunt; & timore Germani, Romanæ militiæ Ducis,
non ausi amplius in campos degredi, omnibus Illyrici montibus
suppers 1.

§. 5. Circumstantiæ hic notabiles sunt. 1mò. Gothi minime erant contrarii huic migrationi Slavorum, quin potius, referente Procopio, non deerat suspicio, Slavos multà pecunià in 806. Romanos à Totila pellectos & immissos esse. 2dò. Romani Dalmatiam mediterraneam jam dudum pro derelicta habuerant: idem enim Procopius Dalmatas inter populos tempore initiantis Gothici belli Gothis subjectos numerat; unde & Romani nunc A. 550. Slavorum ex Dalmatia mediterranea expellendorum folliciti non erant, sed in Dalmatia maritima Salonis hybernantes 806. altero vere in Italiam ad majorem ibidem belli molem properabant. 3tiò. igitur, quod Procopius dicit: divisis tripartitò copiis Europæ damna gravissima intulerunt, non cursim populabundi, sed perinde, acsi essent in suis finibus, sinè ullo hostium metu hybernantes, ejus eventûs reverà fuit, quòd Slavi ex hac hybernatione fedes perpetuas fibi in Dalmatia tunc paraverint, ubi & in hodiernum diem inveniuntur. 4tò-

fubjungit quidem Procopius: in Slavos postmodum ab Imperatore egregium destinatum esse exercitum, qui eorum partem offenderit ad Adrianopolim urbem Ibracia mediterraneam, &
quanquam clade sua, invaserit: resumptis autem viribus Constantinopolim versus palantem insecutus suerit, & cæciderit;
ast de parte Slavorum vaga id ipse interpretatur, adeóque ad
Slavos, Dalmaticis noviter captis sedibus pacificè insistentes, non

extendendum est.

5. 6. Posthæc Slavi Dalmatæ sub NEXU quodam Chagani
574 Avarum suisse videntur. Jussit is A. 574. dena millia subjecto-818.
rum sibi in Gepidia quondam, nunc Transylvania, Hunnorum Cutrigurorum trajicere sluvium Savum, & vastare Dal-

inter Sirmium & Singidonem castra posuit, & fluvium Savum ponte jungere suscepti, prætextu utens, se, non ut quicquam mali Romanis machinaretur, pontem struere, sed ut contra Slavinos expeditionem susciperet, ob injuriam structural illatam, quòd tributum quotannis conventum, & per eas partes indictum denegarent, & legatos à se missos sustulissent.

600. A. 600. Chaganus pacem cum Romanis feriens, atque limitem \$31. fui & Romanorum Imperii Danubium agnoscens, adeóque à prætensione civitatis & tractûs Sirmiensis remittens, expresse nihilominus potestatem contra Slavinos, itaque Dalmatas, Danu-

604. bium trajiciendi sibi stipulatus est. Porro A. 604. Chaganus A-889. varum Agilusfo Langobardorum Regi Slavos (utique Dalmaticos) ad subigendam civitatem Cremonensem in auxilium misit; unde eosdem in potestate habuisse dicendus est.

5. 7. Theophanes ad annum 16, Imperii Constantis II. ait; 836, Imperator in Sclaviniam expeditionem suscept, pluribusque Barbaris in captivitatem actis, provinciam subegir.

A.Cla begit. Hæc relatio de Slavinia trans-Danubiana intelligi ne Vid. App. quit; ibi etenim Romanæ potestati nihil circa hæc tempora pa-Igitur Slavi Dalmatæ à Constante subacti sunt; conciderat námque jam tunc Avarum potentia, à qua trans Danubium 8364 Hunni Cuturguri, & Slavi Bulgari A. 634. citiùs ipsis autem, nempe A. 624. Slavi Croatæ cis Danubium supra Dalmatiam 891. sedentes desecerant, ita ut Slavos Dalmatas Confrantinopolitano Imperio proximos sub potestatem reducere Constanti sacile sue-

817. §. 8. Sub Carolingicis Imperatoribus Dalmatia tota à Sla- 952. 955. vis inhabitabatur. Qui Dalmatiam maritimam incolebant, subditi erant Imperatori Constantinopolitano, & Præsecto ejus, Jaderæ (hodie Zara) residenti. Qui Dalmatiam Savo medio subjacentem, Croatis vicinam, tenebant, Imperatoribus Romanis Carolingicis Francicis parebant, & per Ducem Foro-Juliensem regebantur. Pannoniæ inferiori seu Saviæ, à Siscia civita- 953, 954. te inter Savum & Dravum ad Danubium usque, quæ hodie Sla- 955, 956. vonia dicitur, Liudevitus Dux, Carolingicis Imperatoribus fubdi nolens, ideóque bello petitus, imperabat. In interioribus Dalmatiæ erant Sorabi in parte hodiernæ Bosniæ & Serviæ, alii 956. verò Obotriti dicti; in partibus extimis sub Savo in reliqua Ser. 953. 957. via hodierna Guduscani, & alii Timotiani, Timoc fluvii Serviam & Bulgariam hodiernam separantis accolæ. Guduscani & Timo- 953. tiani noviter tum à Bulgaris desciverant, & Imperatoribus Carolingicis se dediderant. Inter Duces particulares Dalmatiæ Bor-827. na Dux eminebat Francis seu Carolingicis addictus. A. 827. 957.

Dalmatæ Slavi Græcis Imperatoribus hucusque parentes in libertatem sese asserverunt, suisque non alienis legibus vivere cœ-

perunt.

§. 9. Ad Bohemicam historiam elucidandam facit populus 567. Dalmatiæ, SORABI dictus, quoniam ex hoc populo A. 567. co-511. lonia in Thuringiam Bohemiæ vicinam, inter Albim & Salam fluvios, occasione irruptionis Avarum deducta est, quæ & nomen Soraborum ibidem implantavit. Sorabos populos in Dalmatia fuisse certum est ex historia Liudeviti, quondam Ducis hodiernæ Slavoniæ; Adelmus enim ad A. 322. dicit: Liude-940. vitus, Siscia civitate relicta, ad Sorabos, quæ natio magnam Delmatiæ partem obtinere dicitur, fugiendo le contulit. Annales Francorum Fuldenses ad A. 823. id confir- 956. mant in verbis; Liudevicus qui superiore anno, propter exercitum contra se missum, relicta Siscia civitate, ad Sorabos, qui magnam Dalmatiæ partem obtinere dicuntur, sugiendo se contulit, & iterum, cum in Dalmatas ad Emuhslum (Lidomislum) avunculum Bornæ Ducis pervenisser, dolo ipsius intersectus est. Porro partem Soraborum in Thuringia Dalmatas vocatos fuisse, etiam ex annalibus Francorum Fuldensibus ad A. 856. & A. 880. certum 1025.1031. est. Etymologia nominis Soraborum à srb seu srp, falce, & 939.942. quæ 943.944.

§. 10. De Sorabis igitur Thuringicis hic loci quædam subnectere lubet. Exierunt illi A. 567. ex Dalmatia cum Avaribus, Thuringiam Francorum Regibus subjectam depopulaturi.
Eckhardus quidem putat, eos jam excursioni Avarum in Thuringiam de A. 561. se sociasse: sed verius videtur, id primum
in secunda irruptione de A. 567. contigisse. vid. cap. XXIV. §. 25.

630. §. 11. Dum Samo Rex Slavorum Croatarum seu Caranta- 894- 896norum exercitum ad deprædandam Thuringiam mitteret, Dervanus Dux Soraborum Thuringicorum, Fidelitati Regum Francorum renuntians, ipse quoque Thuringiam reliquam Francicam sua ex parte diripit, & prædicto Samoni se cum regione sua
tradit, id est in clientelam ejus transit.

631.

§. 12. Durantibus incursibus Soraborum Dagobertus Fran- 896. 898. corum Rex Saxonibus tributum annuum remittit, erga promissam operam, cohibendi Sorabos ab invasione limitum Francicorum Saxoniæ vicinorum, quæ tamen promissio effectu caruit.

raborum incursionibus in Thuringiam, Rex Francorum Dagobertus silium suum Sigebertum Austrasiis Rectorem præposuit, cujus industria irruptiones refranata sunt Slavorum. Non dicit Aimoinus, Sorabos iterum Francico Imperio subjugatos esse: ut videatur, eos suo jure potius tunc, & usque in seculum subse-quens vixisse, ac Reges Francicos non nisì comiter observasse, nullos enim motus historiæ produnt.

borum recipi solebant à diversis Ecclesiis & Diœcesibus ad incolendas terras sub censu annuo, præcipuè in Diœcesi Wirzeburgensi, nec non ad Mænum & Radantiam sluvios. Slavorum quoque Serborum & Soraborum mentio sit in privilegiis Wirze-937-burgensibus.

779. §. 15. Witechindus Rex Saxonum simul Slavis Sorabis im- 912. perâsse videtur, imposuit enim ipsis magistrum domûs filium

782. sum: eos quoque socios in prædanda Thuringia Francica ha- 940. buit.

789. §. 16. Slavi Sorabi erant in exercitu Caroli M. contra 5la-939. vos Boreales, Wilzos dictos. Sorabi Misniam & Lusatiam superiorem incoluerunt, ac partem Saxoniæ superioris ad Hercyniam.

CAPUT XXIV.

De Hunnis, & Avaribus.

S. 1. IN historia Hunnorum, sinè qua Slavica tradi nequit, quatuor EPOCHÆ discernendæ sunt; Prima epocha à se-

A. Chr. Culo vergente quarto, seu ab A. 373, quo Hunni Romanis pri-vid. App. mitùs innotuerunt, orditur: quæ potentiam fubitò formidabilem, sub Attila autem, à quo solus regnavit, ad fastigium, exitio fermè Romanæ Rei imminens, elatam, ast transactis usque ad Attilæ interitum octoginta annis, subitò iterum collapsam complectitur; & ab inde in partibus Romani Imperii non nisì in reliquiis gentis Hunnicæ, circa Murum inferiorem, & Arrabonem superiorem sluvios, seu in Hunnorum parte, quos Noricos voco, superstes suit. Secunda Epocha cum Hunnis, Avarum nomine post primum insignitis, in auxilium Langobardorum contra Gepidas à Ponto Euxino evocatis, seculo sexto medio inve-In hac epocha quadruplex gens Hunnorum memoranda venit: superior nempe Avarum, seu (ut simecatta vocat) Pseu- 8200. davarum, apud quam potestas resedit; & inferiores seu associatæ tres: Uturgurorum, Cuturgurorum, & Hunnorum antiquo-rum Attilanorum seu Noricorum. Potentia ejus non tantúm in hos populos Hunnos, sed & in Slavos Croatas, & Dalmatas cis Danubium, Picenses, Anthas, & Bulgaros trans Danubium, se exeruit, & usque ad seculum septimum initians crevit: exin autem cladibus variis, præcipuè de A. 601. nec non defectione Slavorum Croatarum de A. 624. Hunnorum Cuturgurorum de A. 634. & simul Slavorum Bulgarorum, quibus Slavi alii trans-Danubiani adhæserant, imminuta est; demum verò contrarià potentia tum Slavo-Moravici, tum Francici, tum Langobardici regni, fermè concidit, & circa partes saltem Danubii interiores, in angustum valde, seu in Noricum infra Anasum sluvium, coarctata, atque ex partibus trans-Danubianis superioribus, Transfylvania hodierna tenus, ad inferiores versus Pontum Euxinum repressa fuit. Tertia epocha seculo octavo, circa annum 744. (adveniente, & in Transylvania primum sedes capiente, tum in terras regni Moravici ad Granuam sluvium usque, & in totam Pannoniam se extendente, atque antiquis Hunnis Noricis juncta multitudine innumera Hunnorum, ex oris Ponti Euxini & Mœotidis tum Europæis, tum Asiaticis, itaque ex popu-... lis Hunnicis ab anteriore utraque epocha residuis collecta) inchoavit, ast eodem adhuc seculo A. 799. sub Carolo M. sinem invenit. Quarta epocha demum hodiernæ Hungaricæ inclytæ nationis propria est, cujus majores, teste Abbate Regiment coævo, 1008, ad amoliendum Turcicæ gentis Pezinatorum jugum, sedibus suis , in Scythia Asiatica, Volgæ inferiori vicina (vid. Cap. XIV. S. 17.) moti, itaque Hunnorum anteriorum, Ponto Euxino & Mœotidi proximorum populares quidem, sed diverse speciei, ex gente antiquissima, Simocattæ Oger dicta, Hunni Ogeri, & contra-ctè Hunnugari, & Hungari appellati, Tanai fluvio transmisso, & 820, peragrata regione Taurica, reliquique Scythia Europæa, ad Danubianas terras A. 889. pervenerunt, & soli in posterorum suorum generosa, & omni bellico decore clara, his sanè turbulentis temporibus ad inconcusse conservandum Augustissimæ Dominatricis Domûs Austriacæ statum admodum proficua progenie perseverant. Hic mihi de epocha prima & secunda, Hun-

A.Chr. norum nempe primævorum, & pôst Avarum, sermo est; in ca- Vid. App. pite XXVIII. ad regnum Slavo - Moravicum necessario simul pertractanda epocha tertia. Quartæ demum epochæ pauca quæ-

dam cap. XXIX. commemoranda funt.

. 2. De PATRIA antiqua Hunnorum intra Caucasios montes, Pontum Euxinum, Moeotidem, Tanaim, & Volgam, jam actum est suprà Cap. XIV. §. 17. 18 Procopius refert: populos hu-482.2. jus regionis olim Cimmerios, dein, divisâ sâdem inter duos fratres, partim Uturguros, partim Cuturguros vocatos fuisse: 4820 ba utrosque posteà Mocotidem paludem trajecisse, Gothis cis paludem sedes ademisse, Cuturguros accitis liberis & uxoribus illic consedisse; Uturguros verò cum parte Gothorum, Tetraxitis 482. 61 nempe, in patriam priorem Asiaticam rediisse, & in Procopii ævum sedes illas diversas respective in Asia & Europa, hinc à Cuturguris, illinc ab Uturguris, retineri. Historica igitur relata sub Cuturgurorum, seu, ut alii vocant, Cutrigurorum, vel Cotragurorum nomine, de Hunnis ad Pontum Euxinum in Europa, Uturgurorum autem, seu Utrigurorum, vel Utigororum, de Hunnis ad Pontum eundem in Asia intelligenda sunt. Jornandes originibus Hunnicis fabellas quasdam à Gothica invidia affictas admiscet: cæterum verò ex Prisco, Attilæ coævo, side 658 a digna de migratione gentis Hunnicæ ex Asia in Europam per Mœotidis ipsius transmissionem profert; sive ea, ùt ille sibi persuadet, indice cerva, vado: sive ratibus, alisque ejus generis compaginationibus ad trajiciendum aptis, facta fuerit. Sanè emporia Græca jam tunc dudum ad Pontum & Borysthenem exi- 472.d. stebant, quibus navium fabricatio & usus incognitus esse nequibat: Agathias transmissionem Moeotidis, qua parte in Eu- 818. xinum Pontum fertur, pro veritate affirmare non hæsitat, modum autem dubio committit, transvadationi, ùt videtur, non affentiens. Idem fitum Hunnorum ad Pontum & Mœotidem in Asia ad Persicum regnum usque confirmat, dum cos circa cam Mœotidis paludis partem, quæ subsolanum ventum versus spectat, itaque ad Orientem, habitasse, One- 811. guros, speciem Hunnorum, cum Colchis Persiæ vicinis olim præ-liâsse, Sabiros alios Hunnos, & Nephtalitas, itidem Persis jun-Aos fuisse ait; quòd verò Hunnos quoque Tanai flumine ma- 8124 gis septentrionales dicat, de Tanai minori, & parte Sarmatiæ, quæ inferiori flexioni Volgæ subjacet, quorsum Ptolemæus Jaxamatas collocat, út suprà cap. XIV. S. 17. 18. quin & de partibus Scythiæ intra Imaum montem ultra Volgam, intelligendum est; diserté enim & alias barbaras nationes, quotquot 812. intra Imaum montem in Asia consederunt, communiter Scythas & Hunnos vocari asserit. Quin & laxiori hoc vocabulo Burgundos, reverà natione Germanos, comprehendit. Unde pronum est colligere, apud veteres Scriptores Hunnorum nomen (æquè ac de Alanis, Vandalis, Scythis, Sarmatis &c. cap. XIV. dictum est) laté patens suisse, & populos multos, licèt natioA.Ch., natione inter se diversos comprehendisse. Hoc sensu etiam Am- vid, App. mianus Marcellinus Hunnos ultra paludes Mæoticas non tantum, Nu sed & glacialem Oceanum accolenses tradit. In strictiore quoque nominis Hunnorum acceptione diversa admodum vocabula apud fcriptores occurrunt. Menander Ugurorum Persis confinium: 818. Theophanes Sabirorum ad portas Caspias, & Gordæ Hunnorum 799. Bosphoro proximorum Regis Christianitate imbuti: Evagrius 800. Abarorum ultra Caucasum sitorum, cum uxoribus ac liberis ad Bosphorum venientium: Simocatta Abdelarum seu Nephtalita- 829. rum, Abarorum, & Ogor gentium, à Chagano Turcico Asiatico subactarum, mentionem facit. Porro Simocatta præter Hun- 822 nos Sarfelt, Unnugunnos, & Sabiros, ad quos Pseudabares confugisse dicit, & qui itaque iidem cum Uturguris & Cuturguris aliorum scriptorum Ponto vicinis suêre, gentem quandam genericam Hunnorum cæterorum, sluvium Til seu Nigrum in Asia accolentem, Ogor compellat, & ex iis principes vetustisfimos Var & Chunni, nec non populos hujus nominis: ex his verò ipsos Pseudabares, Tarniach, Cotzageros, & Zabender processisse refert. Simocatta is ex disquisitione speciali super origine Hunnicæ gentis, & nibil & veritate abiens, ùt inquit, scribit; Ex ejus igitur relatis id hic ad combinanda reliquorum scriptorum tradita inferre licebit: Hunnos in prima epocha ex Cuturguris solis: in secunda partim ex Ogor, respectu Pseudabarum scilicet, & de reliquo ex subactis Uturguris, Cumrguris, & primæ epochæ reliquiis: in tertia ex residuis tunc harum quatuor gentium: & in quarta ex Ogor gente, in Asia ab antiquo superstite, admixtis iterum cæterarum reliquiis, coaluisse. Per veros Abares autem Simocatta, utpote quos inter gentes Seythicas ingenio omnibus, nimirum etiam ad nostram. (Simocattæ) ætatem antecellere dieit: Abios fors, non tan-712. tum Straboni, sed & Homero celebratos, intelligit. Hæc, ut tulit occasio, ad elucidanda Historicorum relata, Hunnicas & Slavicas origines simul concernentia, de Hungarorum stirpe adducere censui: nihil tamen præjudicii veriori, si qua est, opinioni in re non mea allaturus,

oris Ponti & Mocotidis Asiaticis in oras Europæas migrarunt, 657.2. Alanos primum illic colentes disjecerunt, & partim sibi associarunt: Gothos dein sedibus circa Danastrum expulerunt: regiones omnes ad Marcomannos & Quados usque, atque cuncta 657.2. montium juga, Bastarnica nempe & Dacica seu Transylvanica, oppleverunt, & circa slumen quoque Istrum cum caritatibus sius vagati sunt. TEMPUS, quo Hunni in terras Danubio proximas advenerunt, certum est ex tempore, quod illi per Ammianum Marcellinum conjungitur, transitus Danubii a Gothis 652. per Hunnos pulsis in Thracias; inde quoque conjecturandum, tempus ipsius eruptionis Hunnorum per Mocotidem uni vel al-

teri ex præcedentibus annis deberi.

7· 4·

A.Chr. §. 4. Gothi, ùt inquit Ammianus Marcellinus, Hunnis, & Vid. App. 378. Alanis permixti, quos miris præmiorum illecebris sibi so- 665. Ciârat solertia Fritigerni, agros circa Perinthum vastant, Constantinopolim dein contendunt, sed ab oppugnatione, Saracenorum ope, repulsi, digressi sunt essusore per arctoas provincias: quas peragravêre licenter, ad usque radices. Alpium Juliarum. Nunc ergo Hunni, sociíque eorum Alani Germanicæ nationis, instigantibus Gothis, Romanum Imperium cis Danubium totis viribus incursarunt. Et quanquam cæ-666.

fi à Theodosio, noviter in Imperium adscito, Thracias reliquerint, & trans Istrum se receperint, de Pannoniis tamen relictis

380. dubium est, & cùm Gothis anno sequente obægritudinem Theo-667, 382. dossi pax, atque A. 382. sedes iterum in Thracia data sit, Hunnos & Alanos Pannoniæ institisse verius est. Disertè eam in rem facit Marcellini Comitis testimonium, qui ait: Hierio & Ar-749.6. dabure Coss. (id est A. 427.) Pannoniæ, quæ per quinquaginta annos (ergo ab A. 378.) ab Hunnis retineban-

tur, à Romanis receptæ sunt.

§. 5. Historiæ Hungaricæ tradunt: Hunnos pacifica PAN- 748.6. NONLÆ POSSESSIONE potitos anno Dom. incarn. 401. ab ingressu verò eorum in Pannoniam anno vigesimo octavo, Attila folo & Buda fratre, Capitaneis gentis primævis, superviventibus: atque tunc Attilam unanimi voto & confilio populi regiâ dignitate elatum esse. Traditioni cujusque gentis, in rebus simplicioris comprehensionis & memoriæ, semper aliquid tribuendum: unde & hic annus vigesimus octavus ingressus in Pannoniam, id est, à quo Hunni sedes Pannoniæ propinquissimas in Transfylvania locârunt, Pannoniámque ipsam, confusis tunc Romanorum rebus ob motus Quadicos A. 373. in ipso ingressu Hunnorum ortos, sæpe incursarunt, non vane in memoria mansisse censendus est: cui & historiæ Romanæ ipsæ opitulantur. Romani, teste modò adducto Marcellino Comite, Pannonias jam ab A. 378. pro derelictis habuerant: & nunc noviter Hunni de Romana Republica bene meruerant, dum Gainas Gothus, ob simulatam fidem comitiva Romana donatus, ast cum factione sua Gothica, inter Romanos æquè tolerata, invasi imperii reum se faciens, & clade accepta per Thracias ad suos in Scythiam fugiens, ab Hulde Hunnorum Duce mense Decembri A. 400.

400. cæsus, & caput ejus ab eodem Hulde III. Nonas Januarias A. 748-2.b.c. 401. Constantinopolim, in tesseram amicitiæ erga Romanas res, transmissum esset: quam amicitiam quoque Huldes in Romanos

continuavit, dum in Rhadagaiso devincendo, & ab Italia reji-748. d. e. ciendo auxiliarem se præbuit. Mihil igitur obstat, quò minus credi possit, Romanos Hunnis ab hoc tempore quietas sedes in Pannonia savisse. Regni autem delatio, quæ Attilæ sacta dicitur, aut pro simultaneo regimine cum patruis Optare & Roua in diversis Hunnicæ ditionis territoriis intelligenda, aut ad annum 430. ùt mox dicetur, differenda est.

Digitized by Google

S. 6.

A.Chr. §. 6. Hunni A. 425. operâ Aëtii in auxilium Joannis Tyran. Vid. App. 425. ni Ravennam acciti, ejusdem Aëtii studio ad propria roversi sunt. Num. Hoc novum meritum, quòd pœnitentiæ Aëtii acquieverint, 749. b. FOEDUS inter Hunnos & Romanos primum conciliavit. Quod

per 50. annos ab Hunnis retinebantur, à Romanis receptæ sunt, non accipiendum, quasi Hunni cesserint Panno-750. inia, sed quòd se Pannoniam hucusque armis obtentam, imposterum jure beneficiario Romanorum, erga pensionem annuam, & alia amicitiæ pacta, possessiuros professi sint. Pensio illa, quam Hunni percipiebant, erat teste Prisco trecentarum quinquagin-750. a.

430. ta auri librarum. Priscus hic A. 430. Optare, Hunnorum Rege jam mortuo, ad ATTILAM legatus Romanorum suit, esque duplicatam pensionis summam septingentarum auri librarum spopondit. Optar Rex, dum bellum contra Burgundiones circa silvam Marcianam seu Schwartz-Wald gereret, mortuus est, cui Attila in regno successit: Roua quoque altero Rege brevì post mortuo, Bleda seu Buda frater ab Attila in consortium regni susceptus est. Nunc ergo certè Hunnicæ gentis totius, ùt ex Prisco, & Socrate patet, Attila Rex suit, quidquid de particulari quodam regimine anteriori sit, utpote quod & Huldi Hunnorum Duci in certa alia portione circa Thracias competiisse videtur. De Attilæ Regia plura sequentur ex Prisco: hic autem interim notandum, quòd ultra Danubium circa Transfylvaniam hodiernam suerit. Videantur hæc in Apparatu susis. 750- 7550-

§. 7. Videndum nunc, quousque Attila amicè cum Roma432. no Imperio egerit. A. 432. Aëtius, Patritius Romanus, ab in-749. b.
fultu inimici ex agro Romam, dein in Dalmatiam, & demum
in Pannoniam ad Hunnos confugiens, fugæ suæ eum essedum
consecutus est, ut, orto dissidio inter Romanos & Hunnos, illud pro amicitia, quam cum Hunnis nunc & anteà occasione
Joannis Tyranni contraxerat, ex parte Romanorum ad id inter-

436. pellatus, composuerit. A. 436. Gothi à Romanis in Gallias recepti, Vesegothi nempe, rebellarunt; duravit hoc bellum us439. que ad A. 439. quo pax cum Vesegothis sirmata est. Bello isti
auxiliares Romanorum intersuere Hunni: itaque prosicuos se
præstiterunt Romano Imperio, quanquam nullo exitu selici obtento: námque & Romanorum & Hunnorum copiæ Vesegothis
prævalere nequibant, & Romani, clade magna accepta, humiliùs quàm unquam, pacem ipsi petere necessitabantur. Hinc
colligendum: 1mò. Attila jam occasionem nanciscebatur speculandi Gallias, quas imposterùm invaderet, dominatûs quaquaversùm dilatandi ambitionem auspicaturus. 2dò. Acclinis jam
ex nunc status Imperii Occidentis cerni dabatur, quem ad lapsum impellere Attila, sucata primûm amicitia, dein vi aperta
non destitit.

5. 8. Opportunum valde Attilæ proposito accidit, quòd in 441. Oriente tota vis Persarum, Saracenorum, Zannorum, Isauro-752. 5. rum, & Hunnorum Attilæ popularium in Asia, Uturgurorum 753. 5. Pars I. X nimifequenti quoque in totum reliquum Illyricum, & in Thracias arma exeruerunt. Ad Attilam igitur legationem decernere Theodosius Imperator, & recessum ex terris Romanis, millibus librarum auri sex, redimere, atque pro pace ulterius agenda annuarum mille librarum tributum promittere cogitur. Attilæ, his fortunis & compendiis aucto, ad prehensandum meliore vi-

444. ce Orbis Imperium latius, oberat consors frater Buda, quo frau-752. c. dibus, itaque assentatione sors Attilæ amicorum perempto, At-753. h. tila, Monarcha jam, & multarum gentium Dominus, ac exercitu quingentorum millium stipatus, magnæ parti Orbis sormi-

dandus evasit. A. 447. Attila alterum bellum, priore majus, contra Rom. Imperium, educiis simul omnium gentium sibi devinctarum Germanicarum copiis, orsus est, quo latè in Rom. Imperium seviit; quam ob rem iterum legatio Romanorum, & 753. a in ea idem qui suprà Priscus, decernitur. Regia Attilæ clariùs nunc à Prisco indigitatur, & esse debuit ad Tibiscum superiorem in latere Transsylvaniæ sub Carpaticis montibus. Meditullium hoc quasi erat dominatûs Attilæ, qui ab inde versùs Septentrionem & Orientem per totam Scythiam Europæam, à meridie per Daciam veterem magnam, & ab Occidente per Pannonias & Quadicas terras antiquas protendebatur. Plura hic occurrunt notatu digna, quæ videantur in Apparatu.

§. 9. Extrema, eaque haud jam simulate inimica Attilæ hæc brevibus commemoranda sunt. Vix. A. 450. Theodosius Impe-754.a. rator fatis cesserat, cum Attila anno sequente, simulata quidem

451. erga Vesegothos Galliæ incolas pariter, ac Romanos, amicitiâ, 755.2. sed intentione verâ utrinque sat animadversâ, in Gallias ingenti tum suarum tum aliarum devinctarum gentium exercitu quin-755. b. e. gentorum millium irrumperet; sed cæsus ad sua inglorius rediit, 754. b. & partem exercitûs quoque, quam in Hispaniam à se diviserat,

non receptavit. A. 452. Attila redintegratis viribus Italiam pe-757. tit, Aquileiam capit, & folo æquat, Mediolanum, Ticinum, aliasque civitates vastat, slexus autem S. Leonis Pontificis precibus, Italiæ ulteriori parcit, & in sedes suas revertitur. A. 453.

453. Attila alteram expeditionem in Gallias suscipit, sed simili infeli-758. 22 ci eventu, ut antea. Demum redux ad sua, & novas nuptias 757. 42

celebrans, vel circa finem anni 453. vel initium anni 454. pro-758. prio sanguine suffocatur, & Orbem metu magno liberat. Hæc de gestis Attilæ. Nunc ad ea progrediendum, quæ ex epocha Hunnorum prima ad origines Slavicas faciunt.

5. 10. SEDES Hunnorum primariæ erant in Dacia veteri, 758,24 feu Transsylvania, & in Pannoniis, ibidémque ut Jornandes ait: cum diversis subditis nationibus habitabant. Idsic intel-

A, Chr. ligendum: Hunnis mos erat, non oppida muris & coementis vid. App. exædificata, sed castra quasi perpetua, pluribus in sitibus op- Num. portunis intra ingentem circuitum locata, vallis firmissimis & 753 a 354fossis munita, & fabrefactis receptaculis ligneis instructa, quæ 946, segq. à scriptoribus Hringi compellantur, habitare. Mos hic per trespriores epochas Hunnorum usque ad tempora Caroli M. duravit, quibus novem tales Hringi seu circuli principaliores inve- 950, niebantur. In oppidis ergo & vicis communibus gentem indigenam juxta se haud inviti, utpote his habitaculis non egentes, immo necessitate adducti patiebantur, quoniam testibus Jornan-658,4715. de & Procopio mores corum describentibus, terræ colendæ haud. ipsi, sed armis vacabant; unde alias gentes tolerare debuerant, à quibus victui necessaria exigerent. Et inde est, quòd & vicinas sibíque non immixtas gentes sub jugum mittere studuerint, ut abunde haberent, quibus collationes imponerent, & prætereà in bellicis expeditionibus focia arma imperarent. Exceptis autem oppidis apertis, & vicis, munitas civitates, que detrechantibus jugum populis tutum refugium præstare possent, nec non castella, nisi quæ Hringis intercepta & circumvallata erant, Hunni aut solo equabant, aut desensionem saltem omnem de-485 à. struebant.

§. 11. Ex syllabo populorum, Attilæ in expeditione Gal-755.c. lica prima junctorum, à Sydonio scriptore coævo, & Miscella historia seculi octavi, tradito, liquet, populos eos tum Daciæ veteri seu Transsylvaniæ, tum Danubio, à Tibisci consluentia, ad fontes Danubii & Rhenum usque, circumvicinos fuisse. Ex parte orientali & septentrionali Daciæ, in Moldavia, & ad Danastrum, nec non versus Carpaticorum montium initium, sedebant Ostrogothi, Gepidæ, Basternæ, Geloni, Neuri, Bellonoti. De Gothorum sedibus trans Danubium non est ambigendum; licèt enim magna corum pars ab A. 379. in Thraciis cis Danubium consederit, paulatim tamen inde iterum Gothi par-748. a.b. tim sponte in Italiam & Gallias excesserunt, partim Romanis ar668.748.e.

Ex parte me668.748.e. ridionali Daciæ in Wallachia cis-Alutensi, & Bannatu Temesvariensi, ab A. 334. inveniebantur Sarmatæ Limigantes seu Slavini; de his nulla mentio societatis cum Attila. vid. cap. XXI. Ex parte occidentali Daciæ, supra Sarmatas Limigantes, ad Ti-488.489. biscum inferiorem, usque ad Gramuam stavium, ab antiquo, nempe à seculo primo, persistebant Jazyges, origine sua Hun-486.6. nis quondam ad Mœotidem & Tanaim vicini, & nunc ad Da-487.1. nubium Hunnicis populis circumsepti; unde de illorum societate nec dubitandum, nec specialiter quidquam memorandum veniebat. Supersunt igitur reliqui socii Attilæ, Heruli, Rugi, Scyri, Turcilingi, Quadi, Marcomanni, Thuringi, Suevi, Franci ad Nicrum, Burgundiones, & Bructeri. Quatuor primis populis necessariò (ùt de his jam cap. XVI. & XVII. actum) assighandæ sunt sedes Jazygibus, Quadis, & montibus Carpaticis ad superiorem Tibiscum, atque Sarmaticis usque ad Moravam fluvium intermediæ. Quadi tunc in Campis Patentibus adhuc

164 ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXIV.

A.Clir. usque ad Sarmaticos montes, & in parte hodiernæ Austriæ trans-Vid. App. danubianæ, extensi esse poterant: quibus Marcomannorum reliquiæ à latere occidentali, tum in Nariscorum quondam terra, præcipuè hodierna Bavaria transdanubiana, tanquam Suevis popularibus vicina, tum in Bohemiæ parte Quados attingente adhærebant. Thuringi eo tempore trans & cis silvam Thuringicam, ad Moenum usque (vid. cap. XXVI.) inter Moenum & Danubium autem partim Suevi, partim Franci veteres sedebant. Suevi reliqui Danubium exordientem accolebant. Burgundio-751.1.5. nes partim jam in Galliis (qui Romanos contra Attilam juve-749.b. runt) partim in solo adhuc Germanico Rhenano (qui Attilam, secuti) & ibidem quoque Bructerorum reliquiæ consistebant. Populi hi, à Marcomannis incipiendo, non ut subjecti coacté, sed ut jam dudum assueti & avidi Gallias sectari, voluntarie Attilæ cum exercitu eos transeunti sese prædæ causa adjunxisse censendi sunt.

lias traxit, index est VIÆ, quam tenuit: ex Dacia enim principali sede sua (ubi & Regiam habebat) cum suis, & circumvicinorum sociorum copiis in Pannoniam (ubi altera Regia Budæ suerat, quam Hungarici scriptores Sicambriam vocant, Bonsin. reri Ungar. Decade 1. lib. p. & restè: vid. num. 420.) movens, et, ut opportunissimum erat, inter Cetios montes & Quados, prope hodiernam Viennam, Danubium iteratò transiens, ibidémque auxiliaribus Quadis & aliis se conjungens, permeatis deinde, ac in societatem collectis Marcomannes, & Suevis, attractis quoque Thuringis, Francis, Burgundionibus, & Brusterorum reliquiis Moeno & Rheno adhærentibus, silvam Marcianam, seu Schwartzwald, petiit, & Rhenum transiens Gallias intravit. Transitus Rheni ad silvam Marcianam certus est ex Sydonio, di-755: c. cit is: Herciniam citò in lintres cecidisse, & Rhenum alno si-ve lintribus texisse; cùm itaque alia pars Herciniæ magnæ, quàm silva Marciana, Rheno non immineat, hàc itum suit.

9. 13. De altera expeditione in Gallias testatur Jornandes:
453. quòd Attila per dissimiles anterioribus vias in Galliam recurrerit, in 758.2.
animo habens, Alanos trans slumen Ligerim considentes suæ redigere ditioni, quod consilium autem Thorismundus, Vesegothorum in Gallia Rex, Attilæ tempestivè occurrens, eumque prælio vincens, & in sugam consiciens, interverterit. Hinc colligendum: primò Attilæ viam, à priori diversam, non sa-757.c. cilè aliam esse potuisse, quàm quæ ex Pannonia per Noricos, Rhætos, & Helvetios ducit: secundò Attilam hac vice non tanto exercitu, nec tot copiis auxiliaribus stipatum suisse, quoniam, sinè Francis & Romanis, Alanorum & Vesegothorum vires ei repelalendo suffecerunt.

in filios Attilæ, inter se de regnorum divisione contendentes, primus insurgit, exemplo suo alias quoque gentes jugum Hunnorum pertæsad arma communia commovet, & Hunnos peremptis triginta millibus, ad litora Pontici maris sugam capessere compel-

A.Ch. lit. Notandum hic ex Jornande: Hunnos illuc, ubi priùs, id vid. App. est, ante eruptionem primam Hunnorum circa A. 371. Gothi Num sederant, ergo ad Danastrum & Borysthenem fluvios, ibíque residuos adhuc populares Cuturguros confugisse. De Chronologiæ Hungaricæ ratione videatur Apparatus.

S. 15. Gentes victrices inter se provincias Hunnis vacuas, 759, b. atque alias etiam sedes in Romano solo, consentiente Marciano Imperatore, fortiuntur. Hoc beneficio nec exclusi sunt Hunni, quos ex prælio & fuga residuos, fastu dominationis deposito, pari jure & quiete cum aliis gentibus victuros opinari licebat. Inter eos Emmedzur, & Ulzindur, consanguinei Attilæ, cum populo sibi adhærente, in Dacia Ripensi seu cis-Danubiana ințer duas Mœsias: multi alii Hunnorum quoque alibi in Imperio Romano collocati sunt. De illis, quòd ex historia evanuerint, jam dictum cap. XIX. De reliquis Jornandes suo tempore adhuc memorat exstitisse Sacromontissos & Fosatissos, ast nec hi

ad origines Slavicas quid faciunt.

S. 16. Econtrà Hunnorum iterum alii vicinas planè sedes cum Sarmatis Limigantibus, seu Slavinis, in Norico, ad castrum Martenam, adepti sunt. Hi neutiquam prætermittendi in historia Slavorum. Sanè Norici partem circa seculi hujus finem, & alterius initium, à gente quadam Hunnorum post Attilam residua possessam, adeoque castrum Martenam, de quo Jornandes refert, in eadem regione, & non alibi in Illyrico, situm 857.858. fuisse, omnis historia & traditio Bojoariorum (vid. cap. XXV. S. 759.4968) 2. 13.) item Hungarorum loquitur, & Francica historia (ùt su- 891. prà cap. XXII. §. 19.) nec non Gothica (ùt cap. XXII. §. 1.2.) con- 759 b. sirmat, quas omnes falsitatis arguere, idem ac sibi non visa nescire velle est.

§. 17. Attilæ filii à Ponto Euxino redeuntes, & Ostrogo-761.2. thos fub pristinum jugum revocare tentantes, vincuntur, & rur-

469. fus in fugam aguntur. Hunnorum Rex Dintzik filius Attilæ, 763. idem postremò tentat, sed eo pariter hac vice cæso & repulso, imposterum Hunni ab excursionibus abstinent. Is fuit epilogus Epochæ Hunnorum primæ circa Pannonias, & Danubium; ex qua non niss de reliquiis memorandum quid superest, que duplices adhuc exstiterunt: Hunni nempe, post cladem filiorum Attilæ, Noricis quondam desertis Bojorum in vicinia Dravi & castri Martenæ, ad Murum præcipuè & Arrabonem superiorem se ingerentes, quos à sedibus captis Norices voco: & Hunni cum filiis Attilæ profugi ad viciniam Ponti, & sedes quondam Gothorum circa Dahastrum & Borysthenem sluvios, quos Hunnos Historiæ nomine pristino Guturgurorum insigniunt.

18. HUNNOS NORICOS memoriæ restituunt annales Bojoariorum. Rebus Imperii Occidentis per invasionem Odoacri Rugi, ab A. 476. & Theoderici Gothi ab A. 489. nec non per Francicorum Regum molimina mirè turbatis, & denudato Occidentis Imperatorio solio, populi Norici triplicis linguz, Germanicæ, Slavicæ, Hungaricæ, in triplicem à Romano jure se paratam formam regiminis Bojoarici, Slavici, & Hunnici, conniven-

- 508. folo fuêre populi hi, sed A. 508. quod reliquum à Romano Imperio citra Italiam erat, & tum à Gothis tum à Francis negligebatur, æquis fermè partibus inter se diviserunt, & Respublicas distinctas auspicati sunt. In hac divisione terrarum Hunnis Noricis, ad Murum præcipuè & Arrabonem deserta quondam Bosonum inhabitantibus, reliqua major pars Norici infra Anasum obtigit. Ab eo tempore verò, usque ad epocham secundam Hunnorum Avarum, nihil memorabile cum Hunnis his Noricis actum est.
 - §. 19. HUNNI alii, EX EPOCHA PRIMA RESIDUI, qui secundum dicta ad populares suos Cuturguros cis Pontum Euxinum recesserunt, inter epocham primam & secundam triplici folum tempore in historiis Romanis memorantur. Theopha-
- occupată universa Thracia, Scythia, & Mysia, ducens secum ingentem Unnorum & Bulgarorum numerum, cepit Anchialum, & Odyssopolim, ipsumque Thraciæ militiæ Magistrum Cyrillum, prædis quaqua versus ad Byzantium usque abactis comprehendit. Procopius sib. 201.

 3. cap. 14. de bell. Goth. in digressione ad præteritum dicit: Hunc (Chilbudium) Imperator (Justinianus) anno Imperii sui
- quarto, militari Thraciæ magisterio ornatum, Istri sluminis custodiæ præsecit, atque operam dare jussit, ut amnis transitu Barbari imposterum prohiberentur; jam enim sæpe Hunni, Antæ, & Sclaveni, trajecto sluvio, Romanos pessime, sædissiméque vexarant. Quod uterque auctor hic de Hunnis resert, necessario omnino de populis Hunnicis Thraciæ vicinis, itaque de Cuturguris cis Pontum intelligendum est. Porro idem Procopius lib. 4. cap. 18. de bello
- nalium tempore agens refert: cùm autem esset opinio, laturos opem Langobardis Romanos, ab his timentes sibi Gepœdes, Hunnorum aliquos in societatem sibi ascificere statuerunt. Quamobrem legatione missa ad Principes Cuturgurorum, qui cis paludem Mœotidem habitant, cos rogârunt, ut arma secum in Langobardos caperent. Consestim illi armatorum miserunt duodecim millia, quibus præter alios imperabat Chinialus, vir bellica laude clarissimus. Dubitari igitur nequit, relationes de histribus temporibus ad Hunnos Cuturguros cis Pontum habitantes, adeóque ad illos quoque Hunnos, qui cum Attilæ siliis A. 454. ex Pannonia sugerunt, pertinere. Historia horum Hunnorum Cuturgurorum in hoc tertio tempore ulterior hæc est: Gepidæ ad-

A,Chr. venientes præproperè & durante adhuc induciarum tempore Cu- App. Vid. turguros interim Romano solo immittunt. Justinianus, ut amoliretur invisos hospites, in corum populares domi manentes excitat Hunnos Uturguros trans Moeotidem in Asia incolentes, quorum Regem Sandil nuncupat: quibus Tanaim transeuntibus, & in Cuturgurorum terris cædes & vastationes patrantibus, Cuturguri in Romano solo prædantes sese retraxerunt. Ex popularibus eorum domi per Uturguros victis duo millia ad Roma-

nos confugerunt, quos Justinianus in Thracia considere jussit.

§. 20. Ad EPOCHAM SECUNDAM HUNNORUM A-VARUM nunc transeundum est, quædam tamen anteriora de Hunnis Uturguris, qui epochæ hujus partem constituunt, præ-

516. mittendo. A. 516. Hunni trans Moeotidem, quibus Saber (seu 799. Sabiri) appellatio, Caspiarum portarum limitibus emensis, Armeni-521. am, Cappadociam, Galatiam, & Pontum incursârunt. in bello Romanorum contra Persas Justino Imperatori Zeliobes

528. Hunnorum Rex suppetias ferre promisit. A. 528. Regina Hunnorum Sabirorum cum Justiniano Imperatore societatem armorum contra Persas secit, duosque alios Hunnorum Ponto & mari Caspio interiorum Reges, qui per illius regionem Persis in auxilium cum copiis pergebant, acie vicit. Eodem anno me-moratur tertius Hunnorum Bosphoro proximorum Rex, Gor-das nomine, Justiniano scederatus, & christianitate imbutus, qui verò domum redux à populo, & fratre Muagere gentili, re-.- gno & vitâ exutus fuit : hæc ex Theophane. Agathias, qui tempora posteriora Justiniani descripsit; & ipsemet patriâ Smyrnæus ex Asia (ita Lexicon Buddei) erat, Hunnorum populos lib. 3. 811. vetusto nomine Onoguros vocat, lib. 4. Sabiros, & Nephtalitas in specie recenset, 46. 5. actem quatuor præcipue nomina edit: 8121 Cotrigororum, Utigororum, Ultinzurorum, & Burgundorum. Hos duos populos posteriores usque ad Leonem Imperatorem (is in imperio successit Marciano A. 457.) celebres suisse, sua ætate autem, id est seculo finiente sexto, ampliùs non nosci dicit. Ex Agathiæ relatis ibidem notandum: latè ab eo accipi Hunnorum nomen, ita ut & Alanos Europæos & Asiaticos comprehendat; cùm itaque Alani Europæi post Attilæ tempora in Scythia non invenirentur, utique Ultinzuri, & Burgundi Germanicæ potiùs originis, ibi locorum memorià jam exciderant. Porto Cotrigoros, & Utigoros, hos sub Sandilcho, illos sub Zabergan Ducibus, tempore Justiniani, & pestis Constantinopolita-

541. næ, salvos, & maximi nominis: Utigoros Romanis sæderatos, 213. Cotrigoros verò Romani Imperii invasores suisse refert; & demum concludit, utrosque mutuis inter se cædibus subversos patriam appellationem amissise, coque calamitatis Hunnicas istas nationes redactas, ut si aliqua adhuc corum. pars reliqua sit, sparsim aliis inserviat, & ab illis appel-

lationem accepent.

§. 21. Populi Hunnici, sub quorum dominatum Cuturguri & Uturguri (ut cum Procopio loquar) concesserunt, fuere A-

A,Chr. vares, qui præcipuam partem epochæ Hunnorum secundæ saciunt. Subactio ipsa ex multis Historicorum relationibus subsequis certa est; sed in circumstantiis, dum auctores plerique tempora non distinguunt, laboratur. Paulus Diaconus dicit: obiit socientereà Turisendus Rex Gepidorum, cui successit Cunimundus in regno; qui vindicare veteres Gepidorum injurias cupiens, rupto cum Langobardis seedere, bellum potius quam pacem elegit. Alboin verò (Langobardorum Rex) cum Avaribus, qui primum Hunni, posteà à Regis proprii nomine A-

552. vares appellati sunt, soedus perpetuum iniit, dein ad præ553. paratum à Gepidis bellum prosectus est. Eventus belli suit eversio Gepidarum Reipublicæ, dominatus Hunnorum in Gepidia
seu Dacia, id est hodierna Transylvania, & invectio epochæ hujus dominatûs secundæ circa terras Danubianas. Dicit Paulus:
Avares primum Hunnos, dein à Regis proprii nomine Avares
appellatos esse; ergo non statim ab eo tempore, quo Gepidas
deleverunt, & Gepidiam occupârunt, sed expôst dicti sunt Avares. Per hanc distinctionem temporis omnia relata reliquorum auctorum, & non aliter, combinabilia siunt. In supposito hujus distinctionis jam tempus ipsum specificum posterius à

557. Theophane subministratur; dicit enim ad annum 31. Justinia- 808. ni: sub idem tempus (anni 557. finientis) gens prorsus insolens atque incognita, Abares ei nomen, Constantinopolim advenit. Sie jam intelligitur Evagrius, qui ex im- 815. perio Justini II. Imp. in præteritum excurrens, Abaros à Turcis finitimis gravi detrimento affectos ad Bosporum, id est ad Pontum & Hunnos ibidem degentes Uturguros, tandem verò ad Danubium, dum cum omnibus populis intermediis depugnâssent, itaque Uturguros & Cuturguros vicissent, venisse, & legatos pro receptione sui in Thracias ad Justinum Ducem mi-sisse, qui eos legatos Justiniano transmist. Sic intelligitur Me- 816. nander Protector, dum ex professo de Abaris scribens resert: legatos Abarorum à Justino Duce ad Justinianum Byzantium transmissos, fœdus sub conditione, inimicos Romano Imperio Hunnos invadendi, initum, & ab Abaris quoque Hunnos Uiguros, posteà Zalos, debellatos, & Sabiros eversos esse. Sic nunc etiam Agathiæ superiora relata clariora evadunt, & scitur, Avares fuisse, qui eò calamitatis Hunnicas alias nationes, Cutrigoros, & Utigoros redegerunt, ut pars corum reliqua Avaribus ferviret, & ab illis appellationem acciperet.

qui pôst Avares dicti, scedere perpetuo inito, postremum cum Gepidis prælium committit: invadit ille Gepidas à fronte, transeundo ex Pannonia sua Danubium in Daciam trans-Danubianam Gepidarum; Hunni socii, ùt cum Langobardis statuerant, aggrediuntur Gepidas à tergo, seu ex parte Daciæ, quæ Carpaticos montes, & sluvios Scythiæ Pruth, & Niester respicit. Langobardi & Hunni victores evadunt, Gepidas ad internecionem cædunt,

A.Chr. cædunt, & reliquum ex eis populum partim Hunni, partim Lan-vid. App. gobardi sibi subjugant.

557. S. 23. Avares dein, ùt dictum, A. 557. fupervenerunt, primitùs Danubio circa Thracias appropinquârunt: suscepti in fœdus, sub conditione alios inimicos Hunnos debellandi, in Cuturguros & Uturguros ad Pontum reverterunt, eos partim exsciderunt, partim sibi subjugârunt: & hoc modo quoque potestatem in novos Gepidiæ incolas Hunnos extenderunt. Quod

559. Theophanes ad annum Justiniani 32. refert: Unnos & Sclavos 809. cum maximis copiis in Thraciam irruisse, plurima loca diripuisse, & demum, pacto sibi libero transitu Danubii, ad sua redisse, de Bulgaris & Slavis potius intelligendum est. Præter legationem autem primam Avarum de A. 557. finiente, vel 558. inchoante, aliam adhuc prodit Menander, quæ ad Justinum 817. Ducem, & Justinianum Imp. aliquot annis post missa esse debuit: quoniam ibi jam Avarum legati munera consueta, ergo per debellationem aliorum Hunnorum promerita, exigebant, & Menander adjicit, tunc jam ab Avaribus terram quondam Herulorum propriâ auctoritate in solo Romano occupatam fuisse, & quòd inimicitiæ inter Avares & Romanos ex tunc coeperint; ut igitur aliud posterius tempus omnino requiratur, quàm quo primitus advenerunt, & pactis conditionatis acceptis ad alios Hunnes Romano Imperio inimicos debellandos recesserunt. Legatis his secunda vice advenientibus soluta quidem munera consueta, sed, ob suspectam sidem, coëmpta Constantinopoli arma ex mandato Justiniani per Justinum in transitu Thraciæ adempta sunt. Hanc Menander inimicitiarum inter Avares & Rom. Imperium exortarum causam adducit.

§. 24. Quadruplices ergo tunc temporis circa Romanum Imperium Hunni exstiterunt: nempe 1mò. Hunni antiqui seu Norici. 2dò. Hunni novæ immigrationis, Avares dicti; 3tiò. Uturguri illis subjecti & immixti; & 4tò. Cuturguri æquè Avaribus parentes. Avares Procopius in sua historia belli Gothici, quæ in anno 553. finit, nondum nominat, nec nominare poterat, quoniam primum quatuor annis pòst Romano Imperio innotuerunt.

§. 25. Hunni, qui & Avares (inquit Paulus Diaconus, id 854-561. est, Hunni Norici, qui & ipsi brevì post à novis in Daciam Gepidicam seu Transsylvaniam ab A. 558. advenis Avaribus, ob agnitum in se dominatum, Avares dicti sunt) comperta Clotharii Francorum Regis morte, super Sigebertum ejus filium irruunt: quibus ille in Thuringia occurrens, eos juxta Albim fluvium potentissime superavit, eisdémque petentibus pacem dedit. Eckbardus rer. Franc. lib. 8. cap. 3. ex Venantio Fortunato opinatur: Hunnos, ut in Thuringiam Francicam irrumperent, instigatos esse à Saxonibus & Thuringis, qui jugum Francicum excutiendi occasionem hisce in turbis quæsierint, armaque una cum Normannis five Danis sociis suis in Sigebertum sumpserint. Credit porrò ibidem cap. 2. Hunnos eos fuisse ex Gepidarum regione. Ast verius videtur, Hunnos eos non suisse Avares, sed No-Pars I,

A.Chr. ricos, ex filiorum Attilæ fuga de A. 454. residuos, & ab A. 508. Vid. App. per totum Noricum sub Anaso diffusos. Ita diserte tradunt 861, Boicæ historiæ: & credibilius quoque est, hos Hunnos Noricos, Thuringorum ad Danubium usque tunc extensorum parti vicinos, folos sinè Avaribus, hanc expeditionem suscepisse: quoniam Avares primò ad initium anni 558. in Gepidiam advenerant, itaque intra tam breve tempus & in novella sua Republica vix fibi fidissent, præter simultates cum Romanis exortas, etiam invidiam Regum Francorum in se concitare. Quidquid autem de hac circumstantia sit, si nempe etiam Avares statim ab ingressu suo de A. 558. cum Hunnis Noricis, utpote popularibus, se consociaverint, & A. 561. uterque hic populus Hunnicus in Thuringiam irruperit: saltem consociatio pari tempore cum Slavis Dalmatis, in specie Sorabis, in Bosnia longè ab utroque Hunnorum populo sedentibus, nimium festina, adeoque incredibilis est.

§. 26. Hunni, rupta cum Francis pace, iteratò in Thurin- 854. 860. giam irruunt, & Sigeberti Regis Franciæ exercitum gravissimè cædunt. Ipse Sigebertus, in loco quodam inclusus, haud multùm à captivitate distabat; ast magnis donis libertatem obtinet, & pacem perpetuam cum Hunnis facit. Huic alteri expeditio-

ni in Thuringiam Avares omnino adfuêre. Expresse id testa-566. tur Menander Protector, dum Justino Juniore Imperii solium 818. adepto Avarum legatos Byzantium ad exigenda munera à Justiniano Prædecessore dari solita venisse, iis autem à Justino II. negatis, ad suos contribules Avares se recepisse: hos verò tantam fortitudinem Justini admiratos, obindéque longè ab eo profugientes, & terga vertentes, in Francorum regionem abiisse. Ex his relatis colligere licet: Avares, ademptis à Justino subsidiis pecuniariis, soli Daciæ Gepidicæ, utpote ab Hunnis popularibus suis A. 553. vastatæ, & incolis, qui terram colerent, destitute, infistendum non duxisse: itaque ad inquirendas alias sedes animum adjecisse, & hunc in finem Francicam regionem Thuringicam invalisse; ut autem vires huis proposito suppares torent, sese cum Hunnis antiquis Noricis non tantum, sed & cum Slavorum Dalmatarum parte, qui se Sorabos nominabant, & ipsi quoque alias latiores sedes optabant, conjunxisse. Vi-Aoria contra Francos successit: occupata tunc quoque pars 854. 522.0 Thuringiæ Francicæ inter Albim & Salam per focios Avarum Slavos Sorabos, & pacis vinculo per Sigebertum Regem Franciæ confirmata est; sed ipsi Avares donis amplissimis receptis ad

fua regressi sunt. §. 27. Causa recessus Avarum absque dubio fuit, quòd à Langobardis Pannoniam obtinentibus edocti sint, se propediem sedibus Pannonicis excessuros, & Italiam, Narsete per Justinum Patritiatu Italiæ privato ad id invitante, occupaturos, Pannoniasque in manus Avarum sociorum suorum deposituros, eum in finem, ut rebus Langobardorum in Italia feliciter cedentibus, Avares Pannoniis imposterum quoque fuerentur, sin minus, iis

A.Chr. recapessendis cederent. Consummatum hoc pactum est brevi val. App. 568. post, nempe prima Aprilis A. 568.

§. 28. Stabiliti jam hunc in modum Avares, despectionem ⁵⁵
Justini in mentem revocabant, & ultionem opportuno tempore meditabantur. Accessit hoc paulò pòst, dum Justinus eodem

572. malè perpenso consilio, quo erga Avares usus erat, Persis quin-810, gentas auri libras, limitum communium Romanorum & Persicorum ab insultibus barbaricis tutandorum causa, inde à secundis induciis quinquennalibus Persicis A. 551. à Justiniano pendi solitas, denegavit, atque hinc diuturnum illud Persicum bellum

574. reaccendit: A. 574. autem magnam cladem, ob quam & in phrenitin incidit, passus est. Ad hunc annum Theophanes prodit, grassatos esse Avares in provincias Danubio conterminas, & Tiberium excubitorum Comitem contra eos à Justino missum

ex improviso ab hostibus oppressum esse.

§. 29. Huc ergo spectat, quod Menander resert: Bajanum, sis. id est, Chaganum seu Principem Avarum, per legatum suum Targitium ab Imperatore petiisse, à Romanis sibi tradi Sirmium oppidum, tanquam quod esset sua privata & domestica possessio: & quia ab ipso Gepidarum res essent eversæ, neque quicquam præteritis annis ex pecuniis, quas Justinianus Hunnis quotannis pendebat, acceperant, omnes simul persolvi, & ita imposterum earum, annuas collationes valere, & eas Romanos præstare. Ad idem tempus spectat, quod ibidem dicit Menander: Bajanus justit dena millia Cutrigurorum, qui dicebantur. Hunni, trajicere sluvium Saum, & vastare Dalmatiam. Ex hoc colligendum: Avares ex nunc in omnes Dalmatas Slavos jus superioritatis prætendisse, & armis quoque extorssse, ùt gesta subsequa docent. Sprevit Justinus etiam nunc Avarum 819.

postulationem, & Tiberius Cæsar exercitum contra Avares duxit: sed eo ab Avaribus superato primum induciæ pacæ, dein soedus cum Avaribus sancitum est. Huc & ad A. 575. applicandum, quod Menander pag. 104. per digressionem ad præteritum dicit: Bajanum Avarum per legatum Targitium pro induciis pacificendis Sirmium, atque pecunias, quas Cutriguri & Utiguri à

Justiniano accipere soliti erant, petiisse, & obtinuisse.

5. 30. A. 579. Chaganus Avarum fœdera, quæ cum Tiberio initio ejus imperii fecerat, rupit, & cum omni exercitu movens, inter Sirmium oppidum (hoc ex insidiis capere cogitabat) & Singidonem castra ponit, & sluvium ponte jungere suscipit ita Menander. Fœdus de initio Tiberii, quà Cæsaris, dum tota fermè gubernatio ob valetudinem Justini apud ipsum esset, itaque de A. 575. ùt suprà, ruptio fœderis autem de A. 579. intelligenda est. Nunc itaque Chaganus, prætextu Slavorum, superioritati assectatæ resractariorum, in Dalmatiæ seu hodiernæ Serviæ parte Sirmio opposita sedentium, castra prope Sirmium sixit, & tandem aperta jam vi Sirmium ipsum obsedit,

**Clir. atque sequente A. 580. urgente simul same, in deditionem ac-Vid. App. 580. cepit. Sirmio capto ad sœdera ventum est, quibus Romani de pacta jam antè, sub Tiberii quà Cæsaris initio, octoginta millia 819. auri librarum, Avaribus, in emptionem argenti, & variæ vestis, & aliæ suppellectilis, singulis annis se præstaturos spoponderunt. Ex prætextu, quem Chaganus pro castris Sirmio admovendis A. 579. prehensavit, se nempe nil mali Romanis machinari, sed in Sclavinos tributum solitum negantes expeditionem, & transitum Savi sluvii parare, apparet, Slavos plerosque Dalmatas circa hæc tempora jam potestati Avarum quodammodò obnoxios suisse.

5. 31. Ad initium Imperii Mauritii Avares non contenti san pactis A. 580. annuis octoginta millibus auri, pactorum horum augmentum ad viginti millia petunt, & pacis conservandæ causa obtinent. Dum autem iterum his jam pactis 100. millibus alia viginti millia superaddi postularent, & repulsam acciperent, pacem solvunt, Singidonum vastant, & alias multas Illyrici ci-

vitates capiunt.

fit, qui usque ad longos muros versus Constantinopolim præ-

dando pervenerunt.

587. §. 33. Chaganus Mœsiam inferiorem & Scythiam invasio- \$230 nibus valdè affligit, multas quoque subvertens civitates: sed à Romanis ex insperato in eum irruentibus cæsus suga salutem invenit.

391. §. 34. Chaganus etiam Slavos Boreales, maris Balthici ac- 824. colas in Romanum Imperium concitare, sed frustra, nititur.

Romanis accipere, denegato autem eo Singidunum iteratò devastat, & contra Sirmium castra movet: sed à Prisco cæsus, literisque sictis quibusdam delusus, pacem init.

§. 36. Ab hoc anno 592. usque ad A. 598. Chaganus hostili- 826. 8279. ter per se directe non egit, sed Slavos Anthas incursionibus Roma- 828. 598. ni Imperii vacare sat duxit. Tunc verò, quòd Priscus Rom. 829.

Dux sub prætextu venationis ripensem Daciam antiquam intrâs-

599. set, in inimicitias erupit, Dalmatiam Romanorum maritimam 600. devastavit, sed clade accepta iterum dereliquit. A. 600. Thra- 8814 cias invasit. Post variam dein armorum fortunam, peste quoque inter Avares sæviente, pax redintegrata est, additis Cha-

gano ad tributum annuum viginti millibus librarum auri.

§. 37. Anno sequente Comentiolus Dux Romanus, à Cha- 822, gano de prodito exercitu apud Mauritium accusatus, pacem diffolvit, & copias ad Viminacium, Istri insulam (prope Uipalankam hodiernam) colligit. Istro transito cum Avaribus sæpiùs confligitur. Primo prælio per noctem primum dirempto, dein bis renovato, cæditur exercitus à Chagano quatuor filiis suis ad custodienda vada Danubii traditus. Romani præliando pellebant Avares versus stagnum, ubi multitudo occisa, & filii quoque Chagani perierunt. Circumstantiæ loci monstrant, prælium illud exstitisse in Bannatu hodierno Temesvariensi. Secundo prælio ipse Chaganus, ab excursione cum exercitu separato ex Ro-

A, Chr. Romanis provinciis redux, funditur. Tertia vice magis cædes vid. App. quam prælium erat, improvisò obrutis & trucidatis triginta millibus Barbarorum in fedibus propriis, dum diem festum agerent, & convivarentur. Quarto prælio Chaganus ipse iterum cum novo collecto exercitu ad Tissum sluvium, id est Tibiscum, vincitur, occiss & ex parte submersis plurimis, captísque tribus millibus Avarum, præter alios Barbaros.

§. 38. Epocha prima potentiæ Hunnorum antehac finierat clade & fuga filiorum Attilæ A. 454. Epocha secunda Hunnorum, qui specialiter Avares dicti, coeperat A. 553. nunc autem ab A. 601. valde declivis sacta suit potentia illa, & gesta Ava-893. 834. rum, quæ abhine ad annos 602, 612. 619. occurrunt, Thracias respiciunt ad Danubium inferiorem. Ad Danubium verò medium jam invalescebat nova Respublica Slavo-Moravica; de quà infrà cap. XXVIII.

599. §. 39. Langobardi sub Agilulso pacem perpetuam ineunt \$890 cum Avaribus. Inter hæc Langobardi, cum Avaribus & Slavis Croatis Historum sines ingressi, universa ignibus & rapinis vasaverunt.

604. §, 40. Agilulfus Rex Langobardorum egressus Mediolano 889. mense Julio, obsedit civitatem Cremonensem cum Slavis, quos eì Chaganus Rex Avarum in solatium miserat, eámque ad solum usque destruxit.

tu Venetiarum fines ingressus, Ducem Forojuliensem Gisulsum cæcidit. Quæ in posterioribus his duobus paragraphis de Avaribus dicuntur, de Hunnis & Avaribus, qui in Norico & Pannonia remanserant, intelligenda videntur.

Regem corum Gaganum cœperunt rebellare, ait Fredegarius, id est: Slavi Croatæ seu Carantani, qui tributarii erant Chagano Avarum, seu Hunnorum Noricorum, excutiunt jugum hoc, & exercitum contra Hunnos educunt. Francus quidam, nomine Samo, huic expeditioni se adjunxerat, & dum ejus ope & consilio multitudo Hunnorum prostrata fuisset, Slavi Samonem eum super se eligunt Regem, qui 35. annos regnavit feliciter. Plurima prælia contra Hunnos in Samonis regimine Slavi inierunt, & ejus consilio & ope Slavi semper vicerunt.

§. 43. Tunc ergo vires quoque fractæ sunt Hunnorum Noricorum, & cum jam tres populi vicini, nempe Slavi Croatæ, Bojoarii, & Moravi, potentia invalescerent, quietos se & pacisicos Hunni Norici in sedibus suis continuerunt.

§.44. Posteriora gesta horum Avarum seu Hunnorum Norico-836, rum Paulus Diaconus recenset lib. 5. de tempore Grimoaldi Regis Langobardorum A. 672. mortui, & post necem Constantis II. Imp. sub Constantino IV. qui imperare cœpit A. 669. in Julio: ut itaque gesta hæc circa A. 670. contigerint. Substantia relatorum Pauli hæc 670. est: Grimoaldus, ad evitandum civile bellum inter Langobardorum principes, Avarum Chaganum, amicum & sæderatum suum, advocat, ut in Forum Julii, contra Lupum Ducem, cum exerci-

A.Chr. tu veniret, eumque bello protereret; quod & factum est. Cha-Vid App. ganus venit ad locum, qui Fluvius dicitur, id est, ad civitatem hodiernam Fiume, seu S. Viti ad sinum Flanaticum maris Adriatici; venit ergo ex Norico per Comitatum Cileiæ tunc Langobardis tributarium. Lupus Dux, in vicinia imperans, cum parte sua Foro-Julianorum per tres dies contra Chagani exercitum conflixit feliciter, cæso magno numero Hunnorum. Quarto die autem, amissa jam quoque suorum non parva manu, impar Quarto multitudini Hunnorum, ipse occumbit, & exercitus ejus in castella se recipit. Hunni regionem devastant, & Grimoaldo, qui oppresso Lupo jam intentionem suam assecutus erat, & Chagano recessum cum exercitu intimaverat, per legatos mandant, se armis parto Foro Julio non cessuros. Grimoaldus, dum vi non fideret, stratagemate Hunnos domum recedere inducit, collectum exercitum suum, diverso habitu, variisque armis aliter & aliter instructum, ante oculos legatorum, per aliquot dies, quasi novus semper exercitus prodiret, transire faciens, & minas addens: hoc ingenti exercitu Hunnos se exterminaturum, ni velociter finibus excesserint. Nuntiatis per legatos Chagano his visis & auditis, mox ille cum exercitu suo ad propria revertitur.

§. 45. Hic est epilogus Pauli Diaconi de Hunnis & Avaribus, quorum in historia sua, ad seculum abhine adhue excurrente, nullam amplius mentionem facit: quod sane signum est, amicitiam & fœdus pristinum inter Langobardos & Hunnos cef-

sâsse, & nihil ampliùs sibi ad invicem commune fuisse.

5. 46. Hunni jam undique fermè viciniis infestis circumdabantur. Langobardi, ùt dictum, renuntiaverant amicitiæ, quæ in exitium eorum vergere incipiebat. Slavi Croatæ à tempore Samonis Regis acriter, & victoriosè semper ex parte sua, excipiebant, & reprimebant Hunnos, út suprà S. 42. Bojoarii à tempore depositi Garibaldi I. & restituti A. 590. in Ducatum Thassi-Ionis I. usque ad Grimoaldum A. 725. à nutu Francorum pendebant, itaque Hunnis, qui vetus amicitiæ cum Francis fœdus A. 856 596. ruperant, obsistere necesse habebant. Regnum novum Moravicum seculo initiante octavo (infra-cap. XXVIII.) potentissimum erat, atque in Pannoniam, & versus Transsylvaniam se extendebat: ut igitur Slavo-Moravi seculo præcedente septimo Hunnos Pannoniæ insistentes ad arctiores limites circa Noricum compulerint. Hunnis, Procopio & Jornande teste, mos non erat, solâ terræ culturâ & fructu vitam sustentandi; populi igitur alii ad subministrationem necessariorum adigendi, his autem se servituti huic subtrahentibus, lares alii exquirendi erant. Unde consequens est, Hunnos maxima ex parte, relictis hactenus possessis fedibus, versus posteriores Danubii ripas emigrasse, ibidémque popularibus suis Avaribus adhæsisse.

§. 47. AVARUM, qui TRANS DANUBIUM adhuc fedes 619. retinuerant, fata hæc fuerunt: A. 619. Avares in Thraciam ar- 834 ma moverunt. Heraclius autem Imperator, missis ad eos legatis, pacem firmari exposcebat. Chagano eam se compositurum iponA.Chr. spondenti Heraclius, sponsioni de futuro nimiùm sidens, eam-vid. Appe que pro præsenti habens, obviam ivit Constantinopoli usque ad longum murum; ast dum Chaganus, pactum inchoatum missum faciens, eum armis adoriretur, vix fugâ elabebatur.

620. Heraclius, quoniam ob imminens bellum Persicum pacem cum Avaribus optabat, missis iterum legatis de side violata conqueritur: Chaganus itaque nunc seriò pacem componit, sed caro 8351 pretio, pactis námque fibi annuis ducentis nummorum millibus. Neque hæc pax diuturna fuit, quoniam A. 626. follicitationibus Chofrois Persarum Regis aurem dedit, & Duci ejusdem Sarba-

626. ræ ad oblidendam Constantinopolim se cum exercitu Avarum seu Hunnorum popularium suorum non tantum, sed & Bulgarorum, Slavorum, & Gepidarum, sociavit, Constantinopolim per decem dies obsedit, ast magna parte exercitus amissa inglo-

rius ad fua rediit.

48. Fortuna hunc in modum undequaque ex partibus cis-Danubianis contrariâ, ultimum malorum Chagano accessit, potentiamque in trans-Danubianis terris hucusque residuam penitùs disjecit, dum Cubratus, Hunnogundurorum (ùt vocat Nicephorus Patriarcha, id est, út cap. XV. S. 12. 13. 14. 15. 17. 836i

deductum est, tam Hunnorum Cuturgurorum, quam Slavorum Bulgarorum, cis Pontum Euxinum sedentium) dominus, contra eundem Chaganum Avarum rebellavit, jugumque excussit: &, ut eò fidentiùs quibusvis vindiciis & aufibus Chagani obviare posset, cum Heraclio Imperatore, legatione ad eum missa, fœdus perpetuum paciscitur. Posthac rara mentio Avarum: immo Theophanes, dum Mardaitarum Libani incolarum fœdus, & inde quoque Arabum, nec non horum exemplo, omnium occidentalium nationum pacem, Romano Imperio obvenisse

commemorat, Chaganum Avarum simpliciter Principem, cæterarum verò gentium moderatores, præter Castaldos & Duces, etiam Reges appellat, ita ut in obscuro tunc Avarum quon-

§. 49. Ex defectione Bulgarorum simul necessariò fermè in-

dam gloria recondita fuerit.

ferenda est defectio plerorumque aliorum Slavorum trans-Danubianorum seu Antharum: vicinarum enim provinciarum incolæ ad Danubium inferiorem erant, ut & illi æquè jugo amoliendo hac peropportuna occasione haud defuisse censendi sint. Com-679. probant id relata Historicorum subsequa: námque Bulgari A. 837. 679. eò jam virium creverant, ut, translatis sedibus ex trans-Danubianis in cis-Danubianas terras, Romanorum offensam nihili ducerent, sed magnam partem Thraciarum & reliqui Illyrici ad Pannonias usque occuparent, & suo nomine deinceps Bukgariam insignirent: Slavos quoque Anthas, & partim Dalmatas suo imperio asserent: quin & Romanos seu Constantinopolitanos tributarios sibi efficerent. Hic jam de Avaribus nihil occurrit, nisì nomen Abaria, quasi cujusdam specialis provinciæ, cujus potestas nec Romanis nec Bulgaris formidanda ampliùs crat. Unde etiam ulteriores Historiæ Romanæ seu Constantinopolita- 838.839. næ nomen Avarum non, sed Bulgarorum & Slavorum infinuant. 840. §. 50.

Digitized by GOOGLE

A.Chr. §. 50. Nunc ergo epocha fecunda Hunnorum, qui Avares Vid. App. dicebantur, exiit, & reliquiæ Avarum ex Dacia, aliisque trans-Danubianis partibus, vel Hunnis antiquis Noricis inter Slavos Croatas & Moravos degentibus coaluerunt, vel aliò dilapfæ funt. Illud ex historiis epochæ Hunnorum tertiæ feculi octavi compertum est, Hunnos, tunc noyos advenas, in primis suis sedibus Transsylvanicis nullos populares suos, sed eos primum in

744 pertum est, Hunnos, tunc noyos advenas, in primis suis sedibus Transsylvanicis nullos populares suos, sed eos primum in Pannonia post conslictum cum Moravis, inter hos ipsos, & qui- 968. dem ex iis, qui post Attilam ibidem remanserant, ergo Hunnos Noricos, quanquam & illi ipsi nomen Avarum ferrent, deprehendisse.

CAPUT XXV.

De Bojoariis.

S. 1. Ximiam lucem Slavicis Originibus affundit historia Boica, præcipuè verò in eo, quòd referente ex anna-508. libus domesticis Aventino, seculo sexto ineunte, in Norico tres 857.858. populi, Bojoarii, Slavi, & Hunni, commorati sint, et, consu-sis tunc Romanorum rebus, sedes suas in totum Noricum, & simul in Vindeliciam protulerint: ita ut Slavi eam Norici portionem, quæ à fontibus Muri, Dravi, & Savi, ad Aquileiensem agrum usque extendebatur, id est, partem Styriæ ad dextram ripam Muri, atque totam Carinthiam & Carnioliam: Hunni Noricum infra Anasum, id est hodiernam Austriam inferiorem: Bojoarii verò reliquum Noricum supra Anasum, nec non Vindeliciam occupaverint. Per hanc traditionem Historicorum Boi-corum locus primæ & secundæ migrationis Slavorum Limigantium ex Bannatu Temesvariensi in confinia Italiæ & Pannoniæ intra Murum & Savum fluvios, de A. 334. & 454. (ùt cap. XI. & XXI.) nec non hac fecunda vice fimul Hunnorum in Pannoniæ & Norici partem, Cetiis montibus contiguam, ad Murum fluvium (ùt cap. XXII.) certificatur.

Gentis Boicæ, ùt fabulas traducit, & partim ex suo sensu transformat: in tempore autem exortæ Bojoariorum Reipublicæ Aventino conformis est, dum dicit: Theodonem, primum Bojorum Principem, A. 508. in Vindeliciam venisse, tutò credi, quòd domestici annales omnes, qui cæteroquin in prosectionis hujus consiliis, aggressione, progressionibúsque, mirè discrepent, hac tamen in re & anno assignando sinè formidine conspirent. De reliquo Brunnerus, an juxta Bojoarios simul Slavi & Hunni Noricum incoluerint, & sedes ex sua quoque parte promoverint, simpliciter prætermittit, quod signum est, nihil eum in domesticis scriptoribus invenisse, quo Aventinum refelleret.

5. 3. Schönleben econtrà apertè in contrarium secedit, 226. Et miratur, quomodo Megiserus Slavos in Carinthia habitasse,

A.chr. & Theodoni Duci Bavariæ A. 510. militasse, ex Aventino, Pau-vid. App lo Æmilio, & aliis affirmet, cùm Slavorum immigratio vix ante A. 548. evenerit. Hunnos porro incolas Carnioliæ circa tempora Attilæ agnoscit Schönleben, sed qui ex itinere Attilæ, de A. 452. in Italiam, remanserint, & post Attilæ mortem partim iterum in Scythiam recesserint, partim alibi per Pannonias dispersi fuerint; Avaribus autem permanentem sedem demum circa A. 551. in Carniolia obtigisse. Cum Schönleben confentit Reissenstuell in adventu Slavorum circa A. 548. authoritate Procopii motus, qui negat Slavos ante Justiniani imperium un- 805. quam cum exercitu fluvium Istrum trajecisse. Ast Schönleben, & omnes alii idem sentientes, Procopium, de violento transitu Danubii loquentem, perperam ad pacificam immigrationem, ab ipsis Romanis Imperatoribus A. 334. Slavis, A. 454. Hunnis & Slavis iterum concessam trahunt, ut abunde dictum suprà cap. XV. Hoc itaque fundamento corruente, dicat mihi Schönleben, cum adhærentibus suis: ubi est Italiæ pars, in qua vel veiligium tantæ multitudinis Slavorum à Constantino Magno A. 334. transductorum inveniatur, nisi in Carniolia, veteri Italiæ 320. 336. Ocram & Albios montes comprehendenti inclusa? ubi est castrum Martena, in cujus vicinia confensu Marciani Imp. A. 454. tam Hunni quam Slavi terras incolendas acceperunt, nisi ad ri-759, b. d. pas Dravi in Styriæ & Carnioliæ confinibus? Si teste Brunnero domestici Boici annales omnes in occupatione Norici per Bojos, & in anno 508. assignando conspirent, nunquid & iisdem, referente Aventino, tutò sat credi potest, cum Bojis simul Slavos & Hunnos Norici incolas fuisse, & ampliationi sedium suarum incubuisse?

§. 4. Ast, ut appareat, cui, Aventino, an Brunnero, potior fides (in antiquitatibus nempe, salva utrique laude quoad reliqua) habenda sit, videamus, quam seliciter in aliis quoque recensitionibus Originum Boicarum conatus Brunneri cesse-Aventinus Bojorum veterum evastationem in Pannonicis & Noricis sedibus per Boerebistam Regem Dacorum rectissime 522.210. ad tempora refert Julii Cæsaris. Brunnerus, novæ sententiæ: contra Aventinum avidus, evastationem illam ad tempora Augusti Imp. & annum U. C. 744. incongruentissime rejicit: quia, 522. b. supponendo hoc tempus, Bœrebistas ultra septuaginta annos in Dacia regnare debuisset, antequam in Bojos & Tauriscos expeditionem suscepisset. Simili plane modo, & perfunctorio calamo, eidem tempori alligat expulsionem Bojorum Bohemicorum 528. 529. per Marcomannos: transductionem fecundam Marcomannorum ex Pannonia & Valeria per Maroboduum in statu jam Regio factam, cum prima Marcomannorum in statu adhuc populari ex partibus Germaniæ circa Rhenum in Bohemiam succepta expeditione, & Bojorum expulsione confundens.

§. 5. Aventinus Bojos Pannonicos seu Noricos à Bœrebi-522. 49

Ra Dacorum Rege totaliter exstirpatos negat, sed loco motos,

& trans Danubium abductos, inter alias gentes delituisse, ex

issque seculo sexto novam Rempublicam Boicam exsurrexisse,

Pars I.

Z

præ-

A.Chr. præsertim verò Hirros, Schiros, Buros, Boicæ genti adscriben- Vid. Appedos esse asserti. Porro alibi sub nominibus Schirorum, Schiradiorum, Hirrorum, Burorum non tantum, sed & Tranorum, Saliorum, Salingorum, Haliorum, Stirorum, Stiracrorum, populos Boicos comprehenfos fuisse autumat. Brunnerus econtrà has gentes pro Boicis non agnoscens ait: Buros Taciti, Ger- 862. manicam gentem, ad Bojos non pertinere; Stiros, Stiracrios, Tranos tunc nullos, reliquos verò Germaniæ magnæ populos, plerosque sedibus longissime inter se, & à Bojis dissitos suisse, adeoque Aventinum, res Boicas narrare professum, iis desicien- 522. 2. tibus, stipem ex tota Germania, longiúsque collegisse, sæpe etiam reluctantes in Bojorum album, in quo nunquam steterint, populos inferuisse. Pace Brunneri liceat mihi ex Aventini narratis, alioquin pro stylo ejus sub-obscuris, verosimilem ejusdem mentem elicere. Tam peregrinum in antiquitatibus historicis Aventinum non censerem, quòd Scyros Jornandis (quos ab Aventino, nomina populorum transformare solito, sub Schiris & Schiradiis intelligi existimo) nec non Herulos Procopii, & Pauli Diaconi (quos pro Aventini Hirris habeo) atque Buros Taciti, originetenus Bojos facere voluisset; Jornandes enim Scyros 759 be genti Alanorum adnumerat, idem Herulos ex Thule insula de- 472. h ducit, Tacitus Burios sermone cultúque Suevos referre ait, Pto-464. lemæus de anteriore ævo, Marini nempe, loquens, Buros speciem Lygiorum Vistulam accolentium facit : ut itaque origini Boicæ nullus locus sit, & Aventinus aliter, quam in sedibus harum nationum plurimos Bojos immixtos fuisse, intelligi nequeat. Porro Aventinus reliquorum Bojorum in novam rempublicam coadunatorum nomina, non ex usu seculi sexti, sed ex ævo posteriore emutuâsse, adeóque Tranos, quos ad sluvium & Lacum Traun, Salios & Salingos, quos ad sluvios Archi-Episcopatûs Salisburgensis, Saal & Saltzag, Halios, quos ad Lacum Hallstattensem, Stiros & Stiracros, quos in Styriæ, noviùs sic nominatæ, partibus refugium ab evastatione Dacica olim quæsiisse, & usque ad tempora resuscitatæ Bojorum Reipublicæ delituisse crediderat, non suppetentibus antiquioribus nominibus vocâsse censendus est. Unde idem est, acsi Aventinus dixisset: feculo fexto pro nova formanda Republica reliquias Bojorum undique, tam ex Norico, quam ex transdanubianis viciniis confluxisse. Bene procedit sententia hæc, dummodò subintelliga- 868. seq. tur: novam Rempublicam Bojoaricam non ex meris reliquiis Boicis, sed aliis diversarum gentium augmentis vel maxime coiille, & nomen Boicum sibi præcipuè ob Ducis ex hac gente originem adscivisse.

§. 6. Audiamus nunc, quam Brunnerus sententiam reprobatæ Aventinianæ substituat. Non hæret ille in invenienda gente, quam post semì-sextum seculum obdustæ Bojorum memoriæ Boicam faciat, & Theodoni primo Principi subdat, sed facilè se expedit, dum eam omnem ex proximo trans Danubium 862, agro Nariscorum advocat. Ast hæc sententia omnibus subsidiis historicis destituitur: Seculo tertio finiente, tempore scilicet com-4934

pilatæ tabulæ, Peutingerianæ dicæ, ripam Danubii septentrionalem tenebant Alamanni, Armalausi, Vandali, Jutugi. Seaculo quarto circa dictam ripam Armalausi & Vandali ampliùs non, sed Alamanni varii, quibus jam accesserant Jutugi seu Juthungi, inveniebantur: vid. cap. VII. §. 14. 17. Seculo quinto medio, inter Francos ad Nicrum, & Quados, soli memorantur Suevi, Thuringi, & Marcomanni: vid. cap. 24. §. 11. A. 475. Thuringi, Mœnum transeuntes, Suevorum partem usque ad Danubium occupabant: vid. cap. XXVI. §. 2. 5. in reliqua verò ripa Danubii post Attilæ mortem usque ad A. 472. Scyri: vid. cap. XVII. §. 8. abhino usque ad A. 487. Rugi: vid. cap. XVII. §. 11. 12. 13. Dein usque ad A. 491. Langobardi vid. cap. XX. §. 5. habitabant. Ubi hìc Brunnerus Bojos inveniet, nisi eos sub nomine aliarum gentium latuisse cum Aventino dixerit? Si hoc autem concesserit, estne credibile, tantam Bojorum multitudinem in hac vicinia aliis indubiæ diversissimæ originis gentibus admixtam suisse, ut se sola Noricis & Vindelicis populis subigendis sufficeret?

§. 7. Causatur quidem Brunnerus anniversarias clades Vinstelicorum, & eorum abductionem in Italiam per Odoacrum Regem: itaque necesse fuisse, Vindeliciam, possessiones penè vacuam, novis colonis, nempe Bojis, tradi. Eo fine id dicit, ut
suffecisse videatur solus annutus Theoderici Regis Gothi, post
peremptum Odoacrum in Italia regnantis, ad occupandam qualibet exigua manu Vindeliciam. Ast egregiè fallitur Brunnerus:
Rugos populares suos, erga S. Severinum impios, in Austria hodierna tunc sedentes, cæcidit, evastavit, & reliquias in Italiam
transtulit Odoacer, vid. cap. XVII. §. 13. non Vindelicos, quos nec
pertransivit, utpote viam rectam per Alpes Julias eundo & re7956 deundo tenens.

§. 8. Aventinus de expeditione Boica in Noricos & Vindelicos sic tradit. A 508. Bojos cum sociis, Norici & Vinde-8570 liciæ partem, tunc à Romanis possessam, invassse, & expugnatia Augustà Tiberii, quæ exinde Reginoburgium vocata, occupâsse: Justiniano & Valerio Consulibus (itaque A. 521.) à Theo-8580 done, transito Oeno sluvio, in Campo posthac Mordsield dicto, Romanum exercitum cæsum, Augustam Vindelicorum eversam, & regionem totam ad Alpes usque occupatam esse, Romanos pluries victos, in Italiam se recepisse. Brunnerus principiès cæptis inhærens, inficiando simpliciter desungitur, dicens: de Theodonis pugnis, perpetussque triumphis, solum Aventinum conscium, & testem sabulosum esse.

opinione sua, hanc condemnatoriam Brunnerus hauserit, dispiciendum paulò penitiùs est ex statu populorum in Vindelicia, & circa eam versus Alpes & Rhenum. Eugippii historia de S. Se-796. verino docet: omnes populos supra Noricum, ad Lycum, & ultrà versus Alpes, & Rhenum, receptiore tunc vocabulo Alamannos indistincte vocatos suisse: éos autem, qui Noricis proximi, itaque in Vindelicia erant, Regem habuisse Gibuldum, Z 2

 $\mathsf{Digitized} \ \mathsf{by} \ Google$

A.Chr. hoc mortuo Chunimundum nomine; sub utroque Rege autem vid. App. crebris Alamannorum incursationibus & devastationibus Noricum usque ad Anasum patuisse: quibus resisti haud facile potuerit, eò quòd Romanus miles, stipendiis in turbato Romanorum statu non adjutus, ex præsidiis dissuxisset. Jornandes populos 767. cosdem modò in Suevos & Alamannos distinguit, modò pro-764.

473. miscuè his compellationibus utitur. Teste eo Gothi semel tantum in Suevos & Alamannos expeditionem duxêre, & quia improvisi irruerunt, Suevis damna illata sunt, sed vires eorum haud ita multum debilitari poterant. Gallia id experta est, in

quam multitudo Alamannorum & Suevorum irrupit, & vix non 773. 20 Clodovei Regis Francorum exercitum oppressisset, ni Clodoveus rebus suis jam nutantibus, voto Christianitatis concepto, Dei potius beneficio, quam suis viribus, victoriam adeptus esset. Notari meretur, quam arduum opus, & quantæ felicitatis, Theodericus Rex Italiæ, in gratulatoriis ad Clodoveum literis reputaverit, Alamannum acerrimum à Clodoveo devictum, & innumerabilem nationem partim servo, partim servitio sub-

jugatam esse.

6. 10. Hæc igitur gens fuit, cum qua Bojoariorum novæ Reipublicæ de fumma rerum contendendum erat. Maxima & potentissima pars quidem, illa nempe, quæ in Rhætia Theoderico, & trans Licum usque ad Rhenum Clodoveo jam parebat, favore utriusque hujus imperantis jam præoccupato (de quo infrà) à Bojoariis abstinere necesse habuit; ast supererat non minus adhuc se sola pollens gens intra Oenum, & Licum, quæ jugum à novello populo sibi imponi, intentatis armis, & de-missis manibus, certe passa non est. Ut quid ergo meras sabulas hic videt Brunnerus? an ipsum offendit oratorius ornatus, gesta bellica populi Bojoarici contra populum Alamannicum, in pompam pro affectu, quo ferebatur, describens? an nomen exercitus Romani, quem cæsum, & Romanorum, quos in Italiam fugatos dicit Aventinus? priore notâ sanè nec se ipsum Brunnerus nec facile alium quempiam vel antiquiorum vel noviorum scriptorum, gentis specialis sibi conjunctæ sacta enarrantem, eximet; posterior verò nota ex usu seculi illius purgatur. Quemadmodum enim Eugippius in vita S. Severini omnes provincia- 796. 1849. les Norici, passim Romanos, limitem eorum Romanum, imperium in eos Romanum vocat, quanquam ex coloniis vix quisquam verorum Romanorum superfuerit: ita Aventinus Vindelicos pro Romanis, & exercitum eorum pro Romano habet, quòd Romanum suo modo Imperium, æquè ac Norici, adhuc respicerent.

§. 11. Aventinus Boicæ expeditioni in Vindelicos eam cir-857. cumstantiam addit, quòd instinctu Regis Francorum Clodovei suscepta sit. Brunnerus indirectè hoc refellit, dicendo: Theode-862. rico Italia Rege volente, Bojos in Vindelicia sedem posuisse, nece

527. aliter ob ejus potentiam potuisse: post Theoderici mortem ve- 863.
rò, dum Reges Francici ad Bojos usque arma proferrent, Bojos
rebus suis voluntaria deditione consultum ivisse; cúmque in Theoderi-

A.Chr. derici successoribus nihil spei esset, maluisse orientem fortung val App. Francicæ solem, quàm Gothicum jam in occasium vergentem, adorare: leges quoque à Theoderico Rege Françorum susceptifie. Rectè habet Brunnerus, quòd Bojoarii, Rempublicam specialem in Norico meditantes, consensu Theoderici Regis Italiæ omnino indiguerint; Rhætiis enim Theoderico subjectis ad Comitatum Tyrolensem confines erant Vindelici, & jure Italiæ tam ditio in Vindelicos, quàm in Noricos ad Theodericum pertinebat. Ast quid obstat, Bojoarios itidem Clodovei Francorum Regis assensu; quin & instinctu, sultos suisse? Franci, à quo tem-792.

428. pore occidentale Romanorum Imperium seculo quinto diffluere coeperat, rei suæ augendæ intenti, Regiam suam à Moeno in Belgium transserebant, ibíque Romanis magnam partem terræ adimebant. Romani contrà nitebantur: & horum exemplo quoque novi acquisitores Italiæ, Odoacer Rugus, & Theodericus Gothus. Ille Thuringos, dum Francicas terras ad Moenum occupassent, in protectionem suscept, & possessionem ha-

476. rum terrarum ab Augustulo confirmari curavit. Orto inter Odoacrum & Theodericum Gothum bello, Clodoveus Rex Franciæ occasionem captat, Thuringos jam ad Danúbium late, ad

491. Noricum usque, extensos, bello invadendi, & sub jugum mittendi, cujus expeditionis tamen fructu, eò quòd Thuringi protectorem alterum in Theoderico invenirent, caruit. vid. cap. XXVI. §. 2. 3. 4. Clodoveus igitur interim in aliam partem; in

496. Alamannos nempe Regno suo insestos, movet, eosque subjugat, ut supra §. 9. Huic acquisitioni, utpote per bellum extortum partæ, Theodericus Gothus contraire nequiens, id tamen 773... gratulatoriis suis, reverà dehortatoriis literis egit, ne Clodoveus ansam prehensaret, ultra eam partem Alamannorum, quæ irruptionis in Franciam rea suerat, omnes Alamannos & Suevos, adeóque & Vindelicos jugo suo attrahendi. Quod itaque Clodoveus propriis armis exequi distinebatur, concitatis Bojoariorum armis effecit, atque inde sibi novam Regni portionem, quocunque commodum suerit tempore, facile capessendam præparavit. Effectus is omnino, non quidem se vivente, sed Theo-859,853, derico silio regnante, post mortem Theoderici Gothi subsecutus est.

f. 12. Cæterùm Aventinus novæ Bojoaricæ Reipublicæ tet- 858. minum ponit Italiam & Danubium. Italia intelligenda de Rhæ-773, a. tia; certum est enim, Alamannos in Rhætia subsuisse Theoderico Gotho, Regi Italiæ: Rhætia igitur terminus erat ad Meridiem, ad septentrionem verò Danubius. Terminus is correspondet descriptioni Pauli Diaconi, qui disertè Danubio claudit Bosopiariam; conformis quoque est Jornandes, qui à septentrione 767. Thuringos locat. Eckbardus de reb. Franc. orient. per pluses authoritates probat, Thuringiam tunc temporis ad Danubium usque extensam suisse. vid. cap. XXVI. §. 2.

§. 13. Ex dictis hucusque id pro originibus Slavicis sat me evicisse puto, per historias Boicas constare, quòd dudum ante seculum sextum medium, itaque ante migrationem Slavorum.

Z 2

Antha-

\$. 14. Id porro pro originibus Slavicis usu venit ex historia
561. Boica Aventini: Hunnos, qui audita morte Clotharii Franco- 860.
rum Regis in Franciam antiquam, & Thuringiam arma moverunt, ex Norico infra Anasum suisse. Boicæ sanè historiæ hic
credendum est, quia vicinissimæ sedes Hunnorum Noricorum
& Bojoariorum erant, & Bojoarii simul cum Francis contra
Hunnos pugnarunt.

9. 15. Brunnerus S. Ruperti adventum in Bojoariam ad an- 875. num 616. collocat; aft ex historia Salisburgensis Ecclesiæ patet, 879. eum non ante annum 699. advenire potuisse, quoniam tunc adhuc Episcopus Wormatiæ erat. Repugnat quoque adventui de 718. A. 616. Dies obitûs S. Ruperti, nempe VI. Cal. Apr. A. 718.

§. 16. Duces Bojoariorum sæpius jugum Francicum à sese amoliri, & independentes se reddere niss sunt. Inter hos præ-578. cipuè suit Garibaldus I. qui Thassilonem I. absentem pro mortuo 861. declarari secit, portionem ejus hæreditariam ad se traxit, & 590. Regis titulum sibi attribuit, ast eapropter à Childeberto Rege Franciæ Ducatu privatus est, restituto in Bojoariam Thassilone.

725. §. 17. Carolus Martellus bello petit Grimoaldum Bojoaric- 925.
728. rum principem, dein füccessorem ejus Hugibertum: Bojoariósque ad officium & fidelitatem Regum Franciæ reducit.

§. 18. Thassilo III. demum, Odilonis filius, totis viribus,
763. & variis vicibus, jugo Francico se subtrahere studet. Triplici 9274
787. autem exercitu Francorum petitus Carolo Magno quidem se sub- 9284
mittit, & terras suas in seudum ab eo accipit; sed sequente an788. no à fidelitate resilit, Hunnos in Francicum Imperium conci- 9294
tat: ideóque in Comitiis à proceribus tum Bojoaricis tum Francicis condemnatus Ducatu deponitur, & unà cum filiis duobus
in monachum tonsuratur, Bojoaria verò imposterum à Carolo
Magno Comitibus regenda traditur, itaque in provinciam Francicam redigitur.

cars complete and the selection of the s

UA-

Vid App.

CAPUT XXVI. De Thuringis.

§. 1. Prolemæus Teuriochæmas collocat sapra Sudetos mon-448 457. tes, (ergo à septentrione Bohemiæ) & Nariscos sub dictis montibus, (ergo ad occasium Bohemiæ) dein Gabretam silvam. Thuringi itaque tunc erant vicini Bohemiæ circa Albim, & hodiernam Thuringiam. Seculo quinto, dum Clodio Rex Francorum (qui A. 428. regnare cœpit) populares suos 792. Francos in Belgium duxisset, bonâ ejus venia Thuringi Francorum sedes veteres à Boda amne usque ad Visurgim occupârunt.

451. Sydonius Thuringorum mentionem facit inter socios Attilæ. 755.

464. S. 2. Regem Thuringiæ Bisinum Regina Basina deserit, in 793.

Franciam venit, & Childerico Regi conjungitur, unde natus

475. Clodoveus. Bisinus Rex Thuringorum Francicos pagos (idest provincias) Salageve, & Wirogeve, seu Franciam ad Mænum, in vindistam avulsæ uxoris, vastat. Porrò Thuringi Mænum

476. transgressi terras Suevorum ad Danubium usque occupant, ultra 793. 797. Danubium quoque in Noricum grassantur. Hi Thuringi Noricum Ripense circa Anasum, Alamanni circa Ænum vexarunt, 796.797. ùt de utrisque S. Severini historia testatur. Augustulus Imperator Thuringis sedes in Francorum regionem extensas confir-792.793. mavit; uade ab illo tempore Thuringia ad Danubium usque ex-509.510. tensa fuit, in eaque erant sluvii Reganus (Regen) Nabis, Mcc-512.873. nus, Radantia (Rednitz) Sala, Tubera (Tauber) & civitates Wirzeburgum, Norimberga &c.

cinio Eurici Vesegothorum, & Odoacri Italiæ Regis. Dum verò bellum inter Odoacrum, & Theodericum Gothorum Regem 794 in Italia adhuc ferveret, Clodoveus Francorum Rex occasionem commodam sibi adesse ratus, injuriam Francis sub patre Childerico à Thuringis, Odoacri patrocinio superbis, illatam vindicandi, Thuringis bellum infert, eósque Francis tributarios sacit.

Clodovei colebant, quin etiam eidem se subtrahere moliebantur. Hermenfredus enim Rex Thuringorum amicitiam ac protectionem Theoderici Regis Italiæ sibi acquirit, ducta Amaleberga, nepte ejus ex sorore Amalosrida. Ex eo Franci à vi in Thuringos destitêre.

5. 5. Post mortem Theoderici Gothi, Theodericus Francus, Austrasiæ Rex, bellum contra Thuringos movet, fratre suo Clothario Suessionum Rege adjuvante, qui separato exercitu Thuringos ad Nabim colentes domat & subjugat. Theodericus suis copiis adversus Herminsredum Regem Thuringorum non prævalens, Saxones sibi in auxilium conciliat: auctis sic viribus

ab ea ultra Harticos montes pars septentrionalis avulsa, & Sa-509.510.

554. xonibus in præmium præstiti auxilii attributa est. Clotharius

852.

Thuringiam vastat, ob suppetias Saxonibus rebellantibus latas

Thuringiam vastat, ob suppetias Saxonibus rebellantibus latas.

§. 6. Hunni Norici, compertà Clotharii Francorum Regis 854.860.

morte, super Sigebertum ejus filium irruunt; quibus ille in Thuringia occurrens, eos juxta Albim suvium potentissimè superavit, eisdémque petentibus pacem dedit. Thuringi & Saxones irruptionis hujus auctores suisse perhibentur, utpote qui jugum Francicum excutiendi occasionem hisce in turbis quæsivere, armáque unà cum Normannis sive Danis sociis suis in Sigebertum sumpsère.

§62. §. 7. Prælium cum Saxonibus, Danis, & Thuringis gestum 854 est ad amnem Frisæ Bordaam, isque usque ad Lohnam sluvium

à Francis cæsi & sugati sunt.

596.

567. S. 8. Hunni, rupta cum Francis pace, iteratò in Thurin- 854866. giam irruunt, & Sigeberti Regis Franciæ exercitum gravissimè cædunt. Pax tunc sempiterna inter Francos & Hunnos inita.

§. 9. Quoniam circa hæc tempora Slavi Sorabi inter Sa-5112 lam & Albim inveniuntur, putat Eckhardus, eos jam A. 561. socios expeditionis Hunnicæ primæ suisse, & terras eas in possessionem accepisse, quæ pace de A. 567. confirmata suerit. Ast Boica historia circa expeditionem primam solos Hunnos Noriscos memorat, ut Slavi Sorabi tanquam clientes Avarum, non Hunnorum Noricorum, secundæ expeditioni tantùm adfuerint, & sedes novas tunc primùm acceperint. vid. cap. XXIV. §. 25. 26. Per Sorabos Slavos itaque Sigebertus ex hac parte, sicut per Hunnos, novos amicos, ex altera parte, Danubii scilicet, Thuringos intermedios in officio continere posse special continere posse speci

§. 10. Childeberto II. Francorum Rege mortuo, Hunni à 856. Pannonia in Thuringiam ingressi, bella gravissima cum Francis gesserunt. Brunichildis tunc Regina, cum nepotibus adhuc puerulis Theudeberto, & Theuderico, regebat Gallias, à quibus

Hunni acceptâ pecuniâ, ad propria revertuntur.

§. 11. Seculo septimo initiante, dum in Francia Majores 385.

Domûs creari cœpissent, & res Franciæ, ob distractam inter
Reges & Majores Domûs potentiam, segniùs, præsertim in Austrasiæ Regno, gererentur, Saxones & Thuringi paulatim in majorem libertatem sese vindicabant. De Slavorum Croatarum irruptione in Thuringiam vid. cap. XXII. §. 22.

berto III. Regi Franciæ, Regiam potestatem affectat: bello pentitus, & in castro quodam obsessiva Francos cædit; pacem obtinens comiter tantum Reges Franciæ & verbis observat, factis autem dominationi eorum resistit, cum Slavis alissque gentibus.

A.Chr. amicitias contrahit, itaque gentem suam in libertatem quasi as- Vid. App. ferit.

Franconia fedit, eámque Franconiam hodiernam unà cum Thuringia hodierna gubernavit. Thuringia ejus temporis à Francia Rhenensi Spessarto silva distinguebatur, ad Danubium usque extensa, atque Sueviæ & Bojoariæ confinis erat.

717. §. 14. Hedenus Dux Thuringiæ, & Thuringus filius ejus, 9221 in Vinciacensi prælio, inter Chilpericum Regem Franciæ, & Ragenfredum Majorem Domûs ex una, & Carolum Martellum, itidem Majorem Domûs, ex altera parte, commisso, in quo hic victor evasit, interierunt. Contra Carolum Martellum Chilpericus & Ragenfredus Saxones concitant, qui hac occasione Thuringiam Duce destitutam invadunt.

724. §. 15. Thuringia hoc tempore divisa erat in Occidenta-513. lem, & Orientalem. Hæc à Visurgi usque ad Salam Albi influentem sesse extendebat, & Thuringos nunc adhuc sic dictos, comprehendebat. Occidentalis autem terras Nicro, & Danu-923. bio sluviis, atque Odonica, Spessarto, & Buchonia silvis inclusas complectebatur. Francones hodierni tunc dicebantur Thu-

Francico Regno incorporati sunt. Unde regio illa sensim respecu Franciæ Rhenensis antiquæ nova Francia, item respectu e jus Franciæ ad Occidentem sitæ Francia Orientalis, nec non diminutivè Franconia compellata suit.

CAPUT XXVII.

De Saxonibus.

DE populi Saxonici SITU & STATU antiquo usque ad seculum nonum medium Originibus Slavicis quædam necessariò interserenda fuerunt : Saxones enim 1mò. non tantum à seculo septimo Slavis diversis Borealibus inter Albim & mare Balthicum fedentibus, & Slavis Sorabis latus Bohemiæ tunc ad septentrionem cingentibus vicini coluerunt, sed etiam, dum fastigium Romani Imperii in Henrico Aucupe virtute sua acquisivissent, una cum Slavis plerisque Borealibus Slavos Sorabos & Bohemos potestatis suæ secerunt, & respective nexui Romano - Germanici Imperii illigârunt; unde videndum mihi fuit, à quo tempore eos inter & Bohemos gestum quid per historias prodatur. 2dò. Ut sit, quod Francicis annalibus antiquis ad quoslibet Slavorum, jugo cum gravitate immodica mox intentato haud acquiescentium, sed pro aris & focis ac libertate, quoad spes affulsit, serro decertantium motus, vel leves etiam, meras statim rebelliones inclamantibus, atque huic vestigio pariter infiftentibus novioribus aliis scriptoribus rationabiliter Aa Pars I. opA.Chr. opponeretur, Saxonicæ omni decore bellico ab antiquitus & vi- Vid. Appa ctoria plurium populorum illustris gentis exemplum mihi adducendum erat, ut testarer, Slavis æquanimi judicio succenseri haud posse, quòd, ùt primum fortunam suam inclinatam, & victos se quadantenus viderint, meliore vice fors victores & libertatis sua vindices se fore animo non desponderint, sed aleam armorum repetitim tentandam duxerint, probè gnari, quid hoc in merito libertatis ac larium tuendorum præter alias gens vicina Saxonica polleat, utpote quam à seculo sexto medio usque in seculum nonum contra Francicos dominationis proferendæ procos sub armis sudare contemplati sunt. Hanc duplicem ob causâm igitur cum Saxonicorum primordiorum quoque serie, ea tamen generaliori tantum, indiguerim, sufficere instituto meo ratus sum, synopticas mihi profuturas narrationes ex Georgii Fabricis Chemnicensis opere rerum Germania Magna & Saxonia universa memorabilium decerpere, & has patrias traditiones ex fontibus uberioribus antiquis delibatas, in rebus præcipuè Francicis, tanquam ad scopum meum quam maxime facientibus, ex chronico Reginonis Abbatis, Annalibus Francorum Fuldensibus, & cæterum ex collectore Francicarum originum perdiligente Joanne Georgio ab Eckbard in commentario de rebus Francia Orientalis, pro elucidatione & firmitate interpolare & supplere. His præmissis sedes Saxonum primævas Ptolemæus, seu potiùs Marinus Tyrius, inter sluvios Albim, & Chalufum (qui Trave hodie censendus) itaque 450, 505. in Holsatia hodierna, collocat; & cum idem Ptolemæus Saxonibus & Sudetis montibus intermedios recenseat Angilos Suevos, Langobardos, Semnones, Illingas, Lucones, Bænochæmas, Teuriochæmas, Bateinos, & Corcontos: longè tunc adhuc difsiti erant Saxones à Bohemia.

. 2. Saxonibus historiæ patriæ easdem adhuc sedes seculo 786. 🙉 quarto, in litoralibus nempe Oceani Germanici, assignant. Et quemadmodum reliqui populi Germanici; animo & viribus præstantiores, bellicæ laudi sibi comparandæ omni conatu & labore incumbebant: veluti Cimbri antiquissimi, paritérque Gothi, & Vandali, peregrè arma inferendo, & per totum penè Orbem grassandó: nec non Suevi, gentes sibi circumvicinas armis exagitando: ut hæc suis locis alibi ex scriptoribus antiquis allata sunt; ita quoque Saxones veteres tum gentibus juxta se positis, tum longe dissitis præsertim Gallicis, tum quoque mari ipsi, utpote rei nauticæ admodum periti, bellum vix non perpetuum intentabant. Unde Slavis ctiam, dum illi partibus Europeis innotescerent, quòd bellici non minus ardoris & roboris specimina edere gestierint, vitio vertendum non erat.

S. 3. Saxonum nomen à gloriosis facinoribus commendatum in populo folo, cui primitus adhærebat, non conquievit, sed seculo quinto potissimum in alias late gentes, quacunque in- 504. 505. ter Rhenum & Suevum fluvios è latere Francorum, hoc nomine tunc adinvento infignitorum, dein Cattorum, Thuringorum, & Suevorum, in Oceanum ufque sese dissudit. Gens quoque hæc magna sui parte lares antiquos extensioni popularium suorum

cedens in Angliam transfretavit, atque navata ibidem egregia Wid. App. 449. militari opera, ad quam accersita ab indigenis suerat, Regni specialis condendi & suo nomini asserendi facultatem assecuta est. 790. 791. Ubi & posteritas ejusdem & nomen in hodierna usque tempora perseverat.

§. 4. Saxones patriæ primævæ insistentes, seculo sexto Francis auxiliares se contra Thuringos præstando, itidem ibi lo-509. 852. corum in mediterranea Germaniæ sedes suas proferendi occasionem nanciscuntur, & Thuringiæ veteris partem borealiorem seu Northuringiam ad Salam sluvium usque à Theoderico Frances partem page profesorement.

corum Rege possidendam accipiunt.

§. 5. Dum autem his acquisitionibus non contenti, sed more majorum potestatem suam magis magisque propellere cupienstates, sines Francicos carpere satagunt, clade ad Visurgim acce-8532 pta à Clothario I. Franciæ Rege repelluntur. Pacem deinde pe-

555. tentes, ast nullo pacto exorare valentes, cum Francis confligunt, corúmque exercitum penè delent, ita ut hi pacis exorandæ vi-

cissitudinem subire necesse habuerint.

Ctam abolitorum jam jurgiorum à Childeberto Francicarum partium Rege instimulati, pacem cum Clothario compositam dissolvunt, Galliam invadunt, ast fortuna ad causam meliorem Clotharii conversa superati, jugum, quo sinè quieti esse poterant, sibi arcessum, & TRIBUTO subjiciuntur; quod dein dum ægrè ferrent Saxones, & assulgente qualibet opportunitate & spe à sese amolirentur, totius bellicæ inter Saxones & Francos molis, à seculo hoc sexto in nonum usque vario Marte protractæ origo & ansa exstitit, ùt nunc brevibus pro exemplisicatione rerum Slavicarum insinuandum erit.

§. 7. Prælium cum Saxonibus, Danis, & Thuringis, ge- 8546 flum est ad amnem Frissæ Bordaam, nque usque ad Lohnam slu-

vium à Francis cæsi, & sugati sunt.

Francici tædio ultra viginti millia virorum, se jungunt; in quorum emigrantium locum Sigebertus Rex Austrassæ Suevos & Hassos inducit. Suevi hi magnam partem Diœcesis Halbersta- 506. 504. densis trans Bodam sluvium occupavere, ubi Pagus, seu provincia, Suabigau dictus, diu adhuc posteà, nempe A. 748. superfuit. Pagus Hassorum, Hassingau, extendebatur usque ad Salam sluvium, & limites ejus Sala, Willerbach, & Wippera sluvii erant.

72. §. 9. Saxones in Italia inter Langobardos propriis legibus 856. vivere non permissi, Langobardorum autem imperio subjacere renuentes, per Gallias in patriam redire statuunt; à Mumolo

573. Patritio Romano victi, tandem à Sigeberto Rege Franciæ reditum in patriam obtinent, ast à Suevis & Hassis, qui corum sedes occupaverant, repelluntur.

5. 10. Seculo septimo initiante, dum in Francia Majores 885. Domûs creari cœpissent, & res Franciæ, ob distractam inter Reges & Majores Domûs potentiam, segniùs, præsertim in Austra-

- A.Chr. siæ regno, gererentur, Saxones & Thuringi paulatim in majo-Vidi App. rem libertatem sese vindicarunt.
 - 604. §. 11. Saxones Westphali cum Francis pugnant, magnastra-886. ge utrinque edita.
 631. §. 12. Dagobertus Rev Francia Savanitus del 1988.
 - 631. §. 12. Dagobertus Rex Franciæ Saxonibus tributum annuum 886, 898. 500. vaccarum inferendalium, erga promissam operam, cohibendi Slavos Sorabos, Franciæ regno ad Thuringiam finitimos, remittit, quæ tamen promissio nulla factorum essicacia est stabi-

632. lita. Anno sequenti igitur Dagobertus silium Sigebertum III. Austrasiæ regno, ut motus ulteriores sua præsentia cohiberet, præposuit; & inde jam cessarunt irruptiones Slavorum.

5. 13. Ditericus Rex Saxonum patri Sighardo succedit, & 888. patris ditionem contra Reges Francorum annis quinquaginta acriter defendit.

715. §. 14. Saxones, dissidio Regni Francorum in suum com-901.
modum usi, Pagum Hattuariorum seu Hazzuariorum, id est Cat717. torum seu Hassorum devastant; Thuringiam dein Duce destitu-901. 922.
718. tam invadunt; sed à Carolo Martello victi sunt.

722. §. 15. Carolus Martellus cum Frisis & Saxonibus, armis 901. 724. decertat; Saxones debellat, & regione devastata gentem Saxo-738. num ex parte tributariam facit.

5. 16. Thuringi, qui pôst Francones, à jugo Saxonum li-923. 924. berantur, & Franciæ regno, remisso quoque tributo, incorporantur; ergo Saxones contrà, quam Eckhardus ad A. 717. & 901. 922. 718. assert, non abstinuerunt anteà, sed nunc primum à Thutingia Franconica.

• §. 17. Edelhardus Rex Saxonum, primum bellum gerit con-902. tra Carolomannum Caroli Martelli filium, in finibus Westphaliæ, quod pactis dirimitur.

Diterici, qui fratris Bertholdi filius erat. Ditericus à Francis capitur. Hoc bello non tantum Westphali sed & Ostphali Saxones impliciti suere.

47. §. 19. Tertium prælium Edelhardi cum Francis. Saxones 904tunc à Pipino ad tributum 500. Vaccarum, à Clothario olimimpositum, à Dagoberto verò remissium, iterum adacti sunt.

5. 20. Quarto prælio ad Visurgim Pipinus, jam Rex Fran-905. ciæ, cruentam victoriam de Edelhardo & Saxonibus refert.

758. §, 21. Quinto prælio Edelhardus vitam amisit; Saxones vi-906. Ai tributo annuo equorum trecentorum subjiciuntur.

772.

6. 22. Cœpit bellum Saxonicum Caroli Magni, quod tri-907. ginta tribus annis protractum est.

§. 23. Saxones tunc divisi fuerunt in Westfalaos, sive oc-908. cidentales ad Isaliam pertingentes: Osterlingos aut Ostfalaos sive Orientales à Visurgi ad Albim extensos: & Angarios seu Angrivarios, montibus Teutonicis à Westfalais, Visurgi ab Ostfalais, & Dimola ab Hassis distinctos. Westphalia dicebatur antiqua Saxonia.

3.24.

- A.Chr. 5. 24. Witechindus Rex Saxonum Wittebergam à se di-vil. App. 779. ctam condit, & filium sibi cognominem Sorabis Magistrum Do-Num. mûs ibldem constituit.
- 782. §. 25. Saxones se subdunt iterum Carolo Magno, seditio-914. sos extradunt, ad quatuor millia quingentos viros. Hi partim intersiciuntur, partim exilio damnantur; ex quibus multi per deserta Diœcesis Wirzeburgensis in Franconia locati sunt, ut sub certo censu terram excolerent.

796. §. 26. Hoc & sequentibus annis multitudo Saxonum in alias 919. 798. terras translata. Slavi Obotriti quoque partem Saxonicarum 920. terrarum consecuti sunt.

803. §. 27. Hoc anno bellum Saxonicum, exceptis Wigmodiis, 958. & Transalbinis Saxonibus, ad finem perductum est. Saxonia plenariè fermè transiit in ditionem Francorum: amisit enim jus principum ex propria gente seligendorum, jus Magistratuum creandorum, jus legum ferendarum, jus judiciorum, & jus conventuum publicorum, sua authoritate congregandorum.

ftingis, & Transalbinis populis, eorum translatione in diversas alias regiones. Terras Transalbinorum Obotritis, Slavis Borealibus, possidendas dedit Carolus Magnus.

§. 29. Capitulare Saxonicum à Carolo M. anno 803. editum, ab Eckhardo lib. 27. cap. 17. exscriptum docet, Saxones dissinctos suisse in nobiles, ingenuos, & serviles, seu Germanice in Edelinge, Frilinge, & Lüde, seu Lassen. Libertini & homines 9600 proprii magnam conspirationem contra formam regiminis Francicam, & dominos seu Nobiles secerunt, assumpto sibi nomine

842. Stellingarum, id est, restitutorum in prisca jura; oppressa autem est anno sequente gravibus suppliciis hæc conspiratio.

852. §. 30. Comites & judices à Francis Saxoniæ præpositos non 961. usquequaque Justitiæ & æquitatis sectatores, sed potestate multifariam abusos suisse, docet historia de Ludovici Germanici itinere per Saxoniam, judiciorum visitandorum causa suscepto.

CAPUT XXVIII.

De Regno Moravorum.

S. r. IN Regno Moraviæ commentariis historicis illustrando præcipuè desudavêre Thomas Joannes Pessina de Czechorod, Episcopus quondam Samandriensis, & Metropolitanæ Ecclesiæ Pragensis Decanus, atque Joannes Georgius Stredovsky, Proto-Notarius Apostolicus, & Parachus Pawlowicensis; opus illius, Mars Moravicus, hujus, Sacramoraviæ historia, intitulatur. Egregiæ uterque diligentiæ suit; ast in primordiis novi Regni Moravici, Quadicum insecuti, aliter planè ordiendum, & in tanta antiquitatum obscuritata

§. 2. REGNI QUADICI ad finem vergentis STATUS ex 358. Ammiano Marcellino sat adhuc eruitur sequentem in modum. Primò in Campis Patentibus seu Marchfeld Austriæ hodiernæ: nec non in parte Moraviæ & Silesiæ, Hungariam hodiernam superiorem attingente, Arahario ut Regali, seu potius ut inter Optimates Primati, suberant Quadi Transjugitani; vid. cap. VI. §. 20. 27. Secundò in remotiore parte Moraviæ ad latus Bohemiæ: dein in Bohemiæ parte, Moravis vicina: & in alia Bohemiæ parte, Austriæ vicina: nec non in ipsa Austria inter Danubium & Bohemiam, diversi erant populi, Suevicæ originis, sub Regalibus & Optimatibus; cap. KI. S. 24. Tertiò in Hungariæ hodiernæ fuperioris transdanubianæ parte septentrionali, Moraviam, Silefiam, & Poloniam attingente, fub Usafro Regali seu Primate, habitabant Sarmatæ à transjugitanis Quadis dependentes; cap. VI. S. 21. 22. 23. Quartò in parte ejusdem Hungariæ meridionali à montibus Austriam ab Hungaria separantibus, usque ad Granuæ fluvii exitum in Danubium, sub Rogalibus, seu Primatibus, Vitrodoro & Agilimundo, atque partim sub aliis Optimatibus & judicibus, sedebant Quadi Cisjugitani; cap. VI. §. 26.

§. 3. Infra Quados cis Danubium erat Noricum & Pannonia: has provincias sub Constantio II. juri & ditioni Romanorum ex integro substuisse, ex tota kistoria ejus certum est. Sub Quadis trans Danubium sedes obtinebant duæ iisdem Quadis societate nationes Sarmaticæ, nempe Jazyges à divertigio Granuæ sluvii, usque ad Tibiscum: cap. 71. §. 16.17. dein sub his Limigantes, seu Slavini, inter Tibiscum, Danubium, & Alutam sluvios, & Transsylvaniam, in Bannatu Temesvariensi, &

parte Wallachiæ; cap. XI. S. 17. segg.

373. §. 4. De debilitate Quadici Regni circa hoc tempus, testa-685. tur Ammianus, dum Quadorum nationem parum nunc formidandam, sed immensum quantum antehac bellatricem & potentem vocat. Respectu potentiæ de præterito provocat ad gesta Quadorum & Marcomannorum sub tempore Marci Aur. 588. 589. Antonini Imperatoris; ergo & ab illo tempore deducit imminutionem potentiæ Quadicæ, & restè; vid. cap. V. §. 20. 21.

§. 5. Mirum videri posset, cur Ammianus jam hoc tempore nationem Quadicam param formidandam dicat, cum, excepta Pannonia superiore, omnes terras adhuc, ut quondam sub Marco Antonino, possideret; principalis igitur causa emarcescentis Regni Quadici suit discerptio populorum in tot regimina & Respublicas particulares: quibus idem fatum, quod aliis Germanicis Rebuspublicis, evenit, ut, dum singulæ pugnarent, universæ vincerentur. Memorat quidem Ammianus Regem 685. Quadorum Gabinium: quem ad epulas corrogatum Marcellianus, Dux Valeriæ Romanus, trucidari secerit; sed secundum Ammiani priora relata ad A. 358. Gabinius ille pro excellente in 673.

Schr. ter Optimates potius, seu Primate, & quidem in parte tantum vid. App. gentis, quam pro vero Rege habendus est.

75. §. 6. Humiliationem Quadorum Valentinianus Imp. adau- 693. xit, dum duplici exercitu eos, ex parte Carnunti circa Campos Patentes Duce Merobaude, & ex parte Jazygum circa Granuam fluvium se ipso ducente, invasit, cæcidit, & vastavit.

§. 7. Circa eadem hæc tempora Hunni ex terris trans Mocotidem erumpunt, Gothos omnes fedibus pellunt, Daciam veterem feu Transfylvaniam occupant, & terras trans Danubium fitas ad Quados & Marcomannos usque, cap. 1X. §. 15. 18. quin

378. & provincias Romanas cis Danubium, usque ad radices Alpium Juliarum, pervagantur, cap. 1X. §. 25. Demum sedes pacificas 401. etiam in Pannoniis, circa A. 401. cap. XXIV. §. 5. consequentur,

401. etiam in Pannoniis, circa A. 401. cap. XXIV. §. 5. consequentur, & circumjacentes populos plerosque suo dominatui mancipant; cap. XXIV. §. 10.

 8. Inter hos populos subactos certè Quadi suêre, quoniam vicinissimi Hunnis in Pannonia erant, & solo Danubio 751.59
 451. discernebantur; unde & Hunnorum socios in expeditione Galli-

ca Attilæ se præbuerunt; cap. XXIV. S. 11.

§. 9. In superioribus capitibus sat, puto, per auctoritates & argumenta sides sacta est, ut nunc hie per compendium asserii possit, ditionem Quadicam partim sub Attila, partim post Attilam, ex veteri amplissimo ambitu in limites solius Moraviæ hodiernæ, & partis superioris Silesiæ, coarctatam suisse. Heruli primarias sedes suas trans Danubium, à jugis montium, Austriæ hodiernæ Transdanubianæ partem, seu Campos Patentes, hodie Marchfeld, ab Hungaria superiore disterminantium, versus Granuam sluvium habebant: paulatim verò dominium suum in omnes terras transdanubianas septentrionales, quondam Quadicas, sinitimis sibi gentibus jugum tributarium imponendo, extendebant. vid. cap. XVI. §. 4. 5. 6. 7. Gentes, quæ circa Herulos dictis terris Quadicis pro tempore insistebant, erant Rugi: cap XVI. §. 10. cap. XVII. §. 20. seqq. Scyri: cap. XVII. §. 4. 8. 9. Langobardi. cap. XX. §. 4. 5.

10. Pro meliori elucidatione, quo loco veterum Quadorum res circa hæc tempora fuerint, examinetur systhema de Annis 491. & 493. Ex dictis ad cap. XVI. & XX. certum est: Langobardos tunc in Campis Patentibus, seu Marchfeld Austriæ hodiernæ, Herulos verò in vicinia Langobardorum, in aliis terris, Quadicis, nempe in Hungaria superiore transdanubiana sedisse. Anteà Rugi in eadem Hungaria superiore circa Tibiscum superiorem habitaverant, nunc eam regionem Procopius vocat incultam solitudinem, eò quòd Rugi inde jam A. 474. & 476. migraverint. Idem dicendum de sedibus Scyrorum, qui eas itidem ibi locorum A. 476. deseruerant; vid. cap. XVII. Procopius dicit, Herulos, non habentes, quos deinceps invaderent., 783. Langobardis, licèt jam tributariis suis, ex mera animi libidine bellum movisse. Non abs re hinc inferre licet, nec Quados, Herulis (æquè ùt Langobardi) vicinissimos, à tributario jugo im-

muncs

192 ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXVIII.

A.Chr. munes perstitisse. Dein verò ex dictis necessariò sequitur, nec vid. Appain Campis Patentibus nec in Pannonia superiore locum ampliùs Num. Quadis veteribus suisse: sed hos jam dudum regiones eas omissse, & partim aliò migrasse, partim in Moraviam hodiernam ac Sile-

siam superiorem, tanquam residuas sedes suas, sese contraxisse S. 11. De MIGRATIONE dubium esse nequit, quoniam Moravia & pars Silesiæ toti populo ex aliis terris Quadicis recipiendo non suffecisset. Migrationi Quadorum occasio præcipuè duplex obtigerat : prima, dum A. 406. Vandali, Alani, & Suevi in Gallias, & dein A. 409. in Hispanias concederent : ibi-démque Vandali, & Suevi simul, Gallæciam : Vandali Silengi 749.24 autem Bœticam provinciam, pro sedibus suis sortirentur. Qua-di natione Suevi, & situ Vandalis ad Vistulam vicini erant. Cùm igitur Hunnorum dominatus circa idem tempus jam Quadis immineret, quidni migrationi popularium & vicinorum suorum se adjunxissent? Sub Imperatore Marco Aur. Antonino 5994 Quadi, quoniam Marcus in ipforum finibus aliquot castella exstrui mandaverat, quod illi ferre nolebant, tota cum gente sua mutatis sedibus ad Semnones migrare conati sunt, & intentionem hanc executi fuissent, ni Marcus itinera, quibus eis transeundum erat, obstruxisset, & hoc modo eos impedivisset. Haud ambigendum ergo, illos idem confilium migrationis cepisse, dum feculo quinto graviora incommoda non tantum ab Hunnis, sed & à sociis eorum Herulis, Rugis, & Scyris, terras Quadicas pro lubitu occupantibus, impendêrent.

6. 12. Altera occasio emigrandi accedebat cum ipso Attila, A. 451. Gallias invadente; illi ergo Quadi, qui Hunnis &
Herulis vicini eousque in patria manserant, & conditionem sue
servitutis senserant, nunc certè opportunitatem arripuère, jugo
sesse eripiendi, & vel in Gallia, vel in reditu, ad Rhenum &
Danubium, popularibus suis ibidem considentibus, posthabito
patrio solo tot calamitatibus afflicto, adhærendi. Illud sanè 755.
constat, Quados Attilæ socios in expeditione Gallica se exhibuisse, & magnum numerum ex sociis Attilæ domum non redi154.
isse, sed in Hispanias transivisse: inter quos ex omni præsumptione Quadi Suevi, utpote popularium ibidem suorum celebrita154.
te allecti, numerandi veniunt. Porro Paulus Diaconus sidem
sats
sacit, à Langobardis, post devictos & expulsos Herulos, etiam
Suevos subjugatos esse: quod de aliis non, nisi de Suevis Quadis ob connexitatem sedium, intelligi potest. Hic ergo suit re-

rum Quadicarum epilogus.

novum Moravicum Regnum exfurrexerit. Clades & emigra-783.
493. tio Herulorum nondum rem Moravorum sublevare poterat,
quamdiu Langobardi in Campis Patentibus hærebant; dubitari
enim nequit, Langobardos victores in devictorum locum sedes
suas extendisse: quin immo illi, ùt jam dictum, in dominatum
526. quoque Herulorum erga vicinas gentes successerant. Dum au-841.

tem Langobardi terras trans-Danubianas derelinquerent, & totam gentem suam in Pannonias transferrent, jam amplam ocn.ch. callonem Moravi, sest in pristinas Quadorum priedecessorum sa App. suorum terras dilatandi, nanciscobantur, quam negligere ne-

quibant, si unquam reinvalescere cupiebant.

S. 14. Omnibus illis terris replendis cum sole colonie Moravicæ nullatenus suffecissent, necesse omnino suit, aut aliarum gentium arbitrio, que immigrare vellent, acquiescere, aut certam gentem in societatem sedium adsciscere. Quidquid autem horum factum sit, certum est, Slavos suisse, qui Moravis in nova Republica coalucrunt. Id docet lingua Slavica, posthac in Moravicis terris principaliter & vulgariter frequentata: docent historiæ, Moravos Slavorum nomine vocitantes: docent nomina Regum subsequorum Slavicam derivationem habentia. Dialectus linguæ Slavicæ, quæ hodiéque in Moravia & in Hun-721. garia superiore viget, proxima est Dialecto Bohemica; unde inferre licet, Slavos Moraviæ & Hungariæ superioris, eandem eum Slavis Bohemis originem trahere, ac proinde æquè à Sarmatis Limigantibus, seu Slavinis, quondam Temesvariensis Bannatûs & Walachiæ incolis, descendere.

526. §. 15. Hos Slavinos in terras olim Quadicas brevì post

egressium Langobardorum immigrare cœpisse, dein cirea annum 548. 548. vel integraliter, vel saltem potissima ex parte, commigrasse e, seséque Moravis conjunxisse, per varia argumenta, auctoritatibus sulta, jam seprà cap. XXI. 5. 19. 20. 22. 22. 23. deduxi. Nunc ergo cœpit nova RESPUBLICA SLAVO-MORAVICA, cui omnes terræ olim propriè Quadicæ trans Danubium, usque ad Hercinios saltus Bohemiæ, Vistulæ sluvii ortum, montes dein Sarmaticos & Carpaticos, patebant. Nunc novi Regni Slavo-Moravici sundamenta jacta sunt, quod successi temporis, nempe seculo septimo initiante, in Pannonias cis Danubium, & ad Tibiscum usque trans Danubium se extendit, & in storentissimum statum crevit; deinde verò à seculo octavo, primum à nova tunc ex terris trans Mosotidem immigrante Hunnorum multitudine, posteà à Francis quoque in varios turbines actum est, usque dum seculo initiante decimo demum planè concideret.

5. 16. Dico, seculo sexto, post migrationem Langobardorum in Pannonias, Rempublicam exfurrexiste Slavo-Moravicam; de Regio nomine enim & Regibus creatis ex historiis ante seculi septimi finem nihil suppeditatur : nec facile ante hoc tempus Regum verorum usus invaluisse censendus aproniam utriusque gentis, Slavicæ, & Suevicæ sen Quadicæ, mos antiquus patrius erat, in Aristocratica Republica vivere, & per Optimates regi, ut Procopius de illa, & Ammianus Marcellinus de hac testatur. 721-24 Vocat quidem Ammianus Rectores Quadorum sui temporis, seu seculi finientis quarti, partim Reges & Sub-regulos, partim Re- 673. 657. gales: sed vim vocabuli explicat adjiciendo, eos inter Optimates excelluisse, ergo proprie Primates Optimatum, non Reges fuiffe. Porro Zizam Sarmatorum tanigantium Regalem, igitur æquè 672. Primatem, Regis titulo noviter à Constantio II. Imp. maclatum 676. dicit, sed hic titulus vix aliquid potestatis majoris apud gentem suam Zizai attribuit. Jornandes ad A. 472. & 473. Sarmata- 766. 768. PATS I.

194 ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXVIII.

Mcl. rum Rectores, Babaim, & Beugam, itidem quidem Reges no-vide App., minat: aft rursus Romanorum potius more, qui devictos gentium ductores bellicos, Slavis Woywodas dictos, Reges compellare, victoribus gloriosius reputabant, quam quod in effectu Regia potestas eis adhæserit.

§. 17. Novam illam Rempublicam Slavo-Moravicam à fuc-

Transylvaniam, dein brevì post aliorum Hunnorum, qui se Avares nominabant, continuit. Avares hi, jam Gepidis eversis
Daciæ veteris domini, dominatum suum quaquaversum dilatare satagentes, de Dacia Ripensi cis Danubium & Sirmio (quam
utramque Gepidarum quoque possessionem jure victoriæsibi vindicabant) Romanis molesti sunt, ab armis autem, usque dum,

temperant: interim tamen in Thuringiam Francorum provinciam, ad Danubium usque extensam, & post in Romanas provincias irruunt: varias deinde belli & pacis vicissitudines serunt;

601. demum verò, multis cladibus attriti, ex terris trans - Danubianis superioribus, & Pannoniis maxima saltem ex parte aliò dilabuntur. Videantur hæc sap. XXIV. §. 21. seqq. Horum Avarum præpotentia durante, Reipublicæ Slavo - Moravicæ magis curæ esse debebat, à vicinis talibus illæsos se intra ditionem suam conservare, quam augmenta extra eam quærere: unde in eodem statu, quo cæperat, mansit; nihil enim in historiis proditum exstat, Avares ultra Pannoniam in septentrionaliores terras, olim Quadicas, impetum secisse: sed præter excursiones aliquot in Occidentem, seu Francorum provinciam Thuringicam, principale objectum armorum semper in meridiem & Orientem contra Constantinopolitanum Imperium tendebat.

G. 18. Recedentibus secundum dicta Avaribus propriè sic dictis, remanserant in Norico & Pannonia Hunni antiqui, quos ad distinctionem Avarum Noricos voco: eis immixtam adhæsiisse se partem quandam Avarum, qui sedes relinquere, & Orientem sequi nolebant, credibile omnino est; exercuerunt enim illi, ad exemplum planè Avarum, quorum & nomen retinuêre, por testatem quasi supremam in reliquos vicinos populos, Slavones, Dalmatas, Croatas: atque ut eò validiores essent, cum Lango-

bardis & Francis fœdera, haud tamen stabilia, nectebant. Pri- 889 mi, qui jugo huic recalcitrârunt, Slavi Croatæ seu Carantani suêre, consilio ac operâ Samonis cujusdam Franci: quem ob id quoque, præter morem suum, Regis nomine sibi imperare passis summer summe

626. §. 19. Tertio anno Regni Samonis Avares, rem suam circa Pannonias malè agi cernentes, invitatoriis Chosrois Persarum Regis locum dederunt, atque propositæ fortunæ meliori Orientem petendi obsecuti sunt; ast magna parte exercitus mulcati, dedemum reliqui inglorii redierunt. vid. cap. XXIV. §. 47. Tunc

res Hunnorum vel maximè diffluere cœperunt. Tunc jam cogitandum erat Reipublicæ novæ Slavo-Moravicæ, ad exemplum Croatarum, ex eadem secum gente Slavica prognatorum, Hunnis utrique genti intermediis instare, eósque in pristinos Norici sub Anaso limites, seculo præcedente ex condicto cum Croatis & Bojoariis obtentos, reconstringere.

§. 20. Ultima gesta Hunnorum, circa Pannonias adhuc agitantium, concernunt tempora Grimoaldi Regis Langobardorum. Ast ab hoc tempore scedus Hunnorum cum Langobardis exstinctum est, & Hunni jam undique infestis viciniis circumdabantur: cap. XXIV. §. 44. 45. 46. ita ut Hunnorum potentia, in epocha eorundem secunda, planè conciderit, & econtrà Slavo-Mor

ravorum ad fastigium ascenderit.

690.

§. 21. Circa hoc tempus primus in historiis & traditionibus Moravicis Rex proditur Maroth, seu Maravod, de quo Pesse-964.

**na refert, Regiam ejus sedem Vesprinii in Pannonia suisse, ac regiminis ipsius tempore Regnum Moraviæ slorentissimum exstitisse. Hic nunc accedo Pessinæ. Priores autem Reges, quos asserere nititur, historiæ non ferunt.

S. 22. Vult ille primum Regum BABAKUM, eundem il- 962, 473. lum, qui à Theoderico Regis Gothorum filio A. 472. (A. 473.) in conflictu occifus sit. Narrat porro: Babakum hunc de Bogi, Antarum Regis, in Dacia (magna scilicet) quondam sub Valente Imp. dominantis, ac postmodum à Vithimiro Gothorum Rege prælio victi, & cum aliquot filiis ac septuaginta Primatibus gentis occisi, progenie fuisse: filium Bogi unum cladem evasis-se: in Marcomanniam veterem (ubi Quadorum terras simul intelligit) venisse: bomines sue Lingue offendisse: hospitium petiisse: & facile, utpote apud populares suos impetrasse : ex ejus posteris Babakum prodiisse, & post mortem Attilæ, dum aliæ nationes à jugo Hunnico in libertatem, assumptis ex suo gremio Regibus, se asserent, apud suos Primatum obtinuisse: magna bella cum Gepidis primum, dein Gothis gessisse : demum à Theoderico occisium esse. Pessina paucis tantum primordia Regni Moravici, ad uberiorem gestorum seculi octavi campum nimiùm sestinans, attigit : obindéque proximam occasionem, quâ genus Slavo - Moravorum ex antiquitate educere posset, arripuit. cidebat igitur ille in relationem Jornandis de reb. Get. cap. 48. 658. b. ubi is historiam de Vinithario Ermanarici successore, ejusque victoriam de Booz Antharum Rege pariter, ût Pessina, refert. In Ammiano Marcellino, auctore coævo, æquè inveniebat Pessi- 657. 20 na, successorem Ermanarici seu Ermenrichi nominari Vithimirem. Historiam igitur Jornandis amplexus est, & Bogum Antham, Slavo - Moravorum Regiæ stirpis satorem, Babacíque progenitorem fecit. Sanè Babakum hunc ex Bogi Antharum Regis progenie deducere, nulla necessitas Pessinæ visa fuisset, si ad eas auctoritates, quæ (ùt cap. X. §. 5. seqq. & cap. XI. §. 6. seqq) Sarmatas Limigantes, sub Constantino Magno, è regione Pannoniæ secundæ & Mœsiæ superioris, trans Danubium, in hodierno Te-

ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXVIII.

Clu, mesvariensi Bannatu sedentes, diversos plane à Sarmatis Anthis via he Ponti Euxini accolis faciunt, reflexisset. His visis Babakum genere Antham, & Marcomanniæ Regem nunquam statuisset. Taceo de filio Bogi, qui in Marcomannia populares sua lingua offendisse dicitur, quod certe in Moravia, de qua tractat Pessina, tempora post, non ante Attilam requirit, ut supra §. 15. dictum. Taceo bella Babaci cum Gepidis, de quibus historize nihil produnt, sed potius Gepidas cum Slavico populo Babaci, alissque vi-7661 cinis, focios libertatis vindicandæ contra Gothos referunt. Id tantum adhuc commonendum: Jornandem, ubi locorum re-768, gio Babaci fuerit, sat indicare, dum Singidonum Romanorum civitatem ab eo occupatam fuisse dicit, que secundum itineraria Romanorum alibi non, quam in vicinia hodierni Belgradi, è regione Bannatûs Temesvariensis, sita fuit. Babakus igitur, seu, út Jornandes eum vocat, Babai, nullatenus suo tempore, quo Heruli terris Quadicis potissima ex parte dominabantur Slavo-Moravorum Rex esse poterat, sed Rex, vel potius Primas'& Woywoda erat Slavorum Limigantium seu Slavinorum \$26. qui post quinquaginta annos à morte Babaci ad Moravos commigrare toeperunt.

orum non interrupta Pessina persuasus, sileri ab historiis dicit successores ejusdem, usque ad SAMONEM, qui demum per Pannoniam, Noricum, & Moraviam ab anno 629. usque 664. regnaverit. Samo hic secundum Annales Francicos, & chro-8988

regnaverit. Samo hic secundum Annales Francicos, & chro624. nologiam à Regibus Francicis, qui cum codem Samone bella
gesserunt, deductam, Rex suit Slavorum Croatarum seu Carantanorum ab A. 624. usque 659. Regnum ejus erat ad utrumque
latus Dravi superioris, à Carinthia ad Slavoniam hodiernam usque. Vicini ejus erant versus Occidentem Bojoarii, versus Septentrionem & Orientem Hunni Avaribus permixti. Hi Noricum
infra Anasum, & Pannoniam, itaque terras Croatis & Moravis
670. intermedias adhuc tunc possidebant, & A. 670. illarum virium

erant, ut magnum exercitum in Forum Julium contra Lupum Ducem mitterent, & Langobardorum Regi Grimoaldo restitutionem Fori Julii denegare auderent: vid. eap. XXIV. §. 44. Stantibus his credibile non est, tempore Samonis Croatas & Moravos, ex nulla parte vicinos, in unum Regnum coaluisse; scedus tamen inter utramque gentem de reprimendis in antiquos limites Hunnis intercessisse, tum communis securitas, tum nationis paritas suadet. Hoc ergo Samone ex serie Regum Slavo-Moravorum omisso, quærere non resert, an silius, ut Pessina 963. opinatur, an quis alius ei in Regno successerit? Quin nec Samo 9356 successorem Regem habuit, sed ex omni præsumptione forma regiminis Aristocratica reassumpta est, usque dum demum seculo subsequente ingruentes novi motus Hunnici creationem Regis exigerent.

Moravorum agnosci nequit. Tunc autem ex dictis cap. XXIV. 5. 46. seqq. & cap. box XXVIII. §. 17. seqq. Hunnorum rebus in epo-

ravieze ad fastigium excrescebat. Tunc ergo etiam more aliarum gentium Slavo-Moravi pro ulteriore tutamine tam vastorum

limitum Regem sibi statuendi ansam habebant.

SUATOSS. De hoc Rege eò minùs dubitandum, quoniam præter historias domesticas Moravicas etiam Hungaricæ luculentum testimonium perhibent. Sub shoc Rege cæpit terria Hunnorum imperii circa terras Danubianas spatha. Progenies Hunnorum illorum, qui seculo quinto medio post mortem Attilæ Pannonia expulsi ad Pontum Euxinum remigraverant, nunc sedes
pristinas repetitum venit. Gens ea, primum in Transsylvania
septem divisis exercitibus & castris (unde & Regio illa septem
castrensis, seu Slavicè Sedmi-hradsko vocata) se locat: dein ad
Regem Móraviæ Suatossium legatos cum donis mittit, receptionem in terras regni tunc Moravici petit, &, dum de inculta
parte regionis Suatossius agi crederet, facilè obtinet: mox verò
omness terras quondam ab Hunnis possessas sibi cedi postulat; repulsa accepta Moravos vi adoritur, bino prælio sundi; & ad
Vagum sluvium usque, in consinia hodiernæ Moraviæ recedere
cogit.

§ 26. Pessina dicit: ca plaga Rex Suatoss non solum 970. utramque Daciam, cis & ultra Tibiscum, quatenus à Grano flumine cum Danubio ad Pontum Euxinum usque excurrit: verum & Pannonias amisit. Nimiùm quantum hic extendit Pessina regni Moravici priores fines ad Pontum Euxinum usque. Danubium inferiorem accolebant eo tempore Slavi Anthæ & Bulgari, quos sub imperio Moravorum suisse nulla historia prodit. Quin nec Transsylvania Regem Moraviæ respexisse videtur; alioquin enim Hunni, novi advenæ, ibidem propria authoritate castra sua non posuissent, aut saltem de hoc ausu in prima legatione pacifica ad Suatossium excusationem quandam attulissent: quod non secerunt, sed solummodò de extensione ulteriori sedium suarum Suatossium interpellare censuerunt; ut nihil juris ei in Transsylvaniam competiisse, sed regnum Suatossii, ut quondam Vannii, saltem Tibisco sluvio si- 490, nitum fuisse dicendum sit. Porro Pannoniam inter Dravum & Savum partim Slavones, partim Croatæ Slavi: latus autem Pannoniæ ad Murum & Arrabonem superiorem, unà cum Norico infra Anasum, Hunni post Attilam ibi residui possidebant.

Ducem cum auxiliaribus copiis Suatosso adfuisse scribit. Idem hic Baruch esse videtur cum Boruth, quem historia Juvavensis Ecclesia & Boici annales Carantanorum Ducem memorant, & circa hac planè tempora regnasse asserunt. Contra hunc Boruthum in sua propria ditione novi illi advenæ Hunni (absque dubio post devictos jam Moravos, itaque post A. 644.) bellum gesserunt, sed ope Regum Francorum repress sunt. vid. cap. XXII.

Bb 3

§. 28.

198 ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT, XXVIII.

Hunnos post Attilam mansisse, & modò contra novos advenas, os cognatos suos, ex ignorantia hujusce cognationis, Suatossi Moravi castra secutos esse. Id prætermittit Pessina. Videatur esp. XXIV. §. 42. & seq. ubi dictum, Hunnos hos antiquos à tempore Samonis Carantanorum Regis Noricis sedibus suis reinclusos esse. Cùm verò Moravis sese auxiliares præbuerint, sequitur: eos, si non clientelæ, saltem amicitiæ sædere Moravis adstrictos fuisse.

§. 29. Hungarici annales Suatossium in suga ex prælio aquis 966-968. Danubii periisse perhibent: Pessina verò eum incolumem evasisse, in oppido Welehrad novam Regiam condidisse, nec non 969- ad vada sluvii Vagi munitiones, atque alibi alias tutaminis spe-

cies ordinâsse contendit.

§. 30. Suatossio in Regno Slavo-Moravico successit SAMO-973.)
MIR Baruchi seu Boruthi Carantani minor natu silius. Historia quidem Juvavensis Ecclesse & annales Boici (vid. cap. XXII. §. 24.) de alio Boruthi silio, quàm Caratio, non meminerunt, sides tamen adhibenda est authoritatibus à Pessina ex Comenio allatis, adeóque Samomiri imperium incideret circa annum mortis Boruth 750. Is regni Moravici sines denuò ultra Vagum suum protulisse, & Polonos quoque Slavos, quanquam irrito

760. conatu, armis circa annum 760. infestâsse dicitur. §. 31. Samomirum in Regno Moravico excepit SAMOS- 972 791. LAW. De hoc sequens historia à Pessina refertur: Carolus M. A. 791. expeditionem contra Hungaros suscipit, exercitum in duo agmina dividit, cum uno ipsemet per Bavariam & Noricum vadit, cum altero Duces suos per Bohemiam & Moraviam ire jubet. Rex Moraviæ Samoslaus Francos à transitu prohibere conatur, monita amica de transitu in communes hostes innoxio spernit. Franci itaque, effracto per fortia in regnum aditu, & exercitu Moravico limitaneo profligato, Regiam Moraviæ Welehradium, & in ea Regem ipsum obsident, atque ad deditionem compellunt. Pessinæ relata exscribit & sequitur Stredowsky lib. z. cap. g. Hæc historia ex malè intellecto Reginone, Adelmo, Aimoino (quos citat Pessina) compilata est, & aliquantùm ei suffragantur annales rerum gestarum à Carolo M. Collectionis Reuberianæ, qui ad A. 791. inter alia referunt: alias verò copias, quibus Thedericum, & Meginfridum præfecerat, per Bohemos vià, qua venerant, reverti præce-Res autem ex aliis annalibus sic se habet: Carolus M. omnem suum exercitum collegit Ratisbonam, & duxit à latere meri- 946. 947. dionali Danubii usque ad Anasum fluvium: ergo usque ad limites hodiernæ superioris & inferioris Austriæ. Dein peracto triduano jejunio eum sic divisit, ut ipse in ripa Danubii meridionali cum parte exercitûs maneret, & versûs Comagenos civitatem,

hodie Zeiselmaur, ubi munitio una Hunnica erat, altera pars exercitus autem, sub Theoderico & Meginfredo cum copiis Sa-

xonicis & Thuringicis, transito Danubio, in ripa septentriona-

A.C. li versus alteram munitionem Hunnicam ad Kamb fluvium, haud vid. Appe procul à Crembs, tenderet. Chassis porrò in flumine media inter duos exercitus ferebatur. Hunni tantam vim contra se venire cernentes, non expectârunt impetum, sed dimissis præsidiis munitionum in sugam se converterunt, uterque autem Caroli. exercitus Pannoniam introivit. Ex hac descriptione itineris apertum evadit, potuisse quidem Saxones ex patria sua per Bohemiam iter agere Ratisbonam; inde autem ad Anasum & Kambum fluvios ulterius iter per Moraviam minime convenire quidquid de reditu in patriam per Moraviam sit, quem annales reliqui quoque justu Caroli recta institutum commemorant; sed de tanta deflexione versus Welchradium ejusque obsidione & captivitate nulla fit mentio.

5.32. Sanè, ut detur, in hoc reditu Morayos Caroli copiis restitisse, victosque vel fugatos esse: præsumendum non est, Francicos scriptores de tam gloriosa Regiæ Moravicæ Welehra, densis, & simul idololatriæ expugnatione (vult enim Pessina, 973-civitatem non modò deditam, sed & conditionem sidei Christianæ suscipiendæ à Moravis initam) tacuisse, si reverà ita res

793. §. 33. Sub Rege Samoslao Pellina memorat incidisse primum 974, 975; bellum Moravorum cum Bohemis vario Marte gestum, pace de-800. mum inter utramque gentem compositum. Res ipsa per historicos omnes Bohemicos comprobatur; circumstantiæ quædam exceptionem patiuntur. Pessina occiduæ Regni Moravici plagæ Præfectum vocat Drzevicensem, quem cum popularibus suis, nec non cum Hermundurorum Marcomannorumque montana incolentium reliquiis in Bohemos Slavos Samoslaus immiserit. Hermundurorum nomen, olim florente Romanorum Imperio celebre, nunc aliquot seculis obliteratum erat, & Hermunduri vel in nomen Thuringorum concesserant, vel cum Alamannis & Marcomannis, Rhenum versus, sedes suas, itidem amisso nomine Quem pro Drzevicensi Præsecto (vid. cap. XXIX. transtulerant. §. 25.) habuerit Pessina, non declarat. Dervanum Ducem gentis Soraborum ibi Loci, ubi nunc est Misnia, memorat Fredegarius ad annum octavam Dagoberti Regis Frantorum, Christi 629.894. 896. & 630. ibíque terrarum olim Hermunduri sederant; sed inde: Moravis auxilium nunc, dum de Teutobroda & limitibus Moravici regni agitur, ferri non poterat. Assumptum igitur in Pessina nomen Hermundurorum ad libitum est pro populi illius veteris reliquiis, qui ex genere Suevorum, sive Marcomanno rum, sive Quadorum, in montanis Bohemiæ & Moraviæ conterminis remanserant, & hinc Slavis Moravis, illinc Slavis Bohemis intermedii incolebant. Præterea Pessina in præcedente Historia de A. 791. Mnatam Principem Bohemiæ simpliciter, in hac verò de A. 793. vel Mnatam vel Krzezomislum nominat. Inter Mnatam & Krzezomisłum Wogenus & Wnisłaus Principes, quorum ille 28. hic 22. annis regnasse dicitur, intercesse. rant: ita ut nulli alternative in regimine Mnatæ vel Krzezomisli i

A.Chr. locus esse possit, & omni ratione dicendum sit, Krzezomisli vie hpro-

temporibus utramque historiam deberi.

§. 34. Samoslao Regi Moravorum fatis functo fuccessisse refert Pessina LECHUM, Lecho occiso autem HORMIDOREM. 976. Lechus ex catalogo Regum Moraviæ (ùt ipse Pessina quoque non adversatur) expungendus est; suit enim ductor exercitus 1014. Neclani, Principis Bohemiæ, in bello contra Caroli M. silium 805. Carolum A. 805. dum Bohemia sub jugum dicti Imperatoris mis-

CAPUT XXIX.

Corollarium ad origines Slavicas.

5. 1. ORdine, quem hucusque sectatus sum, nunc capitibus adhuc aliquot res Slavo-Robemorum & Moravorum adhuc aliquot res Slavo-Bohemorum & Moravorum (quæ primarium mihi in originibus Slavicis contexendis objectum funt) per tempora Carolingicorum Imperatorum Francicorum, & ultrà in Ottones Saxonicos (ubi demum ad dilucidiora, tum in patriis, tum in exteris annalibus, pervenitur) prosequi, instituti ratio exigere videretur. Complexionem eam originum jam ab olim (à quo nempe specimen industriæ octennalis Academicæ, de Archi-Pincernatu, & connexione Regni Bohemiæ cum Imperio Romano Germanico, in alma Universitate Pragensi, 17. Augusti A. 1716. edere præsumpseram) ceu fundamentum speciminis istius, qualemcunque id eruditorum calculum mereretur, conari & explere pro viribus, animo volvebam; ast abstruso huic, & fatigationibus frequentiùs interpolatis vix cedenti labori exantlando, otium non nisì per fata ultimò elapsi quadriennii à fine anni 1740. nactus sum. Quantum igitur per hocce tempus (paucis antehac ex-cerptionibus præmiss) mihi annisu haud levi licuit, tantum cum præcedens introductionis Series, tum Apparatus hanc in rem triplex complectitur. Quod æqui bonique, pro temporis præferenter officio, quo fungor, impendendi angustia, benevole Lector, ut consulas, te obnixè rogatum velim. Colophonem nunc operi imponere, obindéque quæ mihi latiùs adhuc molienda forent, in arctum sub Corollario capitis hujus faitigiare necessitor.

§. 2. Originum, in specie Bohemo-Slavicarum, ad Carolingica & Ottoniana tempora deducendarum, basis quasi est notio distinctior, quibus populis ante immigrationem Czechi & Lechi, fratrum & ductorum gentis Slavicæ, tum insessa tum circumdata suerit Bohemia. Populos indigenas vetustissimos sat, ut reor, alibi in hoc opere invisi; nunc circumspicere superest vicinias. Luculentam hac in disquisitione sacem pro avo suo Tacitus de moribus Germanorum, & Ptolemaeus in Geographia, prætulerunt; subsidia etiam quadam in Strabonis Geographia,

Digitized by Google

in

A.Chr. in Velleji Paterculi Histor. lib. 2. nec non in Historia belli Mar- vid. App. comannici & Quadici sub temporibus Imp. M. Aurelii Antoni- Num. ni, & demum in Tabula Peutingeriana seu potius Probiana inveniuntur. Ad primos quatuor fontes excerpta Apparatus mei à num. 448. usque 468: ad quintum Nus. 601. 602. 603: ad sextum Nus. 491. & seqq. faciunt. Ad meliorem autem intelligentiam dicendorum præmittenda est idea generica Plinii & Taciti de Germaniæ totius populis. Plinius Hist. nat. lib. 4. cap. 14. sic habet: GERMANORUM GENERA quinque: Vindili (Vandali) quorum pars Burgundiones, Varini, Carrini, Gutto. nes. Alterum genus Ingævones: quorum pars Cimbri, Teutoni, ac Cauchorum gentes. Proximi autem Rheno Istavones: quorum pars Cimbri mediterranei; Hermiones: (ergo etiam proximi Rheno, ex alia tamen parte) quorum Suevi, Hermonduri, Chatti, Cherusci. Quinta pars: Peucini, Bastarnæ, supradictis contermini Dacis. Econtrà à Tacito de mor, Germ. cap. 2, tres tantum populi generales perhibentur: proximi Oceano Ingævones: medii Herminones: cateri Istavones: Ideam Taciti sic capio: dividit ille omnes Germanos in Est-seu Ost-wohners, id est orientales: in Hin-wohners, seu versus Oceanum & Occidentem habitantes: & in Her - vel Har - seu Herd - & Erd - wohners, id est mediterraneos, seu etiam in Herd-mannen id est terræ mediæ viros; Hertum enim Tacitus pro Deo terræ cultum refert. Plinius Istævones subdistinguit in tria genera: Islavones specifice dicti apud eum sunt proximi Rheno versus Orientem, Rhæti, Norici (quos cap. 13. Germaniæ adnumerat) dein ultra Danubium Quadi, Marsigni, Gothini, Osi, & Burii Taciti, quos Cimbros mediterraneos vocat. Havones Vandali, qui sedes sæpe mutabant, nempe Burgundiones intra Suevum & Vistulam sluvios, dein Guttones Cathones Taciti. Cythones Prolampi. Gapida Jorgandis in (Gothones Taciti, Gythones Ptolemæi, Gepidæ Jornandis in antiquissima sede) Carrini, & Varini trans Vistulam in Sarmatia Ptolemaica usque ad Peucinos. Demum Islavones Peucini, & Bastarne, qui trans Carpaticos montes æquè in Sarmatia habita-bant. In Ingævonibus Tacitus & Plinius conveniunt, quòd sint Oceani accolæ, à Vistula nempe usque ad Rhenum; à Vistula usque ad Albim erant Teutones, & Cimbri, qui Ptolemæo Saxones: ab Albi deorsum non nominat Plinius, nisì Cauchos, sed eò quoque pertinent populi, quos posteà recenset, Marsathi (Tacito Marsi) Sturii, Frisiaboni, Frisii, Caninesates. Ad Hermiones valde notandum, quòd Plinius eos non removeat à Rheno, quin potius sub proximis Rheno, ex parte scilicet septentrionali (quorsum spectant Chatti ad inferiorem, Suevi ad superiorem Rhenum) comprehendat. Hermunduri in specie sequebantur ad Danubii superioris latus septentrionale: & Chemisic denique intimi prant Garmania, inter Vissurim & Albim rusci denique intimi erant Germaniæ inter Visurgim & Albim fluvios. Huic interpretationi adversatur quidem Hardumus in notis ad novissimam Plinii editionem Parisiensem de A. 1741. d. cap. 4. PATS 1.

ORIGINAL SEMECARUM EAPER NEEL.

A,Chr. num. 22. & 23. & in emendatione CV. dum verba Plinii hunc in mo- Wil Appe dum: Proximi autem Rheno Istavones; quorum pars Cimbri. Mediterranei Hermiones: quotum Suevi &c. puncto (ita ut epitheton mediterranei non Cimbris, sed Hermionibus jungatur) intersecat, nomen antiquum Cimbrorum Istævonum trans-Rhenanis accolis Bergensibus, Marchicis, Clivensibus, & demum Frissis occidentalibus addicit, Cimbros mediterraneos nullos, nec Hermiones Rheno proximos, sed Ingævonibus & Istævonibus tantum intermedios agnoscit. Ast mihi interpretationi contrariæ, ùt suprà, adhærendum videtur, quam sequentibus adhuc firmare lubet. 1mò. Ea communi Authorum sententiæ, per Istævones denotari Orientales Germanos, correspondet; Ingævones enim, quos tam Tacitus, quam Plinius, Oceani accolas indefinitè nominat, ad folos Cauchos, Cimbros, & Teutones, in septentrione Oceani, restringi nequeunt, sed & occidentalem Germanicum Oceanum occupâsse dicendi sunt. Ingævones itaque fuêre omnes Oceani accolæ à Rheni oftiis usque ad Vistulam; Istævones verò, populi ad utramque ripam Vistulæ, usque ad fontes ejus, & Sarmaticos montes, qui Istavones superinditum nomen Vandalorum habebant: dein sub his montibus populi omnes usque ad Danubium & divertigium Granuæ sluvii, ibíque incipientes Jazyges Metanastas: seu populi omnes, qui Quadorum nomine generali postmodum venerunt: nec non sub Danubio Norici & Rhæti usque ad sontes & partem superiorem Rheni. His ita positis, recte jam Hermiones, mediæ terræ Germanicæ inhabitatores nuncupabantur, quoniam præter partem mediam Rheni, quam ipsi occupabant, undique ab Ingævonibus & Istævonibus circumdabantur. In Harduini opinione autem Hermiones tantum Istævonibus ab Occidente, & Ingævonibus à septentrione medii forent, & Vandali ad Vistulam, atque Germani alii, quos Plinius cap. 12. inter Pannonica hiberna Carnunti & Jazyges trans Danubium locat, uti & Norici & Rhæti, quos cap. 13. Agrippa sub Augusto, ante eorum devictionem, id est ante A. 558.

U. C. 739. Germaniæ accensuit, sub generali divisione Germaniæ populorum Ingævonum. Hermionum. & Istævonum non niæ populorum Ingævonum, Hermionum, & Istævonum non comprehenderentur. 2dò. In divisione hac antiquissima populorum Germanicorum non manendum est apud limites Germaniæ, proùt ea à tempore extensionis Romani Imperii sub Augusto usque ad Danubium & Rhenum coarctata erat, sed recurrendum ad antiquiora tempora Julii Cæsaris, dum A. U. C. 696. 537.521. Vocio, & A. U. C. 700. Critalirus, utique Germani Principes, Norico, quod in parte Istavonum suit, imperarent, ast tunc imperium eorum per Boerebistam Dacorum Regem everteretur, & Romanis exin, Noricum & Rhætiam, utpote debilitatas jam valde provincias, imposterum, nempe post devictum A. U. C. 522. b. 738. atque Dacicis, hodie Transsylvanicis, montibus reinclusum Bærebistæ successorem Cotisonem, suo dominatui mancipandi occasio præberetur. 3tiò. Reslectendum hic ad historiam

A,Clir. dicti Boerebista Dacorum Regis, qui sub Julio Casare regnum Vid. App. fuum ex Dacia propria in omnes ferme transdanubianos populos, quin & cis-danubianos Noricos extenderat; quod regnum verò, adhuc vivo Bœrebistà, seditione interna, convulsum & valde imminutum fuit. Unde tunc non tantum Jazyges, à Mœotide venientes, obindéque Metanastæ seu extra patriam degen- 4901 tes dicti, Dacos terris transdanubianis à Granuæ divertigio usque ad Tibiscum expulerunt, sed & Germani possessionem quondam fuam à montibus Sarmaticis usque ad Granuæ divertigium, in Hungaria hodierna superiore, recuperârunt. Tacitus Mar- 4646 fignos, & Burios, qui sermone cultúque Suevos referant, præter Gothinos & Osos, ibidem loci collocat. Ptolemæus, ex 448-454. Marini ætate, Buris sedes pristinas ad Vistulam assignat. Marsigni Taciti iidem, qui alibi ab eodem, nempe de mor. Germ. cap. 2. Marsi vocantur, censendi sunt. Hos populos igitur, cum ex partibus Oceani Germanici advenerint, Plinius nomine communiori & notiori Cimbros, cum adjecto sedes novas specificante, mediterraneos appellat, ut cos à Cimbris in originaria 448.451; lede ad Oceanum Germanicum permanentibus, nec non à Cimbris dudum anteà ad Ponti Euxini Bosphorum, Cimmerium 530: obinde nominatum, progressis, quà litoralium utrinque, & non mediterraneorum inhabitatoribus, contradistingueret.

§. 3. His præmissis, POPULI AD ORIENTEM BOHE-MLÆ, seu versus Vistulam sluvium in hodierna Silesia, varii, generalibus nominibus Suevi, aut Vandali, aut Lygii dicti, in parte Moraviæ verò Quadi sedebant. De his Quadis sufficienter actum in anterioribus capitibus. Ad populos veteres Silesiæ autem præmittendi ex Ptolemæo populi, qui Vistulæ inferiorem Germanicam ripam occupabant. Juxta Oceanum dicit ille ab 448. Jado fl. (Viadro seu Odera) usque ad Vistulam fluvium, habitare Ruticlios, (Rugios) dein Elveones minorem populum, & fub his à Suevo fluvio usque ad Vistulam Buguntas (Burgundiones) majorem populum. Ptolemæus inter Farodenos (Wasinos cis-Vistulanos) & Sidinos, in oris Oceani, & itidem inter Semnones, & Burgundiones, in mediterraneis, Suevum fluvium pro termino facit. Unus idémque is esse nequit, sed Sue- 450 vus Warinorum necessariò intelligendus est fluvius Warne ad Rostok, vel Rekenitz ad Damgard, in finibus Ducatus Mecklenburgici, & Suevus Semnonum Spree usque ad conjunctionem cum Havela fluvio. Hunc Suevum Semnonum statuunt quoque omnes fermè scriptores Lusatici ab Hoffmanno A. 1719. editi. Rugii igitur tenebant olim Pomeraniam trans Oderam, Burgundiones terras inter Spree & Vistulam sluvios: Elveones vero ad Vistulam intermedii erant. Porrò sub Burgundionibus ponit Ptolemæus circa Asciburgium montem (qui de montanis vel in Lusatia', vel in Silesia inferiore, circa finem Sudetorum mon- 453.454 tium Bohemiæ intelligendus) Lutos Omanos, qui Tacito Lygii Manimi vocantur, & Lugos (id est Lygios) Didunos, dein usque ad Vistulam Lutos seu Lygios Buros, id est aratores, quòd plus vacarent agriculture, quam alii: sub his verò versus fon-

Digitized by Google

204 ORIGINUM SEAVICARUM CAPUT XXIX.

A.Ch. tes Vistulæ, supra Orcynium nemus, ergo supra montes Gla-Vis. App. censem Comitatum & Moraviam à Silessa separantes, in parte Silesiæ inferioris, & in Silesia superiore, Sidones, Straboni Si-460. binos dictos, dein Cognos, & Visburgios. Tacitus ultra con-464. tinuum montium jugum, Sueviam dirimens, id est ultra Herciniam, plurimas gentes agere, ex iísque Lygiorum nomen, in plures civitates diffusum, latissime patere dicit, & præcipuos Lygiorum, Arios, Helveconas (Ptolemeo Elveones) Manimos (Ptolemæo Omanos) Elysios, Naharvalos nominat, Burios autem terga Quadorum claudere refert. Burii igitur; Taciti ævo, saltem pro parte, inveniebantur ad Danubium, pro-pe Jazyges & Daciam: quod & historia Trajani, M. Aur. An- 577.598. tonini, & Tabula Peutingeriana seu Probiana confirmat. Ta-491. citus quoque Burgundionum inter Suevos trans Herciniam non meminit; econtrà Plinius, scriptor Tacito paulò antiquior, ùt suprà, Varinos, Guttones, Carrinos, & Burgundiones Vandalis annumerat. Orosius bist. lib. 7. cap. 32. refert: Burgundiones quondam, subacta interiore Germania à Druso & Tiberio, per castra dispositos (id est, terram castris vel Burgis inhabitantes) in magnam coaluisse gentem; ut ergo silentium Taciti Burgundiones à Vistulanis sedibus non excludat. In Ptolemæo autem 272464. notandum, eum partim ex suo, partim ex Marini ævo scribere. §. 4. AD SEPTENTRIONEM BOHEMIÆ, ab Oceano incipiendo, & Bohemiam versus inter fluvios Visurgim & Viadrum seu Oderam progrediendo, sequentes ordines populorum à Ptolemæo produntur. Primus ordo ad oras maris: à Visurgi ad 448.450 Albim, in Ducatu Bremensi, Cauchi majores: ab Albi ad Cha-Iusum, seu Trave sluvium, in Holsatia, Saxones: à Chaluso ad Suevum, seu Warne sluvium, in Ducatu Meklenburgico, Farodeni, seu Warini: à Suevo ad Viadrum, in Pomerania cis Oderam, Sidini. Secundus ordo in mediterraneis, sequendo Al- 448-459. bim versus caput ejus: à Visurgi usque ad Albim medium, situ, qui orientalior ex parte sit Langobardis, in partibus Luneburgicis, & Marchiæ veteris Brandenburgensis, Suevi Angili, populus major: sub his, &, in idea Ptolemæi sub Albi, secundum Strabonem verò, & Vellejum, ad utramque ripam Albis, in 460.461. Ducatu Magdeburgico, an der Langen Boerde / Langobardi. 777. Sub his, itidem sub Albi, usque ad Misniam, Dulgumnii: è regione horum populorum autem, supra Albim, usque ad Suevum fluvium, intra Albim Havelam & Spree, Semnones, populus magnus: sub his, supra Albim, usque ad Misniam, Illin-453, Tertius ordo: sub Cauchis majoribus, sub Visurgi in parte Circuli Westphalici, Angrivarii: sub Saxonibus & Warinis, 452 908. inter Albim & Viadrum, usque ad Semnones, in partibus Mecklenburgicis & Brandenburgicis, Teutonoari, Viruni, Teutones, & Avarpi. Ordo quartus: Cherusci, ad Visurgim supe- 461. riorem secundum Vellejum: Chamavi ad Melibocum montem, circa Comitatum Mansfeldensem: Lucones apud Albim fluvium 455 ex utraque ripa: sub his Bænochæmæ, in Misnia usque ad Bohemiam: dein Bateini, in Lusatia inter Semnones & Bohemiam: deA.Che. demum equè inter Semnones & Bohemiam sub Asciburgio mon- vid. App. te Corconti. Lucones, Bænochæmæ, Bateini, Corconti, Hermundurorum generi accensiti videntur, quoniam Vellejus Al-461. bim Semnonum Hermundurorumque fines præterfluere, & Taci- 462.463. tus Albim in Hermunduris oriri dicit; si enim Corconti Ptolemaici usque ad jugum illud Sudetorum montium, quod Albis fontes tenet, ex parte septentrionis se extenderint, rectè Albi in Hermunduris, id est sinibus eorum, ortus addicitur. Seculo tertio tamen, teste Dione Cassio, qui Albim ex montibus Van- 559. dalicis decurrere pro suo ævo refert, jam accolæ septentrionales

illius jugi non Hermunduri sed Vandali vocabantur.

§. 5. AD OCCIDENTEM BOHEMLÆ Ptolemæus ponit quatuot ordines. Prime ordine, ab Oriente Abnobarum monti- 448. um, & sapra Suevos (Rhenicolas, seu Abnobis montibus & 456. Rheno inclusos, ergo situ septentrionaliori) recensentur Casuarii, seu Chasuarii, ut Tacitus de mor. Germ. cap. 34. Chatuarii, ùt Strabo lib. 7. Attuarii, ùt Vellejus Hist. lib. 2. inter alios 461. populos sub Visurgi, Caninefates, Bructeros, Cheruscos refert: itaque species Chattarum, seu Cattorum, ad finem septentrionalem Ptolemaicorum Abnobarum montium, circa Mœnum inferiorem: Nertereanes, seu Neccareanes, sluvii Necker, seu Nicri-accolæ, trans Abnobas montes, versus Danubium: Danduti, inter Franconiam & Danubium, Ratisbonam versus. Secundo sirdise: Turoni, seu Tuberoni, ad sluvium Tuberam seu Tauber in Franconia: Marvingi, ad fluvium Rednitz. Tertio ordine: Chattæ, Catti, seu Hassi hodierni: Tubanti in occidentaliore parte hodiernæ Thuringiæ, & parte quoque septentrionali Franconiæ, seu ad Werram superiorem in Thuringia, & ad Salam Franconicum: Supra Sudetos montes Teuriochæmæ, in orientalio-457. re parte Thuringiæ ad Salam superiorem Thuringicum, dein in partibus Bohemiæ propinquis ad septentrionem vergentibus, usque ad Misniam. Quarto ordine: sab Sudetis montibus Varisti, 4571 seu Narisci, in parte Voigtlandiæ, quæ jam ad Occidentem est Bohemiæ, & in Marchionatu Culmbacensi, usque ad Gabretam filvam seu Fichtelberg, & sluvium Naab; sub Marvingis Cu-458. riones, Chætuori, & usque ad Danubium sluvium Parmæcampi. Hi tres populi igitur utramque ripam Nabis sluvii accole bant, à fontibus usque ad confluentiam cum Danubio. Ad meridiem Bohemiæ hic adjungendi quoque sunt Adrabæcampi, quos Ptolemæus sub Marcomannis, & Sudinis, nsque ad Dannbiam, ergo inter Bohemiam meridionalem & Danubium in hodiernæ Austriæ superioris parte transdanubiana, ponit.

S. 6. Ad populos ex Ptolemæo recensitos relata quædam Tariti de mor. Germ. huc exscribenda veniunt. Ait is Cap. 32. Proximi Cattis certum jam alveo Rhenum, quique terminus esse sufficiat, Usipii ac Tencteri colunt. Cap. 33. Jurta Tencteros Bructeri olim occurrebant, nunc Chamayos, & Angrivarios immigrafie narratur, pulsis Bru-

Cc 3

A.Chr. Eteris, ac penitus excisis. Cap. 34. Angrivarios & Cha-vid. app. mavos à tergo Dulgibini, & Chasuari (hi sunt Casuarii Ptolemæi, æquè ex suo ævo) cludunt, aliæque gentes haud perinde memorabiles. A fronte Frisii excipiunt. Majoribus, minoribusque Frisiis vocabulum est, ex modo virium. Cap. 35. Hactenus in Occidentem. Germaniam novimus. In septentrionem ingenti slexu redit. Ac primò statim Chaucorum gens, quanquam incipiat à Frisis, ac partem litoris occupet, omnium, quas exposui gentium lateribus obtenditur, donec in-Cattos usque sinuetur. Cap. 36. In latere Chaucorum Cattorúmque, Cherusci nimiam ac marcentem diu pacem illacessiti nutrierunt. Tacitus dein Cheruscorum res ruinam passas esse subjungit. Omnes igitur hos populos Tacitus pro suo ævo Germaniæ occidentali inserit, & latus eorum orientale primum Chaucis & Cattis, dein Cheruscis claudit: reliquam verò Germaniæ partem à Suevis populis impleri subjicit: Bructeros quoque penitus excisos, & Cheruscos (tum per Cattos vicinos, tum per Drusi, & dein Tiberii expeditiones bellicas) ad ima redactos sua ætate refert. Ptolemæus econtrà Bu- 448facteros, qui Bructeri videntur, & Cheruscos, pro integris habet, Chamavos duplici in sede, sub Cattis & supra Cheruscos, locat, & Dulgumnios, qui Dulgibini Taciti videntur, Albi fluvio pro-pinquos facit. Porrò Ptolemaici Varisti, Curiones, Chætuori, 463. Parmæcampi, & Adrabæcampi, nomine generali Nariscorum: Corconti, Bateini, Bænochæmæ, Teuriochæmæ, Tubanti, Turoni, Marvingi, & Danduti, nomine itidem generali Hermun-durorum Tacito veniunt. Hinc igitur colligendum: Ptolemæ-um in Germania populos plerosque non ex suo sed Marini ævo describere, atque Marini notitiis suas, quanquam in Germania rariùs, admiscere.

6. 7. Ex Tacito ulteriùs notandum: non ille statos & certos limites Germaniæ, ficut Ptolemæus Rhenum, Danubium, lineam à Danubii conversione borealissima apud Granuam usque ad caput Vistulæ, & dein Vistulam usque ad mare, assignat; sed excepto Rheni alveo è regione Cattorum, & Danubii alveo usque post Quados, qui uterque alveus à temporibus Augusti in haud dubium jam limitem evaserat, id terrarum pro Germania habet, quod Germani populi suo jure tenebant, & id pro Romano folo, in quod ultra Rhenum, ultráque veteres terminos magnitudo populi Romani (ùt ipse de mor. Germ. cap. 29. ait) Imperii reverentiam protulerat, Hac de causa cap. eod. subjungit : non numeraverim inter-Germaniæ populos, quanquam trans Rhenum. Danubiumque consederint, eos qui Decumates agros exercent : id est, quibus ob navatam militiæ operam, vel alia bene merita, Romani agros in devictorum Germanorum

207

A.Chr. trans-Rhenanorum terris sub onere decimarum ad annonam mi- vid. Appe litarem præstandarum assignaverant, obindéque eos beneficiarios Romanos effecerant. Germani econtrà jus fásque sibi cenfebant, agros, ubicunque vacarent, occupare. Ita, dum de 18. iisdem agris ad Rhenum inferiorem Tacitus Annal. lib. 13. cap. 55. ad Confulatum Imp. Neronis III. & Valerii Messalæ agit, Ansibariorum Germanorum; qui eosdem insederant, Legatum Bojocalum loquentem inducit: Chamavorum quondain. ca arva, mox Tubantum, & post Usipetum fuisse : sicut coclum dus, ita terras generi mortalium: quaquæ vacuæ, eas publicas elle. Ultra Quados quoque, an populi illorum terga claudentes Marsigni, Gothini, Osi, Burii, Germanis accenseri debeant, dubitat Tacitus de mor. Germ. 4644 cap. 43. dubium autem ibidem sibi solvit, dum Marsignos & Burios, eò quòd sermone cultuque Suevos referant, Germanis, Gothinos autem Gallis, & Osos Pannonibus, ob linguæ commercium, addicere videtur. Paulò antè verò nempe cap. 28. aliter de Oss senserat, dicens : Sed utrum Aravisci in Pannoniam ab Osis Germanorum natione, an Osi ab Araviscis in Germaniam commigraverint, cum eodem adhuc sermone, institutis, moribus utantur, incertum est: quia pari olim inopià ac libertate, cadem turiusque ripæ bona maláque crant. Ofos igitur ibi , quoniam inter Germanos habitabant, pro Germanis, & terram comm pro Germanica, aut saltem non Romana habet, ex regula, quam subjicit, utrumque populum, Araviscos in Pannonia cis Danu- 434. bium, & Osos in Quadia trans Danubium, olim, id est ante Augusti Imp. tempora, iisdem bonis, nempe libertate, gavi-sum, & iisdem malis, nempe inopia, pressum suisse. Diversi itaque etiam circa Danubium medium limites erant Romani Imperii, & eundem locum mine libertas nune nexus tenuit. Ultra Vistulam Ptolemeus nihil Germaniæ, sed totum Sarmatiæ Eu-ropeæ attribuit, dubium autem non decidit, an non Sarmatia Europea idem connotet, ac Sarmatia Germanica? Sanè M. Aur. 5931 Antoninus Imp. Cotinos, id est Taciti Gothinos, in meditullio Germaniæ dixit, ergo Sarmatiam Germanicam sensit. Tacitus de mor. Germ. cap. 1. Germaniam omnem à Galliis, Rhætis. que, & Pannoniis, Rheno & Danubio fluminibus, a Sarmaus, Dacisque, mutuo metu aut montibus separari perhibet, ergo minime Vistulam pro limite inter Germaniam & Sarmatiam, quæ alia sit quam Germanica, agnoscit, quin & cap. 46. Venedos, Fennos, Peucinos, Sarmatiæ ultra Vistulam quondam incolas, ut supra cap. XIV. S. 3. dictum, Germaniæ accen-Lets Porto Plinius, ut sugra boc capite, \$ 2. Vandalos ad & ultra Vistulam, nec non Peucinos, & Bastarnas, qui trans Carpaticos montes in Sarmatia Ptolemaica degebant, Germaniæ adnume-This distribution of the country of the country of bene mente, Romani agros in devidorum Geimanörum

P. S. M. S. W.

172. Taciti, seculo eodem inchoante fuerant, perseverabant. Julius 590. Capitolinus eos enumerat Marcomannos (in Bohemia, nec non Austria transdanubiana) Nariscos (ad Occidentem Bohemiæ) Hermunduros (ad ulteriorem Occidentem sub Nariscis) Quados (in Moravia, Silesia superiore, & Hungaria superiore usque 601. ad Granuam) Suevos (circa fontes Danubii) Sarmatas (Jazyges, inter Granuam, Tibiscum, & Danubium) Victofalos (ultra Tibiscum ad latus Transylvaniæ) Latringes (supra Victofalos) Buros (fupra Jazyges fub Carpaticis montibus). Prælium cum Quadis M. Antonino fuit in Cotino, seu in sedibus 593. Gothinorum Taciti, supra Quados in Hungaria superiore sub 602. Sarmaticis montibus. Ex Taciti populis autem Marsigni, & Osi, jam non ampliùs memorantur: neque Narisci in Austria transdanubiana usque ad Quados extendebantur, sed Marcomanni eam intercapedinem Danubii & Bohemiæ ex se repleverant: tunc verò ad trigesimum octavum stadium à Danubio recedere justi sunt. Factum hoc est, ut Vandali illuc collocarentur, tan- 605.606. quam custodes Noricæ & Pannonicæ Romanorum provinciæ ex hac, ficut Jazyges & Buri in tergo Quadorum ad Danubium ex altera parte. Ex Dione quoque, coævo illius temporis scri-559 605-ptore, qui & ipse Præfecturam Pannoniæ gessit, discimus, populos Germaniæ ad Vistulam, usque ad Bohemiæ montes, qui Albim fluvium emittunt, Vandalos nominatos fuisse: quanquam Tacitus eos Suevis annumeret, ob eam, út videtur, rationem, quoniam Maroboduus Suevus nationes illas fibi fubjugaverat, adeoque hæ à populo dominante denominationem Suevorum susceperant. Nec ipse Tacitus huic refragatur, dicit enim de mor. Germ. cap. 2. plures Germanorum gentis appellationes, Marsos, Gambrivios, Suevos, Vandalios affirmari, addendo: eáque vera & antiqua nomina. Ut igitur necesse sit, multos populos, quos ille, suæ ætatis morem secutus, Suevos compellat, Vandalos antiquo more infigniri debere.

§. 9. SECULO TERTIO quinque præcipuè populi validiores Germaniæ exstiterunt: Vandali, Suevi, Saxones, Franci, Alemanni. Postrema duo nomina noviter tunc exorta, reliqua antiqua erant. Vandali, & Suevi, à Germanico Wandelen, & Sueven, id est à mutatione frequenti sedium, compellationem sortiti sunt: quæ quidem haud sibi absimilis in utroque populo est, attamen id discriminis infert, quòd Suevis per terras nativas & vicinas tantùm, Vandalis autem etiam peregrè per totam Sarmatiam, sedes alias sectari mos suerit. Saxones malo ego, cum Reinero Reineccio & aliis, à voce Germanica, distinctum à Vandalis & Suevis vitæ institutum connotante sassen, id est incolas, qui sedibus semel captis animo permanendi institunt, generatim, & sic quoque habitatores hodiernæ Holsatiæ, tanquam primariæ quondam Saxonum sedis, Holsassen, quasi

Holt-sassen, seu silvestrium incolas, speciatim dictos credere, quam non sat communem à teli specie, quo peculiaris Saxoni-cus populus usus fuerit, denominationem petere.

6. 10. In nomine Francorum adstipulari nequeo solertissimo alioquin rerum Franconicarum indagatori, Joanni Georgio ab Eckhard de reb. Franc. Orient. dum lib. r. cap. 4. etymon ex antiquis vocabulis Warge, Wrac, Fraec, Frae, invenire nititur; sed acquiesco derivationi aliis probatæ à Fray, liber, & terminatione Germanis familiari ingk; ut itaque nomen Fraingk, & per syncopen Frangk, à populis variis Germanicis seculo tertio medio assumptum, id denotare videatur, populo ei noviter coëunti institutum placuisse, liberum ab alieno nexu dominatum ordiri, eúmque, in quas visum suerit regiones quasi naturali jure adhuc communes, quoad arma valerent, inferre. Huic etymologiæ correspondet usus conservatus in gallico adjectivo Franc, Franche, & etiam in Germanico fren und franc/neo non 255. tota historia hujus noviter collecti populi Francici, qui ab inde mox libertatem, sedes suas in terris Romanis, præcipuè Gallicis, figendi, sibi vindicavit, & demum quoque Imperio Galliarum, atque aliarum expost terrarum potitus est. Populos illam colle-Aionem constituentes recenset laudatus Eckhardus lib. 2 cap. 1... Cheruscorum reliquias, Cattos, Attuarios, Sicambros, Chamavos, Bructeros: præter historica illius temporis testimonia ad Tabulam quoque Peutingerianam provocans. Tabula illa eò magìs ad rem facit, quòd circa eadem fermè tempora sub Probo Imp. 491. seq. compilata dici debeat. Ea, in exemplari antiquissimo hic Vien-

CCH XM Havei. Pers a et pl Ly i iv ca RII.

næ asservato, ad alveum Rheni insimum populos trans-Rhena-

nos (more Romanorum loquendo) sic adnotat:

Literæ medio situ: CRHEPSTINI, atramento, reliquæ omnes minio pictæ sunt. C primum minus rubeum ad Chacos, id est Chaucos, in superiore, & ad Chamavos in inseriore ordine pertinet. Figura, & situs literarum omnium, nec non puncta, quotquot inveniuntur, cura diligenti ex exemplari ipso hic expressa sunt. Figura sanè Romanis Probi Imp. temporibus convenire haud videtur. Quiscunque igitur posterior descriptor Tabulæ hujus Probianæ suerit, mendosam operam hic exhibuit, cum toti antiquitati Aplivarii & Crbepsini incogniti sint. Bertins legendum putat:

CHAUCL AMPSIVARIL
CHERUSCI

Mallem ego ob relata Taciti suprà §. 6. in print. literas sie componere & transformare:

HADE I, A N G R I VARII, C C H E R U S I C I.
HA MAYI, QUI ET F R A NCI.
D d

Digitized by Google

Töt

eio Originum Slavicarum caput XXIX.

- plari. Quidquid autem de scriptura sit, res certè loquitur, cos populos hic intelligi, qui in nomen commune Francorum cum aliis pluribus coierunt. Porro vel hæc sola nomina commonstrant, Tabulæ primam compositionem Probianis temporibus deberi.
 - 6. 11. In nomen Alemannorum novum eodem tempore coierunt diversi Suevici populi, qui idem, quod Franci, sed præcipuè contra Rhætias & Italiam sibi proposucrant, atque nomen tantum diversum Haale-mannen, id est virorum bellatorum & conquirentium adsciverant, út cap. VII. §. 7. jam dictum. De his Alemannis certum est, aliunde non advenisse, sed indigenas ad Danubii superiorem partem & montes Abnobas suisse & mansisse; ut itaque etiam Francos cum Eckhardo à mari Balthico ex Wagria, Saxonum tunc sede, velut exules, tacentibus historiis, arcessere, minime necesse, sed sentiendum potius sit, Francorum nomen, æquè ùt Alemannorum, domi, & primitùs in parte Hermundurorum circa Salam Franconicum (unde ipse Eckhardus lib. 2. cap. 9. vetustissimæ Francorum legis Salicæ sub Pharamundo primo Rege originem repetit) natum, & mox in alias suprà recensitas gentes propagatum esse. Simili planè modo Saxonum compellatio, quæ antè ad maris Balthici partem tantum audiebatur, in plurimos populos Germaniæ intra Visurgim & Albim, qui post Saxones Ostvali, & sub Visurgi, qui Westvali dicti, summatim itaque in omnes Plinii & Taciti Ingævones, & partem simul Hermionum se diffudit. Fæderibus igitur coaluerunt gentes generales Saxonum, Francorum, & Alemannorum, non autem armis societas illa coacta est.
 - §. 12. Præter dictos quinque generales populos Germaniæ fuerunt & alii duo: populus nempe Hermundurorum, & Marcomanno-Quadorum. De hoc in anterioribus sat actum, & agetur adhuc infrà. Populus Hermundurorum, unà cum Nariscis, tempore Taciti magnam Bohemiæ partem sedibus suis cinxit. Seculo tertio medio verò pars Hermundurorum ad Salam Franconicum, ùt dictum est, in Francicum, pars Danubio proximior in Alemannicum nomen transivit. De reliquis Hermunduris in longè dissitis quidem terris ad Daciam à Dexippo facta est mentio, ut videndum supra cap. XIV. §, 27. sed hie loci historiæ tacent, & eorum vice imposterum, quanquam serius adhuc, Thuringi occurrunt. Sicut igitur antehac Hermunduri Herminonum veterum, de quibus Tacitus meminit, reliquiæ fuerant, ita posthac Thuringi reliquias Hermundurorum sistunt. Latè Falkensleinius in novissime collecta bistoria Thuringica lib. 1. cap. 2.5. 1. 8 2. in sententias de origine & nomine Hermundurorum inquirit, & s. 3. concludit: Duringorum nomen ex vocabulo veteri Hermun-Durorum, omissa prima parte, ùt usum familiarem abbreviationum Germanicarum per plurima exempla adducit, esse contractum, atque hanc contractionem jam olim quoque obtinuisse, Turonos enim Ptolemæi æquè pro Turin-

A Chr. gis habet. Sententia hæc omni ratione nititur, & eò accepta- vid. App. bilior est, quòd reliquæ sententiæ de Thor Idolo, Thur ssuvio Helvetico, & quæ aliæ sunt, minimè satisfaciant. Vetustum itaque Hermen - Duren, vel, quod idem, Hermen - Duringen, ex Hermen seu Herminonibus, & verbo Germanico Duren, superesse, durare, compositum, rescisso & subintellecto Hermen, in Duren & Duringen solum transivit. Rectè quoque Falckenstein Turonos Ptolemæi pro Hermunduris habet, & eò etiam Tubanti Ptolemæi, Franconiæ hodiernæ ad Salam, & Thuringiæ hodiernæ occidentalioris accolæ, pertinent; sed mirum, quòd Teuriochæmas Ptolemæi, reliquæ hodiernæ Thuringiæ, nec non fic dicte Ostlandiæ Thuringicæ, inter Salam Thuringicum & Albim, sub Nariscorum parte olim incolas præterierit, cùm hi propriè Durbemen, ergo idem ac Duringen sonent, Turoni autem, ob situm ad fluvium Tubarim, seu Tuberam, ab hoc potius Tubaroni vel Tuberoni, finè contractione, denominati videantur. Porrò hic quoque statim, cum de populo per longum circuitum Bohemis vicino agatur, adnectendum est, populum illum ex Hermunduris residuum, & seculo tertio, dum ex eo magna pars in nomen Francicum & Alemannicum transiret, admodum coarctatum, procedente tempore, præcipuè seculo quinto, iterum ad Mœnum, & ultrà ad Danubium, Nabim, & Reganum usque sese diffudisse. Ex professo hanc rem Eckhardus in toto opere de reb. Franc. Orient. quin & in præfatione, cui delineandæ immortuus est, & post eum Falckensteinius d. Hist. Thur. l. 1. cap. 3. tractat, unde hic pro originibus Slavicis, & in specie Bohemicis, per compendium tantum mo-nendum: Thuringiæ hodiernæ fines esse, ad Orientem, Salam fluvium Thuringicum: ad meridiem, filvam Thuringicam: ad Occidentem, Werram fluvium, qui dein Visurgis dicitur: ad septentrionem, Unstrutum fluvium: Thuringiæ veteris magnæ verò fines fuisse, ad Orientem, Albim suvium, & Bohemicos montes ab Albi usque ad Reganum sluvium in hodiernæ Bavariæ parte transdanubiali: ad meridiem, Danubium fluvium, restricte tamen usque ad hodiernum circulum Suevicum, quanquam Eckhardus, pro subsequis temporibus, Danubium usque 904. 923. ad Nicrum intelligere velle videatur: ad Occidentem, Hassiæ partem, inclusa Thuringiæ Buchonia, seu principatu Fuldensi: ad septentrionem, silvam Hartz in latere Ducatûs Grubenhagen.

§. 13. Brevi post hanc transformationem populorum, seculo tertio vergente, Tabula, à possessore ejusdem posterioribus temporibus Peutingero Peutingeriana vocata, rectius autem ab auctore Probo Augusto Probiana vocanda, utpote sub Probo 493. saqq, circa A. 280. compilata, quâ nunc Cæsarea Bibliotheca Vindobonensis gloriatur, populos Romano Imperio trans Rhenum & Danubium vicinos, à Mogontiaco ad Rhenum, usque Argento- 491. ratum, Suevos, inde in angulo inter Rhenum & Danubium circa filvam Marcianam, itaque in hodierno circulo Suevico, Alamannos collocat, abhinc autem ripam Danubii ufque ad Arrabonem fluvium in tres partes dividit, & primæ Armalausos, secundæ D d 2 Mar-

Digitized by Google

280.

A.Che Marcomannos superiore, & Vandulos inferiore ordine, tertiæ Vid. Appverò Quados & Jutugos, intermixtis quidem, sed illos majoribus rubeis, hos minoribus nigris literis, adnotat, igitur fuprajacentem ripæ illi continentem sic dispertitur, ut ad sluvios, hodie Rednitz & Naab vocatos, Armalausi, in Bohemia Marcomanni, sub Bohemia Vanduli seu Vandali, in Moravia & Hungaria superiore Quadi, sub Moravia in Austria Transdanubiana Notandum hinc venit: 1mò. ex Ta-Jutugi habitaverint. bula apparet, quinam populi nomen novum Alamannorum paulò antè suscepcint, Suevi nempe & Hermunduri, Danubii capiti, & Rheno superiori usque Argentoratum, id est Rhæticis provinciis Romanis, utpote quas tentare statuerant, vicini; reliqui verò Suevi, hic Alamannis, & inferius Francis noviter quoque consociatis intermedii, gentile prius nomen retinuerunt. 2dò. Hermunduri Danubio vicini, qui se unà cum aliis Suevis Alamannos dixerunt, nempe, si nomina à Ptolemæo tradita adhuc tune obtinuerunt, Marvingi & Danduti, ex sedibus suis in sedes Alamannicas circa Marcianam silvam transiisse, atque ut Armalausi peregrè subintrarent, locum dedisse videntur; Armalausorum enim vocabulum Græcæ à Romanis coloniis vicinis. inditæ nomenclaturæ ex aguer nuper, & rade populus, censendum est, & populum denotavit, qui nuper primum eò immigraverat. 3tio. Sub Bohemia & inibi degentibus Marcomannis. Vandali, ut tergum Romanorum contra Marcomannos clauderent, & irruptionibus horum oblisterent, seculo priore vergen- 605. 605. te à M. Aur. Antonino collocati erant; hi ergo erant Vandali, quos Tabula sub Marcomannis adnotat. 4tò. Jutugi, à 491. Tabula sub Quadis positi, Logiones fors, seu Lygii Vandali, quos Probus A. 277. à Rheni infestatione repulerat, sicut Arma-1631. lausi fors Burgundiones, suerunt.

§. 14. SÉCULO QUARTO quis fuerit status populorum 358. circa Noricum, & Pannoniam, Romanas provincias, jam remissive ad Caput hujus introductionis sextum dictum est in cap. praced. XXVIII. §. 2. nempe in Bohemia versus Austriam hodiernam. & in Austria ipsa transdanubiana sedebant dispersi in plures parvas Respublicas populi Suevici seu Marcomannici: in Bohemia versus Moraviam, & in Moravia ipsa septentrionaliore: idem regimen dispersum obtinebat: in reliqua Moravia versus Hungariam & Austriam, atque in Campis Patentibus Austriacis, seu Marchfeld, obtinebat major quædam Respublica Quadorum transjugitanorum sub Primate Arahario: in Hungaria superiore in confiniis Silesiæ & Poloniæ sedes ceperant jam abolim, testibus Tacito & Ptolemæo, Sarmatæ ex trans - Carpaticis terris, Germanicæ originis: in Hungaria eadem meridionaliore usque ad Danubium degebant Quadi Cis-jugitani in duas majores, sub Primatibus Vitrodoro & Agilimundo, nec non in alias minores Respublicas sub suis Judicibus itidem distracti. Hic jam notandum est 1mò. Hæ Respublicæ discerptæ non reunitæ sunt, nisi seculo sexto medio per associationem Slavorum ex Temesiensibus sedibus suis emigrantium, eaque associatio Moraviæ

Digitized by Google

A.Chr. raviæ & Hungariæ superioris tantum, non verò Bohemiæ, sal- vid, App. tem remotioris, terras respexit. 2dò. Non habuit ea Respublica nova Slavo - Moravica veros Principes, nisi à fine seculi septimi, ut cap. praced. dictum. 3tiò. Nullum jus eadem in Bohemiam sibi attribuere tentavit, nisi sub sinem seculi octavi, ubi primum bellum inter cognatas gentes Slavo-Bohemicam & Slav vo-Moravicam exortum fuit. 4tò. igitur ad origines Slavo-Bohemicas nihil ex parte Moraviæ dicendum superest, nisi usque

ad dictum tempus feculi octavi.

§. 15. Illo ipso-tempore, quo Czechus & Lechus ex Croa-374. tia in Bohemiæ plagam borealiorem ab antiquitùs vastam, silvis horridam, cæterà inconditam, cum populo suo haud magno, ex impatientia asperæ admodùm tractationis hucusque in Illyrico à Præsecto Prætorio Probo toleratæ sese receperant, & domicilium Romanum, quondam sub Probo Augusto & verè probo in Temesiensi regione coeptum, & inde in Croatiam propagatum, nunc sub Probo omnis probitatis experte mutârunt, vicinia Romani Imperii alios quoque advenas, nempe Burgundiones Vandalos, in magno sanè numero octuaginta millium (ùt suprà Cap. XV. S. 24.) ex terris Vistulanis Bohemiæ contiguis, susception, Locus receptionis certè suit, teste S. Hieronymo coævo, Rheni ripa Germanica, & in specie regio circa silvam Marcianam, ergo Alamannica; ibi enim teste Ammiano. Marcellino itidem coævo jam A. 359. pars Burgundionum, & expost A. 430. teste Socrate, proximo illorum temporum scriptore, magna Respublica eorundem Burgundionum, quæ Hunnico Optaris Regis dominatui sese opponere, & quietem armis. sibi comparare suffecit, inveniebatur. Inde colligendum nunc 1mò: quoniam jam seculo vergente priore, sub Probo Imperatore, Burgundiones & Logiones, seu Lygii, utrique Vandali, & iterum alii Burgundiones seculo, de quo mihi nunc locutio, quarto, teste S. Hieronymo in verbis, quot nunquam anteà, sæpiùs, & speciatim A. 374. in numero 80. millium, terris patriis Vandalicis Vistulanis exierunt, necesse est, cultores earundem terrarum rarefactos esse, obindéque Czechi coloniam Slavicam in Pohemia. in Bohemia, quod sibi à populis illis Vistulanis in propaganda nova Republica timeret, non habuisse. 2dò. Cùm seculo priore Burgundiones, Lygii, aliique Vandali, ad Rhenum progrefsi, sed inde à Probo repressi, ad Danubium saltem, & quidem sub nomine ipsis indito Armalausorum circa Bavariam hodiernam, sub nomine Jutugorum circa Moraviam, sedem vacuam invenire, Vandali autem reliqui sinè superaddito nomine, in sedes jam tempore M. Aur. Antonini sub Bohemia obtentas regredi potuerunt: signum est evidens, discerptas Respublicas Marcomannicas & Quadicas, Bohemiæ & Moraviæ immorantes, nec his sedibus sibi contiguis pro populo suo extendendo eguisse, nec, ut ab aliis caperentur, adversatas esse, minus ergo posthac Slavis Czechiis, quin vastitates Bohemiæ antiquas in habitationem sibi converterent, invidisse. 3tiò. Quòd Burgundiones A. 359. circa filvam Marcianam lapides terminales cum

Dd 3

ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXIX.

A,Chr. Alamannicis possessionibus habuerint, & A. 374. aliis octuagin- Vid. App. ta millibus ibidem locandis folum non defuerit, fignum itidem est manifestum, Alamannos jam circa hæc tempora maximam partem in novis abhine in historia celebratis Alamannicis sedibus cis-Danubianis, id est in Rhætiis egisse. 4tò. Igitur Slavi Czechii, novi tunc in vastitudines Bohemicas advenæ, præ hostilitatis metu, tam ab Occidente, quam à meridie, & Oriente, in utramque aurem securi dormire poterant.

§. 16. SECULO QUINTO initiante multæ myriades ho-749.2. 409. minum, ex Alanis, Vandalis, & Suevis, primum Gallias, dein Hispanias, quasi inundârunt, & regiones ibidem inter se ita diviserunt, ut Alanis provincia Lusitanica & Carthaginiensis: Vandalis, cognomento Silengis, Bœtica: Vandalis aliis & Suevis

Gallæcia obtingeret. Vandali hic produntur duplices, Silengi nempe, & alii sinè superaddito nomine: illi separatam provinciam, hi communem cum Suevis fortiti funt: quod indicium facit, ante migrationem quoque illos longe à Suevis, hos mixtim, aut in vicinia coluisse, proptereaque societati ad invicem adhæfisse. Suevi in Hispania supra utrumque alterum populum cre-754 c verunt, & A. 440. Bœticam quoque & Carthaginiensem provincias fibi subjecerunt : unde Suevi in migratione de A. 406. potissimum, non qui antehac Rhenum & Danubium superiorem accolebant, & posteris etiam temporibus ibidem reperiebantur, sed qui remotioribus in sedibus agebant, intelligendi sunt; aut si illi maxima ex parte sedibus excesserint, alios remotiores in eorum locum immigraffe necesse est. Quidquid horum sit, consequens ex alterutro semper est, Suevos circa Quados, & Marcomannos, summopere diminutionem multitudinis passos esse ; adeóque & Slavo - Bohemis exinde occasionem sese dilatandi

abundè dedisse.

§. 17. FRANCI statim à tempore associationis sue, seculo tertio adhuc, in Occidentem, seu in Gallias tendebant, sortunarum ibi sat habentes, earúmque Orientem versus simul promovendarum tunc haud cupidi. Quin potius Clodio Rex Fran-7921 corum, dum principalem eò usque Francorum sedem, Dispargo arce circa Salam Franconicum, in Comitatu hodierno Hennebergico (ùt vult Eckhardus, & consentit Falckensteinius. in Hist. Thur. Lib. 1. cap. 5. S. 7.) quondam sita, Cameracum in Belgium transferret, favit Thuringis, Hermundurorum reliquiis, ut possessiones quasdam eò usque Francicas ad Bodam & Werram fluvios occuparent. Hac occasione autem, cum populi potentes vicini, Franci, Alamanni, Suevi, Galliis & Rhætiis instant, excrevit novum Regnum Thuringicum, atque in partes quondam Hermundurorum & NoriGomman, atque in partes tes quondam Hermundurorum & Nariscorum, usque ad Danu- 793. bium & Bohemicos montes, sese dilatavit. Potentia illa tamen invidiam demum Regum Francicorum excitavit, unde hi fubfequis temporibus non destiterunt, donec Thuringos in suam redigerent potestatem. Factum hoc est, ut vult Falckensteinius d. 1. §. 42. A. 524. ùt vult Eckhardus, post mortem Theoderici 852. Gothi, Regis Italiæ (ergo post 30. Aug. A. 526.) & post ali7. Chr. quot annorum belligerationem A. 534. Citat ille pro sua opinio-Vid. App. 534. ne chronicon antiquum Ducum Brunsuicensium, hic Procopium coævum scriptorem, qui expresse tempus post Theodericum Gothum, & protractionem belli asserit. Meum non est decidere, potius tamen assentior Eckhardo ex Procopio, cum constet, circa hæc tempora non omnibus annalibus in chronologia sidem tutò adhiberi. Ex Thuringica historia veteri, præter sata Soraborum Slavorum partis Thuringiæ antiquæ quondam incolarum, de quibus insrà, haud multum ad Slavicas origines suppetit; unde eam hic uberius prosequi supersedeo, &

id tantum ad res Bohemicas facere, nihil inter Thuringos & Bohemos, quod statum publicum tangeret, sed totum inter Thuringos, Saxones, & Francos actum, & Bohemiam ex Thuringos, & B

ad dicta jam suprà capite XXVI. me revoco : ex quibus apparet,

gica vicinia nil inquietudinis passam esse.

§. 18. De SAXONIBUS par illatio ad origines Slavo-Bohemicas usque ad tempora Saxonicorum Imperatorum, seu usque ad Henricum Aucupem facienda: & nec antè Saxones Bohemiæ vicini coluêre, nisì postquàm Soraborum, latus Bohemiæ septentrionale obeuntium regio Saxoniæ incorporata suit. Fata eorum usque ad Caroli M. Imperium, cui se subdere necesse habuerunt Saxones, recensita sunt compendio suprà Capite XXVII. ex quibus id pro rebus Slavo-Bohemicis usu venit, quòd utì Slavo-Bohemi sequioribus Francicorum jam Imperatorum, ita Saxones anterioribus Francicorum tantummodò Regum temporibus, libertatis pristinæ tuendæ honesto studio totis viribus incubuerint.

s. 19. In tota vicinia Orientali Bohemiæ sedebat populus cognatus Slavorum Lechitarum seu POLONORUM, cum quo întra tempus, cujus origines Slavicas scribo, nihil negotii, quod statum publicum respiceret, intercessit. Unde liberrime quoque illa ex parte Respublica Slavo-Bohemica egit. Restant igitur SORABI ad septentrionem Bohemiæ. Quousque Sorabi terras ibidem tenuerint, fidem faciunt Scriptores rerum Lusaticarum ab Hoffmanno A. 1719. editi. Ibi Tomo 1. parte 1. Manlius Comment. rer. Lus. lib. r. cap. 30. S. r. hæc refert : Luticii supras Suevum ad Albim usque in inferiore Lusatia consedère. Superiorem Sorabi, antiquissimum Sarmatarum nomen referentes, obtinuerunt, una cum Misnia tota (oppreifis in hac Hermunduris Suevica gente) & principio Sa-*oniæ superioris ad Herciniam. Unde dictæ regiones uno nomine Sorabia appellatæ funt. Quicquid enim. terrarum est supra Albim, usque ad montes Sudetes versùs meridiem, ab ortu verò ad caput Suevi fluminis, & ab occasu secundum Salam, usque ad hujus cum Albi confluentem, id omne Sorabi incoluerunt. Idem Manlius lib. 2. cap. 3. subjungit: Medii inter Sorabos & Venedos

Digitized by Google

ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXIX.

Lusatii. Hi tres Slavorum populi, Sorabi inquam.,
Venedi, & Lusatii, non contenti amplitudine occupatæ terræ, diu multumque ex una parte Turingorum initio, deinceps Francorum, qui Turingos sibi subjecerant, ex parte altera Saxonum arma exercuerunt: illorum ad Salam terras, horum ultra Albim ad Lunepurg agros, perpetuis deprædationibus infestando atque carpendo, adeò ut utrique sæpe vim bellicosissimarum, gentium ægrè ac difficulter sustinuerint & repressent.

§. 20. Sorabos etiam vocatos fuisse Sorbios, Serbos, Sworbios, Swerbios, Sirbios, Swirbios, Tom. 2. Nesenus in, hist. Lus. S. 13. refett. Etymologia nominis videatur in Apparatu meo 9431 num. 943. Etyma Lusatiæ diversa ex auctoribus colligit & reconset Tom. 2. Frencelius in Nomenclatore utriusque Lusatia ad vocabulum Lusutia, ipse autem sententiam eam complectitur: natales voculæ Lusatiæ non alios quærendos esse quam Slavicos sive Sorabicos: ex veritate ab Aventino Lusatos vocari gentem paludibus septam: communem sententiam esse, ab Luzicis sive Lusicis, vel Luzice, seu inferiore Lusatia, translatum ac propagatum vocabulum Lusatiæ suisse in superiorem regionem: obindéque ortum natúmque esse ex vocabulo Sorabico Luza / seu Bohemico Lause / palus, lacus. Nesenus d. Hist. Lus. S. 2. sic inter alia habet: alii verò Luiticios, sive Luticios Sclavos, quorum frequens in annalibus Francorum, ac antiquis historiæ Germanicæ scriptoribus memoria, Lusatiæ nomen dedisse conjiciunt. At enim Luiticiorum Sclavorum generale quoddam nomen fuit, hos quatuor complexum populos, Tholenzos, Redarios, Circipanos, & Kyzinos: id quod Helmoldo lib, 1. cap. 2. affirmanti credimus. Prætereà ex codem Helmoldo aliisque clarum, Luiticiorum sedes ad Occidentem declinasse; cùm Lusatia magis ad Orientem vergat. Restat igitur dicamus, Lusatiam à Luzicis, qui iidem forte cum Lunsinzanis à Continuatore Reginonis ad A. 963. laudatis, sive Lusicis, peculiari Sclavorum gente, nomen accepisse. S. 3. Ab his Lusicis ipsa, quam incoluerunt, provincia Lusici & Lusiz fuit dicta, cujus mentio sit in diplomate Ottonis I. de fundatione ecclesiæ & episcopards Missensis A. 968. item in Ditmari Mersburgensis Chron. lib. 7. & aliis junioribus. Eodem Tom. 2. Kunschke in diss. bist. de Lusatia Sect. 1. §. 5. illorum sententiæ accedit, qui à populis Lusicis, aut Luzicis, regionem eam nomen suum accepisse dicunt; §. 3. quoque hanc in rem affert, per historias tradi, Lui-

217

A.Chr. ticos etiam in Lusatia suisse, & nomen illuc secum intulis. Vid. App. se.

§. 21. Quo tempore Sorabi in has terras advenerint, scriptores rerum Lusaticarum apud dictum Hoffmannum in dubio relinquunt. Manlius in Comment. rer. Lus. lib. 1. cap. 28. §. 1. contentus est dicere, à Slavis occupatas esse terras Lusatiæ longè ante Caroli M. imperium. Krüger Disp. bist. de Serbis puncto 2. S. 3. omnium optimam & probabilissimam dicit sententiam eorum, qui putant, circa tempora Attilæ, Vandaliâ à suis incolis desertâ, Germaniâ per Hunnos vastatâ, & reliquis inter se dissidentibus, non quidem simul & semel, sed successive in Germaniam immigrasse. Idem §. 4. subjicit: Cæterum, quod videntur quibusdam Serbi nostri è Serbia Bosnensi descendisse, indéque nomen suum derivasse, nobis lusus vocabulosum videtur. Multò minus credimus, Sorabos omnes esse colonos per Czechum Ducem Bohemiæ in hasce terras introductos. In notis ibidem, sententia Curæi in annal. Siles. affertur: à Czecho immissos novos colonos in illum tractum, qui est inter Albim atque Salam, Sorabos dictos, & alios ad mare Balthicum Windos appellatos. Cramer Disp. chorograph. de Lusatia. S. 20. Sententiæ Curæi insistit, Vandalos (ita compellat Slavos) Lusatiam sub Czecho, fratre Lechi, gentis Sclavoniæ ductore, invasisse, & sedes à Suevo sluvio ad ipsam usque ditionem Brandeburgensem extendisse. Nesenus in Hist. Lusat. S. 21. pro verosimili habet, imperante Valentiniano III. (ab A. 425. usque 455.) immigrationis hujus initium factum esse. Mirus in Orat. de reb. Lusat. idem sentit. Kunschke Diss. Hist. de Lusat. Sect. 3. §. 4. Slavos in Lusatiam post advenisse existimat, quam Attila cum Hermunduris Suevos & alios Germaniæ populos secum in Galliam duxit, cæsúsque ab Aëtio suit. Idem in fine ibidem addit: Verùm enim verò, quòd circa Slavorum in Germaniam adventum nihil certi auctores in medium proferre audeant, alii contrà plerumque in diverfa abeant, nullam aliam subesse causam existimo, quàm quia Slavicæ nationis populi non una vice, sed sæpiùs repetitis, Germaniam inundârunt. Econtrà Falckensteinius in Historia Thuringica (quam ex omnibus aliis collegit) tib. 2. Stell. 1. cap. 5. §. 2. statuere non dubitat: post cladem Hunnorum in Thuringia ad Albim per Sigeberti Regis Franciæ arma victri-561. cia de A. 561, tractum Thuringiæ Francicæ, inter Salam & Albim, cum incolis ferme careret, à Sigeberto Venedis Slavis, se Sorabis, eo pacto, ut Francis fidi essent, concessium esse, s. 3. ex Venantio Fortunato colligit, Hunnos à Thuringis & Saxonibus ad invadendam Thuringiam pellectos fuisse. §. 4. dein 567. addit: invasione per Hunnos A. 567. repetità, & obtentà contra Sigebertum victoria, ac pace perpetua composita, simul inter partes, ut conjecturari sas esset, convenisse, ut ratæ & sir-Ec

A.Chr. mæ haberentur sedes ibi terrarum per Sorabos Hunnorum socios vid. Appa capte. Idem plane sentit Eckbard de reb. Franc. Orient. lib. 8. cap. 2. & 15. Materiam hane tractavi supra Cap. XXIII. §. 9. & 10. & 511. Cap. XXIV. S. 25. 26. ubi ejus opinionis sum, Sorabis Slavis non A. 561. sed 567. sedes obtigisse in Thuringia. Nec facile aliud creditu est, illo esim anno Hunni cæsi & sugientes, hoc autem anno victores & longiusculum in terra devicta commorantes erant, ut hoc, non illo anno, de colonia ex focils relinquenda

cogitare potuérint. §. 22. Sorabi hi Thuringici seculo subsequente septimo jam

in eas vires excreverant, ut fidelitati erga Francos hucusque conservatæ renuntiare, in Samonis Charentanorum Slavorum Regis protectionem se conjicere, & una cum Charentanis Thu-630. ringiam reliquam Francicam ultra Salam fluvium armis lacessere præsumerent. Tractata hæc materia est suprà Cap. XXII. §. 21. 22. & Cap. XXIII. §. 12. 13. in Apparatu vetò à num. 892. usque 800. Causa desectionis ea suisse videtur: Falckensteinius in Hist. Thur. lib. 2. sect. 1. cap. 9. S. 6. in nota a. ex Aimoino & Fredegario refert, à Dagoberto Franciæ Rege devictis à se civitatibus Sorabicis præsectum suisse quendam Dervanum, qui belliducis Francici officio functus fuerat; hune itaque, vi imminenti resistere desperantem, sese quoque Venedis, id est Charentanis, & Samoni, in depopulandis terris Francicis adjunxisse. Franci ergo, qui in receptione Soraborum in terras Thuringicas A. 567. eorum solo clientelari nexu, quem gentis patrii mores & genius ferebant, contenti erant, nunc Sorabos subje-Ationis lege devinctos voluêre, iis verò refragantibus civitates corum occupavere, & Præsecum ipsis Francicum constituêre: unde illi, occasionem irruptionis Charentanorum nacti, libertatis recapessendæ voto tenebantur; quod & aliqua saltem ex parte successisse videtur, út Cap. XXIII. S. 13. dictum. causam desectionis ita se habere indigitat Fredegarius, dum Da- 892. gobertum ad subjiciendos sibi Avares seu Hunnos Noricos, & Sclavos seu Charentanos, à vicinis gentibus Austrassæ, id est à Bojoariis jam Franciæ jugum ferentibus, impulsum esse dicit; unde idem confilium adversus Sorabos Thuringicos arctius fubigendos captum est.

§. 23. Ex his originibus Slavorum Soraborum Thuringicorum ad origines Slavo-Bohemicas sequentia colligenda nune sunt: 1mò populus Slavicus, qui primitus inter Albim & Salam beneficio Francicorum Regum consedit, non fuit colonia à Czecho, gentis Slavo-Bohemæ conditore, emissa; omnis enim traditio & historia Bohemica fidem facit, Czechum longè à monte Rzip sedes populi sui, utpote haud ampli, non protulisse, minus ergo ultra longinquiores montes Bohemiam claudentes populum à se dimissise, cum ægrè valdè Lecho fratri consenserit, ut partem populi in sedes novas, quanquam Czechicis contiguas, in Kurzimensem tractum educeret. 2dò. Nec toto temporis intervallo à Czecho usque ad Primislaum, id est usque ad A. 652. in mea sententia, vel saltem usque ad A. 639. (vid.

CAP.

A.Chr. Cap. XV. S. 28. 29.) coloniam illam à Slavo-Bohemis exiisse cre-vil. Appdi potest, quoniam Slavo-Bohemi vastitatum, quas ad culturam Num. redigerent, sat in propinquo, id est in ipsa Bohemia, habebant, ut eas ultra Bohemiam' quærere minimè necesse fuerit. Documento esse potest, quod, referente Hagecio Wist. Bob. ad A. 821. sub Wogeno principe adhuc, diu post Primislaum, circa civitatem hodiernam Caadanensem, quæ cis montes, habitationem veterum Soraborum Thuringicorum respicientes, jacet, cultores defuerint, & tunc ibidem habitaculum primum exstrui cœptum sit. 3tiò. Sorabi Hunnorum socii ante A. 567. vel saltem anțe A. 561. non insederunt terram inter Albim & Salam, cum tunc à Fredegario aliisque scriptoribus adhuc Thuringica terra vocetur, & de Sorabis vel aliis Slavis indigenis nulla fiat mentio. 4tò. Circa id tempus autem, & non serius, Sorabi possessionem ibidem cepisse dicendi sunt, cum post circiter sexaginta annos, scilicet A. 630. motus contra Francos & Thuringos ciere non dubitaverint, adeóque viribus suis jam siderint. 5tò. Sorabi illi ex se quoque impleverunt terrarum partem ultra Albim in Lusatia hodierna superiore, quoniam ibi, ùt testantur omnes scriptores Lusatici, idem nomen Soraborum obtinuit. 6tò. Econtrà, iisdem testibus, Slavi in inferiore Lusa-tia peculiaris populus Slavicus fuerunt, qui æquè non ex Bohemia, sed ex terris borealioribus, &, ùt vel maxime opinari li-

tinuit. 6tò. Econtrà, iisdem testibus, Slavi in inferiore Lusatia peculiaris populus Slavicus sucrunt, qui æquè non ex Bohemia, sed ex terris borealioribus, &, ùt vel maximè opinari licet, Luticiorum Slavorum, immigrarunt, & postmodùm in
unam gentem cum Sorabis Slavis coaluerunt. 7mò. Slavo-Bohemi nec A. 567. cum Hunnis & Sorabis, nec A. 630. &
sequentibus cum Slavis Charentanis & Sorabis, in invasione
terrarum Thuringicarum Francicarum, tacente omni desuper
historia, ullam partem habuerunt. 8vò. Econtrà iidem quoque ab omni infestatione Francorum hucusque, ùt in Apparatu 902.
num. 900. pluribus dictum, immunes, & suis montibus clausi,
securi, & pacifici degebant. 9nò. Nihilominus nunc, ingruentibus circa se motibus vicinorum populorum, ansam abundantem nacti sunt, à regimine primævo Optimatum, in Primatum
& paulatim in Principatum, more aliarum gentium, ut quis
pro necessitatibus improvisis rector populi cum auctoritate certiore & essicaciore esset, dessetendi.

§ 24. Nunc ad SLAVO-MORAVOS redeundum est. Nec Bohemica, nec Moravica, nec ulla alia historia, altercationem priorem inter Bohemos & Moravos, quàm sub Carolo M. non quidem jam Imperatore, sed adhuc Rege Franciæ, & nominatim de A. 793. prodit. Præerat tunc Slavo Moravis Samoslaus 972.974. Rex, Slavo-Bohemis, ùt continuato errore ab adventu Czechi supputat Hagecius, Mnata nepos, sed omnino substituendus est 266. Krzezomislus atnepos, seu quintus descendens Przemisli seu Primislai, primi veri principis. Causa belli inter has cognatas, & à seculo sexto, à quo Slavorum Limigantium Amicensium seu Temessensium residua pars in terras olim Quadicas, ex tunc Moravicas, immigraverat, pacificè sibi invicem, hinc in Moravia, illinc in Bohemia, accolentes, summa rerum suit. Capite prac.

744. Suatossio Rege per adventum & terrarum Danubianarum inundationem tertiam Hunnicorum populorum, passa sit decrementum: ita ut Slavo-Moravi ex amplissimo Regni ambitu, intra Moraviam specificam, & paucas terras, ad sluvium Hungariæ Vagum usque, coarctarentur. Immediatus successor Suatossii Samomir (ùt ibidem §. 30.) ditionem denuò protulit paulò ultra Vagum, & extensionem ulteriorem, quam Hunnorum potentia non ferebat, in vicinos ex altera parte, quanquam po-

760. pulares suos Slavicæ ejusdem Limigantium originis, Polonos molitus est. Conamine hoc in irritum recidente, temperavit sibi quidem Samomir à cupiditate Regni aliorsum dilatandi; ast (ùt ibidem §. 33.) alter successor Samoslaus non æquè. Cal-

793. car addebat Pipinus Caroli M. filius, qui bello Hunnico totis 974. incumbens viribus, Slavo-Bohemos, ne fors quicquam hostile molirentur, bello Moravico distinendos existimabat. Immo certè aliud quid adhuc Pipinus in mente versabat: subactis nempe, ùt proximè sperabat, Hunnis & Saxonibus, Bohemorum quoque terras, sicut & Moravicas, Francicæ adjicere ditioni, & interim in sinis ejus præparationem populos hos inter sese collidere, & alternas vires enervare. Bellum id Bohemo-Moravicum per incursiones Germanicarum in sinibus Moraviæ reliquiarum, ut gradus sieret, & majoris bellicæ molis ansa à Moravis prehensaretur, cæptum, dein aperto, ast vario, necomnibus utriusque populi viribus sulto Marte, in septennium us-9754 que languidiùs protractum, demum verò interventu utriusque 9764

800. populi magnatum pace compositum est.

§. 25. Capite pracedente §. 33. aliqua mentio facta est de Præfecto Drewicens, cujus ductu refert Pessina irruisse Germanos Moravos A. 793. in Bohemiam: & de Duce Dervano, qui dudor fuit Slavorum Soraborum, dum unà cum Slavis Charentanis A. 630. invaderent Thuringiam Francicam. Dictum quoque suprà boc capite §. 22. ex historia Thuringica: Dervanum eum anteà functum fuisse Belliducis Francici officio. nunc conjecturam subjungere de utroque hoc nomine. Drewicensis ille Præfectus nomen gessisse videtur à loco præfecturalis tunc residentiæ, cui bene convenit hodierna civitas Trebicz, in Circulo Moraviæ Iglaviensi ad sluvium Jglavam, & haud procul à confiniis Circuli Znoymensis, sita, nomine deducto à Slavico Drevo, lignum, & mutatis tantum per abusum literis D. & W. in affines T. & B. Etymologia par Sorabico alteri Dervano Duci ab eodem Dremo applicari, & sedes ea Ducalis assignari posset Gerlicium civitas superioris Lusatiæ, quæ ante A. 1131. Drewnow vocabatur, & munitio erat; co autem anno post deslagrationem à Sobieslao Duce Bohemiæ restaurata nomen antiquum in Zgorzelice, ùt Frencelius in Nomenclatore utriusque Lusatiæ, seu in Zborzelecz, út Hagecius, & Beczkowsky, seu etiam in ezborelik, ut Continuator Cosmæ Pragensis in Hist. Boh. habet, mutavit. Nomen hoc novum, licet tripliciter secundum diverfam dialectum Slavicam pronuntietur, idem est: locum exustum, à præA.Chr. à præpositione Z, ex, & boriti antique vel borziti noviùs, arde- Vid. App. re, fignificat: & izhorelik propriè Slavico antiquissimo convenit, cùm præpositio Bohemica & Polonica Z. Glagolitieè per iz vel is scripta fuerit, & Croatice per iz adhuc sæpe, ubi nem- 721. m. pe, ob concurrentes alias consonantes, sonus z sono iz proximè accedit (v.g. in iz-vust, ex ore) scribatur & pronuntietur. Ad montana igitur Iglaviensia, & in reliquis confiniis Bohemiæ colebat A. 793. populus ex antiquis Suevicis Bohemiæ & Moraviæ incolis superstes, qui & Hermundurus cum Pessina, vocabulo laxè pro Hermionibus Suevos comprehendentibus fumpto, vocari poterat. Per hunc populum contra Bohemos bellum convenientiùs aperiri, Moravi censuisse videntur: quoniam ille quasi repetitum sedes pristinas veniebat. Id sanè ex Hagecio alissque historicis Bohemicis constat, Moravos in primis motibus bellicis tum à principe Kurzimensi, tum à Pragensi pro recessu postulasse, ut Bohemi omnes Moravis se dederent. Quibus pactis autem demum, fractis jam tantisper armis Moravicis, pax inita fuerit, scriptum non exstat.

§. 26. Abhinc non nisi triplici tempore inimicitiæ inter Bohemos & Moravos coortæ funt. Primò post modò dictam pacem status quidam particulares, qui possessiones suas Moraviæ, vicinas habebant, nempe Prostislaw, Czaslaw, Wozislaw, Polemil, Budhost, & Newrzes, Moravorum itidem particularium grassationes & deprædationes pati nolentes, collectis armis non solum manipulos eos grassatorios partim trucidârunt, partim abegerunt: sed et, insequendo eosdem in Moraviam, ibidémque obvia vastando & deprædando, par pari retulerunt. Paravit quidem in eos postmodum Hormidor Rex Moraviæ copias ducere, sed morte ejus brevì secuta propositum id essecuta caruit: ita refert Hageeius ad A. 810. & 811. 2dò. Sub Neclano, Bohehemiæ Duce, Krasnicus Kurzimensis Princeps, eò quòd regimen totius Bohemiæ affectaret, bello petitus, & principatu suo pulsus, ad Moravos fugit, eorúmque auxilium pro recuperando principatu petiit, & obtinuit: sed Moravis cæsis, & Krasnico simul interempto, inimicitiæ quoque illæ finitæ sunt: Hagegius sad A. 865. 3tio. Sub Hostivito, Bohemiæ Duce, Mstibo-gius frater ejus, Kurzimensis Princeps, cupiditate finium suorum in Moraviam proferendorum captus, bellum contra Moravos orsus est, & fratrem Hostivitum, quanquam frustra, ad arma conjungenda incitavit, sed morte subitanea ambitionem & vitam deposuit: Hagecius ad A. 887. usque 890. Chronologia Hagecii hic turbata est, & in veriore Weleslavini, Stranskii, Pessinæ, & aliorum sententia, quæ Hostivitum A. 856. fatis cessisse dicit, recensita in hoc paragrapho ab A. 800. usque 856. contingere debuerunt. Interim id ad origines Slavo - Bohemicas & Moravicas facit, inter populum utrumque, à pace A. 800. composita, non nisi leviores motus bellicos, & ad rerum summam non pertinentes, incidisse.

§. 27. Ad origines Slavicas spectat epilogus epochæ Hunnorum tertiæ, quoniam occasione reliquiarum Hunnicarum, ad E e 3 fidem A.Chr. fidem Christianam conversarum, à Moravis autem & Bohemis Vid. App. bello impetitarum, jugum Francicum tributarium utrique nationi obvenit. Cœperat ea epocha Hunnica (ùt cap. XXVIII. §. 25. dictum) circa A. 744. & finiit A. 799. Sedes principales Hunnorum per Hringos seu Circulos, hinc & inde per regiones, in modum castrorum perpetuorum, sossa, vallo, sepibus, alisque id genus defensionibus munitos, disponebantur, talésque Hringi circa finem tertiæ epochæ, in terris Danubianis per Hun-950 nos possessis, numero novem reperiebantur. De duobus Hringis, nempe propè hodiernum oppidum Zeiselmaur in Austria 947. cis, & prope Crembsium ad fluvium Kamb itidem in Austria trans Danubium, nec non de tertio in hodierna Hungaria ad 951. fluvium Tibiscum, constat ex historiis. De reliquorum situ specifico nihil traditum est. Hunni illi tertiæ epochæ ab Historicis plerumque appellantur Avari, seu Avares, quod nomen reliquiis Hunnorum ex secunda epocha adhæsit, & à noviter A. 744. advenientibus Hunnis assumptum est. Quoad Hunni hi feu Avares vicinorum fuorum Slavo-Moravorum & Charentanorum arma exercebant, potentiæ eorum nihil decessit.

788. verò Francorum Regum ditionem Foro - Juliensem, & Bojoari - 945. cam, instigante quidem Thassilone Bojoariorum Duce, duplici exercitu lacesserent, non tantum repulsi tunc & victi sunt, sed

791. & Carolus M. quamprimum alias ob expeditiones licuit, terras 946. seqq. Hunnorum manu forti intravit, & per plura bellorum intervalla rem Hunnorum eò redegit, ut partim in ulteriores Scythicas

799. terras se reciperent, partim autem potestati victoris se commit- 951 terent, simulque hi Christianæ religioni manus darent. Hac 948. occasione in suum quoque commodum usi Moravi populatas magna ex parte terras Húnnicas vellicare, atque pristinam in eas dominationem proferre cœperunt, sed ob hanc ipsam causam 1014. quoque jugum Francicum aliunde imminens sibi maturârunt.

§. 28. Quo tempore jugum illud subierint Slavo-Moravi, in comperto non est, quanquam Pessina annum 791. quo Carolus M. Hunnicum bellum cœpit, affirmare non dubitet, ùt di-Etum cap. XXVIII. §. 31. 32. Statuendum tamen omnino est, Mo-805. ravos, si non citiùs, saltem eodem tempore cum Bohemis, id est A. 805. potestatem Caroli M. reveritos esse ; illo enim anno Bohemi, ùt infrà dicetur, triplici exercitu Francorum territi, sub legem tributariam concesserunt: adeóque Moravi vel spontè tunc, ne copias Francorum in se verterent, vel jam antè, Francorum arbitrio acquieverunt. Quin & Rex Moraviæ Mogemir, quam-

primum Moraviæ fasces post Hormidorem tenuit, absque exemplo Bohemiæ, quæ diu adhuc paganismo adhæsit, id adjecit, ut 🚓 & ipse se Christianæ sidei accingeret, & populo pariter Christianis sacris paulatim initiando auctorem fore polliceretur. In-822. nuere id videntur ea, quæ Pessina de Mogemiri itinere Franco-977.

furtensi A. 822. & Stredovsky de literis Eugenii II. Papæ de A. . 826. 826. refert, nec non Salisburgensis Historia Ecclesiastica confir- 978.

mat.

§. 29.

filio extradidit. Fidelitatem igitur eximiam aggressus est Suato-871. plucus; ast dum ea ipsi privationem Regalis potestatis, & capti- 996. seqq. vitatem, Regno verò suo exspoliationem, & provincia Francica

sequentem comprehendit, & Carolomanno Ludovici Germanici

A.Chr. conditionem pareret, vindictæ inde, & defectionis vix non perpe- Vid. App. tuò duraturæ ansa ei exstitit.

§, 31. His in motibus tamen nexum eum Francicum, æquis, sibi gentíque non inhonorificis conditionibus, in se suscipere minime adversatus est Suatoplucus: quin potius id per interpo-

873. sitionem Alamanni cujusdam captivi à se dimissi, Berthrammi 1001.
874. nomine, nec non brevi post per legatos suos ad Ludovicum Germanicum missos, expresse egit. Demum quoque conventum est, ut Suatoplucus Regi Ludovico sidelis esset, censum per annos singulos (id est tributum, ùt jam tempore Caroli M. conventum erat) penderet, cæterà verò quietè & pacisicè à Rege Ludovico viveret, id est, summam rerum apud suos, quæ sideli-

tati Regis nihil deroget, retineret. His pactis addita affinitas, 876. ducta à Suatopluco in uxorem Adelhaida Ludovici Germanici 2002. ex Carolomanno nepte, Arnulphi sorore, quæ marito suo tributi nuper renovati liberationem in dotem attulit. Hunc, salvo tributo, liberum cæterà statum Moraviæ obtinuisse docent

884. annales Francici, qui de termino Regni Bajowariorum. 1003contra Maravanos, item de termino Bajowariorum, 1004. quem fratres Vuillihalmus & Engilscalchus ad illos, id est Maravanos seu Moravos, prætenderunt, itaque de Francia ad Moravos usque limitata loquuntur. Mortuo jam Ludovico Germanico A. 876. Carolomanno A. 880. Ludovico 265. Juniore A. 882. dum Arnulphus ab A. 880. Charentanorum provinciam, unà cum Pannonia, regeret, Carolus Crassus autem à morte fratrum Carolomanni, & Ludovici Junioris, in Austrasiæ Regnum successisset, Suatoplucus quidem Pannoniam contra fi- 1004. lios Wilhelmi & Engelschalki (qui Arbonem, Pannoniæ locò 1005patrum suorum legitime præsectum, auxilio quorundam optimatum Bojoariorum, violenter deturbaverant) armata manu, ut fœderato sibi Arboni succurreret, & absentis Regis legitimi Caroli Crassi jura desenderet, intravit, & multis damnis affecit; aft proptereà notam infidelitatis apud Carolum Crassum non incurrit, sed præstito in manus reducis Caroli vasallagio, summam 1006. rerum apud suos non lædente, imperturbate administrationem 885. Regni sui continuavit, & paulò post quoque cum Arnulpho, qui dictis invasoribus faverat, reconciliatur.

§. 32. Circa hæc tempora eximiè crevit Regnum Moravicum. Annales Fuldenses ad A. 892. referunt: ab Arnulpho, 10070 qui cum exercitu Moraviam populabatur, legatos ad Bulgaros (infra Pannoniam in Mœsia superiori antiqua, & reliquis subjacentibus Danubii partibus habitantes) non terrestri itinere (id est ex Moravia rectà per Pannonias) sed per Regnum Brazlavonis (Wratislai) per sluvium Odogra & sluentes Savi sluminis (ergo Wratislaus erat Rex in hodierna Croatia ad Savum) missos esse; unde hi legati insidias Suatopluci per Pannoniam evitabant, & per Bojoarios in Croatiam, exinde ad Bulgaros sub Savo degentes, iter instituebant, adeóque Suatoplucus, in bello contra filios Engelschalki & Wilhelmi magnam Pannoniæ par-

niæ confirmare necesse habuit, sed & sponte, ast inconsulte, aliis eum titulis augere destinavit. Concessit enim ei, ùt ait Ré- 1033, gino, Ducatum Bohemensium: id est, quod juris Arnulpho in Bohemiam acquisitum erat, cessit imposterum Suatopluco Moraviæ Regi: ut itaque Bohemia à nexu erga Francicum Regnum Austrasiæ immediato in nexum mediatum Regis Moraviæ incideret. De hoc uberiùs agetur posteà, dum ad Bohemiæ sata perventum suerit. Hic autem pro serie dicendorum nudum factum illud commemorasse suspinieres.

892. S. 33. Vix elabentibus duobus abhinc annis cita prenitention, tia Arnulphum cepit de liberalitate erga Moraviæ Regem Suatoplucum exercita. Fidem hic & omnia promissa fregisse dicitur ab annalibus, facta autem specialia foedifraga silentur. Ingratitudo tanta vix credi potest, ut Suatoplucum sola procacitas, & arrogantia, in Arnulphum assinem, compatrem, & eximium fautorem moverit. Ut ùt verò sit, ad arma ventum, & in 893.

biennio inter partes pugnatum est, ad excidium serme Moraviæ, cujus pristina claritas intra postremum novennium ab A. 884.

894. estulgere coepit, sed nunc subitò iterum eclipsata est; brevi posthac etenim Suatoplucus pacem petere, tributo pendendo poviter se obstringere, terras suas Danubio viciniores cedere.

noviter se obstringere, terras suas Danubio viciniores cedere', & filium suum Suatobogium obsidatus pignore tradere necesse habuit. Pax ea in autumno A. 894. convenit, & haud multò

post Suatoplucus diem extremum clausit.

§. 34. Hîc jam mentio facienda quarta Hunnorum circa terras Danubianas epocha, cujus generosa propago hodierni Hungari sunt. Advenerat populus ille, specifice Hungaricus dictus, teste Reginone scriptore coævo & omni side digno, A. 889. ex 1008. 889. antiquissimis suis Scythiæ magnæ sedibus, út jam suprà cap. XIF. §. 27. G cap. XXIV. §. 1. dictum. Sedes has patrias Asiaticas Regino ad dictum A. 389. in Scythicis regnis & paludibus, quas Tanais sua resussone in immensum porrigit, & proximus illorum temporum sub Ottonibus Impp. scriptor Liuthprandus inter populos Pizenacos & Chazaros (in Colchide, Iberia, & Albania) & Russios (supra Tanaim) collocat: ut itaque vix dubitari possit, eas inter Moeotidem Paludem, Caucasios montes, Volgam, & Tanaim fluvios sitas suisse. Post generalem gentis Hungarorum descriptionem, pro circumstantiis illorum temporum exaggeratam, Regino specialem ulteriorem mentionem gestis anni 894. & morti Suatopluci subjicit, quòd Un- 1009. gari in Marahensium regione omnia usque ad solum depopulati fint; protestatur enim ipse ad A. 892. se posthàc recentiora non omnia scripturum. Non dissimulate autem de factis Arnulphi 1008. posterior Liuthprandus, quanquam stylo æquè illis temporibus accommodato, scripsit, eumque inculpavit, Hungaros in auxilium evocasse, ut unicum Maravanorum Ducem debellaret. Porrò annales Francorum Fuldenses tempus, quo primitus Hurl- 100% Pars I.

Achr. gari novi advenæ Arnulpho contra Moravos auxilio fuere, te-via hip.
892. Itatum reliquerunt ad A. 892. Hinc ergo ad Slavo - Moravicas origines notandum venit: 1mò. Hungari ab adventu suo A.
839. usque ad A. 892. nullibi in terris Francicis aut aliis Germanicis prodiisse leguntur: igitur in terris trans - Danubianis Dacicis se continuisse, & citrà nihil negotii, nisi postquàm acciti erant, secisse videntur. 2dò. Dum jam acciti Suatoplucum debellare juverant, magna ipsis portio cessit Regni Moravici.

\$, 35. Ad epilogum Regni Moraviæ procedendo imminuit is, à quo Suatoplucus infaustum & turbinibus variis actum regimen morte commutavit. Filios ille Regni hæredes duos reliquit, Suatobogium, qui apud Arnulphum obses sidelitatis paternæ erat, & Mogemirum. De horum gestis id solum ad Slavicas origines commemorandum venit, quòd Bohemis vicinis solos suis, eodem quondam genere editis, insestos se præbuerint, & tandem contra se invicem in civilia bella & contentionem de summa rerum eruperint, indéque vicinis occasionem dederint, sollos res Moravicas pro arbitrio involandi. Desolatum hoc modo & sollos.

908. discerptum est celebre olim Regnum Moraviæ, cujus pars eximia 1013.
908. hinc Hungaris, illinc Bohemis obtigit, corúmque fortunas auxit.

36. Hucusque de Moravia. Nunc de SORABIS quædam hic injicienda, antequam Bohemiæ status à Caroli M. ævo Contra Sorabos magnarum inimicitiarum fomes ab antiquo, ùt suprà dictum, Francis, Thuringis, & Saxonibus suppetebat; unde Saxonia A. 803. & 804. (vid. cap. XXVII. §. 27.) plenè subjugata, è re Francica & Saxonica omnino erat, invisos & infestos Sorabos, saltem cis-Albinos seu in hodierna Misnia, quò Albis abhine suturis fors incursionibus limes certior fieret, in ordinem redigere. Sorabos trans-Albinos seu Lusatios negat Manlius Comment. rer. Lusat. lib. 1, cap. 42. §. 4. armis Caroli M. tentatos esse; alii, ùt in notis ibidem, hac super re di-Communem tamen scriptores Lusatici ab Hoffmanno editi complectuntur sententiam cum Kunsebke Diss. Hist. de Lusat. sett. 3. §. 9. adventum Saxonum in Lusatiam in Henrici Aucupis tempora incidere, eósque, quamvis unà cum finitimis Francis, imperantibus Carolo M. & Ludovico Pio, multas expeditiones in Sorabos & Lusicos instituerent, & sæpius ex sententia rem gererent, firmam tamen stabilémque sedem Henrici Aucupis tempore demum invenisse. Idem Kunschke sett. 5. §. 4. ait: fide celeberrimorum hiltoricorum conitat, Slavorum nomine, sub quo etiam Venedi per Lusatiam comprehenduntur, Caroli M. tempore nihil fuisse illustrius. Hæc eadem verba habet Nesenus in Hist. Lusat. §. 24. & Mirus in Orat. de Lusat. Porro Kunschke §.7. subjungit: aliquoties igitur victi, animum tamen, pristinam libertatem recuperandi, Sorabi non deposuerunt. Cum enim bellis intestinis familia Carolingica se ipsam conficeret, optiCOROLLARIUM AD ORIGINES SLAVICAS. \$227

optimum Venedi tempus esse ducebant, quo in liber- via App. tatem se vindicare possent. S. 8. Rebelles verò Sorabos Num cum reliquis Slavis ita depressit Henricus I. Rex Germaniæ, ut Hunnos vocare in auxilium cogerentur. Nihilominus tamen felicissimis laudati Henrici armis eò redacti sunt, ut jugo Saxonico colla devicta subderent. Et infrà: & quò facilius Venedorum machinationes reprimeret, captum Soraborum agrum in Marchias di-Rinxit, issque Marchiones præfecit. Inter reliquos scripto. res Retum Lusaticatum Krüger in Disp. Hist. de Serbis puncto 6. §. 1. hæc habet: ùt Sorabes omnis miseriæ atque laboris patientes: sic cujuscunque servitutis impatientes cum omnibus Slavinis populis. Inde semper ompibus modis cò laborarunt à prima ætate, ut monarchiam, aliorumque dominatum in se fugerent: contrà verò in Democratia sive Aristocratia viverent. Quod hic dicit Krügerius, longè antiquioribus jam temporibus testatum reliquit Witichindus Monachus Corbejensis Hist. lib. 2. de bellis Ottonis Ma-1072. gni contra varios Slavorum populos inter alia sic inquiens: Illi verò (Slavi) nihilominus bellum quam pacem elegerunt, omnem miseriam caræ libertati postponentes. Est námque hujuscemodi genus hominum durum & laboris patiens, victu levissimo assuetum, & quod nostris gravi oneri esse solet, Slavi pro quadam voluptate deducunt. Transeunt sanè dies plurimi, his (Saxonibus) pro gloria, & pro magno latóque imperio, illis (Slavis) pro libertate ac ultima fervitute variè certantibus.

§. 37. His ad illationes infrà dicendas præmissis, annales 805. Francici sat certificant, A. 805. BOHEMIAM armis Caroli M. 1014. atque triplici quidem exercitu, ex partibus Bojoaricis, Franconicis, & Saxonicis irrumpente petitam, atque hac multitudine copiarum ita exterritam esse, ut Bohemi in acie contra hostes stare animum desponderint, & in intimis saltuum latebris resugium quæsierint. Exercitus Saxonicus, antequam Bohemiam intraret, Soraborum Regem Samelam vicit, atque duas ejusdem civitates expugnavit. Ex Bohemis occisus refertur Letzo, seu Lecho, id est Lech, Dux eorum. Non fuit ille Dux provinciæ, sed belli ex magnatibus Neciani Principis adhue impuberis: cui & alii duo viri bellicosi Milidruhus & Styrus in rebus bellicis gerendis assistebant; nec historiæ Bohemicæ ullum noverunt Lechum Bohemise verum principem. Historia Soraborum, ùt ex Miri Oratione de Lusatia apud Hoffmanuum Tom. 2. p. 283. videre est, etiam Ducem Bohemie Neclanum, ejusdem autem sidissimum & peritissimum belliducem Lechum asseverat, qui à Neclano ditionem ad Spreyum fluvium, ubi nunc Budissinensis ager.

Ff 2 bene-

228 ° ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXIX.

A.Chr. beneficiario jure possidendam acceperit, & filiam Suatanam vid. App. Witikindo Saxonum Duci in matrimonium collocaverit. Cau- Num. fa belli in Bohemos à Reginone & annalibus Laureshamensibus 1015. affertur, quòd Slavi, & nominetenus quoque Bohemi, Avaros (nuper tunc Christianos factos) in sedibus suis (in Austria hodierna cis-& trans-Danubiana) infestaverint. Hos à Francica evastatione ab A. 791. usque 799. residuos, & ditioni Francicæ adjectos Hunnos à Moravorum & Bohemorum (à quo pacem inter se A. 800. inierant) vi desensare, tum Imperii Francici honor, tum pietas erga religionem suadebat. Non minor autem causa belli alio ex latere Francorum, Saxoniæ nempe, aderat; Francorum enim & Saxonum res exigebat, Sorabos nimiùm vicinos & immixtos, nec non ab antiquitùs inquietos compescere: his verò Bohemi, quò terga à serpente ultra Sudetos montes potentia Francorum tutiora forent, auxilio non deesse censuerunt; unde & eadem expeditione Francica in Sorabos & Bohemos itum est. Repetitum hoc quoque anno sequenti: Caro-

806. lus enim junior, Caroli M. filius, qui priore anno triplici exer- 10174 citui in Bohemiam, inter Moldavam & Egram fluvios, testibus annalibus Francicis, deducto præerat, nunc exercitum in Sorabos duxit, alia autem manus ex Bojoariis in partem Bohemiæ missa est. Utrinque, tam in Sorabia, quam in Bohemia alibi loci ac priùs, & quidem in Sorabia trans-Albina seu Lusatia, in Bohemia verò in parte orientaliori trans Moldavam, quorsum elapso anno penetratum non suerat, actum suisse videtur. Colligendum id ex annalibus Francicis Moissiacensibus, qui priore anno Regem Soraborum Samelam in situ circa Weissenfelsam, itaque cis Albim victum, & obsidibus filiis datis pacifica- 1014. tum, sequente verò alium Soraborum Regem Misstonem, igitur 1017. trans Albim, occifum produnt: & cum Carolus junior, victoriâ contra Misitonem potitus, cum exercitu regressus, non verò Bohemiam, Bojoariis ibidem conjungendus, ingressus dicatur, pars Bohemiæ superiore anno devicta, Sorabis vicina, sinè motibus degisse, & novo jugo acquievisse dicenda est.

§. 38. Mortuo Carolo Magno, sub Imperio Ludovici Pii, 1018. \$16. annales Francici motus tantum Soraborum ad A. 816. nullos verrò nec nunc nec sequioribus annis ex parte Bohemorum pro-

dunt; memorabilia autem alia hoc sub tempore occurrunt:

817. 1mò A. 817. Ludovicus Pius divisionem regnorum inter filios fecit, in eaque Ludovico filio, qui Germanicus dictus, Bojoariam, Behemios, Carentanos, Avares, atque Slavos, qui à parte orientali Bajoaria sunt, igitur & Moraviam

822. & Bohemiam concessit. 2do A. 822. Ludovicus Pius in Fran- 1019, conosurt Conventum generalem habuit, & ad hunc ex regnis suis Optimates convocari jussit; præter hos autem comparuerunt ibidem legati varii, Slavorum imprimis Abotritorum, Soraborum, Vilsorum, Behemannorum, Maruanorum, Predenecentorum, nec non Avarum in Pannonia residentium, & demum Nordmannorum, id est Danorum. 3tiò. Post divisionem regno-

A.Chr. regnorum de A. 817. Ludovico Pio ex altera uxore Juditha, A. Vid. App. 819. ducta, natus est A. 823. filius Carolus, qui Calvus dictus; Num.

829. hunc posteà vix sexennem instigatu Judithæ A. 829. Regem declaravit, esque regnum in terra Alamannica & Rhætica, & parte Burgundiæ assignavit, indignantibus, ac proptereà, nec non alias ob causas rebellantibus reliquis filiis natu majoribus, quibus portio hæreditaria minuebatur. Unde ab hoc tempore inquietum & dissidis scissim suit Imperium Francicum, & populis aliis devictis majoris libertatis occasio dabatur. Latè hæc tractat & ex omnibus annalibus Francicis colligit Eckbardus de reb.

839. Franc. Orient. lib. 28. 4tò A. 839. mortuus est Neclanus Dux Bo-1020; hemiæ, eíque successit filius Hostivitus. Historia Bohemica sidem facit, Hostivitum ex Bohemiæ Ducibus primum fuisse, qui fœdus novum & æquum cum Imperatore Ludovico Pio, paulò post mortuo, percusserit, & imperii socius factus sit, id est, summam rerum apud suos sibi confirmari fecerit. Anno eo 839. Ludovicus Pius, ût annales Fuldenses referunt, mense Januario Rhenum transiit; ad initium Quadragesimæ in Franconofurt: ad Pascha in Alamannia: post Pascha mense Majo Wormatiæ: & à mense Julio in Aquitania commoratus est. Dum Wormatiæ esset, Hlutario filio suo (inquiunt annales) de Italia in fidem ejus venienti reconciliatur, regnúmque Francorum inter eum & Carlum sikum suum minimum dividit: Hlutario quidem, qui natu major crat, nominis sui dignitatem & sedem regni tribuens, Hludovvico verò filio suo minori, pro eo, quòd eum offenderat, Bajoanorum provincia tantum concella. Ad.

840. A. 840. pergunt annales Fuldenses: Hludovicus filius Imperatoris, partem regni trans Rhenum, quasi jure sibi debitam affectans, per Alamanniam facto itinere, venita ad Franconofurt, multorum ad se orientalium Francorum animis prudenti consilio conversis. Quo comperto Imperator de Aquitania infecto negotio redirecompulsus, &c. in Aquisgrani Pascha celebravit. &c. Post Pascha autem Imperator collecto exercitu filium per Thuringiam usq; ad terminos Barbarorum persequitur, exclusúmque à finibus Regni per Sclavorum terram cum magno labore Bajoanam redire compellit Ipse verò rebus in partibus illis ordinatis, ad Saltz villam Regiam (Palatium Salæ Franconico adfitum, ita Eckhard lib. 29. cap. 93.) reversus, dies letaniarum, & ascenfionis Domini folemnia celebravit. &c. Imperator verò Illis diebus morbo correptus ægrotare cœpit, & pers Mœnum fluvium navigio ad Franconofurt, inde post dies paucos in Insulam quandam Rheni fluminis prope Ff 3

a.Ch. Ingilenheim delatus, morbo invalescente XII. Cal. Jul. vid Am diem ultimum clausit, 5tò. Mortuo Ludovico Pio Franci 1020, Lotharium locò patris super se regnaturum suscipiunt. Cui autem non consentientes reliqui fratres Ludovicus Germanicus, & Carolus, contra Lotharium insurgere parant. Lotharius initis cum Ludovico induciis contra Carolum in Galliam movet. Ludovicus, ut de terris Germanicis securior esset, Orientales Francos, Alamannos, Saxones, Thuringos, fibi fidelitatis juramento confirmat. De Bojoariis non fit mentio, eò quòd illi dudum, patris & fratrum voluntate, ad eum pertinerent. 6tò.

847. Abhinc cœpit gravissimum bellum civile inter fratres hos, per 10276 quod vires Francici Imperii penè exhaustæ sunt. 7mò. Pax tan- 1022,

843. dem & divisio Regnorum in tres partes inter tres fratres convenit: Ludovicus citra Rhenum omnia accepit, indéque Germanicus dictus est. 8vò. Bellum hoc civile & scissio Imperii Francici nationibus exteris per Francos antehac devictis occasionem majoris libertatis capessendæ adauxerunt.

§. 39. Hic jam videndum est, quo loco RES BOHEMO-RUM SUB CAROLO M. ab A. 805. & fub LUDOVICO PIO. fuerint? Populi Germanici à Francis devicti in provincias Francicas redigebantur. A. 740. (ùt cap. XXVI. §. 16.) magna Thuringiæ pars, ab inde nova Francia & Franconia dicta, Regno Francico incorporabatur. A. 783. (utcap. XXV. S. 18.) Bojoaria Thassilone Duce deposito, Comitibus imposterum regenda tradebatur. A. 803. (ut cap. XXVII. §. 27.) Saxonia amisso jure propriorum Principum, Magistratuum, Legum, Judiciorum, conventuum, in unum idémque corpus cum Francia jungeba-Nihil tale Slavicis populis per Francos devictis evenit: sed, ùt natione & linguâ sejuncti, ita & suorum jurium compotes manserunt, & non obstante nexu sidelitatis erga Imperium Francicum, & tributi quotannis pendendi, summam rerum apud fuos retinuerunt. Factum hoc similiter cum Hunnis seu Avari-1016 bus, Austriæ & partis Pannoniæ sub Carolo M. incolis, ùt expressè testantur annales Francici. Hunc solum nexum agnoscunt historiæ Bohemicæ, Cosmas enim scriptor seculi XII. inchoantis Lib. 2. Chron. Bob. ad A. 2040. Legatos Brzetislai I. Ducis Bohemiæ ad Henricum III. Imp. missos sic loquentes inducit. Semper salvo tenore vestræ legis fumus, & hodie sumus sub imperio Caroli Regis: & ejus successoribus nostra gens nunquam extitit rebellis: & tibi in omnibus bellis mansit & semper manebit sidelis, si justitiam tantum. nobis facere velis. Talem nobis legem instituit Pipinus Magni Caroli Regis filius, ut annuatim Imperatorum. fuccessoribus CXX. boves electos, & D. Marcas solvamus. Marcam nostræ monetæ CC. nummos dicimus. Hoc testatur nostratum ætas in ætate: hoc omni anno finè refragatione tibi solvimus, & tuis successoribus sol, vere

Acus vere volumus. At si aliquo præter solitum legis jugo vid here nos aggravare volueris, mori potius prompti sumus, qu'am insuetum ferre onus. En genium & indolem nationis, quæ perire maluit, quam sub legibus alienis vivere, tributum autem, & fidelitatem generalem, ceu libertati haud offi-cientia, non aversata est. Pipinum Cosmas nominat, qui le-gem tributi Bohemis dederit, quanquam ex annalibus Francicis constet, non Pipinum, sed fratrem ejus Carolum juniorem expeditioni in Bohemiam de A. 805. præfuisse. Errorem tamen in nomine non crediderim: ut dicendum potius sit, Bohemos ad Pipinum tanquam mediatorem apud patrem pro pace concilianda recurrisse, ejúsque officiis eandem obtinuisse. Carolus Magnus A. 806. post jam devictos Bohemos, in charta divisionis Imperii Francorum, pro pace inter filios conservanda, apud Eckbardum de reb. Franc. Orient. Lib. 27. cap. 34. inter alia ait. Quicquid autem de Regno nostro extra hos terminos fuerit, id est Franciam, & Burgundiam, excepta illa. parte, quam Ludovico dedimus: atque Alamanniam, excepta portione, quam Pippino adscripsimus: Austriam, Nuistriam, Turingiam, Saxoniam, Frisiam, & partem Bajoariæ, quæ dicitur Nortgovv, dilecto filio nostro Carolo concessimus. Nihil hic dicit Carolus M. de Sorabia, Bohemia, Moravia, Avaria: utpote quæ terræ, tributariæ tantum, & extra corpus Imperii Francici constitutæ, eum ob finem armis domitæ, & nexu fidelitatis generali obstri-chæ erant, ut tuti ab invasionibus essent limites Imperii Francici. Hinc quoque Carolus M. libenter quidem Chagani Avarum conversionem ad fidem Christianam suscepit, sed Slavos Moravos, Bohemos, & Sorabos, in gentilitate perseverantes, ad figdem recipiendam, ùt Saxones, quos corpori Francico uniendos volebat, haud adegit: quin potius Moravi longo adhuc. Bohemi verò & Sorabi longissimo tempore, ritibus paganicis innexi relinquebantur: quod factum certè non fuisset, si cos quoque Carolus M. corpori Francico destinasset. Ludovicus Pius, ut S. praced. allatum, A. 822. ad Conventum Francosurtensem Optimates ex regnis suis convocari justit; inter hos minime reperiebantur Bohemi, sed horum, uti & aliorum Slavorum, nec non Avarum, & Danorum, quà exterorum & ad corpus Francicum non pertinentium populorum legati ad tributa offerenda & fœdera renovanda admissi sunt. Sub eodem Ludovico Pio ad A. 840. annales Francici terminos Barbarorum ad Thuringiam exisstere, & à sinibus Regni Francici Sclavorum terram incipere, ergo Bohemiam extra corpus Francicum esse asseverant. Nihil his obstat: ad A. 817. in divisione regnorum per Ludovicum, Pium facta, comprehendi Behemios, Avares, & Slavos, qui à, parte orientali Bajoariæ funt, id est, Moravos; quemadmodùm enim Avares certò summam rerum sibi reservatam habebant, & Moravi eandem acriter (ùt supra & 30. & siqq.) fibi

A.Ch. vindicabant, ita Bohemis nihil præjudicii generavit, quòd fo- Vid Appe

lius tributi nomine divisioni ei inserti fuerint.

§. 40. Ut autem Bohemis summa rerum intacta maneret, facile suadere poterat tum Slavici generis, sermonis, cultus, & morum disparitas, econtrà libertatis nulli genti inferior & omnium periculorum contemptrix æmulatio, tum quoque apud Carolum M. fracta jam tot laboribus & bellis ætas, apud Ludovicum Pium verò, ejúsque liberos, perpetua ferè discordia domestica, que animum ad plures populos Imperio Francico ar-Chiùs illigandos haud adjicere poterat. Hinc etiam colligendum, veraciter referri à Bohemica historia, quòd Ludovicus Pius, anno emortuali suo, sociale sequum cum Hostivito novo Duce Bohemiæ percusserit, per quod absque dubio summam rerum Hostivito apud suos, salvo tantum tributi annui onere, confirmavit: ut de cætero ille reverentiam erga Francorum Imperium; & quietem aleret, ac ingruente necessitate auxiliator contra hostes Francorum existeret. Opportunitas ad hoc fœdus ineun-840. dum aderat maxima: offensam patris Ludovici Pii incurrerat filius Ludovicus Germanicus, eò quòd hic ditionem suam vivente & invito patre extendere voluerit. Pater ipsum armis per Thuringiam usque ad fines Francicos, & terminos Barbarorum, id est Bohemiam persequebatur, & per hanc regionem in Bojoariam fuam sese recipere cogebat: dein ad Palatium suum in Franconia hodierna ad Salam fluvium se conferebat. Hostivitus, nuper tunc, post mortem patris Neclani, Bohemiæ Principatum adeptus, qui Ludovicum Germanicum per Bohemiam fugere viderat, & horum motuum particeps esse nolebat, omni ratione induci poterat, ut Ludovicum Pium haud longe à Bohemia commorantem inviseret, & studia sua pacis colendæ offerret; unde-& gratanter susceptus, & condigno scedere sancito amicè di-Ludovicus ipse Germanicus, dum mortuo patre missis est. partes suas contra fratres sulcire nitebatur, præter Bojoarios, quos út patrimonium à patre concessum dudum possidebat, & fidos fibi noscebat, Orientales Francos, Alamannos, Saxones, Thuringos, non verò Sorabos, Bohemos, Moravos, & Avares, sibi fidelitatis juramento confirmavit. Plura talia extraneitatis & regiminis separati indicia in subsequis Carolingicorum gestis occurrant.

6. 41. Ipsam censûs annui aut tributi pensitationem mini+ mè parere incorporationem vel subditelam, docent exempla illustrium quarumvis orbis gentium. Macedones & Illyrii, an 1076. tequam ob perpetuos motus in provinciam veram Romanam redigerentur, victi sæpius, triumphati, tributo addicti sunt: liberi tamen, sub suis legibus & magistratibus, manserunt. Gal- 10774 li & Britanni æquè primitùs sub tributo liberi, dein provinciæ Romanæ fuerunt. Thuringia seculo sexto libertatem annuo 1078. quingentorum porcorum tributo redemit: & demum serius sub jugum proprium Francorum cecidit. Saxonia, ùt Saxones scriptores omnes tuentur, non nisì sub Carolo M. in deditionem omnimodam venit: anteà verò tributum quingentorum boum j dein

Digitized by Google

COROLLARIUM AD ORIGINES SLAVICAS.

Ipfa Carolingica Stirps Galliæ dominatrix, quæ juga aliis gentibus imponere assueverat; seculo nono Normannis seu Danis tributaria sieri non dedignata est. Romanum Imperium, quo 1077. nihil unquam Augustius, Gothis, Hunnis, Persis, Bulgaris, & 1078. postremum seculo decimo Hungaris, tributum spondere & pendere necesse habuit: ast proptereà gentibus illis lege subjectionis non serviit. Taeitus jam pridem agnovit, tributa non 1077. unionem imperii sed extraneitatem sapere. Hugo Grotius quo-1080, que summum imperium pensitatione certi cujusdam annui haud imminui sensit.

§. 42. Prosequendo ulteriorem BOHEMICARUM RERUM SERIEM SUB STIRPE CAROLINGICA, dictum jam est in Apparatu, ab A. 840. quo Bohemiæ Dux universalis Hostivitus cum Ludovico Pio, paulò ante hujus mortem, fœdus æquum inierat, in nullis Francicis annalibus quidquam memoriæ proditum esse, unde constaret, dictum Ducem universalem Hostivitum, & eo mortuo, filium & fuccessorem Borzivogium, hostilibus illis Bohemorum specialium principum, aut Toparcharum, incursionibus in terras Francicas implicitos aut consentientes Testem nunc (præter Cosmam, suprà s. 39. citatum) advoco impartialem, coævum, & omni fide dignum, Reginonem Ab- 1033. batem, qui in A. 890. affirmare non dubitat, Bohemenses, qui hactenus principem suæ cognationis ac gentis super se habuerint, Francorum Regibus fidelitatem promissam inviolato fædere conservâsse. Fidelitatem Regino hic ipse per adjecta explicat, & eam, quæ fæderi congrua est, non autem, quæ ex subjectionis nexu procederet, intelligit. Omnia igitur, quæ anhales Francici de invasionibus & persidia Bohemorum memorant, particularium territoriorum sub-Regulis & Toparchis auctoribus adscribenda funt.

§. 43. Ad hanc illationem solidandam necesse est, statum Bohemiæ interiorem pro illis temporibus, in quantum historia domestica antiqua, mutila licet & nimium incuria, suppetit, penitiùs pervestigare. Hac in re tria potissimum consideranda veniunt: 1mò. Descendentes sororum Libussæ, quæ familiæ principalis Przemisleæ mater & origo suit. 2dò. Collaterales familiæ hujus Przemisleæ. 3tiò. Optimatum aliorum in genere ordo, & inveterata arrogantia, res familiæ, cui prælatus quisque, ad modum suum gubernandi. Descendentes sororum Libussæ Weleslavinus in Genealog. Princ. Bob. ex vetustis traditionibus per aliquot tantum generationes memoriæ posterorum repræsenta-Primogeniti Kassæ Rodislai filius Rodovius, secundogeniti Prostolai filius Chleboslaus, & nepotes Zbraslaus & Rod, noscuntur in historiis: reliquæ generationes verò in cineres oblivionis abierunt. Filia Kassæ Biela nepotem historiis cognitum tertiogenitum Sudipravum, pronepotem Hrutam, abnepotem Sukoslaum, & Atnepotem Milessium, qui una cum patre Sukoslao bellum utrique infelix contra Borzivogium gefit, nec non Stuymirum seu Stroymirum, Anti-Principem Bor-Z1V0-Pars I.

zivogii, incertum quo gradu generationis, edidit. De semine vid. Appe autem primogeniti ex Biela nepotis Chtibohi, & secundogeniti Lidomiri, quoniam paribus facinoribus caruerunt, siletur. Tetkæ, alterius sororis Libussæ, unica tantummodò generatio in filio Hes ab inventione ferri minerorum posteritati commendata est: reliqua propago silentio communi accessit. Non dubitandum autem, semen Croci, æquè in posteris Kassæ & Tetkæ, ac Libussæ, longè ultrà, quam historiæ ex solis peculiaribus gestis recordantur, durâsse, & singularem sibi inter reliquos optimates præeminentiam vindicasse. Illud ad præsentem materiam sufficiet, constare, Toparchas Bilinenses, & Milessovienses, Sukoslaum, Mileslium, Stuymirum, ausos esse, familiæ principali sese opponere, & regimen ejus involare: ut sat supérque credatur, hos & alios, Croci sanguine tumidos, de omnibus gestis suis, & præprimis de vindicandis vicinorum Germanorum injuriis, aut etiam, si luberet, de testificanda (ùt illi genio suo abundantes credebant) heroica & Croci sanguini digna indole in incursoriis viciniarum, quoquo prætextu excusandis exercitationibus, rationem familiæ principali, Regentíque ejus, reddere, haud necesse existimasse: sed pro suo arbitrio plerumque, donec impunè liceret, versatos esse. Ad hanc descendentiam Croci & sororum Libussæ retulerim superbiam Krasnici, Kurzimensis quondam Reguli, præter familiam principalem, attamen, ùt ipse apud Regem Moraviæ gloriatus est, illustriori cæteris prosapia orti: quem Hagecius ad A. 859. & ex eo alii, non altius nisi à patre Dolisone repetere sciverunt, & ejus temeritatis arguunt, ut verum Pragensem Principem principatu exuere, séque in dominatum universalem evehere anniteretur; cum autem id malè & in privationem pristinæ possessionis cederet, Regi Moraviæ se subdere, ejúsque arma in populares suos provocare, vano licèt eventu, haud ambigeret.

§. 44. Collaterales familiæ principalis Przemisleæ certio-rem in historiis Bohemicis locum invenerunt. Ex iis ad epocham, de qua mihi modò agitur, Carolingicorum Imperatorum, duæ lineæ commemorandæ veniunt: 1md. Vnislao, quinto post Przemislum Duci, frater suit Wratislaus, princeps Lucensis seu Satecensis: cui in principatu filius successit Wlastislaus, qui Neclano legitimo Principi ex una, sicut antè dictus Krasnicus Kurzimensis ex altera parte, de principatsi universali litem movit; sed armis per Styrum Neclani Belliducem oppositis oppressus est. 2dò. Ut Principibus Pragensibus nunquam deessent æmuli, Neclanus, præter Hostivitum legitimum successorem, progenuerat Mstibogium; qui post mortem patris Kurzimensem principatum adeptus arma primitus fratri de fumma rerum : iis autem haud ad opinionem cedentibus, Moravis vicinis, suis solis auspiciis, ad suum interitum, & reprobante consilium Hostivito fratre, intulit. Incidenter hic notandum: ab Hagecio, ex abbreviationis epocharum Bohemicarum ob suppositum adventus Czechi nimis serum studio, Mstibogii filium, quem Weleslavinus Radslaum & Celidruhum nominat, cum Drslao, qui contra S. WenA.Ch. Wenceslaum in pugna stetit, in unum idémque individuum com- vid. Apppingi: magna sat credulitate, nepotem Neclani Drslaum, cum abnepote S. Wenceslao in Campo Martio concurrisse. Intermedium itaque Radslaum inter Mstibogium & Drslaum æquè Hagecius hic in linea collaterali, ac alibi in linea principali Vnislaum inter Wogenum & Krzezomislum, erasit.

§. 45. Ad Optimatum ordinem monuisse interim satis erit, quod suprà s. 26. dictum est: optimates tales sex, Moraviæ vicinos, suis itidem auspiciis, contra Moravos, æquè particulares, bellum coeptasse: cui auctor Princeps nullatenus, & ex neutra parte, præsumi potest; quoniam pax generalis inter utramque gentem, paulò antè convenerat, obviis quibuslibet & aliter tollendis de causis haud temerè infringenda. Unde etiam motus hi, ùt privatim cœpêre, ita & privatis utrinque damnis conquievere, atque eapropter gens genti aperto bello inimica facta Docet autem exemplum hoc, si posthàc in annalibus Francicis arma Bohemorum audiantur, id nec pro insolito quoquam, nec pro facinore totius gentis, sed liberiorum potiùs optimatum, aut tandem principum simul Satecensium particularium, reputandum esse; his enim interclusi & abscissi quasi à Francicis terris erant Principes legitimi, titulo & jure universa-les, re ipsa verò non nisi Pragenses seu Wissehradenses, quibus ad tempora usque Imperatorum Saxonicorum Lucenses seu Satecenses sub-Reguli perpetuò obnitebantur.

§. 46. Ad narrata ipsa annalium Francicorum nunc pro846, grediendo: A. 846. Ludovicus Germanicus ab expeditione in 987.1023.
Moravos reversus dicitur ab annalibus Bertinianis ob intestina
bella cum fratribus, & ob hostium victoriam. Ultimum hoc
explicant annales Fuldenses, quòd per Bohemannos cum magna
dissicultate & grandi damno exercitus sui reversus sit. Hoc in
regressu, ex Moravia per Bohemiam in Franciam, permeari
tantum poterat pars australior Bohemiæ, unde & ibi, absque
scitu Principis Wissehradensis, per tumultuariè collectam optimatum manum exercitus Ludovici damnum passus est. Expeditio, cujus annales Bertiniani ad A. 847. & Fuldenses ad A. 1024.

848. contra Bohemos meminerunt, una eadémque, anno tantum transposito, contra Bohemos australiores suisse videtur; 849. subsequens verò de A. 849. certò de iisdem intelligenda est, quoniam ei expeditioni Hernustus partium illarum Dux præfuisse dicitur, is autem, út docet Eckbardus de Reb. Franc. Orient. lib. 30. cap. 69. Marchio limitis Austriaci erat. Notandúm hic: 1mò. A. 848. Bohemi pacis gratia legatos mittere, & obsides dare coacti: legati quoque illi simul cum aliis legatis fratrum Ludovici & Nordmannorum admissi, & absoluti sunt; quod certè incorporationem Bohemiæ ad Francicum Regnum minime sapit. 2dò. A. 849. Bohemi per legatos, non ad Ernestum primarium. Francorum Ducem, sed ad Tachulphum Sorabici limitis (id est Thuringiæ, Eckhard. ihid.) Ducem, tanquam scientem leges & consuetudines Slavicas, directos, promittunt, se

ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXIX.

Guendinibus Slavicis, feu salva cæterum legibus & con-vid. App. Guendinibus Slavicis, feu salva cæterum libertate subsistere possent) facturos, gtiò dum reliqui optimates Francici arbitiqui pacis Tachulfo inviderent, & rupto pacis negotio in Bobemos incompositè querent, ast cæderentur, ipsi Franci à clade residui pro securo regressu ad sua obsides Bohemis victoribus dere paces le habuerunt.

dare necesse habuerunt.

§ 47. Sorabi in Thuringia A. 851. magis fame quam ferro 1025.

perdomiti, & qui ex iis Dalmatæ vocabantur, A. 856. tributarii (quod intelligendum, iteratò) facti sint; ergo nihil miri, quod Bohemorum pars æquè circa hæc tempora tributario nexui refragata, & in omnimodam libertatem se reasserere conata sit. Dicuntur autem tunc nonnulli ex eorum Ducibus in deditionem, id est in tributi nexum, venisse, & quidem illi, quos Ludovicus Germanicus ex Thuringia in Bojoariam transibat, itaque Bohemi occidentassores in principatu satecensi. Ex verbis: mannistos verum publius, apparet, Francis tot pro Ducibus Bohemis verum publius, apparet, Francis tot pro Ducibus Bohemis habitos suisse supurates in fronte collecte ex sua tribul silanis, in Woywodae seu Ductores, pugnæ se offerebant. Interpretatio hæc necessario sluit ex narratis annasium Fuldensimi ad A. 845. ubi quatuoridecim ex Ducibus Boeman-986. notitin ettim shomimibus suis Christianam religionem designation suisse suisse sui primerum ex qualibet familia aut tribu sincipantum quidem, seu primorum ex qualibet familia aut tribu sincipantum. Porro gesta Anni 857. sat commonstrant, ubi la section primerum primerum ex qualibet samilia aut tribu sincipantum. Porro gesta Anni 857. sat commonstrant, ubi la section primerum subi civitas scalalusati, seu, ut aliter editur, sciavitaso respectivas del vel slawate, in principantum Satecensi, reperiebatur; hæc civitas à multis annis rebellis dicitur, ergo ei, & vicinie non verò Pragensi principatur cui millium ex pro-

parte ubi civitas Scalalugati, seu, ut aliter editur, Sciavitago 1026, sei, id est vel Slawnici, vel Slawatæ, in principatu Satecensi, reperiebatur; hæc civitas à multis annis rebellis dicitur, ergo ei, & viciniæ, non verò Pragensi principatui, cui nullum ex produis Ducibus nomen convenit, motus hi, & anteriores, debentur; neque e sam libero statui Pragensis principatus ullatenus offecit; quòd Ludovicus Germanicus profugum in Moraviam fratrem Sclavitagonis, principatu Satecensi, titulo tenus, non re, investierit; cum sequenti anno nec Sorabi, minus itaque Bohero mi, à motubus abstinuerint.

369. Ali 148. Clesta anni 860. docent, Behemos, qui terminos Ba- 10276 jearin metro principali non fine li ficcione di di di principali di Moltavan superiorem, nec non Moravia vicinos. Alii quoque Behemis Thuringis vicini, ergo circa principatum Sate-censem sedentes; Thuringiam invaserunt, dein verò dextras sibis

871. à Carolomanno dani petint & accipiunt. A. 871. iterum de 1028.
Bohemis, qui irraptionem in Bojoariam moliebantur, ergo de

872. vicinis huic provincia, agituu A. 872 on his in fugam per Francos acti referentut Duces quinque , quorum nomina non nii:
particularibus optimaribus, & ut Pellina interpretatur, Suentosiao Bilinenii, Wixoslao Ondanenii, Harmanno cuidam Thuringo, Spitimiro Werschowitzenii, & Mstislao Kadanenii, conveniunt.

9.49.

A.Chr. §. 49. Reliqua gesta usque ad A. 890. sat testantur, quo lo-vid. App. co suerint res Francicæ, & econtrà vicinorum Slavorum. Francia propriè Salà sluvio, Thuringico nempe, terminabatur: cis 1031. eum residebat Dux limitis Sorabici: trans eum erant Slavi Sora-1032. bi (A. 874.) Nec non Dalmatii (A. 880.) Slavi Salæ proximi seu accolæ erant Francis Fideles (A. 880.) An hæc sidelitas subjectionem, an tributi tantùm pensitationem importaverit, dubium quidem, ast ultimum verius est; Servitium enim prissimum (de quo ad A. 874. & 877.) in hoc posteriore anno de solito censu, itaque tributo explicatur. Par erat tributi conditio Bohemis, salva tamen cæterùm libertate; & quanquam Regna Slavorum Bebeimensium & Marabensium, divisioni regnorum inter silios Ludovici Germanici A. 876. celebratæ, inserta nominetentus reperiantur: ea tamen insertio tributi commodum solummodò, aut ad summum spem, regna ea imposterùm provinciam Francicam sieri posse, respicit; unde mentio illorum sacta est, nè

acquisitis fors regnis illis dubium de nova inter fratres paciscen-

da divisione oriretur.

§.50. Annus 890. inter maxime notabiles est pro systhemate antiquo Regni Bohemiæ; præterquam enim, quod ex eo causa corruptæ chronologiæ illorum & antecedentium temporum, apud Hagecium, ejúsque sequaces, non modica ex parte petenda sit, ut infra pluribus dicetur: etiam annus is machinam invexit, quâ antiquum fastigium regium, primitus Marcomannicum, dein Slavo-Moravicum, convulsum, disjectum, & solo æquatum, atque partim in Hungaros, partim in Slavo-Bohemos delatum, ibidémque in splendorem perpetuum egestum est. Regnum illud, dum jam, abolito Marcomannico nomine, Marahense seu Moravicum vocaretur, ante tertiam Hunnorum epocham, id est ante A. 744. (ùt hæc suprà cap. XXVIII. dicta sunt) in maxima, post verò in minore quidem, modò de-modò accrescente, ast semper adhuc eximia celebritate erat. A. 760. (ùt §. 24. bos cap.) Rex Moraviæ Samomir terras Slavorum Polonorum, A. 793. Samoslaus fuccessor terras Slavorum Bohemorum, suæ ditioni, ex vetere sors jure Marcomannico, adjicere nitebatur: molimen utrumque armis repressum: illud simpliciter exin neglectu, hoc pace terminatum est. hæc convenerit, scriptores tacent; Christianus tamen, antiquis-1037. simus Bohemiæ scriptor, eum, qui Moraviæ tempore adventûs SS. Cyrilli & Methudii præerat, id est Radislaum ab A. 846. usque 870. rerum potitum, Principem vocat, qui partibus in illis tunc dominabatur, & imperabat universæ terræ ceu magnificus Imperator. Idem Christianus paulò post de 1039, Borzivogii Bohemiæ Principis baptismo agens, eum quodam tempore, negotii sui populique sibi commissi causa, Ducem suum vel Regem Zvvatopule (prædicti nempe Radislai successorem Suatoplucum) adusse, & ab hoc benigne susceptum esse refert. Compellat ergo Christianus Regem Moraviæ magnificum Imperatorem, & Borzivogii Ducem vel Regem, Gg 3

hom gem, quem ille populi sibi commissi causa adierit. Denotant vid. App. heec aliqualem omnino superioritatem Regis Moraviæ in Bohe- Num. miam, undecunque demum illa nata sit. Ignorantiæ & errori Christiani hic nullus locus est: ipse enim familia principali satus, & Borzivogii pronepos, ætate sua à Baptismo Borzivogii 722. nec seculo integro distabat, ùt documento finientis seculi decimi originaliter adhuc exstante indubiè constat. Concessioni Arnulphi Cæsaris de A. 890. (de qua mox) non attribuenda est hæc superioritas: quoniam Baptismus Borzivogii anno multum, anteriori, & in mea quidem opinione anno 877. debetur. Con-1041. sequens ergo est, eam comem reverentiam, quâ Borzivogius 1054. causam populi sui ad Suatoplucum tanquam arbitrum deferre inductus fuit, ex triplici fonte: primatûs nempe Moravici inter Slavos Principes: juris quondam regni Marcomannici in Slavo-Moravos præcipuè translati: & pacis inter gentem Slavo-Moravicam & Bohemicam A. 800. compositæ, promanâsse. Primatum inter Slavorum Limigantium Respublicas meritò sibi olim Croatia vindicabat; illa enim non tantum Slavo-Bohemis & Polonis seminarium exstitit, sed & prima ex Slavo-Limigantibus coloniis Regnum, illúdque celebre, sub Rege Samone A. 624. (ùt cap. XXII.) in se excitavit: & ex familia sua regia (ùt. cap. XXVIII.) plurimos, fi non ad unum omnes Reges in Moraviam transplantavit. Cum autem seculo octavo medio (ut cap. XXII. §. 24. 25.) Regnum Charentanorum concideret, & sub-Imperium Francicum redigeretur: meritò iterum primus honor inter Principatus Slaviços in Reges Moraviæ devolvebatur, ut hi comiter ab aliis colerentur. Jus quondam Marcomannorum, longè latéque dominantium, in Quados, & Quadorum in Slavo-Moravos transierat: ut saltem id Regibus Moravicis pro prætextu ad redintegrandos antiquæ ditionis limites, & præprimis in Bohemiam, tanquam sedem olim primariam Marcomannorum suffecerit: cum historiæ ipsæ Bohemicæ testentur, in Bohemia Moravis vicina, populorum antiquorum Germanicorum, utique ergo Marcomannicorum & Quadicorum, progeniem seculo octavo finiente adhuc sedes habuisse: quas postliminio dilatare Rex Moraviæ Samoslaus statuerat. Armis dein utrinque eductis, & allisis alternis viribus, de pace demum A. 800. convenit: quâ comem aliquam Bohemorum Principum erga Reges Moraviæ reverentiam pactam credere, nec honor Slavo-Bohemorum cò minime imminuendus, nec aliud quid vetat; ast potius major utriusque cognatæ nationis ex hoc sædere contra exteros securitas suadet: & testimonium vix non coævum. Christiani ex familia principali Bohemica orti impellit. Hanc reverentiam observarunt Duces Bohemiæ, tum Hostivitus, dum (ùt Hagecius ad A. 887. tempore tamen nimis serotino, & infra annum 856. retrahendo narrat) captos à fratré suo Mshibogio Moravos, sibi in ostentationem victoriæ transmissos, Regis Moraviæ potestati spontè reddidit: tum filius Hostiviti Borzivogius, dum (ùt suprà) A. 877. Suatoplucum, qui anno elapso.

239

A.Che. familiæ regiæ Francicæ per matrimonium se junxerat, accede: Vid. App.
re, & scederis antiqui renovationem obire non distulit.
Num.
1002.

§. 51. Hoc prænotato, ad gesta anni 890. regrediendo, narrant annales Francici: inter Arnulphum Cæsarem & Suatoplu-1033. cum Moraviæ Regem in Omuntesberg conventum celebratum esse, in quo Regi Cæsar Ducatum Bohemensium concesserit. Rationes ad hoc moventes recenfentur: quòd Cæsari, antequam in Regni fastigio sublimaretur, Rex familiaritatis gratia (id est affinitate, ob uxorem Adelhaidam, Arnulphi sororem) fuerit connexus: & quòd filium Cæsaris Zundebolch (Suatoplucum) ex pellice natum, Rex à sacro fonte levaverit. Hinc apparet igitur, quanti id juris, quod in Bohemiam habuit, fecerit Arnulphus, cùm tam facile ob affinitatis & cognationis spiritualis connexionem eo se abdicare non dubitaverit; unde nihil illud erat, nisì comis reverentia, & tributi haud magni pensitatio. Econtrà ex parte Suatopluci liberalitas illa magni æstimanda erat; cum enim inter Slavo-Bohemos & Moravos paritas generis, fermonis, legum, & consuetudinum esset, sperare Suatoplucus poterat, Bohemiam sibi vel solo nationis titulo addictam, & ad omnia molienda auxiliatricem, quin & sensim, remota familia principali Bohemica, utramque gentem & regionem in unum idémque imperium coalituram fore: quod sanè solium Moraviæ augustum, & posteros Suatopluci gloria & potentia claros red-didisset. Non temperavit autem à præmatura elatione animum Suatoplucus, sed tum nauseam sui Bohemis, tum poenitentiam facti Arnulpho, superbis & inimicis agitationibus acceleravit. Que inde respectu Moravise consecuta sint, jam suprà s. 33. & fegq. dictum est.

3.52. Quid ab hoc tempore cum Bohemis actum sit, ab annalibus Francicis ad A. 897. proditur, dum Duces Bohemotom, Ratisbonam ad Imperatorem Arnulphum venientes, de frequentibus hucusque per Moravos perpessis oppressionibus conquesti sunt, & oblatis muneribus regiis auxilium Arnulphi implorârunt. Duces illi gratanter suscepti, verbis consolatoriis erecti, & donis honorati ad sua redierunt. Imperator autem totum tempus autumnale ibidem locorum ad Danubium & Reganum sluvium transegit, si qua fortè necessitas Bohemis suppetias ferre exigeret. Nihil autem à Moravis imposterum contra

vile inter filios Suatopluci Suatobogium & Mogemirum coepit.

900. Quin potius A. 899. Bojoarii, & A. 900. Bojoarii iterum, & 1012.

900. Quin potius A. 899. Bojoarii, & A. 900. Bojoarii iterum, & 1012. fimul eis juncti Bohemi ex una, ficut Hungari ex altera parte, Moraviæ diripiendæ incubuerunt: cujus quoque discerptio interpartes bellum inferentes haud multis annis post secuta est.

Ad finem anni 899. octavâ Decembris mortuus est Arnulphus, & ei successit silius Ludovicus Infans, sub quo omnia turbata erant. Nunc igitur saltem, si non ab A. 890. Bohemi plena libertate gaudebant; Franci enim tributi jure se abdicaverant: Moravi potentiâ suâ cadebant, & maxima eorum portio Bohemia.

€3 €

A.Chr. miæ accrescebat. Omnia hæc autem ex præcoci Annulphi com vid App. filio de cedenda Suatopluco Bohemia fluxerunt.

S. 53. Libertas ea Bohemiæ ad intra, jam omnibus numeris absoluta, alteri quoque præter Moraviam accremento ad extra occasionem dedit. Accrementum id Sorabia suit. Terra illa, vel pars saltem, jam olim nexum cum Bohemia snierat: tradunt enim scriptores rerum Lusaticarum, ùt supra §. 37. Carali Magni tempore Budissinensem agrum à Lecho Neclani Bohemiæ Principis Belliduce, benessoiario jure ejusdem Principis, possessium suisse. Avulsionem ejus terræ à nexu Bohemico Pessina in Phosphoro, radio tertio, pag. 130. ad tempora Hostiviti Principis, Neclani silii, refert. De tempore recuperationis Frencesius in Nomencolatore utrinsque Lusatia, verbo Budissa, Tom. 2. script. Lusat, sic loquitur: accedit, quòd annum adeptæ à Bohemis Lusatiæ Bartholomæus Scultetus Gorlicensis, alique.

ciant. Sorabi itaque, cùm res Francicæ post mortem Arnulaphi ad infantem recidissent, & spem nullam duraturæ Franco-rum gloriæ darent, popularibus suis Bohemis pro communi libertate tuenda sese adunârunt. Integer nexus is usque ad primum Saxonicæ stirpis Imperatorem HENRICUM AUCUPEM tenuit. Ab hoc autem, à principio statim imperii sui, Sorabiæ partem cis-Albinam, seu Misniam, Saxoniæ suæ terminis adjectam, & obinde bellum ei à Wratislao Duce Bohemiæ motum, ast amica pactione sublatum suisse vult Pessina & Puczalka ad A. 1062.

919. 919. Gundlingius in Lib. Sing. de Henrico Aucupe §: 15: ad eundem 1064. annum expeditiones Henrici Aucupis contra Burchardum Sue-\
viæ, & Arnulphum Bavariæ Duces, regiam potessatem affectan-

928. tes ponit, & demum ad A. 928. tam Sorabos Milzenos seu Lusaticos, quam Dalemincios, post Mismenses dictos, devictos,
& Saxoniæ unitos refert: ut eò usque quoque Bohemos in Sorabiæ possessione relictos suisse, atque A. 919. desuper ob urgentiora Henrici molimina dilatoriam interim pactionem intercessisse, sidei consentaneum sit.

§. 54. Eodem hoc anno, cùm Henricus Auceps jam pri- 1064. dem Sueviæ & Bavariæ Duces in ordinem redegisset: cum Carolo simplici Galliæ Rege pacem & sœdus composuisset: cum Hungaris inducias novennales sirmâsset: disciplinam militarem apud suos optime ordinasset: Slavos omnes, sibi extra Bohemiam vicinos, Hevellos, Redarios, Milzenos, Dalemincios, subjecisset: itaque nunc quoque Sudetos montes transcendere non amplius distineretur: in Bohemiam Thuringiæ & Misniæ vicinam, id est in Principem particularem seu sub-Regulum Satecensem, nec non Toparcham Bilinensem, arma Henrici prolata esse, sides Continuatoris Reginonis coævi, & Witichindi 1066. Monachi Corbejensis exigit.

930. §. 55. Anno dein 930. S. Wenceslaus Dux Bohemiæ, jure omnino generalis & supremus, re ipsa autem, seu affectatione aliorum sub-Regulorum Kurzimensis, Boleslaviensis, & Satecensis,

A.Che. censis, quin & Toparcharum quorundam, Wischehradensi seu Vid App. Pragensi districtui incluses, armis Saxonum petebatur. De Prin- 1064. cipe hoc piissimo, & propagandæ Christianæ sidei in gentiles 106 populares suos ferventissimo, ast de contrariis sub-Regulorum 1067, storum, vel adhuc gentilium, vel gentilismo imperii sui conservandi causa nimiùm conniventium studiis apprime edocto, credere cum Pessina sas est, eum arma Henrici, potentis, Chri- 10591 kiani, & pii itidem Regis, non ùt pœnam aut tribulationem à Deo immissam, sed ut misericordiam super populo suo, & maximum beneficium reveritum esse; quapropter etiam de vi, qua 🛶 🔾 Henricus adversus S. Wenceslaum indiguerit, nulla apud scriz ptores mentio: immo verba Hermanni Contracti, Henricus Rex Bohemiam petit: & Witichindi, Pragam adiit cum omni exercitu, Bohemorum urbem, non inferunt obsidionem Pragæ, ùt velle videtur Sigebertus Gemblacensis; sed S. Wenceslaus Henrico, antequam Prage appropinquavit, obviam factus est, & ei se cum urbe submisst. Unde Henricus ca, stra quidem Pragæ admovit, sed exercitûs tantum locandi, non oblidionis & expugnationis gratia. Quis effectus hujus, sui & Urbis, deditionis fuerit, tradit Witichindus dicens: igitur, 1067. RexBohemias tributarias faciens reversus est in Saxoniame vocat ille Bohemias tributarias, quasi plures, quoniam Bohemia in plures principatus & dominationes, S. Wenceslai pote statem, nisì à quo protectione Henrici fretus erat, leviter valde agnoscentes, discerpta suit. Ad subjugationem arctiorem populi Bohemici, natione, lingua, moribus, & institutis admodum discrepantis, non processit Henricus, sed eum suæ libertati, salvo tributi & fidelitatis generali nexu, reliquit. Aliter plane in coadunanda Saxoniæ Sorabia è re sua censuit: quoniam enim limites Saxoniæ, non nisi incorporatis usque ad Sudetos mon! tes terris Sorabicis, in tuto collocati viderentur, Sorabiam Saxonicam fecit, &, ùt supra §. 36. præmissum, in Marchias di-stinxit, issque Marchiones præfecit. Hoc ipsum nomen Marchiarum seu Limitanearum prasecturarum per se, non accedentibus aliis documentis, sat connotat, Bohemiam extra Corpus Imperii Saxonici, ût olim Francici, exstitisse, suarumque legum ac institutorum particularium compotem mansisse.

8. §. 56. S. Wenceslao, manu fratris, & consilio matris impiæ & gentilis, martyrii palmam adepto, & Boleslao I. fratricida rerum potito, inversus erat, respectu regiminis Wenceslai, status Bohemiæ: sub Wenceslao, antequam ipse Henrico Aucupi manus dedisset, sub-Reguli vel maxime Saxoniæ resragabantur: sub Boleslao econtrà sub-Regulus Lucensis seu Satecentra saxoniæ adhærabat. & Boleslao indignanti obsistente que

939. sis Saxoniæ adhærebat, & Boleslao indignanti obsistebat; quadrosse propter Boleslaus bello eum petiit, & civitatem ejusdem cepit, destruxit, & in solitudinem reduxit. Sub-Regulus ille erat Do-10714 bromirus, ùt testantur historiæ Bohemicæ. Imploraverat Do-

940. bromirus suppetias ex Saxonia ab OTTONE MAGNO, & im- 1070. petraverat: ast nec ea, nec anni sequentis expeditio Saxonica Fars I. Hh feli-

ORIGINUM SLAVICARUM CAPUT XXIX.

A.ch., felicem habuit exitum contra Boleslai undique contractas vires; Vid. App. & quanquam ipfe Otto Magnus cum exercitu superinducto prosperiore uteretur fortuna; protractum tamen bellum id est usque in decimum quartum sui imperii annum.

oceptans, obsides conservandæ imposterum pacis ad Ottonem
Magnum misst: quos hic populo suo præsentari jussit, satis super eis lætatus, ùt inquit Witichindus. Pacta pacis interim

exercitum in Bohemiam duxit, & civitatem Novam, nunc veterem Boleslaviam nuncupatam, firmissimum tunc in Bohemia 10756 munimentum, inibíque clausum Boleslai filium obsedit. Non fervide egit obsidionem Otto, sed prudenti consilio diremit (seu distulit) prelium, ne miles Saxonicus conscensis muris ad prædas dilaberetur, indéque aliquod periculum ineideret. Protracta taliter obsidione Boleslaus senior seu Dux, qui Pragæ morabatur, confiderata tum Ottonis virtute, tum exercitus ejus multitudine, urbe (Pragensi) egressus (& in castra Ottonis Boleslaviam veniens) maluit tantæ Majestati subjici, quam ultimam perniciem pati, id est extrema exspectare: Subque signis stans, & Regem audiens, responsáque reddens, veniam tandem (id est pacem & obliterationem præteritorum) promeruit. Que responsa reddere, & quas excusationes afferre Boleslaus potuerit, ipse Witichindus alibi æquanimiter pandit, 1072. dum dicit: Transcunt sane dies plurimi, his (id est Saxonibus) pro gloria, & pro magno latóque imperio, illis (id est Slavis) pro libertate ac ultima servitute variè cer-Variè omnino certabatur tum in aliis Slavorum terris, tum in Bohemia: & hic locorum præprimis fitus ingentibus montibus & silvis undique, ceu propugnaculo, cinctus, animos Bohemorum bello natos, & tuendæ libertati immori paratos, ad varietatem armorum quacunque opportunitate tentandam provocare poterat. Unde quoque sat lætatus est Otto super obsidibusBoleslai, & demum eò res venit, ut Boleslaus nec extrema exfpectaret, nec extrema passus sit, sed, salva rerum summa apud suos, reverentiam imperii Saxonici induerit, & tributi pensitatione annua coluerit. Chronologia anni 950, certa est tum ex 1056. Continuatore Reginonis, qui annum eum expresse habet, tum 1075. ex iis, quæ ex Witichindo num. 1075. dicta funt.

§. 53. In hac submissione Boleslai ultimum notabiliorem ERROREM CHRONOLOGICUM Hagecius commisst, dum eam ad annum usque 964. distulit, & de cætero sabellis aspersit. Prodit hinc, se Witichindum in præmissio laterculo auctorum, quibus usus sit, honoris tantùm causa nominasse: quoniam eo viso & pensato, gesta inter Ottonem Magnum & Boleslaum, 1069. quæ Witichindus haud persunctoriè tractat, simpliciter præterire, & illis longè alia substituere, verecundiæ duxisset: aliter

n.ch., quaque de bello Ottonia contre Baleslaus, ejúsque terminatio, Vil Ape ne in decima quanto impurio Octonio anno acastiquam usque 064 producendo y adoució debuides es Politico autem blagecius reche chronologiæ demum jungitur, & gondigus laude tum à temporis rum a materiam aigentime privanciis pon cir. In anterioribus ninilominis id precipui ci debetui, quod materias ilidem pleniùs, quam quisquam ante le, ùt ut tempori debito ere
ptas collegerit, at gratæ ob id posteritati tradiderit; climi postissimum saltem, narrata suis locis ex combinatione almade
adveniente restitui queant. Tota consulio chronologiæ aitiquiorum temporum in Hagecio ex duplici falso supposito, nempe adventus Czechi in Bohemiam de A. 622. & baptismi Borzivogii, primi Ducis Christiani, de A. 894. promanare viderari
Intervallum suc comprehensim non sisi ducentorum quinquaginta annotum est: quod ita dispertitut Hagecius. ginta annotum est: quod ita dispertitut Hagecius, ut primordia Slavo-Bohemorum à Czecho usque ad morteur Primislai cert tum, regimen verò sublequorum Ducum, Nezamisli, Mnate, Wogeni, Vnislai (quem quidem plane expungit) Krzezomisli, Neclani, Hossiviti, nec non Borzivogii usque att baptismum, centum quinquaginta annis includat, & Neclani incipecie regimen primum ab A. 8 72. regnante jam dudum in Francis napote Caroli M. Ludovico Germanico, ordiatus: licet opinis bistoria Bohemica, quin & Sorabica, & Francica, Neclani impuberia initiis, & vicem ejus gerente Lecho belliduce, Bohemlam armis ipiius Caroli M. objectam este, sat siperque loquature Ro autem per hanc temporum translationem res Boliemicas redegit; ut vera licet in se, & materiarum serie bene connexa, incredibilia tamen ili tempore narret: prout ex mulus unicum examplum anni 869. documento elle potelt. Hoc anno certifimum cst ex convis annalibus Francicis, Bohemos ex parte Occiden-991. tis Bojoariam Francicam crebrò & forti manu incursalle: ex parte septentrionis verò Sorabis contra Thuringiam Francicam 992. socios suisse: & nihilominus Hagecius in bilaterali hoc motu gentis bellico ad extra, maximum, quod unquam omnibus utrinque viribus, & multo senguine gestum est. & quod solum ex omni antiquitate describere censuit Cosmas. Dellum civile ad 1053. intra inter Neclani belliducem Styrum, & Wlastislaum Principem Lucensem seu Satecensem, eidem anno 869. alligare non hæsitavit: infallibili indicio: se nec literam Francicorum annalium vidiffe; quod certe dolendum est, cum operam suam eximiam, his aliisque subsidiis sibi comparatis, longe excellentiorem reddere potuisset. Neclanum ergo Hagecius, ut antecessoribus Principibus, eraso insuper Vnislao, locus esset, acquinquaginta fetme annos removit : & quoniam baptismum Borzivogii ultra A. 894. dimovere nequibat, gesta ejus usque ad hunc annum, nec non patris Hostiviti, loco 54. In 20. an-266.
norum limites coardavit. Nullo modo hæc chronologia
convenit relatis Christiani, antiquissimi & proximi illorum temporum scriptoris. Dicit is 1min Borzivogius diem clau- 1042, Hh2

§. 59. Hucusque nusquam Melchioris Goldasti, qui prolixum sat de Regni Bohemiæ incorporatarumque. Provinciarum Juribus ac privilegiis commentarium edidit, memini: sed ea, quæ origines, quas scribo, primariò concernunt, ex sontibus ipsis, quoad illorum aditus post tot temporrum injurias patuit, haurire annisus sum; in iis verò, quæ ex aliarum gentium vicissitudinibus ad res Slavicas necessaria aut prosicua duxi, aliorum celebrium virorum industriæ, qui sontium eatenus specialium scaturigines collegerunt, acquievi: cum non nisi generalioribus, atque haud ita controversis exterarum epocharum adminiculis res mea indiguerit, atque pruritus immensarum citationum haudquaquam me corripuerit. Ne autem schminkii in presatione ad Goldassum, rerum gestarum commentatores plurimos, Goldasto inconsulto scribentes, Andabatarum more pugnare edisserentis censuram incurram, pauca de

elegit.

Arch. Goldasto subjicere opportunum nunc arbitror. Que instituto Vid. App. præsenti obveniunt, in Goldasti libro primo & secundo continentur: illo quidem, quæ fata Marcomannorum & Quadorum', nec non immigrationem Slavorum sistunt: hoc, que 6lavo - Bohemorum & Moravorum perpetuam, ut ille commonstrare nimiùm quantum affectat, rebellionem, usque ad seculum decimum medium tanquam metam originum à me deductarum, respiciunt. Ad libri primi systhema Marcomannicum, Quadicum, & Slavicum, in longè alia, tum chronologicè, tum materiâ tenus, à me abitur, & abiri necesse suit, ob disparem, quibus ille & ego usi sumus, fontium in gesta illa antiqua deri-Non succenseret mihi, ùt consido, Goldastus ipse, si viveret, quòd antiquitates Marcomannicas, Quadicas, & Slavicas in genere ac specie, usque ad seculum decimum, tanquam partem minimam Commentariorum ejus, ego, tanquam totum objectum inquisitionis meæ, penitiùs rimari conatus sim. Quo success su autem id exegerim, erudito & æquo Lectori lubens submitto, operam meam fat compensatam laturus, si ea, in re tam abstrusa, & hadenus ab aliis quibuslibet neglecta, non omni calculo albo exciderit.

S. 60. Ad alterum librum Goldasti non deterret me laudati Schminkii in presatione effatum: ingentia illa, quæ ipse viderit, excerptorum volumina, ex quibus pereruditus Goldasti liber enatus sit, vel sola sidem sacere, quam assidue, quam ordinate, scripta sua elaboraverit, quiequid ogganniant maleseriati illi bomines, qui fingunt tumultuariam ejus plerumque esse operam : quin dicam, Goldastum in undecunque asserendas, & qualibet minima specie evincendas rebelliones Bohemorum, & Moravorum, tumultuarium omnino exercitum quasi auctorum, haud rarò ex ordine sequiori in primum prorumpentium, ex omni ævo excivisse, & rebelliones, que ex parte Bohemorum & incorporatorum pro tempore ipsi desicere videbantur, ex aliis Slavis ad corpus Bohemiæ neutiquam referendis (ùt ex lib. 2. cap. 2. usque ad s. 20. & alibi, combinanti liquet) emutuâsse. hanc maxima ex parte, me vel tacente, iple Schminckius profert, Ait ille 1mò. in præfatione: Dicam quod sentio: sæpe nimis causæ, quam defendendam in se suscepit, velisicatur : quod non satis moderatum partium studium haud rarò auctorem illum in diversas partes agit. Prætereà sententiam suam frequenter ex turbidis rivulis, & incertis sub quarta demum luna natis monumentis adstructe conatur; immo nimia illa scriptorum multitudine, quorum vel nulla vel rara est fides, quíque commodè omitti potuissent, librum suum magis oneravit, quam ornavit: quicquid etiam in præfatione ad sui defensionem adferat. 2dò. Ad lib. 2. cap. 3. 5. 1. 2. 3. 4. 5. 6, (ubi Goldastus duplicem tantum expeditionem Henrici Aucupis in Bohemiam de A. 928. contra quosdam sub-Regulos & Toparchas, & de A. 930, contra Ducem supremum Bohemia S. Wen-Hh3

MChr. S., Wenceslaum út *Súprà Seisa. Is e* in quinque bella & toti-vil dem rebelliones, saltem ad speciem, cum nihil de variante chro- Num nologia adjectum sit, dividit) Schminckius in nota (*) subjungit: Perstringit hie iterum Balbinus Goldastum, quod tot nova bella somniet, cum unum idémque bellum. sæpe numero ac ferè semper in plures annos continuetur. Verum si mentem auctoris nostri, methodumque probe inspiciamus, facile deprehendemus, nullam esse hanc Balbini animadversionem 3 nam verba multorum Historicorum profert, qui bellum illud describunt, un in reliquis omnibus facit, non quafi putaret esse diverfa variis ab auctoribus diversos ad annos relata bella. corumque quemlibet novum bellum memorare, sed ut partim ipfis auctorum verbis expeditiones illas bellicas describeret, partim criam varias circumstantias enarraret, quarum unus præ alio Historicus sæpe plures habet. 3tiò. Ad lib. 2. cap. 2. §. 17. ad A. 849. & expeditionem Francicam in particulares Toparchas Bohemos (vid. suprà §. 46.) Schminckius in nota (*) post relatam Balbini animadversionem monet: quoniam Balbinum, aliosque Bohemos, id ægrè ferre video, quod omissa sint à Goldasto ex scriptoribus antiquis, quæ ad laudem gentis luæ faciant; adjiciam imposterum omnia loca integra, ut conquerendi de malignitate Goldasti randem finis sit. 4tò. Ad librum 2. cap. 1. 5. 4. in nota (""") Balbini animadversionem in generalem Goldasti exclamationem de rebellionibus Bohemorum perpetuis Schminkius fic diluendam putat : Diltingue tempora, & multa, quæ abiona Balbino videntur, conciliabis; si enim hæc (Balbini scilicet asserta: bella pro libertate, pro patria, pro aris & focis gesta, non omnia rebellionis nomine vocanda esse) de antiquissimis temposibus accipias, forte neminem habebit sibi repugnantem. alia plane facies rerum Slavicarum fuit, cum Franci sub Carolingis prisca Germaniæ jura iterum vindicarent, & Bojemiam per peregrinam hanc gentem corpori suo abruptam Germaniæ restituerent. Victi dum sæpe & in obsequium Germanorum sunt redacti Slavi, à quo cùm frequentissime recederent, postquam sidem dedissent, nonne eos rebellasse jure dici potest? In hac postremum excerpta nota Schminckius, ut opinor, Witiebindi monachi Corbejensis excusationi suprà s. 36. allatæ: Saxones (& sic quoque Francos) pro gloria, & pro magno latóque Imperio, econtrà Slavos pro libertate ac ultima servitute variè pugnasse, aliquantum deseret: obindéque, si Franci pacis leges Slavis datas,

A.Chr. de summa rerum Principibus Slavicis apud suos, non obstante vid. App. tributi fidelitatisque generali nexu, conservanda temeraverint, & Slavos ultimam servitutem subire renuentes, obsequio autem pactis convento minimè refractarios, armis ad extorquendum placitorum arbitrariorum implementum illatis, ad arma vicissim in defensionem capienda compulerint, rebellionem statim, & omni in casu cum Goldasto, vix inclamabit. Habebit Schminckius exemplum insigne ad A. 871. in Rege Moraviæ Suatopluco, ex quo etiam omnes fermè motus Moravici ab A. 846. usque 884. dijudicati possunt, ût suprà 9. 30. & 31. Dicta quoque §. 42. seqq. fidem non modicam ex ipsis Francicis annalibus facient, motus Bohemicos omnes, qui à Ca-rolo Magno usque ad defectum stirpis ejus acciderunt, nunquam legitimo, & supremo Bohemiæ Principi, Pragæ residenti: nec toti populo: sed particularibus tantum Bojoariæ & Thuringiæ vicinis sub-Regulis & Toparchis adscribendos esse. Quin etiam, si non solis Francicis gloriosa domestica extollentibus, sed quoque Bohemicis historiis aliquid sidei tribuatur, cum hæ perpetuò Bojoariorum & Thuringorum incursationes cis montes Bohemicos incusent, & de armis Bohemicis ultra eos montes prolatis sileant, haud levis conjectura videri posset, Bojoarios & Thuringos terga horum montium intra Bohemiam sedibus suis, pro lubitu imposterum in meditullium ipsum promovendis, omni occasione sibi vindicare, & armis asserere voluisse; quod autem, utpote rei Bohemicæ maximè perniciosum, Bohemi nunquam concedere poterant. His ita se habentibus Schminckius notis suis sat agnoscit, Goldastum omnia in odium Bohemorum à quibuscunque auctoribus prolata promiscuè corrassse, bella & rebellia, ut numerus fieret, ex diversitate chronologiæ multiplicasse, que in laudem gentis forent, sicco pede præteriisse, & quamlibet contingentiam pro rebellione exclamasse. Unde que livide Bohemis appinxerat, à Balbino alissque acerbe detersa sunt.

Hæc funt, quæ ad ORIGINES SLAVICAS, præfertim verð SLAVO-BOHEMICAS & MORAVICAS, pro instituto meo, quod neutiquam Jus publicum Bohemiæ conscribendum prositetur, facere visa mihi suêre: & quæ in opere tantæ, cùm vastitatis, tum, ùt in antiquissimis plerisque, obscuritatis, primis quasi lineis adumbrare, mihi tempus ab exacto hinc quadriennio inter turbines bellicos fora remorantes indussit.

FINIS.

NSPECTUS GENERALIS **OPERIS**

De Originibus Slavicis.

Auctore Joanne Christophoro de Jordan, S.R.M. Conf. Boh. Aul.

ISPECTUS INTRODUCT

CAPUT I.

De Bojis Celticis, quondam Bohemiæ incolis.

S. 1. MIgratio Bojorum in Italiam & Germaniam circa A. V. C. 160.

3. Eversi in Italia A. V. C. 566. migrant ad Tauriscos in partem Pannoniæ, & ibi demum æquè evertuntur per Dacos circa A. V. C. 700.

4. Migratio altera Bojorum in Asiam A. V. C. 471.

5. Boji Bohemici infestantur per Cimbros A. V. C. 640.

6. Expelluntur per Marcomannos circa A. V. C. 692.

CAPUT II.

De Statu Illyrici, ejúsque acquisitione per Romanos.

5. 3. Sub Consulibus Romano Imperio adjecti Illyrii A. V. C. 525.
4. Dalmatæ A. V. C. 599. Japodes A. V. C. 626.
5. Macedones A. V. C. 544.
5. 6. Istri A. V. C. 577.
7. Thraces A. V. C. 683.
5. 8. Dardani, & Moess inferiores A. V. C. 679.
9. Scordisci A. V. C. 644.
5. 12. Sub Augusti temporibus, Carni.
14. Moess superiores A. V. C. 728.
5. 15. Pannones A. V. C. 738. & 742. 9. Scordisci A. V. C. 644. 14. Mæsi superiores A. V. C. 728.

16. Norici A. V. C. 738. & 742.

CAPUT III.

De varia mutatione populorum Illyrici.

5. 1. In Illyrico plurime gentes veteres everse sunt.

4. In earum locum ab Augusto usque ad Constantinum alii populi ex partibus transdanubia. nis translati.

CAPUT IV. De Marcomannis & Quadis.

S. 4. Marcomanni Bohemici secuti Ariovistum in Gallias A. V.C. 696.

5. In statu adhuc populari extenderunt sedes suas in Pannoniam, unde autem in statu Regio se retraxerunt circa A. V.C. 742.

6. Econtra plures populos ad Vistulam sibi subjiciunt.

8. Potentia Regis Marobodui,

10. Oppressio ejusdem A.V. C. 772. Christi 19. per Catualdam, 12. Oppressio Catualdæ Anno sequente per Vibilium.

13. Clientes eorum ad Daciam locati.
15. Vannius Rex Marcomannorum per Vibilium regno pellitur A. C. 50.

16. Clientes ejus in Pannoniam recepti,

CAPUT V.

De imminutione Potentiæ Marcomannorum.

S. r. Primus lapsus sub Maroboduo.

1. Primus lapsus sub Maroboduo. S.3. Secundus sub Catualda.
4. Tertius sub Vannio, eò gravior, quòd regia dignitas unà cum sede Regni translata sit in Quados.

8. Reinvalescentia usque ad tempora M. Aur. Antonini. 12. Antonino acriter primum restiterunt Marcomanni.

15. Victi dein, & conditionibus pacis gravissimis subjecti.
19. Ad ima fermè redacti sunt, & nomen abhine ipsum Marcomannorum incelebre effectum est.

CAPUT VI.

De Statu Quadorum & Marcomannorum usque ad Attilæ tempora.

S. 2. Sub Gallieno reinvaluerunt Quadi occasione motuum Gothicorum.

7. A tempore Aureliani iterum repressi sunt.

13. Sub Constantino reinvaluerunt. §. 14. Sub Constantio II. repress.

19. Sarmatæ Limigantes, seu Slavi, Quadorum Socii, pace donati.
20. Ut & Quadici, ac Marcomannici populi diversi.
27. Marcomannia & Quadia regnum propriè tunc ampliùs non erat.

28. Motus Quadorum Tub Valentiniano.

34. Rara ab hinc memoria Marcomannorum.

CAPUT VII.

De Germanorum, præcipuè Alamannorum, & Vandalorum migrationibus,

S. 1. Attenuatio Marcomannorum in Bohemia, adeóque evacuatio sedium pro recipiendo populo Czechico est objectum hujus capitis.

3. Translata Germanorum parte per Augustum in Gallias, Germanis ardor crevit, Gallias scandi.

6. Seculo tertio medio variæ gentes Germanicæ in Francorum, aliæ in Alamannorum nomen coeunt, illi Gallias, hi partim Gallias, partim Rhetias, & Italiam petierunt.

10. Tertius populus Rhenipeta Vandali erant. Omnes hi populi diversis temporibus per clades & translationes valde attriti sunt.

23. Vandalorum Burgundionum notabilis migratio ad Rhenum A. Chr. 374.

25. Migratio magna de A. 406. Vandalorum, Suevorum, & Alamanhorum, quibus, ût anteà scepe versus Italiam, ita nunc in Gallias & dein in Hispanias associati erant Marcomanni Bohemici.

CAPUT VIII.

Illatio ex dicis: migrationi Czechi & Lechi in Bohemiam ex parte Incolarum & Accolarum nihil obstitisse.

S. 2. Synopsis Marcomannorum attenuationis in Bohemia.

6. Synopsis eorundem associationis cum Alamannis popularibus suis. 12. Vicini Bohemiæ ex nulla parte Bohemiam insedendam, sed alias terras petierunt.

18. Ergo nihil obstaculi circa Seculum quartum finiens Czecho erat, quò minus Bohemiam

penè desertam intraret.

19. Quin & credibile est, Slavis, vasta sola, & pacificè quidem, appetentibus, multò anteriùs, si voluissent, Bohemiæ borealiorem partem pro sedibus capiendis patuisse.

CAPUT IX. De Gothis.

S. 4. Gothi à Seculo tertio medio infesti suêre Romano Imperio.

7. A Claudio, & Probo victi, & partim everii, partim in priores sedes repulsi, quieverunt S. 11. §. 11. Sub Constantino, & Valente, iterum infesti reprimuntur.

15. Sedibus pulsi ab Hunnis recipiuntur à Valente in Thracias.
20. Malè habiti rebellant, Illyricum vastant, Valentis exercitum cædunt, Hunnis se jungunt.
26. Ostrogothi bellò vincuntur, Vesegothi pacificati in Italiam & Gallias migrant.
30. Ostrogothi ab hinc, ùt populus, non nisì trans Danubium inveniuntur.

CAPUT X.

De Sarmatis ad Pontum Euxinum seu de Venedis Antis.

§. 1. Apud veteres Scriptores Scythia & Sarmatia Europea easdem terras denotat.

2. Relata Scriptorum de Sarmatis usque ad Seculum tertium medium Sarmatas Slavos non concernunt,

5. Sarmatæ Slavi sub Tacito innotuerunt.
6. Sub Constantino dividebantur in Antas, & Limigantes, qui & Slavini dici; hos protegendos suscepit Constantinus, illos tanquam dubiæ sidei bello petiit.

CAPUT XI.

De Sarmatis Venedis, qui Limigantes & Slavini di&i.

S. 1. Occasio migrationis Slavorum à Tanai fuit migratio & respective attritio populorum Scythicorum versus Danubium præjacentium.

6. A. 276. sub Tacito primum Slavi Historiis Romanis innotuerunt, corumque pars ad latus

Septentrionale Daciæ veteris seu Transylvaniæ, pars altera ad Pontum Euxinum consedit. 9. Illi, Limigantes dein dicti, circa A. 280. sub Probo in Daciam meridionalem ad Danubium, in Bannatum hodiernum Temesvariensem, & Walachiam Cis-Alutensem, itaque ad Limites Romanos recepti funt.

10. A.332. Constantinus cos contra Gothorum insultus protegit.

11. A. 334. Slavorum Dominorum seu liberorum pars à Servis expulsa à Constantino in fines Italiæ ad Carnos recipitur.

13. A. 358. Limigantes Slavi, sedibus Dacicis affixi, conjungunt se Quadis, & Jazygibus, in bello contra Constantium II. Fides Ammiani, Scriptoris coævi, initia Slavorum ad Danus bium indubia facit.

22. Accedit Tabulæ Peutingerianæ testimonium de Venadis sub Probo ad Alpes Bastarnicas.

- 23. Ex Marba, voce per Ammianum tradita, patet origo Slavica.
 24. Constantius belliducem Slavorum Zizain Regio titulo ornat, ast proptered ex Primate
- in verum Regem apud suos transire non fecit. 26. SubValentiniano & Valente Quadi Pannonias, Gothi Thracias, Alamanni Gallias & Rhætias pulsabant, quorum motuum præsecti provinciales Romanorum in causa suerunt.
 34. Slavi Limigantes. Daciæ veteris incolæ, participes suere hujus belli, & Socii Quadorum.
 42. Ast per globos voluntarios tantum, unde & facile abolitionem & pacem A. 374. ante Qua-
- dos & Jazyges obtinuerunt.

CAPUT XII.

Generalia quædam Slavicas origines illustrantia.

S. 1. Examinantur hic, remissive ad Apparatus uberiorem deductionem, vocabula sequentia: §. 2. Barbarus. §. 3. Scytha. §. 4. Sarmata. §. 5. Venedus §. 6. Anta. §. 7. 8. Slavinus. §. 9. Croata. §. 10. Nomades. §. 11. Latrocinatio. §. 12. De moribus Slavorum, remissive.

CAPUT XIII.

De Varietate opinionum super adventu Czechi & Lechi in Bohemiam.

§. 1. Afferuntur hic Synoptice sententiæ Scriptorum Bohem. & Polon, sequentium: §. 1. Christiani. §. 2. Cosmæ. §. 3. Pulckavæ. §. 4. Æneæ Sylvii. §. 5. Dubravii. §. 6. Kutheni, §. 7. Hagecii. §. 8. Lupacii. §. 9. Codicilli. §. 10. Stranskii. §. 11. Miechovii. §. 12. Cromeri. §. 13. Herburti, §. 14. Decii. §. 15. Guagnini, § 16. Balbini,

CA-

CAPUT XIV.

Verosimillima sententia de adventu Czechi & Lechi in Bohemiam.

S. 1. Scythia magna pro hoc opere dispescitur in inferiorem, quæ Dacia magna est, in occidentalem à mari Balthico usque ad Boristhenem superiorem & Tyram inferiorem, in mediam à Ponto usque ad Tanain, & in Orientalem à Tanai in ulteriora Asiæ.

2. Populi antiqui inferioris Scythiæ seu Daciæ magnæ.

3. Populi antiqui Occidentalis Scythiæ. §. 4. Populi antiqui Scythiæ mediæ,

5. Ptolemæus meliùs Strabone describere poterat populos Scythicos, ex notitiis Græcorum emporiorum ad Pontum & Boristhenem,

6. Alanorum nomen apud Scriptores est latè patens.

7. Scythia Europæa olim non immeritò Germania vocari poterat.

- 8. Cimbri, Germanicus populus, olim ad Pontum in Asiam usque se extenderunt; Getæ antiqui iidem cum Gothis perhibentur; Gepidæ, Tetraxitæ, Tyrigetæ, Exobygitæ erant species Gothorum seu Getarum.
- 9. Gothorum nomen generaliter sœpe applicatur gentibus arcticis Germanicis, Herulis, Langobardis, Rugis, Scyris. Herulis Græci alia quoque nomina Boranorum, Boiscorum, Scyris Alipzurorum, Alcidzurorum indiderunt.

 10. Alanorum & Vandalorum nomen æquè generale suit Germanicorum aliorum populo-

rum, illud græcæ, hoc germanicæ derivationis, sed ejusdem significatûs.

12. Nomina Hyperboreorum, Sauromatarum, Nomadum, Amaxobiorum, Melanchlænorum, nullam gentem specificant, sed etiam generalia sunt.

13. Jazygum & Chunorum nomina per se originem Hunnicam non indigitant.

14. Germanæ igitur potissimùm originis fuêre Scythiæ Europeæ incolæ usque ad Seculum quartum finiens.

16. Populi Scythiæ Orientalis seu Asiaticæ.

17. Sedes Hunnorum antiquorum inter Caucasios montes, Mœotidem, Tanaim, & Volgam,

sub approximatione horum fluviorum.

19. Sedes Slavorum antiquorum supra hanc approximationem, inter Tanaim & Volgam superiorem,

20. Status Scythiæ Europeæ Slavos in Asia, ut immigrationis animum conciperent, latere non poterat.

23. Seculo tertio tota ferme Scythia Europea contra Romanum Imperium ex sedibus suis se movit.

25. A. 276. etiam remotiores Scythici populi inter Boristhenem, Mæotim, & Tanaim sedibus suis egressi sunt, & maxima ex parte armis Romanorum perierunt.

26. Hoc igitur tempus erat, quo Slavi usque ad Alpes Bastarnicas locis vacuis immigrarunt. 27. Circa A. 280. post translatos ex Dacia in Romanum Imperium à Probo Vandalos, Slavi, ad Daciam Septentrionalem tunc sedentes, ad Limites Imperii Romani seu Danubium in Dacia meridionali admissi sunt.

30. Fines Slavorum Limigantium.

31. A. 334. ex his sedibus pars Slavorum ad Carnos in confinia Italiæ migravit.
32. Notabilia hujus migrationis; Arcaragantium nomen eis inditum denotat Antes vi expulsos. 33. In montibus Krapina & Psari ad fluvium Krapina in Croatia fuerunt sedes quondam Czechi & Lechi, ùt perpetua traditio fert.

34. S. Hieronymus fuit ex genere Arcaragantium seu Slavorum, & patria ejus Stridonium ad Murum fluvium, in confiniis Pannoniæ Hunnicæ Muro diremptæ, & Dalmatiæ propriæ Savo terminatæ.

36. Quousque lingua Slavica hodiéque in partibus illis vigeat.

39. Ex hac Croatia migrarunt Czechus & Lechus cum populo suo in Bohemiam. Causa migrationis disquiritur.

40. Migrationis tempus annus 374. statuitur.

41. Czechus probabiliter ingressus est in Bohemiam ex parte Occidentis.

42. Vacua Bohemiæ pars pro receptione Czechi cum populo fuit, cámque vacuam esse Czechus dudum antè rescire poterat.

CAPUT XV.

Solutio contrariorum, & de primordiis Reipubl. Bohemo-Slavicæ.

S. 1. Annus 278. nimis festinus est pro adventu Czechi in Bohemiam, & Historiæ de Slavis

3. Annus 550. vel quiscunque alius Seculi Sexti medii, æquè non subsistit.

4. Auctoritas Procopii nullatenus obstat sententiæ de migratione Limigantium Slavorum A. 334. in Croatiam, & inde A. 374. in Bohemiam.

5. Quin potiùs ad id valet ea auctoritas, ut asseratur, Limigantium Slavorum transitum Da-

nubii circa A. 473. & occupationem Singiduni, ad formale bellum, & invationem cum exercitu non pertinere.

6. Item irruptionem eorundem in Romanum Imperium de A. 358. & 374. non cum exercitu,

totius gentis nomine, sed per globos voluntarios patratam esse.
7. Quæ causa videri possit, discutitur, quòd Slavi sub Justiniano Imperium Romanum per exercitus gentis nomine emissos vexaverint.

8. Annus 644. vel 639. nimiùm tardus est pro adventu Czechi in Bohemiam. 9. Slavi jam in Polonia sedebant Seculo quinto, ad mare Balthicum saltem Seculo sexto, & codem Seculo in Thuringia.

10. Quin & ubique alibi, exceptis Bulgaris; ut igitur, Seculo septimo primum Bohemiam à

Slavis insessam esse, dici nequeat.

- 21. Traditio antiqua Græcorum, de Patria primæva Slavorum, & Hunnorum, eorumque mi-gratione sub Constantini Imperio, involucris fabulosis remotis, pro confirmatione historiæ Slavicæ, ùt in præcedenti capite ad A. 276. 280. 334. supposita, adducitur.
- 17. Historia Polonica de Lecho gentis ibidem conditore, si adventus Lechi & Czechi ad Seculum finiens quartum asseratur, rectè convenit, non item, si adventus vel multum anticipetur, vel differatur.

22. Idem obtinet in historia Russica de Russo gentis ejus conditore.

23. Cromero, Historiographo Polono, & aliis tempus Attilæ ad initia Slavo-Bohemica & Polonica applicantibus respondetur.

24. Sententia pro A. 374. multum adjuvatur per migrationem Burgundionum ex Vandalia ad Rhenum de illo ipio anno.

25. Dialecti Croaticæ diversitas à dialecto Bohemica nihil obstat migrationi Czechi suppositæ ex Croatia in Bohemiam, sed supposita potius sirmantur ex uniformitate Dialecti Hungaro-Slavicæ & Bohemicæ. 26. Coarctata ab Hagecio primordia Reip. Bohemo-Slavicæ rectiori chronologiæ restituuntur.

30. Sub Czecho paternum, post Czechum longissimo temporis intervallo primævum & genti Slavicæ agnatum Optimatum, dein sub Croco, & Libussa Primatum, demum sub Pri-

mislao Principum verorum regimen obtinuit.

34. Mores Nomadici in victu, amictu, & habitatione, inconsiderate à Cosma ex Scriptoribus de Scythicis quibusdam populis antiquissimis ad primos Bohemiæ incolas Slavos tra-&i funt.

37. Reliqua notabilia de primordiis Slavo-Bohemis.

CAPUT XVI. De Herulis.

S. 1. Herulorum origo ex insulis arcticis Germanicis,

2. Sedes primæ extra patriam in Scythia.

3. Tempore Attilæ sederunt in Hungaria superiore supra Jazyges & Pannoniam veterem.
7. Manserunt in sedibus his post Attilam.

8. Anno 476, autem pars eorum cum Odoacro in Italiam migravit.
9. Reliquus populus, sedibus dictis adhærens, inde A. 493. à Langobardis pellitur, & Rugorum quondam sedes ad Tibiscum superiorem occupat, mox ulterius in Gepidiam seu Transylvaniam progreditur.

Asperè habiti à Gepidis partim in patriam primævam, circumactis Carpaticis montibus, & transitis Slavis jam in Polonia hodierna tunc sedentibus, repedant.

12. Partim Anastasii Imp. beneficio sedes in Rom. Imperio nanciscuntur.

CA-

CAPUT XVII. De Rugis, Scyris, & Satagis.

S. 1. Populorum horum origo ex oris maris Balthici.

2. Turcilingi erant species Scyrorum.

- 3. Populis Illis Atulæ sociis post mortem Attilæ sedes assignatæ sunt in Provinciis Romanis Thracicis.
- 4. 10. Sedes sub Attila erant ad Tibiscum superiorem & Carpaticos montes.

5. Ante Hunnorum eruptionem verò in Scythia inter Gothos & Alanos.

7. A. 469. Satagæ inveniebantur in Pannonia ad Cetios montes.

8. A. 472. Scyri in parte Norici Ripensis, & simul è regione trans Danubium.
11. Rugi partim A. 474. Scyrorum deletorum sedes Noricas occupant.
12. Partim A. 476. cum Odoacro in Italiam migrant,

13. Rugi ad Noricum A. 487. ab Odoacro evastantur.

CAPUT XVIII. De Gepidis.

§. 1. Gepidæ erant species Gothorum. Nominis Gepidarum derivatio.

2. Gepidæ erant Attilæ Socii.

3. Sedes post mortem Attilæ in Dacia ab Hunnis possessa.

\$. 4. A. 472. Gepidæ cum aliis gentibus contra Gothos pugnarunt.
5. Gothi Gepidas, ùt alias gentes, sub jugo quasi habuerunt.
6. Gepidis stipendia Romani. & possessiones in Dacia Ripensi concesserant.

8. Gepidæ eversi à Langobardis A. 553.

CAPUI XIX. De Ostrogothis.

§, 2. Sedes Gothorum ante Attilam in Scythia.

S. 4. Sedes Gothorum post Attilam in Pannonia. 3. Gothi Attilæ adhæserunt.

5. Attilæ filii à Ponto Euxino cum exercitu redeuntes tentarunt Gothos resubjicere, sed cæsi & fugati iterum sunt.

6. Invasionis & sugæ socii suerunt Consanguinei Attilæ in Dacia Ripensi sedentes.

7. Ostrogothi Romanis sæderati stipendia percipiebant.

8. In vicinos arma movent, imprimis Satagas, sed codem tempore invasi à Dintzig silio Attilæ, in hunc arma vertunt, & victoria sibi quietem ab Hunnis imposterum parant.

10. Ostrogothorum bella in vicinos quoslibet.

14. In Limigantes Slavos in Temesvariensi Bannatu hodierno.

15. A. 474. Pannonias deserunt, & pars in Italiam, dein in Galliam ad Vesegothos populares suos migrat.

16. Pars altera Orientem seu Imperium Constantinopolitanum petit, ibíque sedes novas ac-

17. A. 488. contra Zenonem novas res molitur, ab eo autem, ut se à populo hoc liberaret, in Italian. ab Odoacro invasore vindicandam, dirigitur; quam illi Anno 489, ingrediuntur, & A. 493. Odoacro occiso, soli obtinent.
18. Ostrogothi, jure Italiæ, Illyrici gentibus, à Dalmatis usque ad Noricos & Pannones, im-

perabant. Suevi & Alamanni autem Francis parebant.

CAPUT XX. De Langobardis.

§. 1. Langobardorum origo ex Scanzia, seu Insulis arcticis Germanicis.

2. Migratio prima A. 379. & sedes variæ in Vandalia & Scythia. 4. Langobardi A. 476 ex Scythia in Rugorum derelicas sedes inter Tibiscum Superiorem

& Carpaticos montes migrant, sub Rege quinto Gudehoc.

5. Sub Rege septimo Tatone in alteram Rugilandiam ad Danubium Norici A. 487. dein in campos patentes, hodie Marchfeld Austriæ, A. 491. se transferunt.

6. A 493. Herulos superant, & sedibus pellunt, itaque Hungaria hodierna superiore potiuntur. **§.7**.

S. 7. A. 497. Tato à Wachone Regni invasore occiditur.

8. Historia de Risiulso filio, & Ildigisale seu Hildechi nepote Tatonis, qui ad Slavos con-

9. Langobardi A. 526. sub Rege Audoin sedes in Pannoniam transferunt, quæ & à Justinia-

no ex post confirmatæ.

10. A. 548. bellum ortum inter Langobardos in Pannonia, & Gepidas in Dacia; Hildechis spe Regni recuperandi à Slavis ad Gepidas se confert.

12. Pace composita, Hildechis, ut extraditionem sui evitaret, ad Slavos redit.

14. Paulus Diaconus historiam Wachonis & Audoini studio gentis suæ mancè tractat.

15. A. 549. rupta pace bellum reparatur, mox induciæ biennales placent.
16. A. 551. finitis induciis, Gepidæ acri prælio vincuntur.
17. A. 553. decretorio prælio Gepidarum res evertuntur.
18. Langobardi A. 551. Narseti contra Gothos auxiliarii, Italiam speculati,

19. A. 567. à Narsete in Romanum Imperium concitati,

20. A. 568. Pannonias Hunnis Avaribus cedunt, & Italiam occupant.

CAPUT XXI.

De Slavinis & Antis.

🛼 1. Scriptores nomina Slavorum, Slavinorum, & Antarum confundunt.

2. A. 451. Attilæ non, sed Romanis auxiliares suère Slavi. 3. Auxiliarii hi Slavini Limigantes suisse censendi sunt.

4. Slavini stipendia à Romanis, ad morem aliarum gentium, percepisse non leguntur.

In conservationem eorum id, apud alias quoque gentes, cessit.
 Post Attilam A. 454. Slavinorum pars, in præmium præstiti auxilii, in Romanum Imperium, ad populares suos Charvatas, recepti sunt.
 A. 472. Slavini cum aliis populis contra Gothos pugnant;
 A. 473. Rex seu Primas Slavinorum Babai à Gothis occiditur, erepto quoque Singiduno, anod Slavini cis Danubium occuparetant.

- quod Slavini cis Danubium occupaverant.
- 9. Gothorum historia confirmat sedes Slavinorum in Dacia Trans-Danubiana ad Danubium. 10. Slavini, nec Romanis, nisi comi reverentia, nec Gothis jam Italiæ possessoris, sub-fuerunt. Charvatæ Slavi autem Jure Italiæ Gothos recognoverunt.

II. Slavini nec sub Justiniani initiis irruptionum, ab Antis Slavis in Romanum Imperium pa-

tratarum, nisì fors per globos voluntarios, participes fuerunt.

12. Procopius Slavinorum nomine, pro generico Slavorum, utitur, & de Antis intelligendus est.

13. Historia belli Langobardici & Gepidici multum lucis originibus Slavicis affert. Fuga Hildechis, seu Ildigifalis, vel Ildisgi ad Slavinos ante annum 515. & iterum A. 548. denotat, cam primo tempore ad Slavinos in sedibus Dacicis, secundo ad cosdem jam in sedibus quondam Quadicis consistentes contigisse.

14. Irruptio Slavorum in Rom. Imperium de A. 549. ad Antas pertinet.
15. Ut & de A. 550. quo Antæ in Dalmatiis perpetuum domicilium fibi fixerunt.
16. A. 551. Antæ Thracias diripiunt.
18. Deducitur, irruptiones omnes in Romanum Imperium non à Slavinis, fed Antis factas esse, & Slavinos, potissima ex parte, in terras olim Quadicas, post ab Herulis, & demum à Langobardis possessas, ad condendam ibidem novam Remp. Slavo-Moravicam migrasse.

21. Inter causas migrationis Slavinorum suit, quod Ante in Slavinos dominatum exercre voluerint, & arma proptereà moverint A. 545.

23. Historia Ildisgi mutatas Slavinorum sedes requirit.

24. Gesta igitur ad Danubium inferiorem posthac Antas, non Slavinos, speciant.
25. Antarum pars ab A. 550. in Dalmatiis sedit,
26. Reliqui Antæ Trans - Danubiani Hunnis Avaribus se sociarunt. Eis Scriptores applicant nomen genericum Slavinorum.

27. Gesta Antarum eorum ab A. 559. üsque ad A. 664.
31. Slavi Bulgari jam A. 634. jugum Chagani Avarum abjecerant.
32. Idem de Slavis Antis dicendum, & hi vel tunc, vel saltem A. 679. sub Bulgarorum Imperium concesserunt.

Justinianus II. ex Antarum gente A. 692. immensum numerum in Asiam transtulit, ex cáque exercitum 30. millium, nomine populi peculiaris indito, elegit.

CAPUT XXII. De Slavis Charvatis feu Croatis.

S. 1. Anno 454, novum accrementum Charvatis accessit ex popularibus Slavinis Limigantibus.

2. Locus migrationis à Jornande certificatur, quod & sequentibus 3. §S. deducitur.

3. Gothi non possederunt totam Pannoniam, sed latus Cetiorum montium ab Hunnis & Satagis, seu Cemandris, pars verò ultra Murum fluvium à Charvatis seu Arcaragantibus possidebatur.

5. Nec Hunni sub Attila ante Gothos totam Pannnoniam, sed usque ad Murum fl. tenuerunt, & inter Murum & Savum, in confiniis Pannoniæ Hunnicæ, & Dalmatiæ propriæ, erat Arcaragantium terra, & S. Hieronymi patria.

6. Charvatarum terra ante Attilam & post Attilam paruit Romanis, non Hunnissub Attila.

7. Non Gothis post Attilam.

8. Ab A. 476. ditio ea in Odoacrum jure Italiæ devoluta est, qui autem eam negligenter habuit, ita ut Charvatæ, Hunni, & Bojoarii fundamentum separatarum Rerump. inde repetere queant.

9. Crevit hæc libertas sub disturbio belli inter Odoacrum Rugum, & Theodericum Gothum

annis 489, usque 493. 10. Abinde verò æmulatione inter Gothos & Francos, qui reliquias Imperii Rom. extra Italiam ad se trahere nitebantur,

IL Utrorumque dissimulatione tres illæ Resp. A. 508, sines suos dilatarunt; Bojoarii quoque Francico Imperio A. 527. accesserunt.

12. Charvatæ non item, sed Gothis obstricti manserunt.

13. Usque ad bellum Gothicum A. 535. quo à Gothis liberati, ad Romanos reciderunt, út & Hunni Notici.

14. Quæ Procopius ad bellum Gothicum de Hunnis, Romanorum castra secutis resert, de Hunnis Noricis, & Slavis Charvatis accipienda sunt, licet hos modò Sclavenos, modò Antas, nominet.

15. Ad finem belli Gothici ditio Romana in Charvatas à Francis Regibus, per occupatam

agri Veneti maximam partem, intercepta fuit.

16. Ab hoc tempore igitur Charvatatum subjectioni per Bojoarios studebant Franci. Illi autem fædus cum Hunnis Noricis, & postea etiam Avaribus inierunt.

17. Seculo septimo initiante Histriam non Slavi Charvatæ, sed Dalmatæ, qui priùs Antæ, occuparunt.

18. Ad idem tempus singularia quædam in Fredegario occurrunt. Sclavi, cognomento Winidi, sunt Charvatæ.

19. Avari, cognomento Chuni, sunt Hunni Norici. 20. Fœdus Charvatarum cum Hunnis pro libertate contra Francos tuenda initum, in dominatum Hunnicum degeneravit, unde Samo Rex à Charvatis seu (ût tunc Germanis dicebantur) Charentanis A. 624. eligitur.

21. Abhinc subjugationi eorum à Francis acriùs institum, sed frustra, & clade de A. 629 22. A. 630. & seqq. Charentani Francos in Provincia Thuringica ultrò in vindictam lacessiverunt.

23. Mortuo Samone A. 659. in Charentanorum quieta Rep. non Regum sed Optimatum re-

gimen obtinuit. 24. Usque ad Seculum subsequens, & ingruentem novam Hunnorum multitudinem, quo ad Reges reditum. Rex is tum fuit Boruth; & jam demum simul ad protectionem Francici Imperii recursum est.

25. Ab hoc tempore Francis usque ad interitum stirpis Carolingicæ paruit Charentanorum

CAPUT XXIII.

De Slavis Pannoniæ inferioris, & Dalmatiæ, nec non de Sorabis tum Dalmatiz tum Thuringiz.

S. 1. Qua occasione post A. 469. à Slavis Limigantibus Singidunum, civitas limitanea Pannoniæ inferioris, occupatum fuerit.

2. Slavi alii Trans-Danubiani in Rom. Imperium à Justiniani initiis irruptiones frequentarunt.

4. A. 550. irruptio maxima contigita

S. 5.

5. Eo eventu, ut inde Antæ perpetuas sedes in Dalmatiis sixerint.
 6. Chaganus Avarum ab A. 567. in Slavos Dalmatas superioritatem exercuit.

7. Slavi Dalmatæ A. 657. dum jam Avarum potentia concidisset, ab Imperatore Constantinop. subacti sunt.

8. Seculo nono Dalmatiæ, integraliter per Slavos habitatæ, divisæ erant inter Imperium Orientis & Occidentis.

9. Slavi Sorabi Dalmatiæ ad historiam Bohemicam faciunt.

- 10. A. 567, non ante, pars corum, ab Avaribus bello in Thuringiam ducta, ibidem sedes
- 11. A. 630. Dux Soraborum Thuringicorum se & populum protectioni Samonis Charentanorum Regis commisst, & Thuringiam reliquam Francicam una invasit.

12. Saxonibus A. 631. à Francis tributum remissum, ut cohiberent Sorabos Thuringicos.

13. Ab A. 632. per Sigebertum Regis Franciæ filium refrænatæ irruptiones.

14. Circa A. 741. Sorabi Thuringici dispergebantur in varias Diocesses pro colonis censititiis.

15. A. 779. Witichindus Rex Saxonum Sorabis imperasse videtur.

16. A. 789. Sorabi erant in exercitu Caroli M. contra Slavos Boreales.

CAPUT XXIV.

De Hunnis & Avaribus.

S. 1. Quatuor sunt epochæ rerum Hunnicarum. Hic de duabus prioribus quæstio est.

2. Primam epocham constituunt Hunni Cuturguri. Recensentur relata Scriptorum de Hunnicis Originibus, & Sedibus antiquis.

3. Orditur epocha hæc ab A. 373. dum Hunni in terras Danubio proximas advenirent.
4. Gothis instigantibus & Sociis Hunni primum A. 378. Romanum Imperium invadunt, Thraciam quidem iterum derelinquunt, non verò Pannoniam.

5. Quieta Pannoniæ possessione ab A. 401. ob recens in Romanos meritum occisi Gainæ Gothi gaudent.

6. A. 425. primum fœdus cum Romanis ob derelictum Joannem Tyrannum meruerunt.
Attila Rex fuit ab A. 430.
7. Quousque Attila cum Romano Imperio amicè egerit.

8. Ab A. 441. hand amica moliebatur Attila, quæ tamen pactis pecuniariis reparata.

9. Ab A. 451, in apertas inimicitias erupit Attila.
10. Mos Hunnorum in tribus prioribus epochis, cultores terræ indigenas secum pati, & non nisi munitas civitates & castella diruere.

11. Qui fuerint socii Attilæ in expeditione Gallica de A. 451.

- Via, ex Pannonia per terras Trans-Danubianas Germanicas ad Silvam Marcianam & Rhenum.
- 13. Via diversa fuit in altera expeditione Gallica de A. 453, ex Pannonia per Noricos, Rhætos, & Helvetios.

14. Post mortem Attilæ Hunni recedunt in Scythiam ad Pontum.

15. Quidam Hunnorum, beneficio Marciani Imp. sedem retinuerunt in Romano Imperio.

16. Alii in vicinia Slavorum Charvatarum ad Murum fl. & Cetios montes. 17. Attilæ filii repetitum venerunt Pannoniam à Gothis, sed repulsi sunt.

Hic fuit epilogus epochæ Hunnorum primæ. 18. Ex hac tamen residui manserunt Hunni Norici.

19. De Hunnis profugis ad Pontum historiæ triplici potissimum tempore, anni 514. de invasione Thraciarum cum Vitaliano Tyranno, Initii Justinianei de invasione Illyrici, & anni 550, quo in auxilium vocati à Gepidis, memorant.

20. Ad epocham Hunnorum secundam quædam de Uturguris, qui partem constituunt, præ-

mittuntur.

21. A. 552. Langobardi non cum Avaribus, sed cum aliis Hunnis, sædus perpetuum inierunt.

22. Iis auxiliaribus A. 553. Gepidas everterunt.
23. A. 557. primum ex Asia supervenerunt Hunni, qui se Avares dicebant. Hi sub suam potestatem redegerunt Hunnos Uturguros & Cuturguros, atque etiam Hunnos in Dacia Gepidica commanentes. Ab Avaribus omnes Hunni alii nomen assumpserunt, & illi dominati sunt in epocha secunda.

25. Hunni, qui A. 561. Thuringiam invaserunt, non fuerunt Avares, sed Norici ex prima

26. In secunda invasione Thuringiae A, 567, jam omnino Avares adfuerunt.

S. 28.

S. 28. Ab A. 568. Avares, dum Pannonia per Langobardos cessa sirmarentur, Imperio Romano instant, prætextu Sirmii, quod, ùt antè Gepidarum, ita nunc suum esse contendebant. 29. A. 575. primum sædus à Tiberio Cæsare cum Avaribus sactum.

30. A. 579. ruptum fœdus. A. 580. Sirmium ab Avaribus captum.
31. Gesta reliqua cum Avaribus.

37. A. 601. multiplici clade Avares afficiuntur, & ab inde potentia eorum decrevit.

42. A. 624. Slavi Charentani, electo sibi Rege Samone, Avares & Hunnos Noricos vincunt, & se in libertatem vindicant.

43. Ab hinc fractæ vires Hunnorum Noricorum.

44. Gesta corum postrema contra Langobardos A. 670.

45. În historia Langobardorum nihil amplius de Hunnis occurrit. 46. Hunni Norici jam undique infestis viciniis circumdabantur.

47. Avarum Trans-Danubianorum gesta post A. 601.
48. A. 634. Hunni Cuturguri ad Pontum, & Slavi Bulgari à Chagano Avarum deseceruat.
49. Quod & dicendum de Slavis Antis, saltem A. 679.

50, Nunc ergo epocha quoque Hunnorum secunda finiit.

CAPUT XXV. De Bojoariis.

S. r. Per Boicam historiam locus primæ & secundæ migrationis Slavorum Limigantium de A. 334. & 454. certificatur.

2. Brunnerus pleraque relata Aventini, de primordiis gentis Boicæ, ùt fabulas traducit, de Slavis autem & Hunnis simpliciter tacet, quod signum est, nihil suppetiisse, quo Aventinum refelleret.

3. Schönleben, & Reiffenstuell aperte negant, Slavos ante Seculum sextum medium Carnioliæ incolas fuisse, auctoritate solius Procopii, ut suprà; hac autem nullatenus obstante, corruit negatio & sententia utriusque.

4. Aventinus, accommode intellectus, rectius scripsit Brunnero, in principalioribus positionibus originum Boicarum. Nempe in tempore eversionis Bojorum Pannonicorum per Dacos. In tempore expulsionis Bojorum Bohemicorum per Marcomannos.

5. Aventinus Bojos veteres citra & ultra Danubium disperios ad novam Remp. de A. 508. recolligit. Explicatur verosimilis mens Aventini.

6. Brunnerus econtra omnes Bojos ex proximo Trans-Danubium agro veterum Nariscorum advocat. Refutatur.

8. Aventinus prælia Bojorum celebrat in obtinenda Vindelicia, Romana provincia. Brunnerus Aventinum solum horum sabulosum testem habet.

9. Discutitur status Vindeliciæ pro illo tempore, & statuitur, incredibile videri, Vindeli-

cos intentatis armis sibi passos dominari.

11. Aventinus Bojos assensu & instinctu Regis Francorum Clodovei ad subjugandam Vindo liciam fultos suisse resert, & sidem præ Brunnero id indirecte insiciante meretur.

12. Limites Bojoariæ, Italia & Danubius, recte asseruntur ab Aventino, si Italiæ includatur

Rhætia.

13. Ex annalibus igitur Aventini Slavicis originibus testimonium perhibetur, dudum ante Seculum sextum medium Slavos & Hunnos circa Noricum sedisse. Assertio Aventini de vagis corum sedibus explicatur.

14. Porro Boica historia confirmat, Hunnos invasores Thuringiæ A. 561. ex Norico suisse:

15. Brunnerus S. Ruperti adventum in Bojoariam seculo fermé anticipat. 16. Franciæ jugum à sese amoliri nisus est Garibaldus I. A. 578.

17. Grimoaldus A. 725. Hugibertus A. 728. 18. Demum Thassilo III. A. 763. & 788. ast in irritum, & in derogamen Ducalis dignitatis ceciderunt hæc molimina.

CAPUT XXVI. De Thuringis.

Thuringorum situs ex Ptolemæo. Thuringi A. 428. veteres Francorum sedes à Boda amne usque ad Werram occupant.
 A. 475. Thuringi Francicas quasdam provincias vastant. Ab A, 476. Thuringia ad Danu-

bium usque extensa fuit.

3. Thuringi A. 491. Francis tributarii fiunt.

S. 4.

💃 4. Effectu tamen clientelæ vantum & comis reverentiæ.

5. A. 527. tributo nominatim subjiciuntur, parte Thuringiæ adempta, & Saxonibus contradita.

- 6. Bella annorum 561. 562. 567. cum Hunnis & Francis. 9. Sorabi Slavi A. 567. à Francis in Thuringiam collocati, ut Thuringi in officio erga Francos continerentur.
- 10. Bellum Hunnorum A. 596. contra Francos in provincia Thuringia.

11. Seculo septimo Thuringi in majorem libertatem se vindicant.

12. A. 640. Radulphus Dux aperte deficit à Francis. 13. A. 704. Franconia hodierna Thuringiæ pars fuit.

14. A. 717. Saxones Thuringiam invadunt. S. 15. Thuringiæ divisio A. 724.

16. A. 740. Thuringiæ pars, quæ nunc Franconia audit, à jugo Saxonum liberata Francico Regno incorporatur.

CAPUT XXVII.

De Saxonibus.

S. 1. Saxones Seculo primo in oris maris Balthici sedebant in Holsatia.

2. Seculo quarto eædem adhuc fedes.

3. Seculo quinto extensæ erant sedes per alias oras Oceani usque ad Rhenum.

4. Seculo sexto A. 534. Saxones à Francis sedes quoque ultra Visurgim usque ad Salam in Northuringia obtinebant.

5. Bella cum Francis circa Seculum sextum medium. A. 556. Francis tributarii siunt. 8. Saxonum partis migratio in Italiam A. 568. cum Langobardis. 9. Redierunt A. 573. eò quòd suis legibus vivere non permitterentur inter Langobardos.

10. Seculo Septimo initiante in majorem libertatem se vindicant.

§. 13. Varia bella Saxonum contra Franços variá fortună. 12. A. 631. tributo liberantut.

19. A. 747. tributum 500. Vaccarum anteà remissum reimponitur. 21. A. 758. tributum constitutum 300. equorum.

22. A. 772. cœpit bellum Saxonicum Caroli M. quod 33. annis duravit. 27. A. 803. maxima pars Saxonum pacificata. Saxonia transit in provinciam Francorum, 28. A. 804. reliqua pars. Saxonibus terræ ablatæ, & Obotritis Slavis datæ. Multitudo quoque Saxonum asiò translata.

29. Saxones distinguebantur in nobiles, liberos, & homines proprios.

30. Comites & Judices à Francis Saxoniæ præpositi non usquequaque Justitiæ & æquitatis sectatores fuille videntur.

CAPUT XXVIII.

De Regno Moravorum.

S. 1. Regni Moravici historiam commentariis illustrarunt Pessina, & Stredowsky.

2. Regni Quadici ad finem vergentis status ex Ammiano Marcellino. A. 358. tota Quadia in plurimos populos sejunctos Quadicos & multas Resp. particulares discerpta erat.

3. Sub Quadis cis Danubium erant Romanæ adhuc tunc provinciæ, Noricum, & l'annonia: trans Danubium Jazyges, & Slavi Limigantes.

4. Debilitati hoc jam tempore Regni Quadici origo ex gestis M. Aur. Antonini Imp. Seculo secundo petenda.

5. Parum formidandam nationem Quadicam dixit Ammianus ob distractam potentiam in plures Resp.

6. Humiliationem Quadorum adauxit Valentinianus Imp. A. 375.

7. Et ingens Hunnorum multitudo, quæ tunc terras Danubianas inundavit.

8. Quadorum terræ, usque ad hodiernæ Moraviæ terminos, certè tunc Hunnis, corumque associatis populis subjacuere.
10. Pro elucidatione hujus asserti examinatur subsequens systhema annorum 491. & 493.

11. Indubium fermè evadit, tempore Hunnorum invalescentiæ plurimos Quados veteres aliò cum popularibus suis Suevis & Alamannis emigrasse; sidque tum A. 406. in magna migratione gentium Germanicarum.

12. Tum A. 451. cum exercitu Attilæ & plurium populorum, inter quos & Quadi fuerunt, in Gallias.

13. Hic ergo epilogus fuit rerum Quadicarum. Migratio Herulorum ex Quadia A, 493. nondum,

dum, bene autem Langobardorum de A. 526. Quadicas reliquias ad succrescentiam innovum Regnum excitabat.

§. 14. Terris illis replendis Quadi ex se sufficere non poterant. Aliunde ergo vel acciti vel ad-

missi populi, & quidem Slavi Limigantes ex hodierna Temesiensi regione.

15. Nunc igitur, nempe inchoative A. 526. & de cætero circa A. 548. Slavini Quadiæ immigrarunt, & fundamenta novi Regni Slavo - Moravici jacta sunt.

17. Sub initiante secunda epocha Hunnorum ab A. 553. noviter succrescens Resp. Slavo-Moravica intra terminos Quadiæ antiquæ propriæ sese continere necesse habebat.

18. Hunnorum Avarum depressa potentia est Seculo septimo ineunte; Hunnorum Pannonicorum & Noricorum verò per defectionem Slavorum Charentanorum de A. 624.

19. Per migrationem quoque in Orientem de A. 626.

20. Ultima gesta eorum autem sunt de A. 670. cum Langobardis.

21. Cessante potentia Hunnorum ubique, Slavo-Moravis primus Rex suit circa A. 690. Maroth. Hìc jam acceditur Pessinæ.

22. Primus Rex Slavo-Moravicus Babak seu Babai, quem Pessina vult, agnosci nequit. Fuit ille Primas Slavinorum Limigantium usque ad A. 473.
23. Nec Samo Charvatarum Rex A. 624. pro Rege Moraviæ agnosci potest.

24. Maroth, út dictum, primus Rex crat.

25. Marotho circa A. 720. successit Suatoss, cui testantur historiæ Hungaricæ. Victus is ab Hunnis tertiæ epoehæ, & parte magna regni sui privatus A. 744. 26. Nimiùm extendit Pessina regnum ejus, ad Pontum usque. 27. Boruth Charentanorum Rex auxiliaris Suatossio contra Hunnos adfuit.

28. Pro Slavicis originibus firmandis faciunt chronica Hungarica de residuis tunc Hunnis priorum migrationum in exercitu Suatossii inventis.

29. Suatossium aquis Danubii periisse Hungaricæ, salvum evasisse & novam Regiam Welehradii condidisse, Moravicæ historiæ volunt.

30. Circa A. 750. Suatossio successit Samomir.
31. A. 791. Regnum Moraviæ Samoslav tenuit. Historia belli cum Carolo M. à Pessina tradita secundum annales Francicos emendatur.

33. Item historia bellorum primorum inter Moravos & Bohemos. de A. 793. & 800.

34. Lechus nullus Moravis Rex, sed is Bohemis Bellidux in bello contra Caroli M. silium Carolum A. 805. suit.

CAPUT XXIX.

Corollarium ad origines Slavicas.

§. 1. Conexio hujus capitis ultimi. Instituti totius quædam generalis explanatio, præfatio-

2. Notio distinctior populorum antiquorum circa Bohemiam, ad origines Slavicas perquam necessaria est. Fontes, unde hæc notio desumatur. Explicatur idea Plinii & Taciti de situ populorum Germaniæ antiquorum.

3. Situs populorum antiquorum ad Orientem Bohemiæ, à Vistula usque ad Hercinium nemus, ex Ptolemæo, Tacito, & Plinio.

4. Situs populorum antiquorum ad Septentrionem Bohemiæ à mari Balthico inter fluvios Visurgim & Viadrum seu Oderam usque ad Sudetos montes.

5. Situs populorum antiquorum ad Occidentem Bohemiæ à Cattis populis & Rhenicolis

Suevis incipiendo usque ad montes Bohemicos Occidentales.

6. Occidentales Germaniæ populi apud Tacitum separantur à Suevis per Chaucos, Cattos, Cheruscos. Ptolemæus plures populos, qui suo ævo jam evanuerant, pro integris ex Marini ævo recenser. Qui populi Ptolemaici pro Taciti Nariscis, qui pro Hermunduris habendi fint?

Tacitus nullos certos fines Germaniæ circa Rhenum & Danubium tribuit, minus verò Vistulam pro limite agnoscit. Ptolemæus dubium reliquit, an non Sarmatiam Europæam,

ut Tacitus, & Plinius, pro Germanica habuerit.

8. Tempore M. Aur. Antonini A. 172. Narisci & Hermunduri ad Occidentem Bohemiæ in eodem statu, ac tempore Taciti, manserant. Ad meridiem Bohemiæ Narisci à Marcomannis repressi erant, sed & hi ibidem Vandalis locum facere justi sunt. In tergo Quadorum non ampliùs inveniebantur Marsigni & Osi. Seculo tertio inchoante accolæ sundatante mantiana della companie della companie della contra della co detorum montium Albim emittentium non Hermunduri, ùt ante, sed Vandali vocabantur.

9, De quinque præcipuis Germaniæ populis Seculo tertio medio. Etymologia Vandalorum, Suevorum, & Saxonum,

10. Erymologia Francorum, & qui populi Germaniæ in corum nomen coalucrint.

S. 11.

S. II. Etymologia Alemannorum, & qui in id nomen coierint, nee non in nomen Saxonum. 12. Hermunduri partim in Francorum, partim in Alemannorum nomen transferant, reliqui Thuringorum nomen sortiti sunt, qui Seculo quinto dein in totam viciniam Occidenta-lem Bohemiæ se extenderunt, Nariscorum & Hermundurorum nomine abolito.

13. Situs populorum Germanicorum ad Rhenum superiorem & Danubium ex Tabula Probiana circa A, 280. Ad Danubium supra Alemannos tunc sedebant Armalausi Vandali, sub Bohemis Vandali sinè superaddito nomine, sub Moravia Vandali Jutugi.

14. Situs populorum in Bohemia, Moravia, Austria, & Hungaria superiore, Seculo quarto medio, in pluribus discerptis Rebuspublicis. Populi hi respectu Moraviæ & Hungariæ reuniti non sunt nisì Seculo sexto medio sub Republica Slavo - Moravorum, quæ autem Reip. Slavo - Bohemicæ nihil negotii usque ad sinem Seculi octavi fecit.

15. Eodem anno, quo Czechus cum populo suo Slavico in Bohemiam advenit, nempe A. 374. migrarunt quoque Burgundiones ad Rhenum superiorem. Raresacti ergo tunc sunt populi Vandalici ad Orientem Bohemiæ, & nihil ex ista vicinia Slavo-Bohemis timendum erat. Neque etiam à populis indigenis meridionalibus Bohemiæ. Nec quoque à populis vicinis ad Occidentem Bohemiæ, utpote qui in Rhetias tendebant.

16. Seculo quinto initiante vicini Slavo-Bohemis Vandali & Suevi in multitudine innume-

ra in Gallias & Hispanias emigrarunt, & Slavo-Bohemis occasionem sese in Bohemia

dilatandi dederunt.

17. Slavo - Bohemis circa ea tempora nihil officiebant Franci, Alemanni, Suevi, utpote qui in Gallias & Rhætias tendebant. Thuringi quoque hac occasione in amplum Regnum creverunt, ast demum à Francis subacti sunt. Thuringis nihil cum Bohemis, sed Francis, actum.

18. Nec Saxonum gesta ad Slavo - Bohemicas origines pertinent, nisì quòd illi citiùs, Slavo-

Bohemi autem serius Francorum jugo armis obstiterint.

19. Cum Polonis ad Orientem Bohemiæ quies suit Slavo-Bohemis per tempora, quæ ad origines spectant. Sorabi Slavi ad Septentrionem Bohemiæ possederunt utramque Lusatiam & Misniam.

20, Soraborum synonymia & etymologia. Lusatiæ nomen à Luzicis Slavis peculiaribus de-

fcendit.

21. Quo tempore Slavi Sorabi in terras Bohemiæ vicinas advenerint. Statuitur annus 567.

remissive ad Caput XXIII. & XXIV.

22. Sorabi Thuringici Seculo sequente septimo ed potentiæ jam creverant, ut Francis bellum movere sibi fiderint. Causa fuit, quòd Franci clientelari nexu Soraborum non con-

tenti cos in provinciam redigere voluerint.

23. Sorabi non fuerunt Colonia ex Slavo-Bohemis emissa, sed ab Hunnis A. 567. transducta. Impleverunt posteà ex se Lusatiam superiorem. Lusatiæ inferiori Slavorum Borealium Luticiorum pars immigravit. Slavo-Bohemi nihil commune cum Hunnis & Sorabis in irruptione de A. 567, habuerunt; econtrà quoque in sedibus suis infestationem passi non funt; ast nunc Remp. Aristocraticam in Primatum, & dein Principatum mutandi ansam habuerunt.

24. Primi motus bellici inter Slavo-Moravos & Slavo-Bohemos exorti sunt A. 793. subsecuta demum pace A. 800.

- 25. Inquiritur in nomen Præsecti Drewicensis in veteri Germanico populo Moraviæ, & Ducis Dervani A. 630. in Sorabis. Moravi in dicto bello Bohemiam sibi subjicere volebant. 26. Ex hoc tempore non nisì ter bellicum quid inter Moravos & Bohemos gestum est.
- 27. Hunnorum epocha tertia A. 744. cœpta, & A. 799. finita, spectat ad origines Slavicas, quoniam occasione reliquiarum Hunnicarum, ad sidem Christianam conversarum, Slavo-Moravi & Bohemi in jugum Francicum tributarium inciderunt.

28. Moravi, si non citiùs, saltem eodem tempore, quo Bohemi, nempe A. 805, sub hoc ju-

gum venerunt, & simul sidei manus dare cœperunt.

29. A. 828. Brynno, Dux in parte Moraviæ, Baptismum in Austria exul suscepit, ergo antè in Moravia non habuit. Fata ejus. Mogemir tunc Rex Moraviæ Christianitati, aperte saltem, non adhæsit. Non suerunt duo Mogemiri Reges sibi succedentes, sed unicus. Brynno non fuit Rex universalis, sed Dux particularis.

30. Radislaus successor Mogemiri, A. 846. à Francis impositus, fidelitatem erga Francos scepiùs rupit, quoniam Franci ultra pactum nexum tributarium Moraviam ad omnimodam subjectionem reducere nitebantur. Suatoplucus successor A. 871. indigne à Francis tractatus

æquè resilit.

31. Ad æqua pacta tamen pronus est, ea A. 874. tandem accipit, & A. 876. affinitatem cum Carolingica familia contrahit. Moravia, præter tributum, sui juris & extra compus Francicum erat, **S.** 32.

S. 32. Moravia circa A. 884. crevit, & in terras quasdam Pannonicas se extendit. A. 890. Arnulphus eam concessione Bohemiæ inconsulte amplificat. Tantum cessit, quantum habuit, jus scilicet tributarium.

33. A. 892. Arnulphum facti pœnituit. Biennale ejus bellum cum Suatopluco. Suatoplucus A. 894. iterum tributo subjectus, & post mortuus est.

34. A. 889. cæpit quarta epocha Hunnorum, seu Hungarorum hodiernorum. Iis auxiliaribus usus est Arnulphus A. 892. in Suatopluco debellando. Hæc fuit occasio, quòd Hungari partem Regni Moravici obtinuerint.

35. Epilogus Regni Moravici, & ejus discerptio præcipuè in Hungaros & Bohemos.
36. Dicendis de Bohemia præmittuntur quædam de Sorabia. Tempore Caroli M. Slavis nihil suit illustrius. Carolingici Franci bellarunt contra Sorabos, sed hi subacti non sunt, nisì ab Henrico demum Aucupe. Anteà Aristocraticum suorum regimen & libertatem acriter tuebantur.

37. A. 805. Bohemi triplici exercitu Francorum territi in nexum tributarium concedunt, Duce tunc Provinciæ Neclano impubere, belliduce Lecho. Caula belli Francici duplex, quòd Bohemi Hunnorum reliquias Christianas cum Moravis infestaverint, & quòd Sorabis vicinis adjutores fuerint. A. 806. iterata expeditio in Bohemos, sed alios trans Moldavam, cum priore anno actum fuerit cis Moldavam. Utroque etiam anno contra

Sorabos aliis in locis actum fuit.

38. Ab hoc tempore, sub Carolo M. & Ludovico Pio usque ad A. 840. nihil actum cum Bohemis. Memorabilia horum temporum: divisio Regnorum sub Ludovico Pio A. 817. Optimatum Francicorum conventus A. 822. Slavi legatos miserunt, út reliqui exteri: A. 829. cœpit dissensio in stirpe Carolingica: A. 839. mortuus Neclanus Dux Bohemia: A. 841. copit gravissimum civile bellum inter filios Ludovici Pii mortui: A. 843. divisio

Regnorum Francicorum.

39. Conditio Bohemorum sub his temporibus. Franci Germanicos populos à se devictos in provincias redegerunt, non item Slavicos, nec Hunnos, sed his summa rerum apud suos salva mansit. Oratio Logatorum Bohemorum ad Henricum III. Imp. de A. 1040. Bohemos à Caroli M. temporibus nunquam rebelles exstitisse, tributum annuum solvisse, armis auxiliaribus præsto suisse, ita imposterum facturos, sed novæ legis jugum non laturos. Carolus M. in regnorum divisione inter filios A. 806. Bohemiam, Moraviam, Avariam in Bonis non retulit; Bohemos, Moravos, Sorabos ad fidem Christianam, ùt in incorporandis aliis populis fecit, non adegit. Ad Conventus Slavi per legatos tan-tùm accesserunt. Bohemia erat extra fines Francici Regni.

40. Cur Bohemis Carolingici libertatem, salvo tributo & sidelitate generica, indulserint.

Hostiviti sœdus cum Ludovico Pio A. 840.

41. Censûs annui aut tributi pensitatio non parit incorporationem vel subditelam. Affe-

runtur exempla celeberrimorum orbis populorum.

42. Per annales Francicos nihil proditum est, quo constet, Hostivitum, Borzivogium, Duces supremos Bohemiæ, armorum per Sub-Regulos & Toparchas contra Francos motorum participes suisse. Testimonium Reginonis coævi de sædere & sidelitate Bohemorum participes fuisse. Principum inviolate conservata.

43. Disquiritur Status Bohemiæ, sub temporibus Carolingorum, in stirpe Principali Przemislea, in stirpe cognata ex Kroco descendente, quæ stirpi Principali non rarò litem

de summa rerum movit.

44. In collateralibus lineæ Principalis, qui idem tentarunt, ùt Wlastislaus Lucensis seu Sa-

tecensis, Mstibogius Kurzimensis Sub-Regulus.

45. In Optimatum ordine generico, quorum plures magis suo, quam Principum legitimorum arbitrio ferebantur. Unde motus bellici non Principibus, sed cognatis ex Kroco, Collateralibus ex stirpe Principali, & Toparchis particularibus adscribendi sunt.

- 46. Motus in specie de A. 846. 848. 849. Bohemorum Ethnarchas & Toparchas Bojoariæ finitimos concernunt. Memorabilia: A. 848. Bohemorum Legati inter exteros computantur: A-849. Bohemi Legatos ad Sorabicum Præsecum Limitaneum, tanquam scientem leges & consuctudines Slavicas, dirigunt: Eodem anno Franci pacis tractationem insultu sacto rumpentes cæduntur, & ipsi obsides Bohemis dare coacti sunt.
- 47. In annalibus Francicis pro Ducibus Bohemiæ venditantur, qui Optimatum tantum loco erant. A. 857. Francis actum cum Sub - Regulo Satecensi,

48. A. 869. 871. 872, cum Toparchis particularibus.

49. Limites Regni Francici circa Sorabos & Bohemos. A.876. divisioni Regnorum Francicorum insertæ regiones Bohemia & Moravia ob tributi nexum, & ad summum ne nova divisio ineunda, si regiones hæ in Provincias Francicas fors redigerentur.

§. 50. Annus 890. maxime memorabilis est. Ex co fluit confusio chronologiæ Bohemicæ antiquioris apud Hagecium. Inde causa discerpti Regni Moravici petenda. Christianus antiquissimus Bohemiæ Scriptor titulo Imperatorio mactat Suatoplucum Moraviæ Regem, eumque Ducem vel Regem Borzivogii Bohemorum Principis vocat. Comem igitur reverentiam habuit Bohemia erga Reges Moraviæ. Causa triplex esse poterat: Primatus Moravicus inter Slavicos Principes: Jus quondam Marcomannicum & Quadicum in Slavo-Moravos translatum: & pax inter Bohemos & Moravos A. 800. composita. Reverentia illa nihil honori Bohemiæ offecit. Eam observarunt Hostivitus, & Borzivogius Duces.

51. Dicto anno 890. Arnulphus Imp. jus suum in Bohemiam cessit Suatopluco Moraviæ Regi. Non magni id, utpote in solo tributo & comi reverentia consistens, fecit, cùm ob affi-

nitatem & cognationem spiritualem eo tam facilè se abdicaverit. Magni autem id existimandum erat Suatopluco. Pœnitentia Arnulphi brevì subsecuta.

52. Suatopluci successores silii affligunt Bohemiam usque ad A. 897. Orto inter eos A. 898. civili bello, Moravia sequentibus annis à Bojoariis, Bohemis, Hungaris, diripitur, & in partes discerpitur. Bohemi hac occasione in omnimodam libertatem, & à Francis, & à Moravis, pervenerunt.

53. A. 900. Bohemiæ, libertatis communis tuendæ causâ, accessit Sorabia. A. 919 pactum inter Henricum Aucupem, & Wratislaum Bohemiæ Ducem initum super Sorabis. A. 928.

Sorabi omnes ab Henrico Aucupe subacti,

54. Eodem A. 928. Henricus Sub-Regulum Satecensem, & Toparcham Bilinensem legi tri-

butariæ subjecit.

55. A. 930. autem etiam S. Wenceslaum, supremum Bohemiæ Ducem. Nulla vis in S. Wenceslaum necessaria erat, sed is obviam factus voluntariè se, regionem, & religionem Henrico commist. Bohemi sui juris manserunt, salvo tributi & fidelitatis genericæ nexu. Non redacti sunt in Provinciam, út Sorabi. Marchiæ Lusaticæ nomen extraneitatem Bohemiæ infert.

56. Post S. Wenceslaum Boleslaus frater nec nexum tributarium erga Imperium Saxonicum agnoscere voluit, armis ob id Ottonis Magni petitus, vario successu.

57. A. 950. tandem Boleslaus, nec extrema exspectans, nec extrema passus, reverentiam Imperii Saxonici induit, tributo fe obligavit, aft de cætero rerum fummam apud fuos retinuit.

58. Hagecius in hoc anno submissionis ultimum errorem chronologicum commisst, & deinceps ordinate chronologiam texuit. Laus ejus in materiis antiquitatis Bohemicæ colle-Ais. Confusio chronologiæ anterioris, ex duplici falso supposito, adventus nempe Czechi in Bohemiam de A. 644. & Baptismi Borzivogii de A. 894. orta, demonstratur. Ex Christiano deducitur, Baptismum Borzivogii in annum 877. retrotrahi debere. Cosmas Bohemicus Historiographus, Christiani & Reginonis relata haud recte combinans, erroneam de Baptismo Borzivogii opinionem primus invexit.

59. Cur hucusque in contexendis originibus Slavicis Goldasti mentio facta non sit. Libri duo priores Commentariorum ejus, & contenta eorum usque ad Seculum decimum tantum in has origines incurrunt. Ex fontibus Goldasti alia plane de systhemate antiquo Marcomannico, Quadico, & Slavico, deducenda suerunt; nec hæc objectum principale Goldasti constituerunt.

60. In contexendis perpetuis Bohemorum & Moravorum rebellionibus Goldastus notis à Schminckio in eum editis carpitur. Cœterùm Schminckio rebellionum nomen defendenti testimonium de causis motuum Slavicorum ex Witichindo opponitur. Testimonium hoc ad casus Moravorum sub Carolingicis applicatur. Motus Bohemici, secundum ipsos Annales Francicos, non supremis, sed subordinatis Bohemiæ Ethnarchis, omnes adscribendi. Quin & particularibus illis Ethnarchis causa motuum, si historiis Bohemicis fides aliqua, ut par est, adhibeatur, potissimum ob fines intra Bohemiam à Bojoariis aliisque vicinis turbatos subministrata fuit. Conclusio hujus operis.

Conspectus Apparatûs Chronologici.

SECTIO I. Num.

1. De Romæ Urbis conditu.

14 Sententiæ diversæ sex.

- 20. Oriuntur ex annis controversis totidem.
- 23. Varroniana autem justa est, SECTIO II.
- 28. De anno confulari Romano.

N.31. De consulatu primo.

40. Duravit is 19. mensibus.

- 42. Primum Systhema anni consularis ecepit ab autumno.
- 52. Secundum ab Idibus Decembribus.

71. Tertium à tempore verno.

84. Quartum à Calendis Januariis.

SECTIO

SECTIO III. Num. 90. Computus annorum Urbis conditæ triplex est, strictus, laxus primus, & laxus secundus. 99. Computus annorum Olympiadicorum eo dem modo triplex est. 101. Tabula diversi computus Olympiadici ab A. V. C. 245. usque 1002. SECTIO IV. 102. De Chronologia Systhematica. 206. Diversitas computûs Olympiadici inter Varronem & Halicarnassæum. 110. Chronologia Halicarnassæi examinatur. tegro. 120. Chronologia Polybii. Fastorum Capitolinorum. SECTIO V. 30. Chronologia Diodori Siculi. 147. De anno per diversitatem initiorum consularium intercepto. 149. De anno captæ Urbis Romæ. SECTIO VI. €55. Chronologia Livii. SECTIO VII. 166. Chronologia Censorini, SECTIO VIII. 173. De Chronologia vaga Eutropii, 176. - - - Orofii. 176. Historiæ Miscellæ.

SECTIO IX. Num. 179. De memorabilibus sub Augusto.

SECTIO X.

190. De æra Christiana communi.

195. Chronologia Eusebii.

SECTIO XI.

201. Chronologiæ Rom. Imperatorum ab Augusto usque ad Carolum M. Synopsis.

- - - Exegelis.

216. De anno millesimo conditæ Urbis Roma.

SECTIO XII.

114. Regimen Decemvirale duravit triennio in- 252. a. Chronologia Græcorum Scriptorum. 253. a. De methodo Chronologica per Indictio-

254. a. Chronologia Theophanis. 254. l. Tabula computûs annorum Mundi fecundum Constantinopolitanos.

- - - Secundum Alexandrinos.

254. n. Tabula initiorum Olympiadicorum.

254. o. Tabula Calendarii Romani.

254. p. Tabula Indictionum.

SECTIO XIII.

255. Chronologica series Regum Francicorum usque ad Carolum M.

SECTIO XIV.

264. Chronologica Series Imperatorum Rom?

Carolingicorum.
- - - Primorum Judicum, dein Principum Bohemiæ usque ad S. Wenceslaum.

Conspectus Apparatûs Geographici.

SECTIO XV.

Cassiodori.

168. Ptolemaicæ Geographiæ disquisitio, quantum ad usum pro originibus Slavicis ne-

287. De geographica ejus dispositione circa Bo hemiam & Moraviam.

- circa Poloniam & Hungariam.

- circa Danubium.

178.

SECTIO XVI.

302. Itinerariorum antiquorum Romanorum, Antoniniani, Probiani (quod Tabula Peu- 386. Pannonia superior ex Ptolemao. tingeriana vocatur) & Constantiniani (aliter Hierosolymitani) disquisitio, cum observationibus ad illorum usum inservienti-

SECTIO XVII.

315. Disquisitio geographica Rhætiæ utriusque.

SECTIO XVIII.

326. De Carnorum populis antiquis.

SECTIO XIX.

335. De Carnorum, & Italiæ antiquæ finibus. 416. d. - - - Sabariæ.

SECTIO XX.

344. Noricum ex Ptolemæo.

SECTIO XXI.

348. Noricum Ripense ex Itinerariis.

SECTIO XXII.

366. Noricum mediterraneum ex Itinerariis.

SECTIO XXIII.

385. Illyris ex Ptolemæo.

SECTIO XXIV.

392. Deserta quondam Bojorum.

SECTIO XXV.

400. Pannonia prima Ripenfis ex Itinerariis?

403. De Carnunti situ.

SECTIO XXVI.

411. Pannonia Prima interior,

414.2. De situ Krapinæ in Croatia.

416. a. - - - Aquarum Rom, intra Cetios montes.

416. b. - - - Scarabantiæ.

SECTIO

SECTIO XXVII. Num.

419. Provincia Valeria.

421. De situ Bregetionis.

SECTIO XXVIII.

434. Pannonia Inferior ex Ptolemæo.

SECTIO XXIX. 435. Pannonia Secunda ex Itinerariis.

SECTIO XXX.

448. Germania antiqua ex Ptolemæo.

460. Notæ ad Germaniam antiquam ex aliis Scriptoribus.

465. Civitates Marcomannorum, Quadorum, & Lygiorum ex Ptolemæo.

SECTIO XXXI.

469. Mœsia utraque, & Thraciæ.

SECTIO XXXII.

472. a. Scythia magna ex Jornande. 481. a. De patria antiqua Slavorum & Huñorum.

483. a. Dacia magna antiqua.

485.a. De Justiniani ædificiis circa Istrum ex Procopio.

Num-

486. a. Sarmatia Europæa ex Ptolemæo, & aliis.

487.e. Sarmatia Asiatica, & fines Colchidis, Iberiæ, Albaniæ, Scythiæ Asiaticæ intra & extra Imaum montem, ex Ptolemæo.

488.a. Jazyges Metanastæ.

SECTIO XXXIII.

491. Situs populorum Transdanubianorum ex

Tabula Peutingeriana seu Probiana. 493. Demonstratio: Tabulæ hujus compilationem Probi temporibus deberi, circa annum æræ Christianæ 280.

SECTIO XXXIV.

500. Situs Slavorum antiquorum borealium ex Helmoldo & Bangerto.

SECTIO XXXV.

504. Saxonia antiqua.

SECTIO XXXVI.

508. Thuringia antiqua.

SECTIO XXXVII.

512. Thuringia in Seculo octavo.

Conspectus Apparatûs Historici.

SECTIO XXXVIII. Tempora ante

Christum natum.

515. De Bojorum Celticorum migratione in Ita-639. Debilitatio Imperii Rom. per bella Civilia. liam,& Germaniam, nec non de fatis eorum,

523. a. De Bojis Bohemicis in specie.

SECTIO XXXIX.

530. De Cimbris, qui Bojos Bohemicos infestarunt.

SECTIO XL.

536. De Suevis.

SECTIO XLI.

541. De Illyrico.

SECTIO XLII.

563. De Gothis.

SECTIO XLIII.

SECULUM CHRISTIANUM I.

565. De Marcomannis & Quadis.

SECTIO XLIV.

SECULUM II.

577. De Marcomannis & Quadis.

601. Situs populorum circa Danubium sub tempore Imperatoris M. Aur. Antonini.

604. Marcomannorum & Quadorum depressio circa hæc tempora.

SECTIO XLV.

Seculum III.

608. Fata Imperii Romani.

SECTIO XLVI.

624. Res Romanæ reinvalescentes post Gallie- 721. z. Schema vocabulorum victûs, amictûs, & num.

SECTIO XLVII.

Num. SECULUM IV.

SECTIO XLVIII.

644. De Alamannis.

SECTIO XLIX.

656. 2. De Hunnis & Gothis. 658. c. Tempus primæ eruptionis Hunnicæ.

SECTIO

669, De Sarmatis & Quadis.

SECTIO LL

696. Quid denotet vocabulum Barbarus.

702. Quid Scytha?

703. Quid Sarmata?

705. Unde Slavi dicti Venedi?

707. Unde Antæ?

708. Unde Slavini?

712. Unde Croatæ?

713. Quid denotet vocabulum Nomades?

718. Quid Latrocinatio in usu bellandi? 721. a. De moribus Slavorum antiquorum.

721.b. De migratione Slavorum.

721.c. De lingua Slavorum,

721. d. Schemata Grammaticalia triplicis dialecti Slavicæ: Bohemicæ, Hungaro-Slavicæ, & Croaticæ.

721.m. Schemata duo dialecti antiquæ Slavicæ, quæ Glagolitica dicitur.

721.9. Notæ generales ad Schemata hæc Grammaticalia.

habitationis, ex quatuor dialectis Slavicis.

SECTIO

SECTIO LIL Num.

722. Tradita Historicorum Bohemicorum & Po-Ionicorum de adventu Czechi & Lechi in Bohemiam.

746. Item historiæ Croaticæ.

SECTIO LIII.

Seculum V.

747.2. De bellis & migrationibus variorum populorum.

750. b. Attila Regnum Hunnorum adeptus est 921. De Thuringis. circa A. 430.

751. b. Burgundionum diversæ sedes usque ad 925. De Bojoariis. Attilæ tempora, & eorundem victoria contra Hunnos post mortem Regis Opta930. De Slavis Charentanis.

753.b. Attilæ Regia erat inter Tibiscum Supe riorem & Transylvaniam.

754. a. Attilæ expeditio bellica in Galliam A.

757.4. Attilæ expeditio in Italiam A. 452. 758-a. Attilæ expeditio postrema in Galliam

A.453

760. a. Chronologia Historiæ Hungaricæ usque ad Attilæ mortem.

761.a. Pannonia post Attilam à Gothis possessa. 769. Ex Pannonia Gothi recedunt A. 474.

772. Ostrogothi intrant Italiam A. 489.

SECTIO LIV.

774. Langobardorum migrationes & fata.

780. Langobardorum Reges usque ad ingressum in Italiam.

782. a. Herulorum migrationes & fata.

SECTIO LV.

786. De Saxonibus.

SECTIO LVL

792. De Thuringis.

SECTIO LVIL

795. De Rugis.

SECTIO LVIII.

SECULUM VI. & VII.

799. De Hunnis Avaribus, & Slavis,

SECTIO LIX.

SECULUM'VI.

841. De Langobardis & Gepidis.

SECTIO LX.

852. De Thuringis & Saxonibus.

SECTIO LXL

857. De Bojoariis.

SECTIO LXII.

SECULUM VII.

874. De Bojoariis.

879. Historia Juvavensis Ecclesiæ de conversio ne Bojoariorum & Charentanorum,

Num. SECTIO LXIII.

885. De Thuringis & Saxonibus.

SECTIO LXIV.

889. De Slavis Charentanis.

SECTIO LXV.

SECULUM VIII.

901. De Saxonibus.

SECTIO LXVI.

SECTIO LXVII.

SECTIO LXVIII.

936. De Slavis Sorabis.

SECTIO LXIX.

945. De Hunnis & Avaribus.

SECTIO LXX.

Seculum IX.

952. De Slavis Dalmaticis & Pannonicie.

SECTIO LXXI.

958. De Saxonibus.

SECTIO LXXII.

Seculum VIII.

962. De Regno Slavo - Moravico.

SECTIO LXXIIL Seculum IX.

977. De cadem Moravia.

SECTIO LXXIV.

1014. De Bohemia.

SECTIO LXXV.

1035. Memorabilia quædam ex historia primorum Principum Christianorum Bohemiæ,

1043. Baptizatus Borzivogius A. 877.

1054

Seculum X.

1047. Wratislaus mortuus A. 921.

1019. S. Lidmila martyrio coronata A. 927.

1052. S. Wenceslaus martyrium adeptus est A. 938.

1063.

1064. Chronologia gestorum sub Henrico Au-

1069. Boleslaus Dux, frater S. Wenceslai, ab Imp. Ottone M. A. 939, bello petitus, demum A. 950. manus dedit, séque tributo obstrinxit.

SECTIO LXXVI.

1076. Exemplis multorum, celebriúmque populorum, nec non authoritatibus, ostenditur, tributi nexum per se non involvere subditelam, nec tollere summum Impetium.

OPERIS

OPERIS De Originibus Slavicis INDEX CHRONOLOGICUS.

Notandum: non paginæ hic citantur, sed numeri per totum Apparatum divisi, & materiarum quarumlibet segmentis præsixi; numeri autem diverso typo adjuncti Romani capita Introductionis seu Partis I. & reliqui codem diverso typo subsequi paragraphos capitum designant.

A.

Acinci creatus Imp. Valentinianus II. sen junior. 241. a. Actiaca victoria Augusti Cæsaris. 182. Adrianus Imp. 208. ad Ægos fl. prælium Græcum. 149. 150. Ægyptiaci anni vid. Anni. Æmiljanus Usurpator. 219. Alexandri M. Imperium. 128. annus emortualis. 61, 62, 146, 169, Alexander Imp. 212. a. Alexandrinum chronicon vid. chronicon. Anarchia Romæ A. V.C. 335. fuit. 67. 144. 158. 53. 54. ad finem seculi IV. per sexeñium. 64. 65. A. V. C. 420. aut 421. non fuit. 63. Anastasius II. vid. Artemius. ANNI Mundi vid. Mundi anni. Urbis conditævid. Roma. Consulares vid. Consulares annit Olympiadici vid. Olympiades. Christiani vid. Christiana æra. indictionum vid. Indictiones. regnorum seu Imperii. 252. g. Regum Romanorum. 4.5. Romani initium triplex. 28. Annus interceptus per consulatuum protra-Anni Ægyptiaci initium Thoth vocatum. 9. 61. 146. 167. 169. 254. a. Nabonassari. 167. Augustorum, 167.

Philippici. 167. 169. 254. i. Juliani. 167. 29. Diocletiani. 254. a.

Annorum laxa quandoque computatio. 242. c. 215. completorum usus in historiis. 147. apud Antiatem. 166.

Livium. 117. 155. 156. 161.

Tacitum. 93.

Trebellium Pollionem. 220.

Eutropium. 174.

Eusebium. 226.

Anthemius Imp. 244. c. Antiochenorum æra. 253. a. Antiochiæ incendium & terræ motus. 254. d. Antoninus Pius Imp. 209. M. Antoninus Imp. 209, 580, 584, 600. Antoninus Caracalla Imp. 211. Antoninus Diadumenus Imp. 211. Antoninus Heliogabalus Imp. 211. 212. 2. ejusdem leges, 212.a. Apsimarus Imp. 249. a.b. 254. g. h. Arcadius Imp. 242. a.c. 254. b. Arnulphus Imp. 264. 265. Artemius Imp. 250. a. b. 254. g. h. Attilæ clades & mors. 254. b. AUGUSTI Cæsaris nativitas & nomina. 179. prehensatio Imperii post Julium Cesarem. 180. primus confulatus, 180, 181, Triumviratus, 181. Actiaca victoria 182. honores delati. 183. nomen inditum, 184. Jumfummum Imperium delatum. 183. 185. decennia Imperil. 183. 188. domini compellatio. 188. pacificatio cum Parthis. 187. clausio terna Jani. 183. 186. 188. 189. ætas & mors. 202. Imperii diversus computus. 185. 202.

Augustulus Imp. 245.
Augustorum anni. 167.
Augusti mensis compellatio. 29.
Avitus Imp. 244. a.
Aurelianus Imp. 222. 223. 224.

B

Balbinus & Pupienus Impp. 212. b.
Belisarii mors. 254. d.
Boerebistas quando Getis præsuerit. 521.
522. b.
BOHEMIÆ regimen per Optimates. 266.
per Primates. 266.
per Principes. 266.
Principum primorum chronologia per
Kassæ, Kroci filiæ, gencalogiam.
266.
Principum à Borzivogio ad Boleslaum
chronologia secundum Pessinam &
Puczalkam. 1062.

Boji ad Noricum quando evastati. 522. b. c. Bohemici quando ejecti. 527. 528. 529. Borzivogius Boh. Dux. 266. 1062. Borzivogii annus baptismalis. 1041. 1043. 1054. xxix. 58. Bruti primi consulis cædes. 35. 41.

C

Calendarii Romani Tabula. 254. 02.
Caligula Imp. 205.
CAPITOLINORIIM FASTORUM chronologia. 24. 124. feqq.
differt à Varroniana. 119.
differt ab Halicarnaffensi. 119. 124. feqq.
kegibus Romanis tantùm tribuit 243.
annos. 124.
Decemviris tertium regiminis annum completum negat. 124. 125. 126.
Anarchiam de A. V.C. 335. negat. 124. 125. 126.
duplicem continuativum consulatum
P. Decii Muris negat. 124. 125.
126.
annos hos 4. per consulatum unum in-

fititium & tres dicaturas aliis scriptoribus ignotas refarcit, 124, 126, refutatur, 126, 127, 128, Capitolinorum Fastorum quæ sit origo & authoritas, 129, 167.

authoritas. 129. 167. Caracalla Imp. 21 1. Carinus Imp. 224. Carnunti creatus Sept. Severus Imp. 210. Licinius Imp. 231. Garolus M. Imp. 264. 265. Carolus Calvus Imp. 264. 265. Carolus Crassus Imp. 264. 265. Carolomannus. 264. 265. Carus Imp. 222. 224. Cassiodori sententia de nat. Christi, 191, 194. chronologia, 178. 217. Caudina pax à Rom. exercitu quando sa. Cedreni chronologia circa nat. Christi. 252. c. e. Cedrenns gram Chr. ex aliis Auctoribus hausit. 252. f. sequitur plerumque Theophanem. 254.h. Censorini chronologia. 146, 166. seqq. tradita de principiis Varronianis, 167. de CHRISTI NATIVITATE sententia triplex apud Græcos. 252. e. f. 254. l. n. diversa apud Latinos. 190. seqq. 194. fententia Eufebii. 190. 194. Orossi, 191. Cassiodori, 191. 194. Dionysii Exigui, 191. 194. Reginonis. 191. Hermanni Contradi, 191. Mariani Scoti. 191. Anonymorum ad Petavii Rationar. Temp. 192. sententia de A. V.C. 749. verior videtur. 192. 193. nititur argumento pacis generalis & clausuræ Jani. 188. 189. 191. item argumento à morte Herodis, 192. Christi passio cum defectu solls conjuncta: anno æræ communis 33. addicenda vi-

item argumento à morte Herodis. 192. Christi passio cum descru solis conjuncta; 190.

anno æræ communis 33. addicenda videtur. 190. 192. 253. e.

Christiana æra communis. 194. 200.

convenit cum Panodori Græci sententia. 252. e. s. 254. m.

antevertitur à CP. tano Græco calculo 3. annis. 252. e. 254. l.

anterior autem est Alexandrino calculo 7. annis. 254. m.

Christianæ æræ combinatoria tabula:

nristianæ æræ combinatoria tabula:

cum annis Mundi CP.ranis. 254. l.

cum annis Mundi Alexandrinis. 254. m.

cum annis Olympiadicis. 254. n. tor.

CHRONOLOGICUS.

cum indictionibus. 254. p. cum annis Urbis condita. 101. cum consulatibus Romanis. 101. Christianam æram Theophanes ex regula sua deduxit. 252 f. 254. m. Cedrenus ex aliis auctoribus hausit. 252. f. CHRONICON PASCHALE & ALEXAN-DRINUM ejusdem funt computûs in annis Mundi, 254. L. conveniunt æræ communi in consulatibus circa nat. Christi. 252. c. committunt parachronismum 7. consulatuum. 252. c. 253. e. Olympiades minus juste supputant. 252.d. 254.n. à se ipsis dissident in annis Christi. 252.e. ad quemlibet Imperatorem annos colligunt, qui finem Imperii respiciunt, præcedunt æram Chr. communem secundum diversa principia resp. 2. & 3. annis. 252.e. 254.l. different in annis Mundi ab Alexandrino computu 16. annis, 254. l, CHRONOLOGIA recta & systhematica. 102, seqq. fundatur in Varronis principiis. 167. 101.102.103.104.169.170.171.172. vaga, 173, leqq. Mundi, Rome conditæ, consulatuum, olympiadum, Christianæ æræ, Indictionum, nec non Dionysii Halicarnassæi, Diodori Siculi, Polybii, Censorini, Capitolinorum Fastorum, Livii, Eusebii, Hieronymi, Theophanis, Entropii, Orosii, Casfiodori, Historiæ Miscellæ, &c. vid. fuis locis. a Nerone Imp, ad Vespasianum. 207. fub Alexand. Imp.ex LL. Codicis, 212, a. sub Valeriano & Gallieno. 614. sub Constantino M. 228. seqq. sub primordiis Hunnorum, 658, c. 760. 2. iegg. discrepans seculo quinto, 760, f. fub Henrico Aucupe Imp. 1064. seqq. Cibalense bellum Constantini & Licinii. 233. Claudius Imp. 205. Claudius II. Imp. 220. 221. 222. Chifiam à Gallis obsession. 56. olim Camars dictum, 76. Commodus Imp. 209.

Concilium Nicæmum, 254.4.

Chalcedonense. 254.b.

VI. CP.tanum. 249, b. 254, f. g.

Conradus, I. Imp. 264. Constantinopolis dedicatio. 235.252. b. Ludi natalitii. 254. h. Constantinopoli pestis magna. 254. d. Constans I. Imp. 236, 237. 238. 239. Constant II. 1mp. 249. a. 254. f. Constantius Chlorus Imp. 225. 226, 227. Constantius II. Imp. 234, 237, 238, 239, 3 Constantius III. Imp. 243, b. Constantinus M. Imp. 227. 228. 231. 237. 254. a., Constantini M. fuga ab insidiis Galerii. 227. vicennalia. 234. tricennalia. 236. Constantinus II. seu Junior, 233, 234, 237. 238. Constantinus III. Imp. 248. b. 254. e. Gonstantinus IV. Pogonatus. 249. a. b. 254. f. g. Constantinus V. Copronymus, 251. a. 254. î. Gonstantinus VI, cum matre Irene. 254 b. Constantinus VI. solus. 251. b. 254. jij. CONSULATUS Romani primi duratio per 20 menses. 31. segg. 41. 45. Consulatus tresà Livio prætermiss. 158. Consulatuum post Romam captam interruptorum tempus. 64. segg. Consulatus A.V. C. 420 institutus in Fastis Capitolinis. 124. 125. 126. 127. 128. Consulatus P. Decii Muris biennalis ad finem belli Samnitici. 82. 83. Consularus æræ Chr. initiantis confundit Cedrenus, 252. d. Consularuum septem parachronismus in chronico Palch. & Alex. 253 c. e. Consulatuum protractio intercepit annum 3 ferme integrum. 20. 147. CONSULARIS ANNI Romani diversa initia. 31, seqq. ... Systhema I, ad tempus autumnale. 42. leqq retrotractio ad Calendas sextiles. 46.47. ad Idus Majas, 49. seqq. systhema II. ad Idus Decembres. 52. legg. 66. interruptio ejusdem. 68. 69. 70. systhemati I. & II convenir computus A. V.C. laxus primus, 42. systhema III. ad tempus vernum. 71. legg. 80 nominatim ad Idus Martias. 81.

Tyfthema FV ad Cal. Jan. 84. feqq. 89.

Tyfthemati III. & IV. convenit computus A. V. C. laxus secundus. 71.80. Consularis annus ex duplici A. V. C. participat, 90. 171.

quomodo strictè computandus. 171. laxa ejus computatio. 172.

Cotifo quando Dacis præfuerit. 522. b.
Crispus Cæsar. 233. 234.
Croatarum Christianismi initiantis chronologia. 930. 931. 932. 933. 934. 935.
Crocus Senior, & Junior Primates Boh. 266.
Crzezomislus Boh. Princeps. 266.
Czechus, primus Dux Bohemiæ. 266.

 \mathbf{D}

Dalmatius Cæsar. 236.
Decemviri Romæ. 49. 50.
triennio integro tenuerunt Remp. 111.
114. seqq. 139.

Decii Impp. 219.
Diadumenus Imp. 211.

Dictaturæ institiæ falsæ. 124-125- 126.127.

Didius Julianus Imp. 210.
Dio Historicus quando vixerit. 605.

Diocletiani anni. 254. a. Diocletianus Imp. 225. 226. 231. 233. 254. a. DIODORUS SICULUS quam chronolo-

DIODORUS SICULUS quam chronologiam edat, 124, 128, 130, feqq, contrariatur Fastis Capitolinis quoad infisitios magistratus, 128.

regulas chronol. res in præfatione præmittit. 130. 131.

ris rectè refert. 132.

ris rectè refert. 132.
usque ad A. V. C. 707. scripsit. 133. 134.
annos à Troja capta usque ad olympiadem, primam 407. numerat. 135.
136.

ergo usque ad Romæ conditum 431. annos. 142. 145. 148.

fysthems chronol in reb. Rom. ter mu-

in systhemate primo Pictoriani est comput@s 139

in systemato zdo computus anomali.
in systemate receio par fit Halicarnas.

fao: 141, 142, leqq. tempus Imperii Philippi, & mortis Ale-

Dionysii tyrannidem in Sicilia tempori eidem; ut Halicaruasseus, alligat.

Anarchiam Romæ de A. 335. confirmat.

Romæ captæ tempus Solidat. 149.150. neo non triennium integrum decemvirale, 118. 139. chronologiæ fyshematicæ est quanquam diversorum fyshematum. 137. 146. 148.

in Græcis historiis perpetud systematicæ. 137.

in locis duobus emendatur. 136.

DIONYSIUS HALICARNASSÆUS quam chronologiam edat, 105. feqq.

in Romana chronologia anno minùs computat Varrone & Censorino. 105. 113.

Romam anno posteriùs conditam statuit. 106.

Regum Rom. annos 244. pariter, út Varro, numerat. 106.

Consulatum primum præcise annalem computat, 107:

conformis est Varroni in olympiadibus, difformis in assignando V.C. anno. 108. 110. 111. 112. 113.

præcisè ex consulatu primo aliter computato. 109.

Decemviris triennium integrum recte dat. 111. 114.

versatur in computu annorum V.C. laxo primo. 113.

laxè pro more suo applicat olympiadem anno Romæ captæ: 152.

contra Petavii incufationem hallucinationis defenditur. 153 chronologiæ fysthematicæ est. 119.

Dionysii Exigui sententia de nat. Christi. 191. Dionysius Tyrannus Siciliæ. 143. Domitianus Imp. 208.

E.

Eugenius Tyrannus. 242.b.

EUSEBII chronologia in anno nativitatis Christi, 190, 194

Christi. 190. 194. in anno passionis Christi. 190. præsatio. 199.

Eusebius annos Christi suo minus recto calculo format ex olympiadibus. 195.

olympiades non rectte supputat. 197. 198. vitio ex annis regnorum orto, 197. 197.

quousque scripserit, & quæ ejus propria censenda in chronico, 200. Eusebianæ chronologiæ verus & eximius

ulus, 198, 200.
in specie in chronologia sub M. Aur. An-

tonino. 580. seqq. sub Valeriano & Gallieno. 614. sub Constantino M. 228. seqq.

Eu.

CHRONOLOGICUS.

Eutropii chronologia vaga. 94. 173. 174. 175. Eutychii Patriarchæ CPtani restitutio. 254. d.

F.

Fasti Consulares. 101.
Fasti Capitolini vid. Capitolini
Februarius mensis olim ultimus. 28. 29. 30.
Februarii mensis festa Romana. 30.
Feralia festa. 30.
Florianus Usurpator. 222. 224.
Francorum Regum usque ad Carolum M.
chronologica series. 255. seqq.

Ġ

Galba Imp. 206.
Galerius Imp. 225. 226. 227. 232.
Gallienus Imp. 220.
Gallus & Volusianus Impp. 219.
Gallus Constantius Cæsar. 239.
Glycerius Imp. 244. c.
Gordianus Junior Imp. 212. b.
Gratianus Imp. 240. c. 241. b.

H

Hagecii historiographi Boh. chronologia. xxix. 53. 1075. 266. xv.10. 11. 26. seqq. Halicarnassæus vid. Dionysius Hal. Hannibalicum bellum vid. Punicum II. Heliogabalus Imp. 211. 212. a. Heliogabali Leges. 212. a. Henrici Aucupis Imperii chronologia. 1064. 1065. 1066. Heraclius Imp. 248. b. 254. e. Heracleonas Imp. cum matre Martina. 248. b. 254. e. Hermanni Contracti sententia de nat. Christi. 191. Herodis mors. 192. S. Hieronymus in chronologia conformis est Eusebio. 199 chronicon Eusebii transtulit, ordinavit, & continuavit. 199. 200. commixtos annos coloribus distinxit per Librarios neglectis. 200, 228. **229**. Honorius Imp. 242.a.c. 243.a.b. Hostivitus Boh. Dux. 266. Hunnicorum primordiorum chronologia. 658, c. 760. a. legg.

I

Janus clausus à Numa Rege. 188.

A. V. C. 519. à consulibus. 188. ter ab Augusto. 183.186. 188.189.191. Imperii anni vid. anni. INDICTIONUM ÆRA. originem sumpsirab A. V. C. 705. à di-Catura Cælaris. 253. a. c. d. occasione indictionum seu consationum Pompejanarum. 253.c.d. ab Augusto non introducta sed confirmata. 253. d. à quo tempore potissimum invaluerit. 253. с. Indictio triplex traditur, CP, tana, Casarea, & Pontificia. 253.a.b. Indictio, de qua Leges Codicis agunt, non habet diversos annos initiales. 253.b. Legum fensus de ea explicatur. 253.b. Indictionum feries ante æram Christianam. 253. d. Indictionum ad æram Chr. applicandarum Tabula. 254. p. Indictiones à Theophane allatænon ex ejus calculo, sed ex traditis majorum fluunt. 254. a. c.

Interregnum post Aurelianum. 223. 224. Interregna quinque in Occidente post se-culum V. medium. 244 245. Jovianus Imp. 240. b. 254. a. Irene cum filio Constantino. 251. b. 254. jjj. Irene sola Imperatrix, 251. b. 254. jjj. Julianus Imp. 239. 240. a. 254. a. Julii Cæsaris prima gesta. 132. prima dictatura. 253. c. cædes. 180. Julii menfis compellatio. 29. Juliani anni. 167. **2**9. Julius Nepos Imp. 245. Justinus senior Imp. 246. 254. d. Justinus junior Imp. 247. 254.d. Justinianus Imp. 247. 254. d. Justinianus II. Imp. 249.2. b. 254. g. h. Justinianus II. restitutus. 249. a. b. 250. a. 254. g. h.

K

Kassæ, Kroci filiæ, genealogia. 266. Kroci duo, Bohemiæ Primates. 266. Krzezomisł Boh. Dux. 266.

L.

Langobardorum Regum chronologia. 780. 781. d 3

INDEX

Laodicensium æra. 253: a. Leges Rom. ex Græcia allatæ. 48. 49. Leo senior Imp. 244. a. b. 245. 254. c. Leo Junior Imp. 245. Leo III. Isaurus. 251. a. 254. g. h. i. Leo IV. Imp. 251. a. 254. jjj. Leontius Imp. 249.2.b. 254.g.h. Leuctricum prælium Græcorum. 149. 150. Libussa Boh. Princeps. 266. Licinius Imp. 228. 231. 234. Licinius Junior Cæsar. 233. 234. LIVII relata evincunt, annum V. C. 335. fuisse anarchicum. 53.54.67.158. anarchiam sexennalem seculo finiente IV. obtinuisse. 64, 65. consulatum posteriorem P. Decii Muris seculo V. medio biennalem numerandum esse. 74. 75. 76. 77. 82. 83. 159. Decemviris triennium regiminis integrum obtigisse. 115. 116. 117. instititum consulatum, & tres dictaturas Fastorum Capitol. seculo V. agnosci non posse. 126. 127. Livius utitur annis completis. 117. 155. 156. 161. consulatus tres fortuitò transiliit. 158. emendatur in errore librariorum. 157. annos regulativos quatuor conformes Halicarnassæi chronologiæ adfert. non ex suo calculo, sed ex traditis majorum. 160. nec eis insistit, sed in aliud & aliud systhema incidit. 159 qualia sint hec lysthemata. 161. unde hæc systhematum diversitas. 162. dubia volvit in bello Hannibalico, quæ ex Polybio folvuntur. 164. non suscepta licèt crisi chronologica princeps historicorum Rom, est. 165.

Lotharius I. Imp. 264.
Lucius Verus Imp. 209. 582.
Ludi feculares Rom. 92. 129. 157. 166. 168.

216. 217. 218.

Tarentini, 157.

natalitii CP.tani. 254. h.
Ludovicus Pius Imp. 264.
Ludovicus Germanicus. 265.
Ludovicus Infans Imp. 264. 265.
Ludovicus Infans Imp. 264. 265.
Lupercalia festa. 29. 30.

M.

Macedonici belli finis. 123.

, , , ,

Macrinus Imp. 211. Magnentius Imp. 238, 239. Majorianus Imp. 244. b. Marcianus Imp. 243.d. 244.a.b. 254.b. Marcus Aur. Antoninus Imp. 209. Mariani Scoti sententia de nat. Christi. 191. Mauritius Imp. 248. a. 254. d. Maxentius Imp. 228. 229. 230. 233. Maximianus Herculius Imp. 225. 226. 227. 231. Maximini Impp. 212 b. Maximinus Gæsar. 225. 226. 228. 233. Maximus Tyrannus sub Gratiano. 241. b. 242. a. Maximus Tyrannus post Valentinianum III. 243. d. Menses à quo ordinati & unde dicti. 28. 29. Miscellæ historiæ chronologia. 177. Mnata Boh. Dux. 266. MUNDI annorum computatio. 252. c.
Romana seu CP.tana. 254. l.
à chronico Paschali & Cedreno tenetur. 252. c. Alexandrina. 254 m. à Syncello & Theophane tenetur. 252. e. triplex est: stricta, laxa prima, & laxa secunda. 254.g m. à 21. Martii orditur. 252. c. annis completis uti solenne est Theophani. 254. a. seqq. annorum collectio in chronico Pasch. & Alex. finem, non initium imperiorum, respicit. 252, e.

N.

Nabonassari anni. 167. Neclan Boh. Dux. 266. Nero Imp. 206. 207. Nerva Imp. 208. Nezamisl Boh. Dux. 266. Numerianus Imp. 224.

Ö.

Olybrius Imp. 244. c.
OLYMPIADUM ANNI ineunt in diebus æstivis. 167. 101. 102.
20 dies post solstitum. 11.
circa medium Julii, 10. 27.
Olympiadicorum sinitiorum Tabula ad annos V. C. deducta. 101.
ad annos æræ Christianæ. 254. n. 101.
Olympiadice recte supputat Polybius. 100.
122. 123. 150.

non

CHRONOLOGICUS.

non chronicon Paschale & Alexandrinum. 252. d. 254. n.
non Socrates. 252. d.
non Eusebius. 196. 197.
Olympiadicorum annorum computatio triplex: stricta, laxa prima, & laxa
secunda. 99. 100.

Orosii sententia de nat. Christi. 191. chronologia. 176. Otho Imp. 206.

P.

Panodori sententia de nat. Christi. 252. e. s.
convenit cum æra communi. 252. e. s.
254. m.
Parilia seu Palilia, natale sessum Romæ, 5.
8. 10. 13. 167.
celebrabantur ineunte vere. 5. 13.
XI. Cal. Majas. 8. 10. 13. 217.
Paschale chronicon vid. chronicon.
Pertinax simp. 210.
Petavius immeritò hallucinationis incusat
Dionyssum Halicarnassæum. 153.
Theophanem, & Nicephorum. 254. h.
Petavii merita in chronologiam. 254. h.
Philippi sump. 213. 214. 215.
Philippicus sump. 250. a. b. 254. g. h.
Philippici sudi in natali CP. lis. 254. h.

Philippicus Imp. 250 a.b. 254 g.h.
Philippici ludi in natali CP.lis. 254 h.
Philippici anni. 167. 254 i.
Philippicorum annorum tabula. 169.
Phocas Imp. 248 a. 254 c.
Polybii chronologia. 120. 121. 122. 123.
in bello Punico primo seu Siculo. 120.
122.
in bello Punico 2do seu Hannibalico.

ftricte olympiades supputat, 100, 122, 123, 150, tempus Romæ captæ solidat, 149, 150,

Posidonius Historicus quando floruerit. 525. Primislaus, primus Boh. Princeps, 266. Probus Imp. 222. 224. Procopius Tyrannus, 240. c. Punicum bellum I. in Sicilia. 120. 122. II. seu Hannibalicum. 121. 123. 164.

III. A. V. C. 605. cæptum. 89. 161. Pupienus & Balbinus Impp. 212. b.

Q

Quintilius Ulurpator. 221, Quirinalia feka. 30.

R.

Regum Romanorum anni. 4.5. Regifugium. 30. 32. 33. 40. duplex fuit. 40. Reginonis sententia de nat. Christi. 191. Regnorum anni vid. anni. ROMA vetustior ante Romuleam. 1. 14. Roma à Romulo condita tempus, 1. seqq. 13. seqq. de eo sententiæ diversæ sex, 15. seqq. quia totidem anni Romani controversi. 20. leqq. à posteriori tantum inducitur. 18. 19. quot annorum sit post Trojam captam. 2. 6. 7. 26. 131. 142. 145. 148. à Roma Urbe condita annorum computatio. 90. 167. stricta. 90 91. 92. 93. 94. 95. 171. laxa prima, 91. 96. 147. 168. 170. 172. laxa lecunda, 91, 97, 122, 147, 168, 170, laxa secunda frequention, & minus of ficit. 98. Aricia deducitur ex principiis Varronianis. 101. laxa utraque cum olympiadibus combinata. 101. apud Græcos Scriptores minus justa. 252. b. computatio seriptoribus familiaris per annos completos seu elapsos, apud Livium. 117. 155, 156, 161. apud Antiatem, 166. apud Tacitum, 93. apud Eutropium. 174 Romæ natalitia festa Parilia seu Palilia. 🐔 8. 10. 13. 167. in vorc. 5, 13, XI. Calendas Majas, 8, 10, 13, 217. Romana festa Februarii. 30. Romani anni initium triplex. 28. Romani Calendarii tabula. 254. 0. Romanorum magistratuum series, 124. Roma Anarthia A. V. G. 335. sine magistratibus curulibus, 53. 54. 67. 144. fex annorum ad finem IV. feculi. 64.65. A.V. C. 420. aut 421. anarchia non fuit. Romanarum legum allatio ex Grecia, 48, 49,

Roma à Gallis capta: 3. 149. seqq.
quot anni abhine usque ad reintroduetros consulatus. 64. seqq.
Roma à Gothis capta: 252. b.
Romani ludi seculares. 92. 129. 157. 166.
168. 216. 217. 218.
Roma

INDEX CHRONOLOGICUS.

Romæ conditæ millesimus annus celebratus. 216. 217. 218. inchoatus, non completus. 217. 218.

Š.

Sagunti capti tempus. 121. 123. 164.
Samnitici belli duratio. 77. 83. 126. 127.
Seculares ludi Rom. vid. ludi.
Sept. Severus Imp. 210.
Severus Cæfar. 225. 226. 228. 230.
Severus Imp. in Occidente. 244. b.
Socrates minus juste supputat olympiades.
252. d.
Solis desectus in passione Christi. 190.
Solstitium æstivum quo die. 10. 11.
Spitihnev Boh. Dux. 266.
Strabo Geographus quando scripserit. 522. 6.
Syncelli chronologia in nat, Christi. 252. 6.

T.

Tacitus Imp. 222. 223. Tarquinii superbi suga vid. Regisugium, desertio ab Etruscis. 38. 39. Terminalia festa. 30. Theodosius Junior Imp. 242. a. b. 254. b. Theodosius Junior Imp. 242. c. 243. a. c. 254. b. Theodosius III. Adramyttenus. 250. b. c. 254 g.h.
THEOPHANIS chronologia examinatur & emendatur. 254.a. segq. ter in errorem cum sequela incidit : in Constantio Chloro, 254. a. in Phoca. 254. e. in Constantino quinto. 254. i. systematica alioquin est & side digna. 254. k. guam methodum teneat. 254. k. quas notas directivas dictet. 254.c.c. annis Mundi completis utitur. 254. 4. annos regnorum plerumque ab autumno in autumnum dispensat. 254. a. segq. æram Christianam 7. annis posteriorem suo calculo format. 252, f. 254, m. indictiones non suo calculo formatas sed à majoribus traditas dictat, 254. a. c.

applicatur in hoc opere ad Historicos sinè chronologia scribentes. 254. k.
Theophanis historica ingenuitas. 254. e. sequax Cedrenus. 254. h.
Theophanes quando natus. 254. jjj.
Thoth, initium anni Ægyptiaci. 9. 61. 146.
167. 254. a.
Thoth in annis Philippicis. 169.
Tiberius Imp. 203. 204.
Tiberius II, Imp. 247. 248. a. 254. d.
Tiberius Apsimarus Imp. 249. a. b. 254. g. h.
Titus Vespasianus Imp. 208.
Trajanus Imp. 208.
Troja capta ante solstitium æstivum. 11.
Trojæ captæ tempus ante I. olympiadem.
131. 136.
ante Romam conditam. 2. 6. 7. 26. 131.

V.

Valentinianus senior imp. 240.b.c. 241. 2.
254 b.

Valentinianus II. seu Junior imp. 241. 2.
242. b.

Valentinianus III. imp. 243. c. d.

Valens imp. 240. c. 241. b. 254. b.

Valerianus imp. 219. 220.

Vespasianus imp. 206. 207.

Veteranio Usurpator imperii, 238. 239.

Vitellius imp. 206.

Volusianus imp. 219.

Urbs Roma condita vid. Roma.

W

S. Wenceslaus Boh. Dux. 266.
S. Wenceslai annus martyrii. 1052. 1058.
1063.
Wnislaus Boh. Dux. 266.
Wogenus Boh. Dux. 266.
Wratislaus I. Boh. Dux. 266.
Wratislai ætas & mors. 1047. 1048.

Z.

Zeno Imp. 245. 246. 254. C.

OPERIS

De Originibus Slavicis INDEX

GEOGRAPHICUS.

Notandum: non paginæ hic citantur, sed numeri per totum Apparatum divisi, & materiarum quarumlibet segmentis præsixi; numeri autem diverso typo adjuncti Romani capita Introductionis seu Partis I. & reliqui eodem diverso typo subsequi paragraphos capitum designant.

A

Abari. vid. Hunni Avares. Abii ad Mœsios. 713. Scythæ extra imaum montem. 487. h. Abnobæi montes. 448. 460. quousque extensi. 449. 456. accolæ in tribus ordinibus. 456. Acimincum, Acumincum, Acunum. 300.
434. 436. b. 437. 441. 443. 446.
Acincum, Aquincum, Buda, Ofen. 299. 419. 436. 491. 432. 435. c. olim Sicambria. 420. 756. trans- Acincum, contra Acincum, Peft. 432. Addua fl. 316. 319. 317. Adnammantia vid. Anamatia. Adony. vid. Intercila-Adrabæcampi. 448. 458. 463. xxix. c. Adrans, Hadrans, Dranberg. 382. 383. Adulas mons. 316. 317. 319. 320. Adundrina civitas. 931. 370. Æduorum & Sequanorum limes Araf fl. 526. b. Æmona, Emona, Labach. 303. 326. 339. 340. 345. 382. 399. Anus fl. 290. 292. 298. 344. Equinoctium, Fischament, 402. 409. Agathyrsi in Scythia intra Imaum montemi 487. h. in interioribus Sarmatiz Europez. 486. b. XIV. 3. ad Daciam. 487. d. Alanis connumerati. 658.4.

Agazyrri, 474. xiv. 3.
Aguntum. 347.
Ala Nova vid. Villa Gay.
Aland vicus an quondam Aquis dichus.
412. b. e. f. 416. 2.
ALANI in Afia. 487. h. 658. a.
in Europa. 486. b. 658. a. xv. 20.
in Galliis. 749. a. 755. b. 758. 2.
in Hispaniis. 749. a. 754. c.
post mortem Attilæad Danubium, 759. a.
in Thraciis. 759. b.
Alanorum species. 658. a. 759. b.
Alani montes in Asia. 487. h.
in Europa. 486. b. 658. a.

Albania vid. Macedonia.

Aliatica. 487. g.
Albanus mons vid. Albii montes.
Albii montes ad fontes Colapis fl. 342.
388. 337.
Albiniminium, Vintimiglia. 281.
Albis ex Vandalicis montibus profluens.
559.
fl. oftium. 281. 282.
fontes. 287. 290. 451. 462. 463.
Aldenburg Slavorum Borealium. 501.
ALEMANNI ad Rhenum. 645. 648. 651. b.
652.
circa Moguntiacum. 651. b.
ad Palas, Pfalz. 652.
circa Silvam Martianam. 491.
circa lacum Brigantinum, Lentienses
dicti. 646. 647. 655.
inter Quados & Noricum Jutugi. 491.
495.

in Rhætia Juthungi. 650. in Rhætia seculo sexto. 767. Læti. 648. Alemannorum pars in Italiam translata. 654. b. Alesca, Alisca, Tolna. 429. 432. 435. f. Alexandria. 276. Alicanum, Halicanum, ad trajectum Muri fl. 417. b. ALPES Carnicæ seu Juliæ. 336. 337. 340. 377. 552. Graiæ. 318. 320. 321. Pæninæ. 318. 320. 321. Rhæticæ. 317.318.320.340. Radstattenses. 369.370. Raurisienses. 369. 370. Rotenmannicæ, 435. n. Tauriscorum, Taurn dictæ, 331.337. Alpe, in Alpe, aufin Taurn. 370. ad Pirum, fummas Alpes. 379. 380. Alpis, Pirn vocata. 435. o. Alpium summa sub Augusto terminabant Italiam. 568. Alpinæ gentes, 319, 320, Altenburg Hung. vid. Flexum. Germ. vid. Carnuntum. Altinum Pannoniæ, Bafa. 429. 432. Venetiarum, 343. Aluta fl. 301. 473. b. c. 483. a. 485. c. 491. ad Alutam Trajani pons. 485. d. Alvona. 286. Amadoca palus, Olha. 486. b. Amadoci montes. 486. a. populi. 486. b. Amantini inter Savum & Dravum. 554-434. Amasis fl. ostium. 281-282. Amaxobii. 486. b. 492. Amazones, 487 g. Ambrones in Germania, 504. seu Ombrones in Sarmatia. 486. b. Ambrus fl. in Comitatu Aldenburgico. 504. ibidem provincia vetus Ameri. 504. Amfelden vid. Blaboriciacum. Amisius fl. seu Amasis est Ems. 450. Anamatia, Pentele. 428. 432. 435. c. Anarti in seprentrionali Dacia. 483. b. 484. c. Anasus fl vid. Ænus. Civitas vid. Lauriacum, Andiantes. 434. S. Andre vid. Ulcilia Castra. Angarii. 504. Angili ad Albim infer. 448. 452. XXIX. 4.

Saxones vid. Saxones.

Angli Thuringi vid. Thuringi. Angrivarii, 448. 452.908. xxix. 4. 6.

Anglegeve vid. Thuringi.

Ani, Radstatt. 370. Anthabet, Antharum Regio. 775.778. ANTHÆ Slavi ad Pontum & Danubium inferiorem. 473.c.492.707.801.833. in Istria. 830. in Dalmatia & Slavonia. 806. 952. seqq. Antharum Regio sub Ardagasto Duce. 826. fub Musugio Rege. 826. sub Peregasto Præsecto. 828. Antiana, vicinia Mohacsii. 429. 435. f. Aqua Viva, Margee. 435. h. Aquæ Balissæ. 416. a. Aquæ an in Aland vico. 412. b. e. f. 416. a. potiùs debentur Badenæ Civitati. 416.2. Aquileia. 284. Aquileienses an Carnis accensendi. 335. Aquincum vid. Acincum. Aravisci. 434. Ardagasti Slavorum Ducis regio. 826. Argentoratum, Strasburg. 281. Arichi vid. Bruchi-Arimaspi qui dicti. 702. Arlape, ad fl. Erlaps. 361.365.435. s. t. Armalausi seculo III. ad Danubium superiorem. 491. 495. xxix... 13. Arnus fl. prope Pisa civ. 281. Arpás. 435. b. vid. Cannabiaca. Arpii ad Pontum inter Danubium & Borysthenem. 483. b. 486. b. Arrabo fl. Raab. 290. 295. 296. 491. 408. Arrabone, transitus fluvii apud Kerment. transitus fluvii apud S. Gotthardum. 418. d. e. Arrabona civitas Valeriæ, Raab. 408. 409. Arfia fl. 286. 335. 385. b. Ascrivium, Cataro. 385 b. Astingi Vandali, 603, 595, 478. Atalis vid. Volga, Atel vid. Volgā: Attilæ Regia in Scythia. 750 b. 753 a.b. Attuarii, Casuarii, Chasuarii, Chattuarii circa Cattos. 461. 448. 456. 255. Seculo III. Franci didi. 495. Augusta Rauracorum, Augst. 281. 298. Taurinorum, Torino. 284. Vindelicorum, 290 291.298. Prætoria, Avosta. 284. Aulon, Valona. 286. Aulziagri vid. Hunni. Aureus mons Pannoniæ. 430. 442. 446. Mœliæ. 442. 447. Austura, Stockerau. 355. a. 365. Avarum patria primæva. 815. Avares, vid. Hunni. Avarpi, 448. 452. XXIX. 4. Aviri, vid. Hunni. Avo-

Avosta vid. Augusta Prætoria. Axiopolis. 301. 471. c. 483. a. Azali. 390. Azaum, idem quod Lepavi fl. Tata. 420. 426. 435. c.d.

Bacenis silva pars Herciniæ. 540. Badena civitas, vid. Aquæ. Bæmi ad Orientem Lunæ silvæ. 448. 459. Ptolemaici an Buri an Boji. 464. Bænochæmæ inter Melibocum & Albim. 448. 453. 457. 463. XXIX. 4. Baia, vid. Altinum. Balaton lacus. 388. 410. 433. 496. Baltha fl. & vallis. 373. Baranya - Vár vid. Vereis. Barcellona vid. Barcinon. Barcinon, Barcellona. 280. Bardengau. 507. 913. Bartarnæ supra Daciam. 486.b. 490. 492. Bastarnicæ Alpes. 492. Bataszék vid. Lugio. Batava Castra, Passau. 344. 420. Bateini. 448.453.457.463. xxix. 4. Bathaib, Gepidarum regio. 775.778.779. Bebii montes. 388. 337. 386. 434. Belekis vid. Burgenis. Bellgrad vid. Taurunum. Beloio via. 343. 374.
Belunum. 284. 285. 343.
Benacus lacus, Lago di Garda. 319.
Berebis vid. Vereis. Bergomum. 284. Bessorum sedes ad Hæmum montem. 562. Bihaly vid. Lacus Felicis. Bischoshoven vid. Vocarium. Bittium vid. Rittium. Blaboriciacum, Amfelden. 363. Bodini. 486. b.
Boerde, Borde, Borderes, 507.
Boetis fl. Guadalquivir. 275. Bog fl. vid. Hypanis. BOHEMIA quondam sedes Bojorum, 516.b. 517. 2. 523.2. Marcomannorum. 565. 566. Marcomannorum & Sudinorum. 458. vid. quoque Marcomannia. Bohemiam quondam proxime & remotius ambientes populi germanici. xxix. 2. seqq.

BOJI in Gallia Celtica. 516. b. in Italia, 515.

etiam circa Bononiam, Mutinam, & Parmam. 519. f. apud Tauriscos circa Pannoniam & Noricum, 520. a. 391. in Illyrico & Alia, 523. a. b. 524. in Hercinia Bohemica. 516. b. 517. a. 523. a. inter Heduos Helvetios, 526. b. in Thracia. 470. Bojorum deserta. 389. 392.

Bojoariorum sedes. 858. 871. 877. termini. 873. 874. Bojodurum, è regione l'assavii. 365. Bononia, Malata, Milata, Petrivaradinum. 300. 440. 443. 498. c. 446. Bononia, contra Bononiam, Clenei. 440. 446. Borow. vid. Crumerum. Borusci. 486. b, Borysthenes fl., Danapris, Danaprus, Nieper. vocatur Danaprus. 472 c. 475. Danapris, 481. b. 839. Bolnia. 469. Bregætium, Bregetio, Bregitio, vid, Brigantium. Brendesium. 280. Brentz. fl. 291. Breuci. 434. Brigantium, Bregætium, Bregetio, Bregitio,

Virgitio, Szöny. 290. 291. 296. 497. 421. 422. 432. Brigantium, Brigantia, Bregentz. 291. 423. Brigantiæ lacus. 316.646, 305.317. 491. Britolagæ. 483. b. 486. b. Brizani Slavi Boreales. 500. Bruchi, Arichi, ad Pontum in Asia. 482, a, 487. g. xiv. 16. BRUCTERI, Busacteri, infimi Germaniæ ad Rhenum. 448. 449. XXIX. 6. extendebantur usque ad Vifurgim. 448.

seculo III. erant ad Rhenum supra Francos. 491. Francis juncti. 255. Bruna, Robodunum. 467. Buchonia silva pars Herciniæ, 516. a.

Buda, vid. Acincum. Budorgis, Wratislavia. 467. Buguntæ vid. Burgundiones. Bukovar vid. Cornacum. Bukovetz ad Dravu nihil Romani fuit. 435. g. BULGARIÆ magnæ Descriptio. 481, 23 xv. 13. seqq. Bulgari ad Volgam. 481. 2.

ad Pontum. 474. cis Danubium. 837. 1008. C 2

Bur:

Burgenis, Belekis. 441. Burgiones. vid. Burgundiones.
BURGUNDIONUM sedes variæ. 751. b. inter Spree & Vistulam. 448. 452. 464. XXIX. 3 ultra Vistulam. 486. b. xv. 24. circa Danastrum 477.a.b. 775. 779. ad Rhenum in Germania. 631.652.684. 51. a. b. 756. in Gallia. 749. a. b. 756. 767. ad Danubium, Armalausi dicti. 495. à Rheno in Galliam migratio. 773. a. Burgundiones Plinio funt Vandali. xxix. 2.

Buri, Burii, vid. Lygii. Burorum seu Buriorum Lygiorum sedes ad Vistulam. 454. xxix. 3. ad Granuam & Danubium. 464. 491. Busacteri vid. Bructeri. Byzantium, Constantinopolis, 279. 482. d.

Canomani Galli in Italia, 515. Cæsarea vid. Tingis. Gagliari, vid. Caralis. Calagorina, Calahorra. 278. Calpes mous prope Gibraltar. 275. 276. Camavi vid. Chamavi. Campi patentes Austriæ, Marchfeld, 448. 459. 777. Campona, in Insula Csepel. 428.432. Candalicæ, Hütenberg. 373. Canini seu cani campi Grisonum, 646. - Cannabiaca, in vicinia Arpáfii. 410.433. Caralis Sardiniæ, Cagliari. 275. Carantanorum provincia etiam Carnuntum vocitata. 334. Cardabianca vid. Cánnabiaca. Carlburg, vid. Gerulata. CARNI Carnutum Gallorum propago. 329. quibus populis post commixti. 326. seqq præcipuè Slavis. 330. Italiæ accensebantur. 320.336. Carnis an Aquileienses accensiti. 335. Carnosum sedes ad tres montes. 340. fines. 335. seqq. Carnicæ Alpes vid. Alpes. Carnuns urbs olim Illyridis, 333. Carnuntum urbs Pannoniæ. 334. 403. 404. 405. 406. 409. 290. 294. Carnuntum provincia. 334. Carnutes Galli Celtæ. 515. 329.

Carpatici montes pars Herciniæ. 516. a. 484.2.490.

Carpaticorum montium fitus. 288.473.a.c. 474. 483.a. 484.a.d. 486.a. 489. Carpi, seu Carpiani, in Sarmatia. 486. b. in Mœsia inferiore. 656. c. Carpis, Vilegrad. 290. 297. 299. 431. 432. idem quod Cirpi mansio. 431. Carrodunum, Legrad. 398. 434. 435. g. in Marcomannia. 466. Carusadius mons. 340. 320. 337. Carvancas mons. 337. 338. 340. 344. 345. Castra sub Alpibus ad Wipach sl. 378.379. Casuarii vid. Attuarii. Casurgis, Glatz. 468. Cataro sinus vid. Rizonicus sinus. Cataro vid. Ascrivium. Catti, Chattæ, Hassi. 448. 456. 855. xxix. Caucasus mons. 487. f. Cauchi ab Ems fl. usque ad Albim. 448.45. XXIX. 4. 6. Celeia. 339.340.342.347.349. Celtæ qui dicti. 702. dicti Galli. 485.b. Cemandri circa Pannoniam & Noricum. 759. b. Centrones gens Alpina. 321. CETIORUM MONTIUM extensio. 349. in specie circa Petovium. 344.345.386. pars Comagenus mons. 350 orientale Kalenberg. promontorium 344. 349. 394. septent. Greifenstein, lapis pendens. 349. 354. septent. prope Traismaur, mons Veneoccidentale, Gallenberg. 344. 345. 349. extremum medium circa Mahrburg. 344. 345. Cetium itinerarii Ant. Traismaur. 356, seqq. seu Citium Tabulæ, Closter Neuburg. 349. 351. Cetiensium colonia Ælia, Traismaur. 359. Ceuta. vid. Exilissa. Chæmæ. 484. 452. Chærusci vid. Cherusci.

Chætuori. 448 458. 463. xxix. 5. Chalcedon è regione Byzantii, 831. Chalusus fl. cst Trave 450. Chamavi à Visurgi usque ad Melibocum montem. 448.455 xxix. 4. 6. feculo III. dicti Franci. 495. 255. Charidamum promontorium, Capo de Gata. 278. Chaluarii, Chattuarii, vid. Attuarii. Chattæ

Chattæ vid. Catti. Chauci vid. Cauchi. Chazari ad Caucasum in Asia, 481. c. 839. 1008. Cherinus fl. Duna. 486. a. Cherlburg vid. Gerulata. Cherso civitas ad Pontum. 482. d. Chertobalus vid. Gerulata.

Cherusci ad Visurgim. 559. xxix. 4.6.

à Visurgi usque ad Melibocum montem. 448. 455. Cheruscos à Suevis dividebat silva Bacenis. 540. Chinenses Tartari vid. Seres. Chronus fl. apud Braunsberg. 486. a. Chunberg, Chumenberg, Cumiberg, ubi Hunnorum munimentum. 946.947. Ciabrus, Ciambus, Ciambrus fl. 469.483.2. Cibalæ, circa Mikanoftzi. 445. CIMBRI populi, & Cimbrica Chersonesus. 448. 451. ad Oceanum. 530. 531. 535. ad Pontum in Asia. 482.a. b. 530. mediterranci. xxix. 2. Cimmerius seu Cimbricus Bosphorus. 530. Circipani vid. Luticii. Cirpi mansio vid. Carpis. Cistoboci, seu Costoboci ad Daciam. 483. b. 484. c. 486. b. 601. 603. Citharistes promont. 280. Closter Neuburg vid. Cetii montes. Clausen vid. Tutatione. Cogeni ex Scanzia funt. 472. b. seu Cogniad Vistulam. 472.b. 448.454. 464. xxix. 3. Colapis fl. Culpa. 342. 337. 340. 385. a. 496. Colatione, Windischgrätz. 375. 435. k. Colchidis fines & populi. 487. g. Coletiani, 391. Comagenus mons, 354, 946, 947, 1006. Comagena Castra, Zeiselmaur, 352, 353. 354. 365.946.947. Comensis Lacus, vid. Larius. Comorrn vid. Mauros. Comum. 284. 316. Constantinopolis. 279. 482. d. Corcoras fl. Labach. 342. Cornacum, Vukovar. 300.434.439.446. Costoboci: 601.603. . Cotini 602. in meditullio Germaniæ magnæ veteris. Cotragi ad Volgam. 481.a. Crainburg. vid. Santicum. Craingebürg vid. Carvancas mons. Creta infula. 279. Croatarum Slavorum sedes. 712. 330. 858.

868.874.895.

Croatiæ extensio. 746. Crumerum, idem quod Gardelaca, circa Borow. 420.427.431.432.435.d. Csakathurn vid. Curta. Csenei vid. Bononia. Cluruk vid. Culum. Cuccium, Illok. 439. 446. Cuculle, Kuchel. 370. in Culmbacensi March, Narisci. 457. Cumiberg. vid. Chunberg. Curiæ promont. Cypri. 277. Curiones. 448 458. 463. xxix. c. Curta versus Petovionem, Cfakathurn. 417. c. Neudorf Hungariæ. 272 290. 296. 297. 299. 300. 421. 434. Cusum, Csuruk. 308. 436. 2. 441. 446. 443. Cusus fl. ubi. 571. Cuturguri vid. Hunni. Cytui populi, ex insula Cytuorum, Schütt. Czechi & fratrum quondam sedes Krapina in tribus montibus. 413. d. 414. a. Czechi arx in monte Plari ibidem. 414. b. 414. c. Czerna fl. Rabo. 483. a.

DACIA sub Boerebista Rege. 521.522.b. sub Cotysone, 522.b. Daciæ magnæ fines. 483.2. d. e. 494. populi. 483. b. 484. e. divisio. 484. b. Daciam Gepidicam & magnam confundit Jornandes. 476. Dacia Gepidica, leu Transylvania. 472. c. 476. sub Augusto arctior. 490. ad Danubium seculo III. deserta. 492. cis-Danubiana Ripensis. 541.485. b. mediterranea. 469. 471. a. Daciæ cis Danubianæ loca Romana. 471. c. Daci à Trajano ad inferiorem Danubium repressi. 492.493. Dalemincii Slavi, pars Misnensium, 502. Dalmatici Slavi. 952. seqq. 806. 941. 943. 944. Dalmatæ ad Albim vid. Sorabi. Dalmatiæ magnæ extensio. 385. a. b. 469. 759 b. c. 764. Dalmatia propria à Scardona usque ad Macedoniam. 385.a. b 773.b. Danapris, Danaprus, vid. Borysthenes. Danastrus, Tyras, Niester, Dniester. 279. 301. 472. c.473.2. c. 484. d. 486. b. 492. 493. **c** 3 · Dana-

Danastris etiam vocatus. 839. Dancrigi. 603. 595. Danduti supra Cattos. 456. xxix. 5. Dani Scanziæ populi, 472. b. Dani, qui & Nordmanni, in Jutia & Holsatia. 505. DANUBII fluvii fontes. 291. 298. 484. b. 289. Caput. 317. conversio prope Posonium. 295. 296. conversiones tres inter Dravum & Savum. 300. 434. cataractæ infra Orsovam. 473. b. 484. c. 833. Gonversio juxta Axiopolim, 301.483.a. conversio juxta Dinogetiam. 301. 483.2. ostia. 279. 301. 482. d. 486. b. 492. ostium l'eucinum. 469. 483. b. posterioris situs. 301. nomen à cataractis Ister. 484. c. secundum Ptolemæum ab Axiopoli. trans Danubium loca & munimenta Romana in solo Barbarico. 471. c. 485. a. c. cis Danubium loca Romana. 471. c. 485. d. f. Danubianarum terrarum magna pars inculta. 485. b. Daphnes. 656. c. 485. c. Darda vid. Mursella. Dardani ad Macedoniam, 469. Dena fl. Eyder. 505. Diduni vid. Lygii. Dina fl. Eyder. 505. Dinogetia. 301.483.4. Dniester fl. vid. Danastrus. Donatiana, Aureus mons Pannoniæ. 430. Dranberg, Trojanaberg. 337. 339. 340. 376. 382. 383. Dravus, Draus, Dara, Draa fl. 299. 398. 434.473. a. 496. Dravus à Jornande Scarniunga wocatus. Draufeld ad Petovium. 384.414. d. Drilo fl. Drinus, qui in Adriam exit. 385. a. b. Drinus fl. qui exDalmatia in Savum fl. decurrit. 303. 385. a. Dulgumnii, Dulgibini. 448. XXIX. 4. 6. Dundelskirchen vid. Mutenum.

F.

Eichstadium quondam in Thuringia. 514. Elegium, ad Erlach fl. 362. a. c. Elveones, vid. Lygii. Emona vid. Æmona. Ems fl. vid. Amasis. Enns fl. vid. Ænus. Epidaurum, Ragusi vecchio. 385.b.

Ercuniates, 434.
Erdöd vid. Teutoburgum,
Erlach fl. vid. Elegium,
Erlapf. fl. vid. Arlape.
Ernolatia, Spitahl. 371.435.07
Eszek vid. Murfa.
Éulyfia regio. 482.2.
Europæ civitates. 471. b.
Exilissa, Ceuta. 276.

F.

Faredeni vid. Warni. Ferri minera in Hungaria superiore. 290.448. 459. 464. 489. Ferri mineris juncti Sarmatæ cis-Carpatici. Fichtelberg vid. Gabreta silva. Fischament vid. Æquinoctium. Flanaticus Sinus, 385.2, b. Flanona. 286. Flexum, Hung. Altenburgum. 290. 295. 296. 407. 408.409. Florentia, contra Florentiam, 432. Földvár vid. Lussonium. ad Fornulos seu Sontii pons. 378. Forum Julium, Cividad de Friuli. 343. FRANCI ad Rhenum. 255. 482. f. 491. 495. Intra Rhenum, Salii dicti. 255. in Belgio. 792. XXIX. 17. ad Mænum. 793. Ad Nicrum. 755. c. 792. in agro Veneto, 844. in Foro Julio. 945. in Gothicis terris Galliæ. 843. Franconia quondam Thuringiæ magnæ pars. 509.510.512.513.923.924. Francorum nomen qui populi assumpserint; XXIX. 10. Francorum & Saxonum fines. 908. & Thuringorum fines. 512.

Franckenmarck vid. Laciacum.
Frantz. vid. Medias.
Frigidus fl. Wipach. 379.
Frisii 504. xxix. 6.
Frisii à Bructeris usque ad Amisium fl. Ems.
448. 450. 504.
Frugundiones vid. Burgundiones.

G.

Gabreta silva. 516.2.565.290.293.448.458. Gabromagum, Lietzen. 371.435. n.o. Gallen-

Gallenberg. vid. Cetii montes.
GALLIA Belgica. 316.
Cis alpina seu Togata. 551. 552. 553. 319.
351. 470.
Galliæ Transalpinæ Romanæ finis sub Julio
Cæsare Rhodanus fl. 536.
Gallia tunc non Romana inter Rhodanum &
Rhenum. 536.
Galliæ Celticæ populi, 515.
Gallorum primæ sedes in Italia. 515.
in Germania. 516. a. b.
Gallorum quondam sedes in Asia. 523. b.

Gardelaca vid. Crumerum. Gata promontorium vid. Charidæmum. Gavanodurum vid. Juavum. Geloni Alani. 658. a. Genua. 280, 281. Geographicis chartis haud acquiescendum. earum alia ratio est ac itinerarioru. 307. S. Georgii vicus vid. Viscellæ. GEPIDÆ ad Vistulam. 477. a. ad Danastrum. 477. a. b. 779. in Dacia. 472. e. 476. 759. b. in Dacia cis - Danubiana & Sirmio. 844. Gerasus fl. Hierasus, Pruth. 301. 483. a. b. 486. b. 484. d. GERMANIA à Ptolemæo describitur præcipuè ex Marini ævo. xxix. 6.

à Sarmatia dividitur Vistulà. 472 b. 487. C dein lineâ à Sarmaticis montibus usque ad Carpim Danubii. 489. 486. a. apud Tacitum & Plinium non sic. XXIX. 7.
Germaniæ dorsum à meridie Abnobæ montes. 460. civitates secundum Ptolemæum in 4 climatibus, 465. populi ab ostiis Rheni usque ad Helvetios. 448.449. ad Oceanum usque ad Vistulam. 448. populi interiores à Visurgi ad Vistulam. 448. 452. Inter Vistulam & Bohemicos montes. 454. XXIX. 3. 4. à Magdeburg usque ad Bohemiam. 453. Inter Albim & Visurgim. 455.
circa montes Abnobas à Cattis versus

Bohemiam. 456. xxix.5.

in Bohemia & parte Austriæ. 458. xxxx.

in Moravia & parte Austriæ. 458. XXIX.

ad Nabimfl. 458. xxix. s.

S. 13.14.

\$. 13. 14.

inter ferri minera, Danubium, & Granuam. 459.464.
in Polonia usque ad Constantinum M.
734. b.
in tota veteri Sarmatia Europea. 747. a.
xxix. 7.
populi valde mutati sub Visurgi ad Rhenum & Oceanum. 461. xxix. 6.
ad Vistulam. 464.
populi quondam Bohemiæ circumvicini.
xxix. 2. seqq.
populi seculo finiente secundo. xxix. 8.

feculo III. medio. xxix.9. Gerulata, Chertobalus, Cherlburg, Carlburg. 290.295.296.407.409.471.6. Gesodunum, Kustlein. 347. Getæ vid. Gothi. Getarum regio vid. Dacia. folitudo. 484. c Gibraltaræ mons vid. Calpes. Glacensi Comitatui quæ loca antiqua conveniant, 467. 468. Glacensis civitas, Casurgis. 468. Golanda Gothorum sedes. 275. 778. Göny vid. Quadriburgium, & Statuas. Goritia vid. Sontii pons. S. Gothard, vid. Arrabone. Gothi in diversis sedibus antiquis. 475.482.c. 492.463.564. Synoptice recensitis. 493. in Dacia. 704. in Walachia. 656. c. in Crimæa Tetraxitæ. 482. c. in Thraciis. 657. c. in Pannonia, 759.b. XXII. 3. nulli ferme A. 400. cis Danubium. 668. 748. c. quidam translati in Italiam. 663. minores in Mæsia inferiore. 759. b. divisi in Vesegothos &Ostrogothos 479 Vesegothi migrantes in Italiam & Galliam. 748. a. b d. consistentes in Gallia. 748. d. 749. a. 752. 2. 758. 2. Ostrogothi, seu Greuthungi ad Dana-strum. 656. c. 657. a. b. 658. a. migrantes in Italiam & Galliam. 769. reliqui in Orientem. 770. ex Oriente in Italiam. 771.772. Gothi, etiam Sauromatæ & Melanchlæni dicti. 482. b, e. etiam Scythæ. 482. b. Gothorum nomen latè patens apud Procopium. 482. c. £

Gothini. 602. 464. 490. Gothones, Gythones, Guthones, Buthones ad inferiorem Vistulam. 460. 464. 486. b. Go-

Gothones Plinio funt Vandali. xxxx. 2. Grades. vid. Tarnasicum. Gradus cœlestis cui mensuræ terrestri correspondeat. 314. a. Graiæ Alpes vid. Alpes. Gran civitas seu Ad Granuam. 422. Item Salva mansio vid. Salva mansio. non erat Bregetio. 421. 422. Granua fl. 299, 421. 459, 473, c. 422. Graviacis, Murau. 370. Greifenstein, vid. Cetii montes. non fuit Comagena. 352.354. Greuthungi vid. Gothi. Grisones. vid. Rhætia. Grisonum canini campi. 646. Guadalquivir fl. vid. Boetis. Gudulcani Slavi Dalmatæ, 953? Gurtiana, Palota. 410. Gythones vid. Gothones.

H.

Hadrans, vid. Adrans.
Hadrianopolis olim Uscudama. 550,471, b.
Hæmimontus. 471, b.
Hainburg urbs. 294, 405, 407.
Halicanum, Alicanum, ad trajectum Murifi. 417, b.
Hanszabek, vid. Vetusallum.
Harasst. 432.
Hassingau in Comitatu Mansseldico. 855. 856, 961.
Havelæ sl. accolæ Slavi. 500, 503.
Hebrus sl. ad Adrianopolim. 641.
Helveonæ vid. Lygii.
Helveones. vid. Lygii.
HELVETIORUM olim sines Rhenus, Rhodanus, Lacus Lemanus, & Jura mons. 526. a.
quondam sedes circum Herciniam. 516. b.
situs. 316, 317, 319, 392.
solitudo. 448, 449.

Heneti Paphlagones. 706.

HERCINIÆ magnæ extensio. 516. 2.

pars Orcinium nemus. 290. 293. 448.

454.

Bacenis silva. 540.

Carpatus. 484. 2. 490.

in Hercinia Bohemica olim Bojorum sedes.

516. b. 517. 2. 523. 2.

circum Herciniam olim Tectosagum & Helvetiorum sedes. 516. b.

Hercinia, Hartz, inter Thuringos & Saxones. 509.

Herculia castra, seu ad Herculem, in consiniis Pannoniæ primæ & Valcriæ.
409.497.
ad Danubium in Valeria. 431. 432.
in Pannonia secunda. 446.
Herculium sretum. 276.
Hermiones. xxix. 2.
HERMUNDURI qui Tacito dicantur. 463.
ad latus Bohemiæ. 601.602.
trans Albim. 460. 461. 462. 463.
usque ad Danubium. 462. 463.
ad Daciam. 478.
seculo III. ignoti. 495. xxix. 12.
pôst Thuringi disti. 512.

HERULISlavi Boreales vid. Warnavi.
Germani ex Scanzia oriundi. 472. b.
xvi. 1.
ad Mœotidem fedentes. 479. 782. 624.
xvi. 2.5.
in terris Quadorum. 782. 783. xvi. 4. 6.
7. 8. 10. xx. 5.
in Italia. 795.
inter Gepidas in Dacia. 783.
in Rom. folo è regione Dacia. 784.
ad Singidonem. 844.
in Marchia Brandenburgica. 852. 773. a.
Herulorum pars in Scanziam reversa. 785.

Hevelli, Heveldi, Havelani Slavi Bor. ad Havelam fl. 500. 503.

Hieracum infula in Sardinia. 277.

Hierafus fl. vid. Gerafus.

S. Hieronymi patria vid. Stridonium.

Hifter fl. vid. Danubius.

HUNGARIÆ ferri minera, seu montanæ civitates, vid. Ferri minera.

filva Luna vid. Luna.

fuperioris quondam possessores Rugi.

781. 783. xvii. 4. to.

Sciri, xvii. 4. c.

Heruli. 782. 783. xvi. 4. 6. 7. \$. 10. xx. c.

Langobardi. 781. xx. 4. 6.

Hungarorum patria quondam trans Mœotidem. 1008.

HUNNI quatuor migrationum & epocharum. 1008. XXIV. 1.
in antiqua patria trans Mœotidem & Pontum. 481. 658. 4.715. 812 1008.
 XIV. 17. XV. 13. leqq. XXIX. 34.
in Asia Bosphoro proximi. 800.
Uturguri inter Pontum & marc Caspium.
 482 a. b. c. 848. 812.
olim vocati Cimmerii. 482. a. b.
Onogunduri ad Volgam. 481. a.
in terra Calmukorum. 481. b.
in terra Coiakorum. 481. b.

Sar-

Sarselt, Unnugunni, Sabiri circa Pontum. 820. Sabiri ad Caspias portas. 799.800.811. Nephtalitæ seu Abdelæ Turcis vicini. 811 820 829. Ogor ad fl. Til seu Nigrum, divisa gens in Var & Chunnos, 820.829. Tarniach & Cotzageri Turcis vicini. 820. Uguri Persis vicini. 818. 816. Onogori ad Colchidem. 811. Hunugari. 474. Persis vicini, Turci vocati. 810. quia à Turcis subacti. 818. Abares, Avares, Abari ultra Caucasum. 815. ex Var & Chunni descendentes.820. à Turcis subacti. 829.818. ad Pontum in Europa, Cuturguri. 474. 482. b. 848. 812. 813. Onogunduri. 836. Aulciagri, Ulzingures, Aviri. 474. 812. sub Attila circa Danubium. 657. c. in Pannonia. 748.c. e. 749. b. 750.b. post Attilam in Dacia cis Danubium. 759. b. in Pannonia & Norico. 734 f. 759 b. d. 858. 860. 868. 946. 947. 965. seqq. 968. XXII. 3. 4.5. etiam è regione Norici trans Danubium. 946.947.1015. in extremo minoris Scythiæ. 759. b. reliqui ad Pontum in fedibus quondam Gothicis. 759. b.c. 801. 812. Hi Daciam occupârunt. 850. Avares è regione Thraciarum. 827. in Bannatu Temesvariensi. 829. 832. alibi trans Danubium. 831. in Pannonia post Langobardos. 851. Hunnorum munimenta, castra, circuli, Hringi. 354. 753. a. 946. 947. 948. 950. 951. 967.

Hütenberg, vid, Candalicæ, Hypanis fl. Bog. 301, 487, d, Hyperborei qui dicti. 702, montes, 487, f. Sarmatæ, 487, g.

I.

Jadera, Zara. 286.385. b.
Japonicum mare Ptolemæo ignotum. 275.
Japydes. 332.
Japydum fedes ad Colapim fl. 342.
finis ad Tedanium fl. hodie Zermagna.
385. b.
Jaffii. 391.

Jaunthal vid. Juenna.
Jaurinum vid. Arrabona.
Jaxamatæ. 487. g.
Jazyges ad Mæotidem. 484. c. d. 486. b.
Bafilii seu Regii. 484. c. d. 486. c.
ad Danubium seu Metanastæ. 601. 606.
Straboni ignoti. 460. 490.
Marino ignoti. 299.
Plinio noti. 490.
Tacito noti. 490. 573.
Ptolemæo noti. 299. 488. a.
à Tabula Sarmatæ vagi vocantur. 491.
eò immigrârunt sub Augusto. 490.
feculo III. eundem situm habuerunt.
491.
an fuerint Hunnicæ originis. 490.
Jazygum Metanastarum sines. 488. a. 489.

Jazygum Metanastarum fines. 488. a. 489. 490. Iberiæ fincs. 487. g. Illingæ vid: Lingæ. Illok vid. Cuccium. Illyriorum sedes. 541-555.
Illyrii veteres proprii inter Epidaurum & Macedoniam. 385.b.
Illyrii, qui synonimice Dalmatæ, inter Scardonam & Macedoniam, 385.b. Illyrici in genere, seu Dalmatiæ magnæ extensio. 385. a. b. 469.759. b. 764. Ulyricum latissime etiam Noricum & Pannoniam complectitur. 541. Illyrici munitiones Romanæ. 485. c. d. Imurio, in Imurio, Tambsweg. 370. Ingævones. xxix. 2. Intercisa, Adony. 428. 432. 435.c. Jovavi vid. Juavum. Joviacum vid. Juavum. Jovia ad Dravum, Ludbrin. 433, 435. g. 435**. h.49**8. b. Valeriæ circa lacum Balaton, 433.497. Ips Civitas vid. Isis pons. Ips fl. vid. Isis pons. Itis fl. pons. 362. 2. c. 435. r.s. Istævones. xxix. 9 Ister fl. vid. Danubius. Istrorum sedes. 541. Italiæ limites in Alpibus. 568. diversi pro tempore diverso. 319. 320. Italiæ includebantur Carni. 336. 339. 341. Itemesti. 474. Itinera Auctoris ad detegendas vias Romanas, 351.402.412.a.412.c,413.a. 417. e. 435. a. cum seqq. ITINERARIA ROMANA tria supersunt, ductus habent quandoque dubios, 307. 436. b. non semper ductum viarum rectum te-

nent, 308, 436. b.

inser-

inferviebant militaribus coplis transducendis. 308. Itineraelorum loca ex erymologia fecure non deducenda, 311. nee ex chartis geographicis. 307. Itinerarium, Tabula dictum, vid. Tabula.

Antoninianum, unde, & quando collectum. 302. 496.

Hierosolymitanum quando confectum.

Itinerarii Ant. ductus quandoque longiores ob commoditatem vel curiositatem. 309. 377. 418. f. 435. f. feceffiones à Tabula in Valeria. 428.

segq.

locus emendatus. 306. 363. 416. a.

Juavum, Juavodurum, Jovavi, Joviacum, Saltzburg. 347. 364. 365. 370. Judenburg. vid. Monate. Juenna, advallem Jaunthal, 375, 435, k. Juliobona vid. Vindobona. Julium Carnicum, circa Pontebam. 343.346. Jura mons finis Helvetiorum & Sequanorum. 526. a. Juræ seu Jurassi montis situs. 281. 298. 317. Juthungi, Jutugi in Rhætia. 650. Juti, Witi Saxones vid. Saxones. Jutugi seculo III. ad Danubium superiorem, 491. 495.

K.

Kalenberg vid. Cetii montes. Kalenberg vicus non fuit Cetium. 351. Karst mons. vid. Carusadius. Kerka fl. vid. Titius. Kerment vid. Arrabone. Kissini, Kizini vid. Luticii. Krapina quondam sedes Czechi, Lechi, & Russi fratrum in tribus montibus. 413. d. 414. a. b. c. Kuchel, vid. Cuculle.

Labach vid. Æmona. Labach fl. vid. Corcoras ad Labores, Szarvás. 430.435. f. 438. Laciacum, Laciaca, Franckenmarck. 364. Lacus Felicis in Norico, vid, Locus Felicis. Lacus Felicis in Pannonia, idem quod Lufomana, Bihaly. 420. 427. 431. 435. d.

Læti vid. Alemanni. Lambach vid. Tergolape. Langenlebern non fuerunt Comagena. 353. 254. LANGOBARDI Suevi ad Albim & ad Rhenum. 449. ad Albim circa Magdeburg. 448. 452. 507. 462. 777. XXIX. 4. trans Albim. 460. sub Albi. 461. Winili, seu Vinoviloth. 472. b. ex Scandinavia migrant in Scythiam. 774.775. in Rugilandiam ad Jazyges. 781. xx. 4.6. in Rugilandiam ad Noricum. 776.781. in campos patentes seu Marchfeld. 777. in Pannoniam. 841.844. in Italiam. 851. Vindobonam possederunt, 846.

Lapis pendens, vid. Cetii montes. Larice, ad Alpes Julias. 374. Larius Lacus, Comensis. 316. 319. Latobici. 389.390. Latobicorum prætorium. 399. Latringes, 601, Lauriacum, ad Lorach seu Lorch st. & civitatem Enns. 362. a. b. c. 365. Lazica regio, & Lazi populi, 487.g. Lebusii Slavi Bor. Brandenburgenses. 500. Lechi & fratrum quondam sedes Krapina in tribus montibus. 413. d. 414.2, b. c. Lechi arx in monte Krapina. 414. a. 414. c. Legrad. vid. Carrodunum. Lemanus Lacus Helvetiorum Limes, 526. a. Lentia, Lintz. 365. Lentienses Alamanni. 646.655. Lepavi fl. vid. Azaum. Lepontii, gens Alpina. 319. 320. Leugæ distantia. 755. b. Liburnorum sedes. 541. Liburnia generica Japydes comprehendit. 385. a.b. Liburnia propria à Tedanio fl. Zermagna, usque ad Titium fl. Kerka. 385.b. Licus fl. 291.317.318.319.320.506. Lietzen vid. Gabromagum. Ligeris fl. 278. Lilibæum Siciliæ, Marsala. 275. Limigantes vid. Slavi. Lingæ, Illingæ. 448: 453. xxix. 4. Lingones Slavi Bor. Lini, Linguones, Lüneburgenses. 502. Lisontzo fl. vid. Sontii pons. Locus Felicis, Nieder Wallsee. 362. a. b. c. 365. Logiones vid. Lygii. Lohitsch vid. Longatioum. Longaticum, Lohitsch. 381.

Lorch,

Lorch, Lorach, vid. Lauriacum. Lotodos, circa Seitz. 384. Louvia silva, Thuringica. 509. Lucones. 448. 453. xxix. 4, Ludbrin vid. Jovia ad Dravum. Lugio, Lugionum, Bataszék. 299.419.429. 435. f. Lugi vid. Lygii. Luii vid. Lygii. Luna silva. 290. 294.448. 459.464. 489. Lusomana vid. Lacus Felicis. Lussonium, Lussunium, Lusso, Földvar. 299.419.428.432.435. c. Luti vid. Lygii. LUTICII Slavi Boreales, Welatabi, Wladavi, Wilsi, Wilzi, quatuor generum, 500, 501, xxix. 20. Circipani, cis Penim fl. 500. Kissini, cis Penim, ad Gützow, & Gryphiswald. 500. Redarii trans Penim, Stolpenses, Anclamenses. 500. 501. 503. Tollensi trans Penim, ad Tollensee, Neü-Brandenburgenses. 500.501. 503. Luticii Slavi in Lusatia inferiore. xxix. 19. Lüvir vid. Sala. LYGII, Lugi, Luii, Luti, Logiones, synonima sunt. 454.460. in Mœsia superiore. 575. 576.607. seu Logiones ad Rhenum. 631. sub superiore Vistula. 454. 464 xxix. 3. Manimi, Omani. 448. 453. 454. 464. XV. 24. XXIX. 3. Elveones, Helveones, Helveconz. 448. 452. 454. 464. xxix. 3. Diduni. 448. 453. 454. xxix. 3. Buri. 448.453.454.464. xv. 24. xxix. 3. horum sedes. 601.602.603.606.491. XXIX. 3. Elysii. 464. xxix. 3. Naharvali. 464. xxix. 3. Lygiorum Civitates. 466. 467.

M.

Macedonia, Albania, 385, b.
Macedoniæ provinciæ feptem, 541.
Macralla, fl. Magra, 281.
Magra fl. vid Macralla.
Mahrburg, Martena castrum, 759. b. d.
Malata vid. Bononia.
Manimi vid. Lygii.
Mantua. 285.
Marchfeld, campi patentes, 448.459.
Marcianopolis, 471, b. 485, e.

MARCOMANNI migrant in Bohemiama 565. 566. sedent in Bohemia. 290. 448: 458: 462. translati ad Daciam trans Danubium 511. 575. 576. 478. 490. 217. 30. olim extensi in Pannoniam. 567. 554. Seculo II. extensi usque ad Danubium. 597.602.604. seculo III. intra Bohemiam, & non ad Darlubium. 491. è Bohemia migrantes. 747.c. Marcomannicum Vannii regnum Tibisco finiebatur. 490. Marcomanniæ civitates. 465. 466. 467. 468. seu Bohemiæ situs Septentrionalis incaltus. 468. Margee. vid. Aqua Viva. Margus fl. Morava Serviæ. 301.447.471. c. Margus urbs. 750.2.b. Marini Tyrii scala proportionata. 298, vid. Ptolemæi Geographia. Marinianæ, Marinanæ, Mihalovitz. 433. Marisus fl. vid. Marus. Marobudum, Praga. 565. 467. Marosch fl. vid. Marus. Marsala vid. Lilibæum. Marligni. 602.464.490. Martena castrum, Mahrburg, 759.b.d. Martiana silva, pars Herciniæ. 516.a. Marvingi. 448. 456. 458. 463.

ad Radantiam fl. 456. xxix. 5.

Marus, Marifus fl. Marosch. 57x. 484. 6. 487. d. 490. 478. Massagetæ qui dicti. 702. Matapan prom. vid. Tænarium. Matrica, in Insula Csepel. 428.432. Matucaium, Zwischen Waesseren. 435. m. Mauringia, Mecklenburgicæ terræ. 777. ad Mauros, Comorrn. 409. 424. ad Medias, Frantz. 383. Mclanchlæni in Europa, Gothicæ nationis. 482.b.e. in Afia, 487.g. Melck. vid. Namare. Melibocus mons. 293. 448. 455. Menapii ad Rhenum inferiorem. 538.460. Mensuræ viarum. 312, seqq. Messina. 283. Mihalovitz vid. Marinianæ. Milata vid. Bononia. Miledorf, vid. Mutenum. Milliarium Rom. in quo consistat. 314. a.

Neapolis. 280.

Milliariorum Rom. comparatio cum milliaribus germanicis. 314. a.
reductio ad orgyas Viennenses. 314. e.
dimensio an per passus, an per mensuram præcisam facta. 314. b. c.
Mitrowitz vid. Sirmium.
Mæni accolæ Suevi. 506.
Thuringi. 510.
MOESIÆ superioris populi. 469.
infer. civitates. 471. b.
populi. 469.
appertinentes Trans - danubiani,
483. b.
Mæsi in specie circa Nicopolim. 469.

Mogontiacum. 281. Mohacs. vid. Antiana. Monate, Judenburg. 373. Mons Aureus Pannoniæ. 430. 442. 446. Mœűæ. 442.447. Mons Veneris. vid. Veneris mons. Morava fl. Serviæ vid. Margus. Morava Quadorum. 294, 296, 298, Moraviæ olim Civitates. vid. Quadi. Moravia sedes Quadorum. 448. 458. Moravia usque ad Vagum fl. extensa. 989. Molchius fl. vid. Margus. Murau, vid. Graviacis. Mursa major, Eszek. 299. 410. seqq. 434. 442. 446. 496. seqq. Mursa minor, Mursella, Darda. 435.g. Murus fl. ctiam Savus dictus. 342. 398 Muri pons, Viscellis, ad vicum S. Georgii. 371. 435. n. ad Muros, ad Mures, vid. ad Mauros. Musugii Slavorum Regis regio. 826. Mutenum idem quod mutatio. 417. d. Mutenum, Miledorf. 4 18.2. 435. 2. Mutenum, Dundelskirchen. 417.6. Mysi vid, Mæsi.

N.

Nabis fl. Naab. 293. 458. 510.
Naissus, Nissa. 301. 421. c. 480.
Namare, Melck. 360. 435. t.
Nantuates. 316.
Narabo fl. vid. Arrabo.
Narenta fl. vid. Naro.
Narisci Ptolemaici in Culmbacensi March.
457. XXIX.5.
Nariscorum nomine qui Tacito veniant. 463.
Narisci seculo II. ad latus Bohemiæ.601.602.
feculo III. ignoti. 495.
Naro. fl. Narenta. 286. 485. b.
Navari vid. Neuri.
Nauportum, Ober-Labach. 342. 377. 378.

Nephtalitæ. vid. Hunni. Nertereani, Neccareani ad Micrum. 456. Nesactium, Nesactum, Nesattium, Castel nuovo in Arsiæs, ostio. 286, 385 b. Neudorf Hungariæ vid. Custa. Neumarck vid. Noreia & Tarnantone. Neunkirchen non fuit quondam Scaraban-tia. 412.2. d. 416. c. Romani tamen quid esse poterat. 416. c. Neuri Alani. 658. a. Neuri, fors Navari Ptolemæo. 486. b. Neufidler See vid. Peiso Nicer fl. limes quondam Suevorum & Thuringorum, 506. Nicri accolæ, Nertereanes, Neccareanes, 448. 456. Nicopolis, 469. 471. b. 485. e. Nicder- Wallsee vid. Locus Felicis. Nieper fl. vid. Borysthenes. Niester fl. vid. Danastrus. Nissa vid. Naissus. Noarus, fl. idem qui Savus. 342. ad Nonum. 381. Nordmanni, Dani. 505. Nord Suavi vid. Suevi. Noreia, Neumarck, 372.435.n. NORICUM pars Illyrici magni. 541. ex Ptolemæi Geographia. 344. Ripense. 348, segq. mediterraneum. 346. 347. 366. Norici fines. 344, 345. præfidiaria loca. 365. Noricum feculo VI; non ampliùs Romanum. 485.b.

Northuringia vid. Thuringia.

Novæ ad Mæsiam superiorem circa Orsovam. 473. b. 485. c. 829.

in Mæsia inferiore. 301.

in Pannonia prope Taurunum. 430. 446.

Noviodunum. 301. 485. c. 656. c.

().

Ober-Labach vid. Nauportum.
Obotriti Slavi Boreales, Meklenburgenses,
Schwerinenses, 501.920.
Obotriti Slavi Dalmaræ. 953.957.
Octa mons pars Alpium Carnicarum seu Juliarum. 336. 337.
Octar Hunnorum Rex resedit cis Danubium.
751.2.b.c. 753.b.
Odenwald. vid Odoniana silva.
Oderæ st. seu Viadri ostium. 281. 282.

Oderæ fl. compellatio Slavica. 500.
Odoniana filva pars Herciniæ. 516. a.
Oescus. 301.
Ofen vid. Acincum.
Oldeburg olim terminus Slavorum Borealium. 501.
Olomucium, Philecia. 467.
Omani vid. Lygii.
Ombrones vid. Ambrones.
Onogunduri ad Volgam. 481. a.
Opitergium. 343.
Optar vid. Octar.
Orcinium nemus, pars Herciniæ. 448. 454.
Orgya quid. 312.
Oleriates. 391.
Osi, Osii. 464. 486. b. 490.
Osterwitz. 435. k.
Ostrogothi vid. Gothi.
Ovilaba, Ovilia, Wells. 363. 371. 435. p. q.

P.

Pachinus Siciliæ, Capo Paffaro. 275.277. Padi fl. ostium. 285. Paks vid. Ripa Alta. Palas, Pfaltz. 652. Palmus quid. 312. Palota vid. Gurtiana. Pamportum vid. Nauportum. Panis fl. accolæ Slavi. 500. PANNONIA pars Illyrici magni. 541. in eam olim extensi Marcomanni. 567. 587.554.621. Pannoniæ divisio ab Arrabone in Colapim, & econtra Dravo fl. 388. 496. superioris Ptolemaicæ fines. 338. 386. 387. 388. 389. populi, 390. 391. inferioris Ptolemaicæ fines, 434. populi. 434. Pannonia prima ripensis. 400. seqq. interior. 411. seqq. Pannoniæ primæ loca præsidiaria, 409.410. Pannonia Valeria vid. Valeria. Pannonia secunda. 436. seqq. loca ejus præsidiaria. 446. limes Singidunum. 447. Pannonia Savia. 761.a. Pannonia seculo VI. non ampliùs Romana. 485. b.

Parentium. 286.
Parmæcampi ad inferiorem Nabim & Danubium. 448. 458. 463. xxix. 5.
Passaro promontorium Siciliæ vid. Pachinus.
Passau vid. Batava Castra.
Passus Rom. habet 5. pedes. 312.

Græcus seu Orgyia 6. pedes. 312. triplex est, ambulatorius 4. pedum, geometricus 5. pedum, extensus seu Orgya 6. pedum. 312 communis quantum spatium occupet. 314. d. Pechlarn vid. Arlape. Peiso lacus, Neisidler See. 390. 392. 417. d. à Jornande Lacus Pelsodis dichus, 761.a. 764. Penis fl. accolæ Slavi. 500. Pencele vid. Anamatia. Perierbidi. 487. g. Pes Romanus cujus quantiratis sit. 312. Pedis Rom. comparatio cum pede Græco. cum pede Viennensi. 314.e. Pesst vid. Acincum, Petavio, Patavium, Petovium, Pettau. 344. 345-386-397.414.d. 415.a. 417. c. 435. h. i.
Petrivaradinum. vid. Bononia. Petronell. vid. Carnuntum. Pettenbach vid. Vetonianis. Peucini populi ad ostium Danubii. 469.470. in Sarmatia supra Daciam, circa Pokutiam hodiernam. 486. b. montes. 486. a.b. Pezinati Turci, qui Hungaros pepulerunt. Phasis fl. 487. g. Philecia, Olomucium. 467. Philippopolis olim Eumolpiades, 550-271.b. Piave fl. 320. 343. Picenses, medii inter Tricornesios & Mœsos. 469. Picenses Slavi è regione trans Danubium. 469.680. xiv. 30.

Pirn Alpis vid. Alpes.

Pirum Tortum. 355.b.

Pizenaci, qui Hungaros pepulerunt. 1008. Podpetsch vid. ad Publicanos. Pokutia vid Peucini. Pola. 286. 385. b. Polabi Slavi Bor. Polavi, Raceburgenses. 501. Pomerani. 500. 733. c. Populos, Szemovetz. 435. h. Praga olim Marcomannorum Regia. 565. 467. Prætorium Latovicorum. vid. Latobici. Pruth fl. vid. Hierasus. Psari mons, arx quondam Czechi. 414. b. PTOLEMÆI GEOGRAPHIA: cum MSto Codice Viennensi collata 269. cum quibus chartis geographicis collata fit. 270. 280 284. 288. 301. cur negligatur ab Auctoribus. 268. seq. situs circa Danubium medium ambiguitatibus liberat. 268. 296. 299. seqq.

circa Danubium superiorem commixtione graduum laborat, 268, 289. ibi partim Marino partim Ptolemæo attribuenda. 289. segq. latitudinem minuit ad oras Italiæ, 271. 280. ad fines sept. Italiæ. 271. 280. 281.284. ad Danubium superiorem. 271. latitudinem auget ad oras Oceani Germ. 271.281. in mediterraneis Germaniæ. 453. est in falsa idea de parallelo inter Æmonam & Sisciam. 335.338.387. nec non circa latitudinem Tanais fl. 486. c. 487. i. Longitudinem contrahit in Italia orientaliore à Neapoli incipiendo. 271, longitudinem dilatat ad oras Italiæ usque Neapolim. 271. 283. inter fretum Herculeum & Alexandriam. 276. inter Gibraltar & Sardiniam. 277. in Hispaniæ & Galliæ interioribus, & ad oras Oceani occid. 278. ad meridianum ultimum Europæ. 279. ad oras Oceani germ. 282.451. ad mare Adriaticum. 285. longitudinem quasi luxat inter Barcellonam & Rhodanum fl. 271. 282.283. inter Tergestum & Scardonam. 271. 286. Vindobonam & Raab. 271. 272. 294. unde commixtionem & turbationem traxerit. 272. 298. hoc non obstante proportionem aliquam, & eximium usum habet, 272. 282. Triplex ævum in locis & populis respicit, ante Marinum, sub Marino, & sub Ptolemæo. 274. Initium longitudinis unde desumat. 275. longitudinem hæmisphærii in 1774 gradus dispensat. 275. gradus autem 140. tantum hodiernorum Geographorum adæquat. 275. in interioribus Italiæ Septent, nec non Rhætiæ, ac Norici in diversas scalas incidit. 315. 321. 322. 323. 387. & quidem scala ea triplex est. 284. 285. 321.322.323. In Sarmatia Europea quoque in duplicem scalam incidit. 486.2.c.487.i. Ptolemæus situm Æni fl. ignoravit. 324. item Japonicum mare. 275. Sarmaticarum gentium situs unde hauserit. 486 c.487.i.

Acumincum impropriè pro civitate facit,

300.

Ptolemæi error in fontibus Nabis fl. 293. circa Danubium superiorem, 289. circa situm Brigantii. 296. circa fines Pannoniæ, 387. circa Sudetos montes. 287. Ptolemæi locus emendatus. 295.

ad Publicanos, Podpetsch. 382. Pultovia, ad fl. Pulska. 384.

Q

QUADI usque ad Granuam fl. 601.491.

fub Orcinio nemore. 448.458.
feculo III. permixti Jutugis Vandalis.
491. 495.

Quados tunc Buri subsequebantur ad Danubium. 491.

Quadorum Civitates. 466. 467.
fedes feculo quarto. xxvIII. 2. seqq.

Quadi Transjugitani in Moravia, & parte Sielesse ac Austriæ. vi. 20.

Cisjugitani in Hungaria superiore. vi. 26.
in Moravia & parte Silesse coarctati,
xxvIII. 9.

Quadorum migratio, xxvIII, 11. 12.

Quadrata, 408.409. Quadriburgium, seu ad Statuas, Göny, 409. 425.433.

R.

Raab fl. vid. Arrabo.

Raab Civitas vid. Arrabona. Rabofl. Czerna. 483. a. Racatæ inter Ferri minera & Danubium. 448. Radantiæ, Rednitz fl. accolæ Marvingi. 456. Radantiæ accolæ Thuringi. 510. Radstatt. vid. Ani-Ragando, Ragindo, ad montem Studenitz. 384. Ragatetz seu Rohitsch non fuit Ragando. Ragindo, Ragondo, vid. Ragando. Ragusa, vid. Epidaurum. Rakaspurg non fuit quondam Alicanum. 417. Rakaspurg fuit Ad vicesimum. 418.d. Ramista vid. Remista. Rani Slavi Bor. Rugiani. 502. Ravenna. 285.481.b. Rednitz fl. vid Radantia. Regium Calabriæ. 280. Regium Lepidium. 285. Remi-

Remista, Saurics. 435.h.
Rethre, Stargard. 501.
Rha vid. Volga.
RHÆTIA prima seu propria. 393.
interior. 325.
secunda vid. Vindelicia.
Rhætiæ sines ad Occidentem. 316.
ad meridiem. 318.
ad Sept. & Orientem. 324.
campi Camini, Grisones. 646.
insidebant Juthungi Alemanni. 650.
confines Lentienses Alemanni. 655.
Rhætorum situs ad Alpes. 558.

Rhedarii vid. Luticii. Rhenus fl. Helvetiorum limes. 526.a. Rheni initiantis descriptio. 646. Rheni fontes in Adula monte. 316.317. caput. 323. 646. ostium. 281. 282. Rhodanus Helvetiorum limes, 526.a. Rhodani fl. ostium. 280.281. Rhodopæ civitates. 471.b. Rhodus infula. 277. Rictium vid. Rittium. Ridarii, Riaduri vid. Luticii. Riesengebürg vid. Sudeti montes, Ripa Alta, Paks. 428.432.435.e. Riphæi montes. 472.d. 486. a. Tanaim emittere dicuntur. 475..472. d. commentum funt. 487.a. 327. Risine vid. Rizinium. Rittium, Bittium, Richium, Titel. 300. 434. 441.491.443.444.446.
Rizinium, Rifine. 385.b.
Rizonicus finus, Golfo di Cataro. 286. Roas Hunnorum Rex resedit in Scythia. 750. b. 751. c. 753. b. Robodunum, Bruna. 467. Robitich, Ragatetz, non fuit Ragando. 384. Roma. 280. Romunazi vid. Rumunense. Rotenmannicæ Alpes vid, Alpes. Roua vid. Roas. Roxolani ad Mæotidem & Borysthenem inferiorem. 486. b. 487. b. Rubo fl. apud Königsberg. 486. a. RUGI, Rugii, Ruticlii inter Oderam & Vi-

Rumunense Slavinum, Romunazzi, unde Slavorum sedes. 473. a. b.

stulam fl. 448, 450, 464, XXIX. 3. inter Alanos & dein Hunnos, XVII. 2.3.

in Hungaria superiore.781.783. xvII.4.10.

ad Noricum. 776. 781. 796. 797. 798.

4.5. 10. feqq.

in Thraciis, 759.b.

Rugiani Slavi Bor. Rani. 502.

Rugilandia apud Jazyges. 781.783.

Russi & fratrum quondam sedes Krapina in tribus montibus. 413. d, 414.2. seqq. Russorum situs. 1008.

S

Sabaria, Stein - am - Anger. 309, 334, 391, 397. 413. a. 416. d. e. Sabaria unde dicta, 342. Sabatinca, circa Kranbat, 373. Sabiri vid. Hunni. Sacæ qui dicti. 702. Sacrum promontorium Hispaniæ, S. Vincenzo. 275.276. Sala, Sale, prope Lüyir. 397.418.b. Salaffi, gens Alpina. 319. Salinum vid. Vetusallum. Salisburgensis Archiepiscopatus erat in Norico. 344. Salisburgum. vid. Juavum. Salmonium promont. Salomo Candiæ. 277. Salomo vid. Salmonium. Salona, Spalatum. 385.b. Salva mansio, Solva, Gran. 299. 431. 432. Salvii Galli in Italia. 515. Samonium promone vid Salmonium. Sanctio, Seckingen ad Rhenum, 653. Santicum, Crainburg, 347. Sardiniæ infula Hieracum vid, Hieracum. SARMATLÆ & Germaniæ terminus Vistula. 472. b. 487. c. vid. Germania. Sarmatia secundum Melam usque ad Istrum & Vistulam. 715. secundum Ptolemæum extensa in hodiernam Hungariam super, 486, a. 489. VI. 21. 22. 23. Sarmatiæ Europeæ fines. 486. a. seqq. populi. 486. b. c. 487. a. b. olim Germani. 747. a. xiv. 6. usque 14. vid. conspectus. Asiaticæ fines. 487. e. f. populi. 487. g. xiv. 18. 19. Sarmatarum iedes. 579. 703. mediæ inter Scythus. 703. 704. Sarmatæ hyperborei ad Oceanum Septenar. 487. g. xiv. 18. 19. Perierbidi, qui Slavi. 487. g. xiv. 18. 19. Jaxamatæ, qui Hunni. 487. g. xiv. 18. 19. Sarmatarum nomen junius Homero, 703. Sarmatarum & Scytharum nomen apud quosdam synonima. 703. Sarmatici montes pars Herciniæ, 516. a. emittunt Vistulam. 472. b. Sarmaticorum montium btus. 287.288.459. 472. b. 473. a. c. 474. 486. a. 488 a. 489.

Sarvar non fuit quondam Sabaria. 309. 416.d. Sarvás, vid. Labores. Sarunetes, 316. Satagæ in interiore Pannonia. 763. Satagarii in Thraciis. 759. b. Saurics, vid. Remista, Savromatæ qui dicti. 702. SAVUS fl. 300. 473. 2. 496. 434. etiam Noarus dictus. 342. à Jornande Aqua nigra. 761. a. Savus pro Muro fl. vid. Murus. Savi transitus. 382. Savo influentes fluvii corruptis nominibus à Strabone allati. 342. SAXONES ab Albi usque ad Trave fl. 448. 450. XXIX. 4. in Dania veteri id est in Jutia & Holsatia. Transalbini. 505.920. Angili. 504. 508. 790. Witi, seu Juti. 504. 790. Ambrones. 504. Westphali. 504.908. ad Rhenum usque. 504 xxix. 11. xxvii. 3. ultra Visurgim in Northuringia. 852. XXVII. 4. in Anglia. 790. 791. Saxones olim diffiti longe à Bohemia. 451. Saxonum fines seculo VIII. 908. 913. Scandinavia seu Scanzia, 774. 777. ejus populi. 472. b. Scapring non fuit quondam Scarabantia. 309. 416. b. 412. d. Scarabantia, Edemburg. 309. 391. 396. 416.b. 417. e. 435. a. Scardona. 286. 385. a. b. Scardus mons. 385. a. 470. Schabatz mons ad Krapinam fl. 414. b. Schönbühel vid. Pirum Tortum. Schütt insula vid. Cytuorum insula. Schwartzwald vid. Martiana silva. SCIRI in primitiya sede. 774. 777. inter Alanos dein Hunnos. xvii. 2. 3. 4. 5.

in Thraciis. 759, b.
ad Noricum. 765. 795.

Scodra, Scutari. 385. b.
SCORDISCI ubi olim federint. 524.
in Thracia. 546. 547. 470. 471. a.
in Macedonia. 547.
in Pannonia. 434.
inter Savum & Margum. 470. 558.
ultra Margum usque ad Mœlos & Triballos. 470.

Scoringia Scirorum primitiva fedes. 774.

in Hungaria superiore, xvII, 4. 9.

Scutari vid. Scodra. SCYTHIÆ divisio & populi. xIV. 1. usque 14. vid. conspectus. Scythia magna vid. quoque Sarmatia. dirimitur à germania Vistula fl. 472.b. 487. C. vid. Germania. fines ejus. 472, c. leqq. 487. c. civitates à græcis ad litora Ponti conditæ. 472. d. 815. populi ex Jornande. 474. Scythia intra Imaum montem. 487. h. extra, 487, h. Scythiæ specialis civitates, 471. b. munimenta. 485.f. palud**es. 47**0. Scythatum nomen Junius Homero. 703. septentrionalibus populis comune. 702. Sarmatarum synonimon. 703.

Scythæ Abii. 713. Secsö. 435.f. Seitz vid. Lotodos. Semana silva pars Herciniæ. 516.a. Semanæ filvæ fitus. 290. 293. 457. Semnones inter Albim & Spree fl. 448. 450. 452. 461. XXIX. 4. Semovetz vid. Populos. Senia, 286. Senones Galli in Italia. 515. Sequanorum & Helvetiorum limes Jura mons, 526. a. & Æduorum limes Arar fl. 526.b. Seres, Tartari Chinenses. 275.472, c. d. Servia. 469. Sexard vid. Statuas. Sianticum vid. Santicum. Sibini vid.Sidones. Sicambria olim, pòst Acincum, Buda, Ofen. Sicambri ad Rhenum inser. 448. 449.460. seculo III. dicti Franci. 495.255. Sicobotes, 601. Sidini in Pomerania cis Oderam fl. 448,450. Sidini Slavi Bor. Stetinenses. 500. Sidones sub Vistula. 448. 454. 464. XXIX. 3. Sidones iidem, qui Sibini. 460. Sigindunum vid. Singidunum. Silcsiæ olim incolæ. 454. civitates vid. Lygii. Singidunum, Singidon. 300. 301. 441. 444. 471.c. 496. limes Pannoniæ inf. 447. 485. b. Sirbi in Sarmatia Asiatica, 487. g. Sirmium, Mitrovitz. 444.446.

Siscia, Sziszek. 337.386.399.446.

Sifcii. 773.b. Sitzenberg arx, 350.

SLAVI

SLAVI vid. quoque Anthæ, Bulgari, Winidi , Croatæ , Sorabi. antiquitus omnes inter Tanaim & Volgam supra Hunnos. 482. a. xiv. 19. Perierbidi Prolemæo vocati. 487. g. inde migrant. 721. ad Alpes Bastarnicas & Pontum. 492.630. in Bannatu Temesiensi. 678. 679. 768. xiv. 30. 31. 32. in Walachia cis-Alutenfi. 469. 473.a.b.c. 680. XIV. 30. ad Tibiscum superiorem. 681. cis montes Carpaticos & Sarmaticos, 473.2. in terris Quadorum veterum. 473. a. derelicta Temesiensi regione. 473. a. in Carnis ad Italiam. 330-712-773.b. ubi se post extendunt: 858. 868, 874-895. in Bohemia. 721. in tota Polonia, à quo tempore. 734. e. 35. a. in Istria. 830.874.889.890. in Dalmatia & Slavonia. 806. 941. 943. 944.952. seqq. in multis sedibus seculo sexto. 473. a. Slavorum sedes in silvosis & pascuosis. 473. c. Slavi Boreales. 500, seqq. 824. usque Oldeburg, ubi corum terminus. in terris Saxonum transalbinis, 920,959. longe distabant à Bohemia. 503. Solva vid. Salva mansio. Sontii pons, ad Fornulos, Gotitia ad Lisonzo fl. 378. Söny, vid. Brigantium. Sorabi in Dalmatia, 940, 941, 942, 943, 956, inter Salam & Albim, 502, 503, 511, 941, 944. 1017. XXIV. 25. 26. XXIX. 19. 21. ad Albim quidam Dalmatæ dicti. 1025. 1031.1065.1068. Solibes, 601. Spessart silva pars Hercinia. 516. a. Spitahl vid. Ernolatia. Stadium in quo confistat. 313. Stadium Græcum & Rom, an differant. 313. Stadia quot contineantur in gradu cœlesti. 314.a. Stadiorum comparatio cum milliariis. 314.2. Stailuco. 408. Stargard, Rethre. 501. ad Statuas, seu Quadriburgium, Göny. 409. ad Statuas, Szcxard. 429, 435. f. 434. Stein - am - Anger vid, Sabaria. Stiriate, Strecha. 371.435.n. Stockerau vid. Austura. Stoderani Slavi Bor. Brandenburgenses, 500.

Stoni, gens Alpina. 319. 320. Strasburg vid. Argentoratum. Strasburg in Norico, vid. Beliandrum. Strecha vid Stiriate. Stridonium S. Hieronymi patria, Strigowo. 413. c. xiv. 34. 35. xxii. 5. Strigonium vid. Salva mansio. etiam vocaturad Granuam. 422. non crat quondam Bregetio. 421.422. Studenitz mons vid. Ragando. Sturni. 486. b. Suabigau in Halberstadiensi diœcesi. 855. 856, <u>9</u>04, 96 t. Succi ad mediterraneam Daciam. 471. a. Sudeti montes Bohemiæ. 287.290.293.448. 457.463.465. Sudini in Bohemia. 290.458. Suphtar vid. Octar. Surontium, ad Alpem Rotenmannicam. 371. 5UEVI ad Rhenum supra Sicambros usque ad Helvetios. 448. 449. 460. à Rheno usque ad Cheruscos & silvam Bacenis, 540. ad totam Herciniam magnam. 464. à Danubio usque ad Albim. 452. 4556 segg 460.463. trans Albim. 453, 460. 462. ad Vistulam, qui & Vandali, 453. 454. 460.464. ad Getas usque. 460. 484. 2. quidam seculo I. ad Daciam antiquam & Marum fl. 575. 576. 490. feculo II. ad fontes Danubii. 601. seculo III. in Tabula ad Rhenum inter Bructeros & Alemannos. 491. Suevi meridionales circa Nicrum, Mænum, & Rhenum. 506 904. Nord-Suavi quondam circa Halberstade. 506. 855. 856. Suevorum regio feculo fexto. 767. Suevus fl. duplex, Semnonum, & Warinorum. 448. 450. XXIX. 3. Suevi in Hispaniis. 749.2.754.6. Szarvás vid. Labores. Szecső. 435.f. Szekszard vid. Statuas. Szemovetz. vid. Populos. Szöny vid. Brigantium,

T.

TABULA Peutingeriana quando compilata-303-493, seqq. 440. ad exactitudinem geographicam nonexaminanda. 303.

vias brevissimas sectatur. 310.498. vias præcipuè militares monstrat. 310. parca est in mensuris. 310. Tabulæ error in Arrabonis transitu. 418. d. c. [,] in geminatione Noreiæ. 372.

Tænarium promont. Laconiæ, Capo Matapan in Morea. 275. 277. Taîfali ad Tranfylvaniam, 642.657. b. 680. Tambsweeg. vid. Imurio. Tanais fl. 486.a. b.c. 487.e. i. Tanaim cum Volga confundit Jornandes. nec non Græci quidam scriptores. 481.2.

Tanais accolæ intra finum. 486.c.487 i. Tanais Volgæ non jungitur sed approximat.

Tanger vid. Tingis. Tarnantone, Neumarck. 364. Tarnasicum, Grades. 370. Tarsatica, Tersato. 286.

Tartursana, Mauthen, unter-Zauring. 371.

435. n. Tata vid. Azaum. Tauber fl. vid. Tubera. Taurica chersonesus, Crimæa. 486. b. Taurica regio cis l'ontum. 482. d. 486. b. Taurinum vid. Augusta Taurinorum. Taurisci à Taurn montibus dicti, 331.393. Tauriscorum sedes Noricæ. 331. 337. 393.

delerta. 392.393. pòst à Slavis occupata. 394. Taurilci in Thracia. 470. Tauroentium, Toulon. 280. Taurunum, Belgrad. 300 436. a. 441. 446. Taurus mons alius Asiæ, alius Scythiæ. 472. c. Tautantum, contra-Tautantum. 432 Tectofagum quondam sedes circum Herci-

niam. 516.b.

in Asia, 523.b. Tedanius fl Zermagna, 385.b.

Tenchteri ad Rhenum inferiorem, 538.448. XXIX. 6.

Teracatriæ inter Bæmos, Danubium, & Granuam. 448. 459.

Tergestum, Trieste. 284. 285. 286. 335. 337. Tergestinus sinus. 285.

Tergolape, Lambach. 363. Teriato vid. Tarsatica.

Teuriochæmæ vid. Thuringi.

Teurisci in Dacia septent, 483. b. 484. e.

Teurnia, Villach. 346.370.368.369. Teutoburgum, Tittoburgum, Erdöd. 300.

439. 446. Teutones. 448 452. XXIX. 4. Teutonoari. 448 452. XXIX. 4. They's fl vid. Tibifcus. Tholenzi vid Luticii.

Thraciæ populi. 470. Thraciarum sex provinciæ. 541.471.b.

fincs. 472.2. munitiones. 485.e.
Thracia specialis. 471.b.
THURINGI, Ptolemæo

Teuriocheme.

448.457.463. xxix. 5. ex Hermunduris orti, xxix, 12,

Thuringia magna usque ad Danubium. 509. 510. 512. 767. 873. 923. 793. XXIX.

& Nicrum. 904. 923. usque ad Albim. 511. in Franconia quoque hodierna. 512. 513.

767. 923. itaque in Hermundurorum veterum terra. 512.

in Hassiam usque extensa, 513.923. comprehendebat quondam Eichstadium

& Heidenheim. 514. Thuringorum Ducalis sedes quondam Wir-

zeburgum. 512. 921. pagus Anglegeve. 508. Thuringeve. 508. Werringeve. 508. Northuringia. 508.509.

Thuringi Angli. 508.

Werrini. 508 Thuringos à Saxonibus quondam filva Hartz dividebat. 509

Thüringia pòst usqué ad Salam. 511. occidentalis à Francia Rhenensi usque ad

Visurgim. 513. orientalis inter Visurgim & Salam. 513. propria, inter Hartz, & Thuringicam fil-vam, Salam & Visurgim fl. 509.

Thuringica silva pars Herciniæ. 516.2. 509.

Tibisci fl. divertigium. 288. 483. a. 488. 2. Tiburnia vid. Teurnia. Timotiani Slavi Dalmatæ. 953. Tingis, Tanger. 276. Titel vid. Rittium. Titius fl. Kerka. 385. b. Tittoburgum vid. Teutoburgum. Tollensi, Tollensee vid. Luticii. Tollistoboji in Asia. 523. b. Tolna vid Aleica. Tonus fluvius. 641. Toulon vid. Tauroëntium. Trajani pons ad Alutam. 485. d. Traisen, Traisma, Traisam, Treisen vid. Traismaur vid. Cetium & Trigisamum. Transylvania vid. Dacia. Trasmarisca. 485. e f. 471. c. Trave fl. vid Chalusus. Triballi inter Mœsos & Dardanos, 469, 470. Tricornessi, 469.

Tri-

Tricornium, Tricornea castra. 301. 447. 469 471.c. Tridentini. 319. 320. Tridentum. 284.
Trieste vid. Tergestum.
Trigisamum, Traismaur. 356. seqq.
Trocmi Galli in Asia. 523.b. Troglodicæ supra ostium Danubii. 469.470. Trojanaberg, vid. Adrans,
Tschakathurn vid, Curta.
Tubanti ad fines Thuringiæ & Franconiæ, 456. 457. 448. 463. XXIX. 5. Tuberæ, Tauber fl. accolæ Turoni. 456. accolæ Thuringi. 510. Tullnæ non fuerunt Comagena. 352. 354. Tullner feld. 350. Turcorum, qui Hungaros pepulerunt, sedes. 1008. Turoni, Tuberoni, ad Tuberam fl. 456.448. XXIX. Turuntus fl. Russe. 486. 2. Tutatione, Tutastione, Glausen. 371. 435.0.p. Tyragetæ, Tyrigetæ. 483. b. 484. a. c. d. 486. b.
Tyras fl. vid. Danastrus. Tyrolensis comitatus in Rhætia extra Noricum. 344.

V.

Vacorium vid. Vocarium.
VALERIA provincia. 419. seqq.
fub Diocletiano instituta. 496. 681.
inter Dravum & Danubium. 554.
loca ejus præsidiaria. 432. 433.
interiora. 497.

Valona vid. Aulon.
VANDALI ad Vistulam. 607. xv. 20. xxix. 2. sub Bohemia. 597. 604. 605. 606. 607.

491 xxix. 13.
ad fontes Danubii. 601.
ad Rhenum. 631.482. f.
in Pannonia. 330. 478. 587.
in Dacia Asdingi. 478. 595. 603.
ad Mœotidem. 482. f.
in Galliis. 749. a.
in Hispaniis. 749. a. 754. c.
in Africa. 749. b.
Vandali Gothis adnumerati. 482. b. e.
Vandalos Suevis adnumerat Tacitus. xxix. s.
Vandalici montes Albim emittentes. 559.
606.

Vannianum regnum Tibisco finiebatur. 490. Varciani 390. Vari fl. ostium. 280. 281.

Varini vid. Warini.
Varisti vid. Narisci.
Varunum vid. Virunum.
Ubii ad Rhenum in £ 537.538.
Ucri Slavi Bor. Uchri, in Marchia Ucrana.
502.503.
Veltæ ad Balthicum mare. 486. b.
VENEDI trans Danubium vid. Slavi.
in Gallia. 705.
ad Adriam. 705.
ad Mare Balthicum. 705. 474. 477.2.
486, b. xiv. 3.
Jornandi incogniti. 477. a.
Venedicus sinus. 486. a. b.
Venedici montes, Windische Bühel. 415. a.

Veneris mons apud Traismaur. 350.359. Vennones, Vennonetes. 316.319. Verbanus lacus , Lago maggiore. 319. Vercellæ. 284. Vereis, Berebis, Baranya - Vár. 435.g. Vesegothi vid. Gothi. Vetera, ubi olim Legio trigesima. 306. Vetonianis, Pettenbach. 371.435.p. Vetusallum, Vetusallinum, Vetusallina, Salinum, circa Hanszabék. 299. 428. 432.435. c. Viadri fl. ostium. 281.282. VIARUM diligens cura apud Romanos. 302. ductus quandoque dubii. 307.436. b. ftructura. 305. 314. b. mensuræ. 312. seqq. an instrumentaliter, an per passus peractæ? 314. b.c. Via Romana trans Danubium infer. 471. c. cis Danubium. 471.d. in Daciam cisdanubianam, 471. c. Petavione Murlam. 435.g.h. 498 b. ad lacum Peisonem. 417. d.e.

Vicentia. 285.
ad Vicesimum, Rackaspurg. 418. d.
Victovalorum sedes. 601. 603. 676. xiv. 30.
Vidini Alani. 658. a.
Vidivarii vid. Vividarii.
Vienna vid. Vindobona.
Viliobona vid. Vindobona.
Villach vid. Teurnia.
Villa Gay, Ala Nova, prope Manswerth.
401. 402. 409.
Viminacium prope Uipalankam. 301. 447.
471. c. 488 b. c. 832.
Vincenzo promont. Hisp. vid. Sacrum promont.
Vindeliciæ sines. 292 324.
Vindelici. 316. seqq. 335. 392.
g 2

ad lacum Brigantiæ. 646. Beloio dicta. 343. 374.

INDEX GEOGRAPHICUS.

Vindelici ultra Licum fl. 317. Vindelicia seculo VI. non ampliùs Romana. 485. b. Vindobona. 290. 294. 411. 491. 401. 409. Vindomana, Vindomina, vid. Vindobona. Vintimiglia vid. Albiniminium. Uipalanka vid. Viminacium. Virunum, Zollfeld. 366, 368, 369, 370. 435. k.l. Viruni populi. 448. 452. xxix. 4. Visburgii, 448.454. 464. xxxx. 3. Viscellæ, Muri pons, S. Georg, 371.435. n. Visegrad vid Carpis. Visigothi, vid. Gothi. VISTULÆ fl. ostium. 281. 282. 451. 464. . **486. a.** b*.* caput. 287. 288. 486. b. fontes. 287. 473. 2. C. 474. in Sarmaticis montibus. 472. b. Vistula à Jornande æquè ac Prolemæo habetur pro termino Germaniæ, 472. b. Item à Mela, 487. c. non autem à Plinio, xxix. 3. Visurgis fl. ostium. 281.282.451. Vividarii Jornandis sunt Vinidarii seu Venedi veteres 474.477.2. Ulcisia Castra, S. Andre. 431. Ulmum, inter Winden & Braitenbrunu. 418. c. Vocatium, Bischoshoven. 347. 370. 367. Vocattrum, Voitsberg. 895. 896. Volcæ Tectosages ad Herciniam. 516. b. Volga fl. Atalis, Atel, Rha. 481.a.487.f. Volgam cum Tanai confundit Jornandes. 475. nec non Græci quidam scriptores, 481,44 XV. 13. Wolga Tanai non jungitur sed approximat, Upellis, Weitenstein. 375.435.k. Usipetes, Usipii, ad Rhenum inferiorem. 538. XXIX. 6. Uturguri vid. Hunni. Vukovar, vid. Cornacum. Vurgundaib, Burgundionum regio. 775. 778. 779.

Wallachiæ eis - Alutensis incolæ quondam Slavi. 469. 473. a. b. c. 680.

Warini Plinio funt Vandali. xxix...

Warnavi Slavi, Warini, Heruli, Werli,

Wendi, ad Warne fl. 501. Warni, Warini, Farodeni ad Warne fl. 450. 462.508.852. XXIX. 4. Weichsel fl. vid. Vistula. Weitenstein. vid. Upellis. Welatabi, vid. Luticii. Wells, vid, Ovilaba. Wendi per antonomasiam, Warnavi. 501. Werli, vid. Warnavi. Wernitz fl. 291. Werra, Visurgis vid. Visurgis. Werringeve Thuringorum pagus ad Werram Mœno influentem. 508. Werrini Thuringi distincti à Warinis, 508, Weser fl. vid. Visurgis. Westphali vid. Saxones. Wigmodia Saxonica. 913. 918. 959. Wilini Slavi Bor, Brandenburgenies. 500. Wilfi, Wilzi, vid, Luticii. Windische Bühel. 415. 2. Windischgrätz vid. Colatione. Winidi ad Moenum & Radantiam. 710. Wipach. vid. Frigidus fluvius. Wirzeburgum quondam in Thuringia, 512. Witi, Juti, Saxones, vid. Saxones, Wladavi, vid. Luticii. Wratislavia, Budorgis, 467.

Z.

Zara vid. Jadera.
Zaüring vid. Surontium & Tarturlana.
Zechi vid. Zinchi.
Zeiselmaur vid. Comagena Castra.
Zermagna st. vid. Tedanius.
Zinchi, Zechi ad Pontum in Asia. 482. a.
487 g. xiv. 16.
Zollseld. S. Maria in solio. 931.
Zollseld vid. Virunum.
Zwischen Wässeren vid. Matucaium.

W.

Wagrii Slavi Bor. Lubecenses, Aldenburgenses, 501.

OPERIS De Originibus Slavicis

INDEX

HISTORICUS.

Notandum: non paginæ hic citantur, sed numeri per totum Apparatum divisi, & materiarum quarumlibet segmentis præsixi; numeri autem diverso typo adjuncti Romani capita Introductionis seu Partis I. & reliqui eodem diverso typo subsequi paragraphos capitum designant.

A.

Achilleus Ægypti dominationem usurpat. 636.

Acum Hunnus Christianus Romanarum copiarum dux cædit Bulgaros. 802,

Adalbertus Bohemiæ Episcopus, 722, 1035. Adalogerio Aventini, Hungaris Aladarius vocatur. 759. d. 857.

Æmilianus à militibus Imp. dictus. 612, 613.

Agathyrsi unde dicti, xiv. 3.

Agazirri unde dicti. 474 xiv. 3. Aladarius Attilæ filius ex matre Germanica

in Pannonia mansit. 759. d. xxII. 2. 3. is Adalogerio Aventini censendus. 857.

ALAMANNI unde dicti. 644. xxix. 11.

d quo tempore sic dicti. vii. 7.
in quos populos nomen extenderint.
xxix. 11.

& Marcomanni sub Aureliano mixtim accepti: 628,

sub Probo adhuc Germani dicebantur,

634. vii. 7. Sub Gallieno invadunt Rom, Imperium. 615 620.

615 620. attriti à Claudio II. 625.

ab Aureliano. 626. à Probo ferme subjugantur. 632.

à Proculo Tyranno in Galliis attriti.624, sub Diocletiano à Constantio Cæsare

à Constantio II. circa Basileam invasi pacem precantur & obtinent, 645. Lentienses circa lacum Brigantinum primum victores, dein victi. 646.

circa decem Pagos à Juliano Cæsare fugantur. 647.

variis præliis affliguntur in Galliis. 648. 649. a. b. c.

exercitu petiti in terris suis pacem obtinent. 649. d. 650.

Juthungi circa Rhætias profligantur.

hostiles adhuc circa Moguntiacum invasi pacem obtinent. 651. a. b. c. 652.

Sub Valentiniano Gallias & Rhætias populantur. 654.a. 684.

pulantur. 654.2.684. afperè tractati & despecti deficiunt à Romanis. 654.2.

Romanis. 654.2.
Gallias invadunt, Romanos fundunt, 654.2.

in Rhætiis compelcuntur per Theodofium. 654. b. partim in Italiam ad Padum transferun-

partim in Italiam ad Padum transferuntur. 654, b.

qui suberant Regi Macriano pacifican-

Lentienses cum XL. millibus invadentes Galham à Gratiano ibideni, & dein quoque in patria cæsi pacem obtinent. 655.

feculo V. à Gothis invaduntur & vastantur. 767.

cum Suevis Galliam invadunt, sed a Clodoveo Rege Francorum vincuntur & subjugantur. 773. a.

ad Theodericum Gothorum Regem con-

fugientes in Tyroli collocantut. 773.4. 852. A Procopio Sushi, nomine generico, vocantur. 773.b, kix. 18. & Suevi promiscue vocati. 796. 855. Noricum incurfant. 796.797. Francici feculo VII, Francis auxiliarii

funt contra Samonem Slavorum Regem. 893. 895.

ALANI vocati plures populi. xiv, 6. 16. 16. unde dicti. xiv. 11. 15. Vandali diversæ nomenclaturæ sed

ejusdem fignificatūs funt. xiv. 10. 114 ab Adriano pacificati folntis. stipendijs:

sub Diocletiano jugum subierunt. 638. ab Munnis ingruentibus partim perimuntur, partim in societatem assumun-

tur. 657. a. 658. a.
alii se Gothis sociant contra Hunnos.

657.2: Neuri & Geloni Hunnis se sociarunt. 658. a.

Hunnis & Gothis fociati, & Romanum folum prædantes variis præliis affliguntur. 666.

seculo V. transeunt in Gallias & Hispa-

nias. 749.a. Hispanici possident Lusitaniam, & Carthaginensem provinciam. 749.2.

Vandalis & Suevis potentabantur. 754 c. adcò cæsi à Gothis, ut se Vandalis adjungerent, & subderent. 754. c.

Gallici auxiliares sunt Romanis contra

Attilam. 755. b. ab Attila in 2do bello Gallico armis petuntur, sed à Gothis desenduntur.

Alanicis populis accenseri possunt, cum Sciris & Satagariis, Heruli, & Rugi.

759. c. Alaricus Rex Gothorum. 748. b. d. 749 a. Alatheus Greuthingorum Regis pueri tutor,

657. a. Alavivus Thervingorum seu Vesegothorum dux. 657. c.

Alcidzuri synonimon græcum Scirorum,

ab Hunnis rapti. 658. a. Alexandri expeditio in Getas. 563.

Alipzuri synonimon gracum Scirorum.

ab Hunnis rapti seu sociati. 658. a. Alpes Carnicæ seu Juliæ olim Venetæ dictæ. XIV. 34

Alpinæ gentes à Romanis subactæ. 551. 554-

557-558. Amaldiuri unde dicti. xiv. ».

Amantini Pannones à Romanis prostrati 554-Amazonum viros Jornandes pro Gothis habet. 563.

. Amaxobiorum erymologia. xiv. 12.

Ambrones Cimbris in Gallias ie sociane.

532. 535. â C. Mario vincuntur, 533.

Bohemiam cum Cimbris non infestârunt. 535.

ANTHA unde quidam Slavi dici. 707. à Gothis vastantur, occiso Rege Booz. 658. b.

à Constantino M. per plures annos armis petuntur. 669.670. 1x. 6.7. \$. 9.

sub Jukiniani initiis sæpe Danubium cum exercitu transeunt. 801. 806. XXI. I

populares suos Slavos Limigantes invas

dunt, sed vincuntur. 801. posthàc à Procopio nomine Sclavenorum generico compellantur. 801. 806. XXI. 12.

posthàe soli aggressores Romani Impe-

rii. XXI. 11. 12. 14. 15. seqq. 24. seqq. ab Herulis Romanorum sociis funduntur. 803.

à Justiniano pro sedibus oblatæ terræ transdanubianæ olim Romanæ non acquiescunt. 803. xv.7. xxIII. 3,

Illyricum & Thracias invadunt. 804. 805 XXL 14.

parva manu numerofiores Romanos difjiciunt. 805.

cum magnis copiis impetunt Illyricum. 806.

Dalmatiam mediterraneam intrant, ibique sedes figunt. 806. XXI. 17. 25:

xxui. 4.c. muka pecunia ad id pellecti à Totila Re-

ge Gothorum, 806. alii Thracias vastant, Romanos fundunt, repelluntur. 807 xxt, 16. cum Hunnis Thracias intrant, salyum reditum obtin**ent. 80**9

sub Tiberio II. Thracias deprædantur.

dein sub Mauritio, sed cæduntur. 822.

Iuberant Chagano Avarum. 825. 832 835. grassauces cis Danubium à Romanis trans Danubium invaduntur & vastantur, 826.828.

has grassationes soli sinè Slavis Limiganeibus patrarunt, xx1. 18. 14. 16. in Antharum regione Romanos hyberna age-

re jubet Mauritius. 827. 833. Antharum pars maxima à Romanis inter-

empta. 832.

para in Aliam transit, 836...

reli-

HISTORICUS.

reliqui Bulgaris subjecti. 837. 838. 839. XXI. 32. XXIV. 49.
immensus numerus à Justiniano II, in A. siam transfertur, 838. XXX. millia in exercitum peculiarem feliguntur, 838. multi ad Arabes deficiunt, 838.

Antoninus (M. Aur.) 580. seqq. barbaros in Rom, solum suscepit, 587. 594 598 Marcomanniam & Scythiam provincias Romanas facere intendit. 590-600. pro Christianis tolerandis ad Senatum scribit. 593. Quados à migratione impedit. 599.604. Aprilis mensis unde dictus. 28, 29. Aquileiam à Romanis colonia ducta. 542.

543. Arcaragantes dicti Slavi ad Carnos seculo IV. recepti, id est, Antes vi expulfi. XIV. 32.

Arcaragantium ex genere fuit S. Hierony-

mus. xiv. 34. 35. Ariovistus Rex Germ, in Gallias exercitum ducit. 536.

clade à Julio Cæsare affectus fugit. 537. duas uxores habuit, Suevam, & Noricam Vocionis Regis fororem. 537.

Armaturarum rectores Romani. 646. Arminius Cheruscus Maroboduum cædit. 569. dolo demum propinquorum cecidit.

572. Arpii unde dicti, xiv. 11. Asdingi à M. Aur. Antonino in Daciam sus-

cepti. 595. xiv. 27.

Ataulfus Rex Gothorum, 749. a.

Athanaricus Gothus cum Valente Imp. pacifcitur in navibus supra Danubium. 656. b. 660.

ab Hunnis fugatur ad montes Transylv. nicos. 657.b.

desperans de receptione in Rom solum ad Caucalandensem locum recedit.

post nihilominus cum suis recipitur. 667. Constantinopoli moritur. 667.

ATTILA Rex Hunnorum cum Bleda fratre. 750. a. b. ubi Regiam habuerit, 750. b. 753. a. b. XXIV. S. Romanis auxiliaris est contra Gothos in Gailia, 752, a. xxiv. 7.
primum bellum movet contra Romanos. 752. b. 753. b. xxiv. s. secundum bellum, 752. c. 753. b.

fratrem Bledam perimit. 752. c. 753. b. Monarcha, Hunnorum. 752. a. c. d. primus verus Rex Hunnorum. 753. b. in Galliis à Romanis & Gothis vincitur, 754.a.

tertiam partem exercitûs à se diviserat ad Hispanias invadendas. 754.a.b. Attilæ ansa & simulatio in bello Gallico.

755. a. auxiliares populi in bello Gallico. 755. b. c. xxiv. II. via in Galliam in primo bello. 756. xxiv.

in fecundo bello. 758. a. 757. c. xxiv. 13. via ad Italicum bellum. 757. b.

Attila post Gallicum primum bellum Ita-

liam invalit. 757. a. altero anno iterum Galliam. 757. b. c.

758. a. moritur. 758. b. 760. f. ante mortem nuptias appetiit Honoriæ Valentiniani Imp. fororis. 760. f.

Attilæ filii de regno inter se contendunt. 759. a. c.

à gentibus contra eos insurgentibus ad litora Ponti fugantur, occiso natu majore Ellac. 759. a. xxiv. 14. filius Junior Hernac in Scythia minore

fedes accipit, 759. b. Aladarius ex matre Germanica mansit ad Noricum. 759. d. xxII. 2. 3. filii à Gothis profligantur. 761. a.

nec non Dintzic filius alius Attilæ. 763.

confanguinei Emmedzur & Ultzindur in Dacia Ripensi sedes accipiunt, 759 b. quando inde recesserint. 761. a. x1x, 6.

Attuarii Franci. 653. AVARES unde dicti. 814. veri gentes omnes Scythicas ingenio antecellebant. 820.

qui in Europa & Pannonia federunt, non erant veri Avares, sed Pseudabares.

pars erant ex Var & Chunni; nomen Avarum unde assumpserint. 820.

Jugi Turcorum evadendi causa recesserunt ex sedibus pristinis. 818. xxiv.

transeunt in Europam. 815.816. Procopio nondum noti erant. xxiv. 24. sub finem Justiniani primum cogniti. 808 XXIV. 11. 23.

suscipi petunt in Rom. Imperium. 808. 815. 816

fœdus à Justiniano obtinent. 816. vi fæderis alios Hunnos evertunt 816. Herulorum quondam fedes, circa Sirmium, occupant. 817. xxiv. 23. alteram legationem ad Jultinianum mit-

tunt. 817 XXIV. 23.

Avarum legatis arma coempta adimuntur in finibus, unde inimicitie orte. 817.

Avaribus sub Justino II. denegantur con-

sueta munera. 818.

Avares à Justino II. repulsi Francorum regionem, id est Thuringiam, invadunt, 818-854 xxiv. 25. 26. 27.

graffantur in Rom. Imperio & Romanos cædunt. 810,818. xxiv. 28.

petunt Sirmium sibi tradi tanquam possessionem quondam Gepidarum à se devictorum. 818. 819. xxiv. 29.

fædus iterum cum Romanis incunt.819. xxiv. 29.

fœdus rumpunt, castra prope Sirmium moventes, illadque insidiis capere volentes. 819. xxiv. 30.

in Slavos Dalmaticos inperioritatem exercuerunt, 819, 831, 889; xxIII. 6.

XXIV. 29. 3d.

fædus tertium Sirmio occupato extorquent & tributum 819, 821. xxiv. 30, ffibuti augmento denegato fub Mauritio

graffantur. 821. 822. 823.

vario Marte pugnantes demum fugiunt, utì & Romani. 823.

cum Langobardis pacem & foedus ineunt. 823.

à Slavis borealibus societatem armòrum petunt, sed frustra. 824.

Marte bellant contra Romanos, paeem component, & rumpunt. 825. 827. 828. 829. 830. 831. xxiv. 35. 36. Romanis hostibus rempore induciarum

commeatum præbent. 831.

CP.lim usque progrediuntur, peste attriti pacem renovant, aucto tributo.
831.

Avarum oum Romanis limes constituitur Danubius. 831-

pacem Romani folyunt, & Avares multis prælifs atterunt. 832. 833, XXIV. 37.

Chaganus cum Heraclio pacem se compositurum simulat, seriò dein componit, aucto tributo. 834. 835. xxiv. 42.

Heraelii filii tutor constituitur. 834. Persarum Regi arma in Romanos sociat, sed à Clii. rejicitur: 835.

potestarem excurium Hunni ad Pontum, Bulgari, & Anthæ. 836. xxiv. 48, 49.

Avares à Langobardis in anxilium vocati

Forum Julium fibi appropriare tentant. 836.

deterriti à Grimoaldo excedunt Foro Julio. 836. xxiv. 44.

fub Constantino IV. cum Romanis pacem faciunt. 836.

Avarum potentia seculo VII. concidit. xxiv. 38. 43. seqq. xxviii. 18.

Chaganus, magnus olim dominator, nunc inter cæterarum gentium Ca-staldos, Duces, & Reges, Principis modici locò venit. 836. xxiv. 48.

Avaria nunc, quasi modica quædam provincia, & signum tantum antiquæ potentiæ, ab historicis refertur. 837. xxiv. 49.

Avares funditus eversi sunt, primum mutuis inter se cladibus, 816, 813.

dein à Bulgaris, xv. 12.

cur vires & potentiam amiserint, xv. 12.

Avares veros nullos Hunni tertiæ epochæ
A. 744 sed Hunnos tantum ab Attila residuos & primum in Pannonia
invenerunt, 968, xxiv.50.

Augustus mensis unde dictus. 28.29.
Augustus Imp. totum Illyricum subegit. 554.
Dacos vicit & submovit. 554. 555.
Marcomannos & Quados & Pannonia

submovit. 554-567. Sarmatas ultra Danubium lubmovit, 555.

561.
in Germaniam exercitum misst. 554.

Germaniam exercitum miss. 554.

Maroboduum invadere statuit. 568. Aurelianus Romanum Imperium restituit. 625. 626. 627. 628.

Daciam provinciam dereliquit translatis Romanis. 628.

Aureolus Tyrannus. 623, xv. 1. 2.

B

Babai Dux Slavorum Limigantium. 766.

an fuerit Rex Slavo - Moravorum 962.

Bagaudæ Gallici prædones rustici. 636. Balamir Rex Hunnorum ingruentium 658.b. Waladamarcam neptem Winitharii Re-

gis Gothorum ducit, 658.b. Barbari vocabulum quid denotet, 699.700.

omnibus populis darum à Græcis, qui non Græci. 698.

à Romanis, qui non Romani. 698.700. Bastarnæ erant Germanicus populus. xiv. 3.

à Pro-

à Probo in Thracias politi. 633. sub Diocletiano jugum subierunt. 638. Bellovesus Gallorum Dux in Italiam, 515. Bessi prædones, 562, Beuga Dux Slavorum Limigantium. 766. Bleda Rex Hunnorum eum Attila fratre. 750. a.b. 752.b. 753.b.

ab Attila necatur. 752.c. Bledæ vidua in Scythia residens. 753. a.

Bodini unde dicti. x1v. 4. Boerebistas Dacorum Rex. 522. b. 563. 564. Bojos & Tauriscos in Norico evertit.

ante per seditionem oppressus est, quam à Romanis armis peteretur. 521,

BOHEMIÆ quondamincolæ Boji. vid. Boji. invasores Cimbri, non simul Ambrones & Tentones, 530, 535. quondam incolæ Marcomanni, vid.

Marcomanni.

quando Slavi immigraverint, vid. Cze-

pars, quam Czechus intravit, vacua erat. 724. 726. b. 728. c. vill. 18. 19. XIV.

BOHEMI SLAVI & Czecho Czechii dicti. 726, a 728. d. 746. non proveniunt à Roxolanis. 696. 697.

698

non à Paphlagonibus Eneris, seu Hene-

tis. 706.
ejusdem fünt originis cum Croatis Sla-

vis, & Hungaris Slavis. 721. u. a remotissima antiquitate in liberos & servos distinguebantur. 670.

post Czechum multis temporibus absque Principe sub optimatibus erant.

dein sub Croci Primatu. XV. 32. primum Principem nachi Przemislum,

an viram Nomadicam duxerint? xv. 34. 35. 36. 37. 38.

quæ castra, urbes, villas, vicos, ad primordia in Bohemia excitaverint. XV. 37.

quem morem in habitaculis figendis habuerint. xv. 28.

quousque primitus Bohemiam incoluerint, & ut se postmodum extende-

quos Principes primos gentiles habue-

rint. 1053. 266 xv. 28. ab ingressu Czechi usque ad seculum VIII. non inquietabantur à populis circumvicinis, XXIX. 15. usque 23. vid. conspectus.

seculo VII. nondum tentabantur à Francis. 899.900. xxix. 17.

nulli inveniebantur inter Sorabos Bargildos seu censuales parochorum ad Mœnum & Radantiam fluvios. 936.938

à Moravis Slavis seculo VIII. finiente impetuntur, 974.975.976. xxix, 24.

A. 800. pacem cum Moravis componunt. 976.

quam infringere voluit Hormidor Rex Moraviæ, sed morte prævenitur. 977.

ab hoc tempore non nisi ter bellicum quid cum Moravis habent, xxix. 26.

una cum Moravis Hunnos Noricos jam Christianos infestant, 1914, 1015. 1016. XXIX. 27.

Sorabis pro communi libertate auxilia præstant. 1015.1017.

à Carolo M. A. 805, tribus exercitibus

impetuntur. 1014 xxix. 37.

A. 806. iterum armis petuntur. 1017. XXIX. 37.

tunc Ducem exercitûs habuerunt Lechum, non Ducem provinciæ. 977.

1014. 1015. XXVIII. 34. XXIX. 37. Ducem exercitus Sorabis auxiliaris habebant Milidruhum. 1017.

Bohemia in chartam Regnorum divisoriam à Carolo M, factam non venit. xxix.

econtra in chartam divisoriam Ludovici Pii, & filiorum ejus venit, 1018. 1031. XXIX. 38. 49.

Behemi per legatos accedunt conventus Francicos. 1019. 1024 XXIX. 38. 39.

sub Duce Hostivito cum Ludovico Pio fædus renovant. 1020.

non recensentur inter populos Ludovico Germ. subjectos. 1020.

Bohemiæ optimates, Toparchæ, & Exarchæ, etiam Tyranni & Duces vocantur ab Annalibus Francicis, 986,

1025. 1026. 1028. XXIX. 47. hi à Ducis legitimi potestate se emancipant. 1032. XXIX. 42. 43. 44. 45.

Sorabis, Silesiis, aliisque vicinis se jungunt. 1027. 1030, 1031.

Francicorum Regum dissidio usi, bella miscent. 1023. 1024. 1025. 1027. 991. 992. 1028. 999. 1000. 1031. XXIX. 38. 46. 47. 48.

& pacem. 1024. 1025. 1027. 992. 1601.

in pace ferienda tamén consuctudines Slavicæ gentis sibi réservant. 1024. XXIX. 46.

h 3 BobeBohemis aliis Ducem legitimum respicientibus testimonium dant annales de inviolata fidelitate. 1033. 1032. XXIX, 39

Bohemiæ status & conditio sub Francis, xxix. 39. usque co. vid. conspectus

Status quippe tributarius, sed cætera li-

ber. XXIX. 39.40.41,49. Bohemia quondam Reges Moraviæ aliquatenus respiciebat. 1037. 1039. XXIX. 50. 52.

Moraviæ ab Arnolpho Imp. quasi incorporanda ceditur. 1033. XXIX 51.

à Moravis dein compressa desenditur. 1010. XXIX. 52.

Bohemi exin Moraviam una cum Bavaris & Francis bello petunt. 1012. 1034.

collapsi Regni Moravici partem magnam fibi incorporant. 1013. XXIX. 52.

A. 911. Hungaris se sociant contra Bavaros. 1046.

A. 919. sub Duce Wratislao cum Henrico Aucupe bellum gerunt, dein transigunt de Misnia. 1062. XXIX.

A. 928. ab Henrico Aucupe pro parte, nempe Toparchæ quidam, bello petuntur. 1066. 1067. 1068. XXIX. 54.

A. 930. tributo, ùt quondam apud Francos, subjiciuntur. 1059. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. XXIX. 52. 5

A. 935. ab Henrico Aucupe ob singula-rem affectum erga S. Wenceslaum iterum à tributo absolvuntur. 1061.

Bohemiæ Rectrix Drahomira, vid. Drahomira. Dux S. Wenceslaus. vid. Wenceslaus. Dux Boleslaus, frater S. Wenceslai,

A. 939. feqq. ab Ottone M. armis petitur. 1069. 1070. 1071. 1072. XXIX. 56.

pace demum A. 950. secuta. 1074. 1075.

Bohemorum, aliorumque Slavorum, causa, Francis, & dein Saxonibus sese opponendi. 1072 1073. XXIX. 60.

Bohemia contra Goldastum desensa. xxix. 59.60.

BOJI Celtæ seu Galli A.V.C. 160 migrant in Italiam. 515.

A. V. C. 557. seqq à Romanis fermè exscinduntur. 519.

ductis in corum agrum coloniis Roma-

nis, 519, e. f. quidam Romanis se dedunt. 519, d. reliqui A. V. C. 566, migrant ad Taurilcos. 520, a.

A. V. C. 700. evertuntur per Dacos.

520. b. 521. 522. a. b. c. xxv. 4. 5. Celtæalii A. V. C. 160. migrant in Herciniam Bohemicam. 516.b.

A. V. C. 471. partim inde in Illyricum

& Asiam. 523. a.b. 524. A. V. C. 640. in Bohemia infestantur à Cimbris. 523. a.

A. V.C. 690. expelluntur à Marcoman-

nis. 525. seqq. xxv. 4. in Noricum transeunt, Noreiam oppugnant, Helvetiis post ad Gallias invadendas se sociant. 526 a. 527.

inter Heduos Helvetios consident, 526.b.

oppidum corum Gergovia. 526.b.

BOJOARIÆ primordia secundum Aventinum. 857. 858. 859. 860. 861. xxv. 1.4.5.8. 12.

secundum Brunnerum, 862, 863, 864. xxv. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 1

faciunt ad primordia Slavorum Charvatarum, & Hunnorum Noricorum, 865.866. xxv. 1, 13. quæ ansa excrescendi tribus his Rebus-

publicis exstiterit. 866. 867. 868. XXV. 11.

Bojoaricus populus unde coierit. 869. 870. 871. XXV. 5. 6.

Bojoariorum Princeps Adalogerio, ut Aventinus vocat, ab Hungaris Ala-

darius vocatur. 759. d. Bojoaricæ Reip. sedes principalis, & limites.

872.873. xxv. 12.

Bojoarii seculo VI. erant sub protectione Theoderici Gothi. 852.

seculo VII. à Slavis Croatis in Agunto superantur, hostes dein à finibus pellunt. 874 890. à Francis leges suscipiunt. 875.

Francos initigant ad Slavos & Hunnos subigendos. 892.

contra Samonem Croatarum Regem

bellant, 876. 878. 879. 893. 895. Croatas contra Hunnos defendunt, 876-880-883-884. provinciam in Tetrarchias dividunt.

877. Christianam doctrinam suscipiunt. 875.

879. feculo VI. & VIII- Francicum jugum à

se amoliri nituntur. 861.925. seqq. XXV. 16. 17.

antiquatà tetrarchia sub uno sunt Principe. 925.

Bojoariorum ultimus ex propria gente Princeps Thassilo se & Ducatum Carolo M. submittit. 928.

infi-

HISTORICUS.

infidelitatis iterum convictus regimine destituitur, & in monachum tonfuratur, 929. xxv. 18.
Bojoaria imposterum Comitibus Francicis

committitur, & Leges Francicas sufcipic, 929.

Boisci synonimon græcum Herulorum. XIV. 9.

Boleslaus sævus, Dux Bohemiæ, fratrem S. Wenceslaum Ducem perimit. 1052, 1058, 1063, 1069, 1071,

ab Ottone M. armis petitus vario Marte.

sub Regulum Satecensem Dobromirum vincit, urbémque ejus disuit. 1069. 1071.

Ottoni M, se dedit. 1074. 1075. Boleslavia civitas Bohemiæ duplex. 1075. Bonosus Tyrannus, 634.

Borani synonimon græcum Herulorum, xiv.9. Boruth Rex Charentanorum. 930. 935. 969.

xxviu. 37. Borzivogius Bohemiæ Dux primus Christianus. 1039. 1041. 1043. 1054. 1055. 1062, XXIX, 98,

ob fidem Ducatu pellitur. 1039. 1040. restituitor. 1040.

quot proles habuerit. 1042. 1043. Ducatu se abdicat , & moritur. 1042. 1013. 1062.

Brandeburgi nominis etymologia Slavica. 1008.

Breuci Pannones rebellant. 560. 568. Brynnonis Ducis particularis Moravici dein exulis, & à Francis inter Carantanos locari billoria, 979, 981.

982.983.985. XXIX. 29.
BULGARI dicti à sedibus ad Volgam fl.

Gracis quibusdam scriptoribus sicvo. cati Volgæ accolæ tum Slavi tum Hunni, xv. 1.

historia corum inde migrantium. 2v, 13. 14. 14.16.

Slavi erant vicinissimi Bulgaris Hunnis & fœderati. xv. 12.

seculo VI. primum Rom. Imperio inno-

tuerunt. 799 excurrunt in Illyricum & Thraciam.

Vitaliano Tyranno se jungunt, prædas agunt. 799. sub Justiniano in Mœsia & Scythia fun-

duntur. 802.

A. 559. cum Slavis excurrerunt in Thra-

cham, non Hunni, 809. xxiv. 23. fub Mauritio subtrant Chagano Avarum, 828.

excutiunt jugum Avarum. xxiv. 49, xv.

sub Constantino IV. cis Danubium Romanas terras occupant, Bulgariam nunc dictam condunt, Romanos tributarios sibi efficient. 837.

Slavos partim ante, partim tune fibi subjectos ibi quoque collocant. 837. Bulgaricam pacem Juftinianus II., folvit, 838., Bulgari posteà Justinianum in Imperium re-

stituunt. 839,840. Bulgaricam pacem Justinianus iterum solvens, cosque in regione sua inva-

dens cæditur, & fugatus. 840. Bulgari seculo IX. subigunt Slavones. 979. à Francis bello imperuntur. 979. invadunt Pannones, & Croatas Francis

subjectos, sed iterum repelluntur. 981·9**8**4

auxilia præstant Radislao Regi Moravia: 🔝 contra Francos. 988.

BURGUNDIONES à Maroboduo subacti. 565.566. invadunt Rom. Imperium sub Gallieno.

612.617.

ad Rhenum à Probo victi. 631sub Valentiniano ad Rhenum migrant.

684. feculo V. partem Galliæ obtinent.

749. a. ab Aëtio bello obteruntur pace dein da-

ta. 749, b. ad Rhenum in Germania Christiani fiunt,

& Hunnos cædunt. 751.2. Burgundionum fata synoptice. 751. b. 756. Burgundiones in bello Gallico partim Attilæ,partim Romanis adhærent, 755.c.

756.
posthac nulli in Germania. 773. 2.
Burgundos in Gallia Franci sibi tributarios faciunt. 773. a.

Buri Germanica gens, 603. Dacorum socii. 577. sub M. Aur. Antonino societatem cum Romanis incunt, 598.

Caligula Imp. contra Germanos ignave bellat. 572. Canini seu cani campi Grisonum. 646. Carantani vid. Croatæ. Carni Romanorum amici audiunt. 545. Carnii seculo VI. suberant Gothis. 773. b. Carnutes populus Galliæ Celticæ. 539.

migrant in Italiam. 515. Carpi unde dicti. xiv.4. invadunt Rom Imperium sub Gallieno, 617. universi à Diocletiano in Rom, solum recipiuntur. 637. 638. in Mœssa inferiore. 656. b. c. Carus Imp. 635. Gassius sub M. Aur. Antonino Imperium invadit, sed cæditur. 584. 590. 597. Catti sub Domitiano Romanos vincunt, falso triumphantur. 574.575.576. Sub Diocletiano jugum subierunt. 638. Catualda Maroboduum regno pellit. 570. iple à Vibilio Hermunduro pellitur. 571. Celtæ circa Thracias seculo III, invaserunt Rom. Imperium. 624. Celtarum nominis etymologia. 702. Cemandri & Satagæ in Pannonia post Attilam idem populus fuisse videntur. xx11. 3. Chagani nominis etymologia, 814 Chalcedonense bellum inter Constantinum M. & Licinium. 641. Chamavi Franci. 650. Charvatæ vid. Croatæ. Charentani vid. Croatæ. Christianus, conscriptor vitæ S. Wenceslai & S. Ludmilæ, frater Boleslai Pii Ducis Boh. & avunculus S. Adalberti. 722. 1039, segg. præmisit quædam de origine Bohemorum. 722. nec non Moravorum. 1035. seqq. minus recte tradidit historiam Suatopluci Regis Moraviæ. 1038. Chuni unde dicti, xiv. 13. xv. 16. Cibalense bellum inter Constantinum M. & Licinium. 640. CIMBRI erant Germanicus populus, xiv. s. peninsulam ad oceanum Germ, inhabitabant, 530, 531. in Jutia nempe & Holfatia, 535. ad Mootim vagantur. 530. 531. Bosphoro Cimmerio nomen relinquant. 530. Bojos in Bojohemia infestant. 530. repulsi ad Scordiscos recedunts 530. ad Tauriscos in Norieum. 530.535. ad Helvetios, 530. sociant sibi Tigurinos ac Tugenos. 530. nec non Ambrones & Teutones. 532.

535.

530,531,532.

à Romanis sedes petunt sed non obti-

nent. 531. A. V. C. 641. seqq. Romanos vincunt.

Hispaniam populantur. 531. A. V.C. 652. 653. à Romanis vincuntur. 533. 534. Gimbrorum mulieres bellicosæ. 534. Cincibilus Gallorum Rex. 545 Claudius II. Barbaros invasores Rom, Imperii devicit. 624. 625. Aureolum Tyrannum pellit. 623. Commodus A. 166 Cæsar factus. 582. A. 172. Germanicus appellatus. 582. A. 176. Imperator ab exercitu appellatus. 584. A. 178. consors Imperii. 583. A. 179. Augustus à Senaru appellatus. Romæcum patre triumphat. 584. solus regnans. 605. Constantius Chlorus Cæsar sactus. 636. Alamannos cædit. 638. Constantius II. Magnentium debellavit, 643. Gonstantii II. reliqua gesta. 638. 645. 646. 647.671.672.679.680.683. Constantinus M. Barbaros in copiis habuit, 639 Maxentium vincit. 639. Licinium vincit & perimit. 640.641. munitiones limitaneas abolet. 642. Constantini M. reliqua gesta. 669. 670. Coraufius Britanniæ Imperium invafit. 636. Cosmæ Pragensis relata de primis Bohemicis principibus, 1053, 1054, 1055, 1057. 1088. Cotini perierunt tempore M. Aur. Autonini. Gotife Rex Dacorum sub Augusto. 522. b. Critasicus Rex in Norico. 521. CROATÆ SLAVI, qui anteà Limigantes dicti, immigrarunt Croatiæ sub Constantino M. x1. 11. x1v. 31, 32. 33 & sterum alii post Attilam. 759. b. xxxx unde se Croatas dixerint. 712. excreverunt seculo VI. in Remp. specialem, quâ occasione. 866. 867.868. XXII. 1 1. XXIV. 18. testes primordiorum suorum habent annales Boicos. 865.866.xxv. 1.13. Hunnicos. 759. d. xxiv. 76. 18. Francicos. 891. xxII. 13. Gothicos. 759 b. xxII. 1. 2. cujus conditionis & status sucrint usque in seculum septimum, xx11. 6. usque 19, vid. conspectus. feculo VII. Bojoarios in Agunto superant, sed repelluntur. 874. 890. fuberant Hunnis Noricis, 891. xx11. 20. in Celejensi Comitatu verò Langobardicis Foro-Julianis Ducibus. 889.

jugum

HISTORICUS.

mone Rege. 891. xxII. 20. subjugari tentantur a Francis. 892. xxII. bello impetuntur à Francis haud prospero eventu. 876. 878. 879. 893. in vindicam incurfant Thuringiam. 894. 896. 898. 899. xxII. 22. ante Samonem Regem, & dein post Samonem in seculum alterum, usque ad Boruthum Regem, optimatibus regebantur, 935. xxII. 23. 24, fec. VIII. Boruthum Regem crearunt contra ingruentes novos Hunnos epochæ tertiæ, 935. cum Borutho Rege auxiliares sunt Slavo-Moravis contra hos Hunnos. 969. ab Hunnis iisdem impetiti defenduntur à Francis & Bojoariis, 876. 880. 883. 884.930. nunc demum Francis se subdunt. 930. nunc quoque Christianæ sidei manus dare incipiunt, 930, 931, 932, 933. seculo IX. Duces adhuc habebant ex propria gente, dein autem Comites Francicos ex Bavaris optimatibus, 978. 988. cujus jurisdictioni spirituali subsucrint. 978.980. Ludovico Germanico in partem hæreditatis cedunt. 1018. Croatiæ extensio. 746. Cutriguri, Cuturguri Hunni unde dicti. xv. CZECHUS & Lechus quando advenerint in Bohemiam, sunt diversæ sententiæ: Cosmæ Pragensis, 724. xiii. 2. Pulkavæ, 726. a. b. xiii. 3. Æneæ Sylvii. 727. a. b. c. xiii. 4. Dubravii. 728. a. b. c. xiii. 4.

Dubravii. 728. a. b. c. xiii. 5.

Kutheni. 729. xiii. 6.

Hagecii. 730. xiii. 7.

Lupacii. 731. xiii. 8.

Codicilli & Weleslavini. 732. a. xiii. 9. Stranskii, xiii. 10. Michovii. 733. a. xiii. 11. Cromeri. 734. 735. xIII. 12. Herburti. 736. xIII. 13. Decii. 737. xIII. 14. Guagnini. 738. 739. xIII. 15.

Balbini. 740. seqq. xiii. 16. Ratkaii. 746.

vid. conspectus.

verosimilima sententia de anno 374. xiv.
40. xv. 17. 24. 40.
contratia huie sententiæ solvuntur. xv.

jugum Hunnorum excutiunt creato Sa-

Czechi causa migrandi ex Croatia. xiv. 39.
40. xi. 26. seqq.
ingressus in Bohemiam ab Occidente.
xiv. 41. xv. 40.
vacuam pro sedibus capiendis, quod &
scire ante poterat. xiv. 42. xv. 24.
Czechus paterno Imperio præerat Bohemis
Slavis. xv. 30.
an junior suerit fratre Lecho. xv. 17.

S. Cyrillus Slavorum & Moraviæ Apostolus: 1036. 1037. 1062.

D.

DACI ab Augusto victi & submoti. 554. Pannoniam prædantur. 559. sub Tiberio Moessam diripiunt. 572. sub Domitiano Romanos vincunt, falso triumphantur. 574. 575. 576. annuam pecuniam à Romanis percipiebant. 577. a Trajano cæsi pacem obtinent cessa parte regionis, 577.
contra fœdus agentes debellantur, 578. in provinciam Rom, rediguntur. 578. bellant contra M. Aur. Antoninum. 582. DACIA antiqua Gothice Ovim dicta. 704. post Boerebistam Regem divisa. 521. ab Augusto restricta & submota. 554. à Tiberio partim, ad Marum usque, Marcomannis exulibus in sedem data. 571. 576. à Decebalo Rege iterum dilatata. 577. à Trajano restricta. 578. in provinciam Rom, redacta. 578. amissa sub Gallieno, 615. 620. derelica retractis præsidiis & coloniis ab Aureliano. 628, ab Hunnis occupatur. 657. c. post Attilam à Gepidis. 759. b. Aurelianica seu Ripensis inter duas Monsias. 628. ab Hunnis invaditur. 752. c. pro parte conceditur consanguincis Attilæ à Romanis. 759. b. evacuata iterum ab eis. 761.a. feculo VI. Gothis parebat. 773. b. Gepidis à Justiniano conceditur. 844. & circa Singidonem Herulis, 844.

Dacpetoporiani unde dicti. xiv. 11.
DALMATÆ Romanos vincunt. 546.
victi. 546.549,555.556.
rebellant. 559,560.568,
fubacti. 554.

Dal-

Dalmatiæ extensio seculo sexto. 759 c.764. Dalmatiam Romani à Gothis recipiunt. 773. b. Dalmatiam mediterraneam Anthæ occupant. 806. xxi. 15. 25. xxiii. 4. 5. Dalmariam Avares devastant. 830. Dancrigi populi, xiv. 27. Dardani subacti à Romanis. 549. Decæneus vid. Diceneus. Decebahis Rex Dacorum Domitiani exercitum cædit. 574. pacem cum Domitiano init. 575. annuam pecuniam à Romanis accepit. 577. à Trajano cæsus pacem precatur. 577. obtinet cella parte regionis. 577. contra fœdus agens debellatur. 578. fe ipsum perimit. 578.

December mensis unde dictus. 28.29. Decius Imp. cum filio in conflictu cum Gothis perit. 611. Diceneus Philosophus, Legislator Gothorum. 521.564. Dintzic vid, Attil4. Dio Historicus, 605. Diocletianus Jovius dictus. 636. Imperium Romanum perpacavit. 638. limitanea præsidia bene instruxit. 642. Marcomannos cædit. 669. Domitiani Imp. clades à Dacis, Sarmatis, Quadis, Marcomannis, Cattis, & falsi triumphi. 574. 575. 576. Drahomira mater S. Wenceslai. 1042, 1055. pro filio administrat Bohemiæ Ducatum. 1044. à filio regimine privatur. 1045.

Enetorum nominis derivatio. 706. Eneti Paphlagones non præbuerunt originem Slavis. 706. Equitius exactionibus erasit Illyricum. 684. à Quadis quæritur occidendus. 687. Ermanaricus Greuthingorum Rex ab Hunnis victus se ipsum occidit. 657. a. 658 b. Eulysia regio unde dicta. xiv. 16, Exobygita, Getarum seu Gothorum species, unde dicti, xiv, s.

Farnobius cum manu Gothorum & Taifalorum Thracias populatur, 663.

Februarius mensis unde dictus, 28, 29. FRANCI unde dicti, xxix. 10. in quos populos nomen suum extenderint. xxix. 10 sub Gallieno Gallias & Hispanias invadunt. 620.623. in Africam trajiciunt, 620. ad Rhenum à Probo victi. 631 post Aurelianum Gallias possident. 632. à Probo repelluntur. 632. sedes certas in Gallia obtinent. 633. pars per totum orbem vagatur. 633. Salii & Chamavi à Constantio II. pacem obtinent. 650. Attuarii armis petuntur. 653. seculo V. possederunt partem Galliæ propinguam Rheno. 749. b. auxiliares fuerunt Romanis contra Attilam. 755. b. ad Nicrum habitantes autem Attilæ. 755. c. feculo VI. Alamannos & Suevos fibi surgundos tributarios sibi faciunt. 773. a. sub Justiniano potiuntur tota Galliæ parte Gothis subdita. 843. maxima agri Veneti parte, seu Foro-

Julio. 844. cum Hunnis Thuringiam invadentibus pacem componunt. 854. 856. cum Avaribus pacem perpetuam incunt.

830, 889,

Francici Majores domûs seculo VII. invalescentes ansa majoris libertatis à gentibus subjectis capessendæ suerunt. 259. 885.

Francis bellum inferunt Saxones, & Reges fibi creant Sighardum, dein Discricum. 886. 888.

Francos quoque superant Thuringi, & co-miter tantum verbis non factis codunt, regalem potestatem usurpan-

tes. 887. 888. Franci Samonem Regem Slavorum bello petunt haud prospero eventu. \$93.

Prancorum provincia Thuringica à Slavis invaditur. 894. 896. 898.

Franci nondum tune cogitaverant de Moravis & Bohemis Slavis subigendis.

899, 900. feculo VIII. contra Saxones bellant. vid. Saxones.

Nordsuavos in Saxonia sibi subjiciunt.

904. Francicum Imperium seculo IX. per civilia bella valde debilitatum. 1020 1021.

Digitized by Google

HISTORICUS.

uti & per divisionem. 1022. Franconia, quondam Thuringiæ pars, secu-lo VIII. à jugo Saxonum liberata, Franciæ incorporata, & S. Burchardo Episcopo tradita, 923, 924.

Fritigernus Thervingorum seu Vesegothorum Dux. 657. c. Fritigil Regina Marcomannorum Christiana

esse desideravit, 722. Furta in bello. vid. Latrocinatio.

Gabinius Quadorum Rex proditorie à Rom. Duce Pannoniæ occisius, 685.

Gainas Gothus Imperium ad se rapere tentans cum suis cædicur. 748. al b.

Galerius Imp. 636. 656.

GALLIA inter Rhodanum & Rhenum olim

non Romana. 536. Romana sub Julio Cæsare ab Helvetiis invala. 526.

Celtica principes habebat ex Biturigi-

bus. 515.
GALLI Celtæ A. V. C. 160. migrant in Ita-

liam. 515.516. a. 517. a. consident inter Appenninum & Alpes.

Mediolanum condunt. 515. Clusium A. V. C. 366. obsident. 515. 516. 2. 517. 2.

Romanos ad Alliam fundunt. 517. a. Romam capiunt. 515. 516. a. 517. b.

520. b.

à Camillo cæsi recedunt. 517. b.

varis, dein temporibus à Romanis cæduntur & atternntur. 518. 519.

partim se Romanis subdunt. 519. d. partim, nempe Boji, inde migrant. vid. Boji.

in eorum agrum coloniæ Romanæ ducuntur. 519. e. f.

Galli Celtæ alii migrant A. V. C. 160. in & ad Herciniam. 515.516 b. Galli in Hercinia. vid. Boji.

ad Herciniam. vid, Tectolages, & Hel-

vetii.

Gallorum Rex Cincibilus, 545. Galliarum Imperium sub Gallieno invadit Postumus. 614. 615.

Galliæ post Aurelianum à Francis possesse. 632.

à Probo recuperatæ. 632.

à Bonoso & Proculo invasa. 634.

à Bagaudis turbatæ, à Maximiano pacantur, 636.

sub Diocletiano liberatæ. 638. sub Constantio II. à Barbaris possesse, fed liberatæ, 647.648. 649, 651. a. fub Valentiniano direptæ. 654. a. 684. Galliam Lentienses Alamanni invadunt, sed

à Gratiano cæsi repelluntur. 655. Galliæ immigrant Gothi. vid. Gothi.

Galliæ à Saxonibus invasæ, vid. Saxones,

Gallienus pessumdedit Rom. Imperium. 614.

seqq.
partem Pannoniæ cessit patri concubinæ suz Germanorum seu Quadorum

Regi. 620. 621. triginta Tyrannos passus est. 622. Gallogræcia regio. 523. a. 524.

Gallus Imp. 612. 613.

Gentius Illyriorum Rex. 543.545.

GEPIDÆ unde dicti. 778. xviii. 1. erant species Gothorum. 563. xiv. 8. XVIII. 1.

seculo III. invaserunt Rom. Impetium.

à Probo recepti fidem fregerunt. 633. auxiliares Attilæ contra Romanos in bel lo Gallico. 755.b.c.

post mortem Attilæ vincunt & fugant

filios ejus, 759.2. Daciam ab Hunnis possessam pro sede capiunt. 759. b. c.

à Romanis annuam pensitationem pa-

cifcuntur. 759. b. 844. 845: contra Gothos pugnant, fed superans tur. 766.

Gothis vectigales crant in Dacia, 845.

sub initium belli Gothici Sirmium & Daciam cis-Danubianam à Justinia. no acceperunt. 844. xviii. 7.

grasfantur alibi in Imperio Romano.844.

à Justiniano stipendsis privantur. 844. universà Dacià cis-danubiana se potiri

jactant. 845. cum Langobardis vicinis bella gerunt. vid. Langobardi.

tempore hujus belli Hunnosad Pontum in auxilium vocant. 848.

præpropere advenientes Hunnos Roma. no solo vastando immittunt. 848.

evertuntur à Langobardis & Humis. 849. 850. Ab hoc tempore Regem non habuerunt,

sed reliquiæ partim Langobardis Subcrant. 850. partim Hunnis seu Avaribus. 870. 832.

835

GERMANT unde dieti, 644.

milo

olim quoque in Sarmatiam Europeam extensi. xiv. 3.6. feqq. vid. conspectus. qui appellati seculo secundo. 589. Seculo tertio sub Probo adhuc Alamannos comprehendebant. 634. ab Augusto armis petiti. 554.555.559. à Caligula, 572.
ab Alexandro, qui pacem & pecuniam
eis obtulit. 609. â Maximino. 610. sub Gallieno Hispanias invadunt, 615. & Gallias. 617. post Aurelianum iterum Gallias. 632. à Probo repelluntur. 632. transRhenani quoque quali subjugantur. 632. affliguntur sub Diocletiano. 638. erant in copiis Constantini M. 639.

Getica expeditio Alexandri M. 563.
Getarum Rex Dromichætes. 563.
Getæ iidem qui Gothi. xiy. s.
Getæ vid. Gothi.
Goldasti detorsio primordiorum Slavicorum perstringitur. xxix. 59. 60.
GOTHI olim ex Scanzia egressi. 563.
nempe ex tota Suecia, Dania, & Jutia.
564.
Ulmerugos seu Rugos sedibus pellunt,
Vandalos vincunt, in Scythiam migrant, 563.
in Asiam & Ægyptum provolvuntur.
563.
Gothorum nomen commune pluribus po-

pulis, xiv. s. 9.
antiquæ fedes diverfæ, 563.564.
migratio duplex: primæva. 563.
fecunda ad regnum Boerebistæ, 564.
populares Gepidæ, 563.
Reges: Sitalcus, Boerebistas, Comosicus, Corillus, Dorpaneus, 563.
legislator Diceneus Philosophus, 564.

Gothi Imperium Rom, affligunt sub Decio.
611.
fub Gallo & Volusiano. 612.613.

fub Valeriano & Gallieno. 616. 617.

Ostrogothi sub Claudio invaserunt Romanum Imperium. 624; attriti à Claudio II. 624.

à Probo aut in deditionem aut in amicitiam recipiuntur, 633.

Gautunni dicti à Probo recepti fidem fregerunt. 633.

fub Valentiniano amici & fœderati Romanorum vocantur. 656. a. tunc autem contra fœdus l'rocopio Ty-

tunc autem contra fœdus Procopio Tyranno auxilia miserunt. 656.a. diripiunt quoque Thracias. 684. à Valente armis impetuntur & vastantur. 656.2.

pacem dein à Valente, colloquio in navibus supra Danubium sacto, accipiunt. 656, b.

cipiunt. 656. b.
Greuthungi ab Hunnis ingruentibus
evastantur sub Ermanarico Rege, &
dein filio ejus Vithimiro. 657. a.

Thervingi sub Athanarico ad montes Transylvanicos fugere compulsi-657. b.

Thervingi plurimi Athanaricum deserentes à Romanis in Thraciam suscipi petunt, & obtinent duce Alavivo. 657. c.

qui Greuthungi Ammiano, sunt Ostrogothi Jornandi. 657. a. 658. b.

qui Thervingi Ammiano, sunt Vesegothi Jornandi. 657. b. 658. b.

Ostrogothi Hunnis subditi manserunt in regione sua, 658 b.

regione sua. 658 b.
Thervingi in Thracias recepti, fame press, fædissimo victus commercio tractantur. 659.

tumultuantur', Romanos invadunt, & victores ad Danubium usque graffantur. 661.

alii longe ante suscepti, in Hellespontum migrare jussi, & viaticum non obtinentes, etiam rebellant, Romanos sundunt, Fritigerno Thervingo se jungunt, cæpta sed relica obsidione Hadrianopolis æquè grafsantur. 662.

Greuthungi interim quoque suscipi petentes, sed repudiati, sua authoritate Romanum solum intrant, & grassantur. 660.

alii sub Farnobio cum Taifalis æquè intrant Thracias & grassantur. 663.

sub Farnobio funduntur superstitibus in Italiam translatis. 663.

sub Fritigerno primum cum legatis Valentis ancipiti prælio dimicant. 663.

dein Valentem ipsim vincunt acerrimo prælio, & Valens brevi post periit. 664.

Constantinopolim tentant, repulsi autem usque ad Alpes Julias grassantur. 665.

Hunnis in societatem tractis. 665. variis præliis afflicti per Theodossum ultra Danubium recedunt. 666. 748. e.

multi verò pace donantur, & in Rom. solo servantur. 667.

Thervingi sub Athanarico anteà repulfam metuentes longè recesserant. 660.

nunc

HISTORICUS.

nunc autem cum Rege suo récipiuntur à Romanis. 667.

Greuthungi clade repelluntur. 667. Thervingi seu Vesegothi Gainæ Duci Gotho ad Imperium invadendum assistunt, sed à Theodosii copiis cæduntur. 748. a. b. 668.

migram ex Oriente in Italiam duce Ala-

rico, 748 a. b. ab Honorio diriguntur ad Gallias possidendas cum popularibus ibidem fuis. 748 d.

in via Stiliconis exercitum contra se di-

rectum fundunt. 748. c. d. Romam reaccedunt & spoliant. 748. d.

demum Gallias petunt duce Ataulfo Re-

ge. 749. a. fub Wallia Rege Aquitaniam, dein &

confinia obtinent. 749.a.
Gothi collectitii sub duce Rhadagaiso aquè ex Oriente in Italiam migrant. 748.

a. 789-in Thuicia à Stilicone, auxiliaribus quoque Hunnis, delentur. 748. d. c.

Gothi reliqui in Thraciis ad occultum mandatum uno die interficiuntur. 668.

posthàc nulli in Thraciis & Illyrico, sed

trans Danubium. 748.e. Vesegothi, in Gallia fædus rumpunt, cum Romanis vario Marte bellant, victores evadunt, ita ut Romani pa-

cem petierint 752.2.
Gothorum Rex Wallia Romani nominis causa strages Barbarorum efficit in

Hispaniis. 754. c. Vesegothi auxiliares Romanis contra

Attilam. 755. b.
Ostrogothi auxiliares Attilæ. 755. b. c. post mortem Attilæ filios ejus cum aliis gentibus cadunt & fugant. 759.4.

Pannoniam à Romanis pro sede ob-

Gothi, minores dicti, sedes accipiunt in Mæsia inf. 759. b. Ostrogothorum Reges Pannoniam inter

se dividunt. 761. a.

à reducibus Attilæ filiis impetuntur,

sed vincunt. 761. a. Ostrogothi tardatis à Leone Imp. stipendiis Illyricum vastant. 762. Satagas in Pannonia invadunt. 763 Dintzic filium Attilæ prosligant. 763. Suevos ex Dalmatia direpta redeuntes cædunt. 764.

à Sciris cæduntur. 765. Sciros dein fundunt. 765. à plerisque vicinis invasi victores evadunt. 766.

Suevos adoriuntur & cædunt. 767. Slavos trans Danubium invadunt &

cædunt. 768.
Oftrogothorum Rex Vidimir migrat
cum populo suo in Italiam & dein in Gallias. 769.

Theodemir verò versus Constantino-

polim. 770.
fuccessor Theodericus posted cum
populo ad Italiam occupandam

recedit. 771. xix. 17. Odoacrum ter vincit & perimit. 772. Gothi Italia potiti quibus aliis gentibus im-peraverint usque ad bellum Gothicum. 773. b.

Gothones à Maroboduo subacti. 565. 566. Gratianus Imp. 653.655.666.667. Greuthungi vid, Gothi. Grisones à campis caninis seu canis dicti. 646.

Hadrianopolitanum bellum inter Constan-tinum M. & Licinium. 641.

Harudes in Galliam translati, 536.
Helvetii A. V.C. 160: partim migrant ad Herciniam Germ. 516 b.
partim iterum inde A. V. C. 471. mi.

grant in Illyricum & Asiam, 523, a.b.

A. V. C. 693. seqq. Galliam Romanam occupare moliuntur, sed à Julio Cæsare repelluntur. 526.

Henetorum nominis derivatio. 706.

Heneti Paphlagones non præbuerunt originem Slavis. 706. Henrici Aucupis gesta. 1064. 1065. 1066.

1067. 1068.

Hermunduri suberant Maroboduo. 566. defeceruntà Vannio & contra cum pug-

nârunt. 573. feculo III, inter Basternas inveniebantur. XIV. 27.

Hermundurorum nomen quando abolitum;

*XIX. 12. HERULI etiam Borani & Boisci vocati, xiv. 9. Boisci ab Hunnis rapti, id est sociati.

658: a. affligunt Rom. Imperium sub Gallo & Volusiano, 612.

sub Gallieno. 617.624.782.

i 3

hoc tempore quidam cum Duce Naulobato sese Romanis dedunt. xvi. 2,

👉 Abhine reliqui sub nomine Seytharum & 😘 Gothorum delitescunt.xiv.9. xv1.2.3. tempore Attilæ in terris Quadicis sedebant. 782, XVI. 5. Attilam sequuntur in Gallias. 755. c.

Attilæ filios cum aliis gentibus vincunt

& fugant. 759, a. partim cum Odoacro transeunt in Italiam. 795. xvi. s.

residui vicinos sibi populos, Rugos, Sciros, Langobardos sub jugum tributarium mittunt, 782. xvi. 4. 6. 7.

Langobardos bello petunt, sed graviter cæsi sedibus illis excedunt. 783.

Rugorum quondam sedes intrant, dein Gepidiam seu Daciam. 783. xvi. 9. aspere à Gepidis tractati partim in Thu-

len insulam recedunt. 785. xvi.41. partim ab Anastasio Imp. in Rom, solum

însolenter agentes à Rômanis cæduntur.

784. reliqui à clade in Rom. folo servantur.

784. 844. hi fub Justiniano stipendia, & loca quædam Daciæ circa Singidonem conse-

quebantur. 844. Romanis auxiliares clade afficiunt Slavos. 803.

in bello Langobardico partim Romanis adhærent. 846.

partim defecerant ad Gepidas. 846. Heruli quidam feculo VI. initiante interfoe-deratos Theoderici Gothi, Regis Italiæ, erant. 773.2. 852.

S. Hieronymus fuit ex genere Slavorum, qui Arcaragantes dicti, xiv. 52.34.35. Hildechis seu Ildisgi Langobardi historia.

841. XX. 8. seqq. XXI. 13. 23. Hippophagi unde dicti. XIV. 19. Historici Romani seculo sexto & septimo.

Hormidor Rex Moraviæ, 977. Huldes Hunnorum Dux Gainam Gothum Romanis rebellem occidit. 748. b. e. Romanis auxiliatur contraRhadagaisum.

748. d. e. HUNGARI unde dicti. xv. 16.

جريور ۾ آهڪ. پاريور ۾ آهڪ

funt Hunm quartæ epochæ, à Tutcis Pizenacis ex Afia feculo nono finien-te pulfi. 1008. xxiv. 1. xiv. 17. 18.

distincti specie ab Hunnis anterioribus. XIV. 17. XXIV. 1.

ab Arnolpho Imp. contra Moravos in auxilium vocantur. 1007. 1008. xxix. . 349. . . .

secuto X. inchoante jure hujus auxilii Moraviam prætendunt. 1011. XXIX.

Moravos bello impetune, & ad cessionem partis Regni compellunt. 1013.

Imperium Germanicum tributarium fibi redigunt. 1080.

A. 924. cum Henrico Aucupe paciscuntur inducias. 1064. 1065.

A,933. &934. ab Henrico Aucupe vincuntur. 1064, 1065, 1066.

HUNNORUM etymologia & divisio. xv. 16.

XXIV. 2, 20. nomen olim commune Scythis intra Imaum montem. 812, xxiv. 2. Burgundie æquè dabatur. 812.xxiv. 2. apud Ptolemæum non est sed Jaxamatarum, quid denotet. xiv. 18.

genus Ogor, quos populos ediderit. 820. XXIV. 2.

mos habitandi Hringos seu castra quasi perpetua. 354, 753. a. 946. leqq. XXIV. 10.

mos alias gentes circa se pati. 753. b. XXIV. 10.

mores alii. 658.a. 715. xxiv. 10. 485.a. Epochæ quatuor. xxiv. 1. 2.

HUNNI PRIMÆ EPOCHÆ erant Cuturguri. xxiv. 2. 3.

ex Asia transcunt in Europam. 658. a. c. 812. XXIV.

rapiunt, id est sibi sociant Alipzuros & Alcidzuros, qui Sciri, nec non Itamaros & Boiscos, qui Heruli, at-que Tuncassos, ad Mœotim & Pontum. 658. a. xiv. 9.

Alanos partim perimunt, partim, nempe Neuros & Gelonos, fibi sociant. 657. a. 658. a.

Gothos Greuthungos sen Oilrogothos vastant, & sedibus pellunt, 657. a.

Thervingos ad montes Transylvanicos fugant. 657. b.

trans Damibium montana, usque ad Quados, id est transsylvanica, occupant. 657. c. an ab ingressu statim habuerint Reges.

658. c

à Gothis in societatem pellecti in Rom. Imperium, usque ad Alpes, Julias grassantur. 665. xxiv.4

variis præliis à Theodosio M. Imp. affilguntur. 666.

Thraciis excedunt, non autemPannoniis. XXIV. 4

post Romanis se insinuant cade Gainæ Gothi rebellis. 748. b. e. xxiv. s. nec non auxilio contra Rhadagai-. Aim. 748, d.c. xxiv.s.

quieta abhine Pannoniæ possessione fruuntur. 748. c. 749. b. xxiv. 4. 5. 6.

A. 422. Thraciam invadunt. 749.b. A. 425. à Joanne Tyranno Ravennam in auxilium vocati eum iterum suasu Aëtii deserunt, & ad propria rever-

tuntur. 749.b.

fœderati Romanorum vocantur. 750. 2. A. 427. fœdus primum inierunt pacta annua pensitatione. 750. b. xxiv. 6.

A. 430. alterum fœdus sub duplicata pensitatione. 750. a.b.

Scythas seu Sarmatas sibi subjugant. 750. **a.** b.

qui Optari Regi suberant, à Burgundionibus cæduntur. 751. a.b.

Regnum in duos Reges divisum habebant. 750. a.b. 751. c. 752. b. 759. c. Romanis auxiliares funt contra Gothos

in Gallia, hand prospero eventu.

Sub Attila & Bleda Thracias & Illyricum

invadunt. 752. b. Tributi augmentum à Romanis extor-

quent. 752.b. gentibus subactis formam proprii regiminis reliquerunt. 753. b.

primum verum Regem habuerunt Atti-

lam. 753. b. quæ gesserint sub Attila. vid. Attila: post Attilam multi in Rom. Imperio sedes accipiunt. 759. b.d. xxvIII. 28. XXII.

reliqui ad Pontum profugi in Gothos redeunt, sed bis cæsi quiescunt. 761.2.

763.764. sec. VI. Vitaliano Tyranno adhærent, incurrunt Thracias, 799. xxiv. 19.

sub Justiniano Danubium sæpe prædatorie transeunt, 801. xxiv. 19.

à Gepidis contra Langobardos in auxilium vocantur. 848. xxiv. 19.

præproperè advenientes Romano solo prædando immittuntur. 848.

excitaris contra eos à Justiniano Hunnis Asiaticis in patria sua vastantur. 848.

qui interim prædæ vacabant, pace facta : ad fedes suas recedunt. 848.

qui autem ex patria ab Asiaticis Hunnis fugati, ad duo millia, in Thraciis locantur. 848

ad Pontum retidui cum Langobardis societatem armorum incunt, Gepidas evertunt. 849. xxiv 21. 22

subiguntur ab Avaribus seu Hunnis 2dæ epochæ. 816. xxiv. 23.

A. 559 cum Slavis non invaserunt Thraciam, sed Bulgari. 809, xxxv. 13.

intestinis motibus atteruntur. 813.816. Avarum jugum domum excutiunt, 836. XXIV. 45.

Hunnus quidam Christianus factus, Acum nomine, sub Justiniano Dux suit Romanarum copiarum. 802.

Hunnorum 2dæ epochæ gesta. vid. Avares.

HUNNI TERTIÆ EPOCHÆ A. 744. ex

Asia venerunt. 965. 967. 968. in Transylvania castra locant. 965. 967. vincunt Suatossium Regem Slavo-Mora-

vorum. 966.968.969.970.

Pannoniam occupant, 966, 968. cum Hunnis, qui ab Attila ibi remanferant, se conjungunt. 968.

Hunnorum tertiæ epochæ gesta, vid. Hunni ad Noricum & Pannoniam.

Hunni 4t≈ epochæ vid, Hungari. HUNNI ASIATICI:

Turcis partim subjecti. 820.

Afiaticas provincias Romanorum incur-

runt. 799. Romanis auxiliares contra Persas. 1799. 800.

alii Persis contra Romanos. 800

Bosphoro proximi, Justiniano foederatum Regem suum, Christianum factum, occidunt. 800. Sabiri modo Persis modo Romanis socii.

RII.

sub Duce Sandilcho Romanis fœderati.

813.848. fub Duce Zabergan graffantur in Rom. Imperio. 813.

à Justiniano excitati contra Europeos ad Pontum hos vastant. 848.

fese invicem atterunt. 813. 816. xxiv. -a. HUNNI AD NORICUM ET PANNO-1 NIAM post Attilam residui:

de iis testantur historiæ Hungaricæ. 759. d. 968. xxiv, 17. 16. 50. xxii. 2. xxviii.

Boicæ. 857. 858. xxv. 1. 13. Francicæ. 891. xx11.19.

Gothicæ, 759. b. xxII. 1. 2. fedes acceperunt à Romanis. 759. b. d. cum eis mansit Aladarius filius Attilæ.

759. d. XXII. 2. 3.

seculo VI. Reip. specialis erigendæ quam ansam habuerint. 866, 867, 868,

XXIV. 18. XXII. 11.
Thuringiam Francicam invadunt. 854. 856. XXIV. 25. 26.

fædus cum Francis & Langobardis in-

eunt. 830.889.823. cum Langobardis & Slavis Istriam va**ftant.** 889.830.

secu-

seculo VII. Langobardos in Foro Julio cædunt. 889. superioritatem exercebant in Slavos Croatas. 891. amittunt hanc superioritatem & cæduntur. 891. à Fredegario vocantur Avari cognomento Chuni. 891. xx11. 19. labuntur potentia. xxiv. 43.46. xxviii. 13. 19. 20. resumunt vires per immigrationem Hunnorum tertiæ epochæ. xxvIII.25. 26. 27. 28. feculo VIII. cum Francis bellant fed vincuntur. 945. excitati erant à Thassilone Duce Bojoariæ. 945. 929. ab A. 791. bello à Carolo M. petuntur, vastantur, opibus congestis spoliantur. 946. 947. 948. 950. 951. xxviii. orto civili bello Principes suos duos occidunt. 948. partim Carolo M. se dedunt, Christia-nam sidem suscipiente eorum novo Chagano Thudun. 918. 948. 949. A. 799. plenè subiguntur. 951 postulant alias sedes ob infestationem Slavorum. 1014. feculo IX, initiante jam episcopos habebant. 977 Summam Imperii retinent, non obstante deditione Carolo M, facta. 1014.

Hyperboreorum nomen generale est. 702.

licet quoque in chartam Regnorum di-

visoriam Ludovici, Pii venissent.

1016.

I.

Januarius mensis unde dictus. 28.29.

Japydes Romanorum amici audiunt. 545.

subacti. 546. 556.

Jaxamatarum nomen ex Ptolemæo Hunnis
convenit, quid denotet. xiv. 13.

JAZYGES unde dicti. xiv. 13.

à Mœotide oriundi ad Danubium venerunt sub Augusto Imp. 488. 489.
490. xiv. 20.

hi extra patriam habitantes Metanastæ dicti. xiv. 21.

equitatum præstabant Vannio Quadorum Regi. 573.

fub Tiberio Pannoniam diripiunt. 572.

sub Domitiano invasionem parant. 575. parte regionis à Decebalo Dacorum Rege privantur. 578. à Trajano recuperatam non recipiunt. 57⁸• à M. Aur. Antonino Pannonia ejiciuntur. 587. prælio funduntur. 589. 591. pacem, licet denegatam, tandem obtinent, 596 597. conditionum quoque aliquarum remissionem. 598. sub Gallieno l'annoniam occupant. 614. sub Probo Illyrico exterminantur. 633. lub Caro non tantùm Illyrico sed & Thraciis minabantur, 635. à Caro cæsi. 635 sub Constantio II, prædantes Rom, Imperium bello petiti. 671. sub Valentiniano Pannonias incursant, & pacificantur. 684. x1. 39. 41. 42. seculo V. Attilæ adhærebant. xxt. 2.

XXIV. 11. Ildigifal. vid. Hildechis. Ildisgus vid. Hildechis. ILLYRII à Romanis vincuntur, sub Teuca Regina, 541.

fub Rege Gentio. 543.545. 1076.

non obstante deditione & tributo liberi & sui juris manserunt. 1076. Romanorum focii audiunt. 545. 546. urbs eorum primaria Scodra. 1076.545. in Illyrico nihil novi aquisivit Julius Casar. 55L 552. 553. Illyricum totum ab Augusto acquiûtum. 554, habuit 17. provincias, 541. Illyrici vastitas, & quæ gentes olim ibi perierint. 562. vastitas sub Aureliano. 628. Illyricum Probus totum recuperat. 633. exactionibus erasum per Equitium. 684. ab Hunnis invasum. vid. Hunni. fub Justiniano valde vastatum. xv. 2. ce à quibus gentibus tunc possessum suerit. 843.844. Ingenuus Tyrannus. 620.615. Istri à Romanis victi. 542.544. Romanorum amici. 545. seculo VI. Gothis subjecti. 773. b. Istria ab Hunnis, Langobardis, & Slavis vastatur. 889. 830. iteratò à Slavis. 890.874. Itamari unde dicti. xiv. 9 Itamari ab Hunnis rapti seu sociati. 658. a. Itemesti unde dicti. 474. Junius mensis unde dictus. 28, 29. Julianus Imp. 647. usque 654.

Julius mensis unde dictus, 28.29.

Ju-

Julius Casar per Illyricum iter fecit. 551. Sub Rege VII. Tatone A. 487. migrant 552. in Illyrico nihil novi acquisivit. 551.

in Berebiltam Dacorum Regem expeditionem paravit, 521.

Justinianus II. in Imperium restituitur per Bul-

garos. 839, 840. pacem cum Bulgaris violat, sed cæditur & fugatur. 840.

Juthungi circa Rhætias sub Constantio II, prosligantur, 650.

Juvaventis historia ecclesiastica ab Anonymo conferipta, 882.

Kassæ Krosi filiæ genealogia. 266. Krocus Senior non excessit optimatum Bohemiæ ordinem, sed Junior seu filius Primatum adeptus est, xui. 2.

Læti Barbari. 648. a. b. LANGOBARDI Sucvi. vid. Ind. geogr. suberant Maroboduo Marcomannorum Regi. 569.566.

defecerunt ab eo ad Arminium. 569. migrârunt versus Rhenum. 565. 449. Winuli origine Germani ex Scandina

via. 774. 780.777. à longis barbis denominati. 774. migrant A. 379. ex patria in Scoringam.
774. 780. 777.
Vandalos jugum intentantes vincunç.

774. 780. in Mauringam transire volentes ab Assi-

pitis impediuntur. 774.777. fingulari certamine victores transitum

obtinent. 774.
in Golandam veniunt, & ad tempus

manent. 775.778. inde migrant in Antharum, Gepidarum, & Burgundionum sedes. 775. 778.

primum Regem A. 389. creant Agelmundum. 775.780.

in bello cum Bulgaris primum victi, pe-

rempto Rege, dein sub novo Rege Lamissione victores. 775. sub Rege V. Gudehoc A. 476. migrant in Rugorum sedes Sarmaticas derelictas. 776. 781.

in Rugorum alteras sedes Germanicas vacuas. 781.

fub eodem Rege A. 491. migrant in campos patentes, seu Marchfeld. 777.

fædus habebant cum Herulis vicinis, id est corum tributarii erant. 777.782. cum Herulis bellant, eósque fundunt, & ex sedibus pellunt. 783.

fub Wachone Rege super Suevos, id est Quados, irruunt, eósque dominio suo subjugant. 841.

sub Audoin Rege sedes deserunt, &

Pannoniam intrant. 841. 846. confirmationem possessionia Pannoniae à Justiniano accipiunt. 844. prædas in Dalmatia & Illyrico agebant.

844. Langobardorum epocha à bello cum Herulis usque ad bellum cum Gepidis mancè tractata à Paulo Diacono. 842. XX. 14.

Reges. 780: 842. bellum cum Gepidis unde natum. 845.

846. Langobardi Romanis armis juvantur. 846. cæsa parte Gepidarum invitis Romanis pacem ineunt. 845.

pace rupta bellum repetunt, Gepidas occifo Regis filio cædunt & fugant.

inducias biennales paciscuntur. 847. Gepidas acerrimo prælio fundunt. 849. codem tempore in Romanorum copiis contra Gothos militaverant. 849. 850. xx. 15.
---- cam Hunnis cis Pontum fædus perpe

tuum incunt. 850.

iis auxiliaribus Gepidas plane evertunt.

A. 568. Pannonicas sedes suas Hunnis amicis cedunt, Italiam intrant. 851.

tempore Autumnali hujus anni graffan-... tur, ab autumno sequente vero do-

minantur in Italia, 851. Langobardi Italiæ possessores A. 590. fædus ineunt cum Hunnis, qui Avares dieti. 823.

in perpetuum id firmant. 830.889. Histriam cum Avaribus & Slavis vastant. 830.889

feculo VII. ab Hunnis in Foro Julio ca-

duntur. 889. Slavos in Celciensi Comitatu sibi censititios habent. 889.

Francis contra Samonem Slavorum Regem auxiliarii funt, 893, 895.

Langobardorum Rex Grimoaldus fœdus cum Hunnis diffolvit. 836. Langobardorum RegisRothari edictum. 842.

Latrocinatio in bello & furta seu discursiones repentinæ extra aciem, non justo seu solenni bello. 646. 654. 2. 663. 671. 686. 718. 719. 720. Lechi adventus in Bohemiam. vid. Czechus.

migratio in Poloniam. xv. 10. 17. 19. 20.

Lechus an senior fuerit Czecho. xv. 17. Lechus quidam seculo IX. inchoante non Bohemicæ, aut Moravicæ provinciæ, sed Bohemici exercitus dux fuit. 977. 1014. 1015. xxv111. 34. XXIX. 37

Legio christiana Melitena fulminatrix. 583.

591. 592. 593. Lemovii a Maroboduo subjugati. 565. 566. Lentienses Alamanni sub Constantio II. primùm victores, dein victi. 646.

sub Valentiniano per Gratianum cæsi in Gallia, dein propria patria, pacem

accipiunt. 655. Liburniam Romani à Gothis recipiunt. 773.b. Libussa rectrix Bohemiæ. 725. 726. c. d.

Licinius Imp. 639.640 641. S. Lidmila uxor Borzivogii Bohemiæ Ducis.

nepotem S. Wenceslaum educandum

accipit. 1044. 1045. Ducatûs administrationem nurui Drahomiræ cedit, & Tetinum se recipit. 1044. martyrio coronatur. 1045. 1049. 1062. corpus ejus Pragam transfertur. 1045. 1049

Linones Slavi seculo IX. Francis tributarii.

1030 Logiones, vid. Lygii. Ludmila, vid. Lidmila. Lusatia. xxix. 23 Lygii à Maroboduo subjugati. 565. 566. à Vannio defecerunt. 573. v. 6. in Mœsia à Suevis vexati. 575. 576. ad Rhenum à Probo Imp. victi. 631.

Macedones victi à Romanis. 542. rebellant. 545. Macedonici belli finis. 123.545. Macrianus Imp. cum filis. 618. Magnentius Tyrannus à Constantio II, superatus. 643 Majus mensis unde dictus. 28.29. MARCOMANNI (vid. etiam Maroboduus) unde dicti fint, 1v, 2.7.

à Maroboduo primitus in Bohemiam non inducti, sed ante in statu adhuc populari Suevorum. 522. b. c. 523.2. 525. 529. 567. 1v. 2.5. erant in copiis Ariovisti in Gallica expe-

ditione. 537. & quidem ex Bohemia. 1v. 4.

Pannoniæ partem quoque occupaverant.

567. Inde ob metum Augusti se retraxerunt.

554. 565. 566. 567. 1v. 5. in Bohemia sedes principales habebant. 565.566.568.

labuntur potentiâ. V. 1. 2. 3. 1v. 9. 10. 11.

exules sub Tiberio ad Marum fl. collocantur. 571. 576.

sub Domitiano Romanos vincunt, falsò

triumphantur. 575.576. bellant contra M. Aur. Antoninum. 582. 584.58**8.4**89.590.591. V. 12.13.14.15..

valde depressi circa hæc tempora, 604. feqq. v. 20. feqq. Pannonia ejiciuntur. 587.

pace donantur gravibus conditionibus. 97.604.

in Italiam partim transferuntur. 587.590. parte regionis circa Danubium mulctantur. 597

sub Commodo graviter itidem habeban-

tur. 605. 606. præsidiis tamen Romanis liberantur. 605.

Marcomanniam M. Aur. Antoninus provinciam Rom. facere voluit. 590. 600.

Marcomannicam pacem Heliogabalus dissipare intendit. 608.

Marcomanni sub Gallieno invadunt Rom. Imperium. 616.

cum Aureliano vario Marte præliantur. 627. VI. 6.

Marcomannorum & Alamannorum nomen sub Aureliano mixtim accipitur.

Marcomannorum posthàc rara mentio. 629.

vi. 8,9. Marcomanni sub Diocletiano cæsi. 637.669. VI. 11

Marcomannici populi, hoc nomen non am-pliùs ferentes, cum Constantio II. paciscuntur. 675.

Marcomanni circa finem seculi IV. jam sub Alamannis veniunt. 747. b. c. v1. 28.

29. 34. 35. partim in potestatem Hunnorum vene-

runt. 751. c. seculo V. Attilam sequentur in Gallias. 755. c.

plu-

plurimi horum ex Galliis in Hispanias transeunt, ibique manent. 754.b. celebritate popularium ibidem suorum allecti. 754.c.

in Bohemia qualiter successive attenuati

fint. viii. 1. usque 10. Marcomannorum reliquiæ in Bohemia post Attilæ tempora. vIII. 11

sedes ibidem vacuas populi circumvicini non repleverunt. viii. 12. feqq.

Marha vocabulum Slavicum. x1. 23. MAROBODUUS juvenis Romæ degerat. 528. 565.

redux in gente sua regnum arripit. 529. 565. 566.

Marcomannos primus non induxit in Bohemiam. 529. populares suos ex Pannonia in Bohe-

miam retrahit. 565. 566. 567. 529. Subjugat sibi populos usque ad Vistu-

lam. 565, 566. 606. 1v. 6. 7. quam Regiam habuerit. 565. exercitum magnum aluit. 566. ab Augusto invadendus. 568.

à Tiberio per Drutum callide circumventus. 570. 572. v. 1. 2. 3. IV. 10.

ab Arminio Cheruscorum cæsus, pace

secuta. 569.

à Catualda Regno pulsus. 570.

· consenescit & moritur Ravennæ exul & inglorius. 570. 1v. 14.

A Maroboduo defecerunt Semnones & Langobardi, 569.

Maroth Rex Slavo - Moravorum. 964. xxvvi.

Martena castrum, ubi Slavi consederunt, unde derivetur. xxII. 2.

Martius mensis unde dictus. 28.29. Mauri milites ab Alexandro & Maximino ex

Oriente transducti. 609. 610. Maxentius à Constantino M. victus. 639. Maximianus Herculius dictus. 636.

Maximinus Imp. 610.

Maximinus Tyrannus. 639.

Mediolanum à Gallis conditum, 515.

Melanchianorum etymologia. xiv. 12. Mensium ordinatio Romana & compellatio.

28.29 S. Methudius Moraviæ Apostolus. 1037. 1062.

Milidruhus dux exercitus Bohemiæ. 1017. Mœsi à Romanis subacti. 549. 555. 557. Mœsia sub Tiberio à Dacis diripitur. 572. Mogemiri seculo ix, inchoante Moravorum Regis, unici non duplicis, historia. 977.980.982.983.985. XXIX. 29.

Mogemir deinde alter Moravorum Rex pro parte fuit seculo 1x, finiente. 1009. 1011.1013.

Moldava fluvius unde dictus. 1029. MORAVIA antiqua. vid. Quadi.

Slavica, seu primordia Moravo-Slavici Regni vera seculo VI. ab immigratione Slavorum Limigantium. xxi. 19. 20. 22. 23. XXVIII. 14. usque 21. vid' conspectus.

quomodo ea Pessina disponat. 962. 963. 964.

an Regem habuerit Babaim seu Babak. 962. XXVIII. 22.

an Samonem. 963. xxviii. 23.

seculo VII, nunquam tentata à Francis.

899. 900. feculo VII. Marothum primum Regem

nacta. 964. xxvIII. 21. 24. feculo VIII. Suatossium. 964. 966. 967.

968.969.970. xxvIII. 27. 26. 29. Suatossio quousque se extenderit. XXVIII.26.

quousque decreverit. 966. 968. 969. 970. sub Samomiro & Samoslao extensa iterum usque adGranuam fluvium.971. extensio in Poloniam frustra tentata.971.

quando christianitati se addicere cœperit. 1036. 1037.

quando sub jugum Francicum venerit. XXIX. 28.

fecundum Pessinam A. 791. à Carolo M. devicta & ad sidem christianam adacta dicitur. 972. 973,

quid de his sentiendum. xxviii. 31. Moravorum primum bellum cum Bohemis ad finem VIII. feculi. 974. 975. 976. xxvni.

23. XXIX. 24.25. Præfectus limitaneus Drzevicensis, qui hocbellum orfusest. 974. xxix. 25. Pax cum Bohemis. 976.

Rex Lechus feculo ix. inchoante fuisse dicitur. 976.

non fuit is Rex Moraviæ, sed Bohemici exercitûs Dux. 1014. 1015. xxviii.

34. XXIX. 37. Rex Hormidor Bohemos invadere cupiens moritur. 977.

Rex Mogemir cum Ludovico Pio fœdus init, Chistianitatem promovet. 977. Rex quoque Brynno suisse perhibetur.

979. 981. 982.

Dux is in parte Moraviæ & Mogemiro subordinatus fuit. 983. 984. 985.

Rex Mogemir unicus tantum, non duplex, fuit, 982, 983, 984, 985. xxix, 19. proceres XIV. fidem Christianam amplectuntur. 986. 987.

Dux

982. 987. 993. dein Rex universalis à Francis impositus. 987

refragatur jugo Francico, Francicorum Regum dissidio usus, & Bulgarorum ope fretus. 988. 1023.

obsessus in Dovina arce gravibus conditionibus pacem accipit, Francis se

dedit. 989. xxix. 30. 31. à Werinhario Comite Francico incitatur ad defectionem. 990.

duplici prælio vincitur. 991. Cundacharum Francum rebellem copiis

quibusdam præfecerat. 991. iterum vincitur, & regio ejus devastatur.

nepotem suum Suatoplucum, parti Regni Præfectum, necare parat. 995. capitur iple, Francis traditur, & exceca-

tur. 995. Dux particularis sub Radislao Suatoplu-

cus fuit. 992. 993. cum patruo Radislao contra Francos bellat. 992.

se cum ducatu suo particulari Francis dedit: 995.

ob suspicionem levem à Francis captivatur, sed insons repertus dimittitur 996 997 998

Slavimirum interim à Moravis ducem creatum depellere simulans à Francis deficit, Bojoarios cædit. 996 997. Moravorum jam Regis Suatopluci iponsam

Franci intercipiunt. 999. Rex Suatoplucus Francicas copias fundit. 1000.

pacem init, fidelitatem & tributum promittit. 1001.

affinitatem cum domo Francica contrahit. 1002.

iterum à Francis deficit. 1003. 1004

Pannoniam vastat, 1005. Pannoniæ partem possidet, xxix, pacificatur, & vasallus sit Arnolphi Imp. 1006.

ab Arnolpho concellione Bohemiæ au-

gerur. 1033. xxix. 32. 51. rebellat, sed victus, filio obside dato,pacem obtinet. 1033.

denuo deficiens ab Arnolpho, Hungaris auxiliaribus debellatur. 1033.1007. 1008. 1009.

pacem renovat, & moritur. 1033. 1009. Moravi ab Arnolpho Imp. petunt, ut pro pace colenda exules ab co non recipe. rentur. 1010.

Bohemis infesti, quapropter Arnolphus Bohemis auxilia pollicetur. 1010.

Dux primum particularis Radislaus fuit, Moravorum Regnum post Suatoplucum à siliis Mogemir & Suatoboy tenetur. 1009. 1011.

civili bello inter fratres Reges orto convellitur. 1011.

à Bojoariis , quibus Bohemi aderant , vastatur. 1011. 1012.

ab Hungaris jure auxilii Arnolpho præstiti, prætenditur. 1012.

Moravi sub Ludovico infante Francis se dedunt. 1012.

Moravorum Rex Mogemir ab Hungaris vincitur & occiditur. 1013.

Rex alter Suatoboy cum Hungaris pacem facit, eisque partem Regui usque ad hodiernæ Moraviæ fines cedit. 1013. male administrat Regnum, & in S. Methu-dium impius est. 1013.

in cremum abit. 1013.

Moraviæ Regnu A.008. inter Hungaros, Francos, & Bohemos discerpitur, & Regnum esse desiit. 1013. xxix. 30

Moravia quondam chartæ Regnorum divisoriæ Francicorum Regum inserta.

1018. 1031. Moravorum legati conventus Francicos accedebant. 1019.

Moraviæ Reges quondam primatum inter Slavicos Principes tenebant. 1037. 1039.

Mursense prælium inter Constantium II. & Magnentium. 643.

Natiscorum nomen quando abolitum. xxix.

Nomadum etymologia. xiv. 12. Nomades clari olim & justissimi populi, 713. Nomadicæ vitæ genus quoddam apud plerosque populos olim vigebat. 714. 15. 716. 717.

Nortia à Bojis Bohemicis oppugnata, 526. a, ad Noreiam Romani à Cimbris victi.

Norici à Romanis subacti. 554. 555. 558. seculo VI. Gothis suberant. 773. b. Norici limites sinè præsidiis. 796.

November mensis unde dictus. 28. 29.

October mensis unde dictus, 28, 29. Odenatus Persas cædit. 614. Imperium orientis obtinet. 614, 622. Odo-

Odoacer cum Herulis & Sciris Italiam intrat & occupat. 795 Odoacer à Gothis tervictus perimitur. 772. Ogor genus Hunnorum. xv. 16. Optar Rex Hunnorum. 751. a. b.c. 753. b. Orgetorix Helvetiorum Dux. 526. a. Ostrogothi vid. Gothi.

PANNONII à Romanis subacti. 554. 555. 556. 558. 559. rebellant. 558, 560, 568. translati. 558. Pannoniæ pars post evastationem Dacicam à Marcomannis & Quadis occupasub Augusto liberata. 565. 566. 567. sub Tiberio exules clientes Vannii ibi locati. 573. Pannonia dein à Sarmatis diripitur. 572. sub Domitiano partim à Lygiis, Quadis, & Jazygibus tenetur. v. s. 9. 10, 11. à M. Aur. Antonino servitio liberatur. 587. 600. fub Gallieno à Quadis & Jazygibus, occupatur. 614. pro parte à Gallieno ceditur concubinæ suæ patri, Germano Marcomanno, seu rectiùs Quado. 620. 621. VI. 4.) fub Valentiniano à Jazygibus & Quadis diripitur. 684. ab.Hunnis possessa. vid. Hunni. post Attilam à Gothis. 759. b, c, 761. a. à Gothis evacuata. 769. nec ab Hunnis nec à Gothis tota possidebatur. xxII. 3. 4.5. post Gothos à Langobardis possessa. 841. 844. 846. post Langobardos iterum ab Hunnis. Pannonia abhine. vid. Hunni ad Pannoniam, Pannoniæ partem Moravi possidebant, xxix, Parthorum Rex Vologesus, 581.

Parthi affligunt Rom. Imperium sub Gallieno. 614. 615. 620. Perierbidorum nomen ex Prolemæo Slavis convenit, quid denotet. xiv. 18. Persarum Rex Sapor. 614. Persæ affligunt Rom. Imperium sub Valeriano. 614, 616, 618.

Parthicum bellum sub M. Aur. Antonino.

cumPersis Probuspacem secit. 633. Persæ sub Diocletiano Orientem affligunt. 636. sub Valentiniano Armeniam. 684. pace dein subsecuta. 663.
Sub Theodosio Juniore. 752. b.
Persis sub Justino II. tributum anteà datum denegatur. 810. Persarum bellum cum Heraclio. 834. 835. Perseus Macedonum Rex. 545 Pestilentia in Rom. Imperio sub M. Aur. Antonino. 582. Iub Gallo & Volusiano, 612, 613. sub Gallieno. 620. sub Claudio II. 624. Peucini, Germanicus populus, unde dicii. XIV. 4 Peucini seculo III. invaserunt Rom, Imperium. 624. Pipa, Pipara, Gallieni concubina. 620,621. 622. POLONIÆ Lechus cum populo suo immigrat. xv. 10. 17. 19. 20. 21. feculo V. jam possessores erant Slavi. 733. b. xv. 9. xvi. 11.
Poloni à Lecho Lechitæ seu Polachi dicti. 728. d. 733. c. 734. a. 736. 746. à planitie secundum quosdam, 733. c. 736. quâ formâ regiminis circa primordia usi fint. xv. 3t. Moravos invasores reprimunt, 971. Postumus Tyrannus. 614. 615. Prædas agere ex vicinis populis olim bellicæ laudi accensebatur apud Suevos. 529. 538. 644. apud Gothos. 763. xix. s. 768. 769. Probus Imperator Imperium Rom. restituit. 630. seqq. xiv. 27. Barbaros plurimos in Britanniam transtulit. 631.

Proculus Tyrannus. 634 Punicum bellum I. in Sicilia. 120. 122 II. seu Hannibalicum. 121. 123.

Probi reliqua gesta, 631, 632, 633, 634. Probus P.P. taxatur. 686, 691.

QUADI gens olim bellatrix & potens. 685. ab Augusto è Pannonia submoti. 554. 567. sub Rege Vannio, vid. Vannius. Dacis contermini. 565. usque ad Tibiscum. 490. k 3 Domi-

Regis sui confirmationem à Marco petunt. 588. pace donati gravibus conditionibus. 594 604 ejurare coacti Marcomannos. 594. præsidia Romana in terris suis serre nolentes ad Semnones migrare invalde depressi circa hæc tempora. 604. 605. 606. 607. V. 20. 21. 23. fub Gallieno reinvalescentes Pannoniam occupant. 614. vi. 2. 3. eujus quoque pars à Gallieno ceditur. 620. 621. VI. 4 à tempore Aureliani repressi. 625. vi. ç. sub Diocletiano jugum subierunt, id est, pensione annua pacificati sunt. 638. sub Constantino M. reinvaluerunt. vi. sub Constantio II. prædantes Rom. Imperium bello petiti. 671. 672. vi. 14. feqq. pacem precantur & obtinent. 673. 674. sub discerptis tunc Rebuspublicis erant. 673. 675. 677. VI. 20. seqq. Quadia Regnum tunc esse desierat. vi. 27 Quadi sub Valentiniano Pannoniam diripiunt. 684. graviter grassantur. 686. ob impatientiam præsidiorum Rom. & cædem proditoriam Regis sui Gabinii. 685. Legiones Rom. duas penè delent. 687. bello aliquantum dilato impetuntur. 689 690 693. pacem precantur, inducias obtinent, 694. à Romanis annua donaria, ut aliæ gentes, accipiebant. vi. 12.33 seculo V. partim Hunnis subjacebant. Attilam sequuntur in Gallias. 755. c. Quadorum pars sub Attila in Hispanias ivit, & non rediit. 754. b. celebritate popularium ibidem suorum allecti. 754. c. Quadi, qui in patria remanserant, à Langobardis seculo V. finiente subacti. 841.

Quadorum res sub Valentiniano ad finem

Domitiani Imp. exercitum cædunt. 575.

bellant contra M. Aur. Antoninum. 582.

clade & fulmine proteruntur, 583. 584.

fcqq. v. 11. feqq.

590. 591. 592. Pannonia ejiciuntur. 587. vergebant, temporibus Attilæverò corruebant. xxvIII. 1. ufque 12. vid. conspectus.

non erectæ omigratione Herulorum, sed demum seculo VI. Langobardorum. xxvIII. 13.
& immigratione Slavorum Limigantium. xxvIII. 14. 15.

Quado-Slavica Resp. vid. Moravia.

R.

Racalani unde dicti. xiv, 11. erant populus Germanicus. xiv. 10. Radislaus Dux, dein Rex Moravorum. vid. Moravi. Regillianus Tyrannus. 620. Rhadagaifus Gothos ex Oriente ducens in Italiam unà cum suis cæditur. 748. RHÆTI à Romanis subacti. 554. 558. 559. partim translati. 558. Rhætias perpacamProbus, 632. invadunt Alamanni Lentienses sub Constantio II. 646. alii Alamanni sub codem. 647. dein Juthungi. 650. Alamanni iterum sub Valentiniano. 654. a. 684. in Rhætiis cæsi Alamanni per Theodosium. 654.b. circa Rhætias cæsi Lentienses à Gratiano pacem accipiunt. 655. Rhæti Gallias populantur. 558. Rhætiæ seculo VI. dominabantur Franci.

Roas Rex Hunnorum, 750. a. b. 751. c. 753. b. ROMANI colonias ducunt in agrum Bojorum. 519.e. f. Aquileiam. 542. 543. Romanos provinciam recepisse, quid denotet. xxiv. 6. 750. b. Romanorum in potestatem populos redigi, quid denotet. 561. 682. 700. 844. VI. 12. 33. Romani populis receptis concedebant, pro diversitate, jus civitatis, vel immunitatem, vel annonas. 598. 682. in barbarico folo contiguo munitiones & præsidia disponebant. 599 Romani Imperii debilitatio seculo III. 611. seqq. xiv. 23. reinvalescentia post Gallienum. 624. legg. XIV. 24 debilitatio sub Constantino M. & Constantio II, 639, segq. Ro_

Romanorum limites Constantinus M. præsidiis denudavit, eaque in mediterraneis collocavit. 642.

Præsecti duri in receptos populos, 654.a. 659. 684. 685. 691. 692. xi. 26.

mos Principes aliarum gentium Regis titulo honorandi. xi. 24.

Rom, Imperium collabascens seculo V. inchoante, 747. b.

tributum pendebat Attilæ Hunnorum

Regi. 750. a. b. eodem tempore à pluribus nationibus

bello petitum. 752. b. feculo V. medio ad occasum vergebat. 752. d.

Romanorum auxiliares populi in bello Gal-

lico contra Attilam. 755. b. Romano totius Occidentis Imperio sub Justiniano Barbari palam potiuntur.

843. 844. 485. b. Romanum Illyricum valde vastatum erat sub Justiniano, xv. 7.

Romani jus vectus sibi appropriabant in partes transdanubianas. 803. xv. 7

Romani Historici seculo sexto & septimo.

Romanum Orientis Imperium sub Phoca val-

de labefactatum. 833. 834. Romani dicebantur etiam populi alii Romanum Imperium recognoscentes. 796. 952.

Roxolani unde dicti. xiv. 11. erant populus Germanicus. xiv. 10. Principibus regebantur. xiv. 10. Rugi seu Ulmerugi à Gothis pulsi. 563. Rugi Attilam sequuntur in Gallias. 755. c.

Rugi circa Pannoniam sedentes, contra Gothos bellant, sed superantur. 766. Rugorum ex gente fuit Odoacer Rex. 795.

Rugorum Rex Felctheus. 796. 776. Rugi ad Noricum delentur ab Odoacro.

798. 776. Russ conditor gentis Russicæ. 733. c. xv.

Rzip mons Bohemiæ, quem Czechus inscendit, xIV. 41.

Salassi pecuniam Romanorum diripuerunt.

553. a Romanis circa Alpes victi. 554. 557. Salii Franci. 650. Salonæ in Dalmatia captæ. 549. Saloninus Gallienus. 622.

Samo Rex Charentanorum. 891.893.894.935. an fuerit fimul Rex Slavo-Moravorum. 963. ZXVIII. 23.

Samomir Rex Slavo - Moravorum. 971. XXVIII.

XXVIII. 30. Samoslav Rex Slavo-Moravorum. 972. 973. an bello petitus à Carolo M. 972. 973. XXVIII. 31.

bellum ejus contra Bohemos, & pax. 974. ieqq. xxviii. 33. xxix. 24. 25. Saphrax Greuthingorum Regis pueri tutor.

657. 2.

SARMATÆ unde dicti. 704.

nomen id junius est Homero. 703. commune multis nationibus. 703. diversis origine & lingua. 704.

Asiatici, Slavi, vid. Slavi. Europei olim Germanicæ originis erant. XIV. 7. 14. XXIX. 2.

dicebantur quoque Scythæ. x. 1.2. motes eorum. 747.a. facta illustria antiqua. 747.a. gesta usque ad seculum Christianum tertium Sarmatas Slavos non concernunt. X. 2.3.

Romanis armis jam petiti sub consulibus per Lucullum Proconsulem. 550. ab Augusto ultra Danubium submoti.

555. 561. à Tiberio in potestatem redacti, quo-

modo. 561. vi. 12. fub Domitiano Romanos vincunt. 574.

375. a Trajano in fidem recepti. 578. ab Adriano armis petiti. 579. bellant contra M. Aur. Antoninum. 582. à Maximino morte prævento illacessiti manserunt. 610.

affligunt Imperium Rom. sub Decio. 611. sub Gallo & Volusiano. 612. 613. sub Valeriano & Gallieno. 619. 616. fub Claudio II. victi. 625.

cum Aureliano ancipiti prælio congrediuntur. 626.

sub Tacito transjecta palude Mœotide Asiam vastant. 630.

à Probo aut in deditionem aut in amicitiam recipiuntur. 633.

fub Diocletiano jugum subierunt, quo-modo. 638. vi. 12.

cis montes Sarmaticos Quadis parentes à Quadorum imperio per Constan-tium II, absolvuntur, 673, 674, vs.

Satagæ & Cemandri in Pannonia postAttilam idem populus fuisse videntur. xx11. 3. Saturninus Tyrannus. 634 Sauromatæ unde à Græcis dicti 704. xiv. 12.

Sauromatarum nomen generale est. 702. SAXONES unde dicii. xxix. 9. in quos populos se extenderint, xxix. 11. xxvII. 3. ad Oceanum Germ. olim sedebant. 786. 789. xxvII. 1. 2.
Gallias feculo IV. invadunt, reprimuntur à Valentiniano. 787. xxvii. 2. à Theodosio & Honorio. 787. 788. Theodosio in bello contra Maximum Tyrannum auxilia præstant. 788. fuerunt in exercitu Rhadagasti Gothorum Regis. 789. Angili & Witi seculo V. in Britanniam migrant. 790. ibidem speciale Regnum Cantianorum condunt, 791. alii funt auxiliares Romanis contra Attilam. 755. b. 791. Andegavum in Gallia sibi subjiciunt, feculo VI. Northuringiam à Francis in præmium societatis armorum accipiunt. 509. 852. xxvII, 4. variè confligunt cum Clothario Francorum Rege, demum superantur & tributo subjiciuntur. 853. xxvii. 5.6. instigant Hunnos ad invadendam Franad XX. millia cum Langobardis in Italiam migrant. 855. xxvii, s. reduces ad proprias sedes à Suevis & Hassis ibi collocatis repelluntur. 856. 506 904. Seculo VII. cum Francis pro libertate bellant. 886. tributo liberantur. 886. promittunt Sorabos cohibere, nullo secuto effectu. 886. 898. Reges Sighardum, dein Ditericum fibi creant, & fortiter Francorum jugo obnituntur. 886. 888. nondum tunc magna potentia pollebant. 899. seculo VIII. Regni Francorum dissidio usi pro libertate contra Francos pugnant. 901. seqq. Hassie & Thuringiæ partem incuesant. Thuringiam invadunt, iterum ab ca abstinent. 922. 901. xxvII. 16. contra Carolum Martellum, majore tamen suo damno, bellant, 991. 992. sub Edelhardo Rege quinquies arma movent contra Carolomannum, & Pla pinum Caroli Martelli filios. 902.

903, 904; 905.

tributo resubjiciuntur. 904. 906.

contra Carolum M. tricennali bello libertatem tueri nituntur. 907. segq. Saxonum seditiosi extraditi & intersecti. multitudo alias in terras translata, 919. 920. 959. terræ quædam à Carolo M. distribuuntur. 920. 959. Saxones transalbini seculo IX, initiante vastantur. 958. Saxonici belli finis: pacis conditiones 958. Saxonibus Lotharius Imp. leges gentiles restituit, unde Stellingæ dicti. 960. Saxones Stellingæ contra Dominos insurgunt, sed gravibus supplicits domantur. 960. Saxones distinguebantur in nobiles, ingenuiles, & serviles, 960. Saxonum judicia Francica haud recte administrabantur. 961. Saxonum caula vicinos Slavos feculo X, bello impetendi. 1072. 1073. Saxones tunc extenderunt imperium fuum ulque ad Oderam Auvium. 1072. 1073. Saxonum historia cur Slavicis originibus necessaria. xxvII. 1.2. xxIX. 18. Scanzia quas regiones comprehendat. 563. 564.
SCIRI unde dicti. 777.
erant Germanicus populus. xiv. 9.
etiam Alipzuri, Alcidzuri, & Turcilingi vocati. xiv. 9. xvii. Alipzuri & Alcidzuri ab Hunnis rapti feu sociati. 658. a. Attilam sequuntur in Gallias, 755. c. pro parte cum Odoacro transcunt in Italiam. 795. ad Noricum & Pannoniam sedentes. contra Gothos bellant, sed vincuntur & delentur, 765, 766. Scordisci Romanos vincunt, 547. vicii. 546. 547. rebellant. 547. subacti. 547.
ad Scordiscos Cimbri migrārunt. 530, 535. Scyri. vid. Sciri. Scythæ. vid. Sarmatæ. Scytharum nominis etymologia. 702. Scytharum nomen junius est Homero. 703.

1

Senonum fata in Italia. vid. Galli. September mensis unde dictus. 28. 29. Servorum conditio inter Slavos ab antiquissimo tempore suit. 670. 1051. Sibini à Maroboduo subacti. 565. 566. Sido partis Quadorum Rex. 573. Sigovesus Dux Gallorum in Germaniam. 515. Silefii, seu Siusli, Bohemis & Sorabis juncti contra Francos bellant. 991. 1027. 1030. 1031. Siscii seculo VI, suberant Gothis. 773.b. SLAVI jam olim potentes & nobiles. 676. XXIX. 36. XIV. 32. XI. 24. in liberos & fervos distincti. 670. 1051. xi. 11. xiv. 32. quorsum migrarint, synoptice. 721.b. in specie ex Asia. xiv. 20. seqq. 26. xt. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. S. XV. 14. 15. 16. 22. ad Danubium, xiv. 23. 29. 31. \$1. 9. 10. ad Carnos. XIV. 31. 32. 33. XI, 11. 12. XXII. 1. 2. ob perfidiam fervorum, regimen Aristocraticum in Democraticum convertere affectantium, xiv. 37. in Bohemiam. xiv. 39. 40. 41. 42. Vid. quoque Czechus. asperam tractationem à Præsectis Romanis. XI. 26. seqq. XIV. 40. in Poloniam, xv. 17. in Quadiam. xxvIII. 14. 15. XXI. 19. 20. Slavorum antiquum regimen Optimatum. 721.a. 824. 502. XI. 24. XV. 31. mores. 721. a. 1072. hospitalitas, xxi, 1 domus & habitationes. 679, 721. a. z. vestitus. 721. z. victus. 721, a. z. 1072. lingua. 683. 721, a. c. seqq. xi, 23, xv. lingua hæc ubi hodie circa Noricum vigeat. 415. a. xiv. 36. armatura. 671. modus bellandi discursorius, 671. 686. virtus bellica. xxII. 14. mulieres inter cadavera prælio cæsorum repertæ. 835. nomen ex Ptolemzo Perierbidorum, quid denotet. xiv. 18. apud Germanicas gentes Venedorum. 705. XIV. 26, apud Romanos græcifantes Arcaragantium, qui nempe inter Carnos redomesticum à laude & celebritate natum. 708, 709, 1036, XI, 22, XIV.

teris transformatum. 709. perperam ad fervos detortum occasione Slavorum borealium. 710. 711. Slavorum ex gente fuit S. Hieronymus. xiv. 32. 34. 35. Slavi Anthæ, vid. Anthæ. Amicenses. vid. Geogr. Picenses. vid. Geogr. Croatæ. vid. Croatæ. Carantani seu Charentani, vid, Cro Bohemi. vid. Bohemi. Moravi. vid. Moravi. Poloni. vid. Poloni. Sorabi. vid. Sorabi. Bulgari. vid. Bulgari. Slavi Rom. Imperio sub Tacito innotuerunt nomine Mœotidarum. 630, x. 5. XI. 6. 7. XIV. 25. 26. genere verè Slavico. xI. 23. à Tacito non recipiuntur. 630. xIV. 26. à Probo autem recepti ad limites Rom. Imperii seu ad Danubium in Dacia antiqua. xIV. 27. 28. 29. LIMIGANTES inde dicti x. 6. x1.9. quousque in terra ea se extenderint, XIV. 30. à Gothis invaduntur. 670. à Constantino M. proteguntur cæsis Gothis. 670. x1. 10. Domini seu liberi à servis suis rebellibus expelluntur. 670. xI. 111.
partim à Constantino in Rom. solum recipiuntur, 670. x1, 11, 12, x1V, 31, partim à Victofalis. 676, x1, 14, 16, hi sub Constantino II. Quadis contra Romanos se associaverunt. 671. 678. XV. 6. VI. 14 attamen per globos tantum voluntarios. veniam admissorum precantur & facile obtinent. 672. xi. 25. xv. 6. Rege sibi dato, à Victofalorum Imperio absolvuntur, 676. xt. 24. in clientelam Rom. suscipiuntur. 672. 676. in terras proprias & dominium servorum restituuntur. 672. 680. fidelitatem erga Romanos servant. 676. servi separatim quoque Rom. Imperium incurfaverant, 678. xi. 19.18.19. 20. pacem precantes tributum & servitium offerunt. 678. transferri renuentes in arma ruunt, funduntur, evastantur. 678. 679. guyi-

perperam in Sclavos & Sclavinos ab ex-

auxiliantibus quoque Slavis dominis, & Taifalis. 680.

translationi sue, & jugo dominorum affentientes per annum quiescunt.

dein sedes novas aspernantes circa Danubium vagantur. 681.

fedes in Rom. Imperio petunt, tributarios se offerunt. 682.

ad colloquium admissi insultum faciunt, funduntur. 683.

liberi & fervi sub finem Valentiniani imperii iterum Rom. Imperium incurrentes vincuntur & pacificantur. 686. 687. 688. XI. 26. 34. 37. 42. XV. 6.

feculo V. Attilæ non erant socii in expeditione Gallica, sed Romanis. xxi. 2. 3.

non percipiebant stipendia à Romanis.

sedibus moti non sunt per Hunnos, xxI.

post Attilam Gothis non subsucrunt.

cum aliis gentibus Gothos invadunt, fed superantur, 766.

à Gothis vastantur, 768. XIX. 14.

à Gothis vastantur. 768. XIX. 14. possederant Singidonum cis Danubium.

768. xv. c. xxIII. 1. feculo VI. sub Justiniani initiis sæpe Danubium prædatorie transeunt. 801. xv. 3.7.

ante Justinianum verò nunquam Danubium cum exercitu gentis totius nomine emisso transierunt, xv, 3.4.

ab Anthis invasi victores existunt. 801.

Langobardis & Gepidis non subfuerunt. xxi. 13. 23.

Slavi Limigantes, Amicenses saltem, circa seculum sextum medium emigrârunt in Quadiam veterem, ibsque condiderunt novum Regnum Moravicum. XXI. 19. 20. 21. 22. 23.

Slavenorum nomen generale posthāc in invasionibus Rom. Imperii Procopius usurpat pro Slavis Anthis. 801.806.

similiter & alii scriptores. xx1. 16.

Slavorum gesta contra Romanos à Justiniani Imperio non ad Slavinos, sed Anthas pertinent. XXI. 11.12.14.19.18. 24. vid. quoque Anthre.

SLAVI DALMATA & SLAVONES: Slavi Anthæ Dalmatiam mediterraneam oc-

cupârunt. 806. 941. xxi. 17. 27. xxiii. 3. 4. 5.

unde dicti sint posteà Sorabi & Slavones. 942. 943.

Slavi Dalmatici Chagano Avarum suberant, 819. 831, 889. XXIII. 6. XXIV. 29.

Istriam cum Avaribus & Langobardis vastant. 889.

Cremonam cum Langobardis capiunt.

iterato Istriam vastant. 890. 874. à Constante II. Imp. subiguntur ad Imperium CP. tanum 836. xxiii. 7.

feculo IX. partim Imperio CP. tano, partim Francis Imperatoribus parebant. 952, 953, 955, xxut. 8.

bant. 952. 953. 955. xxur. 8. à Francis subacti partim jugum amoliri nitebantur, præsertim Liudevitus Slavoniæ Dux. 954.

partim Francis addicti erant, inter quos Borna Dux Dalmatiæ & Liburniæ.

953. 954. 955. Slavones à Bulgaris subiguntur. 979.

ad Slavorum Soraborum Dalmaticorum Ducem Liudemislium fugit Liudevitus, sed occiditur. 956, 957.

slavi Dalmatici Græcis parentes sese una cum Serviis in libertatem asseruerunt. 957.

Slavonum Rex século IX. finiente Wratislaus. 1011.

SLAVI BOREALES:

feculo sexto sedes ad mare Balthicum jam tenebant. 824. xv. 9.

olim Optimatibus regebantur. 824.

bellum ignorabant, 824.

Rani seu Rugiani posteà Reges habebant. 502.

Heveldis tempore Ottonis Magni principes hæreditarii erant. 1072. 1073.

feculo VI. finiente ab Avaribus ad societatem armorum pelliciuntur, sed frustra. 824

seculo VIII. Abotriti adhærebant Carrolo M. 918. 920. 939.

nent. 920.

Wilzi bello impetebantur à Carolo M. 939. Obotriti Saxonum Transalbinorum ter-

rà à Carolo M. donantur. 959.

feculo X. ab Henrico Aucupe vincuntur. 1064. 1067. 1068.

contra Ottoneni M. pro libertate bellant. 1072. 1073.

tri-

tributo subjiciuntur. 1072.

SLAVI SORABI unde dicii. 942. 943. xxix. 20.

partem Dalmatiæ obtinebant. 940. 956.

Dalmatici feculo VI. Thuringiam cum Hunnis Avaribus invadunt, pace facta ibi fedes accipiunt. 854. 897. 944. XXIV. 25. 26. XXIX. 21, 23. XXIII.

Thuringici etiam quandoque Dalmatæ
à Francicis annalibus vocati, 1025.

feculo VII. invadunt Francicas provincias. 886. 894. feqq. xxix. 22. 25.

Thuringis Germanicis contra Francos pro libertate tuenda se jungunt.

adhærent Samoni Croatarum Regi contra Francos, & Thuringiam vastant. 894. 896. 897. 898. 899. XXIII. 11.

cohibiti demum per Sigebertum Austrafiæ regno præsidentem. 898. 899. xxiii. 12. 13.

feculo VIII. Francis auxiliares funt contra Saxones, 904.

adhæsisse dein videntur Witechindo Regi Saxonum, à quo filium Magistrum domûs impositum acceperunt, 912.

ejus quoque socii in prædanda Thuringia fuerunt, 940.

Carolo M. post iterum auxiliares erant contra Wilzos Slavos Boreales, 939. xxiii. 16,

quidam ex patria ad Mœnum & Radantiam fluvios translati Bargildi seu censuales parochorum facti sunt. 936, 937, 938.

fub Rege Samela A. 805. à Carolo M. fubjiciuntur. 1014. 1015.

alii sub Rege Misitone anno sequente.

deficientes dein compescentur. 1018. Conventus Francicos per legatos accedunt. 1019. 1024.

non recensentur inter populos Ludovico Germ. subjectos. 1020.

Francicorum Regum dissidio usi bella miscent. 1025. 992. 1027. 1030.

& pacem. 1030. 1031. 1010. Bohemis, Siuslis seu Silessis, alisque juncti crant. 1027. 1030. 1031. tributarii erant Francis, 1030.

qui ad Salam fl. sedebant, Francis vocantur fideles. 1031. A.900. se sociant Bohemis pro libertate tuenda. xxix. 53.

A. 919. adhuc adhæserunt Bohemis. 1062 'xxix. 53.

A. 928. subiguntur, & in provinciam reducuntur ab Henrico Aucupe. 1064. 1065. 1066. 1067. XXIX. 36.

Spitihneus Bohemiæ Dux. 1042. 1043. 1055. 1062.

Stilico causa subruentis Imperii Rom. 747. b. c.

causa deletorum Gothorum in Oriente fuit. 748. c.

Alaricum cum Vesegothis invasit. 748. c. d.

Rhadagaisum Gothum in Thuscia cecidit. 748. d.

cîdit. 748. d.
Strido seu Stridonium, patria S. Hieronymi
ab Hunnis eversa. xiv. 35.

Suatobogius Rex Moravorum. 1009. 1011, 1012. 1013.

Suatoplucus unde nomen traxerit. 994. Suatopluci Ducis, dein Regis Moravorum gesta. vid. Moravi.

Suatopluci historiam minus rece tradidit Christianus Bohemiæ Historiographus. 1038. uti & Cosmas Pragensis. 1053, 1054.

Suatos Rex Slavo - Moravorum, 964, 966, 967, 968, 969, 970, xxviii, 25, 26,

SUEVI unde dicti. 644. xxix. 9. iv. 1. in copiis Ariovisti Gallias invadentis.

cum exercitu peculiari ad Rhenum.
536. 1v. 3.

Treviris auxilia mittunt. 540. Suevorum potentia, victus, vestitus, mores. 538.

centum pagi seu districtus, 536.

mos vastos circa se fines habere. 538.

mos quotannis partem populi bellatum emittere. 529. 538. 644. Magitratus in bello & pace. 520.

Magistratus in bello & pace. 539. & Sicambrorum xx. millia. A. V. C. 745. in Gallias translata. 540.

Suevi à Claudio II. victi, 625.
feculo V. transeunt partim in Gallias
& dein in Hispanias. 749. a.
Gallœciam cum Vandalis occupant.

ab Alanis subjiciuntur. 754. c. à Vandalis impetuntur. 754. c. Regem habent Hermericum. 754. c.

l 2 fub

sub Rege Rechila Boeticam & Carthaginensem provincias subigunt. 754.

tres igitur provincias sub se habent.

754. c. Suevorum in Hispaniis Rex Catholicus Re-

chiarius. 754. c. Suevi alii ex Germania Attilam sequuntur

in Gallias, 755. c. partim ad populares suos transcunt in

Hispanias. 754. b. sedebant seculo V. & VI. in hodierno circulo Suevico. 767.

Dalmatias deprædantur. 764. reduces in latere Norici à Gothis cæ-

duntur. 764. Sciros contra Gothos concitant. 765. Sciros iterum & plerosque alios vicinos concitant, sed omnes à Gothis

fuperantur. 766. à Gothis à tergo invaduntur & vastantur. 767.

cum Alamannis Galliam impetentes à Clodoveo Rege Francorum vincun-

tur & subjugantur. 773. a.

Francis itaque abhine parent. 773. b.

Suevos Procopius vocat Suabos, illósque. distinguit in cos, qui Francis parebant, & qui Gothis. 773. b. xix.

Suevorum & Alamannorum nomen promiscue usurpabatur, 764. 773. b. 796. 855. XIX. 18.

Tacious Slavos Sarmatas non recepit. 630. 3 Taifali sub Constantino M. invadunt Rom.

Imperium. 642. Sub Valente Thraciam prædantes fun-

duntur. 663. post alii quoque Hunnis & Gothis sociati variis præliis cædumur. 666.

sub Constantio II. anxiliares se præstant Romanis in Slavis servis debellandis, 680.

Tauriscos in Norico Cimbri accedunt. 530.

Taurisci à Bœrebista excisi. 521.

Tectofages Galli A. V. C. 160. migrant ad Herciniam. 516. b.

A.V.C. 471. partim inde migrant in Illyricum & Asiam. 523. a. b. 524. ad Herciniam tamen pars mansit usque ad Julii Cæsaris temporai516.b. 529. Tetraxitæ, Getarum seu Gothorum species, unde dicti. xiv. s.

Teuca Illyriorum Regina. 541.

Teutoni se sociant Cimbris in Gallias. 532.

535. à C. Mario vicii & funditùs fublati. 533. 534.

Bohemiam cum Cimbris non infestâ-

runt. 535. Theodericus Rex Gothorum nascitur. 761.

Imperatori CP.tano obses datur. 762. Slavos Limigantes vastat. 768.

post patrem Rex sit. 770. populum suum ex Oriente in Italiam ducit. 771.

Odoacrum vincit & perimit. 772. Alamannos in Rhætiam recipit. 773 a. Herulos & Warnos fœderatos habet.

773. a. Theodosius senior Imp. 654. 666. Theodosius junior Imp. 688. Thervingi seu Vesegothi, vid. Gothi. Thraciarum 6. provinciæ. 541.

Thraces Romanos vincunt. 548. victi. 548. 549. 555. 557. rebellant. 551.

subacti. 549. in Thraciis quæ gentes olim perierint. 562. Thraces Macedonum quondam tributarii.

547.
in Thracias admittuntur Gothi. vid. Gothi.

Thracias diripiunt Gothi, vid. Gothi. Thracias diripiunt Hunni. vid. Hunni. THURINGI orti ex Hermunduris. xxix.

feculo V. medio innotescunt sub hoc

nomine. 792. 755. c. Attilam sequuntur in Gallias, 755.c. Francorum pristinas sedes occu-

pant consensu Augustuli Imp. 792.

alias quoque Francorum sedes vastant.

ad Danubium usque sedes promovent, ultra Danubium grassantur. 793. 796. 797. XXIX. 12. XXVI. 3.

protectione erant Odoacri Italiæ Regis. 793.

nec non Éurici Vesegothorum Regis.

sub bello Theoderici & Odoacri à Francis subiguntur, & fiunt tributarii.

comiter tamen tantum colebant Francos ob novam protectionem Theo-

derici Regis Italiæ. 794. 852. xxvi. mortuo Theoderico Gotho, à Theoderico Franco impetuntur & subiguntur. 852. tributo subjiciuntur, 852, xxvi, 5 Northuringiam perdunt, quæ cedit Saxonibus. 852. à Clothario Rege Fr. ob suppetias Saxonibus latas vastantur. 853. instigant Hunnos ad invadendam Franciam. 854.
feculo VII. Francos comiter tantum
verbis non factis colunt, regiam potestatem usurpant, Slavis adhærent. 887. 888. xxvi. 11, 12. feculo VIII. fub Duce Hedeno Wirzeburgi in Franconia, tune Thuringiæ annumerata, residente partes Caroli Martelli susceperunt. 921. Thuringia invaditur ab Hunnis Noricis. 854. XXIV. 25. XXV, 14. ab Hunnis Avaribus. 854. 856. xxiv. in Thuringia locantur Sorabi Slavi. 854. 897. 944. XXIII. 10. XXVI. 9. XXIX. Northuringiam Saxones accipiunt. xxvi. 5.
Thuringiam hodiernam feculo VIII, invadunt Saxones 922. 991. Thuringia iterum abstinent Saxones. 922. Thuringiæ pars, quæ nunc Franconia, à ju-go Saxonum liberata, Franciæ in-corporata, & S Burchardo Epifcopo tradita. 923. 924. Tiberius Marobodium per Drusum callide circumvenit. 570. 572. Tollistoboji in Gallogræcia Asiæ. 523. a. b. 524. Traditiones historicæ quatenus fide dignæ fint, xiv. 33. Trajanus Dacis annuam pecuniam folvit. Dacos armis petit, adempta parte regionis pacem tribuens. 577. Dacos debellat, in provinciam redigit. 578 partem Jazygum terræ retinuit. 578. pontem lapideum in Danubio struxit. de Dacis & Scythis trinmphat. 577. Sarmatas in fidem accipit. 578. TRIBUTUM pendebant:

Illyrii & Macedones Romanis. 1076.

Galli & Britanni Romanis, 1077.

Asia Gallogræcis. 523. b.

Ubii Snevis. 538.

Ost Sarmatis & Quadis. 1077. vicini populi Herulis. 782. Gepidæ Gothis. 845. Romani Gothis. 613. 1077. Romani Hunnis. 750. a. b. 752. b. 1077. Romani Persis. 810. 1078. Romani Avaribus. 819. 821. 831. 835. 1078 Romani Bulgaris. 837. 1078. Franci Normannis. 1079 Germani Hungaris. 1080. Thuringi Francis. 852. 1078. Saxones Francis, 853, 904, 906, 1078, Sorabi Francis. 1030. Bohemi Francis. xxxix. 39. Moravi Francis. 1001. Bohemi Saxonibus. 1059. 1065. 1067. 1068 Tributi pensitatio non tollit summum Imperium. 1080. Trocmi in Gallogræcia Asiæ, 523.a.b. 524. Tuncassi ab Hunnis rapti seu sociati. 658. a. Turci, qui & Hunni dicti, legationem mittunt ad Justinum II. Imp. 810. 816. Hunnos Nepthalitas, & Avares, sibi subjecerant, nec non totam gentem Ogor. 820. 829. Turcorum jugo se eripuerunt Avares. 818.

V.

Tyrigetæ erant Getæ seu Gothi ad Tyram

seu Danastrum fl. xiv. s.

Turcilingi erant Sciri. xıv. 9. xvii. 2. Tursko ante Czechum Bohemiæ Rex fors

notat. xv. 1.

Primatem populi Marcomannici de-

Valens Imp. copias Gratiani non expectans funcstè cum Gothis consigit & perit. 664.

Valentis gesta. 656. a.b. 658.b.

Valentinianus senior Imp. 653. 654. 685. 689. 693. 694. 695.

Valerianus in Persas movet exercitum. 614. 616. 618.

captivus retinetur. 618.

VANDALI unde dicti. 606. xxxx. 9.

& Alani diversæ nomenclaturæ sed ejusdem significatss sunt. xxv. 10. 11.

quos populos comprehendant. xxv. 14.

à Gothis victi. 563.

INDEX

à M. Aur. Antonino Pannonià ejiciuntur. 587. à Tacito cur Suevi vocati. 606. ad Rhenum à Probo victi, 631. à Probo recepti fidem fregerunt. 633. à Probo in Rom. Imperium suscepti, non à Constantino, xiv. 27. transeunt seculo V. in Gallias & dein in Hispanias, 749. a. possident Gallocciam & Boeticam, 749. in Bœtica per Gothos extinguuntur. in Gallœcia dein Alanis suberant, 754. mox Alanos à Gothis cæsos sub sua potestate habent. 754. c. Gallocciam deserunt, & in Boeticam transeunt. 754. c. exercitu Romano impetuntur. 749. a. exclusi à Gothis in Africam trans-

Vangio partis Quadorum Rex. 573. Vannius Rex ex gente Quadorum. 571. equitatum ex Jazygibus habuit. 573. regno pellitur. 573 Vannii regnum in multos populos extenfum. 573. v. 5. Tibifco finitum. 490. iterum collapsum. 573. v. 4. 5. 6. 7. inter Vangionem & Sidouem, sororis filios, divisum, 573. Vannii clientes exules in Pannonia locati. Ubii Suevis vectigales. 538. Suevorum magnum numerum cædunt.

VENEDI Slavi, vid. Slavi.

Celtæ ex Gallia Celtica. 705.

Sarmatici ad mare Balthicum. 705. Adriatici seu Veneti ad Adriam. 705.

Venedorum seu Winidorum nomen hæsit

Slayi unde in Celtica lingua dicti. 705. Sarmatici Germani erant. 705. xiv.

cunt. 749. b. fedes obtinent ad Hipponem. 749. b.

Slavis Croatis. xxII. 18. Venetorum terra seculo VI. Gothis subjecta. 773. b. Vercingetorix Helvetiorum Dux. 526. b. Vesegothi. vid. Gothi. Uguri, Uiguri Hunni, unde dicti. xv. 16. Vibilius Hermundurus Catualdam Marcomannorum Regem regno pellit. nec non Vannium successorem. 573. Victovali unde dicti. xiv. 30.

Marcomannicus populus crant, 571. xiv. Viderichus Rex puer Greuthungorum, nepos Ermanarici. 657. a. à Jornande prætermittitur. 658. b. Vindelici à Romanis subacti. 554, 559. Vithimirus Greuthingorum Rex ab Hunnis in prælio occiditur. 657. 2. à Jornande vocatur Winitharius. 658. Vocio Rex Norici sub Julio Cæsare. 537. Volcæ Techosages. vid. Techosages. Vologesus Parthorum Rex. 581. Utiguri seu Uturguri Hunni unde dicti. xv.

Warni in Wagria & Mecklenburgico tra-&u Theoderico Gotho Italiæ Regi fæderati. 773 a. 852. S. WENCESLAI vita à Christiano, nepote ejus ex fratre, descripta. 1035. 1042. 1044. legg. 1055 S. Wenceslaus A.908. natus est. 1048.1052. 1062. patri Wratislao in Ducatu A. 921. fuccessit. 1044, 1046. aviæ S. Lidmillæ educandus traditur.

matrem Drahomiram post A. 927. expellit, dein recipit, sed dominationis expertem. 1045, 1047, 1059.

A.930. ab Henrico Aucupe armis petitus se submittit, 1059, 1064, 1065. 1066. 1067.

A. 931. aviæ corpus Pragam transfert. 1045.

A. 935. ab Henrico Aucupe honoribus afficitur, & reliquiis sacris donatur. 1060-1061. 1063. A. 936. Ecclesiam S. Viti ædificat, 1050.

1060. 1063.

A. 937. Drslaum Principem Kurzimensem miraculo ad obedientiam reducit. 1063.

Ecclesiam SS. Petri & Pauli ædisicat, legatos pro indulgentiis Romam mittit, & recipit. 1063.

A. 938. à matre Drahomira veneno, absque effectu mortis, tentatur. 1063.

A, eod. à fratre martyrium suscipit. 1052. 1058, 1063, 1069, 1071.

Wini-

Winidorum nomen Slavis Croatis datum. XXII. 18.

Winitharius Oftrogothorum Rex Anthas Slavos vastat. 658. b. à Balambro seu Balamiro Hunnorum

Rege occiditur. 658. b. ab Ammiano vocatur Vithimirus. 657.

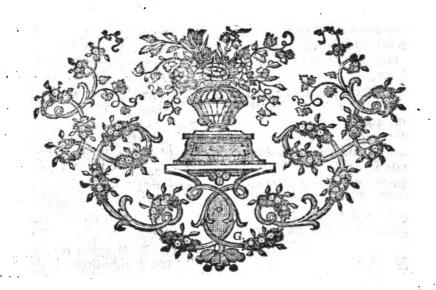
Wratislaus Bohemiæ Dux, pater S. Wenceslai. 1044. 1044. 1046. 1047. 1048. 1055.

Zalmaninus ante Czechum Bohemiæ Rex fors Primatem populi Marcoman-

nici denotat. xv. 1. 2.

Zizais Slavorum Limigantium Primas Regis
titulo à Constantio II, honoratur. XI. 24.

FINIS.

2 Box

